

Buddha Jayanthi Tripitaka Series: Volume XLVI

THE FIFTH BOOK

IN

THE ABHIDHARMAPITAKA

KATHAVASTUPRAKARANA

PART III

WITH SINHALA TRANSLATION

BY

THE VENERABLE

PANDITA KODAGODA NANALOKA THERA

**CHIEF HIGH PRIEST OF SOUTHERN CEYLON,
PRINCIPAL, VIDYACHANDRA PRIVENA, AHANGAMA**

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

BE 2512

CE 1969

අනිධම්මපිටකේ

කථාවත්ථුපපකරණං

තතිසෝ හාගො

අනිධම්මපිටකයෙහි

කථාවත්ථුපකරණය

තෘතීය හාගය

**“තථාගතස්සවෙදීතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවඤ්චා විරෝධනී
නො සම්මන්තො”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලද
ධර්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුණේ නො බබලයි”**

(අභිගුණතරනිකාය, තිකතිපාඨ - භරණ්ඩුවගො, 9 සුත්තය.)

පටුන

CONTENTS

පාලිලෝභීය — PĀLI ALPHABET	IX
සංකේත නිරූපණය — ABBREVIATIONS			XI
ගුණපත්‍රය	.	..	XII
විසයසූචි			XIII
පෙළ හා පරිච්ඡේද	2-519
I ආගම සුභතනනානුකූලමණිකා	.	..	523
II සංඝදානාමානුකූලමණිකා	..		526
III ගාථාදිපාදනුකූලමණිකා		.	527
IV විසේසපදනුකූලමණිකා	..		530

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS

VOWELS

අa අā ඉi ඉī උu උū එe ඔō

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞna		
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤna		
	ටta	ඨtha	ඬda	භdha	ණna		
	තta	ථtha	දda	ධdha	භna		
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma		
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ලla	අංm

කka	කāka	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කොkō
ඛkha	ඛākha	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhe	ඛොkho
ගga	ගāga	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙge	ගොgo

Conjunct - Consonants

කකka	ඤඤnā	ත්‍රtra	මම්mpha
කඛkha	ණණnha	ඳdda	මඞ,මඞmha
කයkya	ඤඤnca	ඳddha	මඞmbha
ත්‍රikri	ඤඡ,ඡඡncha	දdra	මමmma
කිkva	ඤඡ,ඡඡnja	ඳ,ඳdva	මඞmha
ඛkha	ඤඞnha	ධධdha	යය,යයyva
ඛkha	ටටta	තතnta	යයyha
ගgga	ථථ,ථථtha	ථථntha	ලලlla
ගඝgha	ඬඬdda	ඞඞnda	ලලlya
ඞnka	ඬඬddha	ඞඞndha	ලලlha
ගgga	ණණnna	තතnna	භභwha
ඛkha	ඤටnta	තතnha	සසssa
ඞnka	ණථntha	පපppa	සමsma
ඞnka	ණඞ,ඞඞnda	පථppha	සවsva
චcca	ණණnha	ඞඞbba	භභhma
ඡcca	තතnta	ඞඞbbha	භභhva
ජjja	ථථtha	ඞඞbra	ලලlha
ඞnka	ථථtva	මමmpa	

අā ඉī උū ඊē ඊē ඊē ඊē ඊē

සංකේත නිරූපණය

ABBREVIATIONS

[ග්‍රන්ථයෙහි යෙදී ඇති සංකේත]

ස පු	සකවාදී පුවත්,
ප පටිඤ්ඤා	පරවාදී පටිඤ්ඤා,
ස අනු	. සකවාදී අනුයෝගො,
ප පටි	පරවාදී පටිකේඛපො,
ප පු	.. පරවාදී පුවත්,
ස පටිඤ්ඤා	සකවාදී පටිඤ්ඤා
ප අනු:	පරවාදී අනුයෝගො,
ස. පටි.	. සකවාදී පටිකේඛපො,
අනු ඔ	.. අනුලොම ඔපනා,
අනු පා	... අනුලොම පාපනා,
අනු. ආ	... අනුලොම ආරොපනා,
පටි ඔ	.. පටිලොම ඔපනා,
පටි පා	... පටිලොම පාපනා,
ස නි	සකවාදී නිගගහො,
ප. නි	. පරවාදී නිගගහො,
ස නිග	. සකවාදී නිගමනං,
ප නිග	. පරවාදී නිගමනං,
ස. වි	. සකවාදී විසංජනා,
ප වි	. පරවාදී විසංජනා

පොද්ගත සංකේත

සී මු	සීගලකකර - මුද්දිත පොත්කං,
සං	. සංගමකකර - මුද්දිත පොත්කං,
මජ්ඣං	මජ්ඣිමනිකායාසංග්‍රහ - පොත්කං,
PTS	Pali Text Society Edition.

ශ්‍රද්ධිපත්‍රය

පිටු	පෙළ	අශ්‍රද්ධි	ශ්‍රද්ධි
3	2	සාහුයහ	සාහුයහ
3	5	මහාසංඛික	මහාසංඛික
3	9	විපාකයෝ, අවසාකානසහ	විපාකාච්ඡාකාන වෙත් ද?
3	9	ක්‍රියා, අවසාකානසහ	ක්‍රියාච්ඡාකාන වෙත් ද?
4	11	අඛ්‍යාතයොති	අඛ්‍යාතයොති
13	16	සංඝකාරකික	සංඝකාරකකික
14	10	අමනතා	අමනතා
16	17, 24	-ප- -ප-	-පෙ- -පෙ-
21	3	මහාඛිකියන්ගේ	මහාසංඛිකියන්ගේ
25	34	එකරුණන්	එකරුණින්
26	6	පඤ්ඤ	පඤ්ඤ
42	13	රතනදිව්‍යාති	රතනදිව්‍යාති
58	11	කිරියඛ්‍යාකතා	කිරියඛ්‍යාකතා
69	38	එයෙන්	එයින්
85	24, 28	මොනරපිල්	මසුරකපිඤ්ඤ
87	24, 28	„	„
90	13, 26	තිට්ඨොති	තිට්ඨොති
107	4	තිවුතකයෙහි	තිවුතකථායෙහි
139	11	මවුතුසා	මවුතුසා
142	17	අපඤ්ඤානනසං	අපඤ්ඤානනසං
199	14	අනාසුචයහ	අනාසුචයහ
224	8	සංඛ්‍යාපජකම්පි	සංඛ්‍යාපජකම්පි
335	27	සුච්ඡ දෑයේ	සුච්ඡ දෑයේ
362	19	කණ්ඩකො	කණ්ඩකො
380	5	අතතනියෙන	අතතනියෙන
385	1	සාමඤ්ඤඵලකථා 16 9	සාමඤ්ඤඵලකථා 19 3
481	13	අනෙඤ්ජයෙහි	අනෙඤ්ජයෙහි
519	8	සුසුචාති	සිච්චාති

අභිබම්බපිටකය

කථාවැටුප්පකරණපාලියා

නනියගාම - විසයසූචි

විසයා

පිටප්පකයා

එකාදසමො වග්ගො

2 - 48

1	තිස්සොපි අනුසයකථා	2 - 18
2	ඤ්ඤකථා	20 -
3	ඤ්ඤං විතතවිප්පයුතනනතිකථා	22 - 26
4	ඉදං දුක්ඛනතිකථා	28 - 32
5	ඉද්ධිබලකථා	34 - 38
6	සමාධිකථා	40 - 42
7	බම්බට්ඨිතනාකථා	44 -
8	අනිච්චතාකථා	46 - 48

එකාදසමො වග්ගො නිට්ඨිකො

ආදසමො වග්ගො

50 - 88

1.	සංවරොක්ඛමනතිකථා	50 - 54
2	ක්ඛමකථා	56 - 60
3	සද්දෙවිපාකොතිකථා	62 - 64
4	සලායතනකථා	66 - 68
5	සත්තක්ඛතනුපරමකථා	70 - 74
6	කොලංකොලකථා	76 -
7	එකබ්ඪිකථා	78 -
8	ඪ්විතාවොරොපනකථා	80 - 82
9	දුග්ගතිකථා	84 - 86
10	සත්තමහවිකකථා	88 -

ආදසමො වග්ගො නිට්ඨිකො.

තෙරසමො වග්ගො

90 - 128

1	කප්පට්ඨකකථා	90 - 92
2	කුසලපට්ඨානකථා	94 -
3	අනන්තරාපයුතනකථා	96 - 98
4	නියතස්සනියමකථා	100 -
5	නිවුතකථා	102 - 104
6	සමමුඛිභූතකථා	106 - 108
7	සමාපනෙතාඅස්සාදෙතිකථා	110 - 112
8	අසානරාගකථා	114 - 116
9	බම්බතණ්ඤාඅබ්භාකනාතිකථා	118 - 122
10	බම්බතණ්ඤානදුක්ඛසමුදයොතිකථා	124 - 128

තෙරසමො වග්ගො නිට්ඨිකො

පිටසා

පිටසාකා

පුද්ගලමොවගො

180 - 170

1	කුසලාකුසලපරිසරදහනකපා	130 - 136
2	සලායනනුපපනනිකපා ..	138 - 140
3	අනනනරපවිසකපා	142 - 150
4	අරියරූපකපා	152 -
5	අඤ්ඤාඅනුසයොතිකපා	154 - 158
6	පරිසුට්ඨානංචිතතවිපසුතනනනිකපා	160 -
7	පරියාපනනකපා	162 - 168
8	අබ්භාකතකපා	170 - 174
9	අපරියාපනනකපා	176 -

පුද්ගලමො වගො නිවසිතො

සංඝණරහමො වගො

178 - 224

1	පවිසකපා	178 - 184
2	අඤ්ඤාමඤ්ඤාපවිසකපා ..	186 - 188
3	අද්ධාකපා	190 - 194
4	බණ්-ලය-මුහුතනකපා	196 -
5	ආසවකපා	198 -
6	ජරාමරණකපා	200 - 202
7	සඤ්ඤාවෙදසිතකපා ..	204 -
8	දුතියසඤ්ඤාවෙදසිතකපා	206 -
9	තතියසඤ්ඤාවෙදසිතකපා	208 - 212
10	අසඤ්ඤාසතනුමිකකපා ...	214 - 216
11	කමමුපවයකපා	218 - 224

සංඝණරහමො වගො නිවසිතො

තනිසො සංඝණසගො

සංඝලසමො වගො

226 - 274

1	නිගගනකපා	226 - 228
2	පගගනකපා	230 - 232
3	සුඛානුපපදනකපා	234 - 236
4	අබිගගගමනසිකාර කපා	238 - 244
5	රූපං ගෙනුතිකපා	246 - 248
6	රූපං සගෙනුකනනිකපා	250 - 252
7	රූපං කුසලාකුසලනනිකපා	254 - 258
8	රූපං විපාකොතිකපා	260 - 262
9	රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනනිකපා	264 - 266
10	රූපරාතො රූපධාතූපරියාපනො, අරූපරාතො අරූපධාතූපරියාපනොතිකපා	268 - 274

සංඝලසමො වගො නිවසිතො

සත්තරසමා වග්ග

276 - 320

1	අත්ති අරහතො පුඤ්ඤපච්ඡයාති කපා	276 - 278
2	නත්ති අරහතො අකාලමච්චුතිකපා	280 - 282
3	සබ්බමිදං කම්මතොතිකපා	284 - 286
4	ඉන්ද්‍රියබ්බකපා	288 - 290
5	අපෙක්ඛා අරියමග්ගනතිකපා	292 - 294
6	න වත්තබ්බං සබ්බසාදකම්මං පතිගණ්හාතීතිකපා	296 - 298
7	න වත්තබ්බං සබ්බසාදකම්මං විසොධෙතීති කපා	300 - 302
8	න වත්තබ්බං සබ්බසාදකම්මං භුඤ්ජතීතිකපා	304 - 306
9	න වත්තබ්බං සබ්බසාදකම්මං මහපථලනතිකපා	308 - 310
10	න වත්තබ්බං බුද්ධසාදකම්මං මහපථලනතිකපා	312 - 314
11.	දකම්මසාදකම්මං කපා	316 - 320

සත්තරසමා වග්ග නිට්ඨිකො

අට්ඨකරසමා වග්ග

322 - 368

1	මනුස්සලොකකපා	322 - 324
2	ධම්මදෙසනාකපා	326 - 328
3	කරුණාකපා	330 - 332
4	ගතිජාතකපා	334 -
4	එකමග්ගකපා	336 - 340
6	කොනසම්මතනතිකපා	342 - 350
7	කොනනතිකපා	352 - 358
8	සමාපනතො සද්ධං සුඤ්ඤාතීතිකපා	360 - 362
9	චක්ඛුනා රූපං පස්සතීතිකපා	364 - 368

අට්ඨකරසමා වග්ග නිට්ඨිකො.

එකුණ්ඩසතිමා වග්ග

370 - 416

1	කිලෙසජ්ඣනකපා	370 - 374
2	සුඤ්ඤාතාකපා	376 - 380
3	සාමඤ්ඤඵලකපා	382 - 384
4	පතතිකපා	386 - 390
5	තථතාකපා	392 - 394
5	කුසලකපා	396 - 398
7	අච්චනතතිකපා	400 - 408
8	ඉන්ද්‍රියකපා	410 - 416

එකුණ්ඩසතිමා වග්ග නිට්ඨිකො

විෂයය, වගන්ති

418 - 448

1.	අසඳුම්මකයා	418 - 424
2	සූර්යයා	426 - 428
3	නිරයපාලකයා	430 - 434
4.	නිරවද්‍යතාවය	436 - 438
5	මගනකයා	440 - 444
6	සූර්යයා	446 - 448

විෂයය, වගන්ති නිවැරදිකර.

එකවිෂයය, වගන්ති

450 - 472

1	සාකච්ඡාකයා	450 - 452
2	අවිචිතකයා	454 -
3	සංකල්පනකයා	456 -
4	ඉදිරිකයා	458 - 460
5	බුද්ධකයා	462 -
6	සබ්බද්ධකයා	464 -
7	ධර්මකයා	466 - 468
8	කම්මකයා	470 - 472

එකවිෂයය, වගන්ති නිවැරදිකර.

ආවිෂයය, වගන්ති

474 - 500

1	පරිනිබ්බානකයා	474 -
2	කුසලවිතකයා	476 - 478
3	ආනෙස්සකයා	480 - 482
4	ධර්මානුකූලකයා	484 -
5	නිසේදකයා	486 -
8	අභ්‍යන්තරකයා	488 - 490
9	ආසන්නපථකයා	492 - 496
10	බැරිකයා	498 - 500

ආවිෂයය, වගන්ති නිවැරදිකර

තෙවිෂයය, වගන්ති

502 - 516

1	එකාධිපායකයා	502 -
2	අර්ථනැවැත්කයා	504 -
3	ඉස්සරියකාමකාරිකයා	506 - 510
4	පතිරූපකයා	512 -
5	අපරිනිප්පන්නකයා	514 - 516

තෙවිෂයය, වගන්ති නිවැරදිකර

අතිශයම සිටකෙ

කම්මානවත්තකරණං

නිවේදනාශා

අනිධම්මපිටකේ කම්මාවත්තපසකරණං

තනිසො භාගො

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

ඵකාදසමො වගෙහා

11. 1.

තිස්සොපි අනුසයකම්මා

1 ස පුච්ඡා	අනුසයා අබ්භානතා'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනුසොගො	ටිපාකාබ්භානතා කිරියාබ්භානා, රූපං නිබ්බානං
චක්ඛායතනං -පෙ- ථොට්ඨබ්බායතනනි
ප පටිකෙකපො	න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
2 ස පු	කාමරාගානුසයො අබ්භානතො'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	කාමරාගො කාමරාගපට්ඨප්පඨානං කාමරාග-
සඤ්ඤාප්තං කාමොඤ්ඤා කාමයොගො
කාමච්ඡදානිවරණං අබ්භානතනි
ප පටි	න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
3 ස පු	කාමරාගො කාමරාගපට්ඨප්පඨානං -පෙ-
කාමච්ඡදානිවරණං අනුසලනනි
ප. පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	කාමරාගානුසයො අනුසලො'ති
ප පටි	න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

අතිධම්පිටකයෙහි කථාවසතුප්‍රකරණය

තෘතීය භාගය

ඒ හඟවත් අහිත් සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

එකාදශ වග්ගීය

11 1

තිස්සොපි අනුසයකථා.

[යම් හෙයෙකින් පෘථග්ජන තෙම කුශලාචාරාකෘත සිත් පවතින් මැ
‘සානුසහ’ යි කියැවුනු වේ ද, එකෙණෙහි ඔහුගේ යම් හෙතුසෙක්
අද් ද, ඒ හෙතුසෙන් අනුසය ධර්මයෝ සහෙතුක නො වෙත් ඒ
විතතයෙන් සම්ප්‍රසූතය ද නො වෙත්. එහෙයින් ඒ ධර්මයෝ ‘අව්‍යාකෘත
යහ, අහෙතුකයහ, විතතවිප්‍රසූතයහ’ යි ලබ්ධි ගත් මහාසාධිසීක-
සමමිතිය නිකාය වාසීන්ගේ වාද තිදුනට ‘තිස්සොපි අනුසයකථා’ එබි]

1 ස පුච්ඡා	අනුසයයෝ අව්‍යාකෘත වෙත් ද?
ප. පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනුසොග	විපාකයෝ අව්‍යාකෘතයහ, ක්‍රියා අව්‍යාකෘත හ,
රූප, නිජාණ, චක්‍ෂුරායතන සප්‍රභව්‍යායතන
අව්‍යාකෘත වේ ද?
ප පටිකොඨ	එසේ නො කියැවුනු යැ
2 ස පු	කාමරාගානුසය අව්‍යාකෘත වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	කාමරාගය කාමරාගපයඤ්චානස කාමරාගසං-
යෝජනය කාමොසය කාමරොගය කාමච්ඡදා-
නිවරණය අව්‍යාකෘත වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
3 ස. පු	කාමරාගය කාමරාගපයඤ්චානස කාමච්ඡදා-
නිවරණය අකුශල වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු.	කාමරාගානුසය අකුශල වේ ද?
ප. පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ

4

කථාවැඩිපාකරණං තිස්සොපි අනුසයකථා- [11 1]

4 ස. පු

පටිඝානුසයො අබ්‍යාකතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

පටිඝං පටිඝපරිවූට්ඨානං පටිඝසංඤ්ඤාජනං
අබ්‍යාකතනති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

5. ස පු

පටිඝං පටිඝපරිවූට්ඨානං පටිඝසංඤ්ඤාජනං
අකුසලනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

පටිඝානුසයො අකුසලො'ති

ප. පටි.

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

6 ස පු

මානානුසයො අබ්‍යාකතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු.

මානො මානපරිවූට්ඨානං මානසංඤ්ඤාජනං
අබ්‍යාකතනති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

7. ස පු

මානො මානපරිවූට්ඨානං මානසංඤ්ඤාජනං
අකුසලනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

මානානුසයො අකුසලො'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

8 ස පු

දිට්ඨානුසයො අබ්‍යාකතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

දිට්ඨි දිට්ඨොඤ්ඤා දිට්ඨියොගො දිට්ඨිපරිවූට්ඨානං
දිට්ඨිසංඤ්ඤාජනං අබ්‍යාකතනති.

ප. පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

9. ස පු:

දිට්ඨි දිට්ඨොඤ්ඤා දිට්ඨියොගො දිට්ඨිපරිවූට්ඨානං
දිට්ඨිසංඤ්ඤාජනං අකුසලනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

දිට්ඨානුසයො අකුසලො'ති

ප. පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

- 4 ස ප්‍ර ප්‍රතිකෘතිය අවසාන වේ ද?
- ප පරිකල්පය එසේ ය.
- ස අනු ප්‍රතිකෘතිය ප්‍රතිකපයක් වීමෙන් ප්‍රතිකසංයෝජනය අවසාන වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු ය.
- 5 ස ප්‍ර ප්‍රතිකෘතිය ප්‍රතිකපයක් වීමෙන් ප්‍රතිකසංයෝජනය අනුගත වේ ද?
- ස පරිකල්පය එසේ ය.
- ස අනු ප්‍රතිකෘතිය අනුගත වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු ය.
- 6 ස ප්‍ර මානානුගත අවසාන වේ ද?
- ප පරිකල්පය එසේ ය.
- ස අනු මානය මානපයක් වීමෙන්, මානසංයෝජනය අවසාන වේ ද?
- ප. පරි එසේ නො කියැවුණු ය.
- 7 ස ප්‍ර මානය, මානපයක් වීමෙන්, මානසංයෝජනය අනුගත වේ ද?
- ප පරිකල්පය එසේ ය.
- ස අනු මානානුගත අනුගත වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු ය.
- 8 ස. ප්‍ර දිව්‍යානුසන්ධාන අවසාන වේ ද?
- ප පරිකල්පය එසේ ය.
- ස අනු දෘෂ්ටි, දෘෂ්ටිමය, දෘෂ්ටිමය, දෘෂ්ටිපයක් වීමෙන්, දෘෂ්ටිසංයෝජන අවසාන වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු ය.
- 9 ස ප්‍ර දෘෂ්ටි, දෘෂ්ටිමය, දෘෂ්ටිමය, දෘෂ්ටිපයක් වීමෙන්, දෘෂ්ටි සංයෝජන අනුගත වේ ද?
- ප පරිකල්පය එසේ ය.
- ස අනු දෘෂ්ටිඅනුගත අනුගත වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු ය.

- 10 ස පු විවිකිව්ණානුසයො අබ්බාකතො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු විවිකිව්ණා විවිකිව්ණාපරිසූට්ඨානං විවිකිව්ණා-
සඤ්ඤාජනං විවිකිව්ණානීවරණං අබ්බාකතනනි
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු විවිකිව්ණා විවිකිව්ණාපරිසූට්ඨානං විවිකිව්ණා-
සඤ්ඤාජනං විවිකිව්ණානීවරණං අකුසලනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු විවිකිව්ණානුසයො අකුසලො'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 12 ස. පු භවරාගානුසයො අබ්බාකතො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු භවරාගො භවරාගපරිසූට්ඨානං භවරාග-
සඤ්ඤාජනං අබ්බාකතනනි
ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 13 ස පු භවරාගො භවරාගපරිසූට්ඨානං භවරාගසඤ්ඤා-
ජනං අකුසලනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු භවරාගානුසයො අකුසලො'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 14 ස පු අවිජ්ජානුසයො අබ්බාකතො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අවිජ්ජා අවිජ්ජාසො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජා-
පරිසූට්ඨානං අවිජ්ජාසඤ්ඤාජනං අවිජ්ජා-
නීවරණං අබ්බාකතනනි
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15 ස. පු අවිජ්ජා අවිජ්ජාසො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජා-
පරිසූට්ඨානං අවිජ්ජාසඤ්ඤාජනං අවිජ්ජා-
නීවරණං අකුසලනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අවිජ්ජානුසයො අකුසලො'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 10 ස. පු විවිකිත්තානුගය අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු විවිකිත්තා, විවිකිත්තාපයඤ්ඤාන, විවිකිත්තාසං-
යෝජන, විවිකිත්තානිවරණ අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු ය.
- 11 ස. පු විවිකිත්තා, විවිකිත්තාපයඤ්ඤාන, විවිකිත්තාසං-
යෝජන, විවිකිත්තා නිවරණ අකුශල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු විවිකිත්තානුගය අකුශල වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු ය.
- 12 ස. පු භවරාගානුගය අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු භවරාගය, භවරාගපයඤ්ඤාන, භවරාගසංයෝ-
ජනය අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු ය.
13. ස. පු භවරාගය, භවරාගපයඤ්ඤාන, භවරාගසංයෝ-
ජනය අකුශල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු භවරාගානුගය අකුශල වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු ය.
14. ස. පු අවිද්‍යානුගය අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු අවිද්‍යා, අවිද්‍යාඛ්‍ය, අවිද්‍යායෝග, අවිද්‍යාපයඤ්ඤාන,
අවිද්‍යාසංයෝජන, අවිද්‍යානිවරණ අව්‍යාකාත
වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු ය.
- 15 ස. පු අවිද්‍යා, අවිද්‍යාඛ්‍ය, අවිද්‍යායෝග, අවිද්‍යාපයඤ්ඤාන,
අවිද්‍යාසංයෝජන, අවිද්‍යානිවරණ අකුශල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය.
- ස. අනු අවිද්‍යානුගය අකුශල වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු ය.

16 ප පු

න වතනබ්බං අනුසයා අබ්‍යාකතා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

“පුපුඡ්ඡන්තො කුසලාබ්‍යාකතො විතෙන වතනමානො සානුසයො”ති වතනබ්බං'ති

ස පටිඤ්ඤා,

ආමනතා

ප අනු.

කුසලා'කුසලා ධම්මා සම්මුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති'ති

ස පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

ප. ආ

තෙන හි අනුසයා අබ්‍යාකතා'ති ¹

17 ප පු

“පුපුඡ්ඡන්තො කුසලාබ්‍යාකතො විතෙන වතනමානො සරාගො”ති වතනබ්බං'ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ප අනු.

කුසලා'කුසලා ධම්මා සම්මුඛිභාවා ආගච්ඡන්ති'ති

ස පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

ප ආ

තෙන හි රාගො අබ්‍යාකතො'ති

18 ස පු

අනුසයා අහෙතුකා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

රූපං නිබ්බානං චික්ඛායහනං -පෙ- ථොට්ඨබ්බා-
යහනන්ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

19 ස පු

කාමරාගානුසයො අහෙතුකො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කාමරාගො කාමරාගපරිත්ථුට්ඨානං කාමරාග-
සඤ්ඤාජනං කාමච්ඡන්තිවරණං² අහෙතුකන්ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

20 ස පු

කාමරාගො කාමරාගපරිත්ථුට්ඨානං -පෙ-
කාමච්ඡන්තිවරණං සහෙතුකන්ති³

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

කාමරාගානුසයො සහෙතුකො'ති

ප. පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

¹ අනුසයො අබ්‍යාකතො'ති - සිමු² කාමරාගනිවරණං - PTS³ අහෙතුකො'ති - සිමු

- 16 ප පු** ‘අනුශයයෝ අව්‍යාකාන වෙති’යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප අනු “පාඨග්ජන තෙම කුශල අව්‍යාකාන විතතය පවත්නා කල්හි සානුශය වේ”යි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප අනු කුශලාකුශල ධර්මයෝ සම්මුඛිභාවයට එත් ද?
- ස. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- ප ආ. එසේ වී නම් අනුශය ධර්මයෝ අව්‍යාකාන වෙති.
- 17 ප. පු** “පාඨග්ජන තෙම කුසලාච්ඡාදාන සිත පවත්නා කල්හි සරාග වේ”යි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප අනු කුශලාකුශල ධර්මයෝ සම්මුඛිභාවයට එත් ද?
- ස පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- ප ආ. එකරුණිත් රාගය අව්‍යාකාන වෙයි.
- 18. ස පු** අනුශයයෝ අගෙතුක වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු රූපය නිජ්‍යාණ චක්ඛුරායතන සප්පටච්ඡායතන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 19 ස පු** කාමරාගානුශය අගෙතුක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු කාමරාගය කාමරාගපඤ්ඤාන, කාමරාගසං-
යෝජන, කාමච්ඡන්දනීවරණ අගෙතුක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 20 ස පු** කාමරාග, කාමරාගපඤ්ඤාන කාමච්ඡන්ද-
නීවරණ අගෙතුක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු කාමරාගානුශය අගෙතුක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.

- 21 ස පු පටිකානුසයො -පෙ- මානානුසයො -පෙ-
දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො -පෙ-
භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අහෙතු-
කො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අවිජ්ජා අවිජ්ජාකො අවිජ්ජායොගො අවිජ්ජාපරි-
සුට්ඨානං අවිජ්ජාසංඤ්ඤාජනං අවිජ්ජානීවරණං
අහෙතුකනති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 22 ස පු අවිජ්ජා අවිජ්ජාකො -පෙ- අවිජ්ජානීවරණං
සහෙතුකනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු අවිජ්ජානුසයො සහෙතුකො'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 23 ප පු න වත්තබ්බං 'අනුසයා අහෙතුකා'ති¹
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු 'පුට්ඨජ්ජනො කුසලාබ්‍යාකතො විතො වත්ත-
මානො සානුසයො'ති වත්තබ්බො'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු අනුසයා තෙන හෙතුනා සහෙතුකා'ති
- ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප ආ තෙන හි අනුසයා අහෙතුකා'ති
- 24 ප පු 'පුට්ඨජ්ජනො කුසලාබ්‍යාකතො විතො වත්තමානො
සරාගො'ති වත්තබ්බො'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු රාගො තෙන හෙතුනා සහෙතුකො'ති
- ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප ආ තෙන හි රාගො අහෙතුකො'ති
- 25 ස පු අනුසයා විත්තවිපස්සතතා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපං නිබ්බානං චක්ඛායතනං -පෙ-
ථොට්ඨබ්බායතනනති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 අනුසයො අහෙතුකො'ති - සිමු

- 21 ස පු ප්‍රතිසානුශය මානානුශය දූෂට්‍යනුශය
 විවිකිතසානුශය භවරාගානුශය අවිද්‍යානුශය
 අහෙතුක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අවිද්‍යා, අවිද්‍යාඛිඤ, අවිද්‍යායෝග, අවිද්‍යාපයඤ්චිකා,
 අවිද්‍යාසංයෝජන, අවිද්‍යානිවරණ අහෙතුක වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 22 ස පු අවිද්‍යා, අවිද්‍යාඛිඤ, අවිද්‍යා නිවරණ සහෙතුක
 වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අවිද්‍යානුශය සහෙතුක වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැ යුතු යැ
- 23 ප පු 'අනුශයයෝ අහෙතුක වෙති'යි නො කියැයුතු
 වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප. අනු 'පෘථග්ජන තෙම කුශලාච්ඡාකෘත චිත්තය
 පචන්තා කල්හි සානුශය වේ' යයි කියැයුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු අනුශයයෝ ඒ හෙතුවින් සහෙතුක වෙත් ද?
- ස. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප. ආ එකරුණීන් අනුශයයෝ අහෙතුක වෙති
- 24 ප පු 'පෘථග්ජන තෙම කුශලාච්ඡාකෘත සිත පචන්තා
 කල්හි සරාග වේ' යයි කියැයුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප. අනු රාගය ඒ හෙතුවින් සහෙතුක වේ ද?
- ස. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප. ආ එකරුණීන් රාගය අහෙතුක වෙයි.
25. ස පු අනුශයයෝ චිත්තවිප්‍රසන්න වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු රූපය, නිමාණ, වක්ඛරායනන සප්‍රභවච්ඡායනන
 වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

12

කථාටුද්වුළුකරණං තියෙය්යි අනුසසකථා- [11 1]

26 ස පු

කාමරාගානුසයො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කාමරාගො කාමරාගපරිසුට්ඨානා භාමරාග
සඤ්ඤාජනං කාවොසො කාමයොගො කාමච්ඡදා
නීවරණං විතතට්ඨපසුතනනි

ප. පටි

න හෙවං වතතබ්බං -පෙ-

27 ස පු

කාමරාගො -පෙ- කාමච්ඡදානීවරණං විතත-
ට්ඨපසුතනනි

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කාමරාගානුසයො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටි.

න හෙවං විතතබ්බං -පෙ-

28 ස පු

කාමරාගානුසයො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

කතමකනිකිපරියාපනො'ති.

ප. පි

සඤ්ඤාරකනිකිපරියාපනො'ති

ස අනු

සඤ්ඤාරකකිකො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටි

න හෙවං විතතබ්බං -පෙ-

29 ස පු

සඤ්ඤාරකකිකො විතතට්ඨපසුතො'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

වේදනාකකිකො සඤ්ඤාකකිකො විතතට්ඨප-
සුතො'ති

ප පටි

න හෙවං විතතබ්බං -පෙ-

30 ස පු

කාමරාගානුසයො සඤ්ඤාරකනිකිපරියාපනො
විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කාමරාගො සඤ්ඤාරකනිකිපරියාපනො විතත-
ට්ඨපසුතො'ති

ප පටි

න හෙවං විතතබ්බං -පෙ-

31 ස. පු

කාමරාගො සඤ්ඤාරකනිකිපරියාපනො විතත-
සම්පසුතො'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කාමරාගානුසයො සඤ්ඤාරකනිකිපරියාපනො
විතතසම්පසුතො'ති.

ප පටි

න හෙවං විතතබ්බං -පෙ-

- 26 ස පු කාමරාගානුශය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කාමරාගය කාමරාගපයස්ත්‍රීථානය කාමරාගසං-
යෝජනය කාමඛිකය කාමයෝගය කාමච්ඡද-
නීවරණය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 27 ස පු කාමරාගය කාමච්ඡදනීවරණය විතනවිප්‍රසුකන
වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කාමරාගානුශය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 28 ස පු කාමරාගානුශය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ,
- ස අනු කච්චර සකකිකයෙක පයඨිපනා වේ ද?
- ප වි සංසකාරසකකිකයෙහි පයඨිපනා වෙයි
- ස. අනු සංසකාරකිය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 29 ස පු සංසකාරසකකිය විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු වෙදනාසකකිය සංඤ්ඤාකිකිය විතනවිප්‍රසුකන
වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 30 ස පු කාමරාගානුශය ස සකාරසකකිකපයඨිපනා වූයේ
විතනවිප්‍රසුකන වූයේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කාමරාගය සංසකාරසකකිකපයඨිපනා වූයේ
විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 31 ස පු කාමරාගය සංසකාරසකකිකපයඨිපනා වූයේ
විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කාමරාගානුශය සංසකාරසකකිකපයඨිපනා වූයේ
විතනවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

22 ස පු

කාමරාගානුසයො සඤ්ඤාකම්මපරිඤාපනො
චිත්තවිප්පය්‍යනො, කාමරාගො සඤ්ඤාකම්ම-
පරිඤාපනො චිත්තසම්පය්‍යනො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

සඤ්ඤාකම්මො ඵකදෙසො චිත්තසම්පය්‍යනො
ඵකදෙසො චිත්තවිප්පය්‍යනො'ති.

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

33 ස පු

සඤ්ඤාකම්මො ඵකදෙසො චිත්තසම්පය්‍යනො
ඵකදෙසො චිත්තවිප්පය්‍යනො'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

වෙදනානබ්බො සඤ්ඤාකම්මො¹ ඵකදෙසො
චිත්තසම්පය්‍යනො ඵකදෙසො චිත්තවිප්ප-
ය්‍යනො'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

34 ස පු

පටිසානුසයො මානානුසයො දිට්ඨානුසයො චිත්ති-
කිච්ඡානුසයො භවරාගානුසයො අවිජ්ජානුසයො
චිත්තවිප්පය්‍යනො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

අවිජ්ජා අවිජ්ජොසො අවිජ්ජොසොගො -පෙ-
අවිජ්ජානිවරණං චිත්තවිප්පය්‍යනානා.

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

35 ස පු

අවිජ්ජා අවිජ්ජොසො අවිජ්ජොසොගො -පෙ-
අවිජ්ජානිවරණං චිත්තසම්පය්‍යනානා

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

අවිජ්ජානුසයො චිත්තසම්පය්‍යනො'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

36 ස පු

අවිජ්ජානුසයො චිත්තවිප්පය්‍යනො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කතමකම්මකම්මපරිඤාපනො'ති

ප ටි

සඤ්ඤාකම්මකම්මපරිඤාපනො'ති

ස අනු

සඤ්ඤාකම්මො චිත්තවිප්පය්‍යනො'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

1 විඤ්ඤාණකම්මො - PTS,

- 32 ස පු කාමරාගානුශය සංසකාරසකනිපයඝීපනන වූයේ විතතවිප්‍රසුකන වෙයි කාමරාගය සංසකාරසකනිපයඝීපනන වූයේ විතතසමප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සංසකාරසකනිය එකදෙන වැ විතතසමප්‍රසුකන වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසුකන වූයේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 33 ස පු සංසකාරසකනිය එකදෙන වැ විතතසමප්‍රසුකන වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසුකන වූයේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු වෙදනාසකනිය, සංඥාසකනිය එකදෙන වැ විතතසමප්‍රසුකන වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසුකන වූයේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 34 ස පු ප්‍රතිකානුශය, මානානුශය දෘෂ්ටිඅනුශය, විචි-කිතසානුශය, භවරාගානුශය, අවිද්‍යානුශය විතත-විප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අවිද්‍යා, අවිද්‍යාමිස, අවිද්‍යා යොග අවිද්‍යා නිවරණ විතතවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 35 ස පු අවිද්‍යා, අවිද්‍යා මිස, අවිද්‍යායොග අවිද්‍යා නිවරණ විතතසමප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අවිද්‍යානුශය විතතසමප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ
- 36 ස පු අවිද්‍යානුශය විතතවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කවර සකනියෙකැ ඇතුළත් වේ ද?
- ප වි සංසකාරසකනියෙහි ඇතුළත් වෙයි
- ස අනු සංසකාරසකනිය විතතවිප්‍රසුකන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ

37 ස පු

සංඛාරකඛ්ඤා විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

වේදනාකඛ්ඤා සංඤ්ඤාකඛ්ඤා විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටි

න ගෙවං වතනබ්බි -පෙ-

38 ස පු

අට්ඨානුසයො සංඛාරකඛ්ඤාපට්ඨාපනො විතතට්ඨපසුතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

අට්ඨානු සංඛාරකඛ්ඤාපට්ඨාපනො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප. පටි

න ගෙවං වතනබ්බි -පෙ-

39 ස පු:

අට්ඨානු සංඛාරකඛ්ඤාපට්ඨාපනො විතතසම්පසුතො'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

අට්ඨානුසයො සංඛාරකඛ්ඤාපට්ඨාපනො විතතසම්පසුතො'ති.

ප පටි

න ගෙවං වතනබ්බි -ප-

40 ස පු

අට්ඨානුසයො සංඛාරකඛ්ඤාපට්ඨාපනො විතතට්ඨපසුතො, අට්ඨානු සංඛාරකඛ්ඤාපට්ඨාපනො විතතසම්පසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

සංඛාරකඛ්ඤා එකදෙසො විතතසම්පසුතො, එකදෙසො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප. පටි

න ගෙවං වතනබ්බි -ප-

41 ස. පු

සංඛාරකඛ්ඤා එකදෙසො විතතසම්පසුතො එකදෙසො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

වේදනාකඛ්ඤා සංඤ්ඤාකඛ්ඤා එකදෙසො විතතසම්පසුතො, එකදෙසො විතතට්ඨපසුතො'ති

ප. පටි

න ගෙවං වතනබ්බි -පෙ-

- 37 ස පු සංඝකාරස්කන්ධය විතතච්ඡුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එ සේ යැ.
- ස අනු වේදනාස්කන්ධය සංඥාස්කන්ධය විතතච්ඡුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 38 ස පු අවිද්‍යානුශය සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූයේ විතතච්ඡුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අවිද්‍යා සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූවා විතතච්ඡුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 39 ස පු අවිද්‍යා සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූවා විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අවිද්‍යානුශය සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූයේ විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 40 ස පු අවිද්‍යානුශය සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූයේ විතතච්ඡුක්‍රයකත යැ, අවිද්‍යා සංඝකාරස්කන්ධපයඝීපනන වූවා විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු සංඝකාරස්කන්ධය එකදෙය වැ විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වූයේ එකදෙය වැ විතතච්ඡුක්‍රයකත වූයේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 41 ස පු සංඝකාරස්කන්ධය එකදෙය වැ විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වූයේ එකදෙය වැ විතතච්ඡුක්‍රයකත වූයේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු වේදනාස්කන්ධය සංඥාස්කන්ධය එකදෙය වැ විතතසම්ප්‍රයුක්‍රයකත වූයේ එකදෙය වැ විතතච්ඡුක්‍රයකත වූයේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ.

- 42 ප පු න වතතබ්බං 'අනුසයා චිත්තවිප්පය්‍යතා'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු පුට්ඨජනො කුසලාබ්‍යාකතෙ චිත්තෙ වතතමානෙ
සානුසයො'ති වතතබ්බො'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු අනුසයා තෙන චිත්තෙන සම්පය්‍යතා'ති
ස. පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ප ආ තෙන හි අනුසයා චිත්තවිප්පය්‍යතා'ති
- 43 ප පු 'පුට්ඨජනො කුසලාබ්‍යාකතෙ චිත්තෙ වතතමානෙ
සරාගො'ති වතතබ්බො'ති
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු රාගො තෙන චිත්තෙන සම්පය්‍යතො'ති
ස පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ප. ආ තෙන හි රාගො චිත්තවිප්පය්‍යතො'ති

නිසේයා'පි අනුසයකථා නිවේදනා

42 ප පු	‘අනුශයධම්මෙය් විතතච්ඡුක්කතයහ’යි නො කියැයුතු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ප අනු	පාඨග්ජන කෙමේ කුශලාච්ඡාකෘත විතතය පවතිත් මැ සානුශය වේ යයි කියැයුතු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ප අනු	අනුශයයෙය් ඒ විතතය හා සමප්‍රසක්ත වෙත් ද?
ස පටි	එසේ නො කියැයුතු යැ
ප ආ	එකරුණිත් අනුශයයෙය් විතතච්ඡුක්කත වෙති
43 ප පු	පාඨග්ජනයා කුශලාච්ඡාකෘත විතතය පවතිත් මැ ‘සරාග’ යයි කියැයුතු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ප අනු	රාගය ඒ විතතයෙන් සමප්‍රසක්ත වේ ද?
ස පටි	එසේ නො කියැයුතු යැ
ප ආ	එකරුණිත් රාගය විතතච්ඡුක්කත වෙයි

නිසෙසාපි අනුසයාකථා නිමි

11 2

ಹೃದಯವಿರು

1. ස පු	අඤ්ඤාණේ විගතෙ ඤාණවිප්පයුතො විතො
වත්තමානෙ න වත්තබ්බං “ඤ්ඤී”ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා.
ස අනු	රාගෙ විගතෙ න වත්තබ්බං විතරාගො’ති
ප පටි	න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2 ස පු	අඤ්ඤාණේ විගතෙ ඤාණවිප්පයුතො විතො
වත්තමානෙ න වත්තබ්බං “ඤ්ඤී”ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා.
ස අනු	දොසෙ විගතෙ -පෙ- මොහෙ විගතෙ -පෙ-
කිලෙසෙ විගතෙ න වත්තබ්බං නිකකිලෙසො’ති
ප පටි	න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු	රාගෙ විගතෙ වත්තබ්බං විතරාගො’ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා.
ස අනු	අඤ්ඤාණේ විගතෙ ඤාණවිප්පයුතො විතො
වත්තමානෙ වත්තබ්බං ඤ්ඤී’ති
ප පටි.	න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4 ස. පු	දොසෙ විගතෙ -පෙ- මොහෙ විගතෙ -පෙ-
කිලෙසෙ විගතෙ වත්තබ්බං නිකකිලෙසො’ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	අඤ්ඤාණේ විගතෙ ඤාණවිප්පයුතො විතො
වත්තමානෙ වත්තබ්බං ඤ්ඤී’ති
ප පටි	න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5 ප. පු	අඤ්ඤාණේ විගතෙ ඤාණවිප්පයුතො විතො
වත්තමානෙ වත්තබ්බං ඤ්ඤී’ති
ස පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ප අනු	අතීතෙන ඤාණෙන ඤ්ඤී, තිරුදොභි විගතෙන
පටිප්පසංදොභි ඤාණෙන ඤ්ඤී’ති
ස පටි	න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

සැණහිටි නිවෙහිනි

11. 2

ඥාණකථා.

[මාභිඤ්ඤායෙන් අඤ්ඤාය විගත කල්කිද්‍ර වක්‍ෂුඤ්ඤානාදි වශයෙන් ඤානවිප්‍රසූකත විතතය ඇති කලා ඒ මාභිවිතතය නැත්තේ වේ ද, එහෙයින් 'ඤ්ඤා' යයි නො කියැයුතු වෙයි යන මහාබිභිකයන්ගේ වාද බිඳුනව 'ඥාණකථා' එයි]

- 1 ස පු අඤ්ඤාය විගත කලා ඤානවිප්‍රසූකතවිතතය පවතින් මැ 'ඤ්ඤා' යයි නො කියැයුතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු රාගය විගත කලා 'චිතරාග' යයි නො කියැයුතු වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු අඤ්ඤාය විගත කලා ඤානවිප්‍රසූකතවිතතය පවතින් මැ 'ඤ්ඤා' යයි නො කියැයුතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු දොමය විගත කලා මොහොය විගත කලා කෙලය විගත කලා 'නිෂ්කෙලය' යයි නො කියැයුතු වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
3. ස පු රාගය විගත වන් මැ 'චිතරාග' යයි කියැයුතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු අඤ්ඤාය විගත වන් මැ ඤානවිප්‍රසූකතවිතතය ඇති කලා 'ඤ්ඤා' යයි කියැයුතු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු දොමය විගත වන් මැ මොහය විගත වන් මැ කෙලය විගත වන් මැ 'නිෂ්කෙලය' යයි කියැයුතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු අඤ්ඤාය විගත වන් මැ ඤානවිප්‍රසූකතවිතතය ඇති කලා 'ඤ්ඤා' යයි කියැයුතු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 5 ප පු අඤ්ඤාය විගත වන් මැ ඤානවිප්‍රසූකතවිතතය ඇති කලා 'ඤ්ඤා' යයි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු අනිත වූ ඤානයෙන් 'ඤ්ඤා' වේ ද? නිරුඬ වූ විගත වූ සත්භිදිගිය ඤානයෙන් 'ඤ්ඤා' වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

ඥාණකථා නිමි

II 3

සෞඤ්ඤා විභක්තිපාසයානන්තරාශ්‍රය.

- 1 ස පු සෞඤ්ඤා විභක්තිපාසයානන්තරාශ්‍රය
 ප පටිසංකප්පාදානං ආමන්තරාශ්‍රය
 ස අනු රූපං තිබ්බානං
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 2 ස පු සෞඤ්ඤා විභක්තිපාසයානන්තරාශ්‍රය
 ප. පටිසංකප්පාදානං ආමන්තරාශ්‍රය
 ස අනු පසංකප්පාදානං පසංකප්පාදානං සමාදිට්ඨි
 ධම්මවිච්ඡේදනාදිකාමිනි විභක්තිපාසයානන්තරාශ්‍රය
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 3 ස පු පසංකප්පාදානං පසංකප්පාදානං සමාදිට්ඨි
 ධම්මවිච්ඡේදනාදිකාමිනි විභක්තිපාසයානන්තරාශ්‍රය
 ප පටිසංකප්පාදානං ආමන්තරාශ්‍රය
 ස අනු සෞඤ්ඤා විභක්තිපාසයානන්තරාශ්‍රය
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 4 ස පු සෞඤ්ඤා විභක්තිපාසයානන්තරාශ්‍රය
 ප පටිසංකප්පාදානං ආමන්තරාශ්‍රය
 ස අනු කතමකකිකිපරිසංපන්නන්තරාශ්‍රය
 ප චි. සංඛාරකකිකිපරිසංපන්නන්තරාශ්‍රය
 ස අනු සංඛාරකකිකිකි විභක්තිපාසයානන්තරාශ්‍රය
 ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 5 ස පු සංඛාරකකිකිකි විභක්තිපාසයානන්තරාශ්‍රය
 ප. පටිසංකප්පාදානං ආමන්තරාශ්‍රය
 ස අනු වේදනාකකිකිකි, සංකප්පාදානං විභක්තිපාස-
 යානන්තරාශ්‍රය
 ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

11 3

ඥාණං විතතවිපපසුත්තනනිකථා.

[චක්‍ෂුර්විඤ්ඤාදියෙන් සමන්විත අතීත් තමන් ලැබූ මාභිඤ්ඤාය නිසා 'ඤාතී'යයි කියනු ලැබුව ද ඔබගේ ඒ මාභිඤ්ඤාය ඒ විතතය හා සම්ප්‍රසන්න නො වනුයෙන් ඤානය විතතවිපපසුත්තන ය'යි ලබ්ධි හත් සුඵලයෙහි නිකායමාසීන්ගේ වාද බඳුනට 'ඥාණං විතතවිපපසුත්තනනි' කථා එයි]

1. ස පු ඥානය විතතවිපපසුත්තන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය වේ ද, නිජාණය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු ඥානය විතතවිපපසුත්තන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රඥා, ප්‍රඥෙඤ්ඤා, ප්‍රඥබල, සාමග්දෘෂ්ටි, ධර්මවිචය-සම්මොඛාසාදන විතතවිපපසුත්තන වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස පු ප්‍රඥා, ප්‍රඥෙඤ්ඤා, ප්‍රඥබල, සාමග්දෘෂ්ටි, ධර්මවිචය-සම්මොඛාසාදන විතතසම්ප්‍රසුත්තන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු ඥානය විතතසම්ප්‍රසුත්තන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 4 ස. පු ඥානය විතතවිපපසුත්තන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කවර සකකියෙකැ ඇතුළත් වේ ද?
- ප වි සංසාරසකකියෙහි ඇතුළත් වෙයි
- ස අනු සංසාරසකකිය විතතවිපපසුත්තන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 5 ස පු සංසාරසකකිය විතතවිපපසුත්තන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු වෙදනාසකකි සංඥාසකකි විතතවිපපසුත්තන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

- 6 ස පු ඤාණං සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නං චිත්තවිපප-
යුත්තනනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු පඤ්ඤා සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නා චිත්තවිපප-
යුත්තනා'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු පඤ්ඤා සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නා චිත්තවිපප-
යුත්තනා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු ඤාණං සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නං චිත්ත-
සම්පයුත්තනනි
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු ඤාණං සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නං චිත්තවිපප-
යුත්තං, පඤ්ඤා සංඛාරකකඛිපරිසංපන්නා
චිත්තසම්පයුත්තනා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු සංඛාරකකඛිසො එකදෙසො චිත්තසම්පයුත්තො,
එකදෙසො චිත්තවිපපයුත්තො'ති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස පු සංඛාරකකඛිසො එකදෙසො චිත්තසම්පයුත්තො
එකදෙසො චිත්තවිපපයුත්තො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු වෙදනාකකඛිසො, සඤ්ඤාකකඛිසො එකදෙසො
චිත්තසම්පයුත්තො එකදෙසො චිත්තවිපප-
යුත්තො'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
10. ප පු න වත්තබ්බං ඤාණං චිත්තවිපපයුත්තන'නනි.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු “අරහං වකච්ඡිවිඤ්ඤාණසම්මති ඤාණී’ති
වත්තබ්බො”ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු ඤාණං තෙන චිත්තෙන සම්පයුත්තන'නනි
- ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප පා තෙන ඤි ඤාණං චිත්තවිපපයුත්තනනි

6. ස. පු: ඥාණ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වූයේ විතත-
ච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ප්‍රඥ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වූවා විතතච්ඡ-
ත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...
7. ස. පු. ප්‍රඥ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වූවා විතත-
ච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: ඥාණ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වූයේ විතත-
සච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ..
8. ස. පු: ඥාණ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වැ විතතච්ඡ-
ත්‍යකත වෙයි. ප්‍රඥ සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වැ
විතතසච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ යැ.
- ස. අනු: සංඝකාරසකකිය එකදෙන වැ විතතසච්ඡත්‍යකත
වූයේ එකදෙන වැ විතතච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ..
9. ස. පු: සංඝකාරසකකිය එකදෙන වැ විතතසච්ඡත්‍යකත
වූයේ එකදෙන වැ විතතච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු: චේදනාසකකිය සංඥාසකකිය එකදෙන වැ
විතතසච්ඡත්‍යකත වූයේ එකදෙන වැ විතතච්ඡත්‍යකත
වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...
10. ප. පු: 'ඥාණ විතතච්ඡත්‍යකත යැ'යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: රහත් වක්‍ෂුර්විඥාන සමකාශන වැ 'ඥාති' යයි
කිවුණු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ඥාණ ඒ සිතීන් සච්ඡත්‍යකත වේ ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...
- ප. පා: එකරුණත් 'ඥාණ විතතච්ඡත්‍යකත වෙයි.'

- 6 ස පු සූඡං සංකාරකකිංකපරියාපනනං චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු පඤ්ඤා සංකාරකකිංකපරියාපනනං චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු පඤ්ඤා සංකාරකකිංකපරියාපනනං චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු සූඡං සංකාරකකිංකපරියාපනනං චිත්තසම්පස්සානනනි
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු සූඡං සංකාරකකිංකපරියාපනනං චිත්තවිපස්සානනං, පඤ්ඤා සංකාරකකිංකපරියාපනනං චිත්තසම්පස්සානනනි
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු සංකාරකකිංකපරියාපනනං, චිත්තසම්පස්සානනනං, චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු සංකාරකකිංකපරියාපනනං, චිත්තසම්පස්සානනං, චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු වෙදනාකකිංකපරියාපනනං, සංකාරකකිංකපරියාපනනං, චිත්තසම්පස්සානනනං, චිත්තවිපස්සානනනි
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
10. ප පු න වත්තබ්බං සූඡං චිත්තවිපස්සානනනි
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු “අරහං චක්ඛුපිඤ්ඤාණසම්බන්ධී සූඡී”ති වත්තබ්බො”ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු සූඡං තෙන චිත්තෙන සම්පස්සානනනි
- ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප පා තෙන ඤි සූඡං චිත්තවිපස්සානනනි

- 6 ස පු ඥානය සංසකාරසකකිපයඝීපනා වූයේ විතත-
විප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රඥ සංසකාරසකකිපයඝීපනා වූවා විතතවිප්-
සන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ස පු ප්‍රඥ සංසකාරසකකිපයඝීපනා වූවා විතත-
විප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ඥානය සංසකාරසකකිපයඝීපනා වූයේ විතත-
සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 8 ස පු ඥානය සංසකාරසකකිපයඝීපනා වැ විතතවිප්-
සන්න වෙයි ප්‍රඥ සංසකාරසකකිපයඝීපනා වැ
විතතසම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ යැ
- ස අනු සංසකාරසකකිය එකදෙන වැ විතතසම්ප්‍රසන්න
වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 9 ස පු සංසකාරසකකිය එකදෙන වැ විතතසම්ප්‍රසන්න
වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු වේදනාසකකිය සංඥාසකකිය එකදෙන වැ
විතතසම්ප්‍රසන්න වූයේ එකදෙන වැ විතතවිප්‍රසන්න
වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 10 ප පු 'ඥානය විතතවිප්‍රසන්න යැ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු රහත් වසන්තර්විඥාන සම්මතය වැ 'ඥාන' යයි
කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු ඥානය ඒ සිතින් සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප පා එකරුණත් 'ඥානය විතතවිප්‍රසන්න වෙයි'

11 ප පු අරහා චකුච්ඤාඤාණසමඛිති පඤ්ඤාචා'ති
විතතබ්බො'ති

ස පටිඤ්ඤා ආමනනා

ප අනු පඤ්ඤා තෙන විතෙතන සම්පසුභගා'ති

ස පටි න භෙවං විතතබ්බො -පෙ-

ප පා තෙන හි පඤ්ඤා විනා විපසයනනා'ති

ඤාණං විනා විපසයනනාති කථා නිවසිතා

11 ප පු	රහත් වසුර්විඥනසමකාගත වූයේ ප්‍රඥවත් යැයි කියැවුනු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ප අනු	ප්‍රඥව ඒ විතනයෙන් සම්ප්‍රසුකත වේ ද?
ස පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
ප පා	එකරුණීන් ප්‍රඥව විතනවිප්පසුකත වෙයි.

ඥාණං විතනවිප්පසුතනනනි කථා නිමි

11. 4

ඉදං දුකඛනනිකථා.

- 1 ස පු ඉදං දුකඛනනි වාචං භාසතො 'ඉදං දුකඛ'නනි
ඤ්ඤාණං පචතතනි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අයං සමුදයො'ති¹ වාචං භාසතො 'අයං
සමුදයො'ති ඤ්ඤාණං පචතතනි'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු ඉදං දුකඛනනි වාචං භාසතො 'ඉදං දුකඛ'නනි
ඤ්ඤාණං පචතතනි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අයං නිරොධො'ති² වාචං භාසතො 'අයං
නිරොධො'ති ඤ්ඤාණං පචතතනි'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු ඉදං දුකඛනනි වාචං භාසතො 'ඉදං දුකඛ'නනි
ඤ්ඤාණං පචතතනි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අයං මග්ගො'ති වාචං භාසතො 'අයං මග්ගො'ති
ඤ්ඤාණං පචතතනි'ති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු අයං සමුදයො'ති වාචං භාසතො න ච 'අයං
සමුදයො'ති ඤ්ඤාණං පචතතනි'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු ඉදං දුකඛනනි වාචං භාසතො න ච 'ඉදං
දුකඛ'නනි ඤ්ඤාණං පචතතනි'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස. පු අයං නිරොධො'ති¹ වාචං භාසතො න ච 'අයං
නිරොධො'ති ඤ්ඤාණං පචතතනි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස. අනු ඉදං දුකඛනනි වාචං භාසතො න ච 'ඉදං
දුකඛ'නනි ඤ්ඤාණං පචතතනි'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1 දුකඛසමුදයොති - සිමු, ඉජ්ජං. 2. දුකඛනිරොධොති - සිමු, ඉජ්ජං.
1, අයං නිරොධොති අයං මග්ගො'ති - මජ්ඣං.

11 4

ඉද ද්‍රක්ඛන්තිකථා

[සොභාවචර ලොකොත්තරමාහික්ඛණයෙහි දි 'මේ දුක්ඛ'යි බස් බෙණෙයි එසින් ඔහුට 'මේ දුක්ඛ'යි ඥානය ඇති යන ලබ්ධි භක් අනිකයන්ගේ වාද බිඳුනට 'ඉදං ද්‍රක්ඛන්ති කථා' එහි]

1 ස පු 'මේ දුක්ඛ'යි බස් බණන සොභාවචරයාහට 'මේ දුක්ඛ'යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස අනු 'මේ සමුදය යැ'යි බස් බණන සොභාවචරයාහට 'මේ සමුදය යැ'යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

2. ස පු 'මේ දුක්ඛ'යි බස් බණන සොභාවචරයාහට 'මේ දුක්ඛ'යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු 'මේ නිරෝධ යැ'යි බස් බණන සොභාවචරයාහට 'මේ නිරෝධ යැ'යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

3. ස පු 'මේ දුක්ඛ'යි බස් බණන සොභාවචරයාහට 'මේ දුක්ඛ'යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'මේ මාග්ගී යැ'යි බස් බණන සොභාවචරයාහට 'මේ මාග්ගී යැ'යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

4. ස. පු 'මේ සමුදය යැ'යි බස් බණන සොභාවචරයාහට 'මේ සමුදය නො වෙති'යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'මේ දුක්ඛ'යි බස් බණන සොභාවචරයාහට 'මේ දුක්ඛ නො වෙති'යි ඥානය ඇද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

5. ස. පු 'මේ නිරෝධ යැ'යි බස් බණනුහට 'මේ නිරෝධ නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු 'මේ දුක්ඛ'යි බස් බණනුහට 'මේ දුක්ඛ නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

6 ස පු අසං මග්ගොති වාචං භාසිතො න ච 'අසං මග්ගො'ති සද්දණං පවත්තති'ති.

ප පටිඤ්ඤ ආමනනා

ස අනු ඉදං දුකඛනනි වාචං භාසිතො 'ඉදං දුකඛ'නනි සද්දණං පවත්තති'ති

ප පටි න ගෙට්ඨං වත්තතෙති -පෙ-

7 ස පු: ඉදං දුකඛනනි වාචං භාසිතො 'ඉදං දුකඛ'නනි සද්දණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤ ආමනනා

ස අනු රූපං අනිච්චනනි වාචං භාසිතො 'රූපං අනිච්ච'නනි සද්දණං පවත්තති'ති

ප පටි න ගෙට්ඨං වත්තතෙති -පෙ-

8 ස පු ඉදං දුකඛනනි වාචං භාසිතො 'ඉදං දුකඛ'නනි සද්දණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤ ආමනනා

ස අනු වේදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං අනිච්චනනි වාචං භාසිතො 'විඤ්ඤාණං අනිච්ච'නනි සද්දණං පවත්තති'ති

ප පටි න ගෙට්ඨං වත්තතෙති -පෙ-

9 ස පු ඉදං දුකඛනනි වාචං භාසිතො 'ඉදං දුකඛ'නනි සද්දණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤ ආමනනා

ස අනු රූපං අනත්තා'ති වාචං භාසිතො 'රූපං අනත්තා'ති සද්දණං පවත්තති'ති

ප පටි න ගෙට්ඨං වත්තතෙති -පෙ-

10 ස පු ඉදං දුකඛනනි වාචං භාසිතො 'ඉදං දුකඛ'නනි සද්දණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤ ආමනනා

ස අනු වේදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං අනත්තා'ති වාචං භාසිතො 'විඤ්ඤාණං අනත්තා'ති සද්දණං පවත්තති'ති

ප පටි න ගෙට්ඨං වත්තතෙති -පෙ-

6 ස පු 'මේ මාග්ගී යැ'යි බස් බණනුවහට 'මේ මාග්ගී නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'මේ දුක්ඛා'යි බස් බණනුවහට 'මේ දුක්ඛා'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

7 ස පු 'මේ දුක්ඛා'යි බස් බණනුවහට 'මේ දුක්ඛා'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'රූපය අනිත්‍ය යැ'යි බස් බණනුවහට 'රූපය අනිත්‍ය යැ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

8 ස පු 'මේ දුක්ඛා'යි බස් බණනුවහට 'මේ දුක්ඛා'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'වේදනා සංඥා සංසකාරයෝ විඤ්ඤාන අනිත්‍ය යැ'යි බස් බණනුවහට 'විඤ්ඤාන අනිත්‍ය යැ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

9 ස පු 'මේ දුක්ඛා'යි බස් බණනුවහට 'මේ දුක්ඛා'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'රූපය අනාත්ම යැ'යි බස් බණනුවහට 'රූපය අනාත්ම යැ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

10 ස. පු. 'මේ දුක්ඛා'යි බස් බණනුවහට 'මේ දුක්ඛා'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු 'වේදනා සංඥා සංසකාරයෝ විඤ්ඤාන අනාත්ම යැ'යි බස් බණනුවහට 'විඤ්ඤාන අනාත්ම යැ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

11 ස පු

රූපං අනිච්චන්ති වාචං භාසතො 'න ච රූපං අනිච්චන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස අනු

ඉදං දුක්ඛන්ති වාචං භාසතො 'න ච ඉදං දුක්ඛන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස පු

වේදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං අනිච්චන්ති වාචං භාසතො 'න ච විඤ්ඤාණං අනිච්චන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා.

ස අනු

ඉදං දුක්ඛන්ති වාචං භාසතො 'න ච ඉදං දුක්ඛන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13 ස. පු

රූපං අනත්තා'ති වාචං භාසතො 'න ච රූපං අනත්තා'ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස අනු

ඉදං දුක්ඛන්ති වාචං භාසතො 'න ච ඉදං දුක්ඛන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස පු

වේදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං අනත්තා'ති වාචං භාසතො 'න ච විඤ්ඤාණං අනත්තා'ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා.

ස අනු

ඉදං දුක්ඛන්ති වාචං භාසතො 'න ච ඉදං දුක්ඛන්ති' ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු

ඉදං දුක්ඛන්ති වාචං භාසතො ඉදං දුක්ඛන්ති ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස. අනු

'ඉ' ඉති ච¹ 'දං' ඉති ච 'දු' ඉති ච² 'බං' ඉති ච³ ඥාණං පවත්තති'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ඉදං දුක්ඛන්ති කථා නිබ්බිතා.

1 ඊති ච - ඥා, PTS, ඉති, ච - සිමු, මජ්ඣ.

2 දුති ච - ඥා, PTS

3 කඛන්ති, ච - සිමු

- 11 ස. පු** 'රූපය අනිත්‍ය යැ'යි බස් බණ්ඩුවහට 'රූපය අනිත්‍ය නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු 'මේ දුකැ'යි බස් බණ්ඩුවහට 'මේ දුක් නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 12 ස පු** 'වෙදනා සංඥා සංසකාරයෝ විඥානය අනිත්‍ය යැ'යි බස් බණ්ඩුවහට 'විඥානය අනිත්‍ය නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු 'මේ දුකැ'යි බස් බණ්ඩුවහට 'මේ දුක් නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 13 ස පු** 'රූපය අනාත්ම යැ'යි බස් බණ්ඩුවහට 'රූපය අනාත්ම නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු 'මේ දුකැ'යි බස් බණ්ඩුවහට 'මේ දුක් නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 14 ස පු** 'වෙදනා සංඥා සංසකාරයෝ විඥානය අනාත්ම යැ'යි බස් බණ්ඩුවහට 'විඥානය අනාත්ම නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ,
- ස අනු 'මේ දුකැ'යි බස් බණ්ඩුවහට 'මේ දුක් නො වෙති'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 15 ස පු** 'මේ දුකැ'යි බස් බණ්ඩුවහට 'මේ දුකැ'යි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස අනු 'ඉ' යයි ද, 'දං' යයි ද, 'දු' යයි ද, 'බං' යයි දැයි ඥානය පවත්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

11 5

ඉද්ධිබලකථා

- 1 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවේශ්‍යාති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු ඉද්ධිමග්ගිකො සො ආයු, ඉද්ධිමග්ගිකා සා ගති,
 ඉද්ධිමග්ගිකො සො අත්තනාචපට්ඨාගො'ති
 ප පටි න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවේශ්‍යාති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු අතිතං කප්පං නිවේශ්‍ය, අනාගතං කප්පං
 නිවේශ්‍යා'ති
 ප පටි න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවේශ්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු ද්වෙ කප්පෙ නිවේශ්‍ය, තයො කප්පෙ නිවේශ්‍ය,
 චත්තාරො කප්පෙ නිවේශ්‍යා'ති
 ප පටි න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ -
- 4 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවේශ්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස. අනු සති ජිව්තෙ ජිව්තාචසෙසෙ නිවේශ්‍ය, අසති
 ජිව්තෙ ජිව්තාචසෙසෙ නිවේශ්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා සති ජිව්තෙ ජිව්තාචසෙසෙ නිවේශ්‍යා'ති
 අනු ය භංග්ගි සති ජිව්තෙ ජිව්තාචසෙසෙ නිවේශ්‍ය,
 අනු. පා නො ච වත රෙ චත්තබ්බෙ “ඉද්ධිබලෙන සමන්තා-
 ගතො කප්පං නිවේශ්‍යා”ති
 අසති ජිව්තෙ ජිව්තාචසෙසෙ නිවේශ්‍ය,¹
 මතො නිවේශ්‍ය, කාලං කතො නිවේශ්‍යා'ති ²

1 නිවේශ්‍යා'ති - සිවු, ඉජ්ජා, PTS, සා

2 න ගෙවං චත්තබ්බෙ - සිවු, ඉජ්ජා, PTS, සා, අසිකා

11. 5

ඉද්ධිබලකථා

[සාද්ධිසාදනාවනානාශංසයාගේ අධීයන භූතවණින් ගෙන සාද්ධි-
බලයෙන් සමකාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ යැයි මහාසංඛ්‍යික නිකාය
වාසින් සෙසින් ලබා ගත්තුවූන්ගේ වාද බිඳහරින ඉද්ධිබලකථා එයි]

- 1 ස පු සාද්ධිබලයෙන් සමකාගත වූයේ (මහ) කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ඒ ආයු සාද්ධිමය වේ ද, ඒ ගති සාද්ධිමය වේ ද, ඒ ආත්මතාවප්‍රතිලාභ සාද්ධිමය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු සාද්ධිබලයෙන් සමකාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අතිත කල්පයක් සිටුවනේ ද, අනාගත කල්පයක් සිටුවනේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස පු සාද්ධිබලයෙන් සමකාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු දෙකපක් සිටුවනේ වේ ද, තුන්කපක් සිටුවනේ වේ ද, සතරකපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 4 ස පු සාද්ධිබලයෙන් සමකාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ජිවිතය ඇති කල්හි ජිවිතාවශෙෂයෙහි සිටුවනේ ද, ජිවිතය නැති කල්හි ජිවිතාවශෙෂයෙහි සිටුවනේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ ජිවිතය ඇති කල්හි ජිවිතාවශෙෂයෙහි සිටුවනේ යැ
- අනු ඔ ඉදින් දිවි ඇති කල්හි ජිවිතාවශෙෂයෙහි සිටුවනේ නම්,
- අනු පා භවන 'සාද්ධිබලයෙන් සමකාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ යැ'යි නො කියැවුණු මැ යැ

දිවි නැති කල්හි ජිවිතාවශෙෂයෙහි සිටුවනේ නම්, මළේ සිටුවනේ යැ, කල්පය කෙළේ සිටුවනේ යි.

- 5 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවෙස්සායා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු උප්පන්නො එසෙසා මා නිරුජ්ඣි'ති ලබ්බා ඉද්ධියා
පග්ගහෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු උප්පන්නා වෙදනා -පෙ- උප්පන්නා සඤ්ඤා -පෙ-
උප්පන්නා චේතනා -පෙ- උප්පන්නං චිත්තං -පෙ-
උප්පන්නා සංඛා -පෙ- උප්පන්නං චිරියා -පෙ-
උප්පන්නා සති -පෙ- උප්පන්නො සමාධි, -පෙ-
උප්පන්නා පඤ්ඤා මා නිරුජ්ඣි'ති ලබ්බා ඉද්ධියා
පග්ගහෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවෙස්සායා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු රූපං නිව්වං භොතු'ති ලබ්බා ඉද්ධියා පග්ග
හෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ-
විඤ්ඤාණං නිව්වං භොතු'ති ලබ්බා ඉද්ධියා
පග්ගහෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිවෙස්සායා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු ජාතිධම්මා සත්තා මා ජායංසු'ති ලබ්බා ඉද්ධියා
පග්ගහෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු ජරාධම්මා සත්තා මා ජිහංසු'ති¹ -පෙ- ව්‍යාධිධම්මා
සත්තා මා ව්‍යාධිසංසු'ති -පෙ- මරණධම්මා
සත්තා මා මිඝිංසු'ති ලබ්බා ඉද්ධියා පග්ගහෙතුනති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 ජිහංසු'ති - මජ්ඣිම, PTS

5. ස. පු සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුවේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු උපන් සපයීය 'නහමක් නිරුඳි වේව'යි සෘද්ධියෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට (අල්ලා නවතා ගන්නට) හැකි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු උපන් වෙදනා උපන් සංඥ උපන් චේතනා උපන් සිත උපන් ශ්‍රද්ධා උපන් චීය්‍යීය උපන් සමානිත උපන් සමාධිත උපන් ප්‍රඥව නහමක් නිරුඳි වේ ව යි සෘද්ධියෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට (අල්ලාගන්නට) ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුවේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු 'රූපය නිත්‍ය වේව'යි සෘද්ධියෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට (අනිත්‍යබව නවතා ලන්නට) ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු 'වෙදනා සංඥ සංසකාරයෝ විඤ්ඤාන නිත්‍ය වේව'යි සෘද්ධියෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 7 ස පු සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුවේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු 'ජාතිසංභාවය ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් උපදින්න'යි සෘද්ධිබලයෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට ලැබේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු 'ජරාසංභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් දිරන්න'යි 'ව්‍යාධිසංභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් ව්‍යාධිත වෙන්න'යි මරණසංභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් මියෙන්න'යි සෘද්ධිබලයෙන් ප්‍රග්‍රහ කරන්නට ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

8. ප. පු න ව්‍යතබ්බං ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිට්ඨෙය්‍යා'ති

ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ප අනු නනු වුතතං භගවතා “යස්ස කස්සචි ආනන්ද චතතාරො ඉද්ධිපාදා භාවිතා බහුලිකතා යානිකතා වන්‍යුකතා අනුට්ඨිතා පරිචිතා සුසමාරථා සො ආකඞ්ඛමානො¹ කප්පං වා නිට්ඨෙය්‍යා කප්පාව-සෙසං වා”ති² අනෙව සුතතනෙතා'ති

ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ප ආ තෙන හි ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිට්ඨෙය්‍යා'ති

9. ස පු ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිට්ඨෙය්‍යා'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස අනු නනු වුතතං භගවතා “චතුන්නං භික්ඛවෙ ධම්මානං නන්ති කොචි පාරිභොගො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දෙවො වා මාරො වා බ්‍රහ්මා වා කොචි වා ලොකස්මිං කතමෙසං චතුන්නං ජරා-ධමෙමා මා ජිට්'ති නන්ති කොචි පාරිභොගො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දෙවො වා මාරො වා බ්‍රහ්මා වා කොචි වා ලොකස්මිං ව්‍යාධිධමෙමා මා ව්‍යාධිසිති -පෙ- මරණධමෙමා මා මිසිති -පෙ- යානි බො පන තානි පුබ්බෙ කතානි පාපකානි කම්මානි සංකිලෙසිකානි පොනොභවිකානි³ නිස්සාරානි³ දුක්ඛවිපාකානි ආයතං ජාති ජරා මරණියානි, තෙසං විපාකො මා නිබ්බන්ති'ති නන්ති කොචි පාරිභොගො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දෙවො වා මාරො වා බ්‍රහ්මා වා කොචි වා ලොකස්මිං ඉමෙසං බො භික්ඛවෙ චතුන්නං ධම්මානං නන්ති කොචි පාරිභොගො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දෙවො වා මාරො වා බ්‍රහ්මා වා කොචි වා ලොකස්මි”නති⁴ අනෙව සුතතනෙතා'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස ආ තෙන හි න ව්‍යතබ්බං ‘ඉද්ධිබලෙන සමන්තාගතො කප්පං නිට්ඨෙය්‍යා'ති

ඉද්ධිබලකථා නිමිත්තා

1 අකඞ්ඛමානො සො ආනන්ද - PTS

a දිශනිකාය-මහාපරිනිබ්බාසසුත්ත, ඉද්ධිපාදාසංස්කත-වාපාලවග්ග - වෙතිසසුත්ත, උද්භපාලි

2 පොතොඛමිත්තානි - මජ්ඣං

3 සදරාහි - මජ්ඣං

චතුක්කඞ්ඛග්ගතර - පාරිභොගසුත්ත

- 8 ප පු ‘සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ යැ’යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු “ආනන්දය, යම් කිසිවක්හු විසින් සතර සෘද්ධි- පාදයෝ භාවිත වෙත් ද, බහුලිකාත වෙත් ද, යෙදූ යානයක් මෙන් කරන ලද වෙත් ද, ප්‍රතිෂ්ඨා කරන ලද වෙත් ද, අභිෂික වෙත් ද, පරිචිත වෙත් ද, මනා- කොට ප්‍රගුණ කරන ලද වෙත් ද, හෝ කැමැතිගේ කලාපයක් හෝ කලාපවශෙෂයක් හෝ සිටුවනේ යැ”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. ආ එකරුණින් සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ යැ
- 9 ප පු සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු “මහණෙනි, සතරධර්ම කෙනකුන්ට-ශ්‍රමණ වේවයි බ්‍රාහ්මණ වේවයි දෙව වේවයි මාර වේවයි බ්‍රහ්ම වේවයි ලොකයෙහි අනෙකෙක් වේවයි ඇපවන කිසිවෙක් නැත. කවර සතර දෙනකුන්ට යන් ‘ජරාසංභාව ඇතිගේ නහමක් දිරාව’යි කියා මහණ හෝ බමුණු හෝ දෙව් හෝ මර හෝ බ්‍රහ්ම හෝ ලොව අන් කිසිවෙක් හෝ ඇපවන කිසිවෙක් නැත ‘ව්‍යාධිසංභාව ඇතිගේ නහමක් ව්‍යාධිත වේව’යි ‘මරණසංභාව ඇතිගේ නහමක් මියෙව’යි සංකෙලයට හිත වූ පුනර්ථිතයට වැටෙන නිසාර දුෂ්ඨපාක ඇති අනායෙහි ජාති ජරා මරණයට හිත පෙර කළ යම් පාපකම්යෝ ඇද්ද, උන්ගේ විපාක නහමක් උපදිව’යි කියා ශ්‍රමණ හෝ බ්‍රාහ්මණ හෝ දෙව් හෝ මාර හෝ බ්‍රහ්ම හෝ ලොකයෙහි අන් කිසිවෙක් හෝ ඇපවන කිසිවෙක් නැත මහණෙනි, මේ සතර ධර්මයන්ට ඇපවන ශ්‍රමණ හෝ යැ බ්‍රාහ්මණ හෝ යැ දෙව් හෝ යැ මාර හෝ යැ බ්‍රහ්ම හෝ යැ ලොකයෙහි අන් කිසිවෙක් හෝ නැති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ආ එකරුණින් සෘද්ධිබලයෙන් සමනාගත වූයේ කපක් සිටුවනේ යයි නො කියැවුණු යැ

11 6

සමාධිකථා

- 1 ස පු විත්තසන්නති සමාධි'ති.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අතිතා විත්තසන්නති සමාධි'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු විත්තසන්නති සමාධි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අනාගතා විත්තසන්නති සමාධි'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු විත්තසන්නති සමාධි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා¹
ස අනු නනු අතිතං නිරුද්ධං අනාගතං අජාතන්ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
අනු ස භඤ්චි අතිතං නිරුද්ධං අනාගතං අජාතං,
අනු පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “විත්තසන්නති
සමාධි'ති
- 4 ප පු ථකචිත්තකකිණ්ණො සමාධි'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු වනඛුට්ඨඤ්ඤාණසමඛිති සමාපනො'ති
ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප අනු සොතට්ඨඤ්ඤාණසමඛිති -පෙ- සානට්ඨඤ්ඤාණ
සමඛිති -පෙ- ජිට්ඨාට්ඨඤ්ඤාණසමඛිති -පෙ- කාය-
ට්ඨඤ්ඤාණසමඛිති -පෙ- අකුසලට්ඨත්තසමඛිති -පෙ-
රාගසහගතං -පෙ- ද්වේශසහගතං -පෙ-
මොහසහගතං -පෙ- අනොත්තප්ප සහගතං විත්ත-
සමඛිති සමාපනො'ති
ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 විත්තසන්නති -පෙ- ආමනතා- PIS උභයං.

11. 6.

සමාධිකථා.

[එකවිත්තක්‍ෂණයෙහි උපන් එකාග්‍රතාව සමාධානාථයෙන් 'සමාධි වෙති'යි නො ගෙන විත්තසන්නතිය සමාධි නම'යි ලබති ගත් සමාසනි-
වාද උත්තරාපථක නිකායවාසීන් ගේ ලබති බිදුනට සමාධිකථා එසි]

1. ස පු විත්තසන්නතිය සමාධි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අතීත විත්තසන්නතිය සමාධි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 2 ස පු විත්තසන්නතිය සමාධි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනාගත විත්තසන්නතිය සමාධි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 3 ස පු විත්තසන්නතිය සමාධි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අතීතය නිරුඳ්ධ වූයේ අනාගතය නූපත්තේ නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු ඔ ඉදින් අතීතය නිරුඳ්ධ වී නම් අනාගතය නූපත්තේ වී නම්,
- අනු. පා භවත "විත්තසන්නතිය සමාධි වේ" යයි නො කියැවුතු මැ යැ
- 4 ප පු සමාධි එකවිත්තක්‍ෂණික වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු චක්‍ෂුර්විඤ්ඤාසමඛිති වූයේ සමාපන්න (සමාග්ගින) වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- ප අනු ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාසමඛිති වූයේ ඡාණවිඤ්ඤාසමඛිති වූයේ ජ්‍යෙෂ්ඨවිඤ්ඤාසමඛිති වූයේ කාය විඤ්ඤාසමඛිති වූයේ අකුසලවිත්තසමඛිති වූයේ රාග-සහගත . ඥේමසහගත මොහසහගත අනපත්‍රපාසහගත විත්තසමඛිති වූයේ සමාපන්න වේ ද?
- ස. පටි එසේ නො කියැවුතු යැ ..

- 5 ස පු විතතසන්නති සමාධි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අකුසලවිතතසන්නති සමාධි'ති
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බං -පෙ-
- ස අනු රාගසහගතා -පෙ- දෝසසහගතා -පෙ- මොහ-
සහගතා -පෙ- අනොතතපපසහගතා විතත-
සන්නති සමාධි'ති
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බං -පෙ-
- 6 ප පු න වතතබ්බං 'විතතසන්නති සමාධි'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නහු වුත්තං හගචිතා: "අහං බො ආවුසො
නිගණ්ඨං,¹ පභොමි අතිඤ්ජමානො² කාසෙහ, අභා-
සමානො වාචං, සත්ත රත්තඤ්චාති එකන්තසුඛ
පටිසංවෙදී විහරිතු''න්ති³ අනෙච්ච සුත්තනනෙතා'ති,
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ආ තෙන හි 'විතතසන්නති සමාධි'ති

සමාධිකපිං නිට්ඨිතා

1 නිගණ්ඨ - සිමු, - PTS.

2 අතිවමානා - සිමු

3 මජ්ඣිමනිකාය - වුලුඤ්ඤානසුත්ත

- 5 ස පු විතතසන්නති සමාධි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අකුශලවිතතසන්නති සමාධි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු රාගසහගත දෝෂසහගත මොහසහගත අනපත්‍රපාසහගත විතතසන්නති සමාධි වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ප. පු 'විතතසන්නති සමාධි වෙති'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු: "ඇවැත්නි නිගණ්ඨයෙනි, මම වනාහි කසින් නො සැලෙකුයෙමි, බස් නො බණනුයෙමි, සත් දවරයක් මුළුල්ලෙහි එකානන්තස්ස විදිනුයෙමි වාස කරන්නට පොහොසත්මි"යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අං එකරුණීන් 'විතතසන්නති සමාධි වෙති'

සමාධිකථා නිමි

11. 7

බමමට්ඨිතතාකථා

- 1 ස පු බමමට්ඨිතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
ස අනු තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා,
ස අනු තාය තායෙ'ව නඤ්ඤිතස්ස අන්තකිරියා, නඤ්ඤි
වට්ඨපච්ඡේදෙ, නඤ්ඤි අනුපාදා පරිනිබ්බානන්ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු රූපස්ස සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස පු. තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු තාය තායෙ'ව නඤ්ඤිතස්ස අන්තකිරියා, නඤ්ඤි
වට්ඨපච්ඡේදෙ, නඤ්ඤි අනුපාදා පරිනිබ්බානන්ති.
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු වේදනාය සීතතා -ප- ස්ඤ්ඤාය සීතතා -පෙ-
සංඛාරානං සීතතා -පෙ- විඤ්ඤාණස්ස සීතතා
පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු තාය සීතතා පරිනිප්පන්නා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු තාය තායෙ'ව නඤ්ඤිතස්ස අන්තකිරියා, නඤ්ඤි
වට්ඨපච්ඡේදෙ, නඤ්ඤි අනුපාදා පරිනිබ්බානන්ති.
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

බමමට්ඨිතතාකථා නිමිතා

11 7.

බමමටසිතතාකථා

[“සිතාච සා බානු” යන චචනය නිසා ප්‍රතිතාසමුත්පාද සංවිධාන බමුසමිතතාච ද අවිදුදිය මෙන් පරිනිෂ්පන්න වෙති සි ලබ්බි ගන් අනිකතිකායවාසින්ගේ වාද බිදුනට බමුසමිතතාකථා එසි]

- 1 ස පු. බමුසමිතතාච පරිනිෂ්පන්න (හෙතුසමුත්පන්න) වේ ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු ඒ පරිනිෂ්පන්න සමිතතාචට (අවිදුදිය හැර තදන්‍ය) පරිනිෂ්පන්නසමිතතායෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු (නොප කියන) ඒ සමිතතාචට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න සමිතතායෙක් ඇද්ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු ඒ ඒ හෙතුපරිනිෂ්පන්නසමිතතායෙන් මැ (මෙසේ හෙතුපරමපරාව නො සිදෙන කල්හි) දුඛයාගේ අත්තකිරියාවෙක් නැද්ද, චට සිදීමෙක් නැද්ද, අනුපාද, පරිනිච්ඡාණයෙක් නැද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු රූපයාගේ සමිතතාච පරිනිෂ්පන්න ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස. අනු ඒ සමිතතාචට පරිනිෂ්පන්න සමිතතායෙක් ඇද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ඒ සමිතතාචට පරිනිෂ්පන්න සමිතතාවෙක් ඇද්ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු ඒ ඒ පරිනිෂ්පන්නසමිතතායෙන් මැ දුඛයාගේ අත්ත- කිරියායෙක් නැද්ද, චට සිදීමෙක් නැද්ද, අනුපාද, පරිනිච්ඡාණයෙක් නැද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු වෙදනාවට පරිනිෂ්පන්න සමිතතායෙක් සංඥවට පරිනිෂ්පන්න සමිතතායෙක් සංසකාරයට පරිනිෂ්පන්න සමිතතායෙක් විඤ්ඤානට පරිනිෂ්පන්න සමිතතායෙක් ඇද්ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු එයට පරිනිෂ්පන්න සමිතතා ඇද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු එයට පරිනිෂ්පන්නසමිතතායෙක් ඇද්ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස. අනු එයින් එයින් මැ දුඛයාගේ අත්තකිරියායෙක් නැද්ද, චට සිදීමෙක් නැද්ද, අනුපාද, පරිනිච්ඡාණ- යෙක් නැද්ද?
 ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

බමමටසිතතාකථා නිමි,

11 8

අනිවචනා කථා

- 1 ස පු අනිවචනා පරිනිප්පන්නා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තාය අනිවචනාය අනිවචනා පරිනිප්පන්නා'ති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු තාය අනිවචනාය තාය අනිවචනා පරිනිප්පන්නා'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තාය තායෙ'ව නත්ති දුක්ඛස්ස අනතකිරියා නත්ති වට්ඨපච්ඡේදෙ, නත්ති අනුපාදා පරිනිබ්බානනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු ජරා පරිනිප්පන්නා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස අනු තාය ජරාය ජරා පරිනිප්පන්නා'ති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු තාය පරාය ජරා පරිනිප්පන්නා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තාය තායෙ'ව නත්ති දුක්ඛස්ස අනතකිරියා, නත්ති වට්ඨපච්ඡේදෙ, නත්ති අනුපාදා පරිනිබ්බානනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු මරණං පරිනිප්පන්නනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තස්ස මරණස්ස මරණං පරිනිප්පන්නනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු තස්ස මරණස්ස මරණං පරිනිප්පන්නනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තස්ස තස්සෙව නත්ති දුක්ඛස්ස අනතකිරියා, නත්ති වට්ඨපච්ඡේදෙ, නත්ති අනුපාදා පරිනිබ්බානනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11 8

අනිවචනාකථා

[අනිත්‍ය වූ රූපාදීන්ගේ අනිත්‍යතා ද රූපාදීන් සෙසින් පරිනිෂ්පන්නය'යි අකිකතිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගත් අත්‍ය-වාදීන්ගේ වාද බිඳහම 'අනිවචනාකථා' එහි]

- 1 ස පු අනිත්‍යතාව පරිනිෂ්පන්න (හෙතුසම්ප්‍රපන්න) වේද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු ඒ අනිත්‍යතාවට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න අනිත්‍යතා ඇද්ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු ඒ අනිත්‍යතාවට ද තදන්‍ය අනිත්‍යතාවට ද පරිනිෂ්පන්න අනිත්‍යතා ඇද්ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු ඒ ඒ (පරිනිෂ්පන්න) අනිත්‍යතායෙන් මැ දුඛයාගේ අන්තකිරියායෙක් නැද්ද, වට සිදිමෙක් නැද්ද, අනුපාද පරිනිවෘණයෙක් නැද්ද?
 - ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු ජරාව පරිනිෂ්පන්න වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු ඒ ජරාවට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න ජරා ඇද්ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ඒ ජරාවට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න ජරා ඇද්ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු එයින් එයින් මැ දුඛයාගේ අන්තකිරියායෙක් නැද්ද, වට සිදිමෙක් නැද්ද, අනුපාද පරිනිවෘණයෙක් නැද්ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු මරණය පරිනිෂ්පන්න වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු ඒ මරණයට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න මරණ ඇද්ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු ඒ මරණයට තදන්‍ය පරිනිෂ්පන්න මරණ ඇද්ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු එයින් එයින් මැ දුඛයාගේ අන්තකිරියායෙක් නැද්ද වට සිදිමෙක් නැද්ද, අනුපාද පරිනිවෘණයෙක් නැද්ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- 7 ස පු රූපං පරිනිප්පානං රූපස්ස අනිව්වතා අත්ථිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අනිව්වතා පරිනිප්පානා අනිව්වතාය අනිව්වතා
අත්ථිති
ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු රූපං පරිනිප්පානං රූපස්ස ජරා අත්ථිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු ජරා පරිනිප්පානා, ජරාය ජරා අත්ථිති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු රූපං පරිනිප්පානං රූපස්ස හෙදො අත්ථි,
අනතරධානං අත්ථිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු මරණං පරිනිප්පානං මරණස්ස හෙදො අත්ථි,
අනතරධානං අත්ථිති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස පු වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ-
විඤ්ඤාණං පරිනිප්පානං විඤ්ඤාණස්ස අනිව්වතා
අත්ථිති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අනිව්වතා පරිනිප්පානා අනිව්වතාය අනිව්වතා
අත්ථිති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු විඤ්ඤාණං පරිනිප්පානං විඤ්ඤාණස්ස ජරා
අත්ථිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු ජරා පරිනිප්පානා ජරාය ජරා අත්ථිති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 12 ස පු විඤ්ඤාණං පරිනිප්පානං විඤ්ඤාණස්ස හෙදො
අත්ථි, අනතරධානං අත්ථිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු මරණං පරිනිප්පානං මරණස්ස හෙදො අත්ථි,
අනතරධානං අත්ථිති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

අනිව්වතාකථා නිව්ඤ්ඤා

එකාදසමො වග්ගො නිව්ඤ්ඤා

තස්ස උද්දානං

අනුසංඝා අබ්බාසනා අහෙතුකා විත්තවිප්පයුත්තා
ඤ්ඤාණෙ විගතෙ ඤ්ඤාණී ඤ්ඤාණං විත්තවිප්පයුත්තං
යත්ථ සද්දො ඤ්ඤාණං පවත්තති
ඉද්ධිබලෙන සමනතාගතො කප්පං තිවෙදිසා
විත්තසන්නති සමාධි ධම්මවිඤ්ඤා අනිව්වතා'ති

- 7 ස පු රූපය පරිනිෂ්පන්න වෙයි රූපයට අනිත්‍යතා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු අනිත්‍යතා පරිනිෂ්පන්න වෙයි අනිත්‍යතාවට අනිත්‍යතා ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැයුතු යැ
- 8 ස පු රූපය පරිනිෂ්පන්න යැ රූපයට ජරා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු ජරාව පරිනිෂ්පන්න වෙයි ජරාවට ජරා ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැයුතු යැ
- 9 ස පු රූපය පරිනිෂ්පන්න වෙයි රූපයාගේ බිඳීමෙක් ඇද්ද, අතුරුදහනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු මරණය පරිනිෂ්පන්න වෙයි මරණයට බිඳීමෙක් ඇද්ද, අතුරුදහනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැයුතු යැ
- 10 ස පු වෙදනා සංඥා සංඝකාර විඤ්ඤාන පරිනිෂ්පන්න වෙයි විඤ්ඤානට අනිත්‍යතා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු අනිත්‍යතාව පරිනිෂ්පන්න වෙයි අනිත්‍යතාවට අනිත්‍යතා ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැයුතු යැ
- 11 ස පු විඤ්ඤාන පරිනිෂ්පන්න යැ විඤ්ඤානට ජරා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු ජරාව පරිනිෂ්පන්න යැ ජරාවට ජරා ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැයුතු යැ
- 12 ස පු විඤ්ඤාන පරිනිෂ්පන්න යැ විඤ්ඤානාගේ බිඳීමෙක් ඇද්ද, අතුරුදහනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
- ස අනු මරණය පරිනිෂ්පන්න වෙයි. මරණයට බිඳීමෙක් ඇද්ද, අතුරුදහනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි ඵසේ නො කියැයුතු යැ

අනිවචනාකථා නිමි

එකලෝඡ්ඡ වන වග නිමි

එහි උද්ගතය

අනුසයකථා යැ, ඤාණකථා යැ, ඤාණං විතතට්ඨපයුත්තනාභිකථා යැ, උද් උකභිකථා යැ, ඉද්ධිබලකථා යැ, සමාධිකථා යැ, ඛම්බුට්ඨිකථා යැ, අනිවචකථා යි

ද්විතීයො වග්ගො

12 1

සංවරො කම්මනතිකථා

- 1 ස පු** සංවරො කම්මනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු: චක්ඛුන්ද්‍රියසංවරො චක්ඛුකම්මනති
 ප පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු සොතින්ද්‍රියසංවරො -පෙ- ඝාතින්ද්‍රියසංවරො -පෙ-
 ජ්වහින්ද්‍රියසංවරො -පෙ- කායින්ද්‍රියසංවරො
 කායකම්මනති
 ප පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු** කායින්ද්‍රියසංවරො කායකම්මනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු චක්ඛුන්ද්‍රියසංවරො චක්ඛුකම්මනති
 ප පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු** කායින්ද්‍රියසංවරො කායකම්මනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු සොතින්ද්‍රියසංවරො -පෙ- ඝාතින්ද්‍රියසංවරො -පෙ-
 ජ්වහින්ද්‍රියසංවරො ජ්වහාකම්මනති
 ප පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු: මතින්ද්‍රියසංවරො මනෝකම්මනති.
 ප පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු** මතින්ද්‍රියසංවරො මනෝකම්මනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු චක්ඛුන්ද්‍රියසංවරො චක්ඛුකම්මනති
 ප, පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

දවාදග වගිය

12 1.

සංවරෝ කම්මනතිකථා

[“වකුණා රූපං දික්ඛා භිමිත්තග්ගාහි හොති, න භිමිත්තග්ගාහි හොති” යන සූත්‍ර වරදවා ගෙන ‘සංවරයන් අසංවරයන් කම් වෙති’ සි මහාසංඝසීල භික්ඛායවාසීන් සෙසින් ලබති ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට සංවරෝ කම්මනතිකථා එසි]

- 1 ස පු සංවරය කම් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු චක්ඛාරිඤ්ඤාසංවරය චක්ඛු:කම් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු ශ්‍රොත්‍රෙඤ්ඤාසංවරය ස්‍රාණෙඤ්ඤාසංවරය ජ්ඣෙවඤ්ඤාසංවරය කායෙඤ්ඤාසංවරය කාය-කම් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු කායෙඤ්ඤාසංවරය කායකම් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු චක්ඛාරිඤ්ඤාසංවරය චක්ඛු:කම් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු කායෙඤ්ඤාසංවරය කායකම් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රොත්‍රෙඤ්ඤාසංවරය ස්‍රාණෙඤ්ඤාසංවරය ජ්ඣෙවඤ්ඤාසංවරය ජ්ඣවාකම් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු මනිඤ්ඤාසංවරය මන:කම් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු මනිඤ්ඤාසංවරය මන:කම් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු චක්ඛාරිඤ්ඤාසංවරය චක්ඛු:කම් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- 5 ස පු මනිඤ්ඤසංවරො මනොකම්මනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සොතිඤ්ඤසංවරො -පෙ- ඝාතිඤ්ඤසංවරො -පෙ-
 ජ්වහිඤ්ඤසංවරො -පෙ- කාසිඤ්ඤසංවරො කාය-
 කම්මනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු අසංවරො කම්මනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු චක්ඛුඤ්ඤඅසංවරො චක්ඛුකම්මනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු සොතිඤ්ඤඅසංවරො -පෙ- ඝාතිඤ්ඤඅසංවරො
 -පෙ- ජ්වහිඤ්ඤඅසංවරො -පෙ- කාසිඤ්ඤඅසං-
 වරො කායකම්මනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
7. ස පු කාසිඤ්ඤඅසංවරො කායකම්මනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු චක්ඛුඤ්ඤඅසංවරො චක්ඛුකම්මනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු කාසිඤ්ඤඅසංවරො කායකම්මනති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සොතිඤ්ඤඅසංවරො -පෙ- ඝාතිඤ්ඤඅසංවරො
 -පෙ- ජ්වහිඤ්ඤඅසංවරො ජ්වහාකම්මනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු මනිඤ්ඤඅසංවරො මනොකම්මනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු මනිඤ්ඤඅසංවරො මනොකම්මනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු චක්ඛුඤ්ඤඅසංවරො චක්ඛුකම්මනති
 ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 5 ස පු මනිඤ්ඤසංවරය මහාකමි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලොවුණුඤ්ඤසංවරය . සුභණ්ඩුසංවරය ජිහ්වඤ්ඤසංවරය කායෙඤ්ඤසංවරය කාය-කමි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු අසංවරය කමි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු චක්ඛරිඤ්ඤසංවරය චක්ඛුකමි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
- ස අනු ලොවුණුඤ්ඤසංවරය සුභණ්ඩුසංවරය ජිහ්වඤ්ඤසංවරය කායෙඤ්ඤසංවරය කායකමි වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- 7 ස පු කායෙඤ්ඤසංවරය කායකමි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු චක්ඛරිඤ්ඤසංවරය චක්ඛුකමි වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- 8 ස පු කායෙඤ්ඤසංවරය කායකමි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලොවුණුඤ්ඤසංවරය සුභණ්ඩුසංවරය ජිහ්වඤ්ඤසංවරය ජිහ්වකමි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු මනිඤ්ඤසංවරය මහාකමි වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
9. ස. පු. මනිඤ්ඤසංවරය මහාකමි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු. චක්ඛරිඤ්ඤසංවරය චක්ඛුකමි වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

10 ස පු

මනිජ්ඣය අසංවරො මනොකම්මන්ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස අනු

සොතිජ්ඣය අසංවරො -පෙ- සාතිජ්ඣය
අසංවරො -පෙ- ජිව්හිජ්ඣයඅසංවරො -පෙ-
කායිජ්ඣයඅසංවරො කායකම්මන්ති.

ප පටි

න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

11. ප. පු.

න වත්තබ්බං සංවරො'පි අසංවරො'පි කම්මන්ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප අනු

නනු වුත්තං භගවතා “ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු
චක්ඛුනා රූපං දිස්වා නිමිත්තග්ගාහි භොති -පෙ-
න නිමිත්තග්ගාහි භොති. සොතෙන සද්දං
සුත්වා -පෙ- මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය නිමිත්තග්ගාහි
භොති -පෙ- න නිමිත්තග්ගාහි භොති”^a තිද්ධං අද්ධං ව
සුත්තනේතො'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප. ආ

තෙන හි “සංවරො'පි අසංවරො'පි කම්මන්ති

සංවරො කම්මන්තිකථා නිවේශනා

^a පෙතිතිකාය, මූලපරාණයක - මහානගාදාලකපුත්ත

- 10 ස. පු. මනිජ්ඣය අසංවරය මනාකම් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රොත්‍රෙජ්ඣය අසංවරය ස්‍රාණෙජ්ඣය අසංවරය
ජ්ඣෙවජ්ඣය අසංවරය කායෙජ්ඣය අසංවරය
කායකම් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 11 ප පු “සංවරයන් අසංවරයන් කම් වෙති’යි නො
කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු
“මහණෙනි, මෙසස්නෙහි මහණ ඇසින් රූපයක්
දැක නිමිති ගත්තේ වෙයි නිමිති නො ගත්තේ
වෙයි කනින් ශබ්දයක් අසා මනසින්
ධර්මාලම්භනයක් දැන නිමිති ගත්තේ වෙයි
නිමිති නො ගත්තේ වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අා එකරුණීන් සංවරයන් අසංවරයන් කම් වෙයි.
(ආරසංවරය-අසංවරය) මිස කම්භාවය නො
කියන හෙයින් අසාධක යි.)

සංවරො කම්මනතිකපා හිමි.

12 2

කමමකථා.

1. ස. පු සබ්බං කමමං සවිපාකානි,
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස. අනු විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු. කිරියාබ්‍යාකතා චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු: සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු: කාමාවචරා විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස. අනු රූපාවචරා අරූපාවචරා අපරියාපනතා විපාකා-
බ්‍යාකතා චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු සබ්බං චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු කාමාවචරා කිරියාබ්‍යාකතා චේතනා සවිපාකා'නි
ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

12 2

කමමකථා

[“නාහං භික්ඛුවෙ සංඝෙවන භික්ඛානා කමමානා ඝාතානා” ආදී සූත්‍රපද භික්ඛා ‘හැම කම සම්පාක වෙණි’හි මහාසංඝසක භික්ඛායමාසීන් සෙසින් උබ්බි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට කමකථා එහි]

1. ස පු හැම කම සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැහුනු යැ (අව්‍යාකාන සදහා ප්‍රතික්ෂිප්ත යි)
- 2 ස පු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස. අනු විපාකඅව්‍යාකානචේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැහුනු යැ
- 3 ස පු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු ක්‍රියාව්‍යාකානචේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැහුනු යැ
- 4 ස පු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු කාමාවචර විපාකාව්‍යාකාන චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැහුනු යැ
- 5 ස පු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රූපාවචර අරූපාවචර අපරිනිපන්න විපාකාව්‍යාකාන චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැහුනු යැ
- 6 ස පු හැම චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කාමාවචර භ්‍රිසාව්‍යාකාන චේතනා සම්පාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැහුනු යැ

7 ස පු

සබ්බා චේතනා සම්පාකාති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා.

ස අනු

රූපාවචරා අරූපාවචරා නිරියාබ්‍යාකතා චේතනා
සම්පාකාති'ති

ප පටි

න භෙවං චන්තබ්බෙ

ස අනු

විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා අවිපාකා'ති.

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

අනු ස

භඤ්චි විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා අවිපාකා,

අනු පා.

නො ච චන රෙ චන්තබ්බෙ "සබ්බා චේතනා
සම්පාකා"ති

ස අනු

කිරිඤ්ඤාකතා චේතනා අවිපාකා'ති

ප පටි.

ආමනතා

අනු ස.

භඤ්චි කිරිඤ්ඤාකතා චේතනා අවිපාකා,

අනු පා

නො ච චන රෙ චන්තබ්බෙ "සබ්බා චේතනා
සම්පාකා"ති

ස අනු

කාමාවචරා රූපාවචරා අරූපාවචරා අපරිසා-
පනතා විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා අවිපාකාති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

අනු ස

භඤ්චි අපරිසාපනතා විපාකාබ්‍යාකතා චේතනා
අවිපාකා,

අනු පා.

නො ච චන රෙ චන්තබ්බෙ "සබ්බා චේතනා
සම්පාකා"ති

ස අනු.

කාමාවචරා රූපාවචරා අරූපාවචරා නිරියා-
බ්‍යාකතා චේතනා අවිපාකා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

අනු ස

භඤ්චි අරූපාවචරා නිරියාබ්‍යාකතා චේතනා
අවිපාකා,

අනු පා

නො ච චන රෙ චන්තබ්බෙ "සබ්බා චේතනා
සම්පාකා"ති

7. ස පු. හැම වෙනනා සවිපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ. එසේ යැ,
- ස අනු රූපාවචර අරූපාවචර ක්‍රියාව්‍යාකෘත වෙනනා සවිපාක වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු. විපාකාව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් විපාකාව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ නම්,
- අනු පා භවත, “හැම වෙනනා සවිපාක වෙති”යි නො කියැවුනු මැ යැ,
- ස අනු. ක්‍රියාව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු. ය ඉදින් ක්‍රියාව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ නම්,
- අනු පා භවත “හැම වෙනනා සවිපාක වෙති”යි නො කියැවුනු මැ යැ
- ස අනු කාමාවචර රූපාවචර අරූපාවචර අපඤ්ඤාපනන විපාක අව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් අපඤ්ඤාපනන විපාක අව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වී නම්,
- අනු පා භවත “හැම වෙනනා සවිපාක වෙති”යි නො කියැවුනු මැ යැ
- ස අනු කාමාවචර රූපාවචර අරූපාවචර ක්‍රියා අව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් අරූපාවචර ක්‍රියා අව්‍යාකෘත වෙනනා අවිපාක වී නම්,
- අනු පා භවත “හැම වෙනනා සවිපාක වෙති”යි නො කියැවුනු මැ යැ.

8 ප. පු

නා වග්ගකිමං සමිඛං කවිමං සපිපාකනති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප ආ

නාහු ටුත්තං ගගට්ඨා “නාතං භිකුට්ඨං
 සඤ්ඤාගතිකානං කමිමානා සතානා උපපිට්ඨානං
 අප්පරිසංවිදිතා ඛණ්ඩනාමං වදාමි. තඤ්ඤා ටො
 දිට්ඨං වා ධම්මං උපපජ්ජං වා අපරෙ වා
 පටිඤ්ඤා”ති අප්පෙම සුත්තනොති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප ආ

තෙන හි “සමිඛං කවිමං සපිපාක”නති

කමිකපා නිශේධා

ඊ ප පු	‘හැම කමි සම්පාක වෙති’යි නො කියැවුණු වේ ද?
ස පරිඤ්ඤා	එසේ යැ
ප අනු	භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද මැ නු මහණෙනි, කරන ලද රුස් කරන ලද සංකල්පනික කම්මන්ගේ විපාක නො වීද (ඒ කම්මන්ගේ) විගතානතභාවය මම නො කියමි එ ද මෙ අත් බැවිනි හෝ දෙ වැනි උත්බැවිනි හෝ අපරපයඝායෙහි හෝ වේයයි වදාල සූත්‍රානුකූලයෙන් ඇත්තේ මැ නු?
ස පරිඤ්ඤා	එසේ යැ
ප අ:	එකරුණින් ‘හැම කමි සම්පාක වෙති’ (“නාභං භික්ඛවෙ” යනාදී සූත්‍රය ප්‍රත්‍යය ඇතිවත් මැ දූෂටබ්බාදී විපාකප්‍රතිසංවේදනය සඳහා වදාරන ලද යැ එහෙයින් අසාධක වෙයි.)

කමිකථා නමි

12 8

සද්දෙවිපාකොතිකථා

- 1 ස පු සද්දෙවිපාකො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු සුඛවෙදනීයො දුක්ඛවෙදනීයො අදුක්ඛමසුඛවෙදනීයො, සුඛාය වෙදනාය සම්පයුතො දුක්ඛාය වෙදනාය සම්පයුතො අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පයුතො, එසෙසන සම්පයුතො වෙදනාය සම්පයුතො සඤ්ඤාය සම්පයුතො චේතනාය සම්පයුතො විතෙතන සම්පයුතො සාරම්මණො අනි නසස ආවට්ඨනා ආභොගො සමනනාභාරො මනසිකාරො චේතනා පඤ්ඤා පඤ්ඤි'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බ¹ -පෙ-
- ස අනු නනු න සුඛවෙදනීයො න දුක්ඛවෙදනීයො -පෙ- අනාරම්මණො නනි නසස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- අනු ය භඤ්චි න සුඛවෙදනීයො -පෙ- අනාරම්මණො නනි නසස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි,
- අනු පා නො ව වන රෙ වතනබ්බ 'සද්දෙවිපාකො'ති
- 2 ස පු එසෙසා විපාකො, එසෙසා සුඛවෙදනීයො -පෙ- සාරම්මණො අනි නසස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති,
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා,
- ස අනු සද්දෙවිපාකො, සද්දෙවි සුඛවෙදනීයො -පෙ- සාරම්මණො අනි නසස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති.
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-

1 ආමනනා - PTS.

12. 3

සදෙස විපාකෝතිකථා

[“සො තස්ස කම්මස්ස කතන්තා උපවිතන්තා උසසන්තන්තා විපුලන්තා චුහම්සසරො හොති” ආදි සූත්‍ර තුනුවණින් ගෙන “ශබ්දය විපාක වෙති”යි මහාසාරිප්පියයන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘සදෙස විපාකෝ’ති කථා එයි]

- 1 ස පු ශබ්දය විපාක වේ ද?
ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු (ශබ්දය) සුඛවේදනීය වේ ද? දුඃඛවේදනීය, අදුඃඛාසුඛවේදනීය, සුඛවේදනා හා සම්ප්‍රසුක්ක, දුඃඛවේදනා හා සම්ප්‍රසුක්ක, අදුඃඛාසුඛවේදනා හා සම්ප්‍රසුක්ක, සප්ඨීය හා සම්ප්‍රසුක්ක, වේදනාව හා සම්ප්‍රසුක්ක, සංඥාව හා සම්ප්‍රසුක්ක, චේතනාව හා සම්ප්‍රසුක්ක, විතතය හා සම්ප්‍රසුක්ක වේ ද? සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තීනා ආහොග සම්කාමාර මනස්කාර චේතනා ප්‍රාචීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
ස අනු සුඛවේදනීය නො වනුයේ දුඃඛවේදනීය නො වනුයේ . . අනාලම්බන වනුයේ නො? එයට ආවර්තීනා ප්‍රණීධි නැත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
අනු ඔ ඉදින් සුඛවේදනීය නො වී නම් අනාලම්බන වී නම්, එයට ආවර්තීනා ප්‍රණීධි නැත් නම්,
අනු පා භවන, ‘ශබ්දය විපාක වේය’යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 2 ස පු සප්ඨීය විපාක වෙයි සප්ඨීය සුඛවේදනීය සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු (තොප මිතයෙහි) ශබ්දය විපාක වෙයි ශබ්දය සුඛවේදනීය සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ ..

ඉ ස පු

සද්දෙ විපාකො, සද්දෙ න සුඛවෙදනියො -පෙ-
අනාරම්භණො නඤ්ඤි නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ණිදි'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු.

එසෙසා විපාකො, එසෙසා න සුඛවෙදනියො න
දුක්ඛවෙදනියො -පෙ- අනාරම්භණො නඤ්ඤි නස්ස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිදි'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

4 ප පු

න වතනබ්බං 'සද්දෙ විපාකො'ති.

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු වුත්තං භගවතා "සො තස්ස කම්මස්ස
කතතතා උපචිත්තා උස්සන්තතතා විපුලතතා
බ්‍රහ්මස්සරො හොති කරචිකභාණී"ති¹ අපෙඨ ව
සුත්තනෙතො'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප ආ

තෙන හි 'සද්දෙ විපාකො'ති

සද්දෙ විපාකොතිකථා නිමිත්තා.

¹ දිසානිකාය - ලකඛණසූත්ත

- 3 ස පු (තොප මතයෙහි) ශබ්දය විපාක වෙයි ශබ්දය සුඛවේදනීය නො වනුයේ අනාලම්භන වනුයේ වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සප්ඨීය විපාක වෙයි සප්ඨීය සුඛවේදනීය නො වනුයේ දුෂ්ඨවේදනීය නො වනුයේ අනාලම්භන වනුයේ වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ප. පු 'ශබ්දය විපාක වේය'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු? 'හෙ එ කම් කල බැවින් රුක්කල බැවින් උත්තරාන බැවින් විපුල බැවින් කුරුච්ඡෙවිල්ලනට බදු වචන ඇතියේ බ්‍රහ්මඤ්චර වේ' යයි වදාල සූත්‍රානුකූලයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ප ආ එ කරුණින් 'ශබ්දය විපාක' වෙයි

සදෙස විපාකොතිකථා නිමි

12. 4

සලායතනකථා

1. ස පු. වකුඤ්ඤායනං විපාකො'ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස අනු. සුඛවේදනීයං දුක්ඛවේදනීයං -පෙ- සාරම්මණං. අනු නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති.
- ප පටි. න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු. නනු න සුඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං නනු නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- අනු. ය හඤ්ඤි න සුඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං නනු නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි,
- අනු. පා නො ව වන රෙ වහනබ්බෙ. 'වකුඤ්ඤායනං විපාකො'ති
- 2 ස. පු එසෙසා විපාකො, එසෙසා සුඛවේදනීයං -පෙ- සාරම්මණං අනු නස්ස ආවට්ඨනා-පෙ- පඤ්ඤි'ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස අනු. වකුඤ්ඤායනං විපාකො, වකුඤ්ඤායනං සුඛවේදනීයං-පෙ- සාරම්මණං. අනු නස්ස ආවට්ඨනා-පෙ- පඤ්ඤි'ති
- ප පටි. න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු: වකුඤ්ඤායනං විපාකො, වකුඤ්ඤායනං න සුඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං. නනු නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස. අනු. එසෙසා විපාකො, එසෙසා න සුඛවේදනීයං-පෙ- අනාරම්මණං නනු නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති
- ප පටි: න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

12 4

සලායතනකථා

[යම් භෙය්‍යෙකින් කම්ම කළ බැවින් සමායතනය උපන්නේ වේ ද, එහෙයින් 'සමායතනය විපාක වේය'යි මහාසාඛිකයන් සෙයින් ලබ්ධි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'සලායතනකථා' එයි.]

- 1 ස පු වක්‍ෂුරායතනය විපාක වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු (වක්‍ෂුරායතනය) සුඛවෙදනීය දුඛවෙදනීය සාලම්බන වේ ද? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස. අනු සුඛවෙදනීය නො වනුයේ අනාලම්බන වනුයේ නො? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැත්තේ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් සුඛවෙදනීය නො වේ නම් .. අනාලම්බන වේ නම්, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැත් නම්,
- අනු. පා භවන 'වක්‍ෂුරායතන විපාක වේය'යි නො කියැ- යුතු මැ යැ
2. ස. පු සප්ඨීය විපාක වෙයි. සප්ඨීය සුඛවෙදනීය සාලම්බන වේ ද, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු (කොප මතයෙහි) වක්‍ෂුරායතන විපාක වෙයි, වක්‍ෂුරායතනය සුඛවෙදනීය වේ ද සාලම්බන වේ ද, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
3. ස. පු වක්‍ෂුරායතනය විපාක වෙයි වක්‍ෂුරායතනය සුඛවෙදනීය නො වනුයේ අනාලම්බන වනුයේ වේ ද? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු. සප්ඨීය විපාක වෙයි සප්ඨීය සුඛවෙදනීය නො වනුයේ වේ ද, අනාලම්බන වේ ද? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ ...

- 4 ස පු සොනායතනං -පෙ- සොනායතනං -පෙ- ජිව්හාය-
තනං -පෙ- කායායතනං විපාකො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස. අනු: සුඛවේදනීයං දුක්ඛවේදනීයං -පෙ- සාරම්මණං,
අනච්ඡි නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු නනු සුඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං නනච්ඡි
නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- අනු ය භඤ්චි න සුඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං. නනච්ඡි
නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි,
- අනු පා නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ "කායායතනං
විපාකො'ති
- 5 ස පු එසෙසා විපාකො, එසෙසා සුඛවේදනීයො -පෙ-
සාරම්මණො අනච්ඡි නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ණි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු කායායතනං විපාකො, කායායතනං සුඛවේද-
නීයං -පෙ- සාරම්මණං අනච්ඡි නස්ස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු කායායතනං විපාකො, කායායතනං න සුඛවේද-
නීයං -පෙ- අනාරම්මණං නනච්ඡි නස්ස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණි'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු එසෙසා විපාකො, එසෙසා න සුඛවේදනීයො -පෙ-
අනාරම්මණො, නනච්ඡි නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ණි'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
7. ප. පු. න වතනබ්බං සලායතනං විපාකො'ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප. අනු නනු සලායතනං කම්මස්ස කතන්තා
උප්පන්නතී
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- අනු ය භඤ්චි සලායතනං කම්මස්ස කතන්තා උප්පන්නං,
තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "සලායතනං විපකො'ති

සලායතන කථා නිමිති.

- 4 ස පු ශ්‍රෝත්‍රායතනය ස්‍රාණායතනය ජීව්‍යායත-
න කායායතනය විපාක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු. (කායායතනය) සුඛවෙදනිය දුඃඛවෙදනිය .
සාලම්බන වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු සුඛවෙදනිය නො අනාලම්බන නො, එයට
ආවහිනා . ප්‍රණීධි නැත් නු?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ං ඉදින් සුඛවෙදනිය නො වී නම් අනාලම්බන වී
නම්, එයට ආවහිනා . ප්‍රණීධි නැත් නම්,
- අනු පා භවන ‘කායායතන විපාක වේය’යි නො කියැ-
වුණු මැ යැ.
- 5 ස පු සප්ඨිය විපාක වෙයි. සප්ඨිය සුඛවෙදනිය වේ ද
සාලම්බන වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ
- ස අනු (නොප මතයෙහි) කායායතනය විපාක වෙයි,
කායායතනය සුඛවෙදනිය වේ ද, සාලම්බන
වේ ද? එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 6 ස පු (නොප මතයෙහි) කායායතනය විපාක වෙයි,
කායායතනය සුඛවෙදනිය නො වේ ද අනා-
ලම්බන වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සප්ඨිය විපාක වෙයි සප්ඨිය සුඛවෙදනිය නො
වේ ද, අනාලම්බන වේ ද, එයට ආවහිනා .
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
7. ප පු ‘සලායතනය විපාක වේය’යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු සලායතනය කමිය කළ බැවින් උපන්නේ නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු. ං ඉදින් සලායතනය කමිය කළ බැවින් උපන්නේ
වී නම්,
- අනු. පා භවන එකරුණින් “සලායතනය විපාක වේය”යි
කියැවුණු මැ යැ (මනායතනය විපාක වෙයි.
සෙස්ස හුදෙක් කම්මසමුප්පාදනය විපාක නො වේ.
එසෙන් අසාධකයි

12 5

සත්තකඛන්දුපරමකපා

- 1 ස පු: සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දු-
පරමනා නිශ්චො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස. අනු මානා ජීවිතා වොරොපිතා, පිතා ජීවිතා වොරො-
පිතො, අරහා ජීවිතා වොරොපිතො, දුට්ඨෙන
විතෙතන නපාගතස්ස ලොභිනං උප්පාදිතං,
සංකප්පං හිනෙතො'ති.
- ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දු-
පරමනා නිශ්චො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස. අනු අභබ්බො අනන්තරං ධම්මං අභිසම්මෙතුනති
- ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අභබ්බො අනන්තරං ධම්මං අභිසම්මෙතුනති.
- ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස. අනු. මානා ජීවිතා වොරොපිතා, පිතා ජීවිතා වොරො-
පිතො, අරහා ජීවිතා වොරොපිතො, දුට්ඨෙන
විතෙතන නපාගතස්ස ලොභිනං උප්පාදිතං,
සංකප්පං හිනෙතො'ති
- ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු. සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දු-
පරමනා නිශ්චො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- ස. අනු. අපි සො නිශ්චො යෙන නිශ්චො¹
සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දු-
පරමනා නිශ්චො'ති
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 අපි සො නිශ්චො යෙන නිශ්චො - ඩුට්ඨ
අපි සො නිශ්චො යෙන නිශ්චො - මජ්ඣ.

12 5

සත්‍යකඛ්‍යතාපරමකථා

[‘සත්‍යකඛ්‍යතාපරම’ යනු නුනුවණින් හෙත සත්‍යකඛ්‍යතාපරම සොනාපනිපුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතායෙන් නියත යැයි (සත්වරක්ම ඉපද පිළිවිටේ යයි) උත්තරාපඨකයන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්වවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘සත්‍යකඛ්‍යතාපරමකථා’ එයි.]

1 ස පු සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතා-
යෙන් නියත වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.

ස අනු (ඔබ විසින්) මව දිවියෙන් ගලවන ලද වේ ද, පියා දිවියෙන් ගලවන ලද වේ ද, රහත් දිවියෙන් ගලවන ලද වේ ද, දුෂට සිතීන් තථාගතයන් වහන්සේගේ සිරිරිත් ලෙහෙ සලනලද වේ ද, සංකයා බිඳුනාලද වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ (මේ මිච්ඡතනිකාමය ඔහුට නැත)

2 ස පු සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතා-
යෙන් නියත වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු සත්වර අතර ධර්ම අභිසමය කරන්නට අභව්‍ය වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

3 ස පු අතර ධර්ම අභිසමය කරන්නට අභව්‍ය වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස අනු (සත්‍යකඛ්‍යතාපරම විසින්) මව දිවියෙන් ගලවන-
ලද වේ ද, පියා දිවියෙන් ගලවන ලද වේ ද, රහත් දිවියෙන් ගලවන ලද වේ ද, දුෂට සිතීන් තථාගත-
යන් වහන්සේගේ සිරිරිත් ලෙහෙ සලනලද වේ ද, සංකයා බිඳුනාලද වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ (මේ අභව්‍ය කරුණු ඔහුට නැත.)

4 ස පු සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතා-
යෙන් නියත වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු යම් නියාමයෙකින් සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතායෙන් නියත වෙ නම් එබඳු (සම්මත) නියාමයෙක් (ඔහුට) ඇද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- ස. අනු අනුභවෙ සතිපට්ඨානා -පෙ- සම්මප්පධානා -පෙ-
ඉද්ධිපාදා -පෙ- ඉන්ද්‍රියා -පෙ- බ්‍රහ්මා -පෙ- තෙ
බ්‍රහ්මඛිතා යෙති බ්‍රහ්මඛිතෙහි සත්තකඛන්ත-
පරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්තපරමතානිය-
තො'ති
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස පු: නනුභවෙ සො නියමො, යෙන නියමෙන
සත්තකඛන්තපරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්ත-
පරමතානියතො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- අනු ණ භඤ්චි නනුභවෙ සො නියමො, යෙන නියමෙන
සත්තකඛන්තපරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්ත-
පරමතානියතො,
- අනු පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “සත්තකඛන්තපරමො,
පුග්ගලො සත්තකඛන්තපරමතානියතො”ති
- 6 ස පු නනුභවෙ සතිපට්ඨානා -පෙ- තෙ බ්‍රහ්මඛිතා
යෙති බ්‍රහ්මඛිතෙහි සත්තකඛන්තපරමො, පුග්ග-
ලො සත්තකඛන්තපරමතානියතො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- අනු ණ භඤ්චි නනුභවෙ බ්‍රහ්මඛිතා, යෙති බ්‍රහ්මඛිතෙහි
සත්තකඛන්තපරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්ත-
පරමතානියතො,
- අනු පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “සත්තකඛන්ත-
පරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්තපරමතානිය-
තො”ති
- 7 ස පු සත්තකඛන්තපරමො, පුග්ගලො සත්තකඛන්ත-
පරමතානියතො'ති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු සකද්ධාමිනියාමෙනා'ති ¹
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු අනාගාමිනියාමෙනා'ති
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 නිසසෙකාති - සිඛු, චෙස.

- ස අනු ඒ සතිපට්ඨානයෝ සම්මපපධානයෝ සාදධි-
පාදයෝ ... ඉන්ද්‍රියයෝ බලයෝ . යම්
බොධ්‍යභිග කෙනතුන්ගෙන් සත්‍යකඛිත්‍යපරම
පුද්ගල සත්‍යකඛිත්‍යපරමතායෙන් නිශ්ච වේ
නම් ඒ බොධ්‍යභිගයෝ ඇද් ද? (සතිපට්ඨානාදී
යම් මාගීධිමි නියාමයෙක් (ඔහුට) ඇද් ද?)
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 6 ස පු යම් නියාමයෙකින් සත්‍යකඛිත්‍ය පරම පුද්ගල
සත්‍යකඛිත්‍ය පරමතායෙන් නිශ්ච වේ නම් එබඳු
නියාමයෙක් නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- අනු ය. ඉදින් යම් නියාමයෙකින් සත්‍යකඛිත්‍යපරම
පුද්ගල සත්‍යකඛිත්‍යපරමතායෙන් නිශ්ච වේ නම්
එබඳු නියාමයෙක් නැත් නම්,
- අනු. පා: භවත, සත්‍යකඛිත්‍යපරම පුද්ගල සත්‍යකඛිත්‍ය
පරමතායෙන් නිශ්ච වේය'යි නො කියැවුතු මැ යැ
6. ස අනු. ඒ සතිපට්ඨානයෝ යම් බොධ්‍යභිගයෙකින්
සත්‍යකඛිත්‍යපරම පුද්ගල සත්‍යකඛිත්‍යපරමතා-
යෙන් නිශ්ච වේ නම් ඒ බොධ්‍යභිගයෝ නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- අනු ය. ඉදින් යම් බොධ්‍යභිගයෙකින් සත්‍යකඛිත්‍යපරම
පුද්ගල සත්‍යකඛිත්‍යපරමතායෙන් නිශ්ච වේ නම්,
ඒ බොධ්‍යභිගයෝ නැත් නම්,
- අනු. පා: භවත සත්‍යකඛිත්‍යපරම පුද්ගල සත්‍යකඛිත්‍ය-
පරමතායෙන් නිශ්ච වේය'යි නො කියැවුතු මැ යැ.
- 7 ස පු සත්‍යකඛිත්‍යපරම පුද්ගල සත්‍යකඛිත්‍යපරමතා-
යෙන් නිශ්ච වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස අනු සකාදගාමිනියාමයෙන් වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- ස අනු. අභාගාමිනියාමයෙන් වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුතු යැ

ස අනු	අරහත්තනියාමෙනා'ති
ප පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු:	කතමෙන නියාමෙනා'ති
ප. පටිඤ්ඤ	සොතාපතතිනියාමෙනා'ති

8. ස පු සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දු-
පරමතානියතො'ති

ප පටිඤ්ඤ	ආමන්තා
ස අනු	යෙ කෙව් සොතාපතතිනියාමං ඔක්කමන්ති සබ්බෙ තෙ සත්තකඛන්දුපරමතානියතො'ති
ප පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9 ප. පු න වත්තබ්බං “සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො
සත්තකඛන්දුපරමතානියතො'ති

ස පටිඤ්ඤ	ආමන්තා
ප අනු	නනු සො සත්තකඛන්දුපරමො'ති.
ස පටිඤ්ඤ	ආමන්තා
අනු ය	හඤ්චි සො සත්තකඛන්දුපරමො,
අනු පා	තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “සත්තකඛන්දුපරමො පුග්ගලො සත්තකඛන්දුපරමතානියතො'ති

සත්තකඛන්දුපරමකථා නිව්ඝන්තා

- ස අනු අභිනවනිශාමයෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු කවර නිශාමයෙකින් වේ ද?
- ප පටි ශ්‍රෝතෘපතනිනිශාමයෙන් මැ වෙයි
- 8 ස පු සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතා-
යෙන් මැ නිශත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු යම් කිසි කෙනෙක් ශ්‍රෝතෘපතනිනිශාමයට බසින්
නම් එ හැම සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතායෙන් නිශත
වෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ.
- 9 ප පු 'සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතා
නිශත වේය'යි නො කියැවුණු වේද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප. අනු. හෙ සත්‍යකඛ්‍යතාපරම නො?
- ස පටි එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් හෙ සත්‍යකඛ්‍යතාපරම වේ නම්,
- අනු පා භවත, එ කරුණින් 'සත්‍යකඛ්‍යතාපරම පුද්ගල
සත්‍යකඛ්‍යතාපරමතානිශත වේ' ය යි කියැවුණු
මැ යැ
- (භාෂාවකුත් වහන්සේ 'සත්‍යකඛ්‍යතාපරම' යනු
සොත්‍යාපන්නයා සත්චරකට වඩා නූපදින බව
කියනු සඳහා මිස භවනියමයක් සඳහා නො වදාළ
හෙයින් සාධක නොවේ)

සත්‍යකඛ්‍යතාපරමකථා යිමි

12. 6

කොලංකොලකථා

1. ප පු

න වනනබ්බං: කොලංකොලො පුග්ගලො කොලං-
කොලතානියතො'ති.

ස පටිඤ්ඤ

ආමනතා.

ප අනු

නනු සො කොලංකොලො'ති.

ස පටිඤ්ඤ

ආමනතා

අනු. ස

හඤ්චි සො කොලංකොලො,

අනු. පා

තෙන වත රෙ වනනබ්බෙ “කොලංකොලො
පුග්ගලො කොලංකොලතානියතො'ති

කොලංකොලකථා නිවසිතා.

12 6.

කොලංකොලකථා

[මෙහි නිදානය සන්තකඛනතුපරමකථායෙහි මෙහි]

- 1 ප. පු. 'කොලංකොල පුද්ගල කොලංකොලතායෙන්
නිශ්චය වේය'යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ප. අනු හෙ කොලංකොල නො?
- ස. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- අනු ය ඉදින් හෙ කොලංකොල වී නම්,
- අනු පා භවත, එකරුණින් 'කොලංකොල පුද්ගල කොලං-
කොලතායෙන් නිශ්චය වේය'යි කියැවුණු මැ යැ.

කොලංකොලකථා නිමි

12 7

එකබ්ඪිකථා

1 ප පු

න වතනබ්බං “එකබ්ඪි පුග්ගලො එකබ්ඪිතා-
නියතො”ති

ස පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ප අනු

නනු සො එකබ්ඪි’ති

ස පටිඤ්ඤ

ආමනතා

අනු ය

හඤ්චි සො එකබ්ඪි,

අනු. පා

තෙන වත රෙ වතනබ්බං “එකබ්ඪි පුග්ගලො
එකබ්ඪිතානියතො”ති

එකබ්ඪිකථා නිබ්බිතා

12 7

එකබිජ්කථා

[මෙහි නිදානග ද සත්‍යකඛනතුපරමකථා යෙ මෙහි]

- 1 ප පු 'එකබිජ්' පුද්ගල එකබිජ්කායෙන් නිගන වේය'යි
නො කියැයුතු වේ ද'
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු හෙ එකබිජ් නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් හෙ එකබිජ් වේ නම්,
- අනු පා භවත, එකරුණින් 'එකබිජ් පුද්ගල එකබිජ්කා-
යෙන් නිගන වේය'යි කියැයුතු මැ යැ

එකබිජ්කථා නිමි

ජීවිතාවොරොපනකථා.

- 1 ස පු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා
වොරොපෙය්‍යා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච මාතරං
ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය -පෙ- පිතරා ජීවිතා
වොරොපෙය්‍ය -පෙ- අරහනනා ජීවිතා වොරො-
පෙය්‍ය -පෙ- දුට්ඨෙන චිත්තෙන කථාගතස්ස
ලොභිනං උප්පාදෙය්‍ය -පෙ- සංඝං භික්ෂෙය්‍යා'ති
- ප පටි න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-
2. ස පු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා
වොරොපෙය්‍යා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සන්ථරි අභාරවො'ති
- ප පටි න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-
- ස අනු ඛම්මෙ -පෙ- සංඝෙ -පෙ- සිකායා අභාරවො'ති
- ප පටි න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-
- ස අනු නනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සන්ථරි සභාර-
වො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- අනු ය: හඤ්චි දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සන්ථරි සභාරවො,
- අනු පා නො ච චත රෙ චතතඛේඛ දිට්ඨිසම්පන්නො
පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරො-
පෙය්‍යා'ති
- ස අනු නනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ඛම්මෙ -පෙ-
සංඝෙ -පෙ- සිකායා සභාරවො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

12 8.

ජීවිතාවොරොපන කථා.

[‘ප්‍රාණවධය දෙව්‍ය සම්ප්‍රසූත ව්‍යාධියෙන් වෙසී දෙව්‍යය ද දූෂි-
සම්පන්නයාගේ අප්‍රසිද්ධ යැ ඒ හෙතෙමින් දූෂිසම්පන්න පුද්ගල දැන
දැන ප්‍රාණවධ කෙරේය’යි පුළුගෙලිය අපරගෙලිය නිකායවාසීන්
සෙසින් ලබති ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳුනට ජීවිතාවොරොපනකථා එසී]

1 ස පු දූෂිසම්පන්න (සොකාපන්න) පුද්ගල දැන දැන සනක්ඛු දිවි ගලවන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු දූෂිසම්පන්න පුද්ගල මව දිවි ගලවන්නේ වේ ද පියා දිවි ගලවන්නේ වේ ද? රහත්භු දිවි ගලවන්නේ වේ ද දුෂ්ට සිතීන් තථාගතයන් වහන්සේගේ ශරීරයෙහි ලෙහෙ සලන්නේ වේ ද? සබ්බභෙද කරන්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

2 ස පු දූෂිසම්පන්න පුද්ගල දැන දැන සනක්ඛු දිවි ගල-
වන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ (සොකාපන්නයා පිළිබඳ අසථාන කරුණු හෙයින් ප්‍රතික්ෂිප්‍යාමි ,

ස අනු දූෂිසම්පන්න පුද්ගල බුදුන් කෙරෙහි අගෞරව ඇතිසේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

ස අනු ධර්ම කෙරෙහි සතුන් කෙරෙහි ශික්ෂායෙහි අගෞරව ඇතිසේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

ස අනු දූෂිසම්පන්න පුද්ගල බුදුන් කෙරෙහි ගෞරව සහිත වූයේ නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

අනු ය ඉදින් දූෂිසම්පන්න පුද්ගල බුදුන් කෙරෙහි ගෞ-
රව සහිත වේ නම්,

අනු පා භවත ‘දූෂිසම්පන්න පුද්ගල දැන දැන සනක්ඛු දිවි ගලවන්නේ යැ’ යනු නො කියැවුණු මැ යැ

ස අනු දූෂිසම්පන්න පුද්ගල ධර්ම කෙරෙහි සතුන් කෙරෙහි ශික්ෂායෙහි ගෞරව සහිත වූයේ නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- අනු ණ හඤ්චි දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සික්ඛාය සගාරවො,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චන්තබ්බෙ “දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වෝරො-පෙය්‍යා”ති.
- 3 ස. පු. දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සන්ථර් අගාරවො’ති
- ස. සථිඤ්ඤා: ආමන්තා
- ස. අනු: දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො බුද්ධිච්ඡපෙ ඔහදෙය්‍ය¹ ඔමුත්තෙය්‍ය නිවුච්ඡෙය්‍ය, බුද්ධිච්ඡපෙ අපඛ්‍යාමනො² කරෙය්‍යා’ති.
- ප. පථි: න ගෙවා චන්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස පු. දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වෝරොපෙය්‍යා’ති
- ප පථිඤ්ඤා: ආමන්තා
- ස අනු නනු චුත්තං භගවතා “සෙය්‍යථා’පි භික්ඛවෙ මහාසම්මදො ඕතධමෙවො වෙලං නාතිචන්තති, එවමෙව බො භික්ඛවෙ යං මයා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං, නං මම සාවකා ජීවිතභෙතු’පි නාතිකකම්නති”ති³ අත්ථව සුත්තන්තොති
- ප පථිඤ්ඤා: ආමන්තා
- ස ආ තෙන හි න චන්තබ්බො: දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වෝරොපෙය්‍යා’ති

ජීවිතා වෝරොපන කථා නිව්‍යානා.

1 ඔහදෙය්‍යා - සිමු ඔදගහයා - අට්ඨකථා

2 අපඛ්‍යාමනො - සිමු

3 අට්ඨකචුත්තර - උභාවිභග

- අනු. ය ඉදින් දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල ශික්ෂායෙහි ගෞරව සහිත වේ නම්,
- අනු පා භවත ‘දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල දූන දූන සතක්හු දිවි ගලවන්නේ යැ’ යනු නො කියැයුතු මැ යැ
3. ස පු: දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල බුදුන් කෙරෙහි අගෞරව සහිත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ (අසති අමනසිකාර වශයෙන් අගෞරව සහිත විශ්වාසී හෙයින් ප්‍රතිඥානයි)
- ස අනු. දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල බුද්ධිසතුපයෙහි මල- මු- සෙම් බැහිමිකිසි කරන්නේ වේ ද? බුද්ධිසතුපයෙහි අප්‍රදක්ෂණා කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ (දූන දූන නොකරන හෙයින් ප්‍රතික්ෂේපනයි)
- 4 ස පු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල දූන දූන සතක්හු දිවි ගලවන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ කු “මහණෙනි, යම්සේ මහාසම්මුද්‍රය සන්නිවහාව ඇත්තේ වෙරල නො ඉක්මපවන්නේ වේ ද, එසෙයින් මැ මහණෙනි, මා විසින් ශ්‍රාවකයනට යම් ශික්ෂාපදයෙක් පනවනලද වේ ද, එය මාගේ ශ්‍රාවකයෝ ජීවිතහෙතු විකුදු නො ඉක්මෙති”යි වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස දා එකරුණින් ‘දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල දූන දූන සතක්හු දිවි ගලවන්නේ යැ’යි නො කියැයුතු මැ යැ.

12. 9.

දුග්ගතිකථා.

- 1 ස. පු දිට්ඨිසම්පන්නායං පුග්ගලස්ස පඨිනා දුග්ගති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ස. අනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකෙ රූපෙ රජේශ්ශා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ථ හඤ්චි දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකෙ රූපෙ රජේශ්ශා,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වත්තබ්බෙ "දිට්ඨිසම්පන්නායං පුග්ගලස්ස පඨිනා දුග්ගති"ති
- 2 ස. පු දිට්ඨිසම්පන්නායං පුග්ගලස්ස පඨිනා දුග්ගති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ස. අනු: දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකෙ සද්දෙ -පෙ- ගනි-පෙ-රසෙ-පෙ-පොඨබ්බෙ රජේශ්ශා-පෙ- අමනුස්සිනිඨා තිරච්ඡානගතිනිඨා නාගකඤ්ඤාය මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවෙස, අපේළකං¹ පටිගණේශ්ශාය,² කුකකුට්ඨකරං³ පටිගණේශ්ශාය, හත්ථිගවාස්සවලවං⁴ පටිගණේශ්ශාය,² තිත්තිර- වට්ඨකං මොරකපිඤ්ඤාලං පටිගණේශ්ශායා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ථ හඤ්චි දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො -පෙ- තිත්තිර- වට්ඨකං මොරකපිඤ්ඤාලං පටිගණේශ්ශාය,²
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වත්තබ්බෙ "දිට්ඨිසම්පන්නායං පුග්ගලස්ස පඨිනා දුග්ගති"ති
- 3 ස. පු දිට්ඨිසම්පන්නායං පුග්ගලස්ස පඨිනා දුග්ගති, දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකෙ රූපෙ රජේශ්ශා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ස. අනු: අරගතො පඨිනා දුග්ගති, අරහා අපායිකෙ රූපෙ රජේශ්ශා'ති
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. අපේළකං - සිමු.

2. පටිගණේශ්ශාය - සිමු, චෛ, සො, PTS

3. කුකකුට්ඨකරං - PTS

4. හත්ථිගවාස්සවලවං - සිමු.

12 9

දිගහතිකථා.

[දුග්ගිහික හා දුග්ගිහිකත්ථයන්ගේ රූපාදිය අරමුණු කොට ඇති තෘෂණාව හා දෙක මැ දුග්ගිහි විසින් ගෙන නැවත ඒ විභාග නො කොට - ඒ වෙත වෙත නො ගෙන අවිශේෂයෙන් 'දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයාහට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ' යැයි උත්තරාසථක නිකායවාසීන් සෙසින් වාද ගන්වනුයේ ඒ වාද බිඳුනට දුග්ගිහිකථා එයි.]

- 1 ස පු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයාහට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල ආපායික රූපයෙහි ඇල්ලේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු. ඔ. ඉදින් දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල ආපායික රූපයෙහි ඇල්ලේ නම්,
- අනු පා. භවත 'දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයාහට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ' යැයි නො කියැවුනු මැ යැ

- 2 ස පු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයාහට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල ආපායික ශබ්දයන් ගැනි-
යන් රසයන් ස්ප්‍රෂට්ව්‍යයන් කෙරෙහි ඇල්ලේ
ද .. අමනුෂ්‍ය සත්‍රිය හා සමග, නිරිසන්ධිය සත්‍රිය
හා සමග, නාගකන්‍යාව හා සමග මෙවුන්දම්
සෙවුනේ වේ ද? එළඹෙන්නේ පිළිගන්නේ වේ ද,
කුකුළුන් පිළිගන්නේ වේ ද, ඇත් අස් වෙලඹුන්
පිළිගන්නේ, තිත්වටු වටුවන් මොහරපිල් පිළි-
ගන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු. ඔ. ඉදින් දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල තිත්වටු වටු
මොහරපිල් පිළිගන්නේ වේ නම්,
- අනු. පා. භවත, 'දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයා හට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ
යැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ.

- 3 ස පු දූෂටිසම්පන්න පුද්ගලයාහට (නොප මතයෙහි)
දුග්ගිහි ප්‍රතිණ යැ දූෂටිසම්පන්න පුද්ගල ආපායික
රූපයෙහි ඇල්ලේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රහත්හට දුග්ගිහි ප්‍රතිණ යැ. රහත් ආපායික
රූපයෙහි ඇල්ලේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ .

- 4 ස පු දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති, දිට්ඨි සම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකො සද්දෙ -පෙ- ගඤ්ඤි-පෙ- රසෙ-පෙ- ථොට්ඨබ්බෙ-පෙ- නිත්තිර- වට්ටකං මොරකපිඤ්ජලං¹ පටිගණෙහයා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු අරහතො පභිනා දුග්ගති, අරහා -පෙ- නිත්තිර- වට්ටකං මොරකපිඤ්ජලං¹ පටිගණෙහයා'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු අරහතො පභිනා දුග්ගති, න ච අරහා ආපායිකෙ රූපෙ රජෙය්‍යා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති, න ච දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො ආපායිකෙ රූපෙ රජෙය්‍යා'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු අරහතො පභිනා දුග්ගති, න ච අරහා ආපායිකෙ සද්දෙ -පෙ- ගඤ්ඤි-පෙ- රසෙ -පෙ- ථොට්ඨබ්බෙ රජෙය්‍යා, අමනුස්සිත්තං තිරච්ඡානගතිත්තං නාග කඤ්ඤාය මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙධෙය්‍යා, අපේළකං පටිගණෙහයා, ඝුණානුටසුකරං පටිගණෙහයා, භත්තිගවාස්සවලවං පටිගණෙහයා නිත්තිරවට්ටකං මොරකපිඤ්ජලං පටිගණෙහයා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති, න ච දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො -පෙ- නිත්තිරවට්ටකං මොරකපිඤ්ජලං පටිගණෙහයා'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 7 ප පු න වත්තබ්බං “දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති”ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ප. අනු දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො නිරයං උපපජ්ජෙය්‍යා -පෙ- තිරච්ඡානගොතිං උපපජ්ජෙය්‍යා -පෙ- පෙනතිවිසයං² උපපජ්ජෙය්‍යා'ති
- ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප ආ තෙනෙ හි “දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති”ති

දුග්ගතිකථා නිවේශනා

1 නිත්තිරවට්ටකමොරකපිඤ්ජලං - PTS

” ” කපිඤ්ජරං - මජ්ඣ.

” ” කපිඤ්ජලං - සූ.

2. පිකතිවිසයං - සිවු, සූ., PTS.

- 4 ස පු දූෂිතමපනා පුද්ගලයාහට දුගති ප්‍රතිණ යැ
දූෂිතමපනා පුද්ගල ආපාතික ශබ්දයෙහි ගැබ්-
යෙහි . රසයෙහි සප්‍රභවයෙහි ඇලේ ද
නිත්වවු වවු මසුරකපිඤ්ජර පිළිගන්නේ වේ ද?
- ප පඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු රහත්හට දුගති ප්‍රතිණ යැ රහත් නිත්වවු වවු වත්
මසුරකපිඤ්ජරයන් පිළිගන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .
- 5 ස පු රහත්හට දුගති ප්‍රතිණ යැ රහත් ආපාතික
රූපයෙහි නො ඇලෙන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු දූෂිතමපනා පුද්ගලයාහට දුගති ප්‍රතිණ යැ.
දූෂිතමපනා පුද්ගල ආපාතික රූපයෙහි නො
ඇලෙන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස පු රහත්හට දුගති ප්‍රතිණ යැ. රහත් ආපාතික
ශබ්දයෙහි ගැබ්යෙහි රසයෙහි සප්‍රභවය-
යෙහි නො ඇලෙන්නේ වේ ද? නො මිනිස්
මාගමක හා නිරිසන්තිස මාගමක හා නාමෙණ-
වියක හා ද මෙවුන්දම් නො සෙවුනේ වේ ද? එළු
බැටළු නො පිළිගන්නේ වේ ද? කුකුළු හා
පිළිගන්නේ වේ ද? ඇත්තවශයෙන්ම නො
පිළිගන්නේ වේ ද? නිත්වවු වවු වත් මොහර-
පිල් නො පිළිගන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු දූෂිතමපනා පුද්ගලයාහට දුගති ප්‍රතිණ යැ
දූෂිතමපනා පුද්ගල . නිත්වවු වවු වත් මොහර-
පිල් නො පිළිගන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ප පු 'දූෂිතමපනා පුද්ගලයාහට දුගති ප්‍රතිණ යැ'යි
නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු දූෂිතමපනා පුද්ගල නිරයට එළඹෙන්නේ
වේ ද නිරිසන් යොහට එළඹෙන්නේ
වේ ද ප්‍රෙනවිෂයට එළඹෙන්නේ වේ ද?
- ස පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප. ආ එකරුණින් දූෂිතමපනා පුද්ගලයාහට දුගති
ප්‍රතිණ වෙයි (මෙයින් දුගතිප්‍රභාණය හෝ දුගති-
ගාමිනාමණප්‍රභාණය දක්වුයේ වෙයි දුගති-
සංඛ්‍යායන්ගේ රූපාදිය කෙරෙහිවූ නාමණප්‍රභා-
ණය නොවේ එහෙයින් අසාධකයි)

දුගතිකථා නිමි.

12 10

සත්තමහවිකකථා.

- 1 ප පු න වතතබ්බං සත්තමහවිකස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප. අනු. සත්තමහවිකො පුග්ගලො නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය, නිරවජ්‍යානගොතිං උපපජ්ජෙය්‍ය, පෙනතිවිසයං උපපජ්ජෙය්‍යා'ති
- ස පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ප ආ. තෙන හි සත්තමහවිකස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති'ති

සත්තමහවිකකථා නිව්‍යානා

දවාදසමො චගෙහා නිව්‍යානො.

තස්ස උද්‍යානං

සංවරො කමමං තථෙව අසංවරො සබ්බං කමමං සවිපාකං
 සඤ්ඤා විපාකො සලායතනං විපාකො සත්තකකිත්තුපරමො පුග්ගලො
 සත්තකකිත්තුපරමතා නිසතො කොලංකොලො පුග්ගලො
 කොලංකොලතානිසතො එකඛිජ් පුග්ගලො එකඛිජ්තානිසතො
 දිට්ඨිසම්පන්නො පුග්ගලො සඤ්චිච්ච පාණං ජිවිතා වොරොපෙය්‍ය
 දිට්ඨිසම්පන්නස්ස පුග්ගලස්ස පභිනා දුග්ගති තථෙව සත්තමහවිකස්සා'ති

12. 10.

සත්‍යමහවිඝ්නකථා.

[මෙහි නිදානය ද දුග්ගතිකථායෙහි මෙහි]

- 1 ප පු: 'සත්‍යමහවිඝ්න (සොකාපනත) පුද්ගලයාට දුග්ගති ප්‍රතිණ' යැ යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ප අනු සත්‍යමහවිඝ්න පුද්ගල නිරයට එළඹෙන්නේ වේ ද? නිරයවින භෝතියට එළඹෙන්නේ වේ ද? ප්‍රෙත විෂයයට එළඹෙන්නේ වේ ද?
- ස පු එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප ආ එකරුණින් සත්‍යමහවිඝ්න පුද්ගලයාහට දුග්ගති ප්‍රතිණ වෙයි

සත්‍යමහවිඝ්නකථා නිමි

දවාදශවග්ගී නිමි.

එහි උද්දාන

සංවරො කම්මනති කථා යැ, කම්මකථා යැ, සද්දො විපාකො'ති කථා යැ, සලායකනකථා යැ, සත්‍යකකිත්තුපරමකථා යැ, කොලංකොලකථා යැ, එකබ්ඪිකථා යැ, ජිවිතා වොරොපනකථා යැ, දුග්ගතිකථා යැ, සත්‍යමහවිඝ්නකථා යි

තෙරසමො චගෙනා.

13 1

කප්පට්ඨකපා.

1. ස පු කප්පට්ඨො කප්පං තිට්ඨෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු කප්පො ච සණ්ඨාති, බුද්ධො ච ලොකෙ
 උප්පජ්ජති'ති
 ප. පටි. න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු කප්පට්ඨො කප්පං තිට්ඨෙය්‍යය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු කප්පො ච සණ්ඨාති, සබ්බෙසා ච භිජ්ජති'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු. කප්පට්ඨො කප්පං තිට්ඨෙය්‍යා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
 ස අනු කප්පො ච සණ්ඨාති, කප්පට්ඨො ච කප්පට්ඨිසං
 කමමං කරොති'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු කප්පට්ඨො කප්පං තිට්ඨෙය්‍යා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු කප්පො ච සණ්ඨාති, කප්පට්ඨො ච පුග්ගලො
 කාලං කරොති'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු කප්පට්ඨො කප්පං තිට්ඨෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු. අනිත්තං කප්පං තිට්ඨෙය්‍ය, අනාගතං කප්පං
 තිට්ඨෙය්‍යා'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

තෙළස්වනවග

13. 1.

කප්පට්ඨකථා.

[“සංඝ. සමග්ගං නෙධානං කප්පං නිරයමනි පච්චන්” යනු ගෙන සංඝභෙදක කපක් පුරා නිරයෙහි සිටුවනේ’යි රාජගිරිකයන් සෙසින් ලබති ගනුමන්ගේ වාද විද්‍යාව කප්පට්ඨකථා එසි]

- 1 ස පු කලාසථයා (සමුපුණ්ණි මහා) කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කලාසත් සිටුවනේ වේ ද? බුදුහු ද ලෙ වැ උපදනාහු වෙත් ද? (සංඝභෙදය බුදුන් ඇති කලාමැ වන බව හැඟවී)
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු කලාසථයා කලාසත් සිටුවනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කපත් හටගනී ඒ හා මැ සංඝයාත් බිඳේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු කලාසථයා කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කප හටගන්නා හා මැ කලාසථයා කලාසථාසි කමි කෙරේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු කලාසථයා කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කලාස හටගන්නා හා මැ කලාසථ පුද්ගලයා කල්පිත කෙරේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 5 ස පු: කලාසථයා කපක් සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අතිතකලාස සිටුවනේ වේ ද? අනාගතකලාස සිටුවනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

6. ස පු කප්පට්ඨා කප්පං නිවේශය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු ද්වේ කප්පෙ නිවේශය්‍ය, නයො කප්පෙ නිවේශය්‍ය,
 චන්තාරො, කප්පෙ නිවේශය්‍යා'ති
 ප පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු කප්පට්ඨා කප්පං නිවේශය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු කප්පට්ඨා කප්පෙ ඩය්‍යනො කප්පං ගච්ඡති'ති
 ප පටිඤ්ඤා අඤ්ඤං ලොකඛාතුං ගච්ඡති'ති
 ස අනු මනො ගච්ඡති, වෙහාසං ගච්ඡති'ති
 ප. පටිඤ්ඤා මනො ගච්ඡති'ති
 ස අනු කප්පට්ඨයං කමමං අපරාපරියවෙපක්කන්ති ¹
 ප පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු වෙහාසං ගච්ඡති'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු කප්පට්ඨා ඉද්ධිමා'ති
 ප පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු කප්පට්ඨා ඉද්ධිමා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු කප්පට්ඨාන ඡන්ද්‍රද්ධිපාදො භාවිතො විරිසිද්ධිපාදො
 භාවිතො විතතිද්ධිපාදො භාවිතො විමංසිද්ධිපාදො
 භාවිතො'ති
 ප පටි න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
10. ප පු න චන්තබ්බං 'කප්පට්ඨා කප්පං නිවේශය්‍යා'ති
 ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ප අනු නනු චුත්තං හගවතා
 "ආපාතිකො නෙරසිකො
 කප්පට්ඨා සඛ්ඤ්ඤාදකො,
 චග්ගරතො අබ්බමට්ඨො,
 යොගනෙකිමතො² ධංසති
 සඛ්ඤං සමග්ගං හෙත්වාන³
 කප්පං නිරසවති පච්චති"⁴ති ॥
 අනෙවං සුත්තනන්තො'ති
 ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ප ආ තෙන හි "කප්පට්ඨා කප්පං නිවේශය්‍යා'ති
 කප්පට්ඨකපා නිවේශය්‍යා

1 අපරාපරියං ඉම පක්ඛානති-PTS

2 යොගනෙකිමතො පඛංසති - චර්සා, සන්ධා

3 සිඤ්ඤා - සිද්ධි, සිද්ධිමා - චර්සා

4 දසකඛගුණතර - උපාලිවග්ග

- 6 ස පු කලාසථයා කපක් සිටුවන් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු දෙකපක් සිටුවන් වේ ද? තෙකපක් සිටුවන් වේ ද?
- ස පටි සිටුවකපක් සිටුවන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .
- 7 ස. පු කලාසථයා කපක් සිටුවන් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු කලාසථයා කප දහ කලා කොහි යේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා අන්‍ය ලොකධාතුවකට යෙයි.
- ස අනු මලේ යේ ද, නොහොත් අභසින් යේ ද?
- ප පටි මලේ යෙයි
- ස අනු කලාසථයා කමය අපරාපරිය වෙදනිය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 8 ස පු අභසට යේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කලාසථයා සාද්ධිමත් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ (භාවනාමය සාද්ධි නැති හෙයින් ප්‍රතික්ෂිප්‍තයි)
- 9 ස පු කලාසථයා සාද්ධිමත් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ (ජාතිසාද්ධි ඇති ප්‍රතිඥාතයි)
- ස. අනු කලාසථයා විසින් ඡන්ද්‍රධිපාද භාවිත වේ ද, විරිඬ්ධිපාද භාවිත වේ ද, විනතිඬ්ධිපාද භාවිත වේ ද, විමංසිඬ්ධිපාද භාවිත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ (ජාතිසාද්ධි ඇති කල්හි සාද්ධිපාදභාවනා ක්‍රමටැයි ප්‍රතික්ෂිප්‍තයි.)
- 10 ප පු: 'කලාසථයා කපක් සිටුවන් යැ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද මැ නු "ආපාසික වූ තෙරසික වූ කලාසථයා වූ වහිරත වූ අධම්මික වූ සමසහෙදක පුද්ගලයා යොග්‍යකොමයෙන් පිරිහෙයි සමග සතුන් බිඳ කපක් දවස් තිරයෙහි පැසේ" යයි වදාල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප ආ එකරුණින් කලාසථයා කපක් සිටුවන් යැ (කල්පය අසූවට බෙදා එයින් භාගයක් පමණ කල් තිරයෙහි සිටි ඒ තිරයෙහි ආයුෂ්කල්පය සදහා කියුයෙන් අසාධකය)

13. 2.

කුසලපටිලාභකථා.

- 1 ස පු: කප්පටෙය්‍යා කුසලං චිත්තං න පටිලභෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු කප්පටෙය්‍යා දුනං දදෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 අනු ය හඤ්චි කප්පටෙය්‍යා දුනං දදෙය්‍යා,
 අනු පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "කප්පටෙය්‍යා කුසලං
 චිත්තං න පටිලභෙය්‍යා"ති.
- 2 ස පු කප්පටෙය්‍යා කුසලං චිත්තං න පටිලභෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු කප්පටෙය්‍යා චිවරං දදෙය්‍යා -පෙ- පිණ්ඩපාතං
 දදෙය්‍යා -පෙ- සෙත්තං දදෙය්‍යා -පෙ- ගිලානං
 පච්චාලකප්පටිකකිරං දදෙය්‍යා -පෙ- බාදනීයං
 දදෙය්‍යා -පෙ- භොජනීයං දදෙය්‍යා -පෙ- පානීයං
 දදෙය්‍යා -පෙ- වේදිකං වජ්‍ජෙය්‍යා -පෙ- වේනියෙ
 මාලං ආරොපෙය්‍යා -පෙ- ගනිං ආරොපෙය්‍යා
 -පෙ- චිලෙපනං ආරොපෙය්‍යා -පෙ- වේනියං
 පදකම්මණං¹ කරෙය්‍යා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 අනු ය හඤ්චි කප්පටෙය්‍යා වේනියං පදකම්මණං¹ කරෙය්‍යා,
 අනු පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "කප්පටෙය්‍යා කුසලං
 චිත්තං න පටිලභෙය්‍යා"ති
- 3 ස පු කප්පටෙය්‍යා කුසලං චිත්තං පටිලභෙය්‍යා'ති
 ස. පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ප අනු තතො වුට්ඨානං කුසලං චිත්තං පටිලභෙය්‍යා'ති
 ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ප අනු රූපාවචරං -පෙ- අරූපාවචරං -පෙ- ලොකුත්තරං
 කුසලං චිත්තං පටිලභෙය්‍යා'ති
 ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

කුසලපටිලාභකථා නිබ්බිතා

1 අසිද්ධකරං - සිමු, චජ්ජා, සා:

13 2

කුසලපටිලාභකථා.

[‘කලාසථයා කාමාවචර කුශලයක් මැ ලබා’ යනු ක්‍රියාමය සි ‘කුසල්සිත් නො ලබා’ යයි උපකල්පකයන් සෙසින් ලබා ගන්න-
වුන්ගේ වාද බිඳහට ‘කුසලපටිලාභකථා’ එසි]

1. ස පු කලාසථයා කුශලචිත්තය නො ලබන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කලාසථයා දන් දෙන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් කලාසථයා දන් දෙන්නේ වේ නම්,
- අනු පා භවත, කලාසථයා කුශලචිත්තය නො ලබන්නේ
යැ යනු නො කියැයුතු මැ යැ
- 2 ස පු කලාසථයා කුශලචිත්තය නො ලබන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කලාසථයා සිවුරු දෙන්නේ පිඩුවා දෙන්නේ .
සෙනසුන් දෙන්නේ ගිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර
දෙන්නේ බාදා දෙන්නේ භොජ්‍යදෙන්නේ ..
පැන් දෙන්නේ සැ වදනේ සැයෙහි මල්
පළඳුනේ සුවඳ නංවන්නේ විලෙටුන්
රුවන්නේ සැ පැදකුණු කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් කලාසථයා සැ පැදකුණු කරන්නේ
වේ නම්,
- අනු. පා භවත ‘කලාසථයා කුශලචිත්තය නො-
ලබන්නේ යැ’ යනු නො කියැයුතු මැ යැ
- 3 ප. පු කලාසථයා කුශලචිත්තය ලබන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු එසින් උභ්‍යාන කුශලචිත්තය ලබන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු රූපාවචර අරූපාවචර ලොකොත්තර-
චිත්තය ලබන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

කුසලපටිලාභකථා නිමි.

13. 3

අනන්තරාපසුත්තකථා.

- 1 ප පු: අනන්තරාපසුත්තො පුග්ගලො සම්මත්තනිසාමං
ඔක්කමෙය්‍යා'ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- ප අනු: මිච්ඡත්තනිසාමඤ්ච සම්මත්තනිසාමඤ්ච උභො
ඔක්කමෙය්‍යා'ති
- ස පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ප පු අනන්තරාපසුත්තො පුග්ගලො සම්මත්තනිසාමං
ඔක්කමෙය්‍යා'ති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- ප අනු නනු තං කම්මං පසුත්තං කුක්කුච්චං උප්පාදිතං
විප්පට්ඨාදියං ජනිතනති
- ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- අනු ස. භඤ්චි තං කම්මං පසුත්තං කුක්කුච්චං උප්පාදිතං
විප්පට්ඨාදියං ජනිතං,
- අනු. පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනන්තරාපසුත්තො
පුග්ගලො සම්මත්තනිසාමං ඔක්කමෙය්‍යා'ති
- 3 ස. පු අනන්තරාපසුත්තො පුග්ගලො අභබ්බො සම්මත්ත-
නිසාමං ඔක්කමිතුනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස. අනු මාතා ජ්විතා වොරොපිතා, පිතා ජ්විතා වොරො-
පිතො, අරහා ජ්විතා වොරොපිතො, දුට්ඨෙන
විතෙතන නථාගතස්ස ලොගිතං උප්පාදිතං,
සංඛෙඤ්ඤා භිජන්තා'ති
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

13. 3

අනන්තරාපසුත්තකථා.

[“කාවුන් මරණින් අනන්තර වැ විපාකදායක වූ ආනන්තයා කමිසක් පිණිස නිසත ආණ්ඩුයෙන් අණවුම් ලැබුවෙන් මානුසානකාදී ඒ කමි කෙරේ නම්, අණවුම් කළ කැනැන්ගේ අපිසාධකවේදනා උපදවාලයෙන් මිදායානිසත වෙයි. සමාසක නිසාමයට බැසගන්නට අහව්‍ය වෙයි අනිසතාණ්ඩුයකින් අණවුම් ලැබුවෙන් ඒ කමි කෙරේ නම්, අණ කළ කැනැන්ගේ අපිසාධක-වේදනා නූපදවාලයෙන් මිදායානිසත නො වෙයි සමාසක නිසාමයට බැසගන්නට හව්‍ය වෙයි” යනු සමාසමය සි ඵතෙකුදු වුව අනිසතාණ්ඩුයෙන් අණ කළ ද සමාසකනිසාමයට බැසගන්නට හේ අහව්‍ය වේ යයි අනන්තරාපසුත්තයන් සෙසින් ලබා ගන්නාවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘අනන්තරාපසුත්තකථා’ එයි.]

- 1 ප පු අනන්තරාපසුත්ත පුද්ගලයා සමාසකනිසාමයට (ආයාමාගීයට) බැසගන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු මිදායානිසාම (අනන්තයාකමි) හා සමාසකනිසාම හා දෙකට ම බැසගන්නේ වේ ද?
- ස. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
2. ප. පු. අනන්තරාපසුත්ත පුද්ගලයා සමාසක නිසාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ප අනු. ඒ අනන්තයාකමි පුද්ගලයා නො වේ ද, කුකුස් උපදවනලද නො වේ ද, විපිලිසර උපදවනලද නො වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් ඒ කමි පුද්ගලයා නම්, කුකුස් උපදවන ලද නම්, විපිලිසර උපදවන ලද නම්,
- අනු. පා හව්‍ය, ‘අනන්තරාපසුත්ත පුද්ගල සමාසකනිසාමයට බැස ගන්නේ යැ’ යනු නො කියැවුණු මැ යැ
- 3 ස පු අනන්තරාපසුත්ත (අනිසතාණ්ඩුකල) පුද්ගලයා සමාසකනිසාමයට බැසගන්නට අහව්‍ය වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු. (බහු විසින්) මවු දිවි තොර කරන ලද ද, පියේ දිවි තොර කරන ලද්දේ ද, රහත් දිවි තොර කරන ලද්දේද, දුෂට විතතයෙන් තපාගතයන් වහන්සේගේ සිරුරෙහි ලෙහෙ සලන ලද්දේද, සංඝයා බිඳින ලද ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ .

4 ස පු අනන්තරාපසුතෙතා පුග්ගලො නා කමමං පටි-
සංහරිතා කුක්කුච්චං පටිච්ඡොදෙතා, විපපටි-
සාරියං පටිච්ඡොදෙතා,¹ අභබ්බො සම්මතනනියාමං
ඔක්කමිතුනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

මානා ජීවිතා වොරොදිතා පිතා ජීවිතා වොරො-
දිතො -පෙ- සබ්බෙහි භින්නො'ති

ප පටි

න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

5 ස පු අනන්තරාපසුතෙතා පුග්ගලො නා කමමං පටි-
සංහරිතා කුක්කුච්චං පටිච්ඡොදෙතා, විපපටි-
සාරියං පටිච්ඡොදෙතා,¹ අභබ්බො සම්මතනනියාමං
ඔක්කමිතුනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු නං කමමං පටිසංහතං² කුක්කුච්චං පටිච්-
ඡොදිතා, විපපටිසාරියං පටිච්ඡිනිතනති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු ය

හඤ්චි නං කමමං පටිසංහතං² කුක්කුච්චං පටි-
ච්ඡොදිතා, විපපටිසාරියං පටිච්ඡිනිතා,

අනු පා

නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “අනන්තරාපසුතෙතා
පුග්ගලො නා කමමං පටිසංහරිතා කුක්කුච්චං
පටිච්ඡොදෙතා, විපපටිසාරියං පටිච්ඡොදෙතා,
අභබ්බො සම්මතනනියාමං ඔක්කමිතු”නති

6 ප පු අනන්තරාපසුතෙතා පුග්ගලො සම්මතනනියාමං
ඔක්කමෙය්‍යා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු නං කමමං පසුතෙතා ආසි'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

අනු ය

හඤ්චි නා කමමං පසුතෙතා ආසි,²

අනු පා

නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “අනන්තරාපසුතෙතා
පුග්ගලො සම්මතනනියාමං ඔක්කමෙය්‍යා'ති

අනන්තරාපසුතනකථා නිමිති

1 පටිච්ඡොදෙතා - සිද්ධ, PTS

2 පටිසංහතං - ලෙස, සැ,

4 ස පු

අනන්තරාපයුක්ත පුද්ගලයා ඒ අනියතාණන්ධ-
කමය හකුළුවා කුකුස් දුරු කොට විපිළිසර බැහැර කොට සමසකච්ඡිකාමයට බැසගන්නට අභව්‍ය වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස. අනු

(ඔහු විසින්) මව දිවි තොර කරනලද ද? පියේ දිවි
තොර කරන ලද්දේ ද සමසකා බිඳින ලද්දේ ද?

ප පටි:

එසේ නො කියැවුනු යැ

5. ස. පු

අනන්තරාපයුක්ත පුද්ගලයා ඒ කමය හකුළුවා
කුකුස් දුරු කොට විපිළිසර බැහැර කොට සමසකච්ඡිකාමයට බැසගන්නට අභව්‍ය වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස. අනු.

ඒ කමය හකුළුවන ලද්දේ නො වේ ද? කුකුස්
දුරු කරන ලද්දේ නො වේ ද, විපිළිසර බැහැර
කරන ලද්දේ නො වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ ය

අනු ය.

ඉදින් ඒ කමය හකුළුවනලද වේ නම්, කුකුස් දුරු
කරන ලද වේ නම්, විපිළිසර බැහැර කරන ලද
වේ නම්,

අනු පා

භවත 'අනන්තරාපයුක්ත පුද්ගලයා ඒ කමය
හකුළුවා කුකුස් දුරු කොට විපිළිසර බැහැර
කොට සමසකච්ඡිකාමයට බැසගන්නට අභව්‍ය
වෙයි' යනු නො කියැවුනු මැ යැ

6 ප පු

අනන්තරාපයුක්ත පුද්ගලයා සමසකච්ඡිකාමයට
බැසගන්නේ වේ ද?

ස පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ප අනු

ඒ අනන්තයා කමය ප්‍රයුක්ත වූයේ නො?

ස පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

අනු. ය

ඉදින් ඒ කමය ප්‍රයුක්ත වී නම්,

අනු පා

භවත, 'අනන්තරාපයුක්ත පුද්ගලයා සමසකච්ඡි-
කාමයට බැසගන්නේ යැ' යනු නො කියැවුනු
මැ යැ.

13 4

නිගන්තූ නිශාමකථා.

- 1 ස පු නිගන්තූ නිශාම. ඔකකමනි'ති
 ප පරික්කුසු ආමනතා
 ස. අනු මිච්ඡන්තනිගන්තූ සමමනනනිශාම. ඔකකමනි,
 සමමනනනිගන්තූ මිච්ඡන්තනිශාම. ඔකකමනි'ති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 2 ස පු නිගන්තූ නිශාම. ඔකකමනි'ති
 ප පරික්කුසු ආමනතා
 ස අනු පුබ්බං මග්ගං භාවෙසා පච්ඡා නිශාම. ඔකකමනි'ති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
 ස. අනු පුබ්බං සොනාපනතිමග්ගං භාවෙසා පච්ඡා සොනාපනතිනිශාම. ඔකකමනි'ති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
 ස අනු පුබ්බං සකද්දගාමිමග්ගං -පෙ- අනාගාමිමග්ගං -පෙ- අරහත්තමග්ගං භාවෙසා පච්ඡා අරහත්තනිශාම. ඔකකමනි'ති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
 ස අනු පුබ්බං සතිපට්ඨානං -පෙ- සමමප්පධානං -පෙ- ඉද්ධිපාදා -පෙ- ඉන්ද්‍රියං -පෙ- බ්ලං -පෙ- බොජ්ඣංගිකං භාවෙසා පච්ඡා නිශාම. ඔකකමනි'ති
 ප, පටි න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 3 ස පු න වත්තබ්බං නිගන්තූ නිශාම. ඔකකමනි'ති
 ස පරික්කුසු ආමනතා
 ප අනු භබ්බං බොධිසංඝො නාස ජාතියා ධම්මං නාතිසමෙහුනති.
 ස. පටි න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
 ප. අං භෙදා ගි "නිගන්තූ නිශාම. ඔකකමනි'ති"

නිගන්තූ නිශාමකථා නිවර්තනා.

13 4

නියතයන් නියාමකථා

[නියාමය දෙපරිදි වෙසී එහි ආනන්තයේ කම්ම මධ්‍යානනියාම වෙසී. ආයතනික සමාජකරණය වෙසී මේ නියාමයේ දෙක නමා අනා නියාමයෙන් නැත සියලු ක්‍රියාමාර්ගයන් අනියතය. එයින් පුනත වූයේත් අනියත මැ වෙසී. වූවරුන් විසින් තමන්ගේ සුනඛලයෙන් 'මේ සන්ධ්‍යා අනාගතයෙහි වූ වෙනස් වූ ව්‍යාකෘත වූ බොධිසත්ව තෙමේ අනාගත පින් ඇති හෙයින් නියත'යයි කියනු ලැබේ මේ ව්‍යවහාර මාත්‍රය හෙය 'පශ්චාත්තමාන බොධිසත්වයා ධර්මානුකූලයට හව්‍යය'යි යන අදහසින් 'නියත වූයේ ආයතනික නියාමයට බැස ගන්නේ වේ ය'යි පූර්ව ගෞරවය අපරගෞරවය නිකායවාසීන් හෙයින් ලබා ගන්නා වූයේ වාද විද්‍යාව 'නියතයන් නියාමකථා' එයි]

1 ස පු	නියත වූ සන්ධ්‍යා නියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	මධ්‍යානනියත සන්ධ්‍යා සමාජකරණයට බැස ගන්නේ වේ ද? සමාජකරණය සන්ධ්‍යා මධ්‍යානනියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
2. ස පු	නියත සන්ධ්‍යා නියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	පෙර මාගීය හවා පසු වැ නියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පු	එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු	පෙර ශ්‍රෝතෘපතනි මාගී හවා පසු වැ ශ්‍රෝතෘපතනි නියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු	පෙර සෙදහැමි මග අනුගැමි මග රහත්මග හවා පසු වැ අභිනවනියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පු	එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු	පෙර සතිපට්ඨාන සමාන්තරාන සාධාරණ ද ඉන්ද්‍රිය බල බොධිසත්ව හවා පසු වැ නියාමයට බැසගන්නේ වේ ද?
ප පටි	එසේ නොකියැ වූණු යැ
3 ප පු	'නියත සන්ධ්‍යා නියාමයට බැසගන්නේ ය'යි නො කියැවුණු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ප අනු	බොධිසත්ව තෙමේ ඒ ජාතියෙහි ධර්මානුකූලයට හව්‍ය යොවන්නේ වේ ද?
ස පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
ප ආ	එතරුණින් නියතසන්ධ්‍යා නියාමයට බැස ගන්නේ යැ

නියතයන් නියාමකථා නිව්

13 5

නිවුහකථා

- 1 ස පු: නිවුහො නිවරණං ජහති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු. රුහො රාගං ජහති දුට්ඨො දොසං ජහති මුලො මොහං ජහති කිලිට්ඨො කිලෙසෙ ජහති'ති
- ප පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු රුහෙන රාගං ජහති, දොසෙන දොසං ජහති මොහෙන මොහං ජහති, කිලෙසෙහි කිලෙසෙ ජහති'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ - පෙ-
- 2 ස පු. රුහො විතතසම්පසුතො, මහො විතතසම්පසුතො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු. දවින්නං එසසානං -පෙ- දවින්නං විතතානං සමොධානං ගොති'ති
- ප පටි. න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු රුහො අකුසලො, මහො කුසලො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා හිනප්පඤ්ඤා කණ්ණසුක්කසප්පිභාගා ඛම්මා සම්මුඛිතාචං ආගච්ඡන්ති'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා හිනප්පඤ්ඤා කණ්ණසුක්කසප්පිභාගා ඛම්මා සම්මුඛිතාචං ආගච්ඡන්ති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

13 5

නිවුනකථා.

[‘ශුද්ධපුද්ගලයාගේ ශුද්ධභාවය නැති බැවින් නිවරණයෙන් නිව්‍යාන වූයේ (වෙළුණු පුද්ගලයා) නිවරණ දුරු කෙරේ’ යයි උපකල්පකයෙන් සෙසින් ලබා ගන්නාවුන්ගේ මාද බිඳුනට ‘නිවුනකථා’ එයි]

1. ස පු නිවරණයෙන් නිව්‍යාන වූයේ නිවරණ හැරපියන්නේ වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස. අනු රහය වූයේ රාගය හැරපියා ද? දුෂ්ට වූයේ දොෂය හැරපියා ද? මූර්ථ වූයේ මොහය හැරපියා ද? කල්ම වූයේ කෙලය හැරපියා ද?
 - ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ ..
 - ස අනු රාගයෙන් රාගය හැරපියා ද? දොෂයෙන් දොෂය හැරපියා ද? මොහයෙන් මොහය හැරපියා ද? කෙලයෙන් කෙලය හැරපියා ද?
 - ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු. රාගය විතකසම්ප්‍රසන්න වේ ද? මාගිය විතකසම්ප්‍රසන්න වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු සපගියන් දෙදෙනකුන්ගේ විතකයන් දෙදෙනකුන්ගේ සම්මතය වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
3. ස පු. රාගය අකුල වේ ද? මාගිය කුල වේ ද?
 - ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු කුලාකුල, සාවද්‍යාවද්‍ය, භිතප්‍රණීත, කාමණ්-ශුකලසප්‍රතිභාග ධර්මයන් සම්මුඛිභාවයට එද් ද?
 - ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
4. ස පු කුලාකුල, සාවද්‍යාවද්‍ය, භිතප්‍රණීත, කාමණ්-ශුකලසප්‍රතිභාග ධර්මයන් සම්මුඛිභාවයට එක් ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස. අනු නනු වුතනං භගවතා “චතතාර්මානි නිකඛවෙ සුචිදුරච්චුරානි කතමානි චතතාරි නහඤ්ච නිකඛවෙ පඨනි ච ඉදං පඨමං සුචිදුරච්චුරං -පෙ- නසමා සතං ධම්මො අසබ්බි අරකා’නි^a අපොච සුතතනො’ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස ආ තෙන හි න චතතඛබ්බං ‘කුසලාකුසලා -පෙ- සම්මුඛිභාවා ආගච්ඡන්ති’ති
- 5 ස පු නිවුතො නිවරණං ජහති’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු නනු වුතනං භගවතා “සො ඵං සමානිතෙ විතො පරිසුද්ධෙ පටිසොදුතෙ අනඤ්ඤෙ පිගතු- පඤ්ඤාසෙ මුදුතුතෙ කම්මනියෙ සිතෙ අනෙඤ්ජපපතො ආසවානං ඛයඤ්ඤාසෙ විතො, අභිනින්නාමෙති”ති^b අපොච සුතතනො’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස ආ තෙන හි න චතතඛබ්බං “නිවුතො නිවරණං ජහති”ති
- 6 ප පු න චතතඛබ්බං නිවුතො නිවරණං ජහති’ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප. අනු නනු වුතනං භගවතා “තස්ස ඵං ජානතො ඵං පසසනො කාමාසවා’පි විතතං චිත්ථවති-පෙ- අච්ඡාසවා’පි විතතං චිත්ථවති”ති^c අපොච සුතතනො’ති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප ආ තෙන හි නිවුතො නිවරණං ජහති’ති

නිවුතකථා නිබ්බානා

^a චතුස්සංඝසංග්ගා - රජාභිසේක

^{b c} දිස්සංසු - ස චිත්තසංඝරාජ

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැනු.
“මහණෙනි, මේ සුවිදුරවිදුරයෝ සතර දෙනෙකි.
කවර සතර දෙනෙක යත්: මහණෙනි, අහසත්
පොළොවත් යන මෙදෙක පළමු වන සුවිදුර
විදුරය යි. එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්මය
අසත්පුරුෂයන් කෙරෙත් දුරු වේ” යයි වදාළ
සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනෝ?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස ආ එකරුණින් ‘කුශලාකුශල ධර්මයෝ සමමුඛි-
භාවයට එති’යි නො කියැවුණු මැනැ,
- 5 ස පු නිවෘත වූයේ නිවරණ භාරපියත්තේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු
“හෙ මෙසේ සමාධිගත සිත පරිශුද්ධ වූ කල්හි
පශ්චිවදාන වූ කල්හි අනඛණ වූ කල්හි විගතොප-
කෙලය වූ කල්හි මාදා වූ කල්හි කමණ්‍ය වූ කල්හි
සතිප්පාපාන කල්හි අකම්ප්‍යභාවයට පැමිණි කල්හි
ආප්‍රවක්‍ෂයඥානය පිණිස සිත නමන්නේ යැ”යි
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනෝ?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස ආ එකරුණින් ‘නිවෘත වූයේ නිවරණ භාරපියා’යි
නො කියැවුණු මැනැ
- 6 ප පු ‘නිවෘත වූයේ නිවරණ භාරපියත්තේ වේ’ යයි
නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැනු.
“මෙසේ දන්නා මෙසේ දක්නා ඔහට කාමාසුර-
යෙහුද සිත මිදෙයි අවිඤ්ඤාසුරයෙහුද සිත මිදේ”
යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප ආ එකරුණින් නිවෘත වූයේ නිවරණ භාරපියත්තේ
වෙයි
- (සුත්‍රපාඨයෙන් දැක්වෙන්නේ ආප්‍රවක්‍ෂය
මිස නිවෘතයාගේ නිවරණ භාරලීමෙක් නොවේ
එහෙයින් අසාධකයි)

නිවුනකථා හිමි.

13. 6.

සමමුඛිභූතකථා.

1. ස. පු සමමුඛිභූතො සඤ්ඤාජනං ජහති'ති
 - ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස. අනු රතො රාගං ජහති, දුට්ඨො දෙසං ජහති, මුලොතො මොහං ජහති, කිලිට්ඨො කිලෙසෙ ජහති'ති
 - ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 - ස. අනු රාගෙන රාගං ජහති, දෙසෙන දෙසං ජහති මොහෙන මොහං ජහති, කිලෙසෙති කිලෙසෙ ජහති'ති.
 - ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු රාගො විතතසම්පසුතො, මග්ගො විතත-සම්පසුතො'ති
 - ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස. අනු ද්විත්තං එසසානං -පෙ- ද්විත්තං විතතානං සමොධානං භොති'ති
 - ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු රාගො අකුසලො, මග්ගො කුසලො'ති
 - ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස. අනු කුසලාකුසලා සාවර්ජානවර්ජා භිත්තප්පජානා කල්තසුක්කසප්පභිගාගා ධම්මා සමමුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති'ති
 - ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු කුසලාකුසලා -පෙ- සමමුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති'ති
 - ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.

13 6

සම්මුඛිභාවය

[මෙහි නිදනය ද නිවුනනයෙහි මෙහි]

- 1 ස පු (සංයෝජනයන්ගේ) සම්මුඛිභාවයට පැමිණීමේ සංයෝජන හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රකත වූයේ රාගය හැරපියා ද? දුෂට වූයේ ද්වේෂය හැරපියා ද? මුඛ වූයේ මොහය හැරපියා ද? කලිභ වූයේ කෙලයෙන් හැරපියා ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු රාගයෙන් රාගය හැරපියා ද? ද්වේෂයෙන් ද්වේෂය හැරපියා ද? මොහයෙන් මොහය හැරපියා ද? කෙලයෙන් කෙලයෙන් හැරපියා ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
2. ස පු රාගය විතතසම්ප්‍රසුක්ක යැ මාගිය විතත-සම්ප්‍රසුක්ක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු. සපගීයන් දෙදෙනකුන්ගේ විතතයන් දෙදෙන-කුන්ගේ සම්මුඛිභාවය වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස. පු රාගය අකුශල යැ, මාගිය කුශල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු කුශලාකුශල වූ සාවද්‍යතාවද, වූ භිනප්‍රණීත වූ කාමණ්ණකලසප්‍රතිභාග වූ ධම්මෝ සම්මුඛිභාවයට පැමිණෙත් ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු. කුශලාකුශල වූ ධම්මෝ සම්මුඛිභාවයට පැමිණෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ: එසේ යැ

- ස අනු. නනු වුතනං භගවතා “වතතාරිමානි භික්ඛවෙ සුචිදුරච්චුරානි කතමානි වතතාරි නහඤ්ච භික්ඛවෙ පඨවි ව, ඉදං පඨමං සුචිදුරච්චුරං -පෙ- තසමා සතං ධම්මො අසබ්බි ආරකා”ති.^a අප්ඨෙව සුතතනොතා’ති
- ප පටිඤ්ඤා. ආමනතා
- ස ආ: තෙන හි වතතබ්බං “කුසලාකුසලා -පෙ- සම්මුඛි- භාවං ආගච්ඡන්ති”ති
5. ස පු. සම්මුඛිභූතො සඤ්ඤාජනං ජගති’ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස අනු. නනු වුතනං භගවතා “සො එවං සමාහිතෙ විතො පරිසුඤ්ඤා -පෙ- ආසවානං බ්‍යඤ්ඤාණං විතං අභිනින්නාමෙති”ති b අප්ඨෙව සුතතනොතා’ති
- ප. පටි. ආමනතා
- ස ආ: තෙන හි න වතතබ්බං “සම්මුඛිභූතො සඤ්ඤා- ජනං ජගති’ති
6. ප. පු. න වතතබ්බං “සම්මුඛිභූතො සඤ්ඤාජනං ජගති”ති
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස අනු. නනු වුතනං භගවතා තස්ස එවං ජානතො එවං පසස්සතො කාමාසවා’පි විතං ටිවුච්චති -පෙ- අභිජ්ජාසවා’පි විතං ටිවුච්චති”ති c අප්ඨෙව සුතතනොතා’ති
- ස. පටි: ආමනතා
- ප. ආ: තෙන හි සම්මුඛිභූතො සඤ්ඤාජනං ජගති”ති.

සම්මුඛභූතකථා නිවසිතා

a වතුකාඛ්භූතාර - රොහිසසව්ග්ග

b දිසභිකාස සාචිඤ්ඤාචලසුතන

c දිසභිකාස - සාචිඤ්ඤාචලසුතන

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු
“මහණෙනි, මේ සුවිදුර්විදුර්සථානයෝ සතර
දෙනෙකි කවර සතර දෙනෙක යත්. මහණෙනි,
අහස හා පොළොව හා මේ පලමු වන සුවිදුර්-
විදුර්සථාන සි එහෙයින් සන්පුරුෂයන්ගේ
ධර්මය අසන්පුරුෂයන් කෙරෙන් දුරු යැ”යි
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ආ එකරුණින් ‘කුශලාකුශල වූ ධර්මයෝ සමමුඛි-
භාවයට එනි’යි නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු: සංයෝජනයන්ගේ සමමුඛිභාවයට පැමිණියේ
සංයෝජන හැරපියා ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු:
“හේ මෙසේ සමානිත චිත්තය පරිශුද්ධ වන් මැ ..
ආසුච්ඡයඤ්ඤාය පිණිස චිත්තය නතු කෙරෙයි”යි
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ආ එකරුණින් ‘සමමුඛිභූත වූයේ සංයෝජන හරහා
යැ’ යනු නො කියැවුනු යැ
- 6 ප. පු ‘සමමුඛිභූත වූයේ සංයෝජන හරහා යැ’ යනු
නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැනු
“මෙසේ දන්නා මෙසේ දන්නා ඔහුගේ සිත
කාමාසුච කෙරෙනුද මිදෙයි අවිදුසු කෙරෙනුද
මිදේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැනු?
- ස පටි එසේ යැ
- ප ආ එකරුණින් සමමුඛිභූත වූයේ සංයෝජන
හරහා යැ

18 7.

සමාපනෙනා අස්සාදෙනිකපා.

1. ස. පු සමාපනෙනා අස්සාදෙනි, කොනනිකනනි කොනා-
රමමණා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු තං කොනං තස්ස කොනස්ස ආරමමණනනි
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු තං කොනං තස්ස කොනස්ස ආරමමණනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු තෙන එස්සෙන තං එස්සං චුසනි, තාය වෙදනාය
 තං වෙදනං වෙදෙනි, තාය සඤ්ඤාය තං සඤ්ඤං
 ජානානි, තාය චේතනාය තං චේතනං චේතෙනි,
 තෙන චිතොන තං චිතනං චිතෙනනි, තෙන
 විතකෙකන තං විතකං විතකෙනනි, තෙන
 විචාරෙන තං විචාරං විචාරෙනි, තාය පිතියා තං
 පිතියං පිතියෙනි, තාය භතියා තං භතියං
 සරති, තාය පඤ්ඤාය තං පඤ්ඤං පජානානි'ති
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු කොනනිකනනි විතතසම්පයුතනා, කොනං විතත-
සම්පයුතනනනි
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස අනු ද්විතනං එස්සානං -පෙ- ද්විතනං විතතානං
 සමොධානං භොති'ති
 ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු කොනනිකනනි අකුසලං, කොනං කුසලනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා ගිනප්පත්තා
 කණ්ණසුක්කසප්පවිහානා ධම්මා සමුත්ථිභාවා
 ආගම්භවති'ති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13. 7

සමාපනෙනා අසාදෙනි කථා.

[‘පදමං කානං උපසම්පජ්ඣ විහරති සො තදසාදෙනි- ප්‍රථමධ්‍යාන උපයා වාස කෙරෙයි. ඒ ධ්‍යානලාභී පුද්ගල එය ආසාද කෙරෙයි’ යනාදි වචන නිසා ‘සමවත්තේ ආසාද කෙරේ’ යයි ද, ඔහුගේ ඒ ධ්‍යානනිකාන්තිය ධ්‍යානාලම්භන වේ’ යයි ද අනික නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්වවුන්ගේ වාද බිඳුනව ‘සමාපනෙනා අසාදෙනි’ කථා එයි.]

1. ස පු. සමවත්තේ ආසාද කෙරෙයි ඒ ධ්‍යානනිකාන්තිය (ධ්‍යානාශාව) ධ්‍යානාලම්භන වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු ඒ ධ්‍යානය ඒ ධ්‍යානයට ආලම්භන වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු. ඒ ධ්‍යානය ඒ ධ්‍යානයට ආලම්භන වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු ඒ සප්ඨයෙන් ඒ සප්ඨය සප්ඨ කෙරේ ද? ඒ වෙදනායෙන් ඒ වෙදනාව විඳුනේ වේ ද? ඒ සංඥයෙන් ඒ සංඥාව දන්නේ වේ ද? ඒ චෙතනායෙන් ඒ චෙතනාව සිතා ද? ඒ චිත්තයෙන් ඒ චිත්තය චිත්තන කෙරේ ද? ඒ විතකීයෙන් ඒ විතකීය තකීණ කෙරේ ද? ඒ විචාරයෙන් ඒ විචාරය විචාරනා කෙරේ ද? ඒ ප්‍රිතියෙන් ඒ ප්‍රිතිය පියායනා කෙරේ ද? ඒ සමාතියෙන් ඒ සමාතිය සමරණ කෙරේ ද? ඒ ප්‍රඥයෙන් ඒ ප්‍රඥාව දනී ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු. ධ්‍යානනිකාන්තිය චිත්තසම්ප්‍රයුක්ත වේ ද, ධ්‍යානය චිත්තසම්ප්‍රයුක්ත වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු සප්ඨයන් දෙදෙනකුන්ගේ චිත්තයන් දෙදෙනකුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු. ධ්‍යානනිකාන්තිය අකුශල සි ධ්‍යානය කුශල වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු කුශලාකුශල වූ සාවද්ධනවද්‍ය වූ ගිතප්‍රණීත වූ කෘෂණශුක්ල සප්‍රතිභාග වූ ධම්මෝ සම්මුඛි භාවයට එත් ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

5. ස පු

කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා හිනපපඤ්ඤා
කණ්ණසුකකසප්පිභාගා ධම්මා සම්මුඛිභාවං
ආගච්ඡන්ති¹ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු වුත්තං භගවතා “චන්තාරිමාති හිකඛවෙ
සුච්ඡරච්ඡරාති කතමාති චන්තාරි නහඤ්ච
හිකඛවෙ පඨවි ච, ඉදං පඨමං සුච්ඡර ච්ඡරං -පෙ-
තස්මා සතං ධම්මො අසබ්බි ආරකා”ති² අනේ’ව
සුත්තනනො’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. ආ

තෙන හි න චන්තබ්බං කුසලාකුසලා සාවජ්ජාන-
වජ්ජා හිනපපඤ්ඤා කණ්ණසුකකසප්පිභාගා
ධම්මා සම්මුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති³ති

6 ප. පු

න චන්තබ්බං “සමාපනො අස්සාදෙති කොනති-
කනති කොනාරම්මණා”ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු වුත්තං භගවතා “ඉධ හිකඛවෙ හිකඛු
ට්ඨිච්චෙච කාමෙහි චිට්ඨෙ අකුසලෙහි ධම්මෙහි
සම්මතකං සම්මාරං විචෙකජං පිතිසුඛං පඨමං-
කොනං උපසම්පජ්ජ විහරති සො නං අස්සාදෙති
තං නිකාමෙහි තෙන ච විතතීං ආපජ්ජති
විතකකම්මාරානං වූපසමා -පෙ- දුතියං කොනං
-පෙ- තතියං කොනං -පෙ- චතුත්තං කොනං
උපසම්පජ්ජ විහරති සො නං අස්සාදෙති තං
නිකාමෙහි තෙන ච විතතීං ආපජ්ජති”ති⁴
අනේ’ව සුත්තනනො’ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප ආ

තෙන හි “සමාපනො අස්සාදෙති, කොනතිකනති
කොනාරම්මණා”ති

සමාපනො අස්සාදෙතිකථා නිව්ඛිතා

¹ චතුස්සාදානං - රුක්ඛිතස්සංඝං.

5 ස. පු කුශලාකුශල වූ සාවද්‍යතාවද වූ භීතප්‍රණීත වූ කෘෂ්ණගුකල සප්තභාග වූ ධර්මයෝ සමමුඛිභාවයට එක් ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු
 “මහණෙනි, මේ සුවිදුරවිදුරස්ථානයෝ සතර දෙනෙකි කවර සතර දෙනෙක යත් මහණෙනි, අහස හා පොළොව හා මේ පලමු වන සුවිදුරවිදුරස්ථාන යි එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්ම අසත්පුරුෂයන් කෙරෙන් දුරු වෙයි” යි වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස ආ එකරුණින් ‘කුශලාකුශල වූ සාවද්‍යතාවද වූ භීත- ප්‍රණීත වූ කෘෂ්ණගුකලසප්තභාග වූ ධර්මයෝ සමමුඛිභාවයට එක්’ යි නො කියැයුතු මැ යැ

6 ප පු ‘සමවත්තේ ආස්වාද කෙරෙයි ඒ ධ්‍යාන- නිකානනිස ධ්‍යානාලම්භන වෙයි’ යනු නො කියැයුතු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු
 “මහණෙනි, මෙ සස්තෙනි මහණ කාමයෙන් වෙන් වැ මැ අකුසල්දහමින් වෙන් වැ සවිතකී සම්මාර විවෙකජ ප්‍රිතිසුඛ ඇති ප්‍රථමධ්‍යාන උපයා වාස කෙරෙයි හේ ඒ දූභාන ආස්වාද කෙරෙයි ඒ දූභාන කාමැති වෙයි. එයින් ප්‍රිතියට පැමිණෙයි විතකීවිමාරයන්ගේ ව්‍යුපශමයෙන් දවතියධ්‍යාන නෘතියධ්‍යාන චතුථධ්‍යාන උපයා වාස කෙරෙයි හේ එය ආස්වාද කෙරෙයි හේ ඒ කාමැති වෙයි එයින් ප්‍රිතියට පැමිණෙයි වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ස. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප ආ එකරුණින් සමවත්තේ ආස්වාද කෙරෙයි ඒ ධ්‍යානනිකානනිස ධ්‍යානාලම්භන වෙයි
 (ධ්‍යානලනියා ධ්‍යානයෙන් නැගීයට ධ්‍යානාස්වාද කෙරෙයි. සමවත්තුළ ධ්‍යානනිකානනිස ධ්‍යානා- ලම්භන නොවෙයි එහෙයින් අසාධකයි)

13. 8

අසාහරාගකථා

- 1 ස. පු අසාහරාගකථා'නි
 - ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා,
 - ස. අනු දුකඛාහිනන්දිනො සතනා අසාහරාගකථා'නි දුකඛං පඤ්ඤානි පිඤ්ඤානි ඵසනාහි ගවෙසනාහි පටිඤ්ඤානි, දුකඛං අපේක්ඛාසාය තිට්ඨනාහි'නි
 - ප. පටි. න ගෙවං වතනබ්බෙ
 - ස. අනු නනු සුඛාහිනන්දිනො සතනා අසාහරාගකථා'නි සුඛං පඤ්ඤානි පිඤ්ඤානි ඵසනාහි ගවෙසනාහි පටිඤ්ඤානි, සුඛං අපේක්ඛාසාය තිට්ඨනාහි'නි
 - ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා
 - අනු. ථ හඤ්චි සුඛාහිනන්දිනො සතනා අසාහරාගකථා'නි සුඛං පඤ්ඤානි පිඤ්ඤානි ඵසනාහි ගවෙසනාහි පටිඤ්ඤානි, සුඛං අපේක්ඛාසාය තිට්ඨනාහි,
 - අනු. පා නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ අසාහරාගකථා'නි ¹
- 2 ස. පු අසාහරාගකථා'නි ¹
 - ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා
 - ස. අනු දුකඛාය වෙදනාය රාගානුසයො අනුසෙවිති, සුඛාය වෙදනාය පටිකානුසයො අනුසෙවිති
 - ප. පටි. න ගෙවං වතනබ්බෙ
 - ස. අනු නනු සුඛාය වෙදනාය රාගානුසයො අනුසෙවිති, දුකඛාය වෙදනාය පටිකානුසයො අනුසෙවිති
 - ප. පටිඤ්ඤා: අමනනා

¹ අසාහරාගකථා - සිමු

13 8

අසාතරාගකථා.

[‘යං කිංකරී වෙදනං වෙදියති සුඛං වා දුකං වා අදුකඛමසුඛං වා, සො තං වෙදනං අභිනඤ්ඤි අභිවදති - සුඛං වෙච්චයි දුඃඛං වෙච්චයි අදුඃඛාසුඛං වෙච්චයි යම් මෑ වෙදනාවක් විදුනේ වේ ද, හේ ඒ වෙදනාව අභිනඤ්ඤා කෙරෙයි. එයට ආත්මික කෙරෙයි’ යන සුත්‍රපාඨයෙහි දූෂිත අභිනඤ්ඤා වශයෙන් වදාළ ‘අභිනඤ්ඤි’ යන වචනය ගෙන දුඃඛ වෙදනාව පිළිබඳවත් රාගාදි වශයෙන් අභිනඤ්ඤායෙන් ඇත්නු සි අසාතරාගය පිළිගත් උත්තරාපමකයන්ගේ වාද බිඳුනට ‘අසාතරාග කථා’ එසි]

1. ස. පු. අසාතරාගය (දුඃඛවෙදනායෙහි මේ වෙදනා මට ඇත් නම් මානාවැයි රජ්ජනායෙක්) ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස. අනු. දුක පතන කැමැති වන සොයන ගවේෂණය කරණ පශ්ඨාත්මක කරණ, දුකෙහි බැස සිටුවනා දුක අභිනඤ්ඤා කරන යම් මෑ සත්ත්ව කෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු. සුඛ පතන කැමැති වන එෂණා ගවේෂණා පශ්ඨාත්මක කරන සුඛයෙහි බැස සිටුවනා සුඛය අභිනඤ්ඤා කරන යම් මෑ සත්ත්ව කෙනෙක් ඇත්තාහු නො?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- අනු. ය. ඉදින් සුඛ පතන කැමැති වන එෂණා ගවේෂණා පශ්ඨාත්මක කරන සුඛයෙහි බැස සිටුවනා සුඛය අභිනඤ්ඤා කරන යම් මෑ සත්ත්ව කෙනෙක් ඇත්තාහු නම්,
- අනු. පා. භවත, ‘අසාතරාගයෙක් ඇත’ යනු නො කියැවුනු මෑ යැ
- 2 ස. පු. අසාතරාගයෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. (නොප මතයෙහි,) දුඃඛවෙදනායෙහි රාගානුශය ලුහුබදි, සුඛවෙදනායෙහි ප්‍රතිසානුශය ලුහුබදුනේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ස. අනු. සුඛවෙදනායෙහි රාගානුශය ලුහුබදුනේ දුඃඛ-වෙදනායෙහි ප්‍රතිසානුශය ලුහුබදුනේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ

- අනු. ස්: හඤ්චි සුඛං වෙදනං රාගානුසයො අනුසෙති,
දුක්ඛං වෙදනං පටිසානුසයො අනුසෙති,
- අනු. පා නො ච චත රෙ චතතඛෙබ්බ “අනි අසාතරාගො”ති
- ඪ ප. පු: න චතතඛෙබ්බ “අනි අසාතරාගො”ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ප. අනු නනු ට්ඵතං හගවතා “සො ඵචං අනුරොධං-
විරොධං සමාපනො, යං කිඤ්චි වෙදනං
වෙදීයති¹ සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා,
සො තං වෙදනං අභිනංගති අභිවදති අප්පෙක්ඛාසං
තිට්ඨති”ති² අනෙච සුතතනොති
- ස පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප ආ. තෙන හි ‘අනි අසාතරාගො’ති

අසාතරාගකථා නිවර්තනා

¹ වෙදයති - මජ්ඣං.

² මජ්ඣිමනිකායෙ මූලපණ්ණාස - මහානිකායෙතිවසුතනා.

- අනු ථං ඉදින් සුඛවේදනායෙහි රාගානුශය ලුහුඬ්ඳතේ
වේ නම්, දුඃඛවේදනායෙහි ප්‍රතිසානුශය ලුහුඬ්ඳතේ
වේ නම්,
- අනු පා භවත, ‘අසාතරාගයෙක් ඇත, යනු නො
කියැයුනු මැ යැ
- ඪ ප පු ‘අසාතරාගයෙක් ඇත’ යනු නො කියැයුනු වේද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යාවතූන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු”
“හේ මෙසේ අනුරෝධවිරෝධයට පැමිණීමේ සුඛ
වේවයි දුඃඛ වේවයි අදුඃඛාසුඛ වේවයි යම් මැ
වේදනාවක් විද්‍රතේ වේ ද, හේ ඒ වේදනාව
අභිනන්දන කෙරෙයි, බෙණෙයි, බැසගෙන සිටී”
යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු”
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- පටි ආ එකරුණින් ‘අසාතරාගයෙක් ඇත’
(දිට්ඨිමඤ්ඤානා වසයෙන් දුඃඛවේදනා අභිනන්දන
කෙරෙයි. එය අසාතරාගයට සාධක නො වේ)

අසාතරාගකපා නිමි

13. 9

ධම්මකණ්ඨා අබ්‍යාකතාති කපා.

1. ස පු	ධම්මකණ්ඨා අබ්‍යාකතා'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	විපාකාබ්‍යාකතා කිරියාබ්‍යාකතා, රූපං නිබ්බානං
චක්ඛායනනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බායනන'නති
ප පටි	න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස පු	ධම්මකණ්ඨා අබ්‍යාකතා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	රූපකණ්ඨා අබ්‍යාකතා'ති
ප. පටි	න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු	ධම්මකණ්ඨා අබ්‍යාකතා'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු:	සද්දකණ්ඨා -පෙ- ගඤ්ඤාණ්ඨා -පෙ- රසකණ්ඨා
-පෙ- ඵොට්ඨබ්බකණ්ඨා අබ්‍යාකතා'ති
ප පටි	න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
4 ස පු	රූපකණ්ඨා අකුසලා'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	ධම්මකණ්ඨා අකුසලා'ති
ප පටි	න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස පු	සද්දකණ්ඨා -පෙ- ඵොට්ඨබ්බකණ්ඨා අකුසලා'ති
ප. පටිඤ්ඤා.	ආමනතා
ස අනු	ධම්මකණ්ඨා අකුසලා'ති
ප පටි	න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
6 ස පු	ධම්මකණ්ඨා අබ්‍යාකතා'ති.
ප. පටිඤ්ඤා;	ආමනතා.

13 9

ධම්මතණ්‍හා අව්‍යාකානාතිකථා.

[‘රූපාදි සවදරුම් තෘෂණා තෙරෙහි හැමට පසු තෘෂණාව යම් හෙයෙකින් ‘ධම්මතණ්‍හා’ සි කියන ලද ද, එහෙයින් ‘ධම්මතණ්‍හාව අව්‍යාකානාතිකථා’ සි පූජිතෙය්‍යෙහි නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්‍ධි ගන්වනුන්ගේ වාද බිඳිනට ‘ධම්මතණ්‍හා අව්‍යාකානාතිකථා’ එසි.]

- 1 ස පු ධම්මතණ්‍හා (මනෝආරයෙන් සිතවත් අරමුණු කෙරෙහි තෘෂණාව) අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු විපාකයෝ අව්‍යාකාන වෙති, ක්‍රියා අව්‍යාකාන යැ, රූපය නිජාණය චක්‍ෂුරායතනය සප්‍රභව්‍යා-යනනත් අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු ධම්මතණ්‍හා අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපතෘෂණා අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු ධම්මතණ්‍හා අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ශබ්දතෘෂණා ගතිතෘෂණා රසතෘෂණා සප්‍රභව්‍යතෘෂණා අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු රූපතෘෂණා අකුශල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ධම්මතණ්‍හා අකුශල වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
- 5 ස පු ශබ්දතෘෂණා සප්‍රභව්‍යතෘෂණා අකුශල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ධම්මතණ්‍හා අකුශල වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු ධම්මතණ්‍හා අව්‍යාකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස. අනු: නනු තණ්හා අකුසලා වුතතා භගවතා'ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස ඨ. හඤ්චී තණ්හා අකුසලා වුතතා භගවතා,
- ස. පා: නො ව වත රෙ, වතතබ්බෙ ධම්මකණ්ඨා අඛ්‍යාතා'ති.
- 7 ස පු ධම්මකණ්ඨා අඛ්‍යාතා'ති.
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු. නනු ලොභො අකුසලො වුතො භගවතා, ධම්මකණ්ඨා ලොභො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස. ඨ හඤ්චී ලොභො අකුසලො වුතො භගවතා, ධම්මකණ්ඨා ලොභො,
- අනු පා නො ව වත රෙ, වතතබ්බෙ 'ධම්මකණ්ඨා අඛ්‍යාතා'ති
8. ස පු ධම්මකණ්ඨා ලොභො අඛ්‍යාතා'ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස අනු. රූපකණ්ඨා ලොභො අඛ්‍යාතා'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
9. ස පු ධම්මකණ්ඨා ලොභො අඛ්‍යාතා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස අනු. සද්දකණ්ඨා -පෙ- ගතිකණ්ඨා -පෙ- රසකණ්ඨා -පෙ- ථොට්ඨබ්බකණ්ඨා ලොභො අකුසලො'ති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස. පු: සද්දකණ්ඨා -පෙ- ථොට්ඨබ්බකණ්ඨා ලොභො අකුසලො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස අනු ධම්මකණ්ඨා ලොභො අකුසලො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තෘෂණ අකුශල යයි
වදාරනලද නො?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. ස ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තෘෂණ
අකුශල යයි වදාරනලද නම්,
- ස. පා භවත ‘ධම්මාණ්ණ අව්‍යාකාත වේ ය’යි නො
කියැයුතු මැ යැ
7. ස. පු ධම්මාණ්ණ අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘ලෝභය අකුශල යයි
වදාරනලද නො, ධම්මාණ්ණ ලෝභ වේ ද’
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. ස. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ලෝභය
අකුශල යයි වදාරනලද වේ නම්, ධම්මාණ්ණත්
ලෝභ වේ නම්,
- අනු පා භවත “ධම්මාණ්ණ අව්‍යාකාත වේ ය”යි නො
කියැයුතු මැ යැ
8. ස. පු ධම්මාණ්ණව ලෝභ වූයේ අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු රූපතෘණ්ණව ලෝභ වූයේ අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
9. ස. පු ධම්මාණ්ණ ලෝභ වූයේ අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු ශබ්දතෘණ්ණ ගන්ධතෘණ්ණ රසතෘණ්ණ
සප්‍රභව්‍යතෘණ්ණ ලෝභ වූයේ අව්‍යාකාත වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
10. ස. පු ශබ්දතෘණ්ණ සප්‍රභව්‍යතෘණ්ණ ලෝභ වූයේ
අකුශල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු ධම්මාණ්ණ ලෝභ වූයේ අකුශල වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

11 ස පු

ධම්මනණ්ඤා අබ්‍යාකතා'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු වුතතං භගවතා “යායං තණ්හා පොභො-
භවිකා¹ නන්දිරාගසභගතා තනුතනුභිනන්දිති
සෙය්‍යපීදං. කාමනණ්ඤා භවනණ්ඤා විභව-
නණ්ඤා”ති² අපේච සුතතනොනා'ති

ප පටිඤ්ඤා.

ආමනතා.

ස. ආ:

තෙන හි න වතනබ්බං “ධම්මනණ්ඤා අබ්‍යාකතා”ති

12. ප පු.

න වතනබ්බං “ධම්මනණ්ඤා අබ්‍යාකතා”ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ප අනු

නනු සා ධම්මනණ්ඤා'ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු ධ.

හඤ්චි සා ධම්මනණ්ඤා,

අනු පා.

තෙන වත රෙ වතනබ්බං “ධම්මනණ්ඤා අබ්‍යා-
කතා”ති

ධම්මනණ්ඤා අබ්‍යාකතානිකථා නිවේදනා

¹ පොභොභවිකා - මජ්ඣ.

² දීඝතිකාය - මජ්ඣනිමිකාසංකල්පනා

- 11. ස. ප්‍ර.** බ්‍රහ්මණිකා අඛ්‍යාතකතා වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා.** එසේ යැ.
- ස. අනු.** භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මිසිත් වදාරනලද මැනු
 “පුනභීවය පිණිස වැටෙන නන්දිරාග සහගත වූ
 ඒ ඒ ගතියෙහි අභිනන්දනය කරන යම් තෘණ-
 යෙක් ඇද්ද, ඔහු නම් කාමතෘණය යැ භවතෘණය
 යැ විභවතෘණය යැ” යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
 ඇත්තේ මැනු?
- ප. පටිඤ්ඤා:** එසේ යැ.
- ස. අ.** එකරුණින් “බ්‍රහ්මණිකා අඛ්‍යාතකතා යැ” යි නො
 කියැවුණු යැ
- 12. ප. ප්‍ර.** ‘බ්‍රහ්මණිකා අඛ්‍යාතකතා යැ’ යි නො කියැවුණු
 වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා.** එසේ යැ
- ප. අනු.** භි බ්‍රහ්මණිකා නො?
- ස. පටිඤ්ඤා.** එසේ යැ
- අනු. ය.** ඉදින් භි බ්‍රහ්මණිකා වේ නම්,
- අනු. පා.** භවත, එකරුණින් ‘බ්‍රහ්මණිකා අඛ්‍යාතකතා යැ’ යි
 කියැවුණු මැ යැ
- (‘නුහු සා බ්‍රහ්මණිකා’ යන පදයෙන් බ්‍රහ්මලිඛිත
 නිසා පවත්නා තෘණව කියැ වේ අඛ්‍යාතකත-
 තාවය නො වේ එහෙයින් අසාධකයි)

බ්‍රහ්මණිකා අඛ්‍යාතකතා නිව්

ධම්මකණ්ණා න දුකඛසමුදයෝතිකථා

1. ස පු ධම්මකණ්ණා න දුකඛසමුදයෝති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු රූපකණ්ණා න දුකඛසමුදයෝති,
ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු ධම්මකණ්ණා න දුකඛසමුදයෝති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු සද්දකණ්ණා -පෙ- ගතිකණ්ණා -පෙ- රසකණ්ණා
-පෙ- ථොට්ඨබ්බකණ්ණා න දුකඛසමුදයෝති
ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු රූපකණ්ණා දුකඛසමුදයෝති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස අනු. ධම්මකණ්ණා දුකඛසමුදයෝති
ප පටි. න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු සද්දකණ්ණා -පෙ- ගතිකණ්ණා -පෙ- රසකණ්ණා
-පෙ- ථොට්ඨබ්බකණ්ණා දුකඛසමුදයෝති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු ධම්මකණ්ණා දුකඛසමුදයෝති
ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු ධම්මකණ්ණා න දුකඛසමුදයෝති?
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නනු තණ්ණා දුකඛසමුදයෝ වුතො හගවතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
අනු ථ භඤ්චි තණ්ණා දුකඛසමුදයෝ වුතො හගවතා,
අනු. පා. නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ “ධම්මකණ්ණා න දුකඛසමුදයෝ”ති.

- 6 ස පු ධම්මතණ්හා න දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු නනු ලොහො දුක්ඛසමුදයෝ ටුතො භගවතා,
'ධම්මතණ්හා ලොහො'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
අනු ය භඤ්චි ලොහො දුක්ඛසමුදයෝ ටුතො භගවතා
ධම්මතණ්හා ලොහො,
අනු පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "ධම්මතණ්හා න
දුක්ඛසමුදයෝ"ති

- 7 ස පු ධම්මතණ්හා ලොහො න දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු රූපතණ්හා ලොහො න දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 8 ස. පු ධම්මතණ්හා ලොහො න දුක්ඛසමුදයෝති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු සද්දතණ්හා -පෙ- භක්ඛතණ්හා -පෙ- රසතණ්හා
-පෙ- ථොට්ඨබ්බතණ්හා ලොහො න දුක්ඛ
සමුදයෝති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 9 ස පු රූපතණ්හා ලොහො දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු ධම්මතණ්හා ලොහො දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 10 ස පු සද්දතණ්හා -පෙ- ථොට්ඨබ්බතණ්හා ලොහො
දුක්ඛසමුදයෝති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු ධම්මතණ්හා ලොහො දුක්ඛසමුදයෝති
ප. පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස පු ධම්මාමණාව දුඛසමුදය නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'ලොභය දුඛසමුදය'යි වදාරනලද නො? ධම්මාමණාව ලොභ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු. ඔ. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'ලොභය දුඛසමුදය'යි වදාරනලද වේ නම්, ධම්මාමණාත් ලොභ වේ නම්,
- අනු. පා භවත 'ධම්මාමණාව දුඛසමුදය නො වේ යැ'යි නො කියැවුණු මැ යැ

7. ස පු ධම්මාමණාව ලොභ වූයේ දුඛසමුදය නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. රූපමාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය නො වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ .

8. ස. පු. ධම්මාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස. අනු. ශබ්දමාමණා ගන්ධමාමණා රස මාමණා සප්තචරිතමාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය නො වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ

- 9 ස පු රූපමාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස අනු. ධම්මාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ

- 10 ස. පු ශබ්දමාමණා සප්තචරිතමාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. ධම්මාමණා ලොභ වූයේ දුඛසමුදය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ ...

128 කථාවන්තරණං ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයොඤ්ඤා- [13. 10]

- 11 ස පු ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
ස අනු නහු වුතතං හභවතා “යං යං තණ්හා පොතො-
හපිකා¹ නන්දිරාග සනගතා තත්ත තත්තානිනන්දිනි
සෙය්‍යපිදං කාමකණ්ණා හවකණ්ණා පිභව-
තණ්ණා”ති² අරොථ සුත්තනෙතො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අං තෙන හි න වතතබ්බං “ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛ-
සමුදයො”ති
- 12 ප පු න වතතබ්බං “ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයො”ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
ප අනු නහු සා ධම්මකණ්ණා'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
අනු. යං හඤ්චි සා ධම්මකණ්ණා,
අනු. පා නො ටි වත රෙ වතතබ්බෙ “ධම්මකණ්ණා
දුක්ඛසමුදයො'ති.”³

ධම්මකණ්ණා න දුක්ඛසමුදයොඤ්ඤා නිවසිතා

තෙරසමෝ වගෙහා නිවසිතො

නසස උදදනං

කප්පටෙඤ්ඤා කප්පං නිවෙසිය, කප්පටෙඤ්ඤා කුසලං විතතං න
පටිලභෙය්‍ය, අනන්තරාපසුතො පුග්ගලො සම්මතනතියාමං
ඉක්කමෙය්‍ය, නිසතො නියාමං ඉක්කමති, නිවුතො නිවරණං
ජහති, සමුච්ඡිද්ධතො සඤ්ඤාජනං ජහති, කුසලකිකපති,
අසාතරාගො, ධම්මකණ්ණා අඛ්‍යාතො, ධම්මකණ්ණා න
දුක්ඛසමුදයො'ති

1 පොතො,භවපිකා, චජ්ජං

2 න දුක්ඛසමුදයොඤ්ඤා - ජෙසං, සිමු

3 දිසනිකාය - මහාසතිපට්ඨානසූත්ත

කපාචසනුප්‍රකරණයෙහි ධම්මතණ්හා න දුක්ඛසමුදයොතිකපා- [13. 10] 129

11 ස පු ධම්මතණ්හා දුඛසමුදය නො වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු
“පුනභීවය කරනසුලු වූ අභිනංදන සංඛ්‍යාත
නන්දිරාගයෙන් යුක්ත වූ ඒ ඒ ආත්මභාවයෙහි
සතුවූ වන යම් තෘෂණාවක් ඇද්ද, ඔහු නම්
කාමතෘෂණා යැ භවතෘෂණා යැ විභවතෘෂණා යි”
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය.

ස ආ එකරුණින් ‘ධම්මතණ්හා දුඛසමුදය නො වේ
යැ’යි නො කියැයුතු යැ

12 ප පු ‘ධම්මතණ්හා දුඛසමුදය නො වේ යැ’යි නො
කියැයුතු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප අනු හො ධම්මතණ්හා නො?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

අනු ය ඉදින් හො ධම්මතණ්හා වේ නම්,

අනු පා භවත, ධම්මතණ්හා දුඛසමුදය වේ යැ’යි නො
කියැයුතු යැ

ධම්මතණ්හා න දුක්ඛසමුදයොතිකපා නිමි.

තෙලෙස් වන වග නිමිසේ යි

එහි උද්දානය

කප්පට්ඨකපා යැ කුසලපටිලාභකපා යැ අනන්තරාපයුත්තකපා යැ
නිසංසාර නිසාමකපා යැ නිවුනකපා යැ සමුඛ්‍යාතකපා යැ සමාපනො
අසාදෙති කපා යැ අසාතරාගකපා යැ ධම්මතණ්හා අබ්‍යාකතාතිකපා යැ
ධම්මතණ්හා න දුක්ඛසමුදයොති කපා යි

චූද්දසමො වගෙහා.

14 1

කුසලාකුසල පටිසංදහනකථා.

1 ස පු	අකුසලමූලං පටිසංදහති කුසලමූලනති,
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	යා අකුසලස්ස උපපාදාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨි,
සාව ¹ කුසලස්ස උපපාදාය ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ඨි'ති
ප පටි	න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
2 ස පු	අකුසලමූලං පටිසංදහති කුසලමූලා, න චතතබ්බං
	යා අකුසලස්ස උපපාදාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨි,
සාව කුසලස්ස උපපාදාය ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ඨි'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු.	කුසලං අනාවට්ඨනාස්ස ² උපපජ්ජති -පෙ-
අපණ්ණිදහනාස්ස ³ උපපජ්ජති'ති
ප පටි	න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු	කුසලං ආවට්ඨනාස්ස උපපජ්ජති -පෙ- පණ්ණිද-
හනාස්ස උපපජ්ජති'ති.
ප පටිඤ්ඤා,	ආමනතා
අනු ඨ	හඤ්චී කුසලං ආවට්ඨනාස්ස උපපජ්ජති -පෙ-
පණ්ණිදහනාස්ස උපපජ්ජති,
අනු. පා	නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ “අකුසලමූලං
පටිසංදහති කුසලමූල”නති.
3 ස පු	අකුසලමූලං පටිසංදහති කුසලමූලනති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු.	අකුසලං ⁴ අයෝනිසො මනසිකරොතො
උපපජ්ජති'ති
ප. පටිඤ්ඤා.	ආමනතා

1 සා ව - සිමු

3 අනාවට්ඨනාස්ස - මජ්ඣ.

2 අපණ්ණිදහනාස්ස - මජ්ඣ.

4. අකුසලමූලං - මජ්ඣ.

શુદ્ધિ સંવેદન

14. 1

කුසලාකුසලපටිසන්දහනකථා.

[කුශලය අකුශලයට අනතුරු වූ හෝ අකුශලය කුශලයට අනතුරු වූ හෝ ඉපදීමක් නැති හෙයින් උභ්‍යන්තර අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතිසංකීර්ණ නොයෙදේ. එහෙත් 'එක් මැ වසතුයෙහි රජ්ජන විරජ්ජන වශයෙන් කුශලාකුශලයන්ගේ ප්‍රතිසංකීර්ණ ඇති'යි මහා සංඝිකයන් සෙයින් ලබිමි ගන්තාහු වෙද්ද ඔවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'කුශලාකුශල පටිසංඥානකථා' එයි]

1. ස පු අතුලෙමුලය කුලෙමුලය ප්‍රතිසංකාන (එකිනෙක බැලීම) කෙරේ ද?

ප පරිකල්පය එහෙය

ස අනු. අතුලලයාගේ උතපාදය පිණිස යම් ආවර්ත-
යෙක් ප්‍රණිධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ කුලලයාගේ
උතපාදය පිණිස ආවර්තා ප්‍රණිධි වේ ද,

ප පරි: එසේ නො කියැවුණු යැ

2 ක ප්‍ර අකුශලමූලය කුශලමූලය ප්‍රතිසංකාන කෙරේ ද,
අකුශලයාගේ උත්පාදය පිණිස යම් ආවර්තා .
ප්‍රණීධි ඇද්ද, ඒ මැ කුශලයාගේ උත්පාදය
පිණිස ආවර්තා ප්‍රණීධි වේ යයි නො කියැවුණු
වේ ද?

පි පරිකල්පය එහෙත් යැ

ස අනු. කුශලය ආවර්ජිතා නො කරන්නනුට උපදෙස්
වේදි, ප්‍රණීධි නො කරන්නනුට උපදෙස් වේදි?

ප. පරි එසේ නො කිසැයුතු යැ

සි අනු **කුලලය ආවර්ණිකා කරන්නහුට උපදනේ මේ ද? ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ මේ ද?**

පි පරිශුද්ධ. එසේ යැ

අනු. ස ඉදින් කුලය අවසිතා කරන්නාවූ උපදනේ වේ නම් ප්‍රතිබී කරන්නාවූ උපදනේ වේ නම්,

අනු පා භවත, ‘අකුශලමූලය කුශලමූලය ප්‍රතික්ෂයාන
කෙරේ’ යයි නො කියැයුතු මැ යැ

3 ස. ප්‍ර අකුශලමූලය කුශලමූලය ප්‍රතික්ෂයාන කෙරේ ද?

පි පවිසිසුසු එසේ යැ

ස අනු අකුශලය අයෝනිසෝමනසිකාර කරන්නාහුට
උපදනේ මේ ද?

ප. පරික්ෂකයා: එබැව් යැ.

- ස අනු කුසලං අයෝනියො මනසිකරොනො උපපජ්ඣති’ති
- ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු නනු කුසලං යෝනිසො මනසිකරොනො උපපජ්ඣති’ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනනා
- අනු සං හඤ්චි කුසලං යෝනිසො මනසිකරොනො උපපජ්ඣති
- අනු පා නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ අකුසලමූලං පටිසංදහති කුසලමූලනති
- 4 ස. පු අකුසලමූලං පටිසංදහති කුසලමූලනති.
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස අනු කාමසඤ්ඤාය අනන්තරං නෙකබ්බසඤ්ඤා උපපජ්ඣති, බ්‍යාපාදසඤ්ඤාය අනන්තරං අබ්‍යාපාදසඤ්ඤා උපපජ්ඣති, විහිංසාසඤ්ඤාය අනන්තරං අවිහිංසාසඤ්ඤා උපපජ්ඣති, බ්‍යාපාදස්ස අනන්තරං මෙතනා උපපජ්ඣති, අරතියා අනන්තරං මුදිතා උපපජ්ඣති, පටිඝස්ස¹ අනන්තරං උපෙක්ඛා උපපජ්ඣති’ති
- ප. පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු කුසලමූලං පටිසංදහති අකුසලමූලනති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස අනු. යා කුසලස්ස උපපාදාය ආචට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිති, සා’ව² අකුසලස්ස උපපාදාය ආචට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිති’ති
- ප. පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු කුසලමූලං පටිසංදහති අකුසලමූලං, යා කුසලස්ස උපපාදාය ආචට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිති, සා’ව අකුසලස්ස උපපාදාය ආචට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිති’ති
- ප පටි ආමනනා
- ස අනු. අකුසලං අනාචට්ඨනාස්ස උපපජ්ඣති -පෙ- අපණ්ණිදහනාස්ස උපපජ්ඣති’ති
- ප පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

1 පටිඝාය - සිමු

2 සා ව - සිමු

- ස. අනු කුශලය අයෝනිසොමනසිකාර කරන්නහුට
උපදනේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු කුශලය යෝනිසොමනසිකාර කරන්නහුට
උපදනේ නො?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ස ඉදින් කුශලය යෝනිසොමනසිකාර කරන්නහුට
උපදනේ වේ නම්,
- අනු පා භවත, අකුශලමූලය කුශලමූලය ප්‍රතිසංඝාත
කෙරේ'යයි නො කියැවුනු මැ යැ.
- 4 ස පු අකුශලමූලය කුශලමූලය ප්‍රතිසංඝාත කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු කාමසංඤ්චට අනතුරු වැ නිෂ්කාමසංඤ්ච
උපදනේ වේ ද? ව්‍යාපාදසංඤ්චට අනතුරු වැ
අව්‍යාපාදසංඤ්ච උපදනේ වේ ද? විභිංසාසංඤ්චට
අනතුරුව අවිභිංසාසංඤ්ච උපදනේ වේ ද?
ඛ්‍යාපාදයට අනතුරු වැ මෛත්‍රිය උපදනේ වේ ද?
විභිංසාවට අනතුරු වැ කරුණාව උපදනේ වේ ද?
අරතියට අනතුරු වැ මුදිතාව උපදනේ වේ ද?
ප්‍රතිසංඝට අනතුරු වැ උපෙක්‍ෂාව උපදනේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස. පු කුශලමූලය අකුශලමූලය ප්‍රතිසංඝාත කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු කුශලොත්‍යාදය පිණිස යම් ආවනීතායෙක්
ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ අකුශලොත්‍යාදයට
ආවනීතායෙක් ප්‍රණීධියෙක් වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස. පු කුශලමූලය අකුශලමූලය ප්‍රතිසංඝාත කෙරේ,
කුශලොත්‍යාදය පිණිස යම් ආවනීතායෙක්
ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ අකුශලොත්‍යාදයට
ආවනීතා ප්‍රණීධි වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු අකුශලය ආවනීත නො කරන්නහුට උපදනේ
වේ ද ප්‍රණීධාන නොකරන්නහුට උපදනේ
වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- ස අනු නනු¹ අකුසලං ආවට්ඨනනස්ස උපපජ්ඣති -පෙ-
පණ්දහනනස්ස උපපජ්ඣති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
- අනු. ස් හඤ්චි අකුසලං ආවට්ඨනනස්ස උපපජ්ඣති -පෙ-
පණ්දහනනස්ස උපපජ්ඣති,
- අනු පා නො ව චත රෙ චතතබ්බෙ, “කුසලමූලං පටිසංද-
හති අකුසලමූල”නති
- 7 ස පු කුසලමූලං පටිසංදහති අකුසලමූලනති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස අනු කුසලං යොතිසොමනසිකරොනො උපපජ්ඣති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස අනු අකුසලං යොතිසොමනසිකරොනො උපපජ්ඣති
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු නනු අකුසලං අයොතිසො මනසිකරොනො
උපපජ්ඣති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
- අනු ස් හඤ්චි අකුසලාං අයොතිසොමනසිකරොනො
උපපජ්ඣති,
- අනු පා නො ව චත රෙ චතතබ්බෙ කුසලමූලං පටි-
සංදහති අකුසලමූලනති
- 8 ස පු කුසලමූලං පටිසංදහති අකුසලමූලනති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස අනු නෙකකම්මසඤ්ඤා අනන්තරං කාමසඤ්ඤා
උපපජ්ඣති, අබ්‍යාපාදසඤ්ඤා අනන්තරං
බ්‍යාපාදසඤ්ඤා උපපජ්ඣති, අවිහිංසාසඤ්ඤා
අනන්තරං විහිංසා සඤ්ඤා උපපජ්ඣති,
මේතඛාය අනන්තරං බ්‍යාපාදෙ උපපජ්ඣති, කරුණාය
අනන්තරං විහිංසා උපපජ්ඣති, මුද්දිකාය අනන්තරං
අරති උපපජ්ඣති, උපෙක්ඛාය අනන්තරං පටිසං
උපපජ්ඣති
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

- ස අනු අකුශලය ආවර්තා කරන්නහුට උපදනේ ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- අනු. ය ඉදින් අකුශලය ආවර්තා කරන්නහුට උපදනේ වේ නම් ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ වේ නම්,
- අනු පා භවත, කුශලමූලය අකුශලමූල ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරේ, යයි නො කියැවුනු මැ යැ.
7. ස. පු කුශලමූලය අකුශලමූල ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු: කුශලය යොනිසොමනසිකාරයෙන් උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අකුසලය යොනිසොමනසිකාරයෙන් උපදනේ වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ස අනු. අකුශලය අයොනිසොමනසිකාර කරන්නහුට උපදනේ නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- අනු ය ඉදින් අකුශලය අයොනිසොමනසිකාර කරන්නහුට උපදනේ වේ නම්,
- අනු පා භවත, කුශලමූලය අකුශලමූල ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරේයයි නො කියැවුනු මැ යැ.
- 8 ස පු කුශලමූලය අකුශලමූලය ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු නිෂ්කාමසංඥාවට අනතුරු වැ කාමසංඥා උපදනේ වේ ද, අව්‍යාපාදසංඥාවට අනතුරු වැ ව්‍යාපාදසංඥා උපදනේ වේ ද, අවිභිංසාසංඥාවට අනතුරු වැ විභිංසාසංඥා උපදනේ වේ ද, මෛත්‍රියට අනතුරු වැ ව්‍යාපාදය උපදනේ වේ ද, කරුණාවට අනතුරු වැ විභිංසා උපදනේ වේ ද, මුද්ධාවට අනතුරු වැ අරති උපදනේ වේ ද, උපෙක්‍ෂාවට අනතුරු වැ ප්‍රතිෂය උපදනේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ .

- 9 ප පු. න වතනබ්බං අකුසලමූලං පටිසංදහති කුසලමූලං,
කුසලමූලං පටිසංදහති අකුසලමූලනති
- ස පටිඤ්ඤා. අමනසා
- ප අනු නනු යසම්ඤ්ඤාච චන්ද්‍රසම්මං රජජති, තසම්ඤ්ඤාච
චන්ද්‍රසම්මං විරජජති, යසම්ඤ්ඤාච චන්ද්‍රසම්මං
විරජජති තසම්ඤ්ඤාච චන්ද්‍රසම්මං රජජති¹
- ස. පටිඤ්ඤා අමනසා
- අනු ය හඤ්චි යසම්ඤ්ඤාච චන්ද්‍රසම්මං විරජජති
තසම්ඤ්ඤාච චන්ද්‍රසම්මං රජජති,¹
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනබ්බං “අකුසලමූලං පටි-
සංදහති කුසලමූලං, කුසලමූලං පටිසංදහති
අකුසලමූල”නති

කුසලාකුසලපටිසංදහනකථා නිබ්බිතා.

- 9 ප පු 'අකුශලමූලය කුශලමූලය ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරෙයි, කුශලමූලය අකුශලමූලය ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරෙයි' යනු නො කියයුතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු යම් මැ වස්තුවෙකැ ඇල්ලේ ද, එ මැ වස්තුවෙහි නො ඇල්ලෙන්නේ, යම් මැ වස්තුවෙකැ නො ඇල්ලේ ද, එ මැ වස්තුවෙහි ඇල්ලෙන්නේ නො?
- ස. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් යම් මැ වස්තුවෙකැ නො ඇල්ලුණේ එ මැ වස්තුවෙහි ඇල්ලේ නම්,
- අනු පා භවන එකරුණින් 'අකුශලමූලය කුශලමූලය ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරෙයි, කුශලමූලය අකුශලමූලය ප්‍රතිසංකීර්ණ කෙරෙයි' යනු කියයුතු මැ යැ
- (මෙහි එක් මැ අරමුණෙහි රාගචිරාග උත්පතනය දැක්වීමේ කුසලාකුසල අනන්තරතා නො වේ එහෙයින් අසාධකයි)

කුසලාකුසලපටිසංඥානකථා නිමි.

14 2

සලායනනුපපනතිකථා.

- 1 ස පු. සලායනනං අපුබ්බං අවර්ගං මාතුකුච්ඡයම් සණ්ඨානි'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු සබ්බඛගපච්චයා අභිනිඤ්ඤා¹ මාතුකුච්ඡයම් ඔක්කමති'ති.
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස පු උපපතොසියෙන විතොන වක්ඛායනනං සණ්ඨානි ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු උපපතොසියෙන විතොන හත්ථා සණ්ඨානති, පාදා සණ්ඨානති, සීසං සණ්ඨානති, කණ්ණො සණ්ඨානති, නාසිකා සණ්ඨානති, මුඛං සණ්ඨානති, දන්තා සණ්ඨානති'ති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු: උපපතොසියෙන විතොන සොනායනනං -පෙ- සොනායනනං -පෙ- ජීවහායනනං සණ්ඨානි'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු. උපපතොසියෙන විතොන හත්ථා සණ්ඨානති, පාදා සණ්ඨානති, සීසං සණ්ඨානති, කණ්ණො සණ්ඨානති, නාසිකා සණ්ඨානති, මුඛං සණ්ඨානති, දන්තා සණ්ඨානති'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. අභිනිඤ්ඤා - සබ්බඛග.

14 2.

සලායතන ජීවිතය.

[‘උපපතොසිය - සිලිසද සිත සමග ම, බපොතිකයනට ෂඩායතන උපදෙත් යැ. ජරාසුජ සන්තියනට ප්‍රතිසංකීර්ණයෙහි මාත්‍රායතන කාශායතන දෙදෙන ම, උපදනාහ. ආධ්‍යාත්මික ආයතනයන් කෙරෙහි ඉතිරි සතර ආයතන සන්සැත්තැරැයෙහි උපදිති. ඔහු ද ඒ ප්‍රතිසංකීර්ණය හෝ අනෙක් කම්සක් හෝ කළ හෙබිනැ’යි ක්‍රියමයෙහි වාද සි එහෙකුදු වුව ‘එකකම්සමනවතාහෙතුයෙන් ශාඛාවිවසමපනන වෘක්කාදින්ගේ අභිකුරොද්ගමනය සෙසින් මවුකුසැ ප්‍රතිසංකීර්ණයෙහි දි ම, බිජමානු ෂඩායතන ඇති’යි පූඵ්ගෙලිය නිකාචාසින් සෙසින් ලබයි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘සලාසතනුපපනතිකථා’ එයි]

1 ස. ප්‍ර	මහායානනය පෙර පසු නො වැ මවුතුසැ පිහිටා ද?
ප පරිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	හැම අභපසභ දැති වැ අනුන ඉදුරන් ඇති වැ මවුතුසැ සිටුනේ වේ ද?
ප. පටි.	එසේ නො කියැයුතු යැ
2 ස ප්‍ර	උපපතෙතසිය (ප්‍රතිසක්ඛි) සිතින් චක්ඛුරායනය පිහිටන්නේ වේ ද?
ප පරිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	උපපතෙතසිය සිතින් භස්සයෝ පිහිටන් ද, පාදයෝ පිහිටන් ද, ශිෂ්ඨ පිහිටා ද, කාශීය පිහිටා ද, නාසිකාව පිහිටා ද, මුඛය පිහිටා ද, දත්තයෝ පිහිටන් ද?
ප පටි	එසේ නො කියැයුතු යැ
3 ස ප්‍ර	උපපතෙතසිය සිතින් ශ්‍රොත්‍රායනය ස්‍රාණායනය ජ්ඣායනය පිහිටන්නේ වේ ද?
ප පරිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	උපපතෙතසිය සිතින් භස්සයෝ පිහිටන් ද, පාදයෝ පිහිටන් ද, ශිෂ්ඨ පිහිටා ද, කාශීය පිහිටා ද, නාසිකාව පිහිටා ද, මුඛය පිහිටා ද, දත්තයෝ පිහිටන් ද?
ප පටි:	එසේ නො කියැයුතු යැ .

4 ප පු මාතුකුච්ඡගතස්ස පච්ඡා චක්ඛායතනා උපපජ්ජති'ති

ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ප අනු මාතුකුච්ඡසම් චක්ඛුපටිලාභාය කම්මං කරොති'ති

ස. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

5 ප පු මාතුකුච්ඡගතස්ස පච්ඡා සොතායතනං -පෙ-
ඝාතායතනං -පෙ- ජ්වහායතනං උපපජ්ජති'ති

ස පටිඤ්ඤා ආමනතා

ප අනු මාතුකුච්ඡසම් ජ්වහායතනපටිලාභාය කම්මං කරොති'ති

ස පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

6. ප පු මාතුකුච්ඡගතස්ස පච්ඡා කෙසා ලොමා නබා
දන්තා අට්ඨි උපපජ්ජන්ති'ති

ස පටිඤ්ඤා ආමනතා

ප. අනු මාතුකුච්ඡසම් අට්ඨිපටිලාභාය කම්මං කරොති'ති

ස පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු න චතතබ්බං මාතුකුච්ඡගතස්ස පච්ඡා කෙසා
ලොමා නබා දන්තා අට්ඨි උපපජ්ජන්ති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස. අනු නනු චුතතං භගවතා.

“පඨමං කලලං හොති කලලා හොති අබ්බුදං
අබ්බුදා ජායතෙ පෙසි පෙසි නිබ්බතනති සනො
ඝනා පසාබා ජායන්ති කෙසා ලොමා නබා'පි ච

යඤ්චස්ස භුඤ්ජතෙ¹ මාතා අන්තං පානඤ්ච භොජනං
තෙන සො තත්ථ යාපෙති මාතුකුච්ඡගතො නරො'ති” ු
අතො'ව සුත්තනෙතො'ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස ආ තෙන හි “මාතුකුච්ඡගතස්ස පච්ඡා කෙසා ලොමා
නබා දන්තා අට්ඨි උපපජ්ජන්ති”ති

සලායනනුප්පනනිකථා නිට්ඨිතා

1 භුඤ්ජති සිමු

෫ සංසුත්තනිකාය - සකකසංසුත්ත - ඉද්දකසුත්ත.

4. ප පු මාතෘකුක්‍ෂිගතයාහට පසු වැ වක්‍ෂරායනන
උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු මාතෘකුක්‍ෂිගෙහි දී වක්‍ෂ්‍යප්‍රතිලාභ පිණිස කම්
කරන්නේ වේ ද?
- ස පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
5. ප. පු මාතෘකුක්‍ෂිගතයාහට පසු වැ ශ්‍රෝත්‍රායනන
සූරාණායනන . ජිහ්වායනන උපදනේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු මාතෘකුක්‍ෂිගෙහි ජිහ්වායනනප්‍රතිලාභ පිණිස කම්
කරන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ .
6. ප පු මාතෘකුක්‍ෂිගතයාහට පසු වැ කෙස් ලොම් නිය
දත් ඇට උපදනේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. අනු මාතෘකුක්‍ෂිගෙහි දී අසිප්‍රතිලාභ පිණිස කම්
කරන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
7. ස පු 'මාතෘකුක්‍ෂිගතයාහට පසු වැ කෙස් ලොම් නිය
දත් ඇට උපදනේ යැ'යි කියැවුණු නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු
"පළමු වැ කලලරූපය වෙයි කලලරූපයෙන්
අර්බුද වෙයි අර්බුදයෙන් පෙශ්‍ය උපදී පෙශ්‍යයෙන්
ඝන වෙයි. ඝනයෙන් ප්‍රශාඛයෝ ද කෙස් ලොම්
නිය ද උපදිත්
- ඔහුගේ මව ආහාරපාන සංඛ්‍යාත යම් මැ
බොජ්‍යක් බුදි ද, ඒ මාතෘකුක්‍ෂිගත සත්ත්වයා
එයින් යැපේ" යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ
මැ නු?
- ප පු එසේ යැ
- ස. දා එකරුණින් 'මාතෘකුක්‍ෂිගතයාහට පසු වැ කෙස්
ලොම් නිය දත් ඇට උපදනාහු වෙත්

14 3

අනන්තරපච්චයකථා

[නානාභිතාදියෙහි දී ඇති වන රූපදර්ශන ශබ්දශ්‍රවණාදීන්ගේ වහා සිදුවන පටිවච්ඡින දැක 'මේ විඤ්ඤායෝ' උනුනට අනන්තර වැ උපදිනි'යි උත්තරාපථකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබති හත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'අනන්තරපච්චයකථා' එයි]

1 ස පු වක්‍ෂුර්විඤ්ඤායට අනතුරු වැ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය උපදනේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු වක්‍ෂුර්විඤ්ඤායාගේ උත්පාදය පිණිස යම් ආවර්තායෙක් ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ ආවර්තා ප්‍රණීධි මැ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤායාගේ උත්පාදය පිණිස ආවර්තා ප්‍රණීධි වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ ..

2 ස පු (නොප මතයෙහි) වක්‍ෂුර්විඤ්ඤායට අනතුරු වැ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය උපදනේ යැ වක්‍ෂුර්විඤ්ඤායාගේ උත්පාදය පිණිස යම් ආවර්තායෙක් ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද ඒ මැ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤායාගේ උත්පාදය පිණිස ආවර්තා ප්‍රණීධි වෙති'යි නො කියැයුතු වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය ආවර්තා නො කරන්නහුට උපදනේ වේ ද? ප්‍රණීධි නොකරන්නහුට උපදනේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

ස අනු ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය ආවර්තා කරන්නහුට උපදනේ නො වේ ද? ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ නො වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

අනු ය ඉදින් ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය ආවර්තා කරන්නහුට උපදනේ වේ නම්, ප්‍රණීධි කරන්නහුට උපදනේ වේ නම්,

අනු පා හවත, වක්‍ෂුර්විඤ්ඤායට අනතුරු වැ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤාය උපදනේ යැ'යි නො කියැයුතු මැ යැ.

3. ස පු.

චක්ඛුච්ඡිකුසුණං අනන්තරං සොතච්ඡිකුසුණං උපපජ්ඣති

ප පච්ඡිකුසු

ආමනතා

ස අනු

චක්ඛුච්ඡිකුසුණං රූපනිමිත්තං මනසිකරොතො උපපජ්ඣති

ප පච්ඡිකුසු

ආමනතා

ස අනු

සොතච්ඡිකුසුණං රූපනිමිත්තං මනසිකරොතො උපපජ්ඣති

ප පච්චි

න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

4 ස පු

චක්ඛුච්ඡිකුසුණං රූපාරම්මණස්සෙකුච න අස්සෙකු-රම්මණනති

ප පච්ඡිකුසු

ආමනතා

ස අනු

සොතච්ඡිකුසුණං රූපාරම්මණස්සෙකුච න අස්සෙකු-රම්මණනති

ප පච්චි

න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

5 ස පු

චක්ඛුඤ්ච පච්චිව රූපෙ ච උපපජ්ඣති චක්ඛු-ච්ඡිකුසුණනති

ප. පච්ඡිකුසු

ආමනතා

ස අනු

චක්ඛුඤ්ච පච්චිව රූපෙ ච උපපජ්ඣති සොත-ච්ඡිකුසුණනති

ප පච්චි

න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

6 ස පු

චක්ඛුඤ්ච පච්චිව රූපෙ ච උපපජ්ඣති සොත-ච්ඡිකුසුණනති

ප. පච්ඡිකුසු

ආමනතා

ස අනු

“චක්ඛුඤ්ච පච්චිව රූපෙ ච උපපජ්ඣති සොත-ච්ඡිකුසුණනති” අනෙ’ව සුත්තනෙතා’ති

ප පච්චි

නාසී.

ස අනු

“චක්ඛුඤ්ච පච්චිව රූපෙ ච උපපජ්ඣති චක්ඛු-ච්ඡිකුසුණනති” අනෙ’ව සුත්තනෙතා’ති

ප පච්ඡිකුසු

ආමනතා.

අනු ධ

හස්සී “චක්ඛුඤ්ච පච්චිව රූපෙ ච උපපජ්ඣති චක්ඛුච්ඡිකුසුණ”නති අනෙ’ව සුත්තනෙතා,

අනු පා

නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ “චක්ඛුඤ්ච පච්චිව රූපෙ ච උපපජ්ඣති සොතච්ඡිකුසුණ”නති

- 3 ස. පු වක්‍ෂුර්විඥනයට අනතුරු වූ ශ්‍රෝත්‍රවිඥනය උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ ය
- ස අනු වක්‍ෂුර්විඥනය රූපනිමිත්ත මෙනෙහි කරන්නා- හට උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රෝත්‍රවිඥනය රූපනිමිත්ත මෙනෙහි කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස. පු වක්‍ෂුර්විඥනය රූපාලම්භන මැ වේද, අනා- ලම්භන නොවන්නේ නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රෝත්‍රවිඥනය රූපාලම්භන මැ වේ ද, අනා- ලම්භන නො වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 5 ස. පු වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා වක්‍ෂුර්විඥනය උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා ශ්‍රෝත්‍රවිඥනය උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස. පු වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා වක්‍ෂුර්විඥනය උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු “වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා ශ්‍රෝත්‍රවිඥනය උපදනේ වේ” යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප. පටි නැති
- ස අනු “වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා වක්‍ෂුර්විඥනය උපදනේ වේ” යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ඔ ඉදින් “වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා වක්‍ෂුර්- විඥනය උපදනේ වේ” යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ නම්,
- අනු පා හවත, ‘වක්‍ෂුසත් රූපාලම්භනයනුත් නිසා ශ්‍රෝ- ත්‍රවිඥනය උපදනේ වේ’ යයි නො කියැයුතු මැ යැ

කළාවන්ත්‍රප්‍රකාරණං අනන්තරපච්චයකළාව- [14 3]

7 ස පු.

චක්ඛවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං සොනවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු.

තඤ්ඤා'ව චක්ඛවිඤ්ඤාණං නං සොනවිඤ්ඤාණනති

ප පටි

න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු

සොනවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං ඝානවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති, ඝානවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං ජ්වහා-විඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති, ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං කායවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති'ති

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ස අනු

යං ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස උපපාදාය ආචර්චනා -පෙ- පඤ්ඤි සා'ව කායවිඤ්ඤාණස්ස උපපාදාය ආචර්චනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති

ප පටි

න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස පු

ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං කායවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති, න චතතබ්බෙ "යං ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස උපපාදාය ආචර්චනා -පෙ- පඤ්ඤි, සා'ව කාය-විඤ්ඤාණස්ස උපපාදාය ආචර්චනා -පෙ- පඤ්ඤි'ති

ප පටිඤ්ඤා.

ආමනතා

ස අනු

කායවිඤ්ඤාණං අනාචර්චනාස්ස උපපජ්ඣති -පෙ- අපඤ්ඤිදහනනස්ස උපපජ්ඣති'ති

ප. පටි

න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

ස අනු.

නනු කායවිඤ්ඤාණං ආචර්චනාස්ස උපපජ්ඣති -පෙ- පඤ්ඤිදහනනස්ස උපපජ්ඣති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

අනු ය

හඤ්චි කායවිඤ්ඤාණං ආචර්චනාස්ස උපපජ්ඣති, -පෙ- පඤ්ඤිදහනනස්ස උපපජ්ඣති,

අනු පා

නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ "ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං කායවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති'ති

10 ස පු

ජ්වහාවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං කායවිඤ්ඤාණං උපපජ්ඣති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

- 7 ස පු: චක්ඛුර්විඤ්ඤායං අනතුරු වා ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤායං උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
- ස. අනු: එ මැ චක්ඛුර්විඤ්ඤායං ඒ ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤා වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු ය.
- 8 ස පු: ශ්‍රොත්‍රවිඤ්ඤායං අනතුරු වා ස්පර්ශවිඤ්ඤායං උපදනේ වේ ද? ස්පර්ශවිඤ්ඤායං අනතුරු වා ජිහ්වාසවිඤ්ඤායං උපදනේ වේ ද? ජිහ්වාසවිඤ්ඤායං අනතුරු වා කායවිඤ්ඤායං උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
- ස. අනු: ජිහ්වාසවිඤ්ඤායාගේ උපාත්මං යම් ආවභීනා-
යෙක් ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ කායවිඤ්ඤා-
යාගේ උපාත්මං ආවභීනා ප්‍රණීධි වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු ය.
- 9 ස පු: ජිහ්වාසවිඤ්ඤායං අනතුරු වා කායවිඤ්ඤායං උපදි,
ජිහ්වාසවිඤ්ඤායාගේ උපාත්මං යම් ආවභීනා-
යෙක් ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ කායවිඤ්ඤා-
යාගේ උපාත්මං ආවභීනා ප්‍රණීධි වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
- ස. අනු: කායවිඤ්ඤායං ආවභීනා නො කරන්නනුට උපදනේ
වේ ද, ප්‍රණීධි නො කරන්නනුට උපදනේ
වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු ය.
- ස. අනු: කායවිඤ්ඤායං ආවභීනා කරන්නනුට උපදනේ
නො, ප්‍රණීධි කරන්නනුට උපදනේ නො?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.
- අනු ය: ඉදින් කායවිඤ්ඤායං ආවභීනා කරන්නනුට
උපදනේ වේ නම් ප්‍රණීධි කරන්නනුට උපදනේ
වේ නම්,
- අනු පා: භවත, 'ජිහ්වාසවිඤ්ඤායං අනතුරු වා කායවිඤ්ඤායං
උපදනේ' ය'යි නො කියැයුතු මැ යි.
- 10 ස පු: ජිහ්වාසවිඤ්ඤායං අනතුරු වා කායවිඤ්ඤායං
උපදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ ය.

කළාවිච්ඡාපකරණං අනන්තරපච්චයකළාව- [14 3]

ස අනු ජීවහා විඤ්ඤාණං රසනිමිත්තං මනසිකරොතො
උපපජ්ජති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු කායවිඤ්ඤාණං රසනිමිත්තං මනසිකරොතො
උපපජ්ජති'ති

ප, පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු. ජීවහා විඤ්ඤාණං රසාරම්මණඤ්ඤා'ව න අඤ්ඤා-
රම්මණනති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.

ස. අනු කායවිඤ්ඤාණං රසාරම්මණඤ්ඤා'ව න අඤ්ඤා-
රම්මණනති

ප, පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

12 ස පු ජීවහඤ්ඤා පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති ජීවහා-
විඤ්ඤාණනති.

ප, පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු ජීවහඤ්ඤා පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති කායවිඤ්ඤා-
ණනති

ප, පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13 ස පු ජීවහඤ්ඤා පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති කාය-
විඤ්ඤාණනති

ප, පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු "ජීවහඤ්ඤා පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති කාය-
විඤ්ඤාණ"නති අනෙථ'ව සුත්තනනොති

ප පටි නත්ති

ස අනු "ජීවහඤ්ඤා පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති ජීවහා-
විඤ්ඤාණ"නති අනෙථ'ව සුත්තනනොති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

අනු ධ භඤ්ඤා ජීවහඤ්ඤා පටිච්ච රසෙ ච උපපජ්ජති
ජීවහා විඤ්ඤාණනති අනෙථ'ව සුත්තනනොති,¹

අනු පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "ජීවහඤ්ඤා පටිච්ච
රසෙ ච උපපජ්ජති කායවිඤ්ඤාණ"නති

1 සුත්තනනොති - සිමු

- ස අනු ජීහවාචිඥනය රසනිමිත්ත මෙනෙහි කරන්නාහට
උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු කායචිඥනය රසනිමිත්ත මෙනෙහි කරන්නාහට
උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැවුනු යැ
11. ස පු ජීහවාචිඥනය රසාලම්බන මැ වේ ද, අනාලම්බන
නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු කායචිඥනය රසාලම්බන මැ වේ ද, අනාලම්බන
නො වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
12. ස පු ජීහවාත් රසාලම්බනයත් නිසා ජීහවාචිඥනය
උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ජීහවාත් රසාලම්බනයත් නිසා කායචිඥනය
උපදනේ වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 13 ස පු ජීහවාත් රසාලම්බනයත් නිසා කායචිඥනය
උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු ජීහවාත් රසාලම්බනයත් නිසා කායචිඥනය
උපදිති'යි වදාළ සූත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටි: නැත
- ස අනු ජීහවාත් රසාලම්බනයත් නිසා ජීහවාචිඥනය
උපදිති'යි වදාළ සූත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- අනු ඔ ඉදින් ජීහවාත් රසාලම්බනයත් නිසා ජීහවා-
චිඥනය උපදිති'යි වදාළ සූත්‍රානනයෙක් ඇත් නම්,
- අනු. පා භවත, 'ජීහවාත් රසාලම්බනයත් නිසා කාය-
චිඥනය උපදනේ වේ' යයි නො කියැවුනු මැ යැ

150

කපාවන්තූපසකරණං අනන්තරපච්චයකපං- [14 3]

14. ස පු

ජීවහාවිඤ්ඤාණස්ස අනන්තරං කායවිඤ්ඤාණං
උපපජ්ජති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමිනතා

ස අනු

තඤ්ඤා'ව ජීවහාවිඤ්ඤාණං තං කාය-
විඤ්ඤාණෙන

ප. පටි:

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

15 ප පු

න වතතබ්බං පඤ්චවිඤ්ඤාණං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස
සමනන්තරං උපපජ්ජති'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමිනතා

ප. අනු

නනු අභි කොචි නච්චති, ගායති, වාදෙති,
රූපඤ්ච පස්සති, සද්දඤ්ච සුණාති, ගනිඤ්ච
ඝායති, රසඤ්ච සායති, ථොට්ඨබ්බඤ්ච චුසති'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමිනතා

අනු. ස

හඤ්චි අභි කොචි නච්චති, ගායති, වාදෙති,
රූපඤ්ච පස්සති, සද්දඤ්ච සුණාති, ගනිඤ්ච ඝායති
රසඤ්ච සායති, ථොට්ඨබ්බඤ්ච චුසති,

අනු පා

තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ “පඤ්චවිඤ්ඤාණං
අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස සමනන්තරං උපපජ්ජති”ති

අනන්තරපච්චයකපං නිට්ඨිතා

14 ස පු ජ්‍යොතිශ්‍යෙන ආනතුරු වෑ කායවිඤ්ඤාය
උපදනේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු. ඒ ජ්‍යොතිශ්‍යෙන මැ ඒ කායවිඤ්ඤාය වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

15. ප. පු 'පඤ්චවිඤ්ඤායෝ උත්තනට සමනන්තර වෑ
උපදිති'යි යනු නො කියැයුතු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප. අනු නටන, ගයන, වයන, රු ද දක්නා, හඬ ද අසන,
ගඳ ද අසන, රස ද ආස්වාද කරන, සප්තචක්‍රය ද
සංඝී කරන යමෙක් ඇත් නු?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

අනු ය නටන, ගයන, වයන, රු ද දක්නා, හඬ ද අසන,
ගන්ධය ද ආශ්‍රිත කරන, රසය ද ආස්වාද කරන
සප්තචක්‍රය ද සංඝී කරන යමෙක් ඇත් නම්,

අනු පා භවත, එකරුණින් පඤ්චවිඤ්ඤායෝ උත්තනට
අනතුරු වෑ උපදනාහ'යි කියැයුතු මැ යැ

(මෙහි නවවතිගායනි ආදී චචන අරමුණු හමුවීමෙහි
ඝෛර්වක පරිවර්තනය නිසා වන විඤ්ඤායන්ගේ
ව්‍යාකෘතිභාවය මුත් ඔවුන්ගේ අනන්තර පච්චය
භාවය නො කියති එහෙයින් අසාධකයි.)

අනන්තරපච්චයකථා නිමි

14. 4

අරියරූපකථා.

- 1 ස පු අරියරූපං මහාභූතානං උපාදයා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අරියරූපං කුසලානි.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු මහාභූතා කුසලා'ති
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු මහාභූතා අබ්‍යාකතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අරියරූපං අබ්‍යාකතානි
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අරියරූපං මහාභූතානං උපාදයා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අරියරූපං අනාසවං අසංයෝජනියං¹ අභ්‍යන්තරියං²
අනොඝනියං³ අයොගනියං⁴ අනිවරණියං අපරා-
මිටියං අනුපාදනියං අසංකිලෙසිකානි⁵
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු මහාභූතා අනාසවා -පෙ- අසංකිලෙසිකානි
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
4. ස පු මහාභූතා සාසවා සංයෝජනියා -පෙ- සං-
කිලෙසිකා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අරියරූපං සාසවං සංයෝජනියං -පෙ-සංකිලෙසි-
කානි
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ප පු න චතතබ්බෙ 'අරියරූපං මහාභූතානං උපාදයා'ති
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු නනු වුත්තං භගවතා. "යා කිඤ්චි භික්ඛුවෙ රූපං
චත්තාරි මහාභූතානි චතුත්තාඤ්ච මහාභූතානං
උපාදය රූප"නති අප්පෙව සුත්තනෙතො'ති.
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප ආ. තෙන හි "අරියරූපං මහාභූතානං උපාදයා"ති⁴

අරියරූපකථා නිවසිතා.

1 අසංයෝජනියං - PTS

2 අභ්‍යන්තරියං සිමු, මජ්ඣං, සෘ

3. අනොඝනියං - සිමු, මජ්ඣං, සෘ

4. අයොගනියං - සිමු, මජ්ඣං, සෘ

5 අසංකිලෙසිකානි - මජ්ඣං

a

14. 4

අරියරූපකථා.

[සමමාචාරා යැ සමමාකම්මනන යැ යන මේ අරියරූපය සි ගණනි. එ ද උපාදයරූප යයි උභ්‍යන්තරභවකාමිකායවාසීන් භෙසින් ලබති ගන්න-වුන්ගේ වාද විද්‍යාව ‘අරියරූපකථා’ එයි]

- 1 ස පු ආයතීරූපය මහාභුතයන්ගේ උපාදයරූප වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ආයතීරූප කුශල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු මහාභුතයෝ කුශල වෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු මහාභුතයෝ අව්‍යාකෘත වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු: ආයතීරූප අව්‍යාකෘත වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු ආයතීරූපය මහාභුතයන්ගේ උපාදයරූප වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ආයතීරූපය අනාසුව, අසංයෝජනීය, අග්‍රක්ෂීය, අනොඝනීය, අයොගනීය, අනිවරණීය, අපරා-
මාමව, අනුපාදනීය අසාංකෙලයික වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු මහාභුතයෝ අනාසුව අසාංකෙලයික වෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු: මහාභුතයෝ සාසුව සංයෝජනීය සාංකෙලයික
වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ආයතීරූපය සාසුව, සංයෝජනීය සාංකෙලයික
වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 5 ප පු ‘ආයතීරූපය මහාභුතයන්ගේ උපාදයරූප වෙති’යි
නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද මැ නු
“මහණෙනි, සතර මහාභුතයෝ යැ සතර මහාභුත
යන්ගේ උපාදයරූපයෝ යැ’යි යම් මැ රූපයෙක්
වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු’
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ආ එකරුණින් ‘අරියරූපය මහාභුතයන්ගේ උපාදය
රූප’ වෙයි (ආයතීරූපය අසිඬු හෙයින්
අසාධකයි.)

අරියරූපකථා නිමි

14. 5.

අඤ්ඤා අනුසයොතිකථා.

- 1 ස පු අඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අඤ්ඤා කාමරාග-
පරිසුට්ඨානනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස. අනු: අඤ්ඤා කාමරාගො අඤ්ඤා කාමරාගපරිසුට්ඨා-
නනති.
- ප. පටි. න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සෙව'ව කාමරාගො තං කාමරාගපරිසුට්ඨානනති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස අනු. සෙව'ව කාමරාගානුසයො තං කාමරාගපරිසුට්ඨා-
නනති
- ප. පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අඤ්ඤා පටිඝානුසයො අඤ්ඤා පටිඝපරිසුට්ඨා-
නනති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අඤ්ඤා පටිඝං අඤ්ඤා පටිඝපරිසුට්ඨානනති
- ප පටි. න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු තඤ්ඤෙව පටිඝං තං පටිඝපරිසුට්ඨානනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස. අනු සෙව'ව පටිඝානුසයො තං පටිඝපරිසුට්ඨානනති
- ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස පු: අඤ්ඤා මානානුසයො අඤ්ඤා මානපරිසුට්ඨා-
නනති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. අඤ්ඤා මානො අඤ්ඤා මානපරිසුට්ඨානනති
- ප. පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

14 5

අඤ්ඤා අනුසයොතිකථා.

[යම් හෙයෙකින් පෘථග්ජනයා කුසලාවාසානාන විනයය පවත්නා කල්හි 'සානුග්‍යය'යි කියැවුනු වුව ද 'පයඤ්ඤා'යි නො කියැවුනු බැවින් 'අනුග්‍යය' නම් අනෙකෙක, පයඤ්ඤා නම් අනෙකෙකැ'යි අකිකතිකායවාසීන් සෙසින් ලබයි ගන්වවුන්ගේ වාද බිඳුනව 'අඤ්ඤා අනුසයොතිකථා' එයි]

- 1 ස පු කාමරාගානුග්‍යය අනෙකෙක් වේ ද, කාමරාග-
පයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. කාමරාග අනෙකෙක් වේ ද, කාමරාගපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද? (පයඤ්ඤා නම් නැගිසිටීමයි)
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස. පු ඒ කාමරාගය මැ ඒ කාමරාගපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. ඒ කාමරාගානුග්‍යය මැ ඒ කාමරාගපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
3. ස පු ප්‍රතිකානුග්‍යය, අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රතිකපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. ප්‍රතිකය අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රතිකපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ඒ ප්‍රතිකය මැ ඒ ප්‍රතිකපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. ඒ ප්‍රතිකානුග්‍යය මැ ඒ ප්‍රතිකපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු මානානුග්‍යය අනෙකෙක් වේ ද, මානපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. මානය අනෙකෙක් වේ ද, මානපයඤ්ඤා අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

- 6 ස. පු සො'ව මානො නං මානපරිසුට්ඨානනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු සො'ව මානානුසයො නං මානපරිසුට්ඨානනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස පු අඤ්ඤා දිට්ඨානුසයො අඤ්ඤාං දිට්ඨිපරිසුට්ඨා-
නනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අඤ්ඤා දිට්ඨි අඤ්ඤාං දිට්ඨිපරිසුට්ඨානනති
ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු සා'ව දිට්ඨි තං දිට්ඨිපරිසුට්ඨානනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු සො'ව දිට්ඨානුසයො නං දිට්ඨිපරිසුට්ඨානනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු අඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො අඤ්ඤාං විචිකිච්ඡා-
පරිසුට්ඨානනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අඤ්ඤා විචිකිච්ඡා අඤ්ඤාං විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානනති
ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
10. ස පු සා'ව විචිකිච්ඡා තං විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු සො'ව විචිකිච්ඡානුසයො නං විචිකිච්ඡාපරි-
සුට්ඨානනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු අඤ්ඤා භවරාගානුසයො අඤ්ඤාං භවරාග-
පරිසුට්ඨානනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අඤ්ඤා භවරාගො අඤ්ඤාං භවරාගපරිසුට්ඨා-
නනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස පු. ඒ මානස මෑ ඒ මානසය්‍යායාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු. ඒ මානානුශය මෑ ඒ මානසය්‍යායාන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
7. ස පු දූෂි අනුශය අනෙකෙක් වේ ද? දූෂිපය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස අනු. දූෂි අනෙකක් වේ ද? දූෂිපය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- 8 ස පු ඒ දූෂි මෑ ඒ දූෂිපය්‍යායාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස අනු ඒ දූෂි අනුශය මෑ ඒ දූෂිපය්‍යායාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ .
- 9 ස පු විචිකිත්තානුශය අනෙකෙක් වේ ද, විචිකිත්තා-පය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස. අනු විචිකිත්තා අනෙකක් වේ ද, විචිකිත්තාපය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ .
10. ස. පු ඒ විචිකිත්තා මෑ ඒ විචිකිත්තාපය්‍යායාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු. ඒ විචිකිත්තානුශය මෑ ඒ විචිකිත්තාපය්‍යායාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 11 ස පු භවරාගානුශය අනෙකෙක් වේ ද, භවරාග-පය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස අනු භවරාගය අනෙකෙක් වේ ද, භවරාගපය්‍යායාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ

- 12 ස පු. සෙව'ව භවරාගො තං භවරාගපරිසුට්ඨානනති.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු. සෙව'ව භවරාගානුසයො තං භවරාගපරිසුට්ඨා-
නනති
ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 13 ස පු. අකෙසු අවිජ්ජානුසයො, අකෙසු අවිජ්ජාපරි-
සුට්ඨානනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස. අනු. අකෙසු අවිජ්ජා, අකෙසු අවිජ්ජාපරිසුට්ඨානනති
ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
14. ස පු. සා'ව අවිජ්ජා තං අවිජ්ජාපරිසුට්ඨානනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු. සෙව'ව අවිජ්ජානුසයො තං අවිජ්ජාපරිසුට්ඨා-
නනති
ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15 ප පු. න වත්තබ්බං අකෙසු අනුසයො අකෙසු
පරිසුට්ඨානනති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ප අනු. පුට්ඨජ්ජනො කුසලාබ්‍යාකතෙ විතෙත වත්තමානෙ
සානුසයො'ති වත්තබ්බො'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ප අනු. පරිසුට්ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති.
ස. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. ආ. තෙන හි අකෙසු අනුසයො, අකෙසු පරිසුට්ඨා-
නනති
16. ප පු. කුසලාබ්‍යාකතෙ විතෙත වත්තමානෙ සරාගො'ති
වත්තබ්බො'ති
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ප. අනු. පරිසුට්ඨිතො'ති වත්තබ්බො'ති
ස පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප ආ. තෙන හි අකෙසු රාගො, අකෙසු පරිසුට්ඨානනති.

අකෙසු අනුසයොතිකථා නිවර්තනා.

- 12 ස පු** ඒ භවරාග මැ ඒ භවරාගානුශය වේ ද?
- ප පටිකෙකු** එසේ යැ
- ස අනු** ඒ භවරාගානුශය මැ ඒ භවරාගපයඤ්චාන වේ ද?
- ප පටි** එසේ නො කියැයුතු යැ ..
- 13 ස පු** අවිද්‍යානුශය අනෙකෙක් වේ ද? අවිද්‍යාපයඤ්චාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිකෙකු** එසේ යැ.
- ස අනු** අවිද්‍යා අනෙකක් වේ ද? අවිද්‍යාපයඤ්චාන අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටි** එසේ නො කියැයුතු යැ . .
- 14 ස පු** ඒ අවිද්‍යා මැ ඒ අවිද්‍යාපයඤ්චාන වේ ද?
- ප පටිකෙකු** එසේ යැ
- ස අනු** ඒ අවිද්‍යානුශය මැ ඒ අවිද්‍යාපයඤ්චාන වේ ද?
- ප පටි** එසේ නො කියැයුතු මැ යැ
- 15 ප පු** ‘අනුශය අනෙකෙකැ, පයඤ්චාන අනෙකෙකැ’යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිකෙකු** එසේ යැ
- ප අනු** පෘථග්ජන කුශලාච්ඡාදාකෘත සිත පචත්තා කල්හි සානුශය වේ යැ’යි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිකෙකු** එසේ යැ
- ප අනු** ‘පයඤ්චිත යැ’යි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටි** එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප අ:** එ කරුණින් ‘අනුශය අනෙකෙකැ, පයඤ්චාන අනෙකෙකි.
- 16. ප. පු** කුශලාච්ඡාදාකෘතචිත්තය පචත්තා කල්හි ‘සරාග’ යයි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිකෙකු** එසේ යැ.
- ප අනු** ‘පයඤ්චිත’යයි කියැයුතු වේ ද?
- ස පටි** එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප අ:** එකරුණින් රාගය අනෙකෙකැ, පයඤ්චාන අනෙකෙකි
- (මෙයින් අප්‍රතින බැවින් සානුසයයි කියැයුතු බවද, නො උපත් හෙයින් පයඤ්චිත යයි නො කියැයුතු බවද දැක්වේ. අනුශය පයඤ්චානයන්ගේ අනුසංයෝග නො දැක්වේ එහෙයින් අසාධකයි)

අකෙසෙකු අනුසංයෝගි කථා නිමි.

14 6

පරිසුට්ඨානං චිත්තවිපපසුත්තනනිකථා.

- 1 ස පු පරිසුට්ඨානං චිත්තවිපපසුත්තනනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු රූපං නිබ්බානං චක්ඛායතනං -පෙ- ථොට්ඨබ්බා-
යතනනනි
ප. පටි. න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-
2 ස පු පරිසුට්ඨානං චිත්තවිපපසුත්තනනි
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නත්ති සරාගං චිත්තං, සද්දෙසං චිත්තං, සමොභං
චිත්තං -පෙ- අකුසලං චිත්තං, සංකිලිට්ඨං
චිත්තනනි
ප පටි. න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු නනු අත්ති සරාගං චිත්තං, සද්දෙසං චිත්තං,
සමොභං චිත්තං, -පෙ- අකුසලං චිත්තං
සංකිලිට්ඨං චිත්තනනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
අනු. ඨ භඤ්චි අත්ති සරාගං චිත්තං, සද්දෙසං චිත්තං,
සමොභං චිත්තං -පෙ- අකුසලං චිත්තං සංකිලිට්ඨං
චිත්තං,
අනු පා නො ච චිත්ත රෙ චිත්තබ්බෙ 'පරිසුට්ඨානං
චිත්තවිපපසුත්තන'නනි

පරිසුට්ඨානං චිත්තවිපපසුත්තනනිකථා නිමිත්තා

14 6

පරිශ්‍රවයානං විතතවිපසසුතතනනි කථා.

[අනිත්‍යාදි විසින් මෙතෙහි කරනුවහමත් රාශාදිහු උපදික්නු'හි පයඤ්චානය විතතවිප්‍රසුකත යහි අනිකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබති ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳුනම 'පරිශ්‍රවයානං විතතවිපසසුතතනනි කථා' එසි]

- 1 ස. පු පයඤ්චානය විතතවිප්‍රසුකත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූප යැ නිජාණ යැ චක්‍ෂුරායතන යැ සප්‍රභවව්‍යායතනය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

2. ස පු පයඤ්චානය විතතවිප්‍රසුකත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. සරාග විතතයෙක් සදෙස විතතයෙක් සමොභ විතතයෙක් අකුශල විතතයෙක් සංකලිඡට විතතයෙක් නැද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු සරාග විතතයෙක් සදෙස විතතයෙක් සමොභ විතතයෙක් අකුශල විතතයෙක් සංකලිඡට විතතයෙක් ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු ය ඉදින් සරාග විතතයෙක් සදෙස විතතයෙක් සමොභ විතතයෙක් අකුශල විතතයෙක් සංකලිඡට විතතයෙක් ඇත් නම්,
- අනු පා භවත, 'පයඤ්චානය විතතවිප්‍රසුකත යැ'හි නො කියැයුතු මැ යැ

පරිශ්‍රවයානං විතතවිපසසුතතනනි කථා නිමි.

14 7

පරිසාපනනකථා.

- 1 ස. පු රුපරාගො රුපධාතු ඥානෙහි, රුපධාතු-පරිසාපනනා'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනනා.
ස. අනු සමාපගොධිසො උපපගොධිසො දිට්ඨංගිච්ඡි-සුඛචිතාරො, සමාපගොධිසෙන චිතොන උපපගොධිසෙන චිතොන දිට්ඨංගිච්ඡිසුඛ-චිතාරෙන චිතොන සහගතො සහජාතො සංසරෙස්ස සම්පසුගො එකුප්පාදෙ එකතිරොධො එකච්ඡුකො එකාරම්භො'ති
ප පටි න හෙවා චතතඛේඛි -පෙ-
ස අනු නනු න සමාපගොධිසො න උපපගොධිසො න දිට්ඨංගිච්ඡිසුඛචිතාරො, න සමාපගොධිසෙන චිතොන න උපපගොධිසෙන චිතොන න දිට්ඨංගිච්ඡිසුඛචිතාරෙන චිතොන සහගතො සහජාතො සංසරෙස්ස සම්පසුගො එකුප්පාදෙ එකතිරොධො එකච්ඡුකො එකාරම්භො'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
අනු. ස් හඤ්චී න සමාපගොධිසො න උපපගොධිසො න දිට්ඨංගිච්ඡිසුඛචිතාරො -පෙ- එකාරම්භො,
අනු පා ගො ච චත රෙ චතතඛේඛි රුපරාගො රුපධාතු ඥානෙහි, රුපධාතු පරිසාපනනා'ති
- 2 ස පු රුපරාගො රුපධාතු ඥානෙහි, රුපධාතූපරිසා-පනනා'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
ස අනු සඤ්ජාගො සඤ්ජාතු ඥානෙහි, සඤ්ජාතු-පරිසාපනනා'ති
ප පටි න හෙවා චතතඛේඛි -පෙ-

14 7

පරියාපන්නකථා.

[‘යම් හෙයෙකින් කාමරාගය කාමවිතක් සම්බන්ධ කාමධාතුව සහජාත වශයෙන් පුත්‍රඛදගේ කාමධාතුවසංසාරය වේ ද, එසෙයින් මෑ රූපාරූපරාගයෙන් රූපාරූපධාතුව පුත්‍රඛදගාත්‍ර රූපාරූපධාතුව සංසාරය වෙති’යි අනිකුසමමිනිසකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘පරියාපන්න කථා’ එයි.]

- 1 ස පු. රූපරාගය රූපධාතුවෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? රූපධාතුව සංසාරය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. සමාපනෙනසිය වූයේ උපපනෙනසිය වූයේ දිට්ඨංගමමසුඛවිහාර වූයේ, සමාපනෙනසිය විතතය හා උපපනෙනසිය විතතය හා දිට්ඨංගමමසුඛවිහාර විතතය හා සහගත වූයේ සහජාත වූයේ සංසාරය වූයේ සමප්‍රසුක්ක වූයේ එකොනපාද එකතිරොධි එකවස්සක එකාලමඛන වූයේ වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු. සමාපනෙනසිය නො වූයේ උපපනෙනසිය නො වූයේ දිට්ඨංගමමසුඛවිහාර නො වූයේ, සමාපනෙනසිය නො වන විතතය හා උපපනෙනසිය නො වන විතතය හා දිට්ඨංගමමසුඛවිහාර නො වන විතතය හා සහගත වූ සහජාත වූ සංසාරය වූ සමප්‍රසුක්ක වූ එකොනපාද වූ එකතිරොධි වූ එකවස්සක වූ එකාලමඛන වූ සිවුනේ නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- අනු ය. ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූයේ උපපනෙනසිය නො වූයේ දිට්ඨංගමමසුඛවිහාර නො වූයේ එකාලමඛන නො වී නම්,
- අනු පා. භවත, රූපරාගය රූපධාතුව අනුශය වශයෙන් ගන්නේ, රූපධාතුව සංසාරය වේ යයි නො කියැවුණු මැ යැ
- 2 ස පු. රූපරාගය රූපධාතුවෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? රූපධාතුව සංසාරය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. ශබ්දරාගය ශබ්දධාතුවෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? ශබ්දධාතුව සංසාරය වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ

- 3 ස පු රූපරාගො රූපඛාතූං අනුසෙති, රූපඛාතූපරියාපනොති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු ගතිරාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බ-
රාගො ථොට්ඨබ්බඛාතූං අනුසෙති, ථොට්ඨබ්බඛාතූ
පරියාපනොති
- ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු සද්දරාගො සද්දඛාතූං අනුසෙති, න චත්තබ්බං
සද්දඛාතූපරියාපනොති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස අනු රූපරාගො රූපඛාතූං අනුසෙති, න චත්තබ්බං
රූපඛාතූපරියාපනොති
- ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු ගතිරාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බ-
රාගො ථොට්ඨබ්බඛාතූං අනුසෙති, න චත්තබ්බං
ථොට්ඨබ්බඛාතූපරියාපනොති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපරාගො රූපඛාතූං අනුසෙති, න චත්තබ්බං
රූපඛාතූපරියාපනොති
- ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු අරූපරාගො අරූපඛාතූං අනුසෙති, අරූපඛාතූ
පරියාපනොති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස අනු සමාපනෙනසිංහො උපපනෙනසිංහො දිට්ඨධම්ම-
සුඛවිහාරො, සමාපනෙනසිංහෙන විතෙතන උප-
පනෙනසිංහෙන විතෙතන දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරෙන
විතෙතන සහගතො සහජාතො සංසංඛො
සමපසුතො එකුප්පාදො එකතිරොධො එක-
වච්ඡකො එකාරම්මණොති
- ප. පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 3 ස පු රූපරාගය රූපධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, රූපධාතූ පයඝීපන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ගකිරාගය රසරාගය සප්‍රභව්‍යරාගය සප්‍රභව්‍යධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, සප්‍රභව්‍යධාතූ පයඝීපන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ශබ්දරාගය ශබ්දධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, ශබ්දධාතූපයඝීපන්න වේ සහි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු. රූපරාගය රූපධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, රූපධාතූ පයඝීපන්න වේ යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු ගකිරාගය රසරාගය සප්‍රභව්‍යරාගය සප්‍රභව්‍යධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, සප්‍රභව්‍යධාතූ පයඝීපන්න වේ යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ ය
- ස අනු රූපරාගය රූපධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, රූපධාතූ පයඝීපන්න වේ යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු අරූපරාගය අරූපධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද, අරූපධාතූපයඝීපන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සමාපන්නෙසිය වූයේ උපපන්නෙසිය වූයේ දූථ-
බමිසුබවිහාර වූයේ, සමාපන්නෙසිය විතනය හා
උපපන්නෙසියවිතනය හා දූථබමිසුබවිහාර-
විතනය හා සහගත සහජාන සංසාරි සම්ප්‍රයුක්ත
එකොත්පාද එකතිරෝධ එකවස්තුක එකාලමිත
වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- ස අනු නනු න සමාපනෙනසියො න උපපනෙනසියො
න දිට්ඨධම්මසුඛිථායො, න සමාපනෙනසියෙන
විනෝන සහගතො -පෙ- එකාරම්මණො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- අනු ය හඤ්චි න සමාපනෙනසියො න උපපනෙනසියො
-පෙ- එකාරම්මණො,
- අනු පා නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ "අරුපරාගො අරුප-
ධාතූං අනුසෙති, අරුපධාතූපරියාපනො"ති
7. ස පු අරුපරාගො අරුපධාතූං අනුසෙති, අරුපධාතූ
පරියාපනො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. අනු සද්දරාගො සද්දධාතූං අනුසෙති, සද්දධාතූ
පරියාපනො'ති
- ප පටි. න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
8. ස පු අරුපරාගො අරුපධාතූං අනුසෙති, අරුපධාතූ
පරියාපනො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. අනු ගඤ්චරාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බ
රාගො ථොට්ඨබ්බධාතූං අනුසෙති, ථොට්ඨබ්බධාතූ
පරියාපනො'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු සද්දරාගො සද්දධාතූං අනුසෙති, න වතනබ්බො
සද්දධාතූපරියාපනො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අරුපරාගො අරුපධාතූං අනුසෙති, න වතනබ්බො
අරුපධාතූපරියාපනො'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බො -පෙ-
- 10 ස පු ගඤ්චරාගො -පෙ- රසරාගො¹ -පෙ- ථොට්ඨබ්බ
රාගො ථොට්ඨබ්බධාතූං අනුසෙති, න වතනබ්බො
ථොට්ඨබ්බධාතූපරියාපනො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

1 ගඤ්චරාගො -පෙ- රසරාගො - PTS උංක.

- ස අනු සමාපනෙනසිය නො වූයේ උපපනෙනසිය නො වූයේ දූෂටධම්මුබ්බිභාර නො වූයේ, සමාපනෙනසිය නො වූ සිත හා එකාලමිඛන නො?
- ප පටිඤ්ඤ, එසේ ය
- අනු. ය ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූයේ උපපනෙනසිය නො වූයේ එකාලමිඛන වේ නම්,
- අනු. පා භවත, “අරුපරාගය අරුපධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ යයි ද, අරුපධාතූපයඝ්ඤාපනන වේ” යයි ද නො කියැවුනු මැ යි
- 7 ස පු අරුපරාගය අරුපධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? අරුපධාතූ පයඝ්ඤාපනන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ, එසේ යැ
- ස අනු ශබ්දරාගය ශබ්දධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? ශබ්දධාතූපයඝ්ඤාපනන වේ ද?
- ප. ටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 8 ස පු අරුපරාගය අරුපධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? අරුපධාතූ පයඝ්ඤාපනන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ, එසේ යැ
- ස අනු ගකිරාගය රසරාගය සප්‍රභව්‍යරාගය සප්‍රභව්‍යධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? සප්‍රභව්‍යධාතූපයඝ්ඤාපනන වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 9 ස පු ශබ්දරාගය ශබ්දධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? ශබ්දධාතූපයඝ්ඤාපනන වේ යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ, එසේ යැ
- ස අනු අරුපරාගය අරුපධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? අරුපධාතූපයඝ්ඤාපනන වේ යැයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 10 ස පු ගකිරාගය රසරාගය සප්‍රභව්‍යරාගය සප්‍රභව්‍යධාතූයෙහි අනුග්‍රහ වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? සප්‍රභව්‍යධාතූපයඝ්ඤාපනන වේ යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ, එසේ යැ

ස අනු. අරුපරාගො අරුපධානං අනුසෙති, න වත්තබ්බං
අරුපධානපරියාපනොති

ප පටි න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

11 ප පු න වත්තබ්බං රුපරාගො රුපධානං අනුසෙති,
රුපධානපරියාපනොති, අරුපරාගො අරුපධානං
අනුසෙති, අරුපධාන පරියාපනොති

ස පටිඤ්ඤා අමනනා

ප අනු නනු කාමරාගො කාමධානං අනුසෙති, කාමධාන
පරියාපනොති

ස පටිඤ්ඤා අමනනා

අනු ය භඤ්චි කාමරාගො කාමධානං අනුසෙති, කාමධාන
පරියාපනොති,

අනු. පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බං “රුපරාගො රුපධානං
අනුසෙති, රුපධානපරියාපනොති, අරුපරාගො
අරුපධානං අනුසෙති, අරුපධානපරියාපනොති

පරියාපනනකථා නිවසිතා

ස අනු රුපරාගය අරූපධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ ද? අරූපධාතූපයඝීපනන වේ යයි නො කියැවුනු වේ ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ . .

11 ප. පු. රුපරාගය රූපධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ යයි ද, රූපධාතූපයඝීපනන වේ යයි ද, අරූපරාගය අරූපධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ වේ යයි ද, අරූපධාතූපයඝීපනන වේ යයි ද නො කියැවුනු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප. අනු. කාමරාගය කාමධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ කාමධාතූපයඝීපනන නො?

ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ

අනු ය. ඉදින් කාමරාගය කාමධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවත්නේ කාමධාතූපයඝීපනන වී නම්,

අනු පා භවත, එකරුඤින් 'රුපරාගය රූපධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවතී යයි ද, රූපධාතූපයඝීපනන යයි ද, අරූපරාගය අරූපධාතූයෙහි අනුශය වශයෙන් පවතී යයි ද, අරූපධාතූපයඝීපනන යයි ද කියැවුනු මැ යැ.

පරිශාපනනකථා නිමි

14 8

අවසානකථා

- 1 ස පු දිට්ඨිගතං අවසානකථානි,
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු විපාකාඛ්‍යාකතං නිරියාඛ්‍යාකතං රූපං නිබ්බානං
චක්ඛායතනං -පෙ- ථොට්ඨබ්බායතනනි.
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු දිට්ඨිගතං අවසානකථානි,
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දිට්ඨිගතසම්පයුතතා ඵසෙසා අවසානතො'ති
ප පටි, න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු දිට්ඨිගතං අවසානකථානි,
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු: දිට්ඨිගතසම්පයුතතා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ-
වෙනනා -පෙ- විතතං අවසානකථානි
ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු දිට්ඨිගතසම්පයුතතා ඵසෙසා අකුසලො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දිට්ඨිගතං අකුසලනි
ප, පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස, පු දිට්ඨිගතසම්පයුතතා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ-
වෙනනා -පෙ- විතතං අකුසලනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දිට්ඨිගතං අකුසලනි
ප, පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

14 8

අව්‍යාකතකපා.

[විපාක ක්‍රියා රූප නිවේණිය යන චතුර්විධ අව්‍යාකතය අවිපාක බැවින් 'අව්‍යාකත' යයි වදානලද යැ. "සංස්කෘතො ලොකොති ධ්වො චෛෂ අව්‍යාකතමෙතං" ආදී තන්ත්‍රී ශාස්ත්‍රවාදී භාවයෙන් නො වදාල බැවින් අව්‍යාකත නම් වෙයි මේ හෙය යනා ගෙන පළමු අව්‍යාකතය මෙන් මැ දෘෂ්ටිගතය 'අව්‍යාකත' යයි ජනිත උත්තරාපථක නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගනුවන්ගේ වාද බිඳුනට 'අව්‍යාකතකපා' එයි]

1. ස පු දෘෂ්ටිගතය අව්‍යාකත වේ ද?
 - ප පරික්කාය එසේ යැ
 - ස අනු විපාකාව්‍යාකත වේ ද? ක්‍රියාව්‍යාකත වේ ද? රූප වේ ද? නිවේණිය වේ ද? වක්‍රාරායතන වේ ද? . සප්තව්‍යායතන වේ ද?
 - ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ .
- 2 ස. පු දෘෂ්ටිගතය අව්‍යාකත වේ ද?
 - ප පරික්කාය එසේ යැ
 - ස. අනු දෘෂ්ටිගතසම්ප්‍රසූතන වූ සංගීය අව්‍යාකත වේ ද?
 - ප පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස පු දෘෂ්ටිගතය අව්‍යාකත වේ ද?
 - ප පරික්කාය එසේ යැ.
 - ස අනු දෘෂ්ටිගතසම්ප්‍රසූතන වෙදනා සංගී . වෙනනා විත්තය අව්‍යාකත වේ ද?
 - ප. පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 4 ස පු දෘෂ්ටිගතසම්ප්‍රසූතන සංගීය අකුල වේ ද?
 - ප පරික්කාය එසේ යැ
 - ස. අනු දෘෂ්ටිගතය අකුල වේ ද?
 - ප පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ .
- 5 ස. පු දෘෂ්ටිගතසම්ප්‍රසූතන වෙදනා සංගී . වෙනනා. විත්තය අකුල වේ ද?
 - ප පරික්කාය එසේ යැ
 - ස අනු. දෘෂ්ටිගතය අකුල වේ ද?
 - ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ

- 6 ස පු දිට්ඨිගතං අඛ්‍යාකතනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස. අනු අඵලං අපිපාකනනි.
 ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු නනු සඵලං සපිපාකනනි
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 අනු ඔ හඤ්චි සඵලං සපිපාකං,
 අනු පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “දිට්ඨිගතං
 අඛ්‍යාකත”නනි
- 7 ස පු දිට්ඨිගතං අඛ්‍යාකතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු නනු ඕච්ඡාදිට්ඨිපරමානි වජ්ජානි,¹ වුත්තානි
 භගවතා’නි,
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 අනු ඔ හඤ්චි “ඕච්ඡාදිට්ඨිපරමානි වජ්ජානි ¹ වුත්තානි
 භගවතා,
 අනු පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ. දිට්ඨිගතං
 අඛ්‍යාකතනනි
- 8 ස පු දිට්ඨිගතං අඛ්‍යාකතනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු නනු වුත්තං භගවතා “ඕච්ඡාදිට්ඨි බො වච්ඡ,
 අකුසලං² -පෙ- සම්මාදිට්ඨි කුසලං³ නනි a අනෙව
 සුත්තනෙත්තා’නි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස. ආ තෙන හි න වතතබ්බං “දිට්ඨිගතං අඛ්‍යාකත”නනි
- 9 ස පු දිට්ඨිගතං අඛ්‍යාකතනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

1 පරමානි ඕහාතාවජ්ජානි - ඕජ්ජං.

2 අකුසලං - සිත්, චේතසං.

3 කුසලං - සිත්, චේතසං.

a ලේඛිමනිකාය - විකාට්ටිකා ගා.පනාසුත්තං

6 ස පු දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු අඵල අවිපාක වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

ස අනු සඵල සවිපාක නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

අනු ඔ. ඉදින් සඵල සවිපාක වී නම්,

අනු පා භවත, 'දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ය'යි නො කියැවුනු මැ යැ

7 ස පු දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වද්‍යයෝ මිථ්‍යාදූෂටිය පරම කොට ඇත්තාහ'යි වදාරනලද නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

අනු ඔ ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'වද්‍යයෝ මිථ්‍යාදූෂටිය පරම කොට ඇත්තාහ'යි වදාරනලද වී නම්,

අනු පා භවත, දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ය'යි නො කියැවුනු මැ යැ

8. ස පු දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු "වච්ඡය, මිථ්‍යාදූෂටි අකුශල වෙයි සම්මන්දූෂටි කුශල වේ" යයි වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අා එකරුණින් 'දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ය'යි නො කියැවුනු යැ

9 ප පු දූෂටිගතය අව්‍යාකාන වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස අනු. නනු වුතතං භගවතා “මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස බො අහං පුණ්ණ ද්විතතං ගතීතං අඤ්ඤාතරං ගතීං චදුමි තීරයං වා තීරව්ඡානසොනීං වා”ති^a අප්‍රේව සුතතනොතා’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ආ තෙන හි න වතතබ්බං දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකතනති.
- 10 ප. පු න වතතබ්බං “දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකත”නති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නනු වුතතං භගවතා “සස්සතො ලොකො’ති බො චච්ඡ, අබ්‍යාකතමෙනං අසස්සතො ලොකො’ති බො චච්ඡ, අබ්‍යාකතමෙනං. අනතවා ලොකො’ති බො චච්ඡ, අබ්‍යාකතමෙනං අනනත-වා ලොකො’ති බො චච්ඡ, -පෙ- තං ජ්වං තං සරීරනති බො චච්ඡ -පෙ- අඤ්ඤං ජ්වං අඤ්ඤං සරීරනති බො චච්ඡ -පෙ- හොති තථාගතො පරමමරණා’ති බො චච්ඡ -පෙ- න හොති තථාගතො පරමමරණා’ති බො චච්ඡ -පෙ- හොති ච න ච හොති තථාගතො පරමමරණා’ති බො චච්ඡ -පෙ- නෙව හොති න න හොති තථාගතො පරමමරණා’ති බො චච්ඡ, අබ්‍යා-කතමෙත”තති^b අප්‍රේව සුතතනොතා’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ආ තෙන හි “දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකත”නති
- 11 ස පු දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකතනති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු නනු වුතතං භගවතා “මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස හික්ඛවෙ පුරිසපුග්ගලස්ස යඤ්ඤව කායකමමං යථාදිට්ඨි සමතතං සමාදින්නං, යඤ්ඤ වචීකමමං -පෙ- යඤ්ඤ මනොකමමං -පෙ- යා ච චේතනා, යා ච පඤ්ඤා, යො ච පඤ්ඤි, යෙ ච සංඛාරා, සංඛාරෙ තෙ ඛම්මා අනිට්ඨාය අකන්නාය අමනාපාය අනිතාය දුක්ඛාය සංවතතනති”ති^c අප්‍රේව සුතතනොතා’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස පා තෙන හි න වතතබ්බං “දිට්ඨිගතං අබ්‍යාකත”නති

අබ්‍යාකතකථා නිවසිතා

a මජ්ඣිමනිකාය - කුසාලුරවතීයසුතත

b සංසුතනනිකාය - අබ්‍යාකතසංසුතත-මොග්ගලානසුතතං සමනතාභරිතබ්බං

c එකකඤ්ඤානර - එකබ්බමිපාලි - දුඨිඤ්ඤා - 8 සුතත

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු
“පුණ්ණය, මම මිථ්‍යාදූෂිතයාහට දෙගනින්
අනුරින් එක්තරා ගතියක් කියමි තිරය හෝ යැ
නිරිසන්යොන හෝ යැ”යි වදල සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ආ එකරුණින් ‘දූෂිතතය අව්‍යාකත වෙ’යි නො
කියැයුතු යැ
- 10 ප පු ‘දූෂිතතය අව්‍යාකත වෙ’යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු.
“වච්ඡය, ‘ලොකය ශාඛවන යැ’ යන තෙල කරුණ
මා විසින් අව්‍යාකත යැ වච්ඡය, ‘ලොකය
අශාඛවන යැ’ යන තෙල කරුණ මා විසින්
අව්‍යාකත යැ වච්ඡය ‘ලොකය අනන්තවත් යැ’
යන තෙල කරුණ මා විසින් අව්‍යාකතයැ වච්ඡය
‘ලොකය අනන්තවත් යැ’ ... වච්ඡය ‘එ මැ ජීව යැ
එ මැ ශරීර යැ’ වච්ඡය, ‘ජීව අනෙකෙකැ,
ශරීර අනෙකෙකි’ වච්ඡය, සත්ත්වයා මරණින්
මතු වෙයි’ වච්ඡය, ‘සත්ත්වයා මරණින් මතු
නො වෙයි’ වච්ඡය, ‘සත්ත්වයා මරණින් මතු
වන්නේ නො ද වන්නේ වෙයි’ වච්ඡය
සත්ත්වයා මරණින් මතු නො මැ වෙයි, නො
වන්නේ නො වෙයි’ යන තෙල කරුණ මා විසින්
අව්‍යාකත යැ”යි වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ
මැ නු?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප. ආ එකරුණින් දූෂිතතය අව්‍යාකත වෙයි.
- 11 ස පු දූෂිතතය අව්‍යාකත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු
“මහණෙනි, මිථ්‍යාදූෂිත පුරුෂපුද්ගල විසින් ලබ්ධි
ඇති සැටියෙන් සමාන්ත සමාදින්න යම් මැ
කායකමියකුත් යම් මැ වාක්කමියකුත් යම් මැ
මනාකමියකුත් යම් මැ වෙතනාවකුත්, යම් මැ
ප්‍රාචිනාවකුත්, යම් මැ ප්‍රණීධියෙකුත්, යම් මැ
සංයකාර කෙනෙකුත් ඇද්ද, එ හැම ධර්මයෝ
අනිෂ්ට පිණිස අකාන්ත පිණිස අමනාප පිණිස
අභිත පිණිස දුක් පිණිස පවතින්” යයි වදල
සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් ‘දූෂිතතය අව්‍යාකත වෙ’යි නො
කියැයුතු යැ

14 9

අපරියාපනනකථා.

1. ස පු දිවසිගතං අපරියාපනන'නති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස. අනු. මග්ගො, ඵලං, නිබ්බානං, සොත්තාපනතිමග්ගො, සොත්තාපනතිඵලං, සකදගාමිමග්ගො, සකදගාමි-ඵලං, අනාගාමිමග්ගො, අනාගාමිඵලං, අරහත්තමග්ගො, අරහත්තඵලං, සතිපට්ඨානං, සම්මප්ප-බානං ඉද්ධිපාදො, ඉන්ද්‍රියං, බලං, බොජ්ඣංගිනො'ති
 - ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-
2. ප පු න වත්තබ්බං දිවසිගතං අපරියාපනනනති
 - ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ප. අනු. 'පුට්ඨජ්ඣො කාමෙසු විතරාගො'ති වත්තබ්බො'ති
 - ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ප අනු. 'විගතදිවසියො'ති වත්තබ්බො'ති
 - ස පටි න හෙවං වත්තබ්බො -පෙ-
 - ප පා තෙන භි දිවසිගතං අපරියාපනනනති

අපරියාපනනකථා නිවසිතා

වුද්දසමො වග්ගො

කසුප්පානං

අකුසලමූලං පටිසන්දහති කුසලමූලං
 කුසලමූලං පටිසන්දහති අකුසලමූලං
 සලායතනං ඡ විඤ්ඤාණකායා
 අරියරූපා මහාභූතානුපාදා
 සෙව්වානුසයො නං පරිසුට්ඨානං
 යථාබාහු තස්සෙකුචනුසෙති
 දිවසිගතං අබ්‍යාකතමපරියාපනනනති

14 9.

අපරිසාපනනකථා.

[යම් කෙසෙකින් පෘථග්ජන පුද්ගල ‘කාමයෙහි විතරාගය’යි කියැවුණු වේ ද, ‘විගතදෘෂ්ටිකය’යි නො කියැවුණු වේ ද, එසෙයින් ‘දෘෂ්ටිය අපරිසාපනන යැ’යි පුළුල්ලෙහිකායවෘත්තියෙන් සෙයින් ලබතිහන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘අපරිසාපනනකථා’ එයි]

- 1 ස. පු: දෘෂ්ටිගතය අපරිසාපනන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස. අනු: මාගී වේ ද? ඵල වේ ද? නිජ්‍යාණ වේ ද? ශ්‍රොතෘ-පතනිමාගී වේ ද? ශ්‍රොතෘපතනිඵල වේ ද? සකාදගාමිමාගී වේ ද? සකාදගාමිඵල වේ ද? අනාගාමිමාගී වේ ද? අනාගාමිඵල වේ ද? අභිනතමාගී වේ ද? අභිනතඵල වේ ද? සමාතිප්‍රසංග වේ ද? සමසක්ප්‍රධාන වේ ද? සාද්ධිපාද වේ ද? ඉන්ද්‍රිය වේ ද? බල වේ ද? බොධ්‍යබ්‍ය වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2. ප පු: ‘දෘෂ්ටිගතය අපරිසාපනන වේය’යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ප. අනු. පෘථග්ජන පුද්ගල ‘කාමයෙහි විතරාගය’යි කියැවුණු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ප. අනු: ‘විගතදෘෂ්ටිකය’යි කියැවුණු වේ ද?
- ස. පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ
- ප. ප: එකරුණින් ‘දෘෂ්ටිගතය අපරිසාපනන වෙයි

අපරිසාපනනකථා නිමි

නුදස්වන වග යි

එහි උද්දාය:

කුසලාකුසලපටිසංදානකථා යැ සිලායනත්‍රස්සකථා යැ අතනතර-පච්චයකථා යැ අරියරූපකථා යැ අඤ්ඤා අනුසයොති කථා යැ පරිසුට්ඨානං විතතවිපසුත්තනති කථා යැ පරිසාපනනකථා යැ අබ්‍යාකානකථා යැ අපරිසාපනනකථා යි

පණ්ණාසකමො වග්ගො.

15 1

පටිපාටිකථා.

- 1 ස පු පටිපාටිකා වචනිකා'නි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. අනු නනු විමංසා හෙතු, සො ච අධිපති'නි
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. සං හඤ්ඤි විමංසා හෙතු, සො ච අධිපති,
 ස. පා තෙන වත රෙ වතනබ්බි "හෙතුපට්ඨසෙන
 පට්ඨසො, අධිපතිපට්ඨසෙන පට්ඨසො"ති.
2. ස. අනු: නනු ජ්‍යෙෂ්ඨපති සහජාතානං ධම්මානං අධිපති'නි
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. සං හඤ්ඤි ජ්‍යෙෂ්ඨපති සහජාතානං ධම්මානං අධිපති,
 ස. පා තෙන වත රෙ වතනබ්බි "අධිපතිපට්ඨසෙන
 පට්ඨසො, සහජාතපට්ඨසෙන පට්ඨසො"ති
3. ස. අනු. නනු විජ්‍යාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අධිපති'නි
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස. සං හඤ්ඤි විජ්‍යාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අධිපති,
 ස. පා තෙන වත රෙ වතනබ්බි "අධිපතිපට්ඨසෙන
 පට්ඨසො, සහජාතපට්ඨසෙන පට්ඨසො"ති.

පසළොස්වන වග

15 1

පව්වයකථා.

[යම් ධර්මයෙක් හෙතු ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ නම්, ඒ ධර්මය යම් ධර්ම කෙනකුත්තට හෙතුප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ ද, ඒ ධර්මයනට මෑ යම් හෙයෙකින් ආලම්බන අනන්තර සමන්තතර ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය නො වේ ද, යම් ධර්මයෙක් ආලම්බන ප්‍රත්‍යයයෙන් කෝ ප්‍රත්‍යය වේ නම්, ඒ ධර්මය යම් හෙයෙකින් බිටුනට මෑ අනන්තර සමන්තතර ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය නො වේ ද, එහෙයින් 'ප්‍රත්‍යය භාවය ව්‍යවස්ථාවන් (නිසමයන් අනුව) වේ' යයි මහාසංඛිකනිකායවාසීන් සෙයින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'පව්වයකථා' එයි]

- 1 ස පු ප්‍රත්‍යයභාවය ව්‍යවස්ථිත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු චිම්සා හෙතු නො, එ ද අධිපති නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය. ඉදින් චිම්සා හෙතු වේ නම්, එ ද අධිපති වේ නම්,
- ස පා භවත එකරුණින් "හෙතුප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ යයි ද, අධිපති ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ" යයි ද කියැවුණු යැ
- 2 ස අනු ඡන්ද්‍රාධිපති ධර්මය සහජාතධර්මයනට අධිපති වන්නේ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් ඡන්ද්‍රාධිපති ධර්මය සහජාත ධර්මයනට අධිපති වේ නම්,
- ස පා භවත එකරුණින් 'අධිපතිප්‍රත්‍යයෙන් ප්‍රත්‍යය වෙයි, සහජාත ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වෙයි' යනු කියැවුණු යැ
3. ස අනු විශ්වාධිපති ධර්මය සහජාතධර්මයනට අධිපති වන්නේ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් විශ්වාධිපතිධර්මය සහජාතධර්මයනට අධිපති වේ නම්,
- ස පා භවත එකරුණින් අධිපතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ සහජාතප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වෙයි' යනු කියැවුණු මැ යැ

- 4 ස අනු. නනු විරියාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
තං ච ඉන්ද්‍රියනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය හඤ්චි විරියාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති
තං ච ඉන්ද්‍රියං,
- ස පා තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ “අබ්පතිපච්චයෙන
පච්චයො, ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන පච්චයො”ති
5. ස අනු නනු විරියාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
තං ච මග්ගඛනනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය හඤ්චි විරියාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
තඤ්ච මග්ගඛනං,
- ස පා තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ “අබ්පතිපච්චයෙන
පච්චයො, මග්ගපච්චයෙන පච්චයො” ති
6. ස. අනු නනු විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං
අබ්පති’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය හඤ්චි විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
ස. පා තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ “අබ්පතිපච්චයෙන
පච්චයො, සහජානපච්චයෙන පච්චයො”ති
7. ස. අනු. නනු විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
සො ච ආභාරො’ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. ය හඤ්චි විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
සො ච ආභාරො,
- ස පා තෙන වත රෙ ඔතතබ්බෙ “අබ්පතිපච්චයෙන
පච්චයො, ආභාරපච්චයෙන පච්චයො”ති
8. ස අනු නනු විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං අබ්පති,
තඤ්ච ඉන්ද්‍රියනති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. ය හඤ්චි විතතාබ්පති සහජානානං ධම්මානං
අබ්පති, තං ච ඉන්ද්‍රියං,
- ස. අනු තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ “අබ්පතිපච්චයෙන
පච්චයො, ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන පච්චයො”ති

- 4 ස අනු විශ්වාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති වෙයි,
එ ද ඉන්ද්‍රිය වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් විශ්වාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති
වන්නේ එ ද ඉන්ද්‍රිය වේ නම්,
- ස. පා භවත එකරුණින් 'අබ්පතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ ඉන්ද්‍රියප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැවුණු
මැ යැ
- 5 ස අනු විශ්වාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති වෙයි,
එ ද මාගීඛත වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් විශ්වාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති
වන්නේ එ ද මාගීඛත වේ නම්,
- ස. පා භවත, එකරුණින් 'අබ්පතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ මාගීප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැවුණු
මැ යැ
- 6 ස අනු විතතාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති
වන්නේ නො?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් විතතාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති
වේ නම්,
- ස. පා භවත එකරුණින් 'අබ්පතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ සහජාතප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි
කියැවුණු මැ යැ
- 7 ස අනු විතතාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති වෙයි
එ ද ආභාර වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් විතතාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති,
වන්නේ එ ද ආභාර වේ නම්,
- ස. පා භවත එකරුණින් 'අබ්පතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ ආභාර ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි
කියැවුණු මැ යැ,
- 8 ස අනු විතතාබ්පතිධම්ම සහජාතධම්මයනට අබ්පති වෙයි
එ ද ඉන්ද්‍රිය වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් විතතාබ්පති ධම්ම සහජාතධම්මයනට
අබ්පති වන්නේ එ ද ඉන්ද්‍රිය වේ නම්,
- ස. පා භවත එකරුණින් 'අබ්පති ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ ඉන්ද්‍රියප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැවුණු
මැ යැ,

- 9 ස. අනු චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස ය හඤ්චි චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති,
ස පා තෙන වත රෙ වතනඛෙඛි “අභිපතිපච්චයෙන
පච්චයො, සහජාතපච්චයෙන පච්චයො”ති
10. ස අනු නනු චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති,
නං ච ඉන්ද්‍රියනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. ය හඤ්චි චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති,
නං ච ඉන්ද්‍රියං,
ස. පා තෙන වත රෙ වතනඛෙඛි “අභිපතිපච්චයෙන
පච්චයො, ඉන්ද්‍රියපච්චයෙන පච්චයො”ති
- 11 ස. අනු නනු චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති,
නං ච මග්ගඛිනති.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස. ය හඤ්චි චිමංසාධිපති සහජාතානං ධම්මානං අභිපති,
නං ච මග්ගඛිනං,
ස. පා තෙන වත රෙ වතනඛෙඛි “අභිපතිපච්චයෙන
පච්චයො, මග්ගපච්චයෙන පච්චයො”ති.
12. ස. අනු නනු අරියං ධම්මං ගරුං කතා උපපජ්ජති
පච්චවේකඛණා, නං වාරමමණනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස. ය හඤ්චි අරියං ධම්මං ගරුං කතා උපපජ්ජති
පච්චවේකඛණා, නං වාරමමණං,
ස. පා තෙන වත රෙ වතනඛෙඛි “අභිපතිපච්චයෙන
පච්චයො, වාරමමණපච්චයෙන පච්චයො”ති
13. ස. අනු නනු පුරිමා පුරිමා කුසලා ධම්මා පච්ඡමානං
පච්ඡමානං කුසලානං ධම්මානං අනන්තරපච්ච-
යෙන පච්චයො, සා ච ආසෙවනා'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.

- 9 ස අනු** විමංසාඛිපති ධර්මය සහජාතධර්මයනට අඛිපති වන්නේ නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ස ය** ඉදින් විමංසාඛිපති ධර්මය සහජාතධර්මයනට අඛිපති වේ නම්,
- ස පා** භවත එකරුණින් 'අඛිපතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ සහජාතප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැයුතු මැ යැ
- 10 ස අනු** විමංසාඛිපති ධර්මය සහජාතධර්මයනට අඛිපති වූයේ එ ද ඉන්ද්‍රිය වන්නේ නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ස ය** ඉදින් විමංසාඛිපති ධර්මය සහජාතධර්මයනට අඛිපති වූ යේ එ ද ඉන්ද්‍රිය වේ නම්,
- ස පා** භවත එකරුණින් 'අඛිපතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ ඉන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැයුතු මැ යැ
- 11 ස අනු** විමංසාඛිපති ධර්මය සහජාතධර්මයනට අඛිපති වූයේ එ ද මාගීඛන වන්නේ නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ස ය:** ඉදින් විමංසාඛිපති ධර්මය සහජාතධර්මයනට අඛිපති වූයේ එ ද මාගීඛන වේ නම්,
- ස පා** භවත එකරුණින් 'අඛිපතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ මාගීප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැයුතු මැ යැ
- 12 ස. අනු** ආයාසීධර්මය ගරුකොට ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂණා උපදනේ නො? එ ද අරමුණු නො?
- ප පටිඤ්ඤා** එසේ යැ
- ස ය** ඉදින් ආයාසීධර්මය ගරුකොට ප්‍රත්‍යවේක්‍ෂණා උපදනේ වේ නම්, එ ද අරමුණු වේ නම්,
- ස පා** භවත එකරුණින් 'අඛිපතිප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ ආලම්බනප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි කියැයුතු මැ යැ
- 13 ස අනු** පුරිම පුරිම කුශලධර්මයෝ පශ්චිම පශ්චිම කුශල ධර්මයනට අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය නො? එ ද ආසෙවනා නො?
- ප. පටිඤ්ඤා** එසේ යැ.

- ස ඨ හඤ්චි පුරිමා පුරිමා කුසලා ධම්මා පච්ඡිමානං
පච්ඡිමානං කුසලානං ධම්මානං අනන්තරපච්ච-
යෙන පච්චයො, සා ච ආසෙවනා
- ස. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනන්තරපච්චයෙන
පච්චයො ආසෙවනපච්චයෙන පච්චයො”ති
- 14 ස පු.** නනු පුරිමා පුරිමා අකුසලා ධම්මා පච්ඡිමානං
පච්ඡිමානං අකුසලානං ධම්මානං අනන්තර-
පච්චයෙන පච්චයො, සා ච ආසෙවනා’ති
- ප පටි ආමන්තා
- ස ඨ: හඤ්චි පුරිමා පුරිමා අකුසලා ධම්මා පච්ඡිමානං
පච්ඡිමානං අකුසලානං ධම්මානං අනන්තර-
පච්චයෙන පච්චයො, සා ච ආසෙවනා,
- ස පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනන්තරපච්චයෙන
පච්චයො, ආසෙවනපච්චයෙන පච්චයො”ති
- 15 ස. පු** නනු පුරිමා පුරිමා කිරියාඛ්‍යාකතා ධම්මා
පච්ඡිමානං පච්ඡිමානං කිරියාඛ්‍යාකතානං
ධම්මානං අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සා ච
ආසෙවනා’ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමන්තා.
- ස ඨ හඤ්චි පුරිමා පුරිමා කිරියාඛ්‍යාකතා ධම්මා
පච්ඡිමානං පච්ඡිමානං කිරියාඛ්‍යාකතානං
ධම්මානං අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සා ච
ආසෙවනා,
- ස පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනන්තරපච්චයෙන
පච්චයො, ආසෙවනපච්චයෙන පච්චයො”ති.
- 16 ප පු** න වත්තබ්බං පච්චයනා චච්ඡිතා’ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප අනු හෙනුපච්චයෙන පච්චයො හොති, ආරම්භණ-
පච්චයෙන පච්චයො හොති, අනන්තරපච්චයෙන
පච්චයො හොති, සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො
හොති’ති.
- ස පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පා තෙන හි¹ පච්චයනා චච්ඡිතා’ති

පච්චයකථා² නිවසිතා

1 තෙන හි න වත්තබ්බං - සිද්ධි, සා, ,

2 පච්චයකථා - මජ්ඣිම, සා, ,

- ස ය ඉදින් පුරිම පුරිම කුශලබ්‍රමයෝ පශ්චිම පශ්චිම
කුශලබ්‍රමයනට අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වෙන් නම්, එ ද ආසෙවනා වේ නම්,
- ස පා හවත එකරුණින් 'අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ ආසෙවනා ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි
කියැවුතු මැ යැ
- 14 ස ප්‍ර පුරිම පුරිම අකුශල බ්‍රමයෝ පශ්චිම පශ්චිම
අකුශල බ්‍රමයනට අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
නො? එ ද ආසෙවනා නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් පුරිම පුරිම අකුශල බ්‍රමයෝ පශ්චිම පශ්චිම
අකුශල බ්‍රමයනට අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
නම්, ආසෙවනා ද වේ නම්,
- ස පා හවත එකරුණින් 'අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන්
ප්‍රත්‍යය වූයේ, ආසෙවනා ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වූයේ
යයි කියැවුතු මැ යැ
- 15 ස ප්‍ර පුරිම පුරිම ක්‍රියාව්‍යාකෘතබ්‍රමයෝ පශ්චිම පශ්චිම
ක්‍රියාව්‍යාකෘත බ්‍රමයනට අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන්
ප්‍රත්‍යය නො? එ ද ආසෙවනා නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් පුරිම පුරිම ක්‍රියාව්‍යාකෘත බ්‍රමයෝ පශ්චිම
පශ්චිම ක්‍රියාව්‍යාකෘතබ්‍රමයනට අනන්තර ප්‍රත්‍යය-
යෙන් ප්‍රත්‍යය නම්, එ ද ආසෙවනා නම්,
- ස පා හවත එකරුණින් 'අනන්තරප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය
වූයේ, ආසෙවනා ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වේ' යයි
කියැවුතු මැ යැ
- 16 ප ප්‍ර 'ප්‍රත්‍යයතාව ව්‍යවස්ථාවන්' යයි නො කියැවුතු
වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. අනු හෙතු ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වන්නේ, අලම්බන-
ප්‍රත්‍යයයෙන් ප්‍රත්‍යය වන්නේ, අනන්තරප්‍රත්‍යය-
යෙන් ප්‍රත්‍යය වන්නේ, සම්පන්නරප්‍රත්‍යයයෙන්
ප්‍රත්‍යය වන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- ප පා එකරුණින් ප්‍රත්‍යයතාව ව්‍යවස්ථාවන් (නිශ්චයන්
අනුගත) වේ

15 2

අඤ්ඤාමඤ්ඤාපච්චයකථා.

1 ස පු

අවිජ්ජාපච්චයාපි සංඛාරා, න වතතබ්බං
'සංඛාරපච්චයාපි අවිජ්ජා'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

නනු අවිජ්ජා සංඛාරෙත සහජාතා'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. ථ

හඤ්චි අවිජ්ජා සංඛාරෙත සහජාතා,

ස. පා

තෙන චත රෙ වතතබ්බං "අවිජ්ජාපච්චයාපි
සංඛාරා, සංඛාරපච්චයාපි අවිජ්ජා"ති

2 ස පු

තණ්හාපච්චයා උපාදානං, න වතතබ්බං උපාදාන
පච්චයාපි තණ්හා'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස. අනු

නනු තණ්හා උපාදානෙන සහජාතා'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. ථ

හඤ්චි තණ්හා උපාදානෙන සහජාතා,

ස. පා

තෙන චත රෙ වතතබ්බං "තණ්හාපච්චයාපි
උපාදානං, උපාදානපච්චයාපි තණ්හා"ති

15. 2

අඤ්ඤමඤ්ඤපච්චයකථා.

[යමකුගේ සමයෙහි ‘අවිද්‍යාප්‍රත්‍යයෙන් සංඝකාරයෝ වෙති’ යන මෙතෙක් මැ ඇද්ද, ‘සංඝකාරප්‍රත්‍යයයෙහි අවිද්‍යා ඇත’ යනු නැද්ද, ඔහු අවිද්‍යාව සංඝකාරයන්ට ප්‍රත්‍යය වෙයි, වැළින් සංඝකාරයෝ අවිද්‍යාවට ප්‍රත්‍යය නො වෙති’යි මහාසාඛිකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්‍ධිගන්ත්‍රානු වෙන් ද, ඔවුන් සදහා අවිද්‍යාව සංඝකාරාදීන්ට අන්‍යාන්‍යප්‍රත්‍යයනායෙන් ප්‍රත්‍යය වන බව දක්වන්නට ‘අඤ්ඤමඤ්ඤපච්චයකථා’ එයි]

1 ස පු අවිද්‍යාප්‍රත්‍යයයෙහිද සංඝකාරයෝ වෙති
සංඝකාරයන් ප්‍රත්‍යය කොට ද අවිද්‍යා ඇතියි
නො කියැවුනු වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස අනු අවිද්‍යා සංඝකාරයන් හා සහජාත නො වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස ඔ ඉදින් අවිද්‍යා සංඝකාර හා සහජාත වේ නම්,

ස පා භවත, එකරුණින් අවිද්‍යා ප්‍රත්‍යය කොට ඇති
සංඝකාරයෝ ඇත, සංඝකාර ප්‍රත්‍යය කොට ගත්
අවිද්‍යා ඇතියි’ කියැවුනු මැ යැ

2 ස පු තෘෂණාප්‍රත්‍යයෙහිද උපාදාන වෙයි, උපාදාන-
ප්‍රත්‍යයෙහිද තෘෂණා වේ යයි නො කියැවුනු
වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු තෘෂණාව උපාදානය හා සහජාත නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස ඔ ඉදින් තෘෂණාව උපාදානය හා සහජාත වේ නම්,

ස පා භවත එකරුණින් ‘තෘෂණා ප්‍රත්‍යයෙහිද උපාදාන
වෙයි, උපාදානප්‍රත්‍යයෙහිද තෘෂණා වේ’ යයි
කියැවුනු මැ යැ

3 ප. පු

“ජරාමරණපච්චයා භික්ඛවෙ, ජායී, ජායීපච්චයා භවො”ති අනෙව සුභතනෙතො’ති

ස පටි

නජී

ප. නිග

තෙන භි “අවිජ්ජාපච්චයාපි සඤ්ඤා, න වතතඤ්ඤං, සඤ්ඤාපච්චයාපි අවිජ්ජා’ති තණ්හාපච්චයාපි උපාදානං, න වතතඤ්ඤං උපාදානපච්චයාපි තණ්හා’ති

4. ස. පු:

“විඤ්ඤාණපච්චයා භික්ඛවෙ නාමරූපං, නාමරූප-පච්චයාපි විඤ්ඤාණ”නති^෧ අනෙව සුභතනෙතො’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස නිග

තෙන භි අවිජ්ජාපච්චයාපි සඤ්ඤා, සඤ්ඤා-පච්චයාපි අවිජ්ජා, තණ්හාපච්චයාපි උපාදානං උපාදානපච්චයාපි තණ්හා’ති

අඤ්ඤාමඤ්ඤාපච්චයකථා නිවේශනා.

^෧ දිග්ඤාය-ඉතාදිගා සුභතා

8 ප පු ‘මහණෙනි, ජරාමරණප්‍රත්‍යයෙන් ජාති වෙයි, ජාතිප්‍රත්‍යයෙන් භව චේ’යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?

ස පටි නැත.

ප නිග එකරුණින් “අවිද්‍යාප්‍රත්‍යයෙහිද සංසකාරයෝ වෙති. සංසකාරප්‍රත්‍යයෙහිද අවිද්‍යා චේ’යයි නො කියැවුනු යැ තෘෂණා ප්‍රත්‍යයෙහිද උපාදාන වෙයි, උපාදාන ප්‍රත්‍යයෙහිද තෘෂණා චේ’ යයි නො කියැවුනු යැ

4. ස. පු. “මහණෙනි, විඤ්ඤානප්‍රත්‍යයෙන් නාමරූප වෙයි, නාමරූපප්‍රත්‍යයෙහිද විඤ්ඤාන චේ’යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස. නිග. එකරුණින් අවිද්‍යාප්‍රත්‍යයෙහිද සංසකාරයෝ වෙති. සංසකාර ප්‍රත්‍යයෙහිද අවිද්‍යා වෙයි. තෘෂණාප්‍රත්‍ය-
යෙහිද උපාදාන වෙයි. උපාදානප්‍රත්‍යයෙහිද තෘෂණා වෙයි

අඤ්ඤමඤ්ඤපච්චයකථා නිමි.

16 ද

අධ්‍යයන

- 1 ස පු අධ්‍යයන පරිනිප්පතො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා,
 ස අනු රූපනති.
 ප පටි. න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
 ස අනු චෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ-
 විඤ්ඤාණනති
 ප පටි. න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- 2 ස පු අතිතො අධ්‍යයන පරිනිප්පතො'ති,
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා,
 ස අනු රූපනති
 ප. පටි. න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
 ස අනු චෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ-
 විඤ්ඤාණනති
 ප පටි. න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
3. ස පු අනාගතො අධ්‍යයන පරිනිප්පතො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා,
 ස අනු රූපනති
 ප පටි. න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
 ස අනු චෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ-
 විඤ්ඤාණනති
 ප. පටි. න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- 4 ස පු පච්චුප්පතො අධ්‍යයන පරිනිප්පතො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා,
 ස. අනු රූපනති.
 ප පටි. න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
 ස අනු චෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ-
 විඤ්ඤාණනති
 ප පටි. න භෙවං වතනබ්බං -පෙ-

15 3

අධ්‍යායන

[“නිකුත්වන නිකුත්වන කථාවසාදක” යන සුත්‍රපාද වරදවා ගෙන ‘පරිනිප්පත්ත’ වූ අධ්‍යයන කාලයෙන් ඇතැ’යි ලබා ගන්නාහු ඇත කාලප්‍රඥපතිමාත්‍රය මිස ‘අධ්‍යයන’ නම් කිසි පරිනිප්පත්තාපියෙන් නැත, රූපාදි සකකියෝ ම, පරිනිප්පත්තිය’යි දක්වන්නට ‘අධ්‍යයන’ එයි]

- 1 ස පු කාලය පරිනිප්පත්ත (හෙතුපත්‍යයෙන් උපන්නේ) වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු වෙදනා සංඥ සංස්කාර විඤ්ඤා වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
2. ස. පු අනිත්‍යකාලය පරිනිප්පත්ත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ .
- ස අනු වෙදනා සංඥ . සංස්කාර . විඤ්ඤා වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
3. ස. පු අනාගතකාලය පරිනිප්පත්ත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු වෙදනා සංඥ සංස්කාර විඤ්ඤා වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ .
4. ස. පු වර්තමානකාලය පරිනිප්පත්ත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු වෙදනා සංඥ සංස්කාර විඤ්ඤා වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ ..

5 ස පු

අතීතා රූපා වෙදනා සිඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණං
අතීතො අද්ධා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු.

අතීතා පඤ්චොධාති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6 ස පු

අනාගතා රූපා වෙදනා සිඤ්ඤා සංඛාරා
විඤ්ඤාණං අනාගතො අද්ධාති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

අනාගතා පඤ්චොධා'ති

ප පටි.

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7 ස. පු.

පච්චුප්පනතා රූපා වෙදනා සිඤ්ඤා සංඛාරා
විඤ්ඤාණං පච්චුප්පනො අද්ධා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු.

පච්චුප්පනතා පඤ්චොධා'ති.

ප පටි.

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8 ස පු

අතීතා පඤ්චකකඛානා අතීතො අද්ධා, අනාගතා
පඤ්චකකඛානා අනාගතො අද්ධා, පච්චුප්පනතා
පඤ්චකකඛානා පච්චුප්පනො අද්ධාති

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ස අනු.

පණණරසද්ධා'ති.

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9 ස. පු

අතීතාති ආදසායකතාති අතීතො අද්ධා,
අනාගතාති ආදසායකතාති අනාගතො අද්ධා,
පච්චුප්පනතාති ආදසායකතාති පච්චුප්පනො
අද්ධා'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු.

ජතතිංස අද්ධා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10 ස පු

අතීතා අට්ඨාරස ඛාතුයො අතීතො අද්ධා,
අනාගතා අට්ඨාරස ඛාතුයො අනාගතො අද්ධා,
පච්චුප්පනතා අට්ඨාරස ඛාතුයො පච්චුප්පනො
අද්ධා'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

චතුපඤ්ඤසද්ධා'ති.

ප. පටි.

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස පු. අනිත වූ රූප වෙදනා සංඥා සංස්කාර විඤ්ඤාන යන මේ අනිතකාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. අනිතයෝ පඤ්ඤාවිධ වෙන් ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- 6 ස පු. අනාගත වූ රූප වෙදනා සංඥා සංස්කාර විඤ්ඤාන යන මේ අනාගතකාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. අනාගතයෝ පඤ්ඤාවිධ වෙන් ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ .
- 7 ස පු. ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍ව රූප වෙදනා සංඥා සංස්කාර විඤ්ඤාන යන මේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වකාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වයෝ පඤ්ඤාවිධ වෙන් ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- 8 ස පු. අනිතපඤ්ඤාසංකීර්ණ අනිතකාලය වේ ද? අනාගත පඤ්ඤාසංකීර්ණ අනාගතකාලය වේ ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍ව පඤ්ඤාසංකීර්ණ ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වකාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. පසළොස් කාලයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ .
9. ස පු. අනිත ආදශ්‍යායතන අනිතකාලය වේ ද? අනාගත ආදශ්‍යායතන අනාගතකාලය වේ ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍ව ආදශ්‍යායතන ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍වකාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. සතිස් කාලයෙක් ඇද්ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- 10 ස. පු. අනිත අප්‍රාදශ්‍යමාත්‍ර අනිතකාලය වේ ද? අනාගත අප්‍රාදශ්‍යමාත්‍ර අනාගතකාලය වේ ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍ව අප්‍රාදශ්‍යමාත්‍ර ප්‍රත්‍යක්‍ෂතත්‍ව කාලය වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. සිද්ධපනස් කාලයෙක් වේ ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ ..

11 ස පු

අතීතාති බාවිසතිජ්ඣයාති අතිතො අද්ධා,
අනාගතාති බාවිසතිජ්ඣයාති අනාගතො අද්ධා,
පච්චුප්පනනාති බාවිසතිජ්ඣයාති පච්චුප්පනෙනා
අද්ධා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

ජසට්ඨි අද්ධාති

ප. පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12 ප පු:

න වත්තබ්බං අද්ධා පරිනිප්ප්පනො'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු වුත්තං භගවතා “තිණ්මාති භික්ඛවෙ
කථාවැළුති කතමාති තිණ්. අතීතා වා භික්ඛවෙ,
අද්ධානං ආරබ්භ කථා කපේය්ස් එවං අභොසි
අතීතමද්ධානනාති.¹ අනාගතං වා භික්ඛවෙ,
අද්ධානං ආරබ්භ කථා කපේය්ස් එවං භවිස්සති
අනාගතමද්ධානනාති² එතරඤ්ඤි වා භික්ඛවෙ,
පච්චුප්පනනං අද්ධානං ආරබ්භ කථා කපේය්ස්
එවං භොති එතරඤ්ඤි පච්චුප්පනනනාති ඉමාති
බො භික්ඛවෙ, තිණ් කථාවැළුති”ති³ අනෙව
සුත්තනෙනො'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප පා

තෙන හි අද්ධා පරිනිප්ප්පනො'ති

අද්ධාකථා නිවසිතා.

1 අතීතං අද්ධානනාති - සිමු, PTS

2 අනාගතං අද්ධානනාති - සිමු, PTS

3 භික්ඛතුත්තර - ඔකාවග්ග.

11 ස පු

අතීත වූ දෙවිසි ඉන්ද්‍රිය අතීතකාලය වේ ද?
අනාගත දෙවිසි ඉන්ද්‍රිය අනාගතකාලය වේ ද?
ප්‍රත්‍යක්‍ෂපාතන දෙවිසි ඉන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍යක්‍ෂපාතනකාලය
වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස අනු

සසැට කාලයෙක් වේ ද?

ප පටි

එසේ නො කියැයුතු යැ

12 ප පු

‘කාලය පරිනිෂ්පාතන වෙති’යි නො කියැයුතු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ප අනු

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු’
“මහණෙනි, මේ කථාවසන්තප්‍රකරණයෙහි වෙති
කවර තිදෙනෙකු යත් මහණෙනි, අතීතකාලය
හෝ ඇරැබ ‘අතීතකාලය මෙසේ වී’යි කථා
කරන්නේ යැ මහණෙනි, අනාගතකාලය හෝ
ඇරැබ ‘අනාගතකාලය මෙසේ වන්නේ යැ’යි කථා
කරන්නේ යැ මහණෙනි, දැන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂපාතන
කාලය හෝ ඇරැබ ‘දැන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂපාතනකාලය
මෙසේ වේ’යි කථා කරන්නේ යැ මහණෙනි,
මොහු තුන් කථාවසන්තප්‍රකරණයෙහි වදාළ සූත්‍රානන-
යෙක් ඇත්තේ මැ නු’

ස පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ප පා

එකරැකිත් කාලය පරිනිෂ්පාතන වෙයි

අද්ධාකථා නිමි

බණ-ලං-මුහුත්තකපා

- 1 ස. පු බණො පරිනිප්පනො-පෙ- ලයො පරිනිප්පනො-
-පෙ- මුහුත්තං පරිනිප්පනනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපනති
- ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- ස. අනු වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංඛාරා -පෙ-
විඤ්ඤාණනති
- ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 2 ප පු න වත්තබ්බං මුහුත්තං පරිනිප්පනනති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු. නනු වුත්තං හගවතා “තිණ්මානි භික්ඛවෙ,
කපාච්ඡුනි කතමානි තිණ් අනිතං වා භික්ඛවෙ,
අභානං ආරබ්භ කපං කපේය්‍ය ඵලං අහොසි
අනිතමභානනති අනාගතං වා භික්ඛවෙ අභානං
ආරබ්භ කපං කපේය්‍ය ඵලං හවිසස්සති අනාගත-
මභානනති ඵතරහි වා පච්චුප්පනනං අභානං
ආරබ්භ කපං කපේය්‍ය ඵලං හොති ඵතරහි
පච්චුප්පනනනති ඉමානි බො භික්ඛවෙ, තිණ්
කපාච්ඡුනි ’ති අනෙථ ඥානනො’ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප පා තෙන හි මුහුත්තං පරිනිප්පනනති

බණ-ලං-මුහුත්තකපා නිවසිතා

15 4

බණ-ලය-මුහුණකපා.

[මෙහි ද නිදහස අදාළ කපායෙහි මෙහි]

- 1 ස පු කණකාලය පරිනිප්පන්න වේ ද ලය කාලය
පරිනිප්පන්න වේ ද මුහුණිකාලය පරිනිප්පන්න
වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ස අනු රූපය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු වෙදනා සංඥා සංසාර ච්ඡේදන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ප පු 'මුහුණිකාලය පරිනිප්පන්න යැ'යි නො කියැවුණු
වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු
"මහණෙනි, මේ කපාචසතුපු තුන් දෙනෙක් වෙති
කවර තුන් දෙනෙකැ යත් මහණෙනි, 'අනිත-
කාලය මෙසේ වී යැ'යි අනිතකාලය අරභයා හෝ
කපා කරන්නේ යැ මහණෙනි, 'අනාගතකාලය
මෙසේ වන්නේ යැ'යි අනාගතකාලය අරභයා
හෝ කපා කරන්නේ යැ මහණෙනි, 'දූන්
ප්‍රත්‍යක්ෂප්‍රත්‍යක්ෂය මෙසේ වේ' යයි දූන් ප්‍රත්‍යක්ෂප්‍රත්‍යක්ෂ
කාලය අරභයා හෝ කපා කරන්නේ යැ
මහණෙනි, මේ කපාචසතුපු තුන් දෙනෙක් ඇති"යි
වදාළ සුත්‍රානුසාරයක් ඇත්තේ මැ නු"
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
ප පා එකරුණින් මුහුණිකාලය පරිනිප්පන්න වෙයි

15. 5.

ආසවකපා

- 1 ස පු. විත්තාරො ආසවා අනාසවා'ති
- ස. පච්. ආවුනා
- ස අනු. මග්ගො -පෙ- ඵලං -පෙ- තිබ්බානං -පෙ- සොනාපනතිමග්ගො -පෙ- සොනාපනතිඵලං -පෙ- බොජ්ඣබ්බො'ති.
- ප පච්. න හෙවා වග්ගබ්බො -පෙ-
- 2 ප පු. න වග්ගබ්බො: විත්තාරො ආසවා අනාසවා'ති.
- ස. පච්ඤ්ඤා ආවුනා
- ප. අනු. අත්ඤ්ඤාව ආසවා යෙති ආසවෙති තෙ ආසවා සාසවා නොනති'ති.
- ස. පච්. න හෙවා වග්ගබ්බො -පෙ-
- ප. තිග්ග දෙවන ටි විත්තාරො ආසවා අනාසවා'ති.

ආසවකපා නිවසිතා.

15 5

ආසවකථා.

[යම් හෙයෙකින් චතුරාසුවයන් සාසුව කළ හෙන චතුරාසුවයන්ට වැඩි අන්‍ය ආසුව කෙනෙක් නැද්ද, එහෙයින් 'චතුරාසුවයෝ අන්‍යාසුවයහ'යි හෙතුවාද නිකායවාසීන් සෙයින් ලබ්බි ගන්හවුනහේ වාද බිඳුනට 'ආසවකථා' එයි]

- 1 ස පු චතුරාසුවයෝ අන්‍යාසුව වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු මාගීය ඵලය නිජ්‍යාණය ශ්‍රොතාපත්ති-
මාගීය ශ්‍රොතාපත්තිඵලය බොධිඛතය වේ ද?
- (එ කල්හි ඒ අන්‍යාසුවයන් මාගීඵලාදිය වැනි විශය්‍යායයි වොදනා පිණිස අසන ලදී)
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ප පු 'චතුරාසුවයෝ අන්‍යාසුවයහ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු යම් ආසුව කෙනකුත් කරණ කොට ඒ ආසුවයෝ සාසුව වෙත් ද, එබඳු වූ අන්‍ය ආසුවයෝත් ඇද්ද?
- ස පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ප. තිග එකරුණින් චතුරාසුවයෝ අන්‍යාසුව වෙති

ආසවකථා නිමි

15 6

ජරාමරණකපා.

1. ස පු ලොකුතතරානං ධම්මානං ජරාමරණං
ලොකුතතරනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස. අනු මග්ගො ඵලං නිබ්බානං සොභාපතතිමග්ගො -පෙ-
සොභාපතතිඵලං -පෙ- බොජ්ඣංගිභිග්ගා'ති
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු සොභාපතතිමග්ගස්ස ජරාමරණං සොභාපතති-
මග්ගො'ති.
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සොභාපතතිමග්ගස්ස ජරාමරණං සොභාපතති-
මග්ගොති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු සොභාපතතිඵලස්ස ජරාමරණං සොභාපතති-
ඵලනති
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු සකදගාමිමග්ගස්ස -පෙ- සකදගාමිඵලස්ස -පෙ-
අනාගාමිමග්ගස්ස -පෙ අනාගාමිඵලස්ස පෙ-
අරහත්තමග්ගස්ස ජරාමරණං අරහත්තමග්ගො'ති
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

15 6

ජරාමරණකථා.

[ජරාමරණ නම් අපරිනිෂ්පනන බැවින් ලොකික යැ හෝ ලොකොත්තර යැ හෝ කියැවුනු නො වෙයි “ලොකියා ධම්මා, ලොකුත්තරා ධම්මා” යන දුකයෙහි ද ජරාමරණ ලොකිය පදයෙහි හෝ ලොකුත්තර පදයෙහි හෝ නො දක්වන ලදි එහි මේ ලක්ෂණ නො හෙන ලොකොත්තර ධර්මයන්ගේ ජරාමරණ ලොකොත්තර යයි මහා සාදිකිකයන් සෙසින් ලබති ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනව ‘ජරාමරණකථා’ එයි]

1 ස පු ලොකොත්තරධර්මයන්ගේ ජරාමරණ ලොකොත්තර වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු මාග්ගි, ඵල, නිජාණ, ශ්‍රොතෘපතතිමාග්ගි ශ්‍රොතෘ-පතතිඵල බොධ්‍යවිත වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

ස අනු ශ්‍රොතෘපතතිමාග්ගියාගේ ජරාමරණ ශ්‍රොතෘපතති මාග්ගි වේ ද?

ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

2 ස පු ශ්‍රොතෘපතතිමාග්ගියාගේ ජරාමරණ ශ්‍රොතෘපතති මාග්ගි වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු ශ්‍රොතෘපතතිඵලයාගේ ජරාමරණ ශ්‍රොතෘපතතිඵල වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

ස අනු සකාදගාමිමාග්ගියාගේ සකාදගාමිඵලයාගේ අනාගාමිමාග්ගියාගේ අනාගාමිඵලයාගේ .. අභිත්තිමාග්ගියාගේ ජරාමරණ අභිත්තිමාග්ගි වේ ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ .

- 3 ස පු අරහත්තමග්ගස්ස ජරාමරණං අරහත්තමග්ගො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස. අනු අරහත්තඵලස්ස ජරාමරණං අරහත්තඵලනති
- ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු සතිපට්ඨානානං -පෙ- සම්මප්පධානානං -පෙ-
ඉද්ධිපාදානං -පෙ- ඉන්ද්‍රියානං -පෙ- ඛ්‍යානං -පෙ-
බ්බොජ්ඣ්ඣිග්ගානං ජරාමරණං බ්බොජ්ඣ්ඣිග්ගො'ති
- ප. පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ප පු න වත්තබ්බං ලොකුත්තරානං ධම්මානං ජරා-
මරණං ලොකුත්තරනති
- ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ප. අනු ලොකීයනති
- ස පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප පා තෙන හි ලොකුත්තරනති

ජරාමරණකථා නිවේශනා

- 3 ස පු අභිතඤ්ඤාමාග්ගිකාගේ ජරාමරණ අභිතඤ්ඤාමාග්ගී වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අභිතඤ්ඤාමාග්ගිකාගේ ජරාමරණ අභිතඤ්ඤාමාග්ගී වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු. සමානිප්‍රසංගයන්ගේ සමානිප්‍රසංගයන්ගේ සාද්ධිපාදයන්ගේ . ඉන්ද්‍රියයන්ගේ බල-
යන්ගේ බොධිමයයන්ගේ ජරාමරණ බොධිමය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ප පු ලොකොත්තර ධර්මයන්ගේ ජරාමරණ ලොකො-
ත්තර යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප අනු ලොකික වේ ද?
- ස පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප පා එකරුණිත් ලොකොත්තර වේ.

ජරාමරණකථා නිමි.

සංකල්පවේදයකථාව.

:

1. ස පු සංකල්පවේදයකථාවේ රෝගසමාපත්ති ලෝකානුකූලත්වය
 ප පරිකල්පය ආමන්තය
 ස අනු මග්ගය - පෙ - , ඵලං - පෙ - නිබ්බානං - පෙ - සොඛා -
 පනතිමග්ගය - පෙ - සොඛාපනතිඵලං - පෙ -
 බොජ්ඣංගියා'ති
 ප. පටි න ගෙවං වතනබ්බං - පෙ -
- 2 ප පු න වතනබ්බං සංකල්පවේදයකථාවේ රෝගසමාපත්ති
 ලෝකානුකූලත්වය
 ස පරිකල්පය ආමන්තය
 ප අනු ලෝකියා'ති
 ස පටි න ගෙවං වතනබ්බං - පෙ -
 ප පා තෙන හි ලෝකානුකූලත්වය

සංකල්පවේදයකථාව නිමිසිතා

15 7

සංඥාදේශිතකථා.

[සංඥාදේශිත නිරෝධසමාපතනී නම් කිසි (භාව) ධර්මයෙක් නොවෙයි ඒ සතර අරූපසංකතියන්ගේ නිරෝධි යි එ හෙයින් ඒ ලෝකික හෝ ලෝකොත්තර හෝ නො වෙයි යම් හෙයෙකින් ලෝකික නො වේ ද, එහෙයින් ලෝකොත්තර වෙතියි හෙතුවාදනිකායවාසීන් සෙයින් ලබති ගන්වවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'සංඥාදේශිතකථා' එයි]

1 ස පු	සංඥාදේශිතනිරෝධසමාපතනී ලෝකොත්තර වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු	මාගී එල නිව්ණ ශ්‍රොතාපතනිමාගී .. ශ්‍රොතාපතනිඑල බොධාසන වේ ද?
ප. පටි	එසේ නො කියැවුතු යැ
2 ප පු	සංඥාදේශිතනිරෝධසමාපතනී ලෝකොත්තර වෙතියි නො කියැවුතු වේ ද?
ස. පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ප අනු	ලෝකික වේ ද?
ස පටි	එසේ නො කියැවුතු යැ
ප පා	එකරුණින් ලෝකොත්තර වෙයි

සංඥාදේශිතකථා නිමි

15. 8

දුතියසංඝද්දවෙදසිනකථා

1. ස පු සංඝද්දවෙදසිනනිරෝධසමාපතති ලොකීයා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපනති.
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු වෙදනා -පෙ- සංඝද්ද -පෙ- සංඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණනති
- ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු කාමාවචරාති
- ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු. රූපාවචරා'ති
- ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු. අරූපාවචරා'ති
- ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ප පු න වතතබ්බං සංඝද්දවෙදසිනනිරෝධසමාපතති ලොකීයා'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු ලොකුත්තරා'ති
- ස පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ප පා නෙන භි ලොකීයා'ති

දුතියසංඝද්දවෙදසිනකථා නිමසිතා

15 8

දුතියසඤ්ඤාවෙදසිතකථා

- 1 ස. පු සංඤ්චෙදසිතනිරෝධසමාපනති ලෞකික වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූප වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස. අනු චෙදනා සංඤ සංඝකාර විඤ්ඤා වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස. අනු කාමාවචර වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු රූපාවචර වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස. අනු අරූපාවචර වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ප පු 'සංඤ්චෙදසිතනිරෝධසමාපනති ලෞකික වෙති'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු ලොකොත්තර ටි ද?
- ස. පටිඤ්ඤා එසේ නොකියැයුතු යැ
- ප ප එකරුණින් ලෞකික වෙයි

දුතියසඤ්ඤාවෙදසිතකථා නිව්.

15 9

තතියසංඝඤ්ඤවෙදසිනකථා

- 1 ස පු:** සංඝඤ්ඤවෙදසිනනිරෝධං සමාපනො¹ කාලං කරෙය්‍යාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු ආත්ථි සංඝඤ්ඤවෙදසිනනිරෝධං සමාපනායා¹ මාරණනතියො² එසෙය්‍යා, මාරණනතියා³ වෙදනා, මාරණනතියා සංඝඤ්ඤා, මාරණනතියා වෙනනා, මාරණනතියං විතතනාති
- ප, පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු** නත්ථි සංඝඤ්ඤවෙදසිනනිරෝධං සමාපනායා¹ මාරණනතියො² එසෙය්‍යා, මාරණනතියා වෙදනා, මාරණනතියා සංඝඤ්ඤා, මාරණනතියා වෙනනා, මාරණනතියං³ විතතනාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස ය. හඤ්චි නත්ථි සංඝඤ්ඤවෙදසිනනිරෝධං සමාපනායා¹ මාරණනතියො එසෙය්‍යා, මාරණනතියා වෙදනා, මාරණනතියා සංඝඤ්ඤා, මාරණනතියා වෙනනා, මාරණනතියං විතතො,
- ස පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ 'සංඝඤ්ඤ වෙදසින- නිරෝධං සමාපනො කාලං කරෙය්‍යා'ති
- 3 ස පු** සංඝඤ්ඤවෙදසිනනිරෝධං සමාපනො කාලං කරෙය්‍යා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු ආත්ථි සංඝඤ්ඤවෙදසිනනිරෝධං සමාපනායා¹ එසෙය්‍යා වෙදනා සංඝඤ්ඤා වෙනනා විතතනාති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු** නත්ථි සංඝඤ්ඤවෙදසිනනිරෝධං සමාපනායා¹ එසෙය්‍යා වෙදනා සංඝඤ්ඤා වෙනනා විතතනාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු ආථස්සකස්ස කාලනිරියා¹ ආවෙදකස්ස භාලනිරියා -පෙ- අවිතතකස්ස භාලනිරියා'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ

1 නිජරාධසමාපනායා - PTS

2 මාරණනතියො - ඩුට්ඨ, PTS

3 මාරණනතියං - ඩුට්ඨ, PTS

4 කාලං නිරියා - මජ්ඣ, PTS

15 9

තනියසඤ්ඤාවෙදයිතකථා

[‘අසුචලා මැරෙනපියවි ඇත්තේ යැ අසුචලා නො මැරෙනපියවි ඇත්තේ යැ’යි මරණධම්මායෙහි නියමයක් නැති හෙයින් සංඥාවෙද-
යිතනිරෝධයට සමවන්නේ ද කලුරිය කරන්නේ යැ’යි රාජගිරිකයන්
සෙසින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වාද විද්‍යාව ‘තනියසඤ්ඤාවෙදයිත-
කථා’ එසි]

- 1 ස පු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නේ කලුරිය කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නහුට මාරණානතිකසංගී, මාරණානතික වෙදනා, මාරණානතික සංඥා, මාරණානතික චේතනා, මාරණානතික චිත්ත ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නහුට මාරණානතික සංගී, මාරණානතික වෙදනා, මාරණානතික සංඥා, මාරණානතික චේතනා, මාරණානතික චිත්ත නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නහුට මාරණානතිකසංගී, මාරණානතික වෙදනා, මාරණානතික සංඥා, මාරණානතික චේතනා, මාරණානතික චිත්ත නැත් නම්,
- ස පා භවත, “සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නේ කලුරිය කරන්නේ වේ” යයි නො කියැවුනු මැ යැ
- 3 ස පු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නේ කලුරිය කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නහුට සංගී, වෙදනා, සංඥා, චේතනා, චිත්ත ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු සංඥාවෙදයිතනිරෝධයට සමවන්නහුට සංගී, වෙදනා, සංඥා, චේතනා, චිත්ත නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස අනු සංගී නොකරනුවහට කාලක්‍රියා වේ ද, අවේදකයාහට කාලක්‍රියා වේ ද, අචිත්තකයා-හට කාලක්‍රියා වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- ස අනු. නනු සඵසසකස්ස කාලකිරියා -පෙ- සචිත්තකස්ස කාලකිරියා'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස ඨ: හඤ්චි සඵසසකස්ස කාලකිරියා-පෙ- සචිත්තකස්ස කාලකිරියා,
- ස පා නො ව වත රෙ වත්තඛෙඛි "සඤ්ඤවෙදසිතනි-රොධං සමාපනොතා කාලං කරෙය්‍ය"ති
- 6 ස පු: සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනොතා කාලං කරෙය්‍යා'ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනාස්ස කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්ථං කමෙය්‍ය, අග්නි¹ කමෙය්‍යා'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තඛෙඛි -පෙ-
- 6 ස පු සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනාස්ස කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්ථං කමෙය්‍ය, අග්නි¹ කමෙය්‍යා'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස ඨ හඤ්චි සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනාස්ස කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්ථං කමෙය්‍ය, අග්නි කමෙය්‍ය,
- ස පා. නො ව වත රෙ² වත්තඛෙඛි "සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනොතා කාලං කරෙය්‍යා"ති
7. ස. පු සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනොතා කාලං කරෙය්‍යා'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු සංඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනාස්ස කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්ථං කමෙය්‍ය, අග්නි¹ කමෙය්‍යා'ති,
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු න නිරොධං සමාපනොතා'ති
- ප පටි න හෙවං වත්තඛෙඛි -පෙ-
- 8 ප පු සඤ්ඤවෙදසිතනිරොධං සමාපනොතා න කාලං කරෙය්‍යා'ති
- ස. පටිඤ්ඤ ආමනතා

1 අග්නිං - ඩුඤ්ඤ

2 නො වත රෙ - ඌතා

- ස අනු. සසපඤ්ඤායාහට කාලක්‍රියා නො, සචිතකයා-
හට කාලක්‍රියා නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සසපඤ්ඤායාහට කාලක්‍රියා වේ නම්
සචිතකයාහට කාලක්‍රියා වේ නම්,
- ස. පා භවත “සංඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධයට සමවන්නේ
කල්පරිය කරන්නේ වේ” යයි නො කියැයුතු මැ යැ
- 5 ස පු. සංඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධයට සමවන්නේ කල්පරිය
කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධයට සමවන්නහුගේ කයෙහි
විෂ වදනේ වේ ද? ශස්ත්‍ර වදනේ වේ ද? අගති
වදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස. පු. සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නුගේ
කයෙහි විෂ වදනේ වේ ද? ශස්ත්‍ර වදනේ වේ ද?
ගිති වදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්න-
හුගේ කයෙහි විෂ වදනේ වේ නම්, ශස්ත්‍ර වදනේ
වේ නම්, ගිති වදනේ වේ නම්,
- ස පා භවත, ‘සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නේ
කල්පරිය කරන්නේ යැ’ යනු නො කියැයුතු මැ යැ
- 7 ස පු. සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නේ කල්ප-
රිය කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නහුගේ
කයෙහි විෂ වදනේ වේ ද? ශස්ත්‍ර වදනේ වේ ද?
ගිති වදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු හේ නිරෝධසමවත් සම වන්නේ නො වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 8 ප පු. සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමවත් සමවන්නේ කල්ප-
රිය නො කරන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප අනු අපි සො නියාමො යෙන නියාමෙන නියතො සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධං සමාපනො න කාලංකරෙය්‍යා'ති.

ස පථි නති

ප ය භඤ්චි නති සො නියාමො යෙන නියාමෙන නියතො සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධං සමාපනො න කාලංකරෙය්‍ය,¹

ප පා නො ච වත රෙ² වතතබ්බෙ "සඤ්ඤවෙදසිත නිරෝධං සමාපනො න කාලංකරෙය්‍යා'ති

9 ස. පු චකුච්චිඤ්ඤණසමබ්බි න කාලංකරෙය්‍යා'ති

ප පටිඤ්ඤ ආමනනා.

ස අනු අපි සො නියාමො යෙන නියාමෙන නියතො චකුච්චිඤ්ඤණසමබ්බි න කාලංකරෙය්‍යා'ති

ප. පථි නති

ස ය. භඤ්චි නති සො නියාමො යෙන නියාමෙන නියතො චකුච්චිඤ්ඤණසමබ්බි න කාලංකරෙය්‍ය,

ස පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "චකුච්චිඤ්ඤණසමබ්බි න කාලංකරෙය්‍යා'ති,

නතිගසඤ්ඤවෙදසිතකථා නිමිතා

1 කාලංකරෙය්‍ය - චිත්‍ර

2 නො වත රෙ - සනා.

- ප අනු යම් නිශාමයෙකින් නිසත වැ ‘සංඝඤ්ඤාවෙදසිත නිරෝධ සමචන් සමචන්තේ කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යන ඒ නිශාමයෙක් ඇද්ද?
- ස පථි නැත
- ප ඔ ඉදින් යම් නිශාමයෙකින් නිසත වැ ‘සංඝඤ්ඤාවෙදසිත නිරෝධ සමචන් සමචන්තේ කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යන ඒ නිශාමයෙක් නැත් නම්,
- ප පා. භවත, ‘සංඝඤ්ඤාවෙදසිත නිරෝධ සමචන් සමචන්තේ කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යනු නො කියැවුණු මැ යැ
- 9 ස පු චක්ඛුර්විඤ්ඤාසමඛිති පුද්ගල කල්ලරිය නො කරන්නේ වේ ද?
- ප පථිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස අනු යම් නිශාමයෙකින් නිසත වැ ‘චක්ඛුර්විඤ්ඤාසමඛිති පුද්ගල කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යන ඒ නිශාමයෙක් ඇද්ද?
- ප. පථි. නැත
- ස. ඔ ඉදින් යම් නිශාමයෙකින් නිසත වැ ‘චක්ඛුර්විඤ්ඤාසමඛිති පුද්ගල කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යන ඒ නිශාමය නැත් නම්,
- ස. පා. භවත, ‘චක්ඛුර්විඤ්ඤාසමඛිති පුද්ගල කල්ලරිය නො කරන්නේ යැ’ යනු නො කියැවුණු මැ යැ

නිකායසංඝඤ්ඤාවෙදසිතකථා හිමි

15 10

අසඤ්ඤාසත්තුවිකක්ඛා

- 1 ස පු සඤ්ඤාවේදසිත්තනිරෝධසමාපත්ති අසඤ්ඤාසත්තුවිකා'ති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. අනු. අනුචි සඤ්ඤාවේදසිත්තනිරෝධං සමාපන්නස්ස අලොභො කුසලමූලං, අද්දෙසො කුසලමූලං, අමොහො කුසලමූලං, සඤ්ඤා විරියං සති සමාධි පඤ්ඤා'ති
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු නනුචි සඤ්ඤාවේදසිත්තනිරෝධං සමාපන්නස්ස අලොභො කුසලමූලං, අද්දෙසො කුසලමූලං, අමොහො කුසලමූලං සඤ්ඤා විරියං සති සමාධි පඤ්ඤා'ති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස ථ භඤ්චි නනුචි සඤ්ඤාවේදසිත්තනිරෝධං සමාපන්නස්ස අලොභො කුසලමූලං, අද්දෙසො කුසලමූලං, අමොහො කුසලමූලං, සඤ්ඤා විරියං සති සමාධි පඤ්ඤා,
- ස. පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ 'සඤ්ඤාවේදසිත්තනිරෝධසමාපත්ති අසඤ්ඤාසත්තුවිකා'ති
- 3 ස පු සඤ්ඤාවේදසිත්තනිරෝධසමාපත්ති අසඤ්ඤාසත්තුවිකා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අනුචි සඤ්ඤාවේදසිත්තනිරෝධං සමාපන්නස්ස ඵසෙසා වේදනා සඤ්ඤා චේතනා විහතන්ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

15. 10

අසඤ්ජසත්‍යපිකාකථා

[සඤ්ජවීරාග වශයෙන් පැවැති භාවනාව අසඤ්ජසමාපත්ති ද, වෙසී, නිරෝධසමාපත්ති ද වෙසී, සඤ්ජවෙදසීතනිරෝධසමාපත්ති ද, වෙසී මෙසේ සඤ්ජවෙදසීත නිරෝධසමාපත්තිහු, ලොකික-ලොකොත්තර වශයෙන් දෙදෙනෙකු එහි ලොකික වූවා පෘථග්ජනයා පිළිබඳ වැ ‘අසඤ්ජසත්‍යපිකා’ නම් වෙසී ලොකොත්තර වූවා ආයතීයත්ව වෙසී එ ද ‘නාසඤ්ජසත්‍යපිකා වෙසී මේ විභාගය නො කොට නිද්විශෙෂයෙන් සඤ්ජවෙදසීත නිරෝධසමාපත්තිය ‘අසඤ්ජසත්‍යපිකා’ නමුසි හෙතුමාදනිකාය වාසින් සෙසින් ලබා ගන්නාවුන්ගේ මාද බිඳුනට ‘අසඤ්ජසත්‍යපිකා කථා’ එසි]

1 ස පු සඤ්ජවෙදසීතනිරෝධසමාපත්තිය අසඤ්ජ-සත්‍යපිකා (අසංඤ්ජගෙනිතාතපත්ති පිණිස) වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස. අනු සඤ්ජවෙදසීතනිරෝධසමවත් සමවත්නහුට අලොභකුසලමූලය, අද්‍යෙසකුසලමූලය, අමොහ-කුසලමූලය, ශ්‍රද්ධා විශ්ඤාන සමාධි ප්‍රඥ ඇද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

2 ස පු සඤ්ජවෙදසීතනිරෝධසමවත් සමවත්නහුට අලොභකුසලමූලය අද්‍යෙසකුසලමූලය අමොහ-කුසලමූලය ශ්‍රද්ධා ප්‍රඥ නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.

ස ය ඉදින් සඤ්ජවෙදසීතනිරෝධසමවත් සම-වත්නහුට අලොභකුසලමූලය අද්‍යෙසකුසලමූලය අමොහකුසලමූලය ශ්‍රද්ධා විශ්ඤාන සමාධි ප්‍රඥ නැත් නම්,

ස පා භවත, ‘සඤ්ජවෙදසීතනිරෝධසමාපත්තිය අස-ඤ්ජසත්‍යපිකා යැ’ යනු නො කියැවුණු මැ යැ,

3 ස. පු සඤ්ජවෙදසීතනිරෝධසමාපත්තිය අසඤ්ජ-සත්‍යපිකා වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු සඤ්ජවෙදසීතනිරෝධසමවත් සමවත්නහුට සාගි වෙදනා සංඥ වේතනා විතත ඇද්ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුණු යැ ...

- 4 ස පු නඤ්ඤි සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධං සමාපන්නස්ස ඵසෙසා වෙදනා සඤ්ඤා වෙනනා විත්තනනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
- ස අනු අඵස්සකස්ස මග්ගභාවනා -පෙ- අවිත්තකස්ස මග්ගභාවනා'ති
- ප පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නනු සඵස්සකස්ස මග්ගභාවනා -පෙ- සවිත්තකස්ස මග්ගභාවනා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. ය හඤ්චි සඵස්සකස්ස මග්ගභාවනා -පෙ- සවිත්තකස්ස මග්ගභාවනා,
- ස පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධං සමාපන්නි අසඤ්ඤසත්තුපිකා'ති
- ස. පු සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධසමාපන්නි අසඤ්ඤසත්තුපිකා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු යෙ කෙටි සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධං සමාපත්තනි, සබ්බෙ තෙ අසඤ්ඤසත්තුපිකා'ති
- ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ප. පු න වත්තබ්බං සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධසමාපන්නි අසඤ්ඤසත්තුපිකා'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප. අනු. නනු ඉධාපි අසඤ්ඤි නත්තාපි අසඤ්ඤි'ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප ය හඤ්චි ඉධාපි අසඤ්ඤි නත්තාපි අසඤ්ඤි,
- ප පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ "සඤ්ඤවෙදසිතනිරෝධසමාපන්නි අසඤ්ඤසත්තුපිකා"ති

අසඤ්ඤසත්තුපිකකථා නිමිතිනා.

- 4 ස පු සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමචන් සමචන්තනුට
සප්ඨී වෙදනා සංඥ වෙනනා විතත නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සප්ඨී නො කරනුවහට මාගීභාවනා අවිතතක-
යාහට මාගීභාවනා වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු සසප්ඨීකයාහට මාගීභාවනා සවිතතකයාහට
මාගීභාවනා වෙයි නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සසප්ඨීකයාහට මාගීභාවනා වේ නම්
සවිතතකයාහට මාගීභාවනා වේ නම්,
- ස පා භවත, 'සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමාපතති අසඤ්ඤ
සත්‍යපිකා යැ' යනු නො කියැයුතු මැ යැ
- 5 ස පු සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමාපතති අසඤ්ඤසත්‍ය-
පිකා වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු: යම් කිසි කෙනෙක් සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමචන්
සමවදනාහු වෙත් නම්, ඔහු හැම අසඤ්ඤසත්‍යපිකා
නම් වෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .
- 6 ප පු සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමචන් 'අසඤ්ඤසත්‍ය-
පිකා'යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු මෙහිදු අසංඥී නො? එහිදු අසංඥී නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් මෙහිත් අසංඥී වේ නම්, එහිත් අසංඥී වේ
නම්,
- ප පා භවත, එකරුණින් 'සඤ්ඤවෙදසිත්තිරොධසමා-
පතති අසඤ්ඤසත්‍යපිකා යැ'යි කියැයුතු මැ යැ

15 11

කමමුපවයකථා.

1 ස පු

අඤ්ඤං කමමං, අඤ්ඤා කමමුපවයො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනනා,

ස අනු

අඤ්ඤා එකො, අඤ්ඤා එකසුපවයො, අඤ්ඤා
 වේදනා, අඤ්ඤා වේදනුපවයො, අඤ්ඤා සඤ්ඤා,
 අඤ්ඤා සඤ්ඤාපවයො, අඤ්ඤා වේදනා, අඤ්ඤා
 වේදනුපවයො, අඤ්ඤා විතතං, අඤ්ඤා විතතු-
 පවයො, අඤ්ඤා සංගා, අඤ්ඤා සංගුපවයො,
 අඤ්ඤා චිරියං, අඤ්ඤා චිරියුපවයො, අඤ්ඤා සති,
 අඤ්ඤා සතුපවයො, අඤ්ඤා සමාධි, අඤ්ඤා
 සමාධිපවයො, අඤ්ඤා පඤ්ඤා, අඤ්ඤා
 පඤ්ඤාපවයො, අඤ්ඤා රාගො, අඤ්ඤා රාගු-
 පවයො -පෙ- අඤ්ඤං අනොත්තප්පං, අඤ්ඤා
 අනොත්තප්පපවයො'ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

2 ස පු

අඤ්ඤං කමමං, අඤ්ඤා කමමුපවයො'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනනා,

ස. අනු

කමමුපවයො කමෙමන සහජානො'ති

ප. පටි

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

3 ස පු

කමමුපවයො කමෙමන සහජානො'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනනා.

ස. අනු

කුසලොත කමෙමන සහජානො කමමුපවයො
 කුසලො'ති.

ප පටි.

න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

15 11.

කමමුපවකථා.

[කමෝපවය වනාහි කමිසයන් අතර වූ විනතවිප්‍රසන්න වූ අව්‍යාකෘත අනාලම්බන වූ එකෙකැති අකික සමමිතිය නිකායවාසීන් සෙසින් බිබි ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'කමමුපවය කථා' එබී]

1 ස පු කමය අනෙකෙක් වේ ද, කමෝපවය අනෙකෙක් වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස අනු ස්පශ්‍යය අනෙකෙක් වේ ද, ස්පශ්‍යෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, වේදනා අනෙකෙක් වේ ද, වේදනෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, සංඥා අනෙකෙක් වේ ද, සංඥෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, වේතනා අනෙකෙක් වේ ද, වේතනෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, විතනය අනෙකෙක් වේ ද, විතනෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, ශ්‍රද්ධා අනෙකෙක් වේ ද, ශ්‍රද්ධෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, විශ්කිත අනෙකෙක් වේ ද, විශ්කිතෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, සමාති අනෙකෙක් වේ ද, සමාතිඋපවය අනෙකෙක් වේ ද, සමාති අනෙකෙක් වේ ද, සමාතිඋපවය අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රඥා අනෙකෙක් වේ ද, ප්‍රඥෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, රාගය අනෙකෙක් වේ ද, රාගෝපවය අනෙකෙක් වේ ද, අනෝතතප්පය අනෙකෙක් වේ ද, අනෝතතප්පඋපවය අනෙකෙක් වේ ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ

2. ස. පු කමය අනෙකෙක් වේ ද, කමෝපවය අනෙකෙක් වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස අනු කමෝපවය කමිස හා සහජාත වේ ද,

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

3 ස පු කමෝපවය කමිස හා සහජාත වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු කුශලකමිස හා සහජාත වූ කමෝපවය කුශල වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

- 4 ස පු. කුසලෙන කමෙමන සහජානො කමුඛපචයො කුසලොති.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු සුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තෙන කමෙමන සහ-ජානො කමුඛපචයො සුඛාය වෙදනාය සම්ප-සුත්තොති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු දුක්ඛාය වෙදනාය -පෙ- අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තෙන කමෙමන සහජානො කමුඛපචයො අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තොති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස පු. කමුඛපචයො කමෙමන සහජානොති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අකුසලෙන කමෙමන සහජානො කමුඛපචයො අකුසලොති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස පු. අකුසලෙන කමෙමන සහජානො කමුඛපචයො අකුසලොති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු සුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තෙන කමෙමන සහ-ජානො කමුඛපචයො සුඛාය වෙදනාය සම්ප-සුත්තොති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු දුක්ඛාය වෙදනාය -පෙ- අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තෙන කමෙමන සහජානො කමුඛපචයො අදුක්ඛමසුඛාය වෙදනාය සම්පසුත්තොති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7 ස පු. කමමං විතෙතන සහජානා, කමමං සාරම්මණෙනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු කමුඛපචයො විතෙතන සහජානො, කමුඛපචයො සාරම්මණොති
ප. පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8 ස පු. කමුඛපචයො විතෙතන සහජානො, කමුඛපචයො අනාරම්මණොති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.

- 4 ස. ප්‍ර කුශලකමිය හා සහජාත වූ කමෝපවය කුශල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ (විතතසම්ප්‍රසන්නතා සදහා පිළින යි)
- ස අනු: සුඛවේදනාසම්ප්‍රසන්නකමිය හා සහජාත වූ කමෝපවය සුඛවේදනාව හා සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු: දුඃඛවේදනාසම්ප්‍රසන්න අද්‍රැබාසුඛවේදනා සම්ප්‍රසන්න කමිය හා සහජාත වූ කමෝපවය අද්‍රැබාසුඛවේදනාව හා සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 5 ස ප්‍ර කමෝපවය කමිය හා සහජාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු: අකුශලකමියා හා සහජාත වූ කමෝපවය අකුශල වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
6. ස ප්‍ර අකුශලකමියා හා සහජාත වූ කමෝපවය අකුශල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සුඛවේදනාසම්ප්‍රසන්න කමිය හා සහජාත වූ කමෝපවය සුඛවේදනාව හා සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු දුඃඛවේදනාසම්ප්‍රසන්න අද්‍රැබාසුඛවේදනා-සම්ප්‍රසන්නකමිය හා සහජාත වූ කමෝපවය අද්‍රැබාසුඛවේදනාව හා සම්ප්‍රසන්න වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ස ප්‍ර කමිය විතතය හා සහජාත වෙයි කමිය සාලම්බන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කමෝපවය විතතය හා සහජාත වෙයි කමෝපවය සාලම්බන වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ .
- 8 ස. ප්‍ර කමෝපවය විතතය හා සහජාත වෙයි කමෝපවය අනාලම්බන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස අනු. කමමං චිතෙනන සහජානං, කමමං අනාරමං
ණනති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස. පු. කමමං චිතෙනන සහජානං, චිත්තං භිජ්ජමානං
කමමං භිජ්ජති'ති
- ප. පටිඤ්ඤ. ආමන්තා.
- ස අනු. කමුච්චයො චිතෙනන සහජානො, චිත්තං
භිජ්ජමානං කමුච්චයො භිජ්ජතිති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස පු. කමුච්චයො චිතෙනන සහජානො, චිත්තං
භිජ්ජමානං කමුච්චයො න භිජ්ජතිති,
- ප. පටිඤ්ඤ. ආමන්තා.
- ස අනු. කමමං චිතෙනන සහජානං, චිත්තං භිජ්ජමානං
කමමං න භිජ්ජති'ති
- ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු. කමමම් කමුච්චයො'ති
- ප. පටි. ආමන්තා,
- ස අනු. නඤ්ඤෙව කමමං සො කමුච්චයො'ති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 12 ස පු. කමමම් කමුච්චයො, කමුච්චයනො ටිපාකො
තිබ්බත්තති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ. ආමන්තා.
- ස. අනු. නඤ්ඤෙව කමමං, සො කමුච්චයො, සො
කමමට්ඨපාකො'ති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 13 ස. පු. කමමම් කමුච්චයො, කමුච්චයනො ටිපාකො
තිබ්බත්තති, ටිපාකො සාරමමරො'ති.
- ප පටිඤ්ඤ. ආමන්තා
- ස. අනු. කමුච්චයො සාරමමරො'ති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස අනු කමිය විතතය හා සහජාත වෙයි, කමිය අනාලම්භන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 9 ස පු කමිය විතතය හා සහජාත වෙයි, විතතය බිදෙන්නේ යැ, කමිය බිදේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කමොපවය විතතය හා සහජාත වෙයි, විතතය හිදුමාන යැ, කමොපවය බිදේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 10 ස පු කමොපවය විතතය හා සහජාත වෙයි විතතය හිදුමාන යැ, එකල කමොපවය නො බිදේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු කමිය විතතය හා සහජාත වෙයි, විතතය හිදුමාන කල්හි කමිය නො බිදේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ .
- 11 ස. පු කමිය ඇති කල කමොපවය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ඒ කමිය මැ ඒ කමොපවය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 12 ස. පු කමිය පිහිටි කල කමොපවය වෙයි, කමොපව-
යෙන් විපාකය උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස අනු ඒ කමිය මැ ඒ කමොපවය වූයේ ඒ කමිවිපාකය වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
13. ස. පු කමිය ඇති කල කමොපවය වෙයි, කමොපව-
යෙන් විපාකය උපදි විපාකය සාලම්භන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කමොපවය සාලම්භන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ ..

14 ස පු

කම්මපට්ඨකො අනාරම්මණො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

විපාකො අනාරම්මණො'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

16 ස පු

අඤ්ඤං කම්මං, අඤ්ඤං කම්මපට්ඨකො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා,

ස අනු

නනු වුත්තං ගතවතා “ඉධ පුණ්ණ, එකච්චා සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි කායසබ්බාරං අභි-සබ්බරොති, සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි වජ්ජසබ්බාරං -පෙ මනොසබ්බාරං අභිසබ්බරොති සො සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි කායසබ්බාරං අභිසබ්බරිත්වා සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි වජ්ජසබ්බාරං -පෙ- මනොසබ්බාරං අභිසබ්බරිත්වා සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි ලොකං උපපජ්ජති තමෙනං සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි ලොකං උපපන්නං සමානං සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි එස්සා චුසනති සො සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි එස්සෙති චුට්ඨං සමානො සබ්බාපජ්ඣමපි අබ්බාපජ්ඣමපි වෙදනං වෙදෙති වොඤ්ඤානුසං-දානං, සෙය්‍යථාපි මනුස්සා එකච්ච ව දෙවො එච්ච ව විනිපාතිකා ඉති බො පුණ්ණ, භූතා භූතස්ස උපපත්ති¹ හොති යං කරොති තෙන උපපජ්ජති. උපපන්නමෙනං එස්සා චුසනති. එවං-මපගං පුණ්ණ, කම්මදායාද සත්තා'ති වදාමි”ති,² අපොච්ඡ සුත්තනෙනා

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස පා

තෙන හි න වත්තබ්බං “අඤ්ඤං කම්මං අඤ්ඤං කම්මපට්ඨකො”ති,

කම්මපට්ඨකථා නිවසිතා

පණ්ණරසමො වග්ගො

තසසුද්දානං

“පට්ඨකො වචනිතා පටිච්චකම්මපදො අද්ධා ව බණො ලයො මුහුත්තා වත්තාරො ආසවා අතාසවා ලොකුත්තරානං ධම්මානං ජරාවරණං, ලොකුත්තරා සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමාපතති, ලොකියා සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධසමාපතති, සඤ්ඤාවෙදසිතනිරෝධා සමාපන්නො ඩාලං කරෙය්‍ය, සෙවච මග්ගො අසඤ්ඤාසහනුපපත්ති, අඤ්ඤං කම්මං අඤ්ඤං කම්මපට්ඨකො”ති

තනිපයා පරාජායකො

1. උපාගති - සිද්ධි,

2. ජෙසසිතිතාය - ජෙසසිපණ්ණස - කුසලාරම්භසුත්ත

- 14 ස පු කමොපවය අනාලම්භන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු විපාකය අනාලම්භන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 15 ස පු කමීය අනෙකෙක් වේ ද, කමොපවය අනෙකෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාෂාවකුත් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු
 “පුණ්ණය, මෙ සත්තෙහි කිසි මහණෙක් සදුඛ
 වූත් අදුඛ වූත් කායසංසකාර අභිසංසකරණ
 කෙරෙයි සදුඛ වූත් අදුඛ වූත් වාක් සංසකාර
 මහසංසකාර අභිසංසකරණ කෙරෙයි හේ සදුඛ
 වූත් අදුඛ වූත් කායසංසකාර අභිසංසකරණ
 කොට සදුඛ වූත් අදුඛ වූත් වාක් සංසකාර
 මහසංසකාර අභිසංසකරණ කොට සදුඛ වූ
 හෝ අදුඛ වූ හෝ ලොකයට පැමිණෙයි
 සදුඛ වූ හෝ අදුඛ වූ හෝ ලොකයට පැමිණී
 තුලන් සදුඛ වූ ද අදුඛ වූ ද සපගීයෝ පහසින්
 හේ සදුඛ වූ හෝ අදුඛ වූ හෝ සපගීයෝ
 පහස්නා ලද්දේ සදුඛ වූ හෝ අදුඛ වූ හෝ
 ව්‍යවකිණී සුඛදුඛ ඇති වෙදනා විදි මනුෂ්‍යයන්
 ඇතැම් දෙවියන් ඇතැම් විනිපාතිකයන් සෙයිති.
 පුණ්ණය මෙසේ භූතයෙන් භූතයක් වූයේ උපපත්ති
 වෙයි යමක් කෙරේ ද එයින් උපපත්ති වෙයි
 සපගීයෝ උපපන්න වූ තුලන් සපගී කෙරෙන්
 පුණ්ණය, මම මෙසෙයිනුදු ‘සතථියෝ කමී-
 දයාදයහ’යි කියමි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
 ඇත්තේ මැ නු”
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් කමීය අනෙකෙකැ, කමොපවය
 අනෙකෙකැ’යි නො කියැයුතු යැ

කමමුපවය කථා නිමි

පසලොස්වන දින

මිහි උද්භය

පව්වයකථා යැ, අඤ්ඤාමඤ්ඤාපච්චිකථා යැ, අධ්‍යාකථා යැ, බන් උස
 මුහුත්තකථා යැ, ආනවකථා යැ, ජරාමරණකථා යැ, සිඤ්ඤාවෙදයිතකථා යැ,
 දුකිසිඤ්ඤාවෙදයිත කථා යැ, තනියසිඤ්ඤාවෙදයිත කථා යැ, අසඤ්ඤා-
 සහතුපික කථා යැ කමමුපවයකථා යි.

තුනමැති පනස යි

සොළසමො වගෙහා.

16. 1

නිගගහකථා.

- 1 ස පු පරො පරස්ස විතතං නිගගණ්ඨාති'ති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස අනු පරො පරස්ස විතතං මා රජ්ජි, මා දුස්සි, මා මුසති මා කිලිසසී'ති නිගගණ්ඨාති'ති
 - ප පටි න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු පරො පරස්ස විතතං නිගගණ්ඨාති'ති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 - ස අනු පරො පරස්ස උප්පනො ඵස්සො මා නිරුජ්ඣි'ති නිගගණ්ඨාති'ති
 - ප පටි න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
 - ස අනු පරො පරස්ස උප්පනො වෙදනා -පෙ- උප්පනො සඤ්ඤා -පෙ- උප්පනො චේතනා -පෙ- උප්පනං විතතං -පෙ- උප්පනො සද්ධා -පෙ- උප්පනො විරිතං -පෙ- උප්පනො සති -පෙ- උප්පනො සමාධි -පෙ- උප්පනො පඤ්ඤා මා නිරුජ්ඣි'ති නිගගණ්ඨාති'ති
 - ප පටි න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු පරො පරස්ස විතතං නිගගණ්ඨාති'ති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස අනු පරො පරස්ස අත්ථාය රාගං පජ්ඣති'ති -පෙ- දෝසං පජ්ඣති -පෙ- අනොතනපපං පජ්ඣති'ති
 - ප පටි න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු පරො පරස්ස විතතං නිගගණ්ඨාති'ති
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 - ස අනු පරො පරස්ස අත්ථාය මග්ගං භාවෙති -පෙ- සතිපට්ඨානං භාවෙති -පෙ- බ්බොජ්ඣංගං භාවෙති'ති
 - ප පටි න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-

සොළොස්වනවග.

16. 1

නිගහන කපා.

[‘ලොකයෙහි බලප්‍රාප්ත වූ ද වර්තමාන වූ ද යම් කෙනෙක් ඇද්ද, ඉදින් ඔහු පරාගේ සිත වසන කොට නිගන්වනු හෙවත් සංකලනයෙන් වළඟන්නට නො හැකි වෙත් නම්, උන්ගේ කිනම් බලප්‍රාප්තියක් ද? කවර වර්තමානයක් ද? එකානන්තයෙන් ඔහු බලප්‍රාප්තියෙන් වර්තමාන-යෙන් මෙරවාගේ සිත වසන කොට සංකලනයෙන් වළඟනි’යි මහා-සංඝිකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘නිගහන කපා’ එයි]

- 1 ස. ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්නේ (වසන කරන්නේ) වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු: අනෙකෙක් අනෙකකුගේ ‘සිත නො ඇලේවයි දුෂ්‍ය නො වේවයි මූලා නො වේවයි කිලීටි නො වේවයි’ මෙසේ නිගන්නේ වේ ද?
 - ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්නේ වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුට උපන් සපයිය ‘නගමක් නිරුද්ධ වේවයි’ මෙසේ නිගන්නේ වේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
 - ස. අනු. අනෙකෙක් අනෙකකුට උපන් වෙදනා උපන් සංඤ්ඤා උපන් චේතනා උපන් සිත උපන් ශ්‍රැයා උපන් චියාඝී උපන් සමාති උපන් සමාති උපන් ප්‍රඤ්ඤා ‘නගමක් නිරුද්ධ වේවයි’ මෙසේ නිගන්නේ වේ ද?
 - ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
3. ස. ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්නේ වේ ද?
 - ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
 - ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකු සදහා රාගය ප්‍රභාණ කෙරේ ද දෝෂය ප්‍රභාණ කෙරේ ද? අතපත්‍රපා ප්‍රභාණ කෙරේ ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්නේ වේ ද?
 - ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 - ස. අනු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ අසි චිත්තය වාගිය හවා ද? සිව්වත් හවා ද? බොධිසම්බ හවා ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- 5 ස පු පරො පරසස විතතං නිගගණහානි'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා.
ස. අනු පරො පරසස අප්පාය දුක්ඛං පටිජානාති, සමුදයං
පජහති, නිරෝධං සම්මකරොති, මග්ගං භාවෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වතතබ්බං -ප-
- 6 ස පු පරො පරසස විතතං නිගගණහානි'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
ස අනු අඤ්ඤ අඤ්ඤසස කාරකො, පරං කතං සුඛං
දුක්ඛං, අඤ්ඤ කරොති, අඤ්ඤ පටිසං-
වෙදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වතතබ්බං -ප-
- 7 ස පු පරො පරසස විතතං නිගගණහානි'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
ස අනු නනු වුතතං භගවතා
“අතතනා'ව කතං පාපං
අතතනා සංඛිලිසසති.
අතතනා අකතං පාපං
අතතනා'ව විසුජ්ඣති
සුද්ධි අසුද්ධි පච්චතතං
නාඤ්ඤ අඤ්ඤං විසොධගෙ”ති^a
අපේව සුතතනො'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
ස පා තෙන හි න වතතබ්බං “පරො පරසස විතතං
නිගගණහානි'ති
8 ප පු න වතතබ්බං පරො පරසස විතතං නිගගණහානි'ති
ස පටිඤ්ඤ ආමනතා
ප. අනු නනු අනි බලපපතතා, අනි වසිභුතා'ති
ස පටිඤ්ඤ ආමනතා
ප ං හඤ්චි අනි බලපපතතා, අනි වසිභුතා
ප පා තෙන වත රෙ වතතබ්බං “පරො පරසස විතතං
නිගගණහානි'ති

නිගගහකථා නිමිතා

- 5 ස ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ අධීය පිණිස දූෂිත පරිඤ්ඤ කෙරේ ද? සමුදය දුරු කෙරේ ද? නිරෝධය සාක්ෂාත් කෙරේ ද? මාගීය භවා ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස. ප්‍ර: අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු: අනෙකෙක් අනෙකකුට කාරක වේ ද? සුඛදුඛ පරිකාන වේ ද? අනෙකෙක් කෙරේ ද? අනෙකෙක් විද්‍රවේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ස ප්‍ර: අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නු “තමා විසින් කළ පාපය තමා කෙලෙසන්නේ යැ තමා විසින් නො කළ පාපය තමා මැ ශුඬි කරන්නේ යැ ශුඬි අශුඬි දෙක තමා කෙරෙහි වෙයි අනෙකෙක් අනෙකකු විශුඬි නො කරන්නේ යැ”යි වදාළ සුත්‍රානනයෙක් ඇත්තේ මැ නු?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස පා එකරුණින් ‘අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ යැ’ යනු නො කියැයුතු මැ යැ
- 8 ප ප්‍ර ‘අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ යැ’ යනු නො කියැයුතු වේ ද?
- ස. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු බලප්‍රාප්තයෝ ඇත්තාහු නො? වග්ගිහයෝ ඇත්තාහු නො?
- ස. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ධ ඉදින් බලප්‍රාප්තයෝ ඇත්තාහු නම්, වග්ගිහයෝ ඇත්තාහු නම්,
- ප. පා භවත එකරුණින් ‘අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත නිගන්වේ යැ’ යනු කියැයුතු මැ යැ.

නිගහකථා නිමි.

පගගහ කථා.

- 1 ස. පු පරො පරසං චිත්තං පග්ගන්තාති'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස. අනු. පරො පරසං චිත්තං මා රජ්ජි, මා දුස්සි, මා
 මුග්ගි, මා කිලිසසී'ති පග්ගන්තාති'ති
 ප පටි න හෙවං වානඛේබ්බ -පෙ-
- 2 ස පු පරො පරසං චිත්තං පග්ගන්තාති'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු පරො පරසං අලොභං කුසලමූලං ජනෙති,
 අද්දසං කුසලමූලං ජනෙති, අමොහං කුසල-
 මූලං ජනෙති, සඤ්ඤා ජනෙති, විරියං ජනෙති, සංකප්පං
 ජනෙති, සමාධිං ජනෙති, පඤ්ඤා ජනෙති'ති
 ප පටි න හෙවං වානඛේබ්බ -පෙ-
3. ස පු පරො පරසං චිත්තං පග්ගන්තාති'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු පරො පරසං උප්පන්නො ඵස්සො මා නිරුජ්ජි'ති
 පග්ගන්තාති'ති
 ප පටි න හෙවං වානඛේබ්බ -පෙ-
 ස අනු පරො පරසං උප්පන්නා වෙදනා -පෙ- උප්පන්නා
 සඤ්ඤා -පෙ- උප්පන්නා වේදනා -පෙ-
 උප්පන්නා විරාගං -පෙ- උප්පන්නා සඤ්ඤා -පෙ-
 උප්පන්නා විරියං -පෙ- උප්පන්නා සති -පෙ-
 උප්පන්නො සමාධිං -පෙ- උප්පන්නා පඤ්ඤා මා
 නිරුජ්ජි'ති පග්ගන්තාති'ති
 ප පටි න හෙවං වානඛේබ්බ -පෙ-
4. ස පු පරො පරසං චිත්තං පග්ගන්තාති'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු. පරො පරසං අන්තරාගං පජ්ඣති, දෙසං
 පජ්ඣති, මොහං පජ්ඣති -පෙ- අනොත්තප්පං
 පජ්ඣති'ති
 ප පටි න හෙවං වානඛේබ්බ -පෙ-

16 2

පගහකථා

[මෙහි නිදානය ද නිගහකථායෙහි මෙනි]

- 1 ස ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ (පාලනය) කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත 'නොආලේච්ඡි සි දුෂ්‍ය නොවේච්ඡි සි මුලා නො වේච්ඡි සි කිලිටි නො වේච්ඡි ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
2. ස ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ අලොභකුසිලමූලය උපදවා ද, අදෙස කුසලමූලය උපදවා ද, අමොහ-කුසලමූලය උපදවා ද, ශ්‍රද්ධා උපදවා ද, විශ්වාසී උපදවා ද, සමාති උපදවා ද, සමාති උපදවා ද, ප්‍රඥ උපදවා ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුට 'උපන් සපගිස 'නහමක් නිරුඳි වේච්ඡි' ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස. අනු අනෙකෙක් අනෙකකුට 'උපන් වේදනා උපන් සංඤ උපන් චේතනා උපන් චිත්තය උපන් ශ්‍රද්ධාව උපන් විශ්වාස උපන් සමාති ස උපන් සමාති උපන් ප්‍රඥ නහමක් නිරුඳි වේච්ඡි' ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ (වළඟන්නේ) වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස ප්‍ර: අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකකුට අධි පිණිස රාගය භාරපියා ද භෝජය භාරපියා ද, මොහය භාර-පියා ද, අනපත්‍රපා භාරපියා ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 5 ස පු පරො පරස්ස චිත්තං පග්ගණ්හාති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු පරො පරස්ස අත්ථාය මග්ගං භාවෙති -පෙ-
සතිපට්ඨානං භාවෙති -පෙ- බොජ්ඣංගිකා
භාවෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 6 ස පු පරො පරස්ස චිත්තං පග්ගර්හාති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු පරො පරස්ස අත්ථාය දුක්ඛං පටිජානාති -පෙ-
මග්ගං භාවෙති'ති
ප. පටි න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 7 ස පු පරො පරස්ස චිත්තං පග්ගණ්හාති'ති.
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු අඤ්ඤා අඤ්ඤස්ස කාරකො, පරං කතං සුඛං
දුක්ඛං, අඤ්ඤා කාරොති, අඤ්ඤා පටිසං-
වෙදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
- 8 ස පු පරො පරස්ස චිත්තං පග්ගණ්හාති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු නත්ත චිත්තං භගවතා
“අත්තනාව කතං පාපං -පෙ- නාඤ්ඤා අඤ්ඤාං
විසොධස්සෙ”ති² අත්ථෙව සුත්තනන්තොති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස පා තෙන හි න වත්තබ්බං පරො පරස්ස චිත්තං
පග්ගණ්හාති'ති
- 9 ප පු න වත්තබ්බං පරො පරස්ස චිත්තං පග්ගණ්හා-
ති'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
ප අනු නත්ත අත්ථි බලපපත්තා අත්ථි වසීභුතා'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ප ය භඤ්චි අත්ථි බලපපත්තා අත්ථි වසීභුතා,
ප පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බං “පරො පරස්ස
චිත්තං පග්ගණ්හා”ති

පග්ගහකථා නිට්ඨිතා

- 5 ස. ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
 ස. අනු: අනෙකෙක් අනෙකකුගේ අසී පිණිස මාගීය වඩා ද. සතිපට්ඨාන වඩා ද. බොධිසම්ම වඩා ද?
 ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 6 ස. ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
 ස. අනු අනෙකෙක් අනෙකකුගේ අසී පිණිස දුෂ්ඨය පරිඤ්ඤා කෙරේ ද, මාගීභාවනා කෙරේ ද?
 ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ .
7. ස ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
 ස. අනු අනෙකෙක් අනෙකකුට කාරක වේ ද? සුඛදුෂ්ඨ පරික්‍ෂාන වේ ද? අනෙකෙක් කරන්නේ වේ ද? අනෙකෙක් විදුනේ වේ ද?
 ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ.
- 8 ස. ප්‍ර අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කරන්නේ වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
 ස. අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු නමා මැ කළ පාපය අනෙකෙක් අනෙකකු විශුද්ධි නො කෙරේ'' යයි වදාළ සුත්‍රානුසාරයක් ඇත්තේ මැ නු
 ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.
 ස. පා. එකරුණින් ''අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ'' යයි නො කියැයුතු යැ.
9. ප ප්‍ර. අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ යයි නො කියැයුතු වේ ද?
 ස. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
 ප. අනු. බලප්‍රාප්තයෝ ඇත්තාහු නො? වර්ණනායෝ ඇත්තාහු නො?
 ස. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
 ප. ස. ඉදින් බලප්‍රාප්තයෝ ඇත්තාහු නම්, වර්ණනායෝ ඇත්තාහු නම්,
 ප. පා. භවත එකරුණින් ''අනෙකෙක් අනෙකකුගේ සිත ප්‍රග්‍රහ කෙරේ'' යයි කියැයුතු මැ යැ.

පශ්‍යහකථා නිමි.

16. 3

සුඛානුපපදන කථා

- 1 ස පු පරො පරස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස පු පරො පරස්ස දුක්ඛං අනුපපදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු පරො පරස්ස දුක්ඛං අනුපපදෙති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු. පරො පරස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු පරො පරස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු පරො පරස්ස අත්තනො, සුඛං අනුපපදෙති,
අඤ්ඤාසං සුඛං අනුපපදෙති, තස්ස සුඛං
අනුපපදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
4. ස පු පරො පරස්ස නෙවත්තනො, න අඤ්ඤාසං,
න තස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස ය භඤ්චී පරො පරස්ස නෙවත්තනො, න
අඤ්ඤාසං, න තස්ස සුඛං අනුපපදෙති,
ස පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ "පරො පරස්ස සුඛං
අනුපපදෙති'ති
- 5 ස පු පරො පරස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අඤ්ඤා අඤ්ඤාසං කාරකො, පරං කතං සුඛං
දුක්ඛං, අඤ්ඤා කරොති, අඤ්ඤා පටිසං-
වෙදෙති'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. 3

සුඛානුපපාදන කථා.

[‘එකකු අනෙකක්හට සුඛය දියහෙන්නේ යැයි ලබිමින් හෙතුවාදින්ගේ මාද බිඳුනට ‘සුඛානුපපාදනකථා’ එයි]

- 1 ස පු අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුව දෙන්නේ වේ ද?
ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකක්හට දුක් දෙන්නේ වේ ද?
ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු අනෙකෙක් අනෙකක්හට දුක් දෙන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුව දෙන්නේ වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුව දෙන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනෙකෙක් අනෙකක්හට නමාගේ සුව දෙන්නේ වේ ද, අනුන්ගේ සුව දෙන්නේ වේ ද, ඔහු මැ ගේ සුව දෙන්නේ වේ ද?
ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
4. ස පු අනෙකක්හට නමාගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ ද, අන්‍යයන්ගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ ද, ඔහු මැ ගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් අනෙකෙක් අනෙකක්හට නමාගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ නම්, අන්‍යයන්ගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ නම්, ඔහු මැ ගේ සුඛය නො මැ දෙන්නේ වේ නම්,
- ස. පා හවත ‘අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුඛය දෙන්නේ වේ’ යයි නො කියැවුනු මැ යැ
- 5 ස. පු අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුඛය දෙන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. අනෙකෙක් අනෙකක්හට කාරක වේ ද, පුබුද්ධි පරිත්‍යාග වේ ද, අනෙකෙක් කෙරේ ද, අනෙකෙක් විදුනේ වේ ද?
ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- 6 ප පු: න වතතබ්බං පරො පරස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
ප අනු නනු ආයස්මා උද්ඝ්ථි එතදවොච.
- “බහුන්තං¹ වත නො භගවා දුක්ඛධම්මානං
අපහන්තා, බහුන්තං වත නො භගවා සුඛධම්මානං
උපහන්තා, බහුන්තං¹ වත නො භගවා අකුසලානං
ධම්මානං අපහන්තා, බහුන්තං¹ වත නො භගවා
කුසලානං ධම්මානං උපහන්තා”ති a අනෙච
සුත්තනෙතො'ති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
ප පා. තෙන හි “පරො පරස්ස සුඛං අනුපපදෙති'ති

සුඛානුපපදනකථා නිමිති

1 බහුන්තං - සිමු, මජ්ඣං.

a. මජ්ඣිමනිකාය - උවුතිකායායම සුත්තං.

6 ප පු

“අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුඛය දෙන්නේ වේ”
යයි නො කියායුතු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ප අනු

ආයුෂමත් උද්ධි තෙරණුවෝ තෙල වදාලාහු නො
“භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ බොහෝ වූ දුඃඛ-
ධර්මයන් බැහැර කරන්නේක් මැ යැ භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ අපට බොහෝ වූ සුඛධර්මයන් එළවන
සේක් මැ යැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපගේ
බොහෝ වූ අකුශලධර්මයන් බැහැර කරන සේක්
මැ යැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අපට බොහෝ
කුශලධර්මයන් එළවන සේක් මැ යැ” යි වදාල
සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ස පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ප පා

එකරුණීන් ‘අනෙකෙක් අනෙකක්හට සුඛය
දෙන්නේ වේ

සුඛානුප්පදාන කථා නිමි.

16 4

අධ්‍යයනමාසිකාර කථා.

[“සබ්බෙ සංසාරා අනිච්ඡා” ආදී චෛත්‍ය නිසා නයමනස්කාර හැර පාරමිත මාසිකාර පමණක් හෙය “මෙතෙහි කැනුණේ හැම සංස්කාරයන් එකම මෙතෙහි කෙරේ” යයි පූජ්‍යසෙලිය පරපරාමෙලියයන් සෙසින් ලබි ගන්නාවූන්ගේ වාද බිඳහම “අධ්‍යයනමාසිකාර කථා” එබි]

1 ස. පු.

බැස ගෙන (හාත්පයින් - සමුදුණියෙන් ගෙන) මෙතෙහි කරන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා.

එසේ යැ

ස. අනු.

එ සිත් එ සිත දැනගන්නේ වේ ද?

ප. පටි.

එසේ නො කියැවුණු යැ .

2 ස. පු.

එ සිත් එ සිත දැනගන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා.

එසේ යැ

ස. අනු.

එ සිත් එ සිත ‘සිතා’යි දැනගන්නේ වේ ද?

ප. පටි.

එසේ නො කියැවුණු යැ .

3. ස. පු.

එ සිත් එ සිත දැනගන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා

එසේ යැ

ස. අනු

එ සිත එ සිතට අරමුණු වේ ද?

ප. පටි.

එසේ නො කියැවුණු යැ

4. ස. පු.

එ සිත එ සිතට අරමුණු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා

එසේ යැ

ස. අනු

ඒ සංශ්‍යයෙන් ඒ සංශ්‍ය සංශ්‍ය කෙරේ ද? ඒ වේදනායෙන් ඒ සංශ්‍යයෙන් ඒ වේදනායෙන් ඒ විභායෙන් ඒ විභායෙන් ඒ විචාරයෙන් ඒ ප්‍රතිභයෙන් ඒ සමාහරයෙන් ඒ ප්‍රභයෙන් ඒ ප්‍රභව දැනගන්නේ වේ ද?

ප. පටි

එසේ නො කියැවුණු යැ

ස. අනු

අනිත්‍ය ‘අනිත්‍ය’ යැයි වේදනෙහි කරන්නේ අනාගතය ‘අනාගත’ යැයි වේදනෙහි කරන්නේ වේ ද?

ප. පටි

එසේ නො කියැවුණු යැ

5 ස. පු.

අනිත්‍ය ‘අනිත්‍ය’ යැයි වේදනෙහි කරන්නේ අනාගතය ‘අනාගත’ යැයි වේදනෙහි කරන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා

එසේ යැ

- ස. අනු ද්විතනං එස්සානං -පෙ- ද්විතනං විතතානං සමොධානං භොතිති
- ප. පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු අතීතං අතීතනති මනසිකරොනො පච්චුප්පනං පච්චුප්පනනති මනසිකරොතිති
- ප. පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස. පු අතීතං අතීතනති මනසිකරොනො පච්චුප්පනං පච්චුප්පනති මනසිකරොතිති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු ද්විතනං එස්සානං -පෙ- ද්විතනං විතතානං සමොධානං භොතිති
- ප. පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු අතීතං අතීතනති මනසිකරොනො අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොති, පච්චුප්පනං පච්චුප්පනනති මනසිකරොතිති
- ප. පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ පෙ-
- 7 ස. පු අතීතං අතීතනති මනසිකරොනො අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොති, පච්චුප්පනං පච්චුප්පනනති මනසිකරොතිති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු තිණ්ණං එස්සානං -පෙ- තිණ්ණං විතතානං සමොධානං භොතිති
- ප. පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො අතීතං අතීතනති මනසිකරොතිති
- ප. පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස. පු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො අතීතං අතීතනති මනසිකරොතිති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු ද්විතනං එස්සානං -පෙ- ද්විතනං විතතානං සමොධානං භොතිති
- ප. පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස. අනු. සංඝියන් දෙදෙනකුන්ගේ . චිත්තයන් දෙදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු. අනිතය 'අනිත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ
ප්‍රත්‍යුත්‍යනය 'ප්‍රත්‍යුත්‍යන යැ'යි මෙහෙති
කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස. ප්‍ර. අනිතය 'අනිත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ
ප්‍රත්‍යුත්‍යනය 'ප්‍රත්‍යුත්‍යන යැ'යි මෙහෙති
කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ස. අනු. සංඝියන් දෙදෙනකුන්ගේ චිත්තයන් දෙදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු. අනිතය 'අනිත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ අනා-
ගතය 'අනාගත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ වේ ද?
ප්‍රත්‍යුත්‍යනය 'ප්‍රත්‍යුත්‍යන යැ'යි මෙහෙති
කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
7. ස. ප්‍ර. අනිතය 'අනිත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ අනා-
ගතය 'අනාගත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ වේ ද?
ප්‍රත්‍යුත්‍යනය 'ප්‍රත්‍යුත්‍යන යැ'යි මෙහෙති
කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ස. අනු. සංඝියන් තිදෙනකුන්ගේ චිත්තයන් තිදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස. අනු. අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ
අනිතය 'අනිත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
8. ස. ප්‍ර. අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ
අනිතය 'අනිත යැ'යි මෙහෙති කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ස. අනු. සංඝියන් දෙදෙනකුන්ගේ චිත්තයන් දෙදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

- ස අනු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො
පච්චුප්පනං පච්චුප්පනනනති මනසිකරොතිති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස, පු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො
පච්චුප්පනං පච්චුප්පනනනති මනසිකරොතිති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු ද්විතනං ඵසසානං -පෙ- ද්විතනං විතතානං
සමොධානං භොතිති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො
අතීතං අතීතනති මනසිකරොති, පච්චුප්පනං
පච්චුප්පනනනති මනසිකරොතිති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස පු අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොනො අතීතං
අතීතනති මනසිකරොති, පච්චුප්පනං පච්චුප්ප-
නනනති මනසිකරොතිති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස. අනු තිණ්ණං ඵසසානං -පෙ- තිණ්ණං විතතානං
සමොධානං භොතිති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු පච්චුප්පනං පච්චුප්පනනනති මනසිකරොනො
අතීතං අතීතනති මනසිකරොතිති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු පච්චුප්පනං පච්චුප්පනනනති මනසිකරොනො
අතීතං අතීතනති මනසිකරොතිති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු ද්විතනං ඵසසානං -පෙ- ද්විතනං විතතානං
සමොධානං භොතිති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු පච්චුප්පනං පච්චුප්පනනනති මනසිකරොනො
අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොතිති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- ස අනු අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 9 ස ප්‍ර අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු සංගීයන් දෙදෙනකුන්ගේ චිත්තයන් දෙදෙනකුන්ගේ සම්මතය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 10 ස ප්‍ර අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද? ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංගීයන් තිදෙනකුන්ගේ චිත්තයන් තිදෙනකුන්ගේ සම්මතය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 11 ස ප්‍ර ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංගීයන් දෙදෙනකුන්ගේ චිත්තයන් දෙදෙනකුන්ගේ සම්මතය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂනය යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙනෙහි කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

12. ස. පු.

පච්චුප්පනතං පච්චුප්පනනනති මනසිකරොතො,
අනාගතං අනාගතනති මනසිකරොතිති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු.

දව්නතං එසසානං -පෙ- දව්නතං විතතානං
සමොඛානං භොතිති

ප. පටි.

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

13. ස. පු:

පච්චුප්පනතං පච්චුප්පනනනති මනසිකරොතො,
අතිතං අතිතනති මනසිකරොති, අනාගතං
අනාගතනති මනසිකරොති'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු.

තිණණං එසසානං පෙ තිණණං විතතානං
සමොඛානං භොතිති

ප. පටි.

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

14. ප. පු:

න වතනබ්බං “අභිග්ගමනසිකරොති’ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. අනු

නනු වුතතං නගවතා

“සබ්බෙ සඛාරා අනිච්චාති යද පඤ්ඤාය පසංගි
අද නිබ්බිදාති දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියාසබ්බෙ සඛාරා දුකතාති යද පඤ්ඤාය පසංගි
අද නිබ්බිදාති දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියා,සබ්බෙ ඛම්මා අනත්තාති යද පඤ්ඤාය පසංගි
අද නිබ්බිදාති දුකෙති එස මග්ගො විසුද්ධියා”ති,^a
අපොච්ඡ සුත්තනොනොති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. පා

තෙන හි ‘අභිග්ගමන මනසිකරොති’ති

අභිග්ගමනසිකාරකපා නිබ්බිතා

12 ස ප්‍ර ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත යැ'යි මෙතෙහි කරන්නේ අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙතෙහි කරන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු සංගීයන් දෙදෙනකුන්ගේ . චිත්තයන් දෙදෙනකුන්ගේ සම්මතය වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

13 ස ප්‍ර ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්තය 'ප්‍රත්‍යක්‍ෂානන්ත යැ'යි මෙතෙහි කරන්නේ අතීතය 'අතීත යැ'යි මෙතෙහි කරන්නේ වේ ද? අනාගතය 'අනාගත යැ'යි මෙතෙහි කරන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු සංගීයන් තිදෙනකුන්ගේ . චිත්තයන් තිදෙනකුන්ගේ සම්මතය වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ ...

14 ප ප්‍ර 'බ්‍රහ්මයෙහි මෙතෙහි කෙරෙන්න' නො කියැවුණු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විදාරනලද මැ නු: "යම් කලෙකැ 'හැම සංසාරයෝ අතිත්‍යයහ'යි නුවණින් දක්නේ වේ ද, යළි දුක්ඛි කලකිරේ ද, තෙල විශුද්ධියට මැහී වෙයි.

යම් කලෙකැ 'හැම සංසාරයෝ අතිත්‍යයහ'යි නුවණින් දක්නේ වේ ද, යළි දුක්ඛි කලකිරේ ද, තෙල විශුද්ධියට මැහී වෙයි.

යම් කලෙකැ 'හැම ධම්මෝ අතිත්‍යයහ'යි නුවණින් දක්නේ වේ ද, යළි දුක්ඛි කලකිරේ ද, තෙල විශුද්ධියට මැහී වෙති, වදුල සුත්‍රානුකූලයක් ඇත්තේ මැ නු

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ප පා එ කරුණින් 'බ්‍රහ්මයෙහි මෙතෙහි කරන්නේ වේ

16 5

රූප ගෙවුනි කථා.

- 1 ස පු රූප ගෙවුනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අලොභො ගෙවුනි
- ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු අද්දෙසො ගෙවු -පෙ- අමොහො ගෙවු -පෙ-
ලොභො ගෙවු -පෙ- ද්දෙසො ගෙවු -පෙ-
මොහො ගෙවුනි
- ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු රූප ගෙවුනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු සාරම්මණො, අනි නස්ස ආවට්ඨනා¹ -පෙ- පණ්ණිති.
- ප. පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු නනු අනාරම්මණො, නනි නස්ස ආවට්ඨනා¹ -පෙ-
පණ්ණිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ස භඤ්චි අනාරම්මණො, නනි නස්ස ආවට්ඨනා¹ -පෙ-
පණ්ණිති,
- ස පා නො ච චත රෙ වතතබ්බෙ. “රූප ගෙවුනි”
3. ස. පු අලොභො ගෙවු සාරම්මණො, අනි නස්ස
ආවට්ඨනා¹ -පෙ- පණ්ණිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූප ගෙවු සාරම්මණො, අනි නස්ස ආවට්ඨනා¹
-පෙ- පණ්ණිති
- ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1 ආවට්ඨනා - ශා

16 5

රූපං හෙතුනි කථා.

[‘හෙතු’ යනු කුසලමූලාදී හෙතුවලින් කිසි යම් ප්‍රත්‍යයෙන් නමෙකි. මේ වෙනස නො ගෙන “විතතාපරා මහා කුතා හෙතු” යන වචන මාත්‍රය නිසා අවිශේෂයෙන් ‘රූපය හෙතු’ යයි උත්තරාපදාකයන් සසඳින් ලබා ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘රූපං හෙතුනි කථා’ එයි]

- 1 ස පු රූපය හෙතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අලෝභ හෙතු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අද්‍යෙය්‍යහෙතු වේ ද? අමෝහහෙතු ලෝභ-
හෙතු ද්‍යෙය්‍යහෙතු මෝහහෙතු වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු රූපය හෙතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සාලමඛන වේ ද? එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි
ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අනාලමඛන නො? එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි
නැත් නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ස ඉදින් අනාලමඛන වේ නම්, එයට ආවහිතා
ප්‍රණීධි නැත් නම්,
- ස පා හවත ‘රූපය හෙතු වේ’ යයි නො කියැවුනු මැ යැ
- 3 ස පු. අලෝභහෙතු සාලමඛන වේ ද? එයට ආවහිතා
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු (තොප මතයෙනි) රූපහෙතු සාලමඛන වේ
එයට ආවහිතා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

4 ස පු

අද්දෙසො හෙතු -පෙ- අමොහො හෙතු -පෙ-
ලොහො හෙතු -පෙ- ද්දෙසො හෙතු -පෙ-
මොහො හෙතු සාරම්මණො, අනි නසා
ආවට්ඨනා¹ -පෙ- පණ්ණිඨි'ති

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු.

රූපං හෙතු සාරම්මණං, අනි නසා ආවට්ඨනා
-පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස පු

රූපං හෙතු අනාරම්මණො,² නනි නසා
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති

ප. පටිඤ්ඤා.

ආමනතා.

ස. අනු:

අලොහො හෙතු අනාරම්මණො, නනි නසා
ආවට්ඨනා¹, -පෙ- පණ්ණිඨි'ති

ප. පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු:

රූපං හෙතු අනාරම්මණො, නනි නසා
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති

ප. පටිඤ්ඤා.

ආමනතා.

ස. අනු.

අද්දෙසො හෙතු -පෙ- අමොහො හෙතු -පෙ-
ලොහො හෙතු -පෙ- ද්දෙසො හෙතු -පෙ-
මොහො හෙතු අනාරම්මණො, නනි නසා
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති

ප. පටි:

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ප. පු

න වත්තබ්බං රූපං හෙතුනි.

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ප. අනු.

නනු මහාභුතා උපාදරූපානං³ උපාදය හෙතුනි

ස. පටිඤ්ඤා.

ආමනතා.

ප. ස

භඤ්චි මහාභුතා උපාදරූපානං උපාදය හෙතු,

ප. පා

තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'රූපං හෙතු'ති

රූපං හෙතුනිකථා නිවර්තනා

1 ආවට්ඨනා-සා

2 සාරම්මණං - PTS.

3 උපාදය රූපානං

- 4 ස පු අද්දසිභෙදානි අමොහභෙදානි ලොහභෙදානි .
ද්දසිභෙදානි මොහභෙදානි සාලම්බන වේ ද? එයට
ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපභෙදානි සාලම්බන වේ ද? එයට ආවහිනා .
ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 5 ස. පු රූපභෙදානි අනාලම්බන වේ ද, එයට ආවහිනා
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අලොහභෙදානි අනාලම්බන වේ ද, එයට ආවහිනා
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 6 ස. පු රූපභෙදානි අනාලම්බන වේ ද, එයට ආවහිනා
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අද්දසිභෙදානි අමොහභෙදානි ලොහභෙදානි
ද්දසිභෙදානි මොහභෙදානි අනාලම්බන වේ ද?
එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 7 ප පු 'රූපය භෙදානි' වේ' යයි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප. අනු මහාභුතයෝ, උපාද්‍යරූපයනට උපාද්‍යයභෙදානි නො?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප ධ ඉදින් මහාභුතයෝ උපාද්‍යරූපයනට උපාද්‍ය-
භෙදානි වෙත් නම්,
- ප. පා භවත එකරුණින් 'රූපය භෙදානි' යයි
කියැවුණු මැ යැ

16. 6

රූප සහෙතුකනනිකථා.

- 1 ස පු. රූප සහෙතුකනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස අනු අලොභපෙතුනානි
 ප පටි. න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු අද්දෙසහෙතුනානි -පෙ- අමොහහෙතුනානි -පෙ-
 ලොභහෙතුනානි -පෙ- දෙසහෙතුනානි පෙ-
 මොහහෙතුනානි
 ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
 2 ස පු රූප සහෙතුකනනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු සාරම්මණං, අනච්ඡි නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ පණ්ණිසිති
 ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු නනු අනාරම්මණං, නනච්ඡි නස්ස ආවට්ඨනා පෙ-
 පණ්ණිසිති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 ස ය හඤ්චි අනාරම්මණං, නනච්ඡි නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
 පණ්ණිසිති,
 ස පා නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ “රූප සහෙතුක”නති
 3. ස පු අලොභො සහෙතුකො සාරම්මණො, අනච්ඡි නස්ස
 ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිසිති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු රූප සහෙතුකා සාරම්මණං, අනච්ඡි නස්ස ආවට්ඨනා
 -පෙ- පණ්ණිසිති
 ප. පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
 4 ස. පු අද්දෙසො සහෙතුකො -පෙ- අමොහො -පෙ-
 සඤ්ඤා පෙ- විජ්ජා -පෙ- සති -පෙ- සමාධි පෙ-
 පඤ්ඤා -පෙ- ලොභො -පෙ- දෙසො -පෙ-
 මොහො -පෙ- මානො පෙ- දිට්ඨි -පෙ- චිත්ති-
 ක්ච්ඡා -පෙ- පිනං පෙ- උද්ධමං -පෙ-
 අභිරිකං පෙ- අනොතනප්පං සහෙතුකා සාරම්ම-
 ණං, අනච්ඡි නස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිසිති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා

16 6.

රූපං සහෙතුකනනි කථා.

[මෙහි නිදානය ද 'රූපං සහෙතුකනි' කථායෙහි කී පරිදි දත යුතු]

- 1 ස පු රූපය සහෙතුක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අලොභසහෙතුයෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අද්දෙසසහෙතුයෙන් අමොහසහෙතුයෙන් ලොභ
සහෙතුයෙන් ද්දෙසසහෙතුයෙන් . මොහසහෙතු-
යෙන් වේ ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු රූපය සහෙතුක වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස අනු සාලම්බන වේ ද? එයට ආවභිනා .. ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු: අනාලම්බන නො? එයට ආවභිනා . ප්‍රණීධි
නැත් නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය: ඉදින් අනාලම්බන වේ නම්, එයට ආවභිනා ...
ප්‍රණීධි නැත් නම්,
- ස පා. භවත, 'රූපය සහෙතුක වෙති' නො කියැවුනු
මැ යැ
- 3 ස පු අලොභය සහෙතුක සාලම්බන වේ ද? එයට
ආවභිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය සහෙතුක සාලම්බන වේ ද? එයට ආවභිනා
ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු අද්දෙසය සහෙතුක වේ ද? අමොහය
ශ්‍රද්ධාව විශ්වාස සමාධි සමාධි ප්‍රඥාව .
ලොභය දෝෂය මොහය . මානස
දූෂිත විචිත්තයාව සායානස මාධිතසය
අශ්‍රිතය අනපත්‍රපාව සහෙතුක සාලම්බන
වේ ද? එයට ආවභිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

- ස. අනු. රූපං සහෙතුකං කර්මාන්තං, අනු නසා ආවිචිනා -පෙ- පණ්ඩිති.
- ප. පථි. න හෙවං වහනබ්බං -පෙ-
- 5 ස. පු රූපං සහෙතුකං අනාරම්භං, නනි නසා ආවිචිනා -පෙ- පණ්ඩිති
- ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.
- ස. අනු. අප්‍රොනො සහෙතුකො අනාරම්භො, නනි නසා ආවිචිනා -පෙ- පණ්ඩිති.
- ප. පථි. න හෙවං වහනබ්බං -පෙ-
- 6 ස. පු රූපං සහෙතුකං අනාරම්භං, නනි නසා ආවිචිනා -පෙ- පණ්ඩිති
- ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.
- ස. අනු. අද්‍රෙසො සහෙතුකො -පෙ- අනොගහනපා සහෙතුකා අනාරම්භං, නනි නසා ආවිචිනා -පෙ- පණ්ඩිති.
- ප. පථි. න හෙවං වහනබ්බං -පෙ-
- 7 ප. පු න වහනබ්බං රූපං සහෙතුකානි
- ස. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.
- ප. අනු. නනු රූපං සප්පච්චයනති
- ස. පටිඤ්ඤා. ආමනනා.
- ප. ස. හස්සෙ රූපං සප්පච්චයං,
- ප. පා. තෙන වත රෙ වහනබ්බං "රූපං සහෙතුකා"නති

රූපං සහෙතුකානිකර්මා නිවේනා.

- ස. අනු රූපය සහෙතුක සාලමිඛන වේ ද? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස පු රූපය සහෙතුක අනාලමිඛන වේ ද, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අලොභය සහෙතුක අනාලමිඛණ වේ ද, එයට ආවතීනා . ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස. පු. රූපය සහෙතුක අනාලමිඛන වූයේ, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැත්තේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අද්වේෂය සහෙතුක අනපත්‍රපාව සහෙතුක අනාලමිඛන වූයේ, එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි නැත්තේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ප. පු. 'රූපය සහෙතුක වෙතී' නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ,
- ප අනු රූපය සප්තකය නො?
- ස පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ප ස ඉදින් රූපය සප්තකය වේ නම්,
- ප පා භවන, එකරුණින් රූපය 'සහෙතුක වෙතී' කියැයුතු මැ යැ

රූපං සහෙතුකනනි කථා නිමි

රූපං කුසලාකුසලනිකපා.

1 ස පු	රූපං කුසලනි
ප. පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස. අනු	සාරම්මණං, අනභි තස්ස ආවට්ඨනා ¹ -පෙ-පණ්ඩිති.
ප. පටි.	න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු.	නනු අනාරම්මණං, නභි තස්ස ආවට්ඨනා ¹ -පෙ-පණ්ඩිති,
ප. පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස. ය.	හඤ්චි අනාරම්මණං, නභි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-පණ්ඩි,
ස. පා	නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ රූපං කුසල'නි
2 ස පු	අලොභො කුසලො සාරම්මණො, අනභි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
ප. පටිඤ්ඤා.	ආමනතා
ස. අනු	රූපං කුසලං සාරම්මණං, අනභි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
ප. පටි.	න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
3 ස පු	අද්දෙසො කුසලො -පෙ- අමොහො කුසලො -පෙ- සඤ්ඤා කුසලො -පෙ- විරිතං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා කුසලො සාරම්මණො, අනභි තාය ² ආවට්ඨනා -පෙ පණ්ඩිති
ප. පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස. අනු	රූපං කුසලං සාරම්මණං, අනභි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති.
ප. පටි	න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. ආමජ්ජකා - සො

2 තස්ස - සිවු. PTS

16 7

රූපං කුසලාකුසලානි කපා.

[“කායකම්මං චිච්ඡිකම්මං කුසලං අකුසලං- කායකම් චාත්තම් කුසලන් අකුසලන් චෙසි” යන චචන නිසා ‘කායචාත්තම් සබ්බාන කායචිඤ්ඤති චාත්චිඤ්ඤති රූප කුසලන් අකුසලන් චෙති’ මහිශාසක සම්මතිය නිසායචාසිත් සෙසින් ලබති ගන්තමුන්ගේ වාද විද්‍යාව ‘රූපං කුසලාකුසලානි කපා’ එයි]

- 1 ස පු රූපය කුසල වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තා .. ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ .
- ස අනු අනාලම්බන නො? එයට ආවර්තා . ප්‍රණීධි නැත් නො?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ස ස ඉදින් අනාලම්බන වී නම්, එයට ආවර්තා . ප්‍රණීධි නැත් නම්,
- ස. පා: හවත, ‘රූපය කුසල වෙති’ නො කියැවුණු මැ යැ
- 2 ස පු අලෝභය කුසල සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය කුසල සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස. පු අද්වේෂය කුසල . අමෝහය කුසල ශ්‍රද්ධාව කුසල . විශ්ඤාන - භව්‍යානික - සමාධි - ප්‍රඥාව කුසල සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය කුසල සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

4 ස ප්‍ර	රූපං කුසලං අනාරම්භණං, නත්ති තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිකිති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	අලොභො කුසලො අනාරම්භණො, නත්ති තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිකිති
ප පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5 ස ප්‍ර	රූපං කුසලං අනාරම්භණං, නත්ති තස්ස ආවට්ඨනා ¹ -පෙ- පණ්ණිකිති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	අද්‍රෙස්සො කුසලො -පෙ- පඤ්ඤා කුසලා උභය-රම්භණං, නත්ති තාය ² ආවට්ඨනා ¹ -පෙ- පණ්ණිකිති
ප පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6 ස ප්‍ර	රූපං අකුසලනති.
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	සාරම්භණං, අත්ති තස්ස ආවට්ඨනා ¹ -පෙ- පණ්ණිකිති
ප පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු	නනු අනාරම්භණං, නත්ති තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිකිති.
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස ස	භඤ්චි අනාරම්භණං, නත්ති තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිකිති,
ස පා	නො ච චත රෙ වත්තබ්බෙ “රූපං අකුසල”නති.
7 ස ප්‍ර	ලොභො අකුසලො සාරම්භණො, අත්ති තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිකිති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා.
ස අනු	රූපං අකුසලං සාරම්භණං, අත්ති තස්ස ආවට්ඨනා ¹ -පෙ- පණ්ණිකිති.
ප පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 **உயிற்சங்கம் - ஐயம்**

2. **ආකෘති - ස්වල්ප PTS**

4 ස පු රූපය කුසල අනාලම්භන චේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු අලෝභය කුසල අනාලම්භන චේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

5 ස පු: රූපය කුසල අනාලම්භන චේද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු අද්වේෂය කුසල ප්‍රඥා කුසල අනාලම්භන චේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

6 ස පු රූපය අකුසල චේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස අනු සාලම්භන චේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ නො කියැවුනු යැ

ස අනු අනාලම්භන නො, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැත් නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. ස ඉදින් අනාලම්භන වී නම්, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැත් නම්,

ස පා භවත, 'රූපය අකුසල වෙති' නො කියැවුනු මැ යැ

7 ස පු ලෝභය අකුසල සාලම්භන චේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි, ඇද්ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු රූපය අකුසල සාලම්භන චේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

8 ස පු දෙසො අකුසලො -පෙ- මොහො -පෙ- මානො -පෙ- අනොත්තපං අකුසලං සාරම්මණං, දාසි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති.

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස. අනු රූපං අකුසලං සාරම්මණං, දාසි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති

ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

9 ස. පු රූපං අකුසලං අනාරම්මණං, නාසි තස්ස අවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති

ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස. අනු ලොහො අකුසලො අනාරම්මණො, නාසි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති

ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ස පු රූපං අකුසලං අනාරම්මණං, නාසි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ස අනු දෙසො -පෙ- මොහො -පෙ- අනොත්තපං අකුසලං අනාරම්මණං, නාසි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති

ප. පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

11 ප පු න චත්තබ්බං රූපං කුසලම්පි අකුසලම්පිති

ස. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.

ප. අනු නානු කායකම්මං චජිකම්මං කුසලම්පි අකුසලම්පිති

ස පටිඤ්ඤා ආමන්තා

ප ඨ හඤ්චි කායකම්මං චජිකම්මං කුසලම්පි අකුසලම්පි

ප. පා තෙන චත රෙ 'චත්තබ්බෙ රූපං කුසලම්පි අකුසලම්පිති

රූපං කුසලාකුසලන්තිකථා නිබ්බානා

- 8 ස පු ඥාතය අකුසලය මොහය මානස
අනපත්තපාච අකුසල, සාලමින වේ ද, එයට
ආවතීනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය අකුසල, සාලමින වේ ද, එයට ආවතීනා
ප්‍රණීධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 9 ස පු රූපය අකුසල, අනාලමින වේ ද, එයට
ආවතීනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ලොභය අකුසල, අනාලමින වේ ද, එයට
ආවතීනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 10 ස පු රූපය අකුසල, අනාලමින වේ ද? එයට ආවතීනා
ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ඥාතය මොහය අනපත්තපාච අකුසල,
අනාලමින වේ ද? එයට ආවතීනා ප්‍රණීධි
නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 11 ප. පු 'රූපය කුසලත් අකුසලත් වෙති' නො කියැවුනු
වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු කායකමි වාක්කමි කුසලත් අකුසලත් වෙයි නො?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප ය ඉදින් කායකමි වාක්කමි කුසලත් අකුසලත්
වි නමි,
- ප පා භවත, එකරුණින් 'රූපය කුසලත් අකුසලත්
වෙති' කියැවුනු මැ යැ

රූපං විපාකොති කථා.

- 1 ස පු රූපං විපාකොති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපං සුඛවේදනීයං, දුක්ඛවේදනීයං, අදුක්ඛ-
මසුඛවේදනීයං, සුඛාය වේදනාය සම්පයුතතං,
දුක්ඛාය වේදනාය සම්පයුතතං, අදුක්ඛමසුඛාය
වේදනාය සම්පයුතතං, එසෙසා සම්පයුතතං,
-පෙ- විනේයන සම්පයුතතං සාරම්මණං අනි
තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ පෙ-
- ස අනු නනු න සුඛවේදනීයං -පෙ- න දුක්ඛවේදනීයං
-පෙ- අනාරම්මණං, නනි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ණිඨිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ඨ හඤ්ඤි න සුඛවේදනීයං -පෙ- න දුක්ඛවේදනීයං
-පෙ- අනාරම්මණං, නනි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ණිඨි,
- ස පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “රූපං විපාකො”ති
- 2 ස පු එසෙසා විපාකො, එසෙසා සුඛවේදනීයො -පෙ-
දුක්ඛවේදනීයො පෙ- සාරම්මණො, නනි තස්ස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු රූපං විපාකො, රූපං සුඛවේදනීයං -පෙ- දුක්ඛ
වේදනීයං පෙ- සාරම්මණං, අනි තස්ස ආවට්ඨනා
-පෙ- පණ්ණිඨිති
- ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු රූපං විපාකො, රූපං න සුඛවේදනීයං -පෙ- න
දුක්ඛවේදනීයං -පෙ- අනාරම්මණං, නනි තස්ස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ණිඨිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

16 8

රූපං විපාකොති කථා.

[කම්මය කළ බැවින් උපන් විත්තවෛතසිකයන් සෙයින් කම්මය කළ බැවින් උපන් රූපය ද විපාක වෙති'යි අනික සම්මිතිය නිකාය වාසින් සෙයින් ලබති ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'රූපං විපාකොති කථා' එයි]

1 ස පු	රූපය විපාක වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රූපය සුඛවේදනීය, දුඛවේදනීය, අදුඃඛාසුඛවේදනීය, සුඛවේදනා සම්ප්‍රසුක්ක, දුඃඛවේදනා සම්ප්‍රසුක්ක, අදුඃඛාසුඛවේදනා සම්ප්‍රසුක්ක, සංඝී-සම්ප්‍රසුක්ක විත්තසම්ප්‍රසුක්ක සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු	සුඛවේදනීය නො වූයේ දුඃඛවේදනීය නො වූයේ අනාලම්බන වූයේ නො? එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි නැත් නො?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ.
ස ය	ඉදින් සුඛවේදනීය නො වී නම්, දුඃඛවේදනීය නො වී නම් අනාලම්බන වී නම්, එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි නැත් නම්,
ස පා	භවත, 'රූපය විපාක වෙති' නො කියැවුණු මැ යැ
2 ස පු	සංගීය විපාක වෙයි සංගීය සුඛවේදනීය දුඃඛවේදනීය සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	(නොප මතයෙහි) රූපය විපාක වෙයි රූපය සුඛවේදනීය දුඃඛවේදනීය සාලම්බන වේ ද? එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
3 ස පු	(නොප මතයෙහි) රූපය විපාක වෙයි රූපය සුඛවේදනීය නො වූයේ දුඃඛවේදනීය නො වූයේ අනාලම්බන වූයේ වේ ද? එයට ආවර්තනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ

- ස අනු එසො, විපාකො, එසො, න සුඛවේදනියො -පෙ-
න දුකඛවේදනියො -පෙ- අනාරම්මණො, නන්ති
තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පඤ්ඤිති
- ප පටි: න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-
4. ප පු. න වත්තබ්බං 'රූපං විපාකො'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු. නත්තු කම්මස්ස කතතතා උප්පන්නා විතතවේතස්සිකා
ධම්මා විපාකොති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප ණ. භඤ්ඤි කම්මස්ස කතතතා උප්පන්නා විතතවේත-
ස්සිකා ධම්මා විපාකො,
- ප පා. තෙන වත රෙ වත්තබ්බං "කම්මස්ස කතතතා
උප්පන්නං රූපං විපාකො"ති

රූපං විපාකොති කථා නිවේශිතා

- ස අනු සප්තීය විපාක වෙති. සප්තීය සුඛවේදනීය නො
වූයේ දුඃඛවේදනීය නොවූයේ අනාලම්භන
වූයේ චේ ද? එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ප පු 'රූපය විපාක වෙති' නො කියැවුනු චේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු කමය කළ බැවින් උපත් විතතයෙවහසික ධම්මෝ
විපාක නො?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප ං ඉදින් කමය කළ බැවින් උපත් විතතයෙවහසික
ධම්ම විපාක වී නම්,
- ආ ප පා භවත, එකරුණින් 'කමය කළ බැවින් උපත්
රූපය විපාක වෙති' කියැවුනු මැ යැ

රූපං විපාකොනි කථා නිමි.

රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනනි කථා.

- 1 ස. පු. ආදි රූපං රූපාවචරනනි
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු සමාපගෙනයිසං උපපගෙනයිසං දිට්ඨධම්මසුඛ විහාරං සමාපගෙනයිසෙන විගෙනන උප- පගෙනයිසෙන විගෙනන දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරෙන විගෙනන සහගතං සහජාතං සංඝට්ඨං සම්පසුත්තං එකුප්පාදං එකත්තරොධං එකච්ඡුක්කං එකාරම්මිණනති
ප පටි න ගෙවං වග්ගකෙබ්බි -පෙ-
ස අනු. නනු න සමාපගෙනයිසං න උපපගෙනයිසං න දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං න සමාපගෙනයිසෙන විගෙනන න උපපගෙනයිසෙන විගෙනන න දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරෙන විගෙනන සහගතං සහ- ජාතං සංඝට්ඨං සම්පසුත්තං එකුප්පාදං එකත්තරො- ධං එකච්ඡුක්කං එකාරම්මිණනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස. ස නඤ්චි න සමාපගෙනයිසං න උපපගෙනයිසං න දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං න සමාපගෙනයිසෙන විගෙනන -පෙ- එකාරම්මිණා,
ස පා කොච්චි වග්ග රෙ වග්ගකෙබ්බි “උද්භි රූපං රූපාව- චර”නති.
2. ස පු උද්භි රූපං රූපාවචරනනි.
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස. අනු සමාපගෙනයිසං උපපගෙනයිසං දිට්ඨධම්මසුඛ- විහාරං සමාපගෙනයිසෙන විගෙනන උපපගෙන- යිසෙන විගෙනන දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරෙන විගෙනන සහගතං සහජාතං සංඝට්ඨං සම්පසුත්තං එකුප්පාදං එකත්තරොධං එකච්ඡුක්කං එකාරම්මි- ණනති
ප පටි. න ගෙවං වග්ගකෙබ්බි -පෙ-

රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනනි කපා.

[“කාමාවචර කමීය කළ බැවින් රූපය කාමාවචර වෙයි. එසෙසින් රූපාවචර අරූපාවචර කමී කළ බැවින් රූපය රූපාවචර අරූපාවචර විශස්‍රතු යයි අකිකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබති හත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනව ‘රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනනි කපා’ එයි]

1 ස පු	රූපය රූපාවචර වූයේ ඇද්ද?
ප. පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	සමාපනෙනසිය (කුසල විපාක ක්‍රියා) සිත, උප-පනෙනසිය (ප්‍රතිසන්ධි) සිත, දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත, සමාපනෙනසිය සිත හා, උපපනෙනසිය සිත හා, දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත හා සමග සහගත වූයේ සහජාත වූයේ සංසාරය වූයේ සම්ප්‍රසුක්ත වූයේ එකොත්පාද වූයේ එකනිරෝධ වූයේ එකවස්තුක වූයේ එකාලමිත වූයේ වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
ස අනු	සමාපනෙනසිය නො වූ සිත උපපනෙනසිය නො වූ සිත දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත සමාපනෙනසිය නො වූ සිත හා උපපනෙනසිය නො වූ සිත හා දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත හා සමග සහගත සහජාත සංසාරය සම්ප්‍රසුක්ත එකොත්පාද එකනිරෝධ එකවස්තුක එකාලමිත නො?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස. ය	ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය නො වූ දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත සමාපනෙනසිය නො වූ සිත හා සමග එකාලමිත වේ නම්,
ස පා	හවත, ‘රූපාවචර රූපයෙක් ඇතැ’යි නො කියැවුනු මැ යැ
2 ස පු:	රූපය අරූපාවචර වූයේ ඇද්ද?
ප. පටිඤ්ඤ	එසේ යැ.
ස අනු	සමාපනෙනසිය උපපනෙනසිය දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත සමාපනෙනසිය උපපනෙනසිය දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත හා සමග සහගත සහජාත සංසාරය සම්ප්‍රසුක්ත එකොත්පාද එකනිරෝධ එකවස්තුක එකාලමිත වේ ද?
ප පටි	එසේ නොකියැවුනු යැ

- ස අනු නනු න සමාපතෙනසියං න උපපතෙනසියං න
දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරං න සමාපතෙනසියෙන
විතෙතන -පෙ- එකාරමමණනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස ය භඤ්චි න සමාපතෙනසියං න උපපතෙනසියං
-පෙ- එකවැළුකං එකාරමමණං
- ස. පා නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ “අඤ්චි රූපං
අරූපාවචර”නනි
- ඪ ප පු න වතනබ්බෙ ‘අඤ්චි රූපං රූපාවචරං, අඤ්චි රූපං
අරූපාවචරනනි
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු නනු කාමාවචරකම්මස්ස කතතතා රූපං කාමා
වචරනනි
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා.
- ප ය භඤ්චි කාමාවචරකම්මස්ස කතතතා රූපං
කාමාවචර ,
- ප. පා තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ “රූපාවචරකම්මස්ස
කතතතා රූපං රූපාවචරං, අරූපාවචරකම්මස්ස
කතතතා රූපං අරූපාවචරනනි

රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනනි කථා නිවේනා

ස අනු	සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය නො වූ දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත සමාපනෙනසිය නො වූ සිත හා සමග එකාලමින වූයේ නො?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ස ය	ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය නො වූ එකචසනුක එකාලමින වේ නම්,
ස පා	හවත 'අරූපාවචර රූපයෙක් ඇතැ'යි නො කියැයුතු මැ යැ.
ඪ ප පු	'රූපාවචර රූපයෙක් ඇත, අරූපාවචර රූපයෙක් ඇතැ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ප අනු	කාමාවචර කමිය කළ බැවින් (උපත්) රූපය කාමාවචර නො?
ස පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ප ය	ඉදින් කාමාවචර කමිය කළ බැවින් (උපත්) රූපය කාමාවචර වී නම්,
ප පා	හවත, එකරුණින් "රූපාවචර කමිය කළ බැවින් උපත් රූපය රූපාවචර යැ, අරූපාවචර කමිය කළ බැවින් උපත් රූපය අරූපාවචර යැ'යි කියැයුතු මැ යැ.

රූපං රූපාවචරාරූපාවචරනති කපා නිමි

රූපරාගො රූපධාතුපරිසාපනො අරූපරාගො අරූපධාතුපරිසාපනොති කථා.

- 1 ස පු රූපරාගො රූපධාතුපරිසාපනො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු සමාපතෙනසියො උපපතෙනසියො දිට්ඨධම්මසුඛ-
ට්ඨාරො සමාපතෙනසියෙන චිත්තෙන උපපතෙන-
සියෙන චිත්තෙන දිට්ඨධම්මසුඛට්ඨාරෙන
චිත්තෙන සහගතො සහජාතො සංඝට්ඨො
සම්පයුතො ඵකුප්පාදො ඵකතිරොධො ඵකවැළු-
කො ඵකාරම්මණො'ති
ප පටි. න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු නනු න සමාපතෙනසියො න උපපතෙනසියො
න දිට්ඨධම්මසුඛට්ඨාරො, න සමාපතෙනසියෙන
චිත්තෙන -පෙ- ඵකවැළුකො ඵකාරම්මණො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස ඨ හඤ්චි න සමාපතෙනසියො න උපපතෙනසියො
න දිට්ඨධම්මසුඛට්ඨාරො, න සමාපතෙනසියෙන
-පෙ- ඵකවැළුකො ඵකාරම්මණො,
ස පා නො ච චිත රෙ චිත්තබ්බෙ “රූපරාගො රූපධාතු-
පරිසාපනො”ති
2 ස පු රූපරාගො රූපධාතුපරිසාපනො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු සදුරාගො සදුධාතුපරිසාපනො'ති
ප පටි න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-
3 ස පු රූපරාගො රූපධාතුපරිසාපනො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු ගඤ්චරාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බ-
රාගො ථොට්ඨබ්බධාතුපරිසාපනො'ති
ප. පටි. න හෙවං චිත්තබ්බෙ පෙ-

1 ස පු	රූපරාගය රූපධාතූපයභිපන්න වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු	සමාපනෙනසිය උපපනෙනසිය දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත් සමාපනෙනසිය උපපනෙනසිය දිට්ඨධම්මසුඛ- විහාර සිත් හා සමග සහගත සහජාත සංසාරව සම්ප්‍රයුක්ත එකොනපාද එකනිරෝධ එකවස්තුක එකාලමිත වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
ස අනු	සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය නො වූ දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත් සමාපනෙනසිය නො වූ සිත් හා සමග එකවස්තුක එකාලමිත වෙයි නො?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස ස	ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය නො වූ දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර නො වූ සිත් සමා- පනෙනසිය නො වූ සිත් හා සමග එකවස්තුක එකාලමිත වේ නම්,
ස පා	හවත, “රූපරාගය රූපධාතූපයභිපන්න වෙති” නො කියැවුනු මැ යැ.
2 ස පු	රූපරාගය රූපධාතූපයභිපන්න වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු	භවදරාගය භවද්ධාතූපයභිපන්න වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
3 ස පු	රූපරාගය රූපධාතූපයභිපන්න වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු	භවදරාගය රසරාගය සප්පට්ඨාසරාගය සප්පට්ඨාසධාතූපයභිපන්න වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ

කපාච්ඡුප්පකරණං රූපරාගො රූපධාතුපරිඤාපනෙනා
අරූපරාගො අරූපධාතුපරිඤාපනෙනාති කපා- 16 10]

- 4 ස. පු සඤ්ජරාගො න චත්තබ්බං සඤ්ඛාතුපරිඤාපනෙනා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු රූපරාගො න චත්තබ්බං රූපධාතුපරිඤා-
පනෙනා'ති
ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ පෙ-

- 5 ස. පු ගඤ්ජරාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බි-
රාගො න චත්තබ්බං ථොට්ඨබ්බධාතුපරිඤා-
පනෙනා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු රූපරාගො න චත්තබ්බං රූපධාතු පරිඤාපනෙනා'ති
ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස. පු අරූපරාගො අරූපධාතුපරිඤාපනෙනාති.
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු අරූපරාගො න චත්තබ්බං අරූපධාතුපරිඤා-
පනෙනා'ති
ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 7 ස. පු අරූපරාගො අරූපධාතුපරිඤාපනෙනා'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
ස අනු සමාපනෙනසීයො උපපනෙනසීයො දිට්ඨධම්ම-
සුඛවිහාරො සමාපනෙනසීයෙන විභේදන
උපපනෙනසීයෙන විභේදන දිට්ඨධම්මසුඛ-
විහාරෙන විභේදන සහගතො සහජානො
සංසට්ඨො සම්පසුතො එකුප්පාදෙ එකනිරෝධො
එකච්ඡාකො එකාරම්මණො'ති
ප පටි න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු නහු න සමාපනෙනසීයො න උපපනෙනසීයො
න දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරො න සමාපනෙනසී-
යෙන විභේදන -පෙ- එකච්ඡාකො එකාරම්ම-
ණො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

- 4 ස පු ශබ්දරාගය ‘ශබ්දධාතුපයභිපන්න වෙති’ නො
 කියැවුනු වේ ද,
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු ‘රූපරාගය රූපධාතුපයභිපන්න වෙති’ නො
 කියැවුනු වේ ද?
 ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු ගණි රාගය රස රාගය ‘සුභවච්ඡාරාගය
 සුභවච්ඡාරාධාතු පයභිපන්න වෙති’ නො කියැවුනු
 වේ ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු ‘රූපරාගය රූපධාතුපයභිපන්න වෙති’ නො
 කියැවුනු වේ ද?
 ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු අරූපරාගය අරූපධාතුපයභිපන්න වේ ද?
 ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු ‘අරූපරාගය අරූපධාතුපයභිපන්න වෙති’ නො
 කියැවුනු වේ ද?
 ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 7 ස පු අරූපරාගය අරූපධාතුපයභිපන්න වේ ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
 ස අනු සමාපත්තෙයි උපපත්තෙයි දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර
 සිත් සමාපත්තෙයි සිත් හා සමග උපපත්තෙ-
 යිය සිත් හා සමග දිට්ඨධම්මසුඛවිහාර සිත් හා
 සමග සහගත සහජාත සංසාරෙ සම්ප්‍රසූතා
 එකොත්සාද එකනිරෝධ එකටස්සුක එකාලමිත
 වේ ද?
 ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
 ස අනු සමාපත්තෙයි නො වූ උපපත්තෙයි නො වූ
 දිට්ඨධම්ම සුඛවිහාර නො වූ සිත් සමාපත්තෙයි
 නො වූ සිත් හා සමග එකවස්සුක
 එකාලමිත වේ ද?
 ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස ස හඤ්චි න සමාපනෙනසිසො න උපපනෙනසිසො
න දිට්ඨමුත්තඛිට්ඨාරො න සමාපනෙනසිසෙන
විතෙන න උපපනෙනසිසෙන විතෙන න
දිට්ඨමුත්තඛිට්ඨාරෙන විතෙන සහගතො
සහජාතො සාසවෙධා සම්පසුගතො එකුප්පාදො
එකතිරොධො එකමුත්තො එකාරම්මණො,
- ස පා නො ච චිත රෙ චිතතබ්බෙ “අරූපරාගො අරූප-
ධාතු පරිසාපනො”ති.
8. ස පු අරූපරාගො අරූපධාතුපරිසාපනො’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු සඤ්ජාගො සඤ්ඤාධාතු පරිසාපනො’ති
- ප පටි න හෙවං චිතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස. පු අරූපරාගො අරූපධාතුපරිසාපනො’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. අනු: ගඤ්ජාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බි-
රාගො ථොට්ඨබ්බධාතු පරිසාපනො’ති
- ප පටි න හෙවං චිතතබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස පු සඤ්ජාගො න චිතතබ්බං සඤ්ඤාධාතුපරිසා-
පනොති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
- ස අනු අරූපරාගො න චිතතබ්බං අරූපධාතුපරිසා-
පනො’ති
- ප පටි න හෙවං චිතතබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු ගඤ්ජාගො -පෙ- රසරාගො -පෙ- ථොට්ඨබ්බි-
රාගො න චිතතබ්බං ථොට්ඨබ්බධාතුපරිසා-
පනො’ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අරූපරාගො න චිතතබ්බං අරූපධාතු පරිසා-
පනො’ති
- ප පටි න හෙවං චිතතබ්බෙ -පෙ-

- ස ය ඉදින් සමාපනෙනසිය නො වූ උපපනෙනසිය නො වූ දිට්ඨබ්බසුඛවිහාර නො වූ සිත සමාපනෙනසිය නො වූ සිත හා සමග උපපනෙනසිය නො වූ සිත හා සමග දිට්ඨබ්බසුඛවිහාර නො වූ සිත හා සමග සහගත සහජාත සංසාරෙ සමුප්පන්න එකොනපාද එකතිරොධි එකවසතුක එකාලමඛන වේ නම්,
- ස පා හවත, 'අරූපරාගය අරූපධාතූපයීයාපනන වෙති' නො කියැවුනු මැ යැ
- 8 ස පු අරූපරාගය අරූපධාතූපයීයාපනන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ශබ්දරාගය ශබ්දධාතූපයීයාපනන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 9 ස පු අරූපරාගය අරූපධාතූපයීයාපනන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ගඤ්ඤාය රසරාගය සප්පච්චාරාගය සප්පච්චාරධාතූ පයීයාපනන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 10 ස පු "ශබ්දරාගය ශබ්දධාතූපයීයාපනන වෙති" නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අරූපරාගය 'අරූපධාතූපයීයාපනන වෙති' නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 11 ස. පු 'ගඤ්ඤාය රසරාගය සප්පච්චාරාගය සප්පච්චාරධාතූ පයීයාපනන වෙති' නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටි එසේ යැ
- ස අනු අරූපරාගය අරූපධාතූපයීයාපනන වෙති' නො කියැවුනු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

කථාවිච්ඡිප්පකරණං රූපරාගො රූපධාතුපරියාපනො
අරූපරාගො අරූපධාතුපරියාපනොති කථා- [16 10]

13. ප පු න වතනබ්බං රූපරාගො රූපධාතුපරියා-
පනො, අරූපරාගො අරූපධාතුපරියා-
පනො'ති
- හ. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ප. ද හු: නහු කාමරාගො කාමධාතුපරියාපනො'ති
- ඤ. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ඨ හඤ්චි කාමරාගො කාමධාතුපරියාපනො,
- ප පා ඉන චත රෙ වතනබ්බෙ "රූපරාගො රූපධාතු-
පරියාපනො, අරූපරාගො අරූපධාතුපරියා-
පනො'ති.

රූපරාගො රූපධාතුපරියාපනො
අරූපරාගො අරූපධාතුපරියාපනොති කථා
නිබ්බිතං

සොලසමො වග්ගො නිබ්බිතො

තස්ස උද්දානං:

"විනතනිග්ගො විනතපග්ගො
සුඛානුප්පදානං අධිග්ගාමනසිකාරො
රූපං හෙතු රූපං සහෙතුකං
රූපං කුසලමි, අකුසලමි
රූපං විපාකො අසි රූපං
රූපාවචරං, අසි රූපං අරූපාවචරං
සබ්බෙ නිලෙසා කාමධාතු පරියාපනො'ති

- 12 ප ප්‍ර. 'රුපරාගෙ රුපධාතූපසංපන්න ඥා, අරුප-
 රාගෙ අරුපධාතූ පසංපන්න ඥා'යි යො
 කියැහුනු වේද?
- ස. පටිඤ්ඤා. එසේ ඥා
- ප. අනු කාමරාගෙ කාමධාතූ පසංපන්න යො?
- ස. පටිඤ්ඤා එසේ ඥා
- ප. ණ ඉදින් කාමරාගෙ කාමධාතූපසංපන්න වී නම්,
 ප. පා. භවත, එකරුණින් 'රුපරාගෙ රුපධාතූපසං-
 පන්න ඥා, අරුපරාගෙ අරුපධාතූපසංපන්න
 ඥා'යි කියැහුනු මි ඥා

රුපරාගො රුපධාතූපරිසාපනො
 අරුපරාගො අරුපධාතූපරිසාපනොති
 කථා නිමි

සොළොස්වන වග නිමි

එහි උද්දාය.

විත්තනිග්ගහකථා ඥා විත්තපග්ගහ කථා ඥා පුබානුප්පදාන කථා ඥා
 අධිග්ගහවිකිකාරකථා ඥා රුපංගෙතූති කථා ඥා රුපා සහෙතුසානන්
 කථා ඥා රුපං කුසලාකුසලනති කථා ඥා රුපං විපාකොති කථා ඥා රුපං
 රුපාවචර අරුපාවචරනති කථා ඥා රුපරාගො රුපධාතූපරිසාපනො
 රුපරාගො අරුපධාතූ පරිසාපනොති කථා ඥා

සත්තරසමො වගෙහා.

17 1

අනි අරහතො පුඤ්ඤපචයොති කථා.

- 1 ස පු අනි අරහතො පුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස අනු අනි අරහතො අපුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටි න හෙට්ඨං චත්තබ්බෙ - පෙ -
- 2 ස පු නනි අරහතො අපුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස අනු නනි අරහතො පුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටි න හෙට්ඨං චත්තබ්බෙ - පෙ -
- 3 ස පු: අනි අරහතො පුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස. අනු අරහ පුඤ්ඤභිසංඝාරං අභිසංඝාරොති, ආනෙ-
 ඤ්ඤාභිසංඝාරං අනිසංඝාරොති, ගතිසංවත්තනිකං
 කම්මං කරොති, භවසංවත්තනිකා¹ කම්මං
 කරොති, ඉස්සරියසංවත්තනිකං කම්මං කරොති,
 අධිපච්ච² සංවත්තනිකා කම්මං කරොති, මහා-
 භොගසංවත්තනිකං කම්මං කරොති, මහාපරිවාර-
 සංවත්තනිකං කම්මං කරොති, දෙවසොහග්ග-
 සංවත්තනිකං කම්මං කරොති, මුත්තසොහග්ග-
 සංවත්තනිකං කම්මං කරොති'ති
 ප පටි න හෙට්ඨං චත්තබ්බෙ - පෙ -
- 4 ස පු අනි අරහතො පුඤ්ඤපචයො'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස අනු අරහ ආට්ඨනාතිති
 ප පටි න හෙට්ඨං චත්තබ්බෙ පෙ -
 ස අනු අරහ අපචනාති'ති
 ප පටි න හෙට්ඨං චත්තබ්බෙ පෙ -

1 සංවත්තනිකං - චජසා, සෘෂා

2 අධිපච්ච - ඔසුසු

සත්තරසමො වගෙහා

17 1

අත් අරහතො පුඤ්ඤපචයොති කථා.

[රහතුන්ගේ දුනාසංවිහංග වෙහිසව්‍යාධි කම් දැක 'රහත්හට පුණ්ණාපචය ඇතැ'යි වරදවා ගෙන අකිකතිකාය වාසින් සෙසින් ලබි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'අත් අරහතො පුඤ්ඤපචයොති' කථා එබි]

1 ස පු	රහත්හට පුණ්ණාපචය (කුසල් රැස්වීමෙන්) ඇද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රහත්හට අපුණ්ණාපචය ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
2 ස පු	රහත්හට අපුණ්ණාපචය නැද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රහත්හට පුණ්ණාපචය නැද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
3 ස පු	රහත්හට පුණ්ණාපචය ඇද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රහතුන් වහන්සේ පුණ්ණානිසංසකාර කෙරෙන් ද, ආනෙඤ්ජානිසංසකාර කෙරෙන් ද, ගනිසංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද, භවසංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද, ඵෙඤ්ජයනිසංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද, ආබිපත්තාසංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද, මහා-භොගසංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද, මහාපරිවාර-සංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද, දිව්‍යසෞභාග්‍ය-සංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද, මිනුප්‍රසංසාග්‍ය-සංවර්තනික කම් කෙරෙන් ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
4 ස පු	රහත්හට පුණ්ණාපචය ඇද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රහත් ආවිනා (රැස් කිරීම) කෙරේ ද?
ප. පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
ස අනු	රහත් අපවිනා (රැස් නො කිරීම) කෙරේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ

- ස අනු අරහා පජ්ඣතිති පෙ- අරහා උපාදිගතිති -පෙ-
අරහා විසිනෙතිති -පෙ- අරහා උසසිනෙතිති -පෙ-
අරහා විට්ඨපෙතිති -පෙ- අරහා සංක්ඛපෙතිති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ පෙ-
- ස අනු නනු අරහා නෙවාචිනාති න අපචිනාති, අපචිතිකා,
සීතො'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ස ධ හඤ්චි අරහා නෙවාචිනාති නාපචිනාති, අපචිතිකා,
සීතො
- ස පා නො ව චත රෙ වත්තබ්බෙ "අත්ථි අරහතො
පුඤ්ඤපචයො"ති
- ස අනු නනු අරහා නෙව පජ්ඣති, න උපාදිගති, පජ්ඣිකා,
සීතො නෙව විසිනෙති, න උසසිනෙති, විසිනෙකා,
සීතො නෙව විට්ඨපෙති, න සංක්ඛපෙති, විට්ඨපෙකා,
සීතො'ති.
- ප පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ස ධ. හඤ්චි අරහා නෙව විට්ඨපෙති, න සංක්ඛපෙති,
විට්ඨපෙකා, සීතො,
- ස පා නො ව චත රෙ වත්තබ්බෙ "අත්ථි අරහතො
පුඤ්ඤපචයො"ති
- ඓ ප පු නත්ථි අරහතො පුඤ්ඤපචයොති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප අනු අරහා දුනං දදෙය්‍යාති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප ධ හඤ්චි අරහා දුනං දදෙය්‍ය,
- ප පා නො ව චත රෙ වත්තබ්බෙ "නත්ථි අරහතො
පුඤ්ඤපචයො"ති
- ප අනු අරහා චිචරං දදෙය්‍ය -පෙ- පිණ්ඩපාතං දදෙය්‍ය
-පෙ- සෙනාසනං දදෙය්‍ය -පෙ- ගිලානපච්චය
හෙසස්පරිකාරං දදෙය්‍ය-පෙ-බාදතිසං දදෙය්‍ය
-පෙ- භොජනීයං දදෙය්‍ය -පෙ- චෙතිසං ව්‍යෙය්‍ය
-පෙ- චෙතිසෙ මාලං ආරොපෙය්‍ය -පෙ- ගතං
ආරොපෙය්‍ය -පෙ- විලෙපනං ආරොපෙය්‍ය -පෙ-
චෙතිසං අභිදකම්මණං කරෙය්‍යාති.
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා.
- ප. ධ හඤ්චි අරහා චෙතිසං අභිදකම්මණං කරෙය්‍ය,
- ප. පා නො ව චත රෙ වත්තබ්බෙ "නත්ථි අරහතො
පුඤ්ඤපචයො"ති
- අත්ථි අරහතො පුඤ්ඤපචයොති කථා නිවසිතා

- ස අනු රහත් ප්‍රභාණ කෙරේ ද' රහත් උපාදාන කෙරේ ද' රහත් (මාන විසින්) අවකෂී කෙරේ ද' රහත් උතකෂී කෙරේ ද' රහත් (කෙලශාග්නිය) නිවන්නේ වේ ද' රහත් (කෙලශාග්නිය) දල්වන්නේ වේ ද'
- ප පටි පථ එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු රහත් ආවිනන නො කරනුයේ අපවිනන නො කරනුයේ අපවිනන කොට සිටියේ නො'
- ප පටිකුසු එසේ යැ
- ස ස් ඉදින් රහත් ආවිනන නො කරනුයේ අපවිනන නො කරනුයේ අපවිනන කොට සිටියේ වී නම්,
- ස පා හවත, 'රහත්හට පුණ්ණාපචය ඇතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- ස අනු රහත් ප්‍රභාණ නො කරනුයේ, උපාදාන නො කරනුයේ, ප්‍රභාණ කොට සිටියේ, අවකෂී නො කරනුයේ, උතකෂී නො කරනුයේ, අවකෂී (මානප්‍රභාණ) කොට සිටියේ, (කෙලශාග්නිය) නො නිවනුයේ නො දල්වනුයේ, නිවා සිටියේ නො'
- ප පටිකුසු එසේ යැ
- ස ස් ඉදින් රහත් (කෙලශාග්නිය) නො නිවා නම්, නො දල්වා නම්, නිවා සිටියේ වී නම්,
- ස පා හවත, 'රහත්හට පුණ්ණාපචය ඇතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 8 ප පු රහත්හට පුණ්ණාපචය නැද්ද'
- ස පටිකුසු එසේ යැ
- ප අනු රහත් දන් දෙන්නේ වේ ද'
- ස පටිකුසු එසේ යැ
- ප ස් ඉදින් රහත් දන් දෙන්නේ වී නම්,
- ප පා හවත, 'රහත්හට පුණ්ණාපචය නැතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- ප අනු රහත් සිවුරු දෙන්නේ වේ ද' පිඩුවා දෙන්නේ වේ ද' සෙනසුන් දෙන්නේ වේ ද' ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දෙන්නේ වේ ද' බාදු දෙන්නේ වේ ද' හොප්ප දෙන්නේ වේ ද' පාත් දෙනුයේ වේ ද' සැ වැන්නේ වේ ද' සැසෙහි මල් නත - නුයේ වේ ද' සුවද නතනුයේ වේ ද' විලෝවන් නතනුයේ වේ ද' සැ පැදකුණු කරනුයේ වේ ද'
- ස පටිකුසු එසේ යැ
- ප ස් ඉදින් රහත් සැස පැදකුණු කරනුයේ වී නම්,
- ප පා හවත, 'රහත්හට පුණ්ණාපචය නැතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ

17 2

නනී අරහතො අකාලමච්චුති කපා.

- 1 ස පු නනී අරහතො අකාලමච්චුති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස. අනු නනී අරහනනසානකො'ති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු නනී අරහතො අකාලමච්චුති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු යො අරහනතං ජිවිතා වොරොපෙති, සති
 ජිවිතෙ ජිවිතාවසෙසෙ ජිවිතා වොරොපෙති,
 අසති ජිවිතෙ ජිවිතාවසෙසෙ ජිවිතා
 වොරොපෙතිති
 ප පටිඤ්ඤා සති ජිවිතෙ ජිවිතාවසෙසෙ ජිවිතා වොරොපෙතිති
 ස ය හඤ්චි සති ජිවිතෙ ජිවිතාවසෙසෙ ජිවිතා
 වොරොපෙති,
 ස පා නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ "නනී අරහතො
 අකාලමච්චුති"
 ස. අනු අසති ජිවිතෙ ජිවිතාවසෙසෙ ජිවිතා
 වොරොපෙති, නනී අරහනනසානකො'ති
 ප. පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු නනී අරහතො අකාලමච්චුති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු අරතො කායෙ විසං න කමෙය්‍ය, සන්ධං න
 කමෙය්‍ය, අග්භිං¹ න කමෙය්‍යාති
 ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

1 අග්භි-විජ්ජා,

නන්දී අරහතො අකාලමච්චුති කථා

[“නාහං භික්ඛවෙ සංඝෙවුතතිකානං කමමානං කතානං උපවිතානං විසාකං අපසම්පංචෙදිකා බ්‍යානනිභාවං වදාමිති මහණෙනි, කල රූප් කල සංඝෙවුතතික කම්මන්තේ විපාක නො විද විශ්වානානාවය මම නො කියමි”යි වදාල සුත්‍රාපි නුනුචන්ත් ගෙන රහන්හු නම් හැම කම්මිසාක විදලා මැ පිරිනිවිසයුතු වෙති එසින් රහන්හට අකල්මරණ නැතැ”යි රාජගිරික සිද්ධාර්ථක නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට “නන්දී අරහතො අකාලමච්චුති කථා” එසි]

- 1 ස පු රහන්හට අකල්මරණ නැද්දැ
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අරහනනාසාතක නැද්දැ
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු රහන්හට අකල්මරණ නැද්දැ
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු යමෙක් රහතුන් වහන්සේ දිවියෙන් ගලවනුයේ වේ නම්, ජිවිතය ඇති කල්හි ජිවිතශෙෂය ඇති කල්හි දිවියෙන් ගලවනු වේ ද, ජිවිතය නැති කල්හි ජිවිතශෙෂය නැති කල්හි දිවියෙන් ගලවනු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා ජිවිතය ඇති කල්හි ජිවිතශෙෂය ඇති කල්හි දිවියෙන් ගලවනුයේ වෙයි
- ස ය ඉදින් ජිවිතය ඇති කල්හි ජිවිතශෙෂය ඇති කල්හි දිවියෙන් ගලවනුයේ වී නම්,
- ස පා භවත, ‘රහන්හට අකල්මරණ නැතැ’යි නො කියැයුතු මැ යැ
- ස අනු ජිවිතය ජිවිතාවශෙෂය නැති කල්හි දිවියෙන් ගලවනුයේ වේ ද? අරහනනාසාතක නැද්දැ
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු මැ යැ
- 3 ස පු රහන්හට අකල්මරණ නැද්දැ
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රහතුන්ගේ කයෙහි විප නො වදනේ ද? ඉක්කු නො වදනේ ද? යිති නො වදනේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුනු යැ

- ස. අනු නනු අරභතො කාලෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්තං
කමෙය්‍ය, අග්ගිං කමෙය්‍යාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ස භඤ්චි අරභතො කාලෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්තං
කමෙය්‍ය, අග්ගිං කමෙය්‍ය,
- ස පා නො ච චත රෙ චතනබ්බි “නැති අරභතො
අකාලමිවුති”ති
- 4 ස පු අරභතො කාලෙ විසං න කමෙය්‍ය, සන්තං
න කමෙය්‍ය, අග්ගිං න කමෙය්‍යාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නැති අරභනඤ්ඤානකො’ති
- ප පටි න හෙවං චතනබ්බි -පෙ-
- 5 ප පු අනු අරභතො අකාලමිවුති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නනු චුත්තං භගවතා “නාහං භික්ඛුවෙ,
සංඝොදානතිකානං කම්මානා කතානං උපචිතානා
අප්පට්ඨංචෙදිනා¹ බ්‍යන්තිනාමං වදාමි, තඤ්ච බො
දිට්ඨං වා ධම්මෙ² උපපජ්ජෙ වා³ අපරෙ වා
පට්ඨායෙ’ ති² අනෙව සුත්තනෙතාති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප පා තෙන හි “නැති අරභතො අකාලමිවු” ති

නැති අරභතො අකාලමිවුති කථා නිවේශනා

1 අප්පට්ඨංචිනි, - උ නි
2 දිට්ඨං ධම්මෙ - සිත්, අර්ථය, සං, PTS
3 උපපජ්ජෙ - චිත්තං උපපජ්ජෙ, - P I
4 දසකඩකුසාර - කුසලකුසාර

- ස අනු. රහතුන්ගේ කයෙහි විෂ වදනේ ශක්‍ය වදනේ ගිහි වදනේ නො?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් රහතුන්ගේ කයෙහි විෂ වදනේ ශක්‍ය වදනේ ගිහි වදනේ වී නම්,
- ස පා භවක, රහත්භට අකල්මරණ නැතැ'යි කො කියැවුතු මැ යැ.
4. ස පු රහතුන්ගේ කයෙහි විෂ කො වදනේ ද' ශක්‍ය කො වදනේ ද' ගිහි කො වදනේ ද'
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු: අරහතකෘතක නැද්ද?
- ප පටි එසේ කො කියැවුතු යැ
- 5 ප පු රහත්භට අකල්මරණ ඇද්ද?
- ස. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු
 “මහණෙනි, කරන ලද රුක් කරන ලද සකෙටුහනිහ කම්පන්ගේ විපාක කො විද ව්‍යාප්තභාවය මම කො කියමි. එ ද දූෂටධ්වසෙහි හෝ උපපද්‍යයෙහි හෝ අපරපයඝ්‍රයෙහි හෝ ඡේ”යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නු”
- ස පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ප පා එකරුණින් ‘රහත්භට අකල්මරණ නැත

නන් අරහතො අකාලමවුති කථා නිමි

සංකීර්ණ කවිකොටි කථා.

- 1 ස පු සංකීර්ණ.¹ කවිකොටි
 ප පරිකුසු ආමනතා
 ස අනු කවිකොටි කවිකොටි
 ප පරි න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-
- 2 ස පු සංකීර්ණ කවි කොටි
 ප. පරිකුසු ආමනතා
 ස අනු සංකීර්ණ පුබ්බකතහෙතුති
 ප පරි. න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-
- 3 ස. පු. සංකීර්ණ.¹ කවිකොටි
 ප. පරිකුසු ආමනතා
 ස අනු සංකීර්ණ කවිකොටි පාකකොටි
 ප පරි න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-
- 4 ස පු සංකීර්ණ.¹ කවිකොටි පාකකොටි
 ප පරිකුසු ආමනතා
 ස අනු කවිකොටි පාකකොටි පාකකොටි
 ප පරිකුසු ආමනතා
 ස පු පාකකොටි පාකකොටි
 ප පරිකුසු ආමනතා
 ස අනු කවිකොටි පාකකොටි පාකකොටි
 ප පරි න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-
 ස පු. කවිකොටි පාකකොටි
 ප පරිකුසු ආමනතා
 ස අනු පාකකොටි පාකකොටි
 ප පරි න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-

17 3

සබ්බමිදං කම්මතොති කථා.

[“කම්මන්තා චතනති ලොකො - ලොකං කම්මි තෙතුවන් වැටෙයි” යන සූත්‍ර නිසා මෙ හැම කම්මවති කෙලෙසවති විපාකවති කම්ම හෙයින් මැ වේ’ යයි රාජගිහික සිද්ධාන්තීක නිකායවාසීන් සෙයින් ලබ්ධි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘සබ්බමිදං කම්මතොති කථා’ එයි.]

- 1 ස පු මෙ හැම කම්ම හෙයින් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කම්මයන් කම්ම හෙයින් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු මෙ හැම කම්ම හෙයින් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු මෙ හැම පුම්මාකාතභෙදායෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු මෙ හැම කම්ම හෙයින් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු මෙ හැම කම්මවිපාකයෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු මෙ හැම කම්මවිපාක හෙයින් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කම්මවිපාකයෙන ප්‍රාණසාත කරන්නේවේ ද?
- ප පටි එසේ යැ
- ස පු ප්‍රාණසාතය සඵල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කම්මවිපාක සඵල වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස පු කම්මවිපාක අඵල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රාණසාත අඵල වේ ද?
- ප පටි එසේ නොකියැයුතු යැ

5 ස පුච්ඡ,

කම්මවිපාකොන අදින්නං ආදියෙය්‍ය -පෙ- මුසා
භණ්ණෙය්‍ය -පෙ- පිසුනං භණ්ණෙය්‍ය -පෙ- ඵරුසං
භණ්ණෙය්‍ය -පෙ- සම්ඵං පලපෙය්‍ය¹ -පෙ- සකිං
ඡ්ඤෙය්‍ය -පෙ- නිලොපං භරෙය්‍ය -පෙ-
ඵකාගාරිකං කරෙය්‍ය -පෙ- පරිපඤ්ඤා
කිට්ඨෙය්‍ය -පෙ- පරදුරං ගච්ඡෙය්‍ය -පෙ- ගාම-
කානකං² කරෙය්‍ය -පෙ- නිගමිකානකං³ කරෙය්‍ය
-පෙ- කම්මවිපාකොන දුනං දදෙය්‍ය -පෙ-
ට්ඨරං දදෙය්‍ය -පෙ- පිණ්ඩපානං දදෙය්‍ය -පෙ-
සෙනාසනං දදෙය්‍ය -පෙ- ගිලානපච්චය භෙසජ්ජ
පරිකකාරං දදෙය්‍යාති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකකාරො සඵලොති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

කම්මවිපාකො සඵලොති.

ප භට්ඨ

න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

8 ස පු.

කම්මවිපාකො අඵලොති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකකාරො අඵලොති

ප පට්ඨ

න භෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

9 ප. පු

න වත්තබ්බං 'සබ්බමිදං කම්මතො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු චුත්තං භගවතා:

“කම්මනා වත්තති ලොකො
කම්මනා වත්තති පජා,
කම්මතිබ්බනා සයනා
රථසසාණීව යායතො.¹
කම්මෙන කිත්තිං ලභතෙ පසංසං
කම්මෙන ජාතිං ච වධං ච බ්බා,
තං කම්මනානාකරණං විදිතා
කස්මා වදෙ නත්ති කම්මතති ලොකොති”ති²
අත්ථෙව සුත්තතොති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. පා

තෙන හි “සබ්බමිදං කම්මතො”ති

සබ්බමිදං කම්මතොති කථා තිට්ඨතා

1 සම්මප්පලපෙය්‍ය - PTS 2 භාග්‍යානං - PTS 3 නිගමිකානං - PTS
: චෙත්තිකිකාය, සුත්තනිපාත - චිත්තවිමුක්ති.

5 ස. පු

කමිවිපාක හෙතින් අභිනාදන් කරන්නේ වේ ද
 මුසවා බණන්නේ වේ ද? පෙහෙසුන්බස්
 බණන්නේ වේ ද? පරොස්බස් බණන්නේ වේ ද?
 පලප්බස් බණන්නේ වේ ද? ගාහසැයි බිඳුනේ
 වේ ද? ගම් වොලොසනානේ වේ ද? එකා-
 ගාරික කමි කරන්නේ වේ ද? කඩපලාසොරකම්
 කරන්නේ වේ ද? විරමුසොරකම් කරන්නේ
 වේ ද? ගම් නසනුයේ වේ ද? නසම්ගම්
 නසනුයේ වේ ද? කමිවිපාක හෙතින් දන්
 දෙන්නේ වේ ද? . සිවුරු දෙන්නේ වේ ද?
 පිඩුවා දෙන්නේ වේ ද? .. සෙසුසුන් දෙන්නේ
 වේ ද? බිලන්පස බෙහෙසත් පිරිකර දෙන්නේ
 වේ ද?

ප පරික්කුණු

එසේ යැ

ස. අනු:

බිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර (දිම්) සඵල වේ ද?

ප පරි:

එසේ යැ.

ස. අනු:

කමිවිපාක සඵල වේ ද?

ප පරි:

එසේ නො කියැයුතු යැ

8. ස. පු:

කමිවිපාක අඵල වේ ද?

ප පරික්කුණු

එසේ යැ

ස. අනු

බිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර අඵල වේ ද?

ප පු:

එසේ නො කියැයුතු යැ

9 ප. පු.

‘මෙ හැම කට හෙතින් වෙති’ නො කියැයුතු වේ ද?

ස. පරික්කුණු

එසේ යැ.

ස. අනු

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරාලද මැ යු

“ලොකය කමි හෙතුච්ඡන් පච්ඡි, ප්‍රජාව කමි
 හෙතුච්ඡන් පච්ඡි යන්තා වූ රජයාගේ අතුර
 සෙසින් සහසයෝ කමිතිබ්බිත කොට අත

කමි හෙතුච්ඡන් කිරිතිප්‍රසාසා ලබයි කමි
 හෙතුච්ඡන් ධනභානි ද වඩබ්බිත ද වෙයි එ
 කමිනානානිය දුන කුමක් හෙසින් ලොකයා
 ‘කමය නැතැ’යි කියන්නේ වෙදැ’යි වදල
 සුත්‍රාන්තසෙක් පැත්තේ මැ යු

ස. පරි

එසේ යැ

ප. පු

එ කරුණින් ‘මෙ හැම කමි හෙතුච්ඡන් වෙ’

සබ්බමිදා කව්ටකොති කථා නිව්

ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා

- 1 ස පු . ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා දුකකනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා අනිච්ඡා සංකතං පටිච්ච-
සම්ප්පාදනං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං
නිරෝධධම්මං විපරිනාමධම්මනති
- ප පටි න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු නානු අනිඤ්ඤාබද්ධං අනිච්ඡා සංකතං පටිච්ච
සම්ප්පාදනං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං
නිරෝධධම්මං විපරිනාමධම්මනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ස භාද්දි අනිඤ්ඤාබද්ධං අනිච්ඡා සංකතං පටිච්ච-
සම්ප්පාදනං ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං
නිරෝධධම්මං විපරිනාමධම්මං,
- ස පා නො ව වන රෙ වහනබ්බෙ “ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා
දුකක”නති
- 2 ස පු අනිඤ්ඤාබද්ධං අනිච්ඡා සංකතං පටිච්චසම්ප්පාදනං
ඛයධම්මං වයධම්මං විරාගධම්මං නිරෝධධම්මං
විපරිනාමධම්මං, නාද්දි න දුකකනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු ඉන්ද්‍රියබද්ධං අනිච්ඡා සංකතං -පෙ- විපරිනාමධම්මං
නාද්දි න දුකකනති
- ප පටි න හෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

17. 4

ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා

[‘දූෂ්ටය ඉන්ද්‍රියබද්ධ යැ අනිත්‍රියබද්ධයැයි ද්විවිධ සි ඉන්ද්‍රියබද්ධය දුකට වස්තු බැවින් දූෂ්ට වෙයි අනිත්‍රියබද්ධය උදයව්‍යයප්‍රතිපිබ්‍රාජ-යෙන් ‘යමෙක් අනිත්‍රිය වී නම් ඒ දුකැයි’ යයිගෘහිත බැවින් දූෂ්ට වෙයි. මේ වෙනස නො ගෙන ‘යම් දූෂ්ටයක්හුගේ පරිඤ්ඤා පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි ඔක්මවයයි වාස කරන්නේ නම්, ඒ ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ දූෂ්ට වෙයි. අනෙකක් දූෂ්ට නො වේ’ යයි හෙතුවාදින් සෙසින් ලබයි ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳහට ‘ඉන්ද්‍රියබද්ධකථා’ එයි]

- 1 ස පු ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ දූෂ්ට වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ අනිත්‍රිය සංසකාන ප්‍රතිත්‍රිය-සමුත්පන්න වේ ද? ඝෛයසවභාව ව්‍යයසවභාව විරාගසවභාව නිරෝධසවභාව විපරිණාමසවභාව ඇත්තේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- ස අනු අනිත්‍රියබද්ධය අනිත්‍රිය සංසකාන ප්‍රතිත්‍රිය-සමුත්පන්න නො? ඝෛයසවභාව ව්‍යයසවභාව විරාගසවභාව නිරෝධසවභාව විපරිණාමසවභාව ඇත්තේ නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස ය ඉදින් අනිත්‍රියබද්ධය අනිත්‍රිය සංසකාන ප්‍රතිත්‍රිය-සමුත්පන්න වී නම්, ඝෛයසවභාව ව්‍යයසවභාව විරාගසවභාව නිරෝධසවභාව විපරිණාමසවභාව ඇත්තේ වී නම්,
- ස පා හවත, ‘ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ දූෂ්ට වෙයි’ නො කියැවුතු මැ යැ
- 2 ස. පු අනිත්‍රියබද්ධය අනිත්‍රිය සංසකාන ප්‍රතිත්‍රිය-සමුත්පන්න වේ ද? ඝෛයසවභාව ව්‍යයසවභාව විරාගසවභාව නිරෝධසවභාව විපරිණාමසවභාව ඇත්තේ වේ ද? එ ද දූෂ්ට නො වන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු ඉන්ද්‍රියබද්ධය අනිත්‍රිය සංසකාන විපරිණාම-සවභාව ඇත්තේ වේද? එ ද දූෂ්ට ගො වන්නේ වේද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ නො කියැවුතු යැ

8. ස. පු ඉන්ද්‍රියබ්‍රහ්ම අනිච්චං සංඛාරං - පෙ - විපරිනාමධම්මං,
තඤ්ඤා දුක්ඛනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. අනු අනින්ද්‍රියබ්‍රහ්ම අනිච්චං සංඛාරං - පෙ - විපරිනාම -
ධම්මං, තඤ්ඤා දුක්ඛනති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ -
- 4 ස පු ඉන්ද්‍රියබ්‍රහ්මඤ්ඤාදව දුක්ඛනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නානු “යදනිච්චං තං දුක්ඛං” වුත්තං භගවතා,
අනින්ද්‍රියබ්‍රහ්ම අනිච්චනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස. ස හඤ්චි “යදනිච්චං තං දුක්ඛං” වුත්තං භගවතා,
අනින්ද්‍රියබ්‍රහ්ම අනිච්චං,
- ස පා නො ව වත රෙ වග්ගබ්බෙ ඉන්ද්‍රියබ්‍රහ්මඤ්ඤාදව
දුක්ඛනති.
6. ප. පු න වත්තබ්බං ඉන්ද්‍රියබ්‍රහ්මඤ්ඤාදව දුක්ඛනති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ප. අනු සථා ඉන්ද්‍රියබ්‍රහ්මසං දුක්ඛසං පටිඤ්ඤාය භගවති
බ්‍රහ්මවර්ගං වුස්සති, එවමෙවං අනින්ද්‍රියබ්‍රහ්මසං
දුක්ඛසං පටිඤ්ඤාය භගවති බ්‍රහ්මවර්ගං වුස්සති’ති
- ස. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ -
- ප අනු සථා ඉන්ද්‍රියබ්‍රහ්ම දුක්ඛං පටිඤ්ඤාතං න පුන
උපපජ්ජති, එවමෙවං අනින්ද්‍රියබ්‍රහ්ම දුක්ඛං
පටිඤ්ඤාතං න පුන උපපජ්ජති
- ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ -
- ප පා තෙන හි “ඉන්ද්‍රියබ්‍රහ්මඤ්ඤාදව දුක්ඛං”නති

- 3 ස පු ඉන්ද්‍රියබද්ධය අනිත්‍ය සංස්කෘත විපරිණාම-
සවභාව ඇත්තේ වේ ද, එ ද දුඃඛ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනිත්‍රියබද්ධය අනිත්‍ය සංස්කෘත විපරිණාම-
සවභාව ඇත්තේ වේ ද, එ ද දුඃඛ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ දුඃඛ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “යමෙක් අනිත්‍ය
වේ නම් ඒ දුකැ”යි වදාළ පරිදි අනිත්‍රියබද්ධය
අනිත්‍ය නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් “යමෙක් අනිත්‍ය වේ නම් ඒ දුකැ”යි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ පරිදි අනිත්‍රිය-
බද්ධය අනිත්‍ය වී නම්,
- ස පා භවත, ‘ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ දුකැ’යි නො කියැවුනු
මැ යැ
- 5 ප පු ‘ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ දුකැ’යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු යමිසේ ඉන්ද්‍රියබද්ධදුඃඛයාගේ පරිඤ පිණිස
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි බ්‍රහ්මවස්ථිතාස
කරන්නේ වේ ද, එපරිදි මැ අනිත්‍රියබද්ධ-
දුඃඛයාගේ පරිඤ පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
කෙරෙහි බ්‍රහ්මවස්ථිතාස කරන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප අනු යමිසේ ඉන්ද්‍රියබද්ධදුඃඛය පරිඤ කරනලද්දේ
වට්ඨාලා නුපදනේ වේ ද, එපරිදි මැ අනිත්‍රියබද්ධ-
දුඃඛය පරිඤ කරනලද්දේ වට්ඨාලා නුපදනේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප පා එකරුණින් ‘ඉන්ද්‍රියබද්ධය මැ’ දුඃඛ වෙයි

17 5

ස්වෙකා අරියමග්ගන් කථා.

- 1 ස පු ස්වෙකා අරියමග්ගං අවසෙසා සකාරා දුක්ඛා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු දුක්ඛසමුදයොපි දුක්ඛා'ති
 ප පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු දුක්ඛසමුදයොපි දුක්ඛා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු තිණේව අරියසම්මානි'ති.
 ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු තිණේව අරියසම්මානිති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු නනු චත්තාරි අරියසම්මානි චුත්තානි භගවතා
 “දුක්ඛං දුක්ඛසමුදයො දුක්ඛනිරෝධො දුක්ඛ-
 නිරෝධගාමිනී පටිපදා”ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස ස භද්දා චත්තාරි අරියසම්මානි චුත්තානි භගවතා
 දුක්ඛං දුක්ඛසමුදයො දුක්ඛනිරෝධො දුක්ඛ-
 නිරෝධගාමිනී පටිපදා,
 ස පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “තිණේව අරිය-
 සම්මානි”ති
- 4 ස. පු දුක්ඛසමුදයොපි දුක්ඛා'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස පු කේනවේදනාති
 ප ටි අනිවේදනාති
 ස. අනු අරියමග්ගො අනිවේදනා'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
 ස අනු අරියමග්ගො දුක්ඛා'ති.
 ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17 5

ධර්මපෙකා අරියමග්ගනති කථා.

[‘ආයස්මාගීය දුඛනිරෝධගාමිනිප්‍රතිපදා යාසි කියනලද හෙයින් ආයස්මාගීය තබා අවශෙෂ සංසාරයෝ දුඛයහ’යි හෙතුවාදින් සෙයින් ලබති ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘ධර්මපෙකා අරියමග්ගනති කථා.’ එසි.]

- 1 ස පු ආයස්මාගීය තබා අවශෙෂ සංසාරයෝ දුඛ වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු දුඛසමුදයන් දුඛ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු දුඛසමුදයන් දුඛ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ආයස්සත්‍යයෝ නිදෙනෙක් මැ වෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු ආයස්සත්‍යයෝ නිදෙනෙක් මැ වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතන් වහන්සේ විසින් “දුඛ යැ දුඛසමුදය යැ දුඛනිරෝධ යැ දුඛනිරෝධගාමිනිප්‍රතිපදා යැ”යි සතර සත්‍ය කෙනෙක් වදාරන ලද්දහු නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය. ඉදින් භාග්‍යවතන් වහන්සේ විසින් “දුඛ යැ දුඛසමුදය යැ දුඛනිරෝධ යැ දුඛනිරෝධගාමිනි-ප්‍රතිපදා යැ”යි සතර සත්‍ය කෙනෙක් මැ වදාරන ලද වෙත් නම්,
- ස. පා භවන, ‘ආයස්සත්‍යයෝ නිදෙනෙක් මැ වෙත්’ නො කියැවුනු මැ යැ
- 4 ස. පු දුඛසමුදයන් දු ඛ වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස පු කවර අරුත් වෙ ද?
- ප පි අනිත්‍යාවයෙන් වෙයි
- ස අනු ආයස්මාගීය අනිත්‍ය වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ආයස්මාගීය දුඛ වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- ඊ ස පු අරියමග්ගො අනිච්චො, සො ච න දුක්ඛොති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දුක්ඛසමුදයො අනිච්චො, සො ච න දුක්ඛො,ගි
ප පටි න භෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- උ ස පු දුක්ඛසමුදයො අනිච්චො, සො ච දුක්ඛො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අන අරියමග්ගො අනිච්චො, සො ච දුක්ඛො'ති
ප පටි න භෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- උ ප. පු න වහතබ්බං යපෙඤා අරියමග්ගං අවසෙසා
සංඛාරා දුක්ඛො'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු නනු සා දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදාති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප ය භඤ්චි සා දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදා,
ප පා තෙන වත රෙ වහතබ්බෙ “යපෙඤා අරියමග්ගං
අවසෙසා සංඛාරා දුක්ඛො”ති

යපෙඤා අරියමග්ගනනි කථා නිව්ඛිතා

- 5 ස පු ආයතිමාගිය අනිත්‍ය වේ ද, එ ද දුඃඛ යො වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
ස අනු දුඃඛසමුදය අනිත්‍ය වේ ද, එ ද දුඃඛ යො වේ ද?
ප පටි ඵසේ නො කියැයුතු යැ
- 6 ස පු දුඃඛසමුදය අනිත්‍ය වේ ද, එ ද දුඃඛ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ.
ස අනු ආයතිමාගිය අනිත්‍ය වේ ද, එ ද දුඃඛ වේ ද?
ප පටි ඵසේ නො කියැයුතු යැ
- 7 ප පු 'ආයතිමාගිය නබ්‍ය අවශෙෂ සංස්කාරයෝ දුඃඛයහ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
ප. අනු. එ දුඃඛනිරෝධභූමිනිප්‍රතිපදා යො'
ස පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
ප ය ඉදින් ඵ දුඃඛනිරෝධභූමිනිප්‍රතිපදා වූ නම්,
ප පා භවත, එකරුණින් 'ආයතිමාගිය නබ්‍ය අවශෙෂ සංස්කාරයෝ දුඃඛයහ'යි කියැයුතු මැ යැ

ඵපෙත්වා පරිසමයානති කථා නිමි

න චතතබ්බං සඛෙසා දකඛිණං පතිගණනානිති කථා.

- 1 ස පු න චතතබ්බං සඛෙසා දකඛිණං පතිගණනානිති 1
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නනු සඛෙසා ආහුනෙය්‍යො පාහුනෙය්‍යො
දකඛිණෙය්‍යො අඤ්ඤාලිකරණීයො අනුපතරං
පුඤ්ඤකෙඛිතතං ලොකස්සා'ත්
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප ය හඤ්ඤි සඛෙසා ආහුනෙය්‍යො පාහුනෙය්‍යො
දකඛිණෙය්‍යො අඤ්ඤාලිකරණීයො අනුපතරං
පුඤ්ඤකෙඛිතතං ලොකස්සා,
ප පා තෙන චත රෙ චතතබ්බෙ 'සඛෙසා දකඛිණං
පතිගණනානිති'1.
2. ස පු න චතතබ්බං 'සඛෙසා දකඛිණං පතිගණනානිති'
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නනු චතතාරො පුරිසයුගා අට්ඨපුරිසපුගගලො
දකඛිණෙය්‍යො වුතතා භගවතාති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස ය හඤ්ඤි චතතාරො පුරිසයුගා අට්ඨපුරිසපුගගලො
දකඛිණෙය්‍යො වුතතා භගවතා
ස පා තෙන චත රෙ චතතබ්බෙ "සඛෙසා දකඛිණං
පතිගණනානිති"1
- 3 ස පු න චතතබ්බං 'සඛෙසා දකඛිණං පතිගණනානිති'
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නනු අනි කෙටි සඛසස්ස දානං දෙනානිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස ය හඤ්ඤි අනි කෙටි සඛසස්ස දකඛිණං දෙනානි,
ස. පා තෙන චත රෙ චතතබ්බෙ "සඛෙසා දකඛිණං
පතිගණනානිති"

1 ටට්ඨගණනානිති - සිවු, මිජ්ඣ, ස්‍යා ටට්ඨගණනානිති - PTS

න ව්‍යාකෘති සංකීර්ණ දක්වණ පතිගණනා නිටා.

[පරමාප විසින් මාගිඵල මෑ සංකීර්ණ වෙසි මාගිඵලයෙන් අත්‍ය සංකීර්ණ නම් කිසිවෙක් නැත. මාගිඵලයෝ කිසිවක් නො පිළිගනිති. එහෙයින් සංකීර්ණ දක්වණව පිළිගනිති නො කියැවුනු යැ'යි මහා-පුණ්‍යවාදීන් සෙසින් ලබති ගනුවන්ගේ වාද බිඳුනට 'න ව්‍යාකෘති සංකීර්ණ දක්වණ පතිගණනා නිටා' එයි]

- 1 ස පු 'සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගනිති' නො කියැවුනු වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු සංකීර්ණ දුර සිට ගෙනවුත් ප්‍රදානට නිසි, ආදර බහුමානපුළුක වැ ප්‍රදානට නිසි, දක්වණවට (කම්-පල අදහා දෙන දානට) නිසි, ඇදිලි බදානට නිසි වූයේ ලොවට අනුගතර පුණ්‍යසෛත්‍ය නො?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. ධ ඉදින් සංකීර්ණ ආහුනනට නිසි, පාහුනනට නිසි, දක්වණවට නිසි, අසුද්‍රව්‍යකරණයට නිසි වූයේ ලොවට අනුගතර පින්කෙත් වි නම්,
- ස. පා භවත, එකරුණින් 'සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගනිති' කියැවුනු මැ යැ
- 2 ස පු 'සංකීර්ණ දක්වණව පිළිගනිති' නො කියැවුනු වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සතර පුරුෂසුග වූ ලභපුරුෂප්‍රදානලයෝ දක්වණගීයහ'යි වදාරනා-ලද නො?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. ධ ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් 'සතර පුරුෂසුග වූ අභවපුරුෂප්‍රදානලයෝ දක්වණගීයහ'යි වදාරනාලද නම්,
- ස. පා භවත, එකරුණින් සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගනිති කියැවුනු මැ වෙයි.
- 3 ස පු 'සංකීර්ණ දක්වණව පිළිගනිති' යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු සංකීර්ණව දන්දෙන කිසි කෙනෙක් ඇත් නො?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. ධ ඉදින් කිසි කෙනෙක් සංකීර්ණව දන් දෙන්නා වූ ඇත් නම්,
- ස. පා භවත, එකරුණින් සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගනිති කියැවුනු.

298 කථාවන්තුවසකරණං න වතතබ්බං සඛෙසා දඤ්ඤාං පතිගණනාතිති[17.6]

ස අනු නනු අපි කෙච්ඡි සඤ්ඤාං චිචරං දෙනති -පෙ-
 පිණ්ඩපාතං දෙනති -පෙ- සෙනාසනං
 දෙනති -පෙ- ගිලානපච්චයතෙසජ්ජපට්ඨකාරා
 දෙනති -පෙ- බාදනිසං දෙනති -පෙ- තොජ්ඣසා
 දෙනති -පෙ- පානිසං දෙනති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස. ය හඤ්චි අපි කෙච්ඡි සඤ්ඤාං පානිසං දෙනති,

ස පා තෙන චත රෙ වතතබ්බං “සඛෙසා දඤ්ඤාං
 පතිගණනාති”ති

4 ස පු න වතතබ්බං සඛෙසා දඤ්ඤාං පතිගණනාතිති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු නනු වුතතං පභවතා.
 “ආනුතිං¹ ජාතවෙදොව
 මහාමෙහංව චෛද්දති².
 සඛෙසා සමාධිසම්පන්නො
 පතිගණනාති දඤ්ඤා”නති

අනෙච්ච සුත්තනනොති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස පා තෙන හි “සඛෙසා දඤ්ඤාං පතිගණනාති”ති

5 ප පු: සඛෙසා දඤ්ඤාං පතිගණනාතිති

ස පටිඤ්ඤා ආමනනා

ප අනු. මග්ගො පටිගණනාති, එලා පටිගණනාතිති

ස. පටි න ගෙවං වතතබ්බං -පෙ-

න වතතබ්බං සඛෙසා දඤ්ඤාං පතිගණනාතිති කථා නිමිසිතා.

1 ආනුති - ඩුච්ඡි, සහ PTS.

2 චෛද්දති - චෛද්ද, සහ

- ස අනු සංකීර්ණයට විවර දෙන්නාහු පිණිස පාත
දෙන්නාහු ගණනාසන දෙන්නාහු ග්‍රාහ-
ප්‍රත්‍යයගෙන ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිච්ඡාද දෙන්නාහු බාදනීය
දෙන්නාහු භෞතික දෙන්නාහු පාතීය
දෙන්නාහු ඇත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සංකීර්ණයට පැත් දෙන කිසි කෙනෙක් ඇත්
නම්,
- ස. පා භවත, එකරුණින් සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගත්තේ
යයි කියැවුණු
4. ස ප්‍ර 'සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගන්න'යි නො කියැවුණු
වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද නො
“අභිනිස ආහුතිය (පිළිගන්නා) සෙයින්, පාච්චිය
මහාමෙඝය (පිළිගන්නා) සෙයින් සමාධිසම්පන්න
සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගන්න”යි
වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. පා එකරුණින් සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගත්තේ වේ
- 5 ප ප්‍ර සංකීර්ණ දක්වණ පිළිගත්තේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු මාහිය පිළිගත්තේ වේ ද, එලය පිළිගත්තේ
වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

න ව්‍යවකල්ප සංකීර්ණ දක්වණ පතිගණනාව කථා නිව්.

17. 7.

න චත්තබ්බං සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙතිහි කථා.

- 1 ස. පු. න චත්තබ්බං සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙතිහි
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 - ස අනු නනු සංඛේසා ආහුනෙය්‍යා පාහුනෙය්‍යා දකඛිණෙය්‍යා අඤ්ඤාලිකරණීයො අනුත්තරා පුඤ්ඤාකෙතිත්තා ලොකස්සාති
 - ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
 - ස. ඨ හඤ්චි සංඛේසා ආහුනෙය්‍යා -පෙ- අනුත්තරා පුඤ්ඤාකෙතිත්තා ලොකස්සා,
 - ස පා තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙ “සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙති”ති
- 2 ස. පු. න චත්තබ්බං සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙතිහි
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 - ස. අනු නනු චත්තාරො පුරිසසුභා අච්ඡාපුරිසපුඤ්ඤා දකඛිණෙය්‍යා වුත්තා භගවතාති
 - ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා.
 - ස ඨ හඤ්චි චත්තාරො පුරිසසුභා අච්ඡාපුරිසපුඤ්ඤා දකඛිණෙය්‍යා වුත්තා භගවතා,
 - ස පා තෙන චත රෙ චත්තබ්බෙ “සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙති”ති.
- 3 ස. පු. න චත්තබ්බං සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙතිහි
 - ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

න ව්‍යාකෘතිය සංකීර්ණ දක්ෂිණ විසොබෙතිති කථා

[මාගිපල මෑ සංකීර්ණ නම් වෙයි. මාගිපලයෝ දක්ෂිණ විශුද්ධ කරන්නට නො හැකි වෙති එකරුණින් “සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙහි නො කියැවුණු යැ”යි වෛතුල්‍යවාදීන් සෙසින් ලබා ගන්නාවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘න ව්‍යාකෘතිය සංකීර්ණ දක්ෂිණ විසොබෙතිති කථා’ එයි]

1. ස පු ‘සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙහි’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු සංකීර්ණ ආහුනනයට නිසි, පාහුනනයට නිසි, දක්ෂිණාවට නිසි, ඇදිලි බැඳ වදනට නිසි වූයේ ලොවට අනුතතර පුණ්‍යකෛම නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සංකීර්ණ ආහුනනයට නිසි ලොවට අනුතතර පුණ්‍යකෛම වී නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් ‘සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙහි’ කියැවුණු මෑ යි.
- 2 ස පු ‘සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙහි’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ‘සතර පුරුෂස්‍රවණ වූ අපට ආර්‍යප්‍රභාලයෝ දක්ෂිණාභියහ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සතර පුරුෂස්‍රවණ වූ අපට ආර්‍යප්‍රභාලයෝ දක්ෂිණාභියහ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද වී නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් ‘සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙහි’ කියැවුණු මෑ යි.
- 3 ස පු ‘සංකීර්ණ දක්ෂිණ විශුද්ධ කෙරෙහි’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

302 කථාවන්තරණං න වතනබ්බං සඛෙසා දකඛිණං විසොධෙති [177]

ස. අනු නනු අත්ති කෙවි සඛසස්ස දුනං දඬා දකඛිණං
ආරාධෙතති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස ථ හඤ්චි 'අත්ති කෙවි සඛසස්ස දුනං දඬා දකඛිණං
ආරාධෙතති,

ස පා තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "සඛෙසා දකඛිණං
විසොධෙති"ති

ස අනු නනු අත්ති කෙවි සඛසස්ස විවරං දඬා -පෙ-
පිණ්ඩපානං දඬා -පෙ- සෙනාසනං දඬා -පෙ-
තිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිකාරං දඬා -පෙ-
බාදනීයං දඬා -පෙ- භොජනීයං දඬා -පෙ-
පානීයං දඬා දකඛිණං ආරාධෙතතීති.

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස ථ හඤ්චි අත්ති කෙවි සඛසස්ස පානීයං දඬා
දකඛිණං ආරාධෙතති,

ස. පා තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "සඛෙසා දකඛිණං
විසොධෙති"ති

4 ප පු සඛෙසා දකඛිණං විසොධෙතිති

ස පටිඤ්ඤා ආමනතා

ප අනු මග්ගො විසොධෙති, ඵලං විසොධෙතිති

ස පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

න වතනබ්බං සඛෙසා දකඛිණං විසොධෙතිති කථා නිවර්තනා

- ස අනු සභනට දන් දී දක්ෂිණාඵල සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ඨ ඉදින් සභනට දන් දී දක්ෂිණාඵල සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් 'සංකයා දක්ෂිණාවිශුද්ධිය කෙරෙහි'යි කියැවුණු මැ යැ
- ස අනු සභනට සිවුරු දී .. පිඬුවා දී . සෙනසුන් දී . ගිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර දී ... කැවිලි දී .. බොජුන් දී . පැත් දී දක්ෂිණාඵල සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ඨ ඉදින් සභනට පානිය දී දක්ෂිණාඵල සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් 'සංකයා දක්ෂිණා විශුද්ධිය කෙරෙහි' කියැවුණු මැ යැ
- 4 ප පු සංකයා දක්ෂිණා විශුද්ධිය කරන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු මාගිය විශුද්ධිය කරන්නේ වේ ද, ඵලය විශුද්ධිය කරන්නේ වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

න ව්‍යාකෘතිය සංකීර්ණ දකෂිණ විකෘතියෙහි කථා නිමි

න වතනබ්බං සබ්බෙසා භුඤ්ජනීති කථා.

- 1 ස පු න වතනබ්බං ‘සබ්බෙසා භුඤ්ජනී, පිච්ඡි, බාදනී, සායනී’ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නහු අපථි කෙච්ඡි සම්පභ්වතානි කරොනනී, උද්දෙසභ්වතානි කරොනනී, යාගුපානානි කරොනනී’ති,
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස ය හඤ්චි අපථි කෙච්ඡි සම්පභ්වතානි කරොනනී, උද්දෙසභ්වතානි කරොනනී, යාගුපානානි කරොනනී,
- ස පා තෙන වත රෙ වතනබ්බං ‘සබ්බෙසා භුඤ්ජනී, පිච්ඡි, බාදනී, සායනී’ති
- 2 ස පු න වතනබ්බං ‘සබ්බෙසා භුඤ්ජනී, පිච්ඡි බාදනී, සායනී’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නහු චුතතං භගවතා “ගණ්ඨොජනං පරමපර-
භොජනං අනිජිතතභොජනං අනනිජිතත-
භොජන”නති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය හඤ්චි චුතතං භගවතා ගණ්ඨොජනං පරමපර-
භොජනං අනිජිතතභොජනං අනනිජිතතභොජනං,
- ස පා තෙන වත රෙ වතනබ්බං ‘සබ්බෙසා භුඤ්ජනී, පිච්ඡි, බාදනී, සායනී’ති
- 3 ස. පු න වතනබ්බං ‘සබ්බෙසා භුඤ්ජනී, පිච්ඡි බාදනී සායනී’ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

න ව්‍යාකර්මං සංඝෙසා භුඤ්ජනීති කපා.

[මාගීඵලයෝ මෑ සංඝ නම් වෙති මාගීඵලයෝ කිසිවක් නො වලඳති. එසින් “සංඝසා භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති” නො කියැයුතු යැ”යි ටෙවතුලාවාදින් සෙසින් ලබති ගන්වවුන්ගේ වාද බිඳුනව ‘න ව්‍යාකර්මං සංඝෙසා භුඤ්ජනීති කපා’ එසි]

1 ස පු සංඝ නෙම භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති’ යනු නො කියැයුතු වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු සභබ්බන් කරන උදෙස්සින් කරන යාගුපාන (නුඵකැන් බීම) කරන කිසි කෙනෙක් ඇත් නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස ය ඉදින් සභබ්බන් කරන උදෙස්සින් කරන යාගුපාන කරන කිසි කෙනෙක් ඇත් නම්,

ස පා භවත, එකරුණින් ‘සංඝසා භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති’ කියැයුතු මැ යි

2. ස පු ‘සංඝසා භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති’ නො කියැයුතු වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “ගණ්භොජන යැ පරමපරභොජන යැ අතිරික්තභොජන යැ අනති-රික්තභොජන යැ” යනු වදාරනලද නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස ය ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “ගණ්භොජන යැ පරමපරභොජන යැ අතිරික්තභොජන යැ අනතිරික්තභොජන යැ” යනු වදාරනලද මි නම්,

ස පා භවත, එකරුණින් “සංඝසා භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති” කියැයුතු මැ යි

3 ස පු ‘සංඝසා භොජන පාන බාදන සායන කෙරෙති’ නො කියැයුතු ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

- ස අනු නනු අට්ඨපානාති වුත්තාති භගවතා 'අබ්බපානං ජලබ්බපානං චෝවපානං මොවපානං මධ්වපානං මුද්දිකපානං සාලකපානං ථාරුසකපානං.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස යං භඤ්චි අට්ඨපානාති වුත්තාති භගවතා 'අබ්බපානං ජලබ්බපානං චෝවපානං මොවපානං මධ්වපානං මුද්දිකපානං සාලකපානං ථාරුසකපානං,
- ස පා තෙන වත රෙ වත්තාබ්බෙ 'සංඝො භුඤ්ජති පිච්ඡි බාදති සායති'ති
4. ප පු සංඝො භුඤ්ජති පිච්ඡි බාදති සායති'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු මග්ගො භුඤ්ජති පිච්ඡි බාදති සායති, එලං භුඤ්ජති පිච්ඡි බාදති සායති'ති
- ස පටි න හෙවං වත්තාබ්බෙ -පෙ-

න ව්‍යාකර්මං සංඝො භුඤ්ජතිති කථා නිවසිතා.

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් (සතුන් උදෙසා) අභිපත්‍ර යැ දම්පත්‍ර යැ ඇටකෙසෙල්පත්‍ර යැ මස්කෙසෙල්පත්‍ර යැ දූම්දිරසපත්‍ර යැ මිදිරසපත්‍ර යැ උපුල්පත්‍ර යැ බොරළුදම්මුත්‍රපත්‍ර යැ යන අපට-පානගෝ වදාරනලද්දහු ගො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් (සතුන්-උදෙසා) අභිපත්‍ර යැ දම්පත්‍ර යැ ඇටකෙසෙල්පත්‍ර යැ මස්කෙසෙල්පත්‍ර යැ දූම්දිරසපත්‍ර යැ මිදිරසපත්‍ර යැ උපුල්පත්‍ර යැ බොරළුදම්මුත්‍රපත්‍ර යැ යන අපටපානගෝ වදාරනලද්දහු වී නම්,
- ස පා. භවත, එකරුණින් 'සංඝයා භෝජන පාන බාදන සායන කෙරෙහි' කියැයුතු මැ යි
- 4 ප ථු 'සංඝයා භෝජන පාන බාදන සායන කරන්නේ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු මාග්ගි භෝජන පාන බාදන සායන කෙරේ ද? එලෙස භෝජන පාන බාදන සායන කෙරේ ද?
- ස. පටි. එසේ හො කියැයුතු යැ

න වහනබබ්බං සංඛේසා භුක්ඛන්ති කථා නිමි

17. 9.

න වතනබ්බං සංඝස්ස දිනනං මහපථලංති කථා.

1. ස. පු න වතනබ්බං “සංඝස්ස දිනනං මහපථල”නති
 ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා.
 ස. අනු. නනු සංඝස්ස ආහුනෙය්‍යො පාහුපොය්‍යො දකඛිණේය්‍යො අඤ්ඤාලිකරණීයො අනුතතරං පුඤ්ඤකෙඛිතනං ලොකස්සා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා.
 ස. ය. හඤ්චී සංඝස්ස ආහුනෙය්‍යො -පෙ- අනුතතරං පුඤ්ඤකෙඛිතනං ලොකස්ස,
 ස. පා. තෙන වත රෙ වතනබ්බං “සංඝස්ස දිනනං මහපථල”නති
2. ස. පු න වතනබ්බං ‘සංඝස්ස දිනනං මහපථල’නති
 ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා.
 ස. අනු. නනු චතතාරො පුරිසසුභා අට්ඨපුරිසපුග්ගලා දකඛිණේය්‍යො චුතතා හගචතා’ති
 ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා.
 ස. ය. හඤ්චී චතතාරො පුරිසසුභා අට්ඨපුරිසපුග්ගලා දකඛිණේය්‍යො චුතතා හගචතා,
 ස. පා. තෙන වත රෙ වතනබ්බං “සංඝස්ස දිනනං මහපථල”නති
3. ස. පු න වතනබ්බං ‘සංඝස්ස දිනනං මහපථල’නති
 ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා.
 ස. අනු. නනු චුතතං හගචතා “සංඝස්ස භොගච්ඡි, දෙභි, සංඝස්ස තෙ දිනො අභස්සෙව්ච පුජිතො ගට්ඨස්සා, සංඝස්සා වා”ති^a අනෙව සුතනොකං’ති.
 ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා.
 ස. පා. තෙන හි සංඝස්ස දිනනං මහපථල’නති

17. 9.

න ව්‍යතඛබ්බං සංඝස්ස දින්නං මහපථලනති කථා.

[“මාගීඵලයෝ මෑ සංඝ නම් වෙති. මාගීඵලයනට කිසිවක් දිය නො හැක්ක. පිළිගන්නට ද නො හැක්ක. ඉන් කිසි උපකාරයෙන් මාගීඵලයනට නැත. එසින් මාගීඵලයනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙති’ නො කියැවුණු යැ”යි වෛතුලාවාදීන් සෙසින් ලබ්ධි ගත්තුවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘න ව්‍යතඛබ්බං සංඝස්ස දින්නං මහපථලනති කථා’ එසි.]

1. ස පු “සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙති’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සංඝස්සා ආහුනනයට නිසි, පාහුනනයට නිසි, දක්ඛණ්ණවට නිසි, අඤ්ඤාචාරණයට නිසි වූයේ ලොවට අනුතතර පුණ්‍යකෛත්‍ර නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස ය ඉදින් සංඝස්සා ආහුනනයට නිසි ලොවට අනුතතර පුණ්‍යකෛත්‍ර ටි නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වේ මෑ යැ
2. ස පු ‘සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙති’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ‘සතර පුරුෂස්‍රග වූ අපට ආයතීප්‍රද්ගලයෝ දක්ඛණ්ණාභියහ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස ය. ඉදින් ‘සතර පුරුෂස්‍රග වූ අපට ආයතීප්‍රද්ගලයෝ දක්ඛණ්ණාභියහ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද වේ නම්,
- ස පා භවත, එකරුණින් ‘සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙති’ කියැවුණු මෑ යි.
3. ස පු. ‘සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙති’ නො කියැවුණු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මෑ නු: “ගොතමිය, සභනට දෙව, තොප විසින් සතුන් කෙරෙහි දුන් කල්හි මම ද ප්‍රදානලදයෙමි වෙමි. සංඝස්සා ද ප්‍රදානලද වේ”යයි වදල යුත්‍රානතසෙක් ඇත්තේ මෑ නු?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස පා. එකරුණින් සභනට දුන් දෑය මහත්ඵල වෙයි

310 කථාවික්‍රමාකරණ න ව්‍යාකෘතිය සමස්ත දිනාං මහපාලනි- [179]

4 ස පු න ව්‍යාකෘතිය සමස්ත දිනාං මහපාලනි
ප. පටිඤ්ඤ ආමනා
ස අනු. නනු සකකා දෙවානපියෙ භගවතා
එතදවොච

“සජ්ජානානං¹ මනුස්සානං
පුඤ්ඤපෙබ්බානං² පාණිනං
කරොතං ඔපබ්බිකං³ පුඤ්ඤං
කරු දිනාං මහපාලනි

චාතාරො ච පටිපනා
චතාරො ච ඵලෙ භිතා
එස සඤ්ඤා උජ්ඣතො
පඤ්ඤාසිලසමානිතො

සජ්ජානානං¹ මනුස්සානං
පුඤ්ඤපෙබ්බානං² පාණිනං
කරොතං ඔපබ්බිකං³ පුඤ්ඤං
සඤ්ඤා දිනාං මහපාලනි⁴

එතොති සඤ්ඤා විපුලො මහත්තො
එසපාමෙසො උද්ධිච සාගරො
එතෙති සෙව්වා නරවර සාවකා
පහඞ්කරා ධම්මමුදිරසනති⁵

තෙසං සුදිනාං සුත්තං සුබ්බිකං
යෙ සමස්මාද්දිස්සා දදන්ති දානං
සා දදන්ති සමස්තො පඤ්ඤා
මහපාලා ලොකවිදුනං⁶ වණ්ණිකා

එතාදිසං යඤ්ඤමනුස්සරනා
යෙ වෙදජාතා විහරන්ති ලොසක
විනෙයො මච්ඡෙරමලං සමුලං⁷
අතිඤ්ඤා සමගමුපෙන්නි යාන”නති

අපෝච සුත්තනෙතාති

ප පටිඤ්ඤ ආමනා

ස පා. තෙන හි සමස්ත දිනාං මහපාලනි

න ව්‍යාකෘතිය සමස්ත දිනාං මහපාලනි කථා නිබ්බානා

1 සජ්ජානං - සිත්, චිත්තං.

2 පුඤ්ඤපෙබ්බානං - සිත්,

3 ඔපබ්බිකං - සිත්

4 සිත්, උදිරසනති - සිත්

5 ඵල කවිදා - සිත්,

6 සමාලං - PTS

7 සංගුණනිකං - සංගුණන

4 ස පු ‘සහනට දුන් දෑ මහත්ථල වෙති’ නො කියැ-
වුණු වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු සක්දෙවරජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කියේ
නො ?

“යාග කරන මිනිසුන් විසින්, පින් ලබනු
කැමැති ප්‍රාණීන් විසින්, උපබ්සම්පත් පිණිස පින්
කරනුවන් විසින් කොභි දෙනලද්ද මහත්ථල
වේ ද? යි

මහට පිළිපත්නාහු සතර දෙනෙක, එලයෙහි
සිටියාහු සතර දෙනෙක, තෙල සංඝ තෙම,
සෘජු වූයේ ප්‍රඥශීල දෙකින් සමාතිත වෙයි

යාග කරන මිනිසුන් විසින්, පින් කැමැති
ප්‍රාණීන් විසින්, උපබ්සම්පත් පිණිස පවත්නා
පින් කරනුවන් විසින් සතුන් කෙරෙහි දුන් දෑ
මහත්ථල වෙයි

තෙල සංඝ තෙමේ විපුල වූයේ මහභගත වූයේ
වෙයි තෙල සංඝ තෙමේ උදග්ගි සංඝඛ්‍යාත
සාගරය සෙයින් අප්‍රමේය වෙයි නාරවීර ශ්‍රාවක
වූ ලොව නැණින් එළි කරන තෙල ශ්‍රේණි සහසු
දහම් වදාරති

යම් කෙනෙක් සතුන් උදෙසා දන් දෙත් ද,
ඔවුන් විසින් මොනොවට දෙන ලදී, මොනොවට
පුදන ලදී, මොනොවට යාග කරන ලදී
සංඝගත වැ පිහිටි ඒ දක්ෂිණාව මහත්ථල යයි
බුදුන් විසින් වර්ණනා කරන ලදී.

මේ බදු යාග සිහි කරන යම් කෙනෙක්
උපන් තුළට ඇති වැ ලොකයෙහි වාස කෙරෙත් ද,
ඔහු මසුරුවල සමුල කොට උදුරාපියා අතිඤ්ඤ වැ
සටහන්වීමට පැමිණෙති” යි වදල සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. පා එකරුණින් සහනට දුන් දෑ මහත්ථල වෙයි

17. 10.

න වතනබ්බං බුද්ධස්ස දින්නං මහපථලනති කථා.

1. ස පු. න වතනබ්බං බුද්ධස්ස දින්නං මහපථලනති
ප පටිඤ්ඤා. ආමනනා
ස අනු. නනු භගවා ද්විපදනං¹. අග්ගො, ද්විපදනං
සෙට්ඨො, ද්විපදනං පමොකෙඛො, ද්විපදනං
උත්තමො, ද්විපදනං පචරො, අසමො අසමසමො
අප්පට්ඨමො අප්පට්ඨාගො අප්පට්ඨග්ගලො'ති.
ප පටිඤ්ඤා. ආමනනා
ස ඨ. හඤ්චි භගවා ද්විපදනං¹. අග්ගො, ද්විපදනං
සෙට්ඨො, ද්විපදනං පමොකෙඛො, ද්විපදනං
උත්තමො, ද්විපදනං පචරො, අසමො අසමසමො
අප්පට්ඨමො අප්පට්ඨාගො අප්පට්ඨග්ගලො,
ස. පා. තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "බුද්ධස්ස දින්නං
මහපථල"නති

2. ස පු. න වතනබ්බං බුද්ධස්ස දින්නං මහපථලනති
ප පටිඤ්ඤා. ආමනනා
ස. අනු. අනු කොචි² බුද්ධො සමසමො සිලෙහ සමාධිනා
පඤ්ඤායා'ති
ප වි. නනු.
ස. ඨ. හඤ්චි නනු කොචි² බුද්ධො සමසමො සිලෙහ
සමාධිනා පඤ්ඤාය,
ස පා. තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ "බුද්ධස්ස දින්නං
මහපථල"නති.

1 දිපදනං - PTS ට අ,

2 කචි - සිඤ්ඤා, PTS

314 කපාවැන්දුපසකරණං න චන්තබ්බං බ්‍රහ්මස්ස දින්නං මහපථලනි-[17 10]

ඪ ස පු න චන්තබ්බං 'බ්‍රහ්මස්ස දින්නං මහපථල'නි

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.

ස අනු. නානු වුත්තං යගට්ඨා

“නසිමස්මිං ලොකෙ පරස්මිං ච, පන 1
බ්‍රහ්මෙහ සෙට්ඨා ච සමො ච විජ්ජති
යමොසොඤ්ඤානං අග්ගතං ගතො
පුඤ්ඤාභිකාතං විපුලථලෙසීන”නති
අනෙථ සුතතනොති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස ඌ තෙන ඤි “බ්‍රහ්මස්ස දින්නං මහපථල”නති

න චන්තබ්බං බ්‍රහ්මස්ස දින්නං මහපථලනි ආඨා නිබ්බිතා.

ඕ ස පු ‘බුද්ධං උන් දෑය මහත්ථල වෙනි’ යො නිසායුතු
වේ දැ’

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භංගාවතූන් වහන්සේ විසින් වදාරනුද නො
“විපුලථල ඉලියත පුණ්‍යාභිමි ජනයාට සම්
සථිඤ කෙනෙක් අනපානප්‍රතිග්‍රහණයට අති
වූවෝ ප්‍රතිග්‍රාහකයන් අතුරෙහි අග්‍රභාවයට ගියෝ
ද, මෙලොව විවිධි තදාසලොකයෙක වේවයි ඒ
සථිඤයනට වඩා ශ්‍රේෂ්ඨ කෙනෙක් හෝ ඔබට
සම් කෙනෙක් හෝ නැතැ’යි වදාළ සුත්‍රානුකූලයක්
ඇත්තේ මැ නො’

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස පා එකරුණීන් බුද්ධං උන් දෑය මහත්ථල වේ

න චත්තබ්බං බුද්ධිස්ස දින්නං මහපථලානි කපා
නිමි

17 11.

දකිණි විසුද්ධි කථා.

- 1 ස පු දයකතො'ව දනං විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාභක-
තො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු නානු අපච්ඡි කෙවි පටිග්ගාභකා ආනුනෙය්‍යා
පානුනෙය්‍යා දකිණිණෙය්‍යා අඤ්ජලිකරණීයා
අනුතතරං පුඤ්ඤකෙඛිතතං ලොකස්සාති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස ඨ භද්දං අපච්ඡි කෙවි පටිග්ගාභකා ආනුනෙය්‍යා
පානුනෙය්‍යා දකිණිණෙය්‍යා අඤ්ජලිකරණීයා
අනුතතරං පුඤ්ඤකෙඛිතතං ලොකස්ස,
- ස පා නො ච චත රෙ චතතඛෙඛි "දයකතො'ව දනං
විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාභකතො'ති
- 2 ස පු දයකතො'ව දනං විසුජ්ඣති නො පටිග්ගාභක-
තො'ති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- ස අනු නානු චතතාරො පුරිසග්ගා අට්ඨපුරිසප්පගලො
දකිණිණෙය්‍යා චුතතා භගවතා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස ඨ භද්දං චතතාරො පුරිසග්ගා අට්ඨපුරිසප්පගලො
දකිණිණෙය්‍යා චුතතා භගවතා,
- ස පා නො ච චත රෙ චතතඛෙඛි "දයකතො'ව දනං
විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාභකතො'ති

17 11.

දක්‍ෂිණාවිසුද්ධි කථා

[“ඉදින් ප්‍රතිශ්‍රාහක කෙරෙන් දක්‍ෂිණාවිසුද්ධි වේ නම්, වහන්සල වේ නම්, ‘දයකයා විසින් දන් දෙන ලද යැ, ප්‍රතිශ්‍රාහකයා විසින් එල නිසයන ලද’යි අනෙකෙක් අනෙකක් හුගේ දනළු නිසයනු වන්නේ යැ සුඛදුඛ පරිත්‍යාග බවට පැමිණෙන්නේ යැ. අනෙකෙක් කම් කරන්නේ යැ අනෙකෙක් විපාක විද්‍යෙන් යි එහෙයින් දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විසුද්ධ වෙයි. ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විසුද්ධ නො වේ” යයි උත්තරාපේකයන් සෙසින් ලබයි ගන්නාවුන්ගේ වංඳ බිඳුනට ‘දක්‍ෂිණාවිසුද්ධිකථා’ එයි.]

1 ස පු දනය දයකයා කෙරෙන් මැ විසුද්ධි වේ ද? ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විසුද්ධි නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.

ස අනු ආනුනනයට නිසි, පානුනනයට නිසි, දක්‍ෂිණාවට නිසි, අඤ්ඤාලිකරණයට නිසි, ලොවට අනුතතර-පුණ්‍යකෛත්‍ර වූ කිසි ප්‍රතිශ්‍රාහකයෙක් ඇත් නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.

ස ය ඉදින් ආනුනනයට නිසි පානුනනයට නිසි දක්‍ෂිණාවට නිසි අඤ්ඤාලිකරණයට නිසි ලොවට අනුතතරපුණ්‍යකෛත්‍ර වූ කිසි ප්‍රතිශ්‍රාහකයෙක් ඇත් නම්,

ස. පා භවත, “දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විසුද්ධි වෙයි ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විසුද්ධි නො වෙයි” යනු නො කියැවුනු මැ යැ

2. ස පු දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විසුද්ධි වේ ද? ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විසුද්ධි නො වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු ‘සතර පුරුෂස්‍රව වූ අවිච්ඡේදිනිප්පදාලයෝ දක්‍ෂිණාවට නික්මගියහ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද නො?

ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස. ය ඉදින් පුරුෂස්‍රව වූ අවිච්ඡේදිනිප්පදාලයෝ දක්‍ෂිණාවට නික්මගියහ’යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද වි-නම්,

ස. පා භවත, “දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විසුද්ධි වෙයි, ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විසුද්ධි නො වේ” යයි නො කියැවුනු මැ යැ

කථාවන්තූපකරණං දකිණිවිසුද්ධිකථා- [17 11]

3 ස පු

දුශකතො'ව දුනං විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාහක-
තො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස. අනු

නානු අපි කෙවි සොතාපනෙන දුනං දඬා
දකිණි ආරාධෙනති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස ධ

හඤ්චි අපි කෙවි සොතාපනෙන දුනං දඬා
දකිණි ආරාධෙනති,

ස පා

නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ “දුශකතො'ව දුනං
විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාහකතො'ති

ස අනු

නානු අපි කෙවි සකදුගාමිසස -පෙ- අනා-
ගාමිසස -පෙ- අරහතො දුනං දඬා දකිණි
ආරාධෙනති'ති.

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස ධ

හඤ්චි අපි කෙවි අරහතො දුනං දඬා දකිණි
ආරාධෙනති,

ස පා

නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ “දුශකතො'ව දුනං
විසුජ්ඣති නො පටිග්ගාහකතො'ති

4 ප පු

පටිග්ගාහකතො දුනං විසුජ්ඣතිති

ස පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ප අනු

අඤ්ඤ අඤ්ඤාසා කාරකො, පරකතං සුබද්ධකං,
අඤ්ඤ කරොති, අඤ්ඤ පටිසංවෙදෙතිති

ස පටි

න ගෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

ස පු

දුශකතො'ව දුනං විසුජ්ඣති, නො පටිග්ගාහක-
තො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා,

- 3 ස පු දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විශුද්ධ වේ ද?
ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු සොවන් පුගුල් කෙරෙහි දන් දී දක්ෂිණා සපයන
(අලපමාත්‍ර දක්ෂිණායෙන්) මහත්ඵල උපයන කිසි
කෙනෙක් ඇත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සොවන් පුගුල් කෙරෙහි දන් දී දක්ෂිණා
සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නම්,
- ස පා හවන, “දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විශුද්ධ වෙයි,
ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් භගුද්ධ නො වෙයි” යනු
නො කියැවුණු මැ යැ
- ස අනු සෙදගමිහට අනගමිහට රහත්හට දන් දී
දක්ෂිණා සපයන කිසි කෙනෙක් ඇත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් රහත්හට දන් දී දක්ෂිණා සපයන කිසි
කෙනෙක් ඇත් නම්,
- ස පා හවන, “දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විශුද්ධ
වෙයි ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වෙයි”
යනු නො කියැවුණු මැ යැ

4. ප පු ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් දනය විශුද්ධ වේ ද?

ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ප අනු. අනෙකෙක් අනෙකක්හට භාරක වෙ ද? සුඛදුඛ
පරික්ෂා වේ ද? අනෙකෙක් කරනුයේ අනෙකෙක්
විදුනේ වේ ද?

ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

ස පු දයකයා කෙරෙන් මැ දනය විශුද්ධ වේ ද?
ප්‍රතිශ්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු

නනු වුතතං භගවතා “වතස්සො ඛො ඉමා ආනන්ද, දකඛිණං විසුද්ධියො, කතමා වතස්සො අත්ථානන්ද, දකඛිණං දයකතො විසුජ්ඣති නො පටිග්ගාහකතො. අත්ථානන්ද දකඛිණං පටිග්ගා- හකතො විසුජ්ඣති නො දයකතො. අත්ථානන්ද දකඛිණං දයකතො චෙව විසුජ්ඣති පටිග්ගකතො ච. අත්ථානන්ද දකඛිණං නෙව දයකතො විසුජ්ඣති නො පටිග්ගාහකතො ඉමා ඛො ආනන්ද, වතස්සො දකඛිණං විසුද්ධියො”ති. අත්ථෙව සුභතනෙතොති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස පා

තෙන හි න වතතබ්බං “දයකතො”ව දනං විසුජ්ඣති නො පටිග්ගාහකතො”ති

දකඛිණං විසුද්ධිකථා නිමිතා.

සන්තර්ඝමො වග්ගො නිමිතො.

තක්ඛාද්දනං :

“අත්ථි අරහතො පුඤ්ඤපචයො, නත්ථි අරහතො අකාලමච්චු, සබ්බමිදං කම්මතො, ඉන්ද්‍රියබ්බාදිඤ්ඤාදි දුක්ඛං, ථපෙත්ථාරියමග්ගං අවසෙසා සංකාරා දුක්ඛා, සංඛේසා දකඛිණං පතිගණනාති, සංඛේසා දකඛිණං විසොධෙති, සංඛේසා භුඤ්ජති පිචති බාදති සායති, සංඛේසං දින්නං මහපථො, න වතතබ්බං බුද්ධියං දින්නං මහපථො, අත්ථිදනං විසුද්ධියා”ති,

ස අනු

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනු ලද නො. “ආනන්දය, මේ දක්‍ෂිණාවිසුද්ධි සතර දෙනෙකු කවර සතර දෙනෙකු යත්. ආනන්දය, දයකයා කෙරෙන් විශුද්ධ වන ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වන දක්‍ෂිණායෙක් ඇත. ආනන්දය, ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ වන දයකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වන දක්‍ෂිණායෙක් ඇත. ආනන්දය, දයකයා කෙරෙහුදු ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙහුදු විශුද්ධ වන දක්‍ෂිණායෙක් ඇත. ආනන්දය, දයකයා කෙරෙහුදු විශුද්ධ නො වන ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙහුදු විශුද්ධ නො වන දක්‍ෂිණායෙක් ඇති ආනන්දය, මොහු සතර දක්‍ෂිණාවිසුද්ධි වෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තරයෙක් ඇත්තේ මැ නු?

ප පරික්‍ෂක

එසේ යැ

ස පා

එකරුණින් “දයකයා කෙරෙන් මැ දානය විශුද්ධ වෙයි, ප්‍රතිග්‍රාහකයා කෙරෙන් විශුද්ධ නො වෙයි” යනු නො කියැවුනු මැ යැ

දක්‍ෂිණාවිසුද්ධිකථා නිව්

සතලොස් වැනි වග නිව්

එහි උද්දාය

අපි අරහතො සුඤ්ඤපච්චයොති කථා යැ, නන්දි අරහතො අකාලපච්චයි කථා යැ, සබ්බමිදං කම්මතොති කථා යැ, ඉන්ද්‍රියබ්බිකථා යැ, යජෙය්‍යා අරියමග්ගනි කථා යැ, න වත්තබ්බං සබ්බෙසා දක්‍ෂිණා පනිගණ්‍යානිති කථා යැ, න වත්තබ්බං සබ්බෙසා දක්‍ෂිණා විසොධෙතිති කථා යැ, න වත්තබ්බං සබ්බෙසා භුක්ඛිති කථා යැ, න වත්තබ්බං සබ්බෙසා දින්නා මහපච්චනති කථා යැ, න වත්තබ්බං බුද්ධස්ස දින්නා මහපච්චනති කථා යැ, දක්‍ෂිණාවිසුද්ධිකථා යි

අට්ඨාඨමො වගෙහා.

18 1

මනුස්සලොක කථා.

- 1 ස පු න වතතබ්බං බුද්ධො භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසී'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නනු අනු බුද්ධවුද්ධාති වෙතිසාති ආරාමවිහාර-
ගාමනිගමනගරාති රට්ඨාති ජනපදාති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය භස්සව් අනු බුද්ධවුද්ධාති වෙතිසාති ආරාමවිහාර-
ගාමනිගමනගරාති රට්ඨාති ජනපදාති,
- ස පා තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ "බුද්ධො භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසී"ති
- 2 ස පු න වතතබ්බං "බුද්ධො භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසී"ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නනු භගවා ප්‍රමඤ්ඤා ජාතො, බොධිසා මුලෙ අභිසම්බුද්ධො, බාරාණසිංහං භගවතා ධම්මවක්කං පවතතිතං, වාපාලෙ චෙතියෙ ආයුසංකාරො ඔසසංචො, කුසිනාරායං භගවා පරිනිබ්බතො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය භස්සව් භගවා ප්‍රමඤ්ඤා ජාතො -පෙ-කුසිනාරායං භගවා පරිනිබ්බතො,
- ස පා තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ "බුද්ධො භගවා මනුස්ස-
ලොකෙ අට්ඨාසී"ති
- 3 ස පු න වතතබ්බං "බුද්ධො භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසී"ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

අජටාදග වගීය.

18 1

මනුස්සලොක කථා.

[වෛතුලාවාදිහු අප බුදුහු තුසී දෙමලොව උපන්නාහු එහි මෑ වසන්නාහු වන් මුන් මිනිස්ලොවට නො එන්නාහ'යි ද, නිද්මිතරූප- මාත්‍රය මෙලොව දක්වන්නාහ'යි ද ලබ්ධි ගත්ත උන්ගේ මාද බිදුනට 'මනුස්සලොකකථා' එයි.]

1 ස පු	'භාග්‍යවත් බුදුරජහු මිනිස්ලොව සිටියහ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස. අනු	බුදුන් වුසු වෛතසයෝ ආරාම විහාර ග්‍රාමනිගම- නගරයෝ රාජ්‍යයෝ ජනපදයෝ ඇත්තාහු නො වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස ං	ඉදින් බුදුන් වුසු වෛතස ආරාම විහාර ග්‍රාම නිගම නගර රාජ්‍ය ජනපද ඇත් නම්,
ස පා	භවත, එකරුණින් 'භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියහ'යි කියැයුතු මැ යැ
2 ස පු	භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියහ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ.
ස අනු	බුදුහු ලුමබ්බි සල්වෙනෙහි උපන්නාහු නො වේ ද? බොධිමුලයෙහි අභිසම්බුද්ධ වූවාහු නො වේ ද, බරණැස දී බුදුන් විසින් දමසක් පවත්- වන ලද නො වේ ද, මාපාල වෛතසයෙහි ද ආයුසංඝකාර හරනලද නො වේ ද, බුදුහු කුසිනාරායෙහි දී පිරිනිවිසාහු නො වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස ය	ඉදින් බුදුහු ලුමබ්බියෙහි උපන්නාහු නෑ බුදුහු කුසිනාරායෙහි පිරිනිවිසාහු නම්,
ස පා	භවත, එකරුණින් 'භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියහ'යි කියැයුතු මැ යැ
3 ස පු	'භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියහ'යි නො කියැයුතු වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ

- ස. අනු. නනු වුතතං භගවතා: “එකමිදුහං භික්ඛවෙ සමයං උක්ඛකංඛායං විහරාමි සුභගවනෙ සාල-රාජමුලෙ”ති^a “එකමිදුහං භික්ඛවෙ සමයං උරුච්චෙලායං විහරාමි අජපාලෙ නිග්‍රොධෙ පඬ-මානිසම්බුද්ධො”ති^b “එකමිදුහං භික්ඛවෙ සමයං රාජගහෙ විහරාමි වෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවා-පෙ”ති. “එකමිදුහං භික්ඛවෙ සමයං ඝාටකීයං විහරාමි ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ”ති “එකමිදුහං භික්ඛවෙ සමයං වෙසාලියං විහරාමි මහාවනෙ කුටාගාරසාලාය”න්ති අනෙච සුභගනොනා’ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස පා යෙන ගි බුද්ධො භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසී’ති
- 4 ප පු භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසී’ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු නනු භගවා ලොකෙ ජාතො ලොකෙ සංවිද්ධො¹ ලොකං අභිභුය්‍ය විහරති අනුපලිභොතො ලොකෙ-නා’ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප ධ හඤ්චි භගවා ලොකෙ ජාතො ලොකෙ සංවිද්ධො¹ ලොකං අභිභුය්‍ය විහරති අනුපලිභොතො ලොකෙන,
- ප පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “බුද්ධො භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසී”ති

මනුස්සලොක කථා නිදේශනා

^a දිසනිකාය ඒවාට්ඨක - මහාපදකසුත්ත

^b අභිභුත්තර උරුච්චෙලවක - පසම උරුච්චෙලසුත්ත

1 සමුද්‍රෙද්ධා - සිමු

- ස අනු “මහණෙනි, මම එක් කලෙක උකකටියා නුවර සුභගවනයෙහි සාලරාජමූලයෙහි වාස කෙරෙමි”යි කියා ද “මහණෙනි, මම එක් කලෙක අති-සමුද්ධි වෑ පලමු කොට උරුවෙල් දනවියෙහි අජපල් නුගරක් මූල වාස කෙරෙමි”යි කියා ද, “මහණෙනි, මම එක් කලෙක රජගහ නුවර වෙළඳවනයෙහි කලාදක නිවාප නම් ආරාමයෙහි වාස කෙරෙමි”යි කියා ද, “මහණෙනි, මම එක් කලෙක සාවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේවළු සිටුහුගේ අරමිහි වාස කෙරෙමි”යි කියා ද, “මහණෙනි, මම එක් කලෙක විසාලා මහනුවර මහාවනයෙහි කුටාගාරශාලායෙහි වාස කෙරෙමි”යි කියා ද බුදුන් විසින් වදාරනලද සුත්‍රාන්ත අත මැනු”
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් ‘භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටිය-හ’යි
- 4 ප පු භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියාහු වේ ද’
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු බුදුහු ලොකයෙහි ජාත වෑ, ලොකයෙහි සංවර්ධිත වෑ, ලොකය අභිභවා, ලොකය හා අනුපලිඤා වෑ, වාස කරන්නාහු නො වේ ද’
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ධ ඉදින් බුදුහු ලොකයෙහි ජාත වෑ, ලොකයෙහි සංවර්ධිත වෑ, ලොකය අභිභවා, ලොකය හා අනු-පලිඤා වෑ, වාස කරන්නාහු වේ නම්,
- ප පා භවත, ‘භාග්‍යවත් බුදුහු මිනිස්ලොව සිටියහ’යි නො කියැයුතු මැ වෙයි

මනුස්සලොක කථා නිමි

ධම්මදෙසනා කථා.

- 1 ස පු න වතතබ්බං “චුද්ධෙන භගවතා ධම්මො දෙසිතො”ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස පු කෙන දෙසිතො’ති
- ප ටි අභිනිමිතෙන දෙසිතො’ති
- ස අනු අභිනිමිතො ජිනො සන්ථා සම්මාසම්බුද්ධො සබ්බඤ්ඤා සබ්බදස්සාථි ධම්මස්සාථි ධම්මපටිසරණො’ති
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බං -පෙ-
2. ස පු න වතතබ්බං “චුද්ධෙන භගවතා ධම්මො දෙසිතො”ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස පු කෙන දෙසිතො’ති.
- ප ටි ආයස්මා ආනන්දෙන දෙසිතො’ති
- ස අනු ආයස්මා ආනන්දො ජිනො සන්ථා සම්මාසම්බුද්ධො සබ්බඤ්ඤා සබ්බදස්සාථි ධම්මස්සාථි ධම්මපටිසරණො’ති
- ප පටි න භෙවං වතතබ්බං -පෙ--
- 3 ස පු න වතතබ්බං “චුද්ධෙන භගවතා ධම්මො දෙසිතො”ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු නනු චිත්තං භගවතා “සබ්බිතෙනන”පි ඛො අහං සාරපුත්ත ධම්මං දෙසෙය්‍යං, විජාරෙන’පි ඛො අහං සාරපුත්ත ධම්මං දෙසෙය්‍යං, සංඛිත්තවිජාරෙන’පි ඛො අහං සාරපුත්ත ධම්මං දෙසෙය්‍යං අඤ්ඤාතාරො ච දුලලාහා”ති¹ අනෙ’ව සුත්තනෙතො’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස පා තෙන හි “චුද්ධෙන භගවතා ධම්මො දෙසිතො”ති

¹ නිකායානකර - දෙවදුතවග්ග

18 2

ධම්මදෙසනා කථා.

[“තුසිපුර වැඩවංශ කරන භාග්‍යවත් බුදුහු දහම් දෙසන පිණිස නිර්මිත බුදුන් විනිශ්චයාචම ඵලසේක ආයුෂමත් අනඳ තෙරණුවන් විසින් බබයෝ දහම් සිළිගෙන විනිශ්චයාච දෙසනලදි භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් දහම් දෙසනලද නො වේ” යයි වෛතුල්‍යවාදීන් සෙසින් ලබි ගත්තවුන්ගේ වාද විද්‍යාව ‘ධම්මදෙසනාකථා’ එසි]

- 1 ස පු ‘භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් දහම් දෙසනලද්ද’යි නො කියැයුතු වේ ද’
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස පු කවරක්හු විසින් දෙසනලද වේ ද’
 - ප වි: නිර්මිත බුදුන් විසින් දෙසනලද වෙයි
 - ස අනු නිර්මිත බුදුහු ජන, ශාඤ්ඤා, සමාස්සමුද්ධා, සමාදා, සමාදර්ශි, ධම්මානුමුඛ, ධම්මප්‍රතිසරණ වේ ද’
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් දහම් දෙසනලද්ද’යි නො කියැයුතු වේ ද’
 - ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස පු කවරක්හු විසින් දෙසන වේ ද’
 - ප වි ආයුෂමත් අනඳ තෙරුන් විසින් දෙසන වෙයි
 - ස අනු ආයුෂමත් අනඳ තෙරණුවෝ ජන, ශාඤ්ඤා, සමාස්සමුද්ධා, සමාදා, සමාදර්ශි, ධම්මානුමුඛ, ධම්මප්‍රතිසරණ වේ ද’
 - ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු ‘භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් ධර්ම දෙශන යැ’යි නො කියැයුතු වේ ද’
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද මැනෝ “ඤාපිපුත්‍රය, මම් සැකෙවිනිදු දහම් දෙසනනෙමි, ඤාපිපුත්‍රය, මම් විහරිත්‍රය දහම් දෙසනනෙමි, ඤාපිපුත්‍රය, මම් සකෙවිතිහරිත්‍රය දහම් දෙසනනෙමි එනෙකුදු- වුවත් වටහනුවෝ දුර්ගතය”යි වදාළ දුත්‍රානා- සෙක් ඇත්තෝ මැනෝ
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස පා එකරු යැ ‘භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් ධර්ම දෙශන වෙයි

1 ස පු

න වතනබ්බං “බුද්ධො භගවතා බම්මො දෙසිතො”ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු වුභතං භගවතා “අභිඤ්ඤායාහං භික්ඛවෙ බම්මො දෙසෙමි නො අනභිඤ්ඤාය සනිදුනාහං භික්ඛවෙ බම්මො දෙසෙමි නො අනිදුනං සප්පට්ඨාරියාහං භික්ඛවෙ බම්මො දෙසෙමි නො අප්පට්ඨාරියං නසස්¹ මය්හං භික්ඛවෙ අභිඤ්ඤාය බම්මො දෙසෙය්හො නො අනභිඤ්ඤාය සනිදුනං බම්මො දෙසෙය්හො නො අනිදුනං සප්පට්ඨාරියං බම්මො දෙසෙය්හො නො අප්පට්ඨාරියං, කරණීයො ඔවාදො, කරණීයා අනුසාසනී අලංකාර පන වො භික්ඛවෙ භූට්ඨියා, අලං අත්තමනතාය, අලං සොමනස්සාය, ‘සමමාසවුද්ධො භගවා, සවාකතො² බම්මො, සුපට්ඨනො³ සබ්බො”ති ඉමස්මිංකුල පන වෙය්‍යාකාරණසම්මං භඤ්ඤාමානෙ දහසහස්සි-ලොභධාතූ අකමපිත්ථා’ති^a අතොව සුත්ත-නොනා’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස පා

කෙන හි “බුද්ධො භගවතා බම්මො දෙසිතො”ති

බම්මදෙසනාකථා නිමසිතා

1 සඤ්ඤාසං - සිමු PTS

2 සවාකතො - සිමු

3 සුපට්ඨනො - සිමු, මජ්ඣං

a නිකඛිභුත්තර - භරණවුත්තර

4. ස පු ‘භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් ධම්ම දෙසින වෙත්’
නො කියැයුතු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නො

“මහණෙනි, මම අනිඤ්ඤ පිණිස දහම් දෙසම්
අනනිඤ්ඤ පිණිස නො දෙසම් මහණෙනි, මම
නිදාන සහිත කොට දහම් දෙසම් නිදාන රහිත
කොට නො දෙසම් මහණෙනි, මම නොයෙකු-
ණික කොට දහම් දෙසම් අනොයෙකුණික කොට
දහම් නො දෙසම් මහණෙනි, අනනිඤ්ඤ පිණිස
නො වැ අනිඤ්ඤ පිණිස දහම් දෙසන, අනිදාන කොට
නො වැ සනිදාන කොට දහම් දෙසන, අනොයෙකු-
ණික කොට නො වැ නොයෙකුණික කොට දහම්
දෙසන මා විසින් අවවාද කටයුතු වෙයි අනුගා-
සනා කටයුතු වෙයි තවද මහණෙනි, තොපටත්
‘බුදුහු සමසක්සලබ්බාසන, ධම්ම සමාබ්‍යාසන යැ,
සංඝයා සුප්‍රතිපන්න යැ’යි භූමට්ඨට නිස්සැ සිය
මනවඩනට නිස්සැ. සොමිනසට නිස්සැ මේ
වෛසාකරණ බණ්ණුලබ්‍භ කල්හි දශසහස්‍රලොක-
බාහුව වෙවුලී” යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ
මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස පා එකරුණින් ‘භාග්‍යවත් බුදුන් විසින් දහම්
දෙසනලද වෙයි

ධම්මදෙශනා කථා නිමි

කරුණා කථා.

- 1 ස පු. නත්ති “බුද්ධියා හගවතො කරුණා”ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු නත්ති “බුද්ධියා හගවතො මෙතනා”ති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු නත්ති “බුද්ධියා හගවතො කරුණා”ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නත්ති බුද්ධියා හගවතො මුද්දිනා -පෙ-
උපෙකකා’ති.
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු අත්ති බුද්ධියා හගවතො මෙතනා’ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අත්ති බුද්ධියා හගවතො කරුණා’ති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු අත්ති බුද්ධියා හගවතො මුද්දිනා -පෙ- උපෙකකා’ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අත්ති බුද්ධියා හගවතො කරුණා’ති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු නත්ති බුද්ධියා හගවතො කරුණා’ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු “හගවා අකාරුණිකො’ති
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
ස අනු නත්ති හගවා කරුණිකො ලොකතිකො ලොකානු-
කම්පකො ලොකස්ථවරො’ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

18 3

කරුණා කථා.

[“ප්‍රිය වසතුන්ගේ විසන්ති සරානපුද්ගලයන්ගේ රාග වශයෙන් කරුණාසුනිරූපක ප්‍රමාණය දැක රාගය මැ කරුණා නම් වෙයි එ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නැත එසින් භාග්‍යවත් බුදුන්ට කරුණා නැතැ”යි උත්තරාපේකයන් සෙසින් ලබවි ගත්තවුන් ගේ වාද බිඳුනට ‘කරුණාකථා’ එයි]

- 1 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘කරුණා’ නැද්ද්
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘මෛත්‍රී’ නැද්ද්
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 2 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘කරුණා’ නැද්ද්
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘මාදුතා උපෙක්‍ෂා’ නැද්ද්
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 3 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘මෛත්‍රී’ ඇද්ද්
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘කරුණා’ ඇද්ද්
- ප පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ

- 4 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘මාදුතා උපෙක්‍ෂා’ ඇද්ද්
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘කරුණා’ ඇද්ද්
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 5 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට ‘කරුණා’ නැද්ද්
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවත්හු අකාරුණික වෙත් ද්
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස අනු භාග්‍යවත්හු කාරුණික වුවාට ලොවට හිත වුවාට ලොවට අනුකම්පා දැක්කාහු ලොවට වැඩ කරන්නාහු නො
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

- ස ධ හඤ්චි භගවා කාරුණිකො ලොකගිතො ලොකානු-
කම්පකො ලොකත්ථරො,
- ස පා නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ 'නඤ්චි බුද්ධස්ස භගවතො
කරුණා'ති
- 6 ස පු නඤ්චි බුද්ධස්ස භගවතො කරුණා'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස අනු නඤ්චි භගවා මහාකරුණාසමාපතනිං සමාපජ්ජි'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
- ස ධ: හඤ්චි භගවා මහාකරුණාසමාපතනිං සමාපජ්ජි,
ස පා නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ, 'නඤ්චි බුද්ධස්ස
භගවතො කරුණා'ති
- 7 ප. පු: අඤ්චි බුද්ධස්ස භගවතො කරුණා'ති
- ස පටිඤ්ඤ: ආමනනා
- ප. අනු' භගවා සරාගො'ති
- ස පටි න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- ප පා: තෙන හි 'නඤ්චි බුද්ධස්ස භගවතො කරුණා'ති

කරුණා කථා නිවේශනා.

- ස ය. ඉදින් භාග්‍යවත්තු කරුණික වුවාහු ලොවට හිත වුවාහු ලොවට අනුකම්පා ආත්මාහු ලොවට වැඩ කරන්නාහු නම්,
- ස පා භවත, 'භාග්‍යවත් බුදුන්ට කරුණා නැතැ'යි කො කියැවුනු මැ යැ
- 6 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට 'කරුණා' නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු: භාග්‍යවත්තු මහකුලුණු සමවත් සමවත්තු නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස ය ඉදින් භාග්‍යවත්තු මහකුලුණු සමවත් සමවත්තු නම්,
- ස පා භවත, භාග්‍යවත් බුදුන්ට කරුණා නැතැ'යි කො කියැවුනු මැ යැ
- 7 ප පු භාග්‍යවත් බුදුන්ට කරුණා ඇද්ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු බුදුහු සරාග වෙත් ද?
- ස පටි එසේ කො කියැවුනු යැ
- ප පා එකරුණින් 'භාග්‍යවත් බුදුන්ට කරුණා නැති'

කරුණා කථා නිමි.

18 4

ගනිජාන කථා.

- 1 ස. පු බුඬියා හගවතො උච්චාරපසාඨො අනිච්ඤාදෙද්දා ගනිජානෙ අධිගණනාති'ති ¹
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු හගවා ගඤ්ඤොජ්'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු නනු හගවා ඔදනකුමමාසං භුඤ්ජති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ය භඤ්චි හගවා ඔදනකුමමාසං භුඤ්ජති,
- ස පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "බුඬියා හගවතො උච්චාරපසාඨො අනිච්ඤාදෙද්දා ගනිජානෙ අධිගණනාති'ති
- 2 ස පු බුඬියා හගවතො උච්චාරපසාඨො අනිච්ඤාදෙද්දා ගනිජානෙ අධිගණනාති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු අත්ති කෙච්ඡි බුඬියා හගවතො උච්චාරපසාඨො නභායනති ² විලිම්පනති ³ උච්චාදෙනති ⁴ පෙළාය පටිසාමෙනති. කරණකාය නිකම්පෙනති ⁵ ආපර්ණ පසාරෙනති ⁶ තෙන ච ගනේන ගනි-කරණියං කරොනති'ති
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ගනිජාන කථා නිවසිතා.

1 අධිගණනාති - මජ්ඣං,
 2. නභායනති - මජ්ඣං,
 3 විලිම්පනති - මජ්ඣං,
 4 උච්චාදෙනති - සිමු, PIS
 5 නිකම්පෙනති - මජ්ඣං.
 6 පසාරෙනති - සිමු

18 4

ගනිජාත කථා.

[භාග්‍යවත් බුදුන් කෙරෙහි නුනුවණින් ගත් ප්‍රෙම වශයෙන් භාග්‍යවතුන්ගේ මලමු අන්‍ය ගනිජාතයන්ට වඩා සුගතිතර යයි අනික උත්තරපඨකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබි ගන්නවුන්ගේ වාද බිඳනට 'ගනිජාතකථා' එයි]

1 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ගේ මලමු අතිශයින් අන්‍ය ගනි-
ජාතයන් මැඩගෙන සිටුවෝ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුවදදය මැ වළඳනසේක්
වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බත් කොමු වළඳනසේක්
නො ?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස ය ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බත් කොමු වළඳන
සේක් නම්,

ස පා භවත, 'භාග්‍යවත් බුදුන්ගේ මලමු අතිශයින්
අන්‍ය ගනිජාතයන් මැඩගෙන සිටුවෝ වේ' යයි
නො කියැවුතු මැ යැ

2 ස පු භාග්‍යවත් බුදුන්ගේ මලමු අතිශයින් අන්‍ය ගනි-
ජාතයන් මැඩගෙන සිටුවෝ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවත් බුදුන්ගේ මලමු දානානස කරන, විදුලි
වුන් කොට ගන්නා, උච්ඡාදන කරන, මඤ්ඤාසයෙහි
ගොපනය කරන, කරවුයෙහි බහාලන, අවන්හල්හි
සුවද දෑසේ එළවා හබන නිසි කෙනෙක් ඇද්ද,
එ ගදිනුදු ගදකරණි කෙරෙත් ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ

එකමග්ග කථා

- 1 ස පු එකෙන අරියමග්ගෙන වතභාරි සාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡිකරොති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු චතුත්තං එසසානං -පෙ- චතුත්තං සඤ්ඤානං සමොධායං ගොති'ති
- ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස පු එකෙන අරියමග්ගෙන වතභාරි සාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡිකරොති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු සොතාපනතිමග්ගෙනාති 1
- ප පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු සකද්දගාමී -පෙ- අනාගාමීමග්ගෙනාති.
- ප පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු කතමෙන මග්ගෙනාති
- ප ටි අරහත්තමග්ගෙනා'ති
- ස අනු අරහත්තමග්ගෙන සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං ජහති'ති.
- ප. පටි න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අරහත්තමග්ගෙන සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං ජහති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නනු තිණ්ණං සඤ්ඤාජනානං පභානං සොතා- පනතිඵලං වුත්තං භගවතා'ති
- ප පටි ආමනතා
- ස ඨ භඤ්චි තිණ්ණං සඤ්ඤාජනානං පභානං සොතා- පනතිඵලං වුත්තං භගවතා,
- ස පා නො ව වග රෙ වතතබ්බෙ අරහත්තමග්ගෙන සක්කායදිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං ජහති'ති

18 5

එකමග කථා

[“බුදුරදහු සෝඛන් වැ සෙදගැමි මහත් සෙදගැමි වැ අනගැමි මහත් අනගැමි වැ රහත්මහත් පසක් කලහ එක් මැ රහත්මහත් සතර ඵලයන් පසක් කලහ”යි බුදුන් කෙරෙහි නුනුවණින් කල ප්‍රම වශයෙන් අකික උත්තරාපදික නිකායවාසීන් සෙසින් ලබසි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘එකමගකථා’ එසි]

- 1 ස පු එක් ආයතීම්මාගියෙන් සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලයන් පසක් කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සපයියන් සතර දෙනකුන්ගේ සංඥවන් සතර දෙනකුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු එක් අරිමගින් සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලයන් පසක් කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සොවන් මගින් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැ යුතු යැ
- ස අනු සෙදගැමි අනගැමිමගින් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස පු කවර මනෙකින් (පසක් කරන්නේ) වේ ද?
- ප ටි රහත්මගින්
- ස අනු රහත්මගින් සත්කායදූපටිස විචිකිත්සාව ගිල-වුනපරාමගිස දුරු කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු රහත්මගින් සත්කායදූපටිස විචිකිත්සාව ගිල-වුනපරාමගිස දුරු කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ‘තුන් සංසෝජනයන්ගේ ප්‍රභාණස සොවන්ඵල යැ’යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය -දිත් ‘තුන් සංසෝජනයන්ගේ ප්‍රභාණස සොවන්-ඵල වෙති’ භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද පි නම්,
- ස පා නම්හ, ‘රහත්මගින් සත්කායදූපටිස විචිකිත්සාව ගිලවුනපරාමගිස දුරු කෙරෙහි’ නො කියැයුතු වැ යැ

4 ක පු

අරහත්තමසෙත්ත චූළාරිකං කාමරාගං චූළාරිකං
බ්බාපාදං ජනති'ති

ප පටි:

න තෙවං චිත්තජේති -පෙ-

ක පු

අරහත්තමසෙත්ත චූළාරිකං කාමරාගං චූළාරිකං
බ්බාපාදං ජනති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමිත්තං

ක අනු

නත්ථ කාමරාගබ්බාපාදානං තත්ථනාචං සකදානාමි-
ඵලං වුත්තං නගමිතා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමිත්තං

ක ක

නත්ථ කාමරාගබ්බාපාදානං තත්ථනාචං සකදානාමි-
ඵලං වුත්තං නගමිතා,

ක පා.

නො ච චිතං රෙ චිත්තජේති 'අරහත්තමසෙත්ත
චූළාරිකං කාමරාගං චූළාරිකං බ්බාපාදං ජනති'ති

5 ක පු

අරහත්තමසෙත්ත අඤ්ඤාසග්ගතං කාමරාගං අඤ්ඤා-
සග්ගතං බ්බාපාදං ජනති'ති

ප පටි

න තෙවං චිත්තජේති -පෙ-

ක අනු

අරහත්තමසෙත්ත අඤ්ඤාසග්ගතං කාමරාගං අඤ්ඤා-
සග්ගතං බ්බාපාදං ජනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා.

ආමිත්තං

ක අනු.

නත්ථ කාමරාගබ්බාපාදානං අනච්ඤාසග්ගතං
අනාගාමිඵලං වුත්තං නගමිතා'ති

ප. පටිඤ්ඤා.

ආමිත්තං

ක ක

නත්ථ කාමරාගබ්බාපාදානං අනච්ඤාසග්ගතං
අනාගාමිඵලං වුත්තං නගමිතා,

ක පා

නො ච චිතං රෙ චිත්තජේති 'අරහත්තමසෙත්ත
අඤ්ඤාසග්ගතං කාමරාගං අඤ්ඤාසග්ගතං බ්බාපාදං
ජනති'ති

- 4 ස පු රහත්මහින් ඔදුරික කාමරාග ඔදුරික ව්‍යාපාද හැරවියන්නේ වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස. පු රහත්මහින් ඔදුරික කාමරාග ඔදුරික ව්‍යාපාද හැරවියා ද?
- ප පටිකුසු එසේ යැ
- ස අනු 'කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ තුනු බව සෙදගැමිඵල යැ'යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද නො'
- ප පටිකුසු එසේ යැ
- ස ය ඉදින් කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ තුනුභාවය සෙද- ගැමිඵලය'යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද වී නම්,
- ස පා භවත, "රහත්මහින් ඔදුරික කාමරාගය ඔදුරික ව්‍යාපාදය හැරවියන්" නො කියැවුණු මැ යැ

- 5 ස පු රහත්මහින් අණුසහගත කාමරාගය අණුසහගත ව්‍යාපාදය හැරවියන්නේ වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු රහත් මහින් අණුසහගත කාමරාගය අණුසහගත ව්‍යාපාදය හැරවියන්නේ වේ ද?
- ප. පටි. එසේ යැ
- ස අනු 'කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ නිරවශේෂප්‍රභාණය අනගැමිඵල යැ'යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද නො'
- ප පටිකුසු එසේ යැ
- ස ය ඉදින් 'කාමරාගව්‍යාපාදයන්ගේ නිරවශේෂ ප්‍රභාණය අනගැමිඵල යැ'යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද වී නම්,
- ස පා භවත, "රහත්මහින් අණුසහගත කාමරාගය අණු- සහගත ව්‍යාපාදය හැරවියන්" නො කියැවුණු මැ යැ

6 ප. පු

න චත්තබ්බිං එකෙන අරියමග්ගෙන චත්තාරි
සාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡිකරොති'ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප අනු

භගවතා සොතාපනතිමග්ගො භාවිතො'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප අනු:

භගවා සොතාපනො'ති

ස පටි

න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ප අනු

භගවතා සකද්දගාමී -පෙ- අනාගාමීමග්ගො
භාවිතො'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප. අනු

භගවා අනාගාමී'ති.

ස. පටි

න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

7 ස. පු

භගවා එකෙන අරියමග්ගෙන චත්තාරි
සාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡිකරොති, සාවකා චතුරි
අරියමග්ගෙහි චත්තාරිසාමඤ්ඤඵලානි සච්ඡි-
කරොන්ති'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස අනු

සාවකා බුද්ධස්ස භගවතො අද්දිට්ඨං දකඛනනි¹
අනබ්බතං අබ්බිච්ඡන්ති, අසච්ඡිකතං සච්ඡි-
කරොන්ති'ති

ප පටි

න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

එකමග්ග කථා නිමිත්තා

- 6 ප පු 'එක් ආයතීමාගීයෙකින් සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලයන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරෙති' නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සොවන් මග භාවිත වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු භාග්‍යවන්හු ශ්‍රොතෘපක්‍ෂ වෙත් ද?
- ස, පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප, අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සෙදගැමීමග . අනගැමීමග භාවිත වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප අනු භාග්‍යවන්හු අනගැමි වෙත් ද?
- ස, පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 7 ස පු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක් ආයතීමාගීයෙකින් සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලයන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරන්නාහු වෙත් ද, ශ්‍රාවකයෝ සතරමාගීයෙන් සතර ශ්‍රාමණ්‍යඵලයන් ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරන්නාහු වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේයැ
- ස අනු. ශ්‍රාවකයෝ භාග්‍යවන් බුද්ධන් නො දක්නාලද්ද දක්නාහු වෙත් ද, අනභිගතය අභිගම කරන්නාහු වෙත් ද, අසංක්‍ෂාන්තකායය සංක්‍ෂාන්ත කරන්නාහු වෙත් ද?
- ප, පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

කෘතසංකතති කථා.

- 1 ස පු කෘතා කෘතා සංකමතිති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු පඨමා කෘතා තතියං කෘතා සංකමතිති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු කෘතා කෘතා සංකමතිති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු දුතියා කෘතා චතුර්ථා කෘතා සංකමතිති
 ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු පඨමා කෘතා දුතියං කෘතා සංකමතිති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු යා පඨමස්ස කෘතස්ස උපපාදය ආවට්ඨනා -පෙ-
 පණ්ඨි, සා'ව දුතියස්ස කෘතස්ස උපපාදය
 ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු පඨමා කෘතා දුතියං කෘතා සංකමති,¹ න
 වත්තබ්බං “යා පඨමස්ස කෘතස්ස උපපාදය
 ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨි, සා'ව දුතියස්ස කෘතස්ස
 උපපාදය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු දුතියං කෘතං අනාවට්ඨනාස්ස උපපජ්ජති-පෙ-
 අපපණ්ඨිදහනාස්ස උපපජ්ජතිති.
 ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 සංකමතිති - සිද්ධි, ආනා

කානසංකතනි කථා

[‘ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු විවිච්චව කාමෙහි පඨමං කානං උප-
සමපජ්ජ විහරති, විතක්ක විචාරානං වූපසමා දුතියං කානං තතියං
කානං චතුත්ථං කානං උපසමපජ්ජ විහරති’ යන මේ පිළිවෙළ දෙසනා
නිසා ඒ ඒ ධ්‍යානයෙන් උපවාරප්‍රාපති රහිත වූ මෑ ධ්‍යානයෙන් ධ්‍යානයට
පැන යති’යි මහිශාසකයන් හා සමහර අනිකුත්තියයෝ සිත් සෙසින්
ලබ්ධි ගන්නාවූන්ගේ වාද බිඳනව ‘කානසංකතනිකථා’ එහි]

- 1 ස. පු ධ්‍යානයෙන් ධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
ස අනු ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් තෘතීයධ්‍යානයට සංක්‍රමණ
කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස. පු ධ්‍යානයෙන් ධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද,
ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
ස අනු ද්විතීයධ්‍යානයෙන් චතුර්ධ්‍යානයට සංක්‍රමණ
කරන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස. පු ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් ද්විතීයධ්‍යානයට සංක්‍රමණ
කරන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
ස අනු ප්‍රථමධ්‍යානය උපදනා පිණිස යම් ආවර්තනයක්
ප්‍රණීධියක් ඇද්ද, එ මැ ද්විතීයධ්‍යානය උපදනා
පිණිස ආවර්තනා ප්‍රණීධි වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැවුණු යැ
- 4 ස. පු ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් ද්විතීයධ්‍යානයට සංක්‍රමණ
කරන්නේ වේ ද, ප්‍රථමධ්‍යානය උපදනා පිණිස
යම් ආවර්තනයක් ප්‍රණීධියක් ඇද්ද, එ මැ
ද්විතීයධ්‍යානය උපදනා පිණිස ආවර්තනා
ප්‍රණීධි වෙති’යි නො නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
ස අනු ද්විතීයධ්‍යානය ආවර්තනා නො කරන්නාහුට
උපදනෝ ටෙ ද, ප්‍රණීධි නො කරන්නාහුට
උපදනෝ ටෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

කථාවන්ත්‍රප්පකරණං කොනසමකනනි කථා- [18. 6]

ස අනු නනු දුතියං කොනං ආවට්ටනනස්ස උපපජ්ඣති
-පෙ- පණ්ණිදහනනස්ස උපපජ්ඣති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.

ස ස් හඤ්චී දුතියං කොනං ආවට්ටනනස්ස උපපජ්ඣති
-පෙ- පණ්ණිදහනනස්ස උපපජ්ඣති,

ස පා. නො ච චන රෙ චතතඛෙබ්බ “පඨමා කොනා දුතියං
කොනං සමකමති”ති

5. ස පු පඨමා කොනා දුතියං කොනං සමකමති’ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු. පඨමං කොනං කාමෙ ආදීනවතො මනසි-
කරොතො උපපජ්ඣති’ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස. අනු දුතියං කොනං කාමෙ ආදීනවතො මනසිකරොතො
උපපජ්ඣති’ති

ප. පටි න හෙවං චතතඛෙබ්බ -පෙ-

6. ස පු පඨමං කොනං සවිතකකං සවිචාරනනි

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු දුතියං කොනං සවිතකකං සවිචාරනනි

ප පටි න හෙවං චතතඛෙබ්බ -පෙ-

ස අනු පඨමා කොනා දුතියං කොනං සමකමති’ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස. අනු තඤ්ඤාච පඨමං කොනං තං දුතියං කොනනනි.

ප. පටි. න හෙවං චතතඛෙබ්බ -පෙ-

7. ස පු දුතියා කොනා තතියං කොනං සමකමති’ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා

ස අනු. යා දුතියස්ස කොනස්ස උප්පාදාය ආවට්ටනා¹ -පෙ-
පණ්ණි, සා’ච තතියස්ස කොනස්ස උප්පාදාය
ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ණි’ති.

ප. පටි න හෙවං චතතඛෙබ්බ -පෙ-

1 ආවජ්ජනා - ස්‍යා

- ස. අනු ද්විතීයධර්මයෙහි ආවර්තය කරන්නාහට උපදෙස්
නො; ප්‍රණීති කරන්නාහට උපදෙස් නො;
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය;
- ස. ථ ඉදින් ද්විතීය ධර්මයෙහි ආවර්තය කරන්නාහට
උපදෙස් වේ නම් ප්‍රණීති කරන්නාහට
උපදෙස් වේ නම්,
- ස. පා හවත, “ප්‍රථමධර්මයෙන් ද්විතීයධර්මයට
සංක්‍රමණ කෙරෙති” නො කියැවුණු මැ ය;
- 6 ස. පා ප්‍රථමධර්මයෙන් ද්විතීයධර්මයට සංක්‍රමණ
කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය;
- ස. අනු ප්‍රථමධර්මය කාමයන් ආදීන් විසින් මෙතෙහි
කරන්නාහට උපදෙස් වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය;
- ස. අනු ද්විතීයධර්මය කාමයන් ආදීන් විසින් මෙතෙහි
කරන්නාහට උපදෙස් වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු ය;
- 6 ස. පු ප්‍රථමධර්මය සම්මතය සම්මතය වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය;
- ස. අනු ද්විතීයධර්මය සම්මතය වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු ය;
- ස. අනු ප්‍රථමධර්මයෙන් ද්විතීයධර්මයට සංක්‍රමණ
කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය;
- ස. අනු ඒ ප්‍රථමධර්මය මැ ඒ ද්විතීයධර්මය වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු ය;
- 7 ස. පු ද්විතීයධර්මයෙන් තෘතීයධර්මයට සංක්‍රමණ
කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ ය;
- ස. අනු ද්විතීයධර්මය උපදෙස් විෂයය සහ අවර්තය-
යෙන් ප්‍රධානියෙන් ඇදී, එහි තෘතීයධර්මය
උපදෙස් විෂයය ආවර්තය ප්‍රධාන වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු ය;

8 ස පු

දුතියං කියනා තතියං කියනා සංකිතනි,¹ න
වතනබ්බං “යා දුතියස්ස කියනස්ස උපපාදා
ආවට්ඨනා - පෙ පණ්ණිඨි, සා’ව තතියස්ස කියනස්ස
උපපාදා ආවට්ඨනා - පෙ - පණ්ණිඨි’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

තතියං කියනා අනාවට්ඨනාස්ස² උපපජ්ජති-පෙ-
අපපණ්ණිදහනනස්ස³ උපපජ්ජති ති.

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

ස අනු

නනු තතියං කියනා ආවට්ඨනාස්ස උපපජ්ජති
-පෙ- පණ්ණිදහනනස්ස උපපජ්ජති’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස ය

හඤ්චී තතියං කියනා ආවට්ඨනාස්ස උපපජ්ජති
- පෙ - පණ්ණිදහනනස්ස උපපජ්ජති,

ස පා

නො ව වත රෙ වතනබ්බං දුතියං කියනා තතියං
කියනා සංකිතනි’ති

9 ස පු

දුතියං කියනා තතියං කියනා සංකිතනි’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

දුතියං කියනා විතකකච්චාරෙ ආදීනවතො
මනසිකරොතො උපපජ්ජති’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

තතියං කියනා විතකකච්චාරෙ ආදීනවතො
මනසිකරොතො උපපජ්ජති’ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

10 ස පු

දුතියං කියනා සපජ්ජිකනනි

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

තතියං කියනා සපජ්ජිකනනි

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

11 ස පු

දුතියං කියනා තතියං කියනා සංකිතනි’ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

1 සංකිතනි’ති - සිමු, සං
2 අපපණ්ණිදහනනස්ස - සිමු

2 අනාවට්ඨනාස්ස - සිමු PTS අනාවට්ඨනාස්ස සා

- 8 ස පු ද්විතියධ්‍යානයෙන් තෘතියධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද, ද්විතියධ්‍යානය උපදනා පිණිස යම් ආවර්තයකින් ප්‍රණීඩයෙක් ඇත් නම්, එ මැ තෘතියධ්‍යානය උපදනා පිණිස ආවර්තය ප්‍රණීඩ වේ යයි නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තෘතියධ්‍යානය ආවර්තය නො කරන්නාහට උපදනේ වේ ද ප්‍රණීඩ නො කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු තෘතියධ්‍යානය ආවර්තය කරන්නාහට උපදනේ නො ප්‍රණීඩ කරන්නාහට උපදනේ නො'
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් තෘතියධ්‍යානය ආවර්තය කරන්නාහට උපදනේ වේ නම්, ප්‍රණීඩ කරන්නාහට උපදනේ වේ නම්,
- ස පා හඳින, ද්විතියධ්‍යානයෙන් තෘතියධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ යයි නො කියැවුණු මැ යැ.
- 9 ස පු ද්විතියධ්‍යානයෙන් තෘතියධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ද්විතියධ්‍යානය විකල්පිතාරූපන් ආදීනම් විධින් මෙතෙහි කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තෘතියධ්‍යානය විකල්පිතාරූපන් ආදීනම් විධින් මෙතෙහි කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 10 ස පු ද්විතියධ්‍යාන සප්තික වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තෘතියධ්‍යාන සප්තික වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 11 ස පු ද්විතියධ්‍යානයෙන් තෘතියධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු නඤ්ඤාදි දුතියං කොනං තා තතියං කොනතති
ප පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස පු: තතියා කොනා චතුත්ථං කොනං සංකමති'ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු. යා තතියස්ස කොනස්ස උපපාදය ආවට්ඨනා -පෙ-
පණ්ඨි, සා'ච චතුත්ථස්ස කොනස්ස උපපාදය
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති

ප. පටි න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

13 ස පු තතියා කොනා චතුත්ථං කොනං සංකමති, න
චත්තබ්බං "යා තතියස්ස කොනස්ස උපපාදය
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨි, සා'ච චතුත්ථස්ස
කොනස්ස උපපාදය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු චතුත්ථං කොනං අනාවට්ඨෙනස්ස උපපජ්ජති පෙ-
අපපණ්ඨිදහනස්ස උපපජ්ජති'ති

ප පටි. න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස අනු නනු චතුත්ථං කොනං අවට්ඨෙනස්ස උපපජ්ජති
-පෙ- පණ්ඨිදහනස්ස උපපජ්ජති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස ඨ හඤ්චි චතුත්ථං කොනං අවට්ඨෙනස්ස උපපජ්ජති
-පෙ- පණ්ඨිදහනස්ස උපපජ්ජති,

ස පා යො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ "තතියා කොනා
චතුත්ථං කොනං සංකමති'ති

14 ස පු තතියා කොනා චතුත්ථං කොනං සංකමති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස. අනු තතියං කොනං පිතං ආදීනවතො මනසිකරොතො
උපපජ්ජති'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු චතුත්ථං කොනං පිතං ආදීනවතො මනසිකරොතො
උපපජ්ජති'ති

ප පටි න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- ස අනු: ඒ දුතියධ්‍යාන මැ ඒ තෘතියධ්‍යාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ නො කියැවුණු යැ
- 12 ස පු තෘතියධ්‍යානයෙන් චතුර්ධ්‍යානයට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු තෘතියධ්‍යානය උපදනා පිණිස යම් ආවේනිකා-
යෙක් ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ චතුර්ධ්‍යානය
උපදනා පිණිස ආවේනිකා ප්‍රණීධි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 13 ස පු තෘතියධ්‍යානයෙන් චතුර්ධ්‍යානයට සංක්‍රමණ
කරන්නේ වේ ද, 'තෘතියධ්‍යානය උපදනා පිණිස
යම් ආවේනිකායෙක් ප්‍රණීධියෙක් ඇද්ද, ඒ මැ
චතුර්ධ්‍යානය උපදනා පිණිස ආවේනිකා ප්‍රණීධි
වෙති' නො කියැවුණු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු චතුර්ධ්‍යානය ආවේනිකා නො කරන්නාහට
උපදනේ වේ ද ප්‍රණීධි නො කරන්නාහට
උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු චතුර්ධ්‍යානය ආවේනිකා කරන්නාහට උපදනේ
නො ප්‍රණීධි කරන්නාහට උපදනේ නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය. ඉදින් චතුර්ධ්‍යානය ආවේනිකා කරන්නාහට
උපදනේ වේ නම් ප්‍රණීධි කරන්නාහට උපදනේ
වේ නම්,
- ස පා භවත, 'තෘතියධ්‍යානයෙන් චතුර්ධ්‍යානයට
සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ' යයි නො කියැවුණු
මැ යැ
- 14 ස පු තෘතියධ්‍යානයෙන් චතුර්ධ්‍යානයට සංක්‍රමණ
කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු තෘතියධ්‍යානය ද්විතීය ආදිනම් විධින් මෙහෙය
කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු චතුර්ධ්‍යානය ද්විතීය ආදිනම් විධින් මෙහෙය
කරන්නාහට උපදනේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

15. ස පු

තතිසං ඛානං සුඛසහගතන්ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

චතුස්සං ඛානං සුඛසහගතන්ති

ප පටි.

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස පු

තතිසං ඛානං චතුස්සං ඛානං සංකමති'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු.

තඤ්ඤෙව තතිසං ඛානං තං චතුස්සං ඛානන්ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ප පු.

න වත්තබ්බං "ඛානං ඛානං සංකමති'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු වුත්තං ගගවතා "ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු
විවිධෙව කාමෙහි [පඨමං ඛානං] -පෙ- චතුස්සං
ඛානං උපනම්පස්සා විහරති'ති අනෙව
සුත්තන්තා'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප පා.

තෙන හි "ඛානං ඛානං සංකමති'ති

ඛානසංකතති කථා නිමිත්තං

- 15 ස. පු තානිසව්‍යානස පුබ්බසගග වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු. චතුර්විසානස පුබ්බසගග වේ ද?
- ප පටි එසේ හෝ කියැවුණු යැ.
- 16 ස පු තානිසව්‍යානසෙන් චතුර්විසානසට සංක්‍රමණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස. අනු ඒ තානිසව්‍යානස මැ ඒ චතුර්විසාන වේ ද?
- ප පටි. එසේ හෝ කියැවුණු යැ.
- 17 ප පු 'විසානසෙන් විසානසට සංක්‍රමණ වේ' යයි හෝ කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප. අනු: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ යු. "මහණෙනි, මේ සත්තෙහි මහණ කාමයෙන් වෙන් වැ මැ [ප්‍රථමවිසානස] චතුර්විසානස උපයා වාස කෙරෙයි" වදන සුත්‍රානුකූලයක් ඇත්තේ මැ හෝ.
- ස. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ප. පා එකරුණිත් 'විසානසෙන් විසානසට සංක්‍රමණ කෙරෙයි.

ධ්‍යානසංක්‍රමණ කථා නිව්

කොතනනරික කථා

- 1 ස පු අනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු අනි ඵස්සනනරිකා -පෙ- අනි සඤ්ඤානනරිකා'ති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු අනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු දුතියස්ස ච කොතස්ස තතියස්ස ච කොතස්ස
 අනනරෙ අනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු තතියස්ස ච කොතස්ස චතුස්ස ච කොතස්ස
 අනනරෙ අනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටි න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු දුතියස්ස ච කොතස්ස තතියස්ස ච කොතස්ස
 අනනරෙ නනි කොතනනරිකා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස ථ භඤ්චි දුතියස්ස ච කොතස්ස තතියස්ස ච කොතස්ස
 අනනරෙ නනි කොතනනරිකා,
 ස පා නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ "අනි කොතනනරිකා'ති
- 5 ස. පු තතියස්ස ච කොතස්ස චතුස්ස ච කොතස්ස
 අනනරෙ නනි කොතනනරිකා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. ථ භඤ්චි තතියස්ස ච කොතස්ස චතුස්ස ච
 කොතස්ස අනනරෙ නනි කොතනනරිකා,
 ස පා නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ "අනි කොතනන-
 රිකා'ති.

18 7

ක්‍රියානුකර්ම කපා.

[අවිනිශ්චිතවිචාරමාත්‍ර සමාධිපත අවකාශ නො දැන “ප්‍රථමධ්‍යානය-
වත් ද්විතීයධ්‍යානයවත් අතුරෙහි ධ්‍යානානුකූලතාවක් ඇතැ”යි සම්මතිය
හා සමහර අකික නිකායවාසීන් සෙසින් ලබා ගත්තුවුන්ගේ වාද
විද්‍යාව ‘ක්‍රියානුකර්ම කපා’ එහි]

1. ස පු ධ්‍යානානුකර්ම (ධ්‍යානයට අතුරෙහි වූ) සමාධි-
යෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සංයෝගානුකර්ම ඇද්ද සංයෝගානුකර්ම ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපත ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ද්විතීයධ්‍යානයවත් තෘතීයධ්‍යානයවත් අතුරෙහි
ධ්‍යානානුකර්ම සමාධි ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ස පු ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපත ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තෘතීයධ්‍යානයවත් චතුර්ධ්‍යානයවත් අතුරෙහි
ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපත ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ...
- 4 ස පු ද්විතීයධ්‍යානයවත් තෘතීයධ්‍යානයවත් අතුරෙහි
ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපත ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ඨ ඉදින් ද්විතීයධ්‍යානයවත් තෘතීයධ්‍යානයවත්
අතුරෙහි ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපත ඇතැ නම්,
- ස පා භවත, ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපත ඇතැයි නො
කියැවුණු මැ යැ
- 5 ස පු තෘතීයධ්‍යානයවත් චතුර්ධ්‍යානයවත් අතුරෙහි
ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපත ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. ඨ ඉදින් තෘතීයධ්‍යානයවත් චතුර්ධ්‍යානයවත්
අතුරෙහි ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපත ඇතැ නම්,
- ස. පා භවත, ‘ධ්‍යානානුකර්ම සමාධිපත ඇතැයි’ නො
කියැවුණු මැ යැ.

6 ස පු

පඤ්ඤා ච කියනසං දුතියසං ච කියනසං අනතරෙ
අපි කියනනනරිකා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

දුතියසං ච කියනසං තතියසං ච කියනසං
අනතරෙ අපි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7 ස පු

පඤ්ඤා ච කියනසං දුතියසං ච කියනසං
අනතරෙ අපි කියනනනරිකා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

තතියසං ච කියනසං චතුස්සං ච කියනසං
අනතරෙ අපි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8 ස පු

දුතියසං ච කියනසං තතියසං ච කියනසං
අනතරෙ නපි කියනනනරිකා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

පඤ්ඤා ච කියනසං දුතියසං ච කියනසං අනතරෙ
නපි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9 ස පු

තතියසං ච කියනසං චතුස්සං ච කියනසං
අනතරෙ නපි කියනනනරිකා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

පඤ්ඤා ච කියනසං දුතියසං ච කියනසං
අනතරෙ නපි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10 ස පු

අවිතකෙකා විචාරමනෙතා සමාධි කියනනනරි-
කා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

සවිතකෙකා සවිචාරො සමාධි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11 ස පු

අවිතකෙකා විචාරමනෙතා සමාධි කියනනනරි-
කා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

අවිතකෙකා අවිචාරො සමාධි කියනනනරිකා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස පු ප්‍රථමධ්‍යානයටත් ද්විතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ද්විතීයධ්‍යානයටත් තෘතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් ඇද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
7. ස පු ප්‍රථමධ්‍යානයටත් ද්විතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු තෘතීයධ්‍යානයටත් චතුර්ථධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
8. ස පු ද්විතීයධ්‍යානයටත් තෘතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රථමධ්‍යානයටත් ද්විතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් නැද්ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ
- 9 ස පු තෘතීයධ්‍යානයටත් චතුර්ථධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රථමධ්‍යානයටත් ද්විතීයධ්‍යානයටත් අනුරෙහි
ධ්‍යානානනරික සමාධියෙක් නැද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ
- 10 ස පු අවිතකි විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානානනරික වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. සසවිතකි සවිචාරසමාධිය ධ්‍යානානනරික වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 11 ස පු අවිතකි විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානානනරික වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අවිතකි අවිචාර සමාධිය ධ්‍යානානනරික වෙ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ

- 12 ස පු. සවිතකෙකා සවිවාරො සමාඛි න කියනනනරිකා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු. අවිතකෙකා විවාරමතො සමාඛි න කියනනනරි-
කා'ති
ප පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 13 ස පු. අවිතකෙකා අවිවාරො සමාඛි න කියනනනරිකා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු. අවිතකෙකා විවාරමතො සමාඛි න කියනනනරි-
කා'ති
ප පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 14 ස පු. ද්විත්තං කියානානං පටුපපනානං¹ අනතරො
අවිතකෙකා විවාරමතො සමාඛි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු. නනු අවිතකෙක විවාරමතො සමාඛිමති වතත-
මානෙ පඨමං කියානං නිරුඤ්ඤං, දුතියං කියානං
පටුපපනානති²
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස ධ. භඤ්චි අවිතකෙක විවාරමතො සමාඛිමති
වතතමානෙ පඨමං කියානං නිරුඤ්ඤං, දුතියං
කියානං පටුපපනානං,³
ස පා. නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “ද්විත්තං කියානානං
පටුපපනානං අනතරො අවිතකෙකා විවාර-
මතො සමාඛි³ කියනනනරිකා'ති⁴
- 15 ප පු. අවිතකෙකා විවාරමතො සමාඛි න කියනනනරි-
කා'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ප අනු. අවිතකෙකා විවාරමතො සමාඛි පඨමං කියානං
-පෙ- දුතියං කියානං -පෙ- තතියං කියානං -පෙ-
වතුථං කියනනති
ස පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ප ආ. තෙන හි “අවිතකෙකා විවාරමතො සමාඛි
කියනනනරිකා'ති

1 පටුපපනානං - සිමු, PTS

3. භජෙඛිති - PTS

2. අපුපපනං - PTS පටුපපනං - සිමු

4 කියනනනරිකා'ති - උභං

- 12 ස පු** අවිතකී අවිචාර සමාධිය ධ්‍යානානතරික නො වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානානතරික නො වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 13 ස පු** අවිතකී අවිචාර සමාධිය ධ්‍යානානතරික නො වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානානතරික නො වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 14 ස පු** ප්‍රත්‍යක්ෂනා ධ්‍යාන දෙකක් හුණේ අනුරෙහි අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධියෙක් වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය පචත්තා කල්හි ප්‍රථමධ්‍යානය නිරුඬි වූයේ ද්විතීයධ්‍යානය ප්‍රත්‍යක්ෂනා වූයේ නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ඔ ඉදින් අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය පචත්තා කල්හි ප්‍රථමධ්‍යානය නිරුඬි වූයේ ද්විතීයධ්‍යානය ප්‍රත්‍යක්ෂනා වූයේ නම්,
- ස. පා භවත, ප්‍රත්‍යක්ෂනා ධ්‍යාන දෙකක් හුණේ අනුරෙහි අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධි ධ්‍යානානතරික වෙති' නො කියැයුතු මැ යැ
- 15 ප. පු.** අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානානතරික නො වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය ප්‍රථමධ්‍යාන ද්විතීය-ධ්‍යාන තෘතීයධ්‍යාන චතුර්ධ්‍යාන වෙ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැයුතු යැ ..
- ප අා එකරුණින් “අවිතකී විචාරමාත්‍ර සමාධිය ධ්‍යානානතරික” වෙයි

16 ස පු

අවිතකෙකා විචාරමනෙතා සමාධි කෘතනන්දකා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු තයො සමාධි වුත්තා භගවතා “සවිකකෙකා සවිචාරො සමාධි, අවිතකෙකා විචාරමනෙතා සමාධි, අවිතකෙකා අවිචාරො සමාධිති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස ස

හඤ්චි තයො සමාධි වුත්තා භගවතා සවි-
තකෙකා -පෙ- [විචාරමනෙතා -පෙ-] අවිචාරො
සමාධි,

ස පා

නො ව චිත රො වරාතබ්බො “අවිතකෙකා විචාර-
මනෙතා සමාධි කෘතනන්දකා'ති.

කෘතනන්දක කථා නිවහිතා

16 ස ප්‍ර අවිතකී විවාරමාත්‍ර සමාධිස ධ්‍යානානන්තරික වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සමාධි කෙනෙක් වදාරන ලද්දු මැ නු “සවිතකී සවිවාර-සමාධි යැ අවිතකී විවාරමාත්‍ර සමාධි යැ අවිතකී අවිවාරසමාධි යැ”යි

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස ය ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් “සවිතකී . [විවාරමාත්‍ර] අවිවාරසමාධි යැ”යි තුන් සමාධි කෙනෙක් වදාරන ලද්දෙනු වී නම්,

ස පා හවන, “අවිතකී විවාරමාත්‍ර සමාධිස ධ්‍යානානන්තරික වෙතී” නො කියැවුනු මැ යැ

ධ්‍යානානන්තරික කථා නිමි.

සමාපනො සද්දං සුණාති කථා.

- 1 ස පු සමාපනො සද්දං සුණාති'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස අනු සමාපනො චක්ඛනා රූපං පස්සති -පෙ-
 සොනෙන -පෙ- සානෙන -පෙ- ජ්වහං -පෙ
 කායෙන ථොට්ඨබ්බා චුසති'ති
 ප පටි න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සමාපනො සද්දං සුණාති'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස අනු සොනවිඤ්ඤාණසම්බ්ධි සමාපනො'ති
 ප පටි න ගෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු නනු සමාධි මනොවිඤ්ඤාණසම්බ්ධියා'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස ය භඤ්චි සමාධි මනොවිඤ්ඤාණසම්බ්ධියා,
 ස පා නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ "සමාපනො සද්දං
 සුණාති"ති
- 3 ස. පු සමාධි මනොවිඤ්ඤාණසම්බ්ධියා, සොනවිඤ්ඤාණ-
 සම්බ්ධි සද්දං සුණාති'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
 ස ය භඤ්චි සමාධි මනොවිඤ්ඤාණසම්බ්ධියා, සොන-
 විඤ්ඤාණසම්බ්ධි සද්දං සුණාති,
 ස පා නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ "සමාපනො සද්දං
 සුණාති"ති
- 4 ස පු. සමාධි මනොවිඤ්ඤාණසම්බ්ධියා, සොනවිඤ්ඤාණ-
 සම්බ්ධි සද්දං සුණාති'ති
 ප පටිඤ්ඤ ආමනනා

සමාපනනා සඳහා සුඡානිති කථා.

[“ප්‍රථමධ්‍යානය ශබ්දකණ්‍යක යැයි භාෂාවහුන් විසින් වදරන ලද වෙයි ඉදින් සමවත් සමවත්තේ ශබ්ද නො අසානම් කිංසසින් ශබ්දකණ්‍යක (ශබ්ද බාබහ) වන්නේ ද? එසෙසින් සමවත් සමවත්තේ ශබ්ද අසන්නේ වේ”යයි පුළුඳෙලියසන් සෙසින් ලබති ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘සමාපනනා සඳහා සුඡානිති කථා’ එයි]

- 1 ස පු සමවත් සමවත්තේ ශබ්ද අසන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු සමවත් සමවත්තේ ඇසින් රු දක්නේ වේ ද?
- කනින් . නැහැයෙන් දිවින් කසින් පැහැයි පහස්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- 2 ස. පු සමවත් සමවත්තේ ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රෝත්‍රවිඤ්ඤාසමකාගත වූයේ සමාපන්න වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- ස. අනු සමාධි මනෝවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහට නො?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් මනෝවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහට සමාධි වී නම්,
- ස. පා හවත, ‘සමවත් සමවත්තනු ශබ්දශ්‍රවණ කෙරෙත්’ නො කියැවුතු මැ යැ
- 3 ස. පු මනෝවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහට සමාධි වෙයි,
- ශ්‍රෝත්‍රවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහට පුද්ගල ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ධ. ඉදින් මනෝවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහට පුද්ගල සමාධි වී නම්,
- ශ්‍රෝත්‍රවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහට පුද්ගල ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වී නම්,
- ස පා හවත, ‘සමවත් සමවත්තනු ශබ්දශ්‍රවණ කෙරෙති’ නො කියැවුතු මැ යැ
- 4 ස පු මනෝවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහට සමාධි වෙයි,
- ශ්‍රෝත්‍රවිඤ්ඤාසමබ්‍රිහට පුද්ගල ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

- ස අනු: ජිනා ජිනානා -පෙ- ජිනා විනානා සමාධානා නොති'ති.
- ප පටි. න නෙවා විනානෙති -පෙ-
- 6 ප පු. න විනානෙති: සමාජයෙහි සඳහා සුදානම්'ති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා.
- ප අනු. නමු පසමස්ස ඤානස්ස සද්දා කණ්ඩො වුතො හගවිතා'ති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා.
- ප ස භස්සේ පසමස්ස ඤානස්ස සද්දා කණ්ඩො වුතො හගවිතා,
- ප පා තෙන වත රෙ විනානෙති 'සමාජයෙහි සඳහා සුදානම්'ති.
- 6 ස පු "පසමස්ස ඤානස්ස සද්දා කණ්ඩො වුතො හගවිතා'ති සමාජයෙහි සඳහා සුදානම්'ති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. අනු උභිසස්ස ඤානස්ස විනානොවිචාරො කණ්ඩො වුතො හගවිතා, අභි තස්ස විනානොවිචාරා'ති
- ප පටි න නෙවා විනානෙති -පෙ-
- 7 ස පු "පසමස්ස ඤානස්ස සද්දා කණ්ඩො වුතො හගවිතා'ති සමාජයෙහි සඳහා සුදානම්'ති
- ප පටිඤ්ඤා. ආමනනා.
- ස අනු' තභිසස්ස ඤානස්ස පිඨි කණ්ඩො -පෙ- විභුහස්ස ඤානස්ස අස්සාසපස්සාසා කණ්ඩො, . ආකාසානඤ්චාසතනා සමාජයෙහි රූපසඤ්ඤා කණ්ඩො විඤ්ඤාණඤ්චාසතනා සමාජයෙහි ආකාසානඤ්චාසතනසඤ්ඤා කණ්ඩො . ආභිඤ්චාසතනා සමාජයෙහි විඤ්ඤාණඤ්චාසතනසඤ්ඤා කණ්ඩො ... නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤාසතනා සමාජයෙහි ආභිඤ්චාසතනසඤ්ඤා කණ්ඩො.. සඤ්ඤාචේදපිතභිථොධි සමාජයෙහි සඤ්ඤා ච චේදනා ච කණ්ඩො වුතො හගවිතා, අභි තස්ස සඤ්ඤා ච චේදනා වා'ති.
- ප පටි න නෙවා විනානෙති -පෙ-
- සමාජයෙහි සද්දා සුදානම්'ති කර්මාන්තර්ණය.

- ස අනු සපයීයන් දෙදෙනකුන්ගේ විතනයන් දෙදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කීයැයුතු යැ
- 5 ප පු සමවන් පුහුල් ශබ්දශ්‍රවණ කෙරෙහි' නො
කීයැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු 'ප්‍රථමධ්‍යානය ශබ්දකණ්ටක යැ'යි භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ විසින් වදාරන ලද නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ථ ඉදින් 'ප්‍රථමධ්‍යානය ශබ්දකණ්ටක යැ'යි භාග්‍යවතුන්
විසින් වදාරන ලද වී නම්,
- ප පා භවත, එකරුණින් සමවන්තෙ ශබ්දශ්‍රවණ
කෙරෙහි' යනු කීයැයුතු මැ යැ
- 6 ස පු 'ප්‍රථමධ්‍යානය ශබ්දකණ්ටක යැ'යි භාග්‍යවතුන්
විසින් වදාරන ලදැ'යි කරුණු කොට සමාපන්න
පුද්ගල ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු 'ද්විතීයධ්‍යානය විතකීවිචාරකණ්ටක යැ'යි
භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද වෙයි එයට
(ද්විතීයධ්‍යානයට) විතකීවිචාර ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කීයැයුතු යැ
- 7 ස පු 'ප්‍රථමධ්‍යානයට ශබ්දය කණ්ට යැ'යි භාග්‍යවතුන්
විසින් වදාරනලදැ'යි කරුණු කොට සමවන් පුහුල්
ශබ්දශ්‍රවණ කරන්නේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තානිධ්‍යානය ප්‍රීතිකණ්ටක යැ වතුපධ්‍යානය
ආශවාසප්‍රශවාස කණ්ටක යැ ආකාසානඤ්චාය-
තන සමවන් සමවන් පුහුල්හට රූපසංඥ කණ්ටක
යැ විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමවන් පුහුල්හට
ආකාසානඤ්චායතනසංඥ භණ්ටක යැ ආකි-
ඤ්චායතන සමවන් පුහුල්හට විඤ්ඤාණඤ්චා-
යතනසංඥ කණ්ටක යැ තෙවසඤ්ඤානසඤ්ඤා-
යතන සමවන් පුහුල්හට ආකිඤ්චායතනසංඥ
කණ්ටක යැ සඤ්ඤාචෙදපිනතිරොධි සමවන්
සමවන් පුහුල්හට සංඥ හා වෙදනා හා භණ්ටක
යැ'යි භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද වෙයි ඔහුට
සංඥත් වෙදනාත් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කීයැයුතු යැ

චක්‍රවතා රූපං පසස්සති කපා.

- 1 ස පු චක්‍රවතා රූපං පසස්සති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු රූපෙන රූපං පසස්සති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු රූපෙන රූපං පසස්සති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු රූපෙන රූපං පටිවිජ්ජානාති.
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු රූපෙන රූපං පටිවිජ්ජානාති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස අනු රූපං මනෝවිඤ්ඤාණනති.
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු චක්‍රවතා රූපං පසස්සති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු අනථි චක්‍රවතස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු නනු නනථි චක්‍රවතස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස ය භඤ්චි නනථි චක්‍රවතස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි,
 ස පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “චක්‍රවතා රූපං
 පසස්සති”ති

18 9

එකඳුනා රූප, පසිඟිති කථා

["මනුෂ්‍ය රූපං පහති - අයින් රු දත්" යන වචන නිසා 'ප්‍රසාද ව්‍යාජය ම රූප දක්නේ යැයි' මහාසංඝිකයන් සෙසින් ලබා ගන්නාවුන්ගේ වාද බිඳුනම 'මනුෂ්‍ය රූපං පහතිනි කථා' එයි]

1 ස පු	ප්‍රසාද ඇසින් රූ දක්නේ වේ ද?
ප පරික්‍ෂක	එසේ යැ
ස අනු	රූමත් රූ දක්නේ වේ ද?
ප පරි	එසේ නො කියැවුණු යැ
2 ස පු:	රූමත් රූ දක්නේ වේ ද?
ප පරික්‍ෂක	එසේ යැ (වික්‍රම රූපය ගැන කළ ප්‍රතිඥා සි)
ස. අනු	රූමත් රූ ප්‍රතිවිචාරනා කරන්නේ(දන්නේ) වේ ද?
ප පරි	එසේ නො කියැවුණු යැ
3 ස පු	රූමත් රූ දන්නේ වේ ද?
ප පරික්‍ෂක.	එසේ යැ
ස. අනු	රූ විකෘතිකරණ වේ ද?
ප පරි	එසේ නො කියැවුණු යැ
4 ස. පු:	ඇසින් රූප දක්නේ වේ ද?
ප. පරික්‍ෂක	එසේ යැ
ස අනු	විද්‍යුත් චුම්බක ආවේණිකයෙන් ප්‍රකාශයෙන් ඇද්ද?
ප පරි	එසේ නො කියැවුණු යැ
ස අනු	විද්‍යුත් චුම්බක ආවේණිකයෙන් ප්‍රකාශයෙන් නැති නු?
ප පරික්‍ෂක	එසේ යැ
ස ස	ඉදින් විද්‍යුත් චුම්බක ආවේණිකයෙන් ... ප්‍රකාශයෙන් නැති නම්,
ස පා	එවන, 'ඇසින් රූප දක්නේ යැ'යි නො කියැවුණු මැ යැ

6 ස පු සොතෙන සද්දා සුඤ්ඤානිති -පෙ- සාතෙන ගඤ්ඤානිති -පෙ- ජ්වහාය රසං සායනිති -පෙ- කායෙන පොඨබ්බං පුසනිති.

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු රූපෙන රූපං පුසනිති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බං පෙ-

6 ස පු රූපෙන රූපං පුසනිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු රූපෙන රූපං පටිච්ඡානානිති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බං -පෙ-

7 ස පු රූපෙන රූපං පටිච්ඡානානිති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු රූපං මනෝවිඤ්ඤාණනති
ප පටි. න හෙවං වතතබ්බං -පෙ-

8 ස පු කායෙන පොඨබ්බං පුසනිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු අනි කායස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බං -පෙ-
ස අනු නනු නනි කායස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස ස භඤ්චි නනි කායස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි,
ස පා නො වී වත රෙ වතතබ්බං “කායෙන පොඨබ්බං පුසනිති”

- 5 ස පු කතින් හඬ අසන්නේ වේ ද? නැහැයෙන් ගද
ආශ්‍රාණ කරන්නේ වේ ද? දිවින් රස විදින්නේ
වේ ද? කඟින් උපුටව්‍ය සපයී කරන්නේ වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. රූපයෙන් රූපය සපයී කරන්නේ වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 6 ස පු රූවින් රූ පහස්සේ වේ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූවින් රූ දන්නේ වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 7 ස පු රූවින් රූ දන්නේ වේ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු රූපය මනෝවිඤ්ඤා වේ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 8 ස පු කඟින් පැහැසි පහස්සේ වේ ද?
- ප. පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු කයට ආවර්තනයෙන් ප්‍රණිධියෙන් ඇදීද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු කයට ආවර්තනයෙන් ප්‍රණිධියෙන් නැත් නු?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ස ඉදින් කයට ආවර්තනයෙන් ප්‍රණිධියෙන්
නැත් නම්,
- ස පා ශවන, 'කඟින් පැහැසි පහස්සේ මෙ'යයි නො,
කියැවුණු මැ යැ

- 9 ප පු න චතතබ්බං 'චක්ඛුනා රූපං පස්සති -පෙ-
කායෙන ථොට්ඨබ්බං පුසතී'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නනු වුතතං භගවතා "ඉධ භික්ඛවේ භික්ඛු
චක්ඛුනා රූපං පස්සති -පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං
පුසතී'ති අතේ'ව සුතභනෙනා'ති.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ආ තෙන හි 'චක්ඛුනා රූපං පස්සති -පෙ- කායෙන
ථොට්ඨබ්බං පුසතී'ති

චක්ඛුනා රූපං පස්සතිති කථා නිට්ඨිතා

අට්ඨාරහමෝ වග්ගො නිට්ඨිතො.

කස්ස උද්දායං

බුද්ධෝ භගවා මනුස්සලොකෙ අට්ඨාසි, බුද්ධෙන භගවතා ධම්මෝ
දෙසිතො, නන්ති බුද්ධස්ස භගවතො කරුණා, බුද්ධස්ස භගවතො
උච්චාරපස්සාවෝ අතිවිය අඤ්ඤා ගැඹුරාවෙන අධිගණනාති, එකෙන
අරියමග්ගෙන චතතාරි සාමඤ්ඤඵලාති සච්ඡිකරොති, ක්කානා ක්කානං
සබ්බමති, අන්ති ක්කානන්තාරිකා, සමාපනො ආදා සුණාති, චක්ඛුනා
රූපං පස්සති -පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං පුසති

9 ප පු

චක්‍රවතා රූප දක්නේ යැ කසින් සප්තව්‍යසාසි කරන්නේ යැ'යි නො කියැවුණු වේ ද?

ස පරිඤ්ඤා

එසේ යැ

ප අනු

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද නො "මහණෙනි, මෙ සත්තෙහි මහණ ඇසින් රූ දකි කසින් පැහැසි පහසි" යයි වදාළ සුත්‍රාන්තරයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස පරිඤ්ඤා

එසේ යැ

ප ආ

එකරුණින් 'ඇසින් රූ දකි කසින් පැහැසි පහසි'

චක්‍රවතා රූපං පසානිති කථා නිමි

අටලොස්වැනි වග නිමි

එහි උද්‍යානය

මනුස්සලොකකථා යැ ධම්මදෙසනානුකූලා යැ කරුණාකථා යැ ගනු-ජානකථා යැ එකමගකථා යැ කොනසංකප්පකථා යැ කොනනාමකථා යැ සමාපනෙතා සද්දං සුණාතීතිකථා යැ චක්‍රවතා රූපං පසානිතිකථා යි

එකුනවිසකිමො වගෙහා

19 1

ක්ලෙසජහන කථා.

1. ස. පු: අතිතෙ ක්ලෙසෙ ජහති'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු: නිරුද්ධං නිරෝධෙති, විගතං විගමෙති, ඛිණං
 ඛෙපෙති, අත්ථගතා අත්ථගමෙති, අබ්භත්ථගතා
 අබ්භත්ථගමෙතිති.
 ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: අතිතෙ ක්ලෙසෙ ජහති'ති
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
 ස. අනු: නත්ත අතිතං නිරුද්ධන්ති
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. ස: හඤ්චි අතිතං නිරුද්ධං
 ස. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ "අතිතෙ ක්ලෙසෙ
 ජහති"ති
3. ස. පු. අතිතෙ ක්ලෙසෙ ජහති'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු: නත්ත අතිතං නත්ති'ති
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
 ස. ස: හඤ්චි අතිතං නත්ති,
 ස. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ "අතිතෙ ක්ලෙසෙ
 ජහති"ති
4. ස. පු. අනාගතෙ ක්ලෙසෙ ජහති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා

එකුන් විසි වැනි වගිය.

19 1.

කිලෙසජහන කථා.

[‘ප්‍රතිණ කෙලෙස ඇතියාහට අතිතකෙලෙසයෝත් අනාගතකෙලෙස-
යෝත් ප්‍රත්‍යතපනකෙලෙසයෝත් ප්‍රතිණ වුවාහු මැ වෙති එහෙයින්
අතිතයෙහි ද අනාගතයෙහි ද ප්‍රත්‍යතපනකෙලෙසෙහි ද කෙලෙසභාග
කෙරෙහි’යි සමහර උත්තරාපථකයන් සෙයින් ලබිඟින්තවුන්ගේ වාද
බිදුනට ‘කිලෙසජහන කථා’ එයි]

1 ස පු	අතිත කෙලෙසුන් දුරු කරන්නේ මේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	නිරුඳු කෙලෙස් නිරුඳු කෙරේ ද, විගත
කෙලෙස් විගමන කෙරේ ද, සමිණ කෙලෙස් සමය
කෙරේ ද, අසාධන කෙලෙස් අසාධනමන
කෙරේ ද, අභ්‍යසාධන කෙලෙස් අභ්‍යසාධනමන
කෙරේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුණු යැ
2 ස පු	අතිත කෙලෙසුන් හැරවියන්නේ මේද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	අතිතය නිරුඳු වූයේ නො?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස ඔ	ඉදින් අතිතය නිරුඳු වී නම්,
ස පා	භවත, ‘අතිත කෙලෙසුන් හැරවියති’ නො
කියැවුණු මැ යැ
3 ස පු	අතිත කෙලෙසුන් හැරවියන්නේ මේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	අතිතය නැත් නො?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස ඔ	ඉදින් අතිතය නැත් නම්,
ස පා	භවත, “අතිත කෙලෙසුන් හැරවියති” නො කියැ
වුණු මැ යැ
4 ස පු	අනාගත කෙලෙසුන් හැරවියන්නේ මේද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ

- ස අනු. අජාතං අජනෙති, අසඤ්ජාතං අසඤ්ජනෙති,
අනිබ්බතතං අනිබ්බතෙතෙති, අපාතුභූතං අපාතු-
හාවෙති'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු. අනාගතෙ කිලෙසෙ ජ්ඣති'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා.
- ස. අනු නනු අනාගතං අජාතනති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස. ථ. හඤ්චි අනාගතං අජාතං,
- ස. පා. නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ "අනාගතෙ කිලෙසෙ
ජ්ඣති"ති
6. ස පු. අනාගතෙ කිලෙසෙ ජ්ඣති'ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා.
- ස. අනු නනු අනාගතං නත්ති'ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස ථ. හඤ්චි අනාගතං නත්ති,
- ස පා. නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ "අනාගතෙ කිලෙසෙ
ජ්ඣති"ති
7. ස පු. පච්චුප්පනෙත කිලෙසෙ ජ්ඣති'ති
- ප පටි ආමනතා
- ස අනු රතෙතා රාගං ජ්ඣති, දුට්ඨං දෙසං ජ්ඣති,
මූලෙතා මොහං ජ්ඣති, කිලිට්ඨං කිලෙසෙ
ජ්ඣති'ති
- ප පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: රාගෙන රාගං ජ්ඣති, දෙසෙන දෙසං ජ්ඣති,
මොහෙන මොහං ජ්ඣති, කිලෙසෙති කිලෙසෙ
ජ්ඣති'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
8. ස පු. රාගො විතනසම්පසුතෙතා, මග්ගො විතනසම්ප-
සුතෙතා'ති
- ප. පටිඤ්ඤ. ආමනතා

- ස අනු නුපන්නේ නුපදනේ වේ ද? නො හටගන්නේ
නො හටගන්නේ වේ ද? නො නිපන්නේ
නිපන්නේ නොවන්නේ වේ ද? නො පහල වූයේ
නො පහල වන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියා යුතු යැ
- 5 ස පු අනාගත කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනාගතය අජාත නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. ස. ඉදින් අනාගතය අජාත වී නම්,
- ස. පා භවත, 'අනාගත කෙලෙසුන් හැරපියනි' නො
කියායුතු මැ යැ
- 6 ස. පු අනාගත කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අනාගතය නැත් නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ස ඉදින් අනාගතය නැත් නම්,
- ස. පා භවත, 'අනාගත කෙලෙසුන් හැරපියනි' නො
කියායුතු මැ යැ
- 7 ස පු ප්‍රත්‍යක්‍ෂපක්‍ෂ කෙලෙසුන් හැරපියන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු උක්ත වූයේ රාගය හැරපියා ද, දුෂ්ට වූයේ දොෂය
හැරපියා ද, මුඛ වූයේ මොහය හැරපියා ද,
කම්ම වූයේ කෙලෙස හැරපියා ද?
- ප පටි එසේ නො කියායුතු යැ
- ස අනු රාගයෙන් රාගය හැරපියා ද, දොෂයෙන් දොෂය
හැරපියා ද, මොහයෙන් මොහය හැරපියා ද,
කෙලෙසයෙන් කෙලෙස හැරපියා ද?
- ප පටි එසේ නො කියායුතු යැ
- 8 ස පු රාගය විරක්තසම්ප්‍රසක්ත වේ ද, මායික විරක්ත-
සම්ප්‍රසක්ත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස අනු දවින්නං එසසානං -පෙ- දවින්නං චිත්තානං
සමොධානං භොති'ති
- ප පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු රාගො අකුසලො, මග්ගො කුසලො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා භික්ඛපඤ්ඤා,
කණ්ණපුකකසප්පට්ඨාගා ධම්මා සමමුඛිභාවං
ආගච්ඡන්ති'ති
- ප පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස. පු කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා භික්ඛපඤ්ඤා,
කණ්ණපුකකසප්පට්ඨාගා ධම්මා සමමුඛිභාවං
ආගච්ඡන්ති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු. නනු චුත්තං භගවතා “වත්තාරිමාහි භික්ඛවෙ
සුච්ඡරච්ඡරාහි, කතමාහි වත්තාරි නභඤ්ච
භික්ඛවෙ පඨවි ව ඉදං පඨමං සුච්ඡරච්ඡරං -පෙ-
තස්මා සතං ධම්මො අසබ්බි ආරකා”ති^a අනෙ'ව
සුත්තනෙතො'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස පා තෙන හි න වතතබ්බං ‘කුසලාකුසලා -පෙ-
සමමුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති'ති
- 11 ප පු න වතතබ්බං අතීතෙ කිලෙසෙ ජහති, අනාගතෙ
කිලෙසෙ ජහති, පච්චුප්පනෙන කිලෙසෙ ජහති'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප. අනු නත්ථි කිලෙසෙ ජහති'ති¹.
- ස පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ප පා තෙන හි “අතීතෙ කිලෙසෙ ජහති, අනාගතෙ
කිලෙසෙ ජහති, පච්චුප්පනෙන කිලෙසෙ
ජහති'ති

කිලෙසජහන කථා නිමසිතා.

^a චතුසකඛ්ඤානතර - රොහිතසසවග්ග

¹ කිලෙසජහනාති - PTS

- ස අනු සපයීයන් දෙදෙනකුන්ගේ විතතයන් දෙදෙන-
කුන්ගේ සමවධාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 9 ස පු රාගය අකුශල වේ ද, මානීය කුශල වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු කුශලාකුශල, සාවද්‍යනවද්‍ය, භිනප්‍රණීත, කෘෂණ-
ශුක්ලසප්‍රතිභාග ධර්මයෝ සම්මුඛිභාවයට එත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 10 ස පු කුශලාකුශල, සාවද්‍යනවද්‍ය, භිනප්‍රණීත, කෘෂණ-
ශුක්ලසප්‍රතිභාග ධර්මයෝ සම්මුඛිභාවයට එත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු:
“මහණෙනි, මේ සුචිදුරච්ඡිදුරයෝ සතර දෙනෙකි
කවර සතර දෙනෙක යත්: මහණෙනි, අහස හා
පොළොව හා මේ දෙක පළමු වන සුචිදුරච්ඡිදුර
යැ එහෙයින් සත්පුරුෂයන්ගේ ධර්ම අසත්-
පුරුෂයන් කෙරෙත් දුරු වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්ත-
යෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් ‘කුශලාකුශල සම්මුඛිභාවයට එත්’
නො කියැවුණු යැ.
- 11 ප. පු ‘අතීත කෙලෙසුන් හැරපියයි, අනාගත කෙලෙසුන්
හැරපියයි, ප්‍රත්‍යතාන්ත කෙලෙසුන් හැරපියයි’
යනු නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු කෙලෙස ජහන නැත් ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැවුණු යැ
- ප පා එකරුණින් “අතීත කෙලෙසුන් හැරපියයි,
අනාගත කෙලෙසුන් හැරපියයි, ප්‍රත්‍යතාන්ත
කෙලෙසුන් හැරපියයි”

19 2

සුඤ්ඤතා කථා.

- 1 ස පු. සුඤ්ඤතා සංකාරකකුප්පයාපනනා'ති
ප පටිඤ්ඤා. ආමනනා.
ස අනු අනිමිත්තං සංකාරකකුප්පයාපනනනති
ප පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු. සුඤ්ඤතා සංකාරකකුප්පයාපනනා'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා
ස අනු. අප්පණ්ණිකො සංකාරකකුප්පයාපනනනා'ති
ප පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු. අනිමිත්තං න වත්තබ්බං සංකාරකකුප්පයා-
පනනනති
ප පටිඤ්ඤා. ආමනනා
ස අනු. සුඤ්ඤතා න වත්තබ්බං සංකාරකකුප්පයා-
පනනනති
ප පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු. අප්පණ්ණිකො න වත්තබ්බං සංකාරකකු-
ප්පයාපනනනා'ති
ප පටිඤ්ඤා. ආමනනා
ස අනු. සුඤ්ඤතා න වත්තබ්බං සංකාරකකුප්පයා-
පනනනති
ප පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු. සුඤ්ඤතා සංකාරකකුප්පයාපනනා'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනනා
ස අනු. සංකාරකකුප්පයාපනනනා න අනිවේශා න සංකාරකකුප්පයාපනනනා න පටිච්ඡන්ධප්පතො න ඛයධම්මො න වයධම්මො න විරාගධම්මො න නිරෝධධම්මො න විපරිණාම-
ධම්මො'ති
ප. පටි. න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

සුඤ්ඤතා කථා

[ශුන්‍යතාව 'අනිමිතයන්ගේ අනාතමලක්‍ෂණය යැ, නිව්‍යාණය යැ' යි ද්විවි-
බ්බි බිචුනතුරෙහි අනාතමලක්‍ෂණය එක් අසුරෙකින් සංඝකාරසකකි-
පයඝීපනන වෙයි නිව්‍යාණය අපයඝීපනන මැ වෙයි මේ වෙනස නො
ගෙන 'ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වෙති' යි අනිකයන්
සෙසින් ලබ්බි ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'සුඤ්ඤතාකථා' එයි]

- 1 ස පු: ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අනිමිතය සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු: ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අප්‍රණීභිතය සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු 'අනිමිතය සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වෙති'
- නො කියැයුතු වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වෙති' නො
- කියැයුතු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 4 ස පු 'අප්‍රණීභිතය සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වෙති'
- නො කියැයුතු වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වෙති' නො
- කියැයුතු වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 5 ස පු ශුන්‍යතාව සංඝකාරසකකිපයඝීපනන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ස සකාරසකකිපය අනිත්‍ය නො වන්නේ වෙ ද,
ස සකිංච නො වන්නේ වෙ ද, ප්‍රතිතයසමුත්පන්න
නො වන්නේ වෙ ද, ස්වයංභාව නො වන්නේ
වෙ ද, චෛත්‍යභාව නො වන්නේ වෙ ද, නිරෝධ
ස්වභාව නො වන්නේ වෙ ද, විපරිණාම ස්වභාව
නො වන්නේ වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- ස. අනු: නනු සංඛාරකකතො අනිච්චො සංඛතො පච්චාසමුප්පන්නො ඛගධම්මො වයධම්මො විරාගධම්මො නිරෝධධම්මො විපරිණාමධම්මො'ති
- ප පටිඤ්ඤ: ආමනතා
- ස ස. භඤ්ඤි සංඛාරකකතො අනිච්චො -පෙ- විපරිණාමධම්මො,
- ස පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "සුඤ්ඤතා සංඛාරකකතාපරියාපනතා'ති
- 6 ස. පු. රූපකකතාසං සුඤ්ඤතා සංඛාරකකතාපරියාපනතා'ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස. අනු සංඛාරකකතාසං සුඤ්ඤතා රූපකකතාපරියාපනතා'ති
- ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤ පෙ- විඤ්ඤාණකකතාසං සුඤ්ඤතා සංඛාරකකතාපරියාපනතා'ති
- ප. පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු. සංඛාරකකතාසං සුඤ්ඤතා විඤ්ඤාණකකතාපරියාපනතා'ති
- ප. පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු සංඛාරකකතාසං සුඤ්ඤතා හ වතතබ්බො රූපකකතාපරියාපනතා'ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු රූපකකතාසං සුඤ්ඤතා හ වතතබ්බො "සංඛාරකකතාපරියාපනතා'ති
- ප පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස. පු සංඛාරකකතාසං සුඤ්ඤතා හ වතතබ්බො වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤ -පෙ- විඤ්ඤාණකකතාපරියාපනතා'ති
- ප පටිඤ්ඤ. ආමනතා
- ස අනු විඤ්ඤාණකකතාසං සුඤ්ඤතා හ වතතබ්බො සංඛාරකකතාපරියාපනතා'ති
- ප පටි. න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. පත්‍ර: සංස්කෘතයෙහිදී අතිශය සංකීර්ණ ප්‍රතිචාර-
සම්ප්‍රදායක ක්‍රියාකාරීත්වයන් ව්‍යාප්තවීම්, විශේෂ-
යෙන්ම නිර්වචනාත්මකව විවරණය කළත්
ඉන්පසු හෝ.

එ එච්.සී.එස්. එච්.සී.එස්.

**සංස්කෘත සාහිත්‍ය අතින් විපර්යාස-
කළ ඇති පොත්**

ස ටා දළින්, 'ඉන්ද්‍රියානු සංකීර්ණයක් පැහැදිලි කර
ලේ' සහිතව හොඳින් සැලකිය යුතු මා දා.

6 ක ප්‍ර රූපකිකිසාගේ ඉගැන්වූ සංකීර්ණකිකිපයා-
පතා මේ දී

೦. ಅರಿವು. ಶಿವನು

ස දහු ස ස්කාර්ස්කිස්සාගේ ගුණසභාව රූපසකිනිපයෝ-
පණන වේ ද?

ප. පරි: එසේ නො, නිසැලැහු යැ

7 ව පිටුව මේදහා සඳු විශ්වාසකරීයාගේ ගුණවතාව
සංකාරකයෙකු රැස්වන්නා මේ ද'

੮ ਪਰਿਛੇਦ ੩੩ ਚੰਦ੍ਰ ਸੇ

၈ ဇူလိုင်. ၈ နယ်ဝန်ထမ်းချုပ် ဝန်ထမ်းချုပ် စီရင်စုဝန်ထမ်း-
 ဝန်ထမ်းချုပ် ဝန်ထမ်းချုပ် ဝန်ထမ်းချုပ် ဝန်ထမ်းချုပ်

၀ ပရိသုတ္တံ ဗုဒ္ဓံ ဟော နိဿိန္တု သ၊

6 ස ප්‍ර. **සංස්කෘතියක් නිසාම** **දැනටත් රුපසකඩ-**
 වෙනුවෙන්ම වේ යයි **හෝ කිසිවක් වේ ද?**

੨ ਚਲੀਯੋਇ ॥ ੨੭੭ ॥

[illegible]

೧ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತ್ ಹೊಸ ವಿಜಯಪುರ ಮ.

[illegible]

(၁) (၁) ငါးဆယ် ငါးဆယ်

20. 'పెళ్ళాపని' అంటే భార్యదాని మామూలము--
 పనివారిని తెలియి' అని చిహ్నము అని భా

ପ. ପତି **ଏକଟି ଶୁଭା ସମ୍ବେଦନା କର ..**

10 ප. පු:

න වතනබ්බං සුඤ්ඤතා සංඛාරකඛිකිපරියා-
පනතා'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. අනු

නනු වුතතං භගවතා "සුඤ්ඤමිදං භික්ඛවෙ
සංඛාරා අනෙතන වා දතතතිසෙත වා"ති²
අනෙව සුතතනෙතා'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ප පා

තෙන හි "සුඤ්ඤතා සංඛාරකඛිකිපරියාපනතා"ති

සුඤ්ඤතා කථා නිමිතිතා

10 ප පු. 'ශුන්‍යතාව සංසාරසංකෘතිපයඝ්‍නා වෙයි' යනු
නො කියැවුණු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.

ප. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරන ලද මැ නු
"මහණෙනි, යම් සංසාර කෙනෙක් ඇද්ද,
ආතව හෙයින් චේවයි ආතමය හෙයින් චේවයි
මේ ශුන්‍ය වෙති' වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ
මැ නො?

ස. පු. එසේ යැ.

ප පා එකරුණින් 'ශුන්‍යතාව සංසාරසංකෘතිපයඝ්‍නා
වෙයි'.

සුඤ්ඤානා කථා නිමි.

19. 3

සාමසුද්දඵල කථා

- 1 ස. පු සාමසුද්දඵලං අසඛිතනනි
 ප. පටිසුද්දා ආමනතා.
 ස අනු නිබ්බානං තාණං ලෙණං සරණං පරායණං
 අවුට්ඨං අමනනනි
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු සාමසුද්දඵලං අසඛිතං, නිබ්බානං අසඛිතනනි
 ප පටිසුද්දා ආමනතා
 ස අනු ද්වෙ අසඛිතානීති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු ද්වෙ අසඛිතානී'ති.
 ප පටිසුද්දා ආමනතා
 ස අනු ද්වෙ තාණානි -පෙ- අනතරිකාවානි
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු සාමසුද්දඵලං අසඛිතනනි
 ප පටිසුද්දා ආමනතා.
 ස. අනු සාමසුද්දං සඛිතනනි.
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස. පු සාමසුද්දං අසඛිතනනි.
 ප පටිසුද්දා ආමනතා.
 ස අනු සාමසුද්දඵලං අසඛිතනනි.
 ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

19 3

සාමකුඤ්චල කථා.

[මාග්ගිප්පයෙහිද එලසමාපනතිවිපිසෙසිද ආයස්මාගිසාගේ විපාක-
විනාශ ප්‍රාමණ්‍යඵල නමැති සම්මතයෙහි සනිටුහන් වෙයි. එසේ නො
හෙන කෙලවරප්‍රභාණයන් එලොකපතනියන් ප්‍රාමණ්‍ය ඵල වෙන්'යි ද
එහෙයින් අසංසකාර වෙන්'ද සුච්ඡෙදලිපනිකායවාසින් සෙයින් ලබති
ගන්තවුන්ගේ මාද බිදුනම 'සාමකුඤ්චල කථා' එයි]

- 1 ස පු ප්‍රාමණ්‍යඵල අසංසකාන වේ ද?
- ප පටිකුඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු නිව්‍යාණය ත්‍රාණ ලෙණ සරණ පරයණ අවිඤ්ඤා
වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු (තොප මතයෙහි) ප්‍රාමණ්‍යඵල අසංසකාන වෙයි
නිව්‍යාණය අසංසකාන වේ ද?
- ප පටිකුඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු අසංසකානයෝ දෙදෙනෙක් වෙන් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
- 3 ස පු අසංසකානයෝ දෙදෙනෙක් වෙන් ද?
- ප පටි එසේ යැ.
- ස අනු ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද . අනාරිකාවෝ
දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
4. ස පු ප්‍රාමණ්‍යඵල අසංසකාන වේ ද?
- ප පටිකුඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රාමණ්‍යය සංසකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු ප්‍රාමණ්‍යය අසංසකාන වේ ද?
- ප පටිකුඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රාමණ්‍යඵල අසංසකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ ...

- 6 ස පු සොනාපතතිඵලං අසඬිතනති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු සොනාපතතිමග්ගො අසඬිතො
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස. පු සොනාපතතිමග්ගො සඬිතො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු සොනාපතතිඵලං සඬිතනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස පු සකදගාමී -පෙ- අනාගාමී -පෙ- අරහත්තඵලං
අසඬිතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු අරහත්තමග්ගො අසඬිතො
ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස පු අරහත්තමග්ගො සඬිතො'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු අරහත්තඵලං සඬිතනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස පු සොනාපතතිඵලං අසඬිතං, සකදගාමී -පෙ-
අනාගාමී -පෙ- අරහත්තඵලං අසඬිතං, නිබ්බානං
අසඬිතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු පඤ්ච අසඬිතානි'ති.
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස පු අසඬිතානි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු පඤ්ච තෘණානි -පෙ- අනන්තරිකා වා'ති.
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස පු ප්‍රොතාපතතිඵලං අසංසකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රොතාපතතිමානස් අසංසකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 7 ස පු ප්‍රොතාපතතිමානස් සංසකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු: ප්‍රොතාපතතිඵලං ස සකාන වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 8 ස පු සකාදගාමී අනාගාමී අභිත්තිඵලං අසංසකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු අභිත්තිමානස් අසංසකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 9 ස පු අභිත්තිමානස් සංසකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අභිත්තිඵලං ස සකාන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ,
10. ස පු ප්‍රොතාපතතිඵලං අසංසකාන වේ ද, සකාදගාමී .
අනාගාමී අභිත්තිඵලං අස සකාන වේ ද,
තිමිණස් අසංසකාන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු අසංසකානං පඤ්ඤානං ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 11 ස පු අසංසකානං පඤ්ඤානං ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ත්‍රාණං පඤ්ඤානං ඇද්ද, අනාරාමං
පඤ්ඤානං ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

19 4

පතති කථා

- 1 ස පු පතති අසඹිතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස අනු: තාණං ලොණං සරණං පරායනං අවුච්ඡිකං අම-
තනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු පතති අසඹිතා, නිබ්බානං අසඹිතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දො අසඹිතානී'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු දො අසඹිතානී'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු. දො තාණාති -පෙ- [දො] අනතරිකා වා'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු චීවරස්ස පතති අසඹිතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නිබ්බානං -පෙ- අමතනති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස පු චීවරස්ස පතති අසඹිතා, නිබ්බානං අසඹි-
තනති.
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දො අසඹිතානී'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 6 ස පු දො අසඹිතානී'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දො තාණාති, -පෙ- [දො] අනතරිකා වා'ති
ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

19 4

පතතිකථා

[ප්‍රතිලාභය ප්‍රාප්ති නමු එ අසංසකාන වෙතිසි සුච්ඡෙශ්ඨිසනිකාස-
වාසින් සෙසින් ලබති ඔක්තවුන්ගේ වාද බිදුනට 'පතති කථා' එසි]

- 1 ස ප්‍ර ප්‍රාප්ති අසංසකාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු. ත්‍රාණ ලෙණ සරණ පරායණ අව්‍යුත අමාන වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස ප්‍ර ප්‍රාප්ති අසංසකාන වෙයි, නිජාණ අසංසකාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අසංසකානයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස ප්‍ර අසංසකානයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද, අනන්තරිකාවෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස ප්‍ර විචරයාගේ ප්‍රාප්තිය අසංසකාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු නිජාණය අමාන වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස ප්‍ර විචර ප්‍රාප්තිය අසංසකාන වෙයි, නිජාණය අසංසකාන වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අසංසකානයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස ප්‍ර අසංසකානයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද අනන්තරිකාවෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

7 ස පු

පිණ්ඩපාතස්ස -පෙ සෙනාසනස්ස -පෙ- ගිලාන-
පච්චයහෙසජ්ජපරික්කාරස්ස පතති අසඬතා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නිබ්බානං -පෙ- අවුත්තා අමතනති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8 ස පු

ගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරික්කාරස්ස පතති
අසඬතා, නිබ්බානං අසඬතනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

දො අසඬතානි'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9 ස පු

දො අසඬතානි'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

දො තාණානි -පෙ- [දො] අනතරිකා වා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10 ස පු

චීවරස්ස පතති අසඬතා -පෙ- පිණ්ඩපාතස්ස
-පෙ- සෙනාසනස්ස -පෙ- ගිලානපච්චයහෙසජ්ජ-
පරික්කාරස්ස පතති අසඬතා, නිබ්බානං
අසඬතනති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

පඤ්ච අසඬතානි'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11 ස පු

පඤ්ච අසඬතානි'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

පඤ්ච තාණානි -පෙ- [පඤ්ච] අනතරිකා වා'ති.

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12 ස පු

පඨමස්ස ක්කානස්ස පතති අසඬතා (ඵවං සබ්බං
විජ්ජාරෙතබ්බං), දුතියස්ස ක්කානස්ස -පෙ- තතියස්ස
ක්කානස්ස -පෙ- චතුර්ත්තස්ස ක්කානස්ස -පෙ- අංකාසා-
නඤ්චායතනස්ස -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චායතනස්ස
-පෙ- ආකිඤ්චඤ්ඤායතනස්ස -පෙ- තෙවසඤ්ඤා-
නාසිඤ්ඤායතනස්ස -පෙ- සොතාපතතිමග්ගස්ස
-පෙ- සොතාපතතිඵලස්ස -පෙ- සකදගාමිමග්ගස්ස
-පෙ- සකදගාමිඵලස්ස -පෙ- අනාගාමිමග්ගස්ස
-පෙ- අනාගාමිඵලස්ස -පෙ- අරහත්තමග්ගස්ස
-පෙ- අරහත්තඵලස්ස පතති අසඬතා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

- 7 ස පු පිණ්ඩපාත ඉයනාසන ලොනප්‍රත්‍යය ගෞ-
මර්පරිමකාර ප්‍රාප්ති අසංඝකාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු නිජ්‍යාණය අවිජ්‍යකය අමානස වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 8 ස පු ලොනප්‍රත්‍යයගෞමර්පරිමකාර ප්‍රාප්ති අසං-
ඝකාත වෙයි නිජ්‍යාණය අසංඝකාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අසංඝකාතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 9 ස පු අසංඝකාතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් අනාරිකාවෝ දෙදෙ-
නෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 10 ස පු චිත්තප්‍රාප්තිය අසංඝකාත වෙයි පිණ්ඩපාත
ඉයනාසන ලොනප්‍රත්‍යය ගෞමර්පරිමකාර-
ප්‍රාප්තිය අසංඝකාත වෙයි නිජ්‍යාණය අසංඝකාත
වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අසංඝකාතයෝ පස් දෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 11 ස පු අසංඝකාතයෝ පස් දෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ත්‍රාණයෝ පස්දෙනෙක් ඇද්ද, අනාරිකාවෝ
පස් දෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැවුණු යැ
- 12 ස පු ප්‍රථමධ්‍යානසාධනේ ප්‍රාප්තිය අසංඝකාත වේ ද,
ද්විතීයධ්‍යානසාධනේ තෘතීයධ්‍යානසාධනේ
චතුර්ථධ්‍යානසාධනේ ආරාධනාඤ්ඤාසංඝකාතයා-
සාධනේ විඤ්ඤාණඤ්ඤාසංඝකාතයාසාධනේ ආධිඤ්ඤා-
සංඝකාතයාසාධනේ නෙවසඤ්ඤානාසංඝකාතයාසාධන-
සාධනේ ප්‍රොතාපතමාගිසාසාධනේ ප්‍රොතාපතනි-
ඵලසාධනේ සංකාදගාමිමාගිසාසාධනේ සංකාදගාමි-
ඵලසාධනේ අනාගාමිමාගිසාසාධනේ අනාගාමි-
ඵලසාධනේ අරිහත්මාගිසාසාධනේ අරිහත්මාගිසා-
සාධනේ ප්‍රාප්තිය අසංඝකාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

- ස. අනු නිබ්බානං -පෙ- අවුත්තං අමනන්තං
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 13 ස පු දේ අසඬිතානි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දේ තාණානි -පෙ- [දේ] අනතරිකා වා'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 14 ස පු. සොතාපතනිමග්ගස්ස පතනි අසඬිතා, සොතා-
පතනිඵලස්ස පතනි අසඬිතා -පෙ- අරගගන-
මග්ගස්ස පතනි අසඬිතා, අරගගනඵලස්ස පතනි
අසඬිතා, නිබ්බානං අසඬිතන්ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නව අසඬිතානි'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15 ස පු. නව අසඬිතානි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු නව තාණානි පෙ- [නව] අනතරිකා වා'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 16 ප පු න වත්තබ්බං පතනි අසඬිතා'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු පතනි රූප.¹ වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤා-
ණනති
ස පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප පා තෙන හි "පතනි අසඬිතා"ති

පතනි කථා නිවසිතා

1. රූපා - සිවු

ස අනු	නිජාණය දච්ඡත අමාත වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
13 ස පු	අසංඝකාතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
ප පටි	එසේ යැ
න අනු	ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් අනාරිකාවෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
14 ස. පු	ශ්‍රොතාපතතිමාගිප්‍රාපතිය අස ඝකාත වේ ද,
ශ්‍රොතාපතතිඵලප්‍රාපතිය අසංඝකාත වේ ද
අභිත්ථඵලප්‍රාපතිය අසංඝකාත වේ ද, නිජාණය
අසංඝකාත වේ ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	අසංඝකාතයෝ නව දෙනෙක් ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
15 ස. පු	අසංඝකාතයෝ නව දෙනෙක් ඇද්ද?
ප. පටි	එසේ යැ
ස අනු	ත්‍රාණයෝ නවදෙනෙක් අනාරිකාවෝ නව -
දෙනෙක් ඇද්ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ
16. ප පු	'ප්‍රාපති අසංඝකාත වෙති'යි නො කියැවුනු වේ ද?
ස. පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ප අනු	ප්‍රාපතිය රූප, වේදනා, සංඤ, සංඝකාර, චිත්ත
වේ ද?
ස පු	එසේ යො කියැවුනු යැ
ප පා	එකරුණිත් 'ප්‍රාපතිය අසංඝකාත' වේ

තථතා කථා.

- 1 ස පු සබ්බධම්මානං තථතා අසඹිතා'ති
ප පටි ආමනතා
ස අනු තිබ්බානං තාණං ලෙණං සරණං පරායනං
අවුච්ඡාදා අමතනති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සබ්බධම්මානං තථතා අසඹිතා, තිබ්බානං
අසඹිතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු දෙව අසඹිතානි'ති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු දෙව අසඹිතානි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දෙව තාණාති පෙ- [දෙව] අනතරිකා වා'ති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු රූපස්ස රූපතා, නනු රූපතා අසඹිතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස අනු තිබ්බානං පෙ උ මතනති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ පෙ-
- 5 ස පු රූපස්ස රූපතා, නනු රූපතා අසඹිතා, තිබ්බානං
අසඹිතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු දෙව අසඹිතානි'ති
ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19 5

තථතා කථා

[රූපාදි හැම ධර්මයන්ගේ රූපාදිභාව සංකීර්ණ තථතාවක් ඇද්ද, එ ද සංසකාත රූපාදින්හි අපයාසිතන බැවින් අසංසකාත යයි සමහර උත්තරාපථකයන් සෙසින් ලබ්ධි ගතුවන්ගේ වාද බිඳුනට 'තථතාකථා' එහි]

- 1 ස පු හැම ධර්මයන්ගේ තථතා අසංසකාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු නිජ්ඣාණය ත්‍රාණය ලොණය සරණය පරායණය අවික්‍ෂිතය අමාතය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු හැම දහමුන්ගේ තථතා අසංසකාත වේ ද? නිජ්ඣ-
ණය අසංසකාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අසංසකාතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු අසංසකාතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් අත්තරිකාවෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු රූපයාගේ රූපකය ඇත, රූපකය අසංසකාත නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු නිජ්ඣාණය අමාතය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස. පු රූපයාගේ රූපකය ඇත, රූපකය අසංසකාත නො? නිජ්ඣාණය අසංසකාත නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අසංසකාතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

6 ස පු

දේ අසඬිතානි'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

දේ තාණාති -පෙ- [දේ] අනතරිකා වා'ති

ප පටි

න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

7 ස පු

වේදනාස වේදනතා, නනු වේදනතා -පෙ-
 සඤ්ඤාස සඤ්ඤාතා, නනු සඤ්ඤාතා -පෙ- සඬා-
 රානං සඬාරතා, නනු සඬාරතා -පෙ-
 විඤ්ඤාණසස විඤ්ඤාණතා, නනු විඤ්ඤාණතා
 අසඬිතා'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නිබ්බානං -පෙ- අමතනති

ප පටි

න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු

රූපසස රූපතා, නනු රූපතා, -පෙ- විඤ්ඤාණසස
 විඤ්ඤාණතා, නනු විඤ්ඤාණතා අසඬිතා,
 නිබ්බානං අසඬිතනති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

ඡ අසඬිතානි'ති

ප පටි

න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු

ඡ අසඬිතානි'ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

ඡ තාණාති -පෙ- [ඡ] අනතරිකා වා'ති

ප පටි

න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

10. ප. පු

න වතතබ්බං 'සබ්බධම්මානං තපතා අසඬිතා'ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. අනු

සබ්බධම්මානං තපතා රූපං¹ වේදනා සඤ්ඤා
 සඬාරා විඤ්ඤාණනති

ස. පටි

න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ප. පා

තෙන හි "සබ්බධම්මානං තපතා අසඬිතා"ති

තපතා කථා නිවේශනා

- 6 ස ප්‍ර අසංසකෘතයෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු ත්‍රාණයෝ දෙදෙනෙක් අනනරිකාවෝ දෙදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 7 ස ප්‍ර වෙදනාවගේ වෙදනාභිය ඇත, වෙදනාභිය . සංඥාවගේ සංඥාභිය ඇත, සංඥාභිය සංසකාරයන්ගේ සංසකාරභිය ඇත, සංසකාරභිය විඤ්ඤාගේ විඤ්ඤාභිය ඇත, විඤ්ඤාභිය අසංසකෘත නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු නිව්‍යාණය අමානස වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
8. ස. ප්‍ර රූපයාගේ රූපභිය ඇත, රූපභිය විඤ්ඤායාගේ විඤ්ඤාභිය ඇත, විඤ්ඤාභිය අසංසකෘත නො? නිව්‍යාණය අසංසකෘත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු අසංසකෘතයෝ සදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
9. ස ප්‍ර අසංසකෘතයෝ සදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. අනු ත්‍රාණයෝ සදෙනෙක් අනනරිකාවෝ සදෙනෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 10 ප ප්‍ර 'සච්චිමයන්ගේ තථ්‍යාව අසංසකෘත වෙයි'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු සච්චිමයන්ගේ තථ්‍යාව රූප, වෙදනා, සංඥා, සංසකාර, විඤ්ඤා වේ ද?
- ස. පටි එසේ නො කියැවුනු
- ප පා එකරුණිත් 'සච්චිමයන්ගේ තථ්‍යාව අසංසකෘත වේ'

කුසල කථා

- 1 ස පු: නිබ්බානධාතු කුසලා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සාරම්මණා, අත්ථි තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි'ති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු නනු අනාරම්මණා, නත්ථි තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස ස: හඤ්චි අනාරම්මණා, නත්ථි තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි,
 ස පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ 'නිබ්බානධාතු- කුසලා'ති
- 2 ස පු: අලොභො කුසලො සාරම්මණො, අත්ථි තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු නිබ්බානධාතු කුසලා සාරම්මණා, අත්ථි තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි'ති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු: අද්දෙසො කුසලො -පෙ- අමොභො කුසලො -පෙ- සද්ධා -පෙ- චිට්ඨා -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා කුසලා සාරම්මණා, අත්ථි තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස අනු නිබ්බානධාතු කුසලා සාරම්මණා, අත්ථි තාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩි'ති
 ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

19 6

කුසල කථා

[අනවද්‍ය ද කුසල යැ, ඉෂට්ඨිකානුප්‍රණාය ද කුසල යැ, එහි 'අනවද්‍ය' යනු කෙලශවිප්‍රසූතන යන අර්ථයි. මේ අර්ථය අකුසල් නබා හැම දහම් ඇසුරු කෙරෙයි. 'ඉෂට්ඨිකානු' යනු ඉෂට්ඨික නිෂපාදක ප්‍රණාය යන අර්ථයි මේ අර්ථය කුසලත්‍රිකයෙහි එන ආදිපදය මැ ඇසුරු කෙරෙයි. මේ මාගිය නො ගෙන අනවද්‍යභාව මාත්‍රයෙන් මැ 'නිවන කුසල'යි ලබයි ගත්තෝ ඇත. අබ්බකතිකාය වාසීන් සෙසිනි උනව ඉෂට්ඨිකානාප-යෙන් නිවාණසාමෝ කුසලභාව නැති සේ දක්වන්නව 'කුසලකථා' එයි]

- 1 ස පු නිව්‍යාණධාතු කුසල වේ ද?
 - ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ.
 - ස අනු සාලමින වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
 - ප පටි ඵසේ නො කියැවුතු යැ
 - ස. අනු අනාලමින නො එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැත් නො?
 - ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
 - ස ය ඉදින් අනාලමින වේ නම්, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි නැත් නම්,
 - ස පා භවන, 'නිව්‍යාණධාතු කුසල වෙති'යි නො කියැ-වුතු මැ යැ
- 2 ස පු අලොභය කුසල වේ ද, සාලමින වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
 - ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
 - ස අනු නිව්‍යාණධාතු කුසල වේ ද, සාලමින වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
 - ප පටි ඵසේ නො කියැවුතු යැ
- 3 ස පු අදෝෂස කුසල අදෝෂස කුසල ශ්‍රද්ධා විසඪි සංඛි සමාසි ප්‍රඥ කුසල වේ ද, සාලමින වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
 - ප පටිඤ්ඤ ඵසේ යැ
 - ස අනු නිව්‍යාණධාතු කුසල වේ ද, සාලමින වේ ද, එයට ආවහිනා ප්‍රණීධි ඇද්ද?
 - ප පටි ඵසේ නො කියැවුතු යැ

- 4 ස පු නිබ්බානධාතු කුසලා අනාරම්මණා, නස්සි නාස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අලොභො කුසලො අනාරම්මණො, නස්සි නාස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති
- ප පටි න හෙවං වහනබ්බං -පෙ-
- 5 ස පු නිබ්බානධාතු කුසලා අනාරම්මණ, නස්සි නාස
ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඩිති.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අද්දසො කුසලො -පෙ- අමොහො කුසලො -පෙ-
සඤ්ඤා -පෙ- විරියං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ-
පඤ්ඤා කුසලා අනාරම්මණා, නස්සි නාස ආවට්ඨනා
-පෙ- පණ්ඩිති
- ප පටි න හෙවං වහනබ්බං -පෙ-
- 6 ප පු න වහනබ්බං නිබ්බානධාතු කුසලා'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප අනු නනු නිබ්බානධාතු අනවජ්ජා'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප ස හඤ්චි නිබ්බානධාතු අනවජ්ජා,
- ප පා තෙන වන රෙ වහනබ්බං "නිබ්බානධාතු
කුසලා"ති

කුසල කපා නිවසිතා.

4. ස පු නිවැණිකානු කුසල අනාලම්භන මේ ද? එසට
ආවනිනා ප්‍රණීධි නැද්ද?

ප පරික්කාය එසේ යැ.

ස අනු අලෝභය කුසල අනාලම්භන මේ ද? එසට
ආවනිනා ... ප්‍රණීධි නැද්ද?

ප පරි එසේ නො කියැවුනු යැ ...

5 ස පු නිවැණිකානු කුසල අනාලම්භන මේ ද? එසට
ආවනිනා .. ප්‍රණීධි නැද්ද?

ප පරික්කාය එසේ යැ

ස. අනු අලෝභය කුසල අමෝහය කුසල ශ්‍රද්ධා
විශ්වාස මානසික සමාධි ප්‍රඥා කුසල
අනාලම්භන මේ ද? එසට ආවනිනා ප්‍රණීධි
නැද්ද?

ප පරි එසේ නො කියැවුනු යැ

6. ප පු 'නිවැණිකානු කුසල වෙති'යි නො කියැවුනු මේ ද?

ස පරික්කාය එසේ යැ

ප අනු නිවැණිකානු අනවද්‍ය නො?

ස පරික්කාය එසේ යැ

ප ස ඉදින් නිවැණිකානු අනවද්‍ය වී නම්,

ප ස. භවත, එකරැස්සින් 'නිවැණිකානු කුසල වෙති'යි
කියැවුනු මැ යැ

කුසල කථා නිමි.

19. 7.

අව්‍යන්තරිකාම කථා.

1 ස පු

අති පුට්ඨනස්ස අව්‍යන්තරිකාමතා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

මානුෂ්‍යකමො අව්‍යන්තරිකතො, පිනුෂ්‍යකමො
-පෙ- අරහන්තස්සකමො -පෙ- රුහිරුප්පාදකො
-පෙ- සංඝිකහෙදකො අව්‍යන්තරිකතො'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

2. ස පු

අති පුට්ඨනස්ස අව්‍යන්තරිකාමතා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු:

අව්‍යන්තරිකතස්ස පුග්ගලස්ස විචිකිච්ඡා උප-
පේය්‍යා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස ස

හඤ්චි අව්‍යන්තරිකතස්ස පුග්ගලස්ස විචිකිච්ඡා
උපපපේය්‍යා,

ස පා

නො ච වත රො වත්තබ්බෙ "අති පුට්ඨනස්ස
අව්‍යන්තරිකාමතා'ති

3 ස පු

අව්‍යන්තරිකතස්ස පුග්ගලස්ස විචිකිච්ඡා
නුපපපේය්‍යා'ති

ප. පටිඤ්ඤ

ආමනතා.

ස අනු

පභිනා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4 ස පු

පභිනා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

සොත්තපත්තිමග්ගොනා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස අනු

සකදගාමි -පෙ- අනාගාමි -පෙ- අරහන්ත-
මග්ගොනා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19 7

අවිච්ඡින්නත්වය කථා.

[“සකිං නිවුගෙහා නිවුගෙහා’ව හොති -වරත් ගැලුණේ ගැලුණේ මැ වේ” යන සුත්‍රපාඨ නිසා පෘථග්ජනහට අත්‍යන්තරත්වයාමතා ඇතැ’යි සමහර උපකරණකරුවන් සෙසින් ලබති ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳීමට ‘අවිච්ඡින්නත්වය කථා’ එයි]

- 1 ස පු පෘථග්ජනහට අත්‍යන්තරත්වයාමතා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු මාතෘඝාතක අත්‍යන්තරත්වය (එකාන්ත නිශ්චයෙන් එසේ) වේ ද, පිතෘඝාතක අරහන්තඝාතක . රුධිරොත්තපාදක සංඝභෙදක අත්‍යන්තරත්වය වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු පෘථග්ජනහට අත්‍යන්තරත්වයාමතා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු අත්‍යන්තරත්වය පුද්ගලහට විචිකිත්‍යා උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් අත්‍යන්තරත්වය පුද්ගලහට විචිකිත්‍යා උපදනේ වී නම්,
- ස පා හවුන, ‘පෘථග්ජනහට අත්‍යන්තරත්වයාමතා ඇතැ’යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 3 ස පු අත්‍යන්තරත්වය පුද්ගලහට විචිකිත්‍යා නූපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රොතෘපභව්‍යමාභියෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු සංකෘද්ගාමි අනාගාමි අධිත්මාභියෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

5. ස පු

කතමෙන මග්ගෙනා'ති

ප ටි

අකුසලෙන මග්ගෙනා'ති

ස අනු

අකුසලො මග්ගො නියසාණිකො ඛයගාමි බොධගාමි
අනාසවො -පෙ- අසඬිතිලෙසිකො'ති

ප පටි.

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස අනු

නනු අකුසලො මග්ගො අනියසාණිකො [-පෙ-]
සඬිතිලෙසිකො'ති

ප. පටිඤ්ඤා.

ආමනතා

ස. ය;

හඤ්චි අකුසලො මග්ගො අනියසාණිකො -පෙ-
සඬිතිලෙසිකො,

ස. පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “අව්වනනනියතස්ස
පුග්ගලස්ස විවිකිච්ඡා අකුසලෙන මග්ගෙන
පභිනා'ති

6. ස. පු

සස්සතදිට්ඨියා නිග්ගස්ස පුග්ගලස්ස උච්ඡේදදිට්ඨි
උපපජ්ජෙය්‍යාති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස. ය

හඤ්චි සස්සතදිට්ඨියා නිග්ගස්ස පුග්ගලස්ස උච්ඡේද-
දිට්ඨි උපපජ්ජෙය්‍යා,

ස. පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “අනි පුට්ඨජ්ජනස්ස
අව්වනනනියාමතා”ති

7. ස පු

සස්සතදිට්ඨියා නිග්ගස්ස පුග්ගලස්ස උච්ඡේදදිට්ඨි
නුපපජ්ජෙය්‍යා'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු

පභිනා'ති

ප. පටි.

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස පු

පභිනා'ති

ප. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. අනු:

සොතාපතතිමග්ගෙනා'ති

ප. පටි

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු

සකදගාමිමග්ගෙන -පෙ- අනාගාමිමග්ගෙන -පෙ-
අරහත්තමග්ගෙනාති

ප. පටි

න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 5 ස පු කවර මාගීයෙකින් වේ ද?
- ප වි අකුශල මාගීයෙකි
- ස අනු අකුශල මාගීය නෙෙය්‍යාණීක ඝෛගම් බොධගාමි
අනාසුචි අසාංකෙලයික වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අකුශල මාගීය අනෙෙය්‍යාණීක සාංකෙලයික
නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් අකුශලමාගීය අනෙෙය්‍යාණීක සාංකෙල-
යික වී නම්,
- ස පා භවත, 'අතඤ්ඤානිසත පුද්ගලහට විවික්ඛා
අකුශලමාගීයෙන් ප්‍රතිණ යැ'යි නො කියැවුනු
මැ යැ
- 6 ස පු ශාශ්වතදූෂටියෙන් නිසත පුද්ගලහට උචෙත්තදූෂටි
උපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින්, ශාශ්වතදූෂටියෙන් නිසත පුද්ගලහට
උචෙත්තදූෂටි උපදනේ වේ නම්,
- ස පා භවත, 'පාඨක්ථනහට අතඤ්ඤානිසාමනා ඇතැ යි
නො කියැවුනු මැ යැ
- 7 ස. පු ශාශ්වතදූෂටියෙන් නිසත පුද්ගලහට උචෙත්තදූ
ෂටි නුපදනේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 8 ස පු ප්‍රතිණ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ප්‍රොතාපතනිමාගීයෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු සකාදගාමි මාගීයෙන අනානාමි මාගීයෙන්
අභිනිමාගීයෙන් වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

9 ස පු

කතමෙන මග්ගෙනා'ති

ප ටි

අකුසලෙන මග්ගෙනා'ති

ස අනු

අකුසලො මග්ගො නිශ්ශාණ්ඛො ධග්ගාමි බොධගාමි
අනාසවො -පෙ- අසඬ්ඛිලෙසිකො'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

ස. අනු.

නනු අකුසලො මග්ගො අනිශ්ශාණ්ඛො -පෙ-
සඬ්ඛිලෙසිකො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස ධ

හඤ්චි අකුසලො මග්ගො අනිශ්ශාණ්ඛො -පෙ-
සඬ්ඛිලෙසිකො,

ස පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බං “සස්සනද්දිට්ඨියා
නිශ්ශසස්ස පුග්ගලස්ස උච්චේදද්දිට්ඨි අකුසලෙන
මග්ගෙන පභිනා”ති

10. ස පු

උච්චේදද්දිට්ඨියා නිශ්ශසස්ස පුග්ගලස්ස සස්සනද්දිට්ඨි
උප්පජ්ජෙය්‍යා'ති

ප. පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස ධ

හඤ්චි උච්චේදද්දිට්ඨියා නිශ්ශසස්ස පුග්ගලස්ස
සස්සනද්දිට්ඨි උප්පජ්ජෙය්‍යා,

ස පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බං “අභි පුපුජ්ජනස්ස
අවිවක්ඛානිකාමතා”ති

11 ස පු

උච්චේදද්දිට්ඨියා නිශ්ශසස්ස පුග්ගලස්ස සස්සනද්දිට්ඨි
නුප්පජ්ජෙය්‍යාති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස. අනු

පභිනා'ති

ප පටි.

න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

12 ස පු

පභිනා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

සොතාපභිනිමග්ගෙනා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

ස අනු

සකද්දගාමි මග්ගෙන -පෙ- අනාගාමිමග්ගෙන පෙ-
අරහත්තමග්ගෙනා'ති

ප පටි

න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

- 9 ස පු කවර මාගිසෙකින් වෙ ද?
- ප ව අකුහලමාගිසෙකි
- ස අනු අකුහලමාගිස නෙයෙය්‍යාණික, ස්‍යයගාමි, බොධි-
ගාමි, අභාසුච අසාංකෙලශික වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අකුහලමාගිස අනෙයෙය්‍යාණික . . සාංකෙලශික
නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් අකුහලමාගිස අනෙයෙය්‍යාණික සාංකෙල-
ශික වී නම්,
- ස පා: හවත, 'භාඛිතදූපටියෙන් නිසත පුඤ්ඤාභට
උච්ඡේදදූපටි අකුහලමාගිසෙන් ප්‍රතිණ වෙති'යි
නො කියැවුනු මැ යැ
- 10 ස පු උච්ඡේදදූපටියෙන් නිසත පුඤ්ඤාභට භාඛිත-
දූපටි උපදනේ වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය ඉදින් උච්ඡේද දූපටියෙන් නිසත පුඤ්ඤාභට
භාඛිතදූපටි උපදනේ වී නම්,
- ස. පා: හවත, "පාඨග්ජනනට අත්‍යන්තනිසාමනා
අතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 11 ස පු උච්ඡේදදූපටියෙන් නිසත පුද්ගලභට භාඛිත-
දූපටි නුපදනේ වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ප්‍රතිණ වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
12. ස පු ප්‍රතිණ වෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස අනු ශ්‍රොතාපතතිමාගිසෙන් වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු සකාදගාමි මාගිසෙන් අනාගාමි මාගිසෙන්
අභිත්මාගිසෙන් වෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

13 ස පු

කතමෙන මග්ගෙනා'ති

ප වි

අකුසලෙන මග්ගෙනා'ති

ස අනු:

අකුසලො මග්ගො අනිත්‍යාණ්ඤා -පෙ- සබ්බිලෙ-
සිකො,

ස. පා

නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "උච්ඡේදදිට්ඨිසා
නිත්‍යසං පුග්ගලසං සංසන්දිට්ඨි අකුසලෙන
මග්ගෙන පභිනා"ති.

14 ප. පු

න වත්තබ්බං "අභි පුට්ඨජානසං අව්වන්ත-
නිකාමතා"ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ප අනු

නනු වුත්තං භගවතා "ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො
පුග්ගලො සමන්තාගතො හොති එකන්තකාලකෙහි
අකුසලෙහි ධම්මෙහි, සො සත්ථිං නිමුග්ගො
නිමුග්ගො'ව හොති"ති. අපෙ'ව සුත්තන්තොති

ස පටිඤ්ඤා:

ආමන්තා.

ප. පා:

තෙන හි "අභි පුට්ඨජානසං අව්වන්තනිකාමතා"ති

15 ස. පු.

වුත්තං භගවතා "ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො
පුග්ගලො සමන්තාගතො හොති එකන්තකාලකෙහි
අකුසලෙහි ධම්මෙහි සො සත්ථිං නිමුග්ගො
නිමුග්ගො'ව හොති"ති. කතා තෙන ච කාරණෙන
"අභි පුට්ඨජානසං අව්වන්තනිකාමතා"ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමන්තා

ස අනු

වුත්තං භගවතා "ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො
පුග්ගලො උමමුජ්ඣා නිමුජ්ඣති"ති. අපෙ'ව
සුත්තන්තොති.

ප. පටිඤ්ඤා

ආමන්තා.

ස අනු

සබ්බකාලං උමමුජ්ඣා නිමුජ්ඣති'ති

ප පටි

න හෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 13 ස පු** කවර මාහියෙකින් වේ ද?
- ප වි** අකුශල මාහියෙති
- ස අනු** අකුශලමාහිය අනෙය්‍යාණික සංකෙලයක වේ ද?
- ස පා** භවත, 'උචෙජ්දදුජ්ජියෙත් නියත පුද්ගලහට ශාශවතදුජ්ජි අකුශලමාහියෙන් ප්‍රභිණ වෙති'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 14 ප පු** 'පාඨග්ජනහට අත්‍යන්තනියාමතා ඇතැ'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ** එසේ යැ
- ප අනු** භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නො.
- "මහණෙනි, මෙලොව ඇතැම් පුද්ගලයෙක් එකාන්තයෙන් කෘෂණ වූ අකුශලධර්මයෙන් (නියත මිත්‍යාදුජ්ජියෙන්) සමකාගත වෙයි හෙ වරක් භවයෙහි ගැලුණේ ගැලුණේ මැ වේ" යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ස පටිඤ්ඤ** එසේ යැ
- ප පා:** එකරුණින් 'පාඨග්ජනහට අත්‍යන්තනියාමතා ඇත'
- 15 ස පු** භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද. "මහණෙනි, මෙලොව ඇතැම් පුද්ගලයෙක් එකාන්තයෙන් කෘෂණ වූ අකුශලධර්මයෙන් සමකාගත වූයේ වෙයි. හෙ වරක් භවයෙහි ගැලුණේ ගැලුණේ මැ වෙයි" යනු කරුණු කොට එකරුණින් "පාඨග්ජනහට අත්‍යන්තනියාමතා" ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ** එසේ යැ
- ස අනු** භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද "මහණෙනි, මෙලොව ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ශ්‍රද්ධාදීන් විසින් නැති ගැලෙනුයේ වේ" යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ** එසේ යැ
- ස අනු** හැම කල්හි නැති ගැලෙනුයේ වේ ද?
- ප පටි** එසේ නො කියැවුනු යැ .

16 ස ප්‍ර:

වුතතං භගවතා “ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො සමනනාගණො භොති එකනනකාලකෙති අයුස-
ලෙහි ධම්මෙහි සො සකිං නිමුග්ගො නිමුග්ගො’ව
භොති”ති කථො තෙන ච කාරණෙන “අසී
පුට්ඨස්සනස්ස අව්වනනනියාමනා”ති

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනනා:

ස අනු

වුතතං භගවතා “ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො
පුග්ගලො උමුච්ඡිකාං සීතො භොති, උමුච්ඡිකාං
විපසසති, විලොකෙති, උමුච්ඡිකාං පතරති,
උමුච්ඡිකාං පතිගාධප්පතො භොති”ති 1
අකෙච්ච සුතතතො’ති

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනනා:

ස අනු

“සබ්බකාලං උමුච්ඡිකාං පතිගාධප්පතො
භොති”ති

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බෙ - පෙ-

අව්වනනනියාම කථා නිමිතා.

16 ස පු

භාග්‍යවතුන් විසින් “මහණෙනි, මෙලොව ඇතැම් පුද්ගලයෙක් එකානනකෘෂණ අකුශලධර්මයෙන් සමන්විත වෙයි. හෙ වරක් භවයෙහි ගැලුණේ ගැලුණේ මැ වෙයි වදාරන ලද්ද”යි කරුණු කොට එකරුණින් “පෘථග්ජනහට අභ්‍යන්තනිසාමතා” ඇද්ද?

ප පටිඤ්ඤා

එසේ යැ

ස අනු

භාග්‍යවතුන් විසින්, “මහණෙනි, මෙලොව ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ශ්‍රද්ධාදීන් නැති සිටියේ වෙයි (සෝවන් පුතුල්) නැති ගමන මාගීය බලනයේ වෙයි (සෙදගැම් පුතුල් කෙලශකුහුවාසයෙන්) නැති (අනගැම් බවට අඛණ්ඩ වැ යන්නේ වෙයි (අනගැම් පුතුල්) නැති ප්‍රතික්ෂාචට පැමිණියේ වේ”යයි වදාළ සුත්‍රානතසෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤා

එසේ යැ

ස අනු

හැම කල්හි නැති ප්‍රතික්ෂාප්‍රාප්ත වූයේ වේ ද?

ප පටි

එසේ නො කියැවුණු යැ

අව්වනනිසාම කථා නිමි

ඉන්ද්‍රිය කථා.

- 1 ස. පු නැති ලෝකය සදාචාරය නැති ?
ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා
ස අනු නැති ලෝකය සදාචාරය
ප පරි න හෙවෙ වනතබෙබ -පෙ-
- 2 ස පු නැති ලෝකය විරිඳිනිය -පෙ- සතිනිය -පෙ-
සමාඛිනිය -පෙ- පඤ්ඤානිය
ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා
ස අනු නැති ලෝකය පඤ්ඤානිය
ප. පරි න හෙවෙ වනතබෙබ -පෙ-
- 3 ස පු අති ලෝකය සදාචාරය
ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා
ස අනු අති ලෝකය සදාචාරය
ප පරි න හෙවෙ වනතබෙබ -පෙ-
- 4 ස. පු අති ලෝකය විරිඳිනිය -පෙ- සති -පෙ- සමාඛි
-පෙ- පඤ්ඤානිය.
ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා
ස අනු අති ලෝකය පඤ්ඤානිය
ප පරි න හෙවෙ වනතබෙබ -පෙ-
- 5 ස පු අති ලෝකය මනෝ, අති ලෝකය මනිනි-
යනි
ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා
ස අනු අති ලෝකය සදාචාරය, අති ලෝකය සදාචාරය
ප පරි න හෙවෙ වනතබෙබ -පෙ-
- 6 ස. පු අති ලෝකය මනෝ, අති ලෝකය මනිනි-
යනි
ප. පරිඤ්ඤා: ආමන්තා
ස. අනු අති ලෝකය පඤ්ඤා, අති ලෝකය පඤ්ඤානිය
ප පරි න හෙවෙ වනතබෙබ පෙ-

19. 8

ඉන්ද්‍රිය කථා.

[ලෝකික ශ්‍රද්ධා ශ්‍රද්ධා ම, වෙසි ඉන්ද්‍රිය නො වෙසි. එසේ ම, විය්‍යී සමාති සමාති ප්‍රඥාවෝන් විය්‍යාදීන් ම, මිස ඉන්ද්‍රිය නො වෙති'යි හෙතුවාද මහිංසාසකතිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්හවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'ඉන්ද්‍රියකථා' එයි.]

- 1 ස පු ලෝකික ශ්‍රද්ධාන්ද්‍රිය නාද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ශ්‍රද්ධා නාද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 2 ස පු ලෝකික විය්‍යීන්ද්‍රිය සමාතින්ද්‍රිය සමාතින්ද්‍රිය ප්‍රඥාන්ද්‍රිය නාද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ප්‍රඥා නාද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 3 ස පු ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ශ්‍රද්ධාන්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු ලෝකික විය්‍යී සමාති සමාති ප්‍රඥා ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ප්‍රඥාන්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ස පු ලෝකික මනස ඇද්ද, ලෝකික මතින්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධාන්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 6 ස පු ලෝකික මනස ඇද්ද, ලෝකික මතින්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ප්‍රඥා ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥාන්ද්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

- 7 ස. පු. අත්‍රී ලොකියං සොමනස්සං, අත්‍රී ලොකියං
සොමනස්සන්ද්‍රියං, අත්‍රී ලොකියං ජිවිතං, අත්‍රී
ලොකියං ජිවිතින්ද්‍රියන්තරි
- ප පටිඤ්ඤා. ආමන්තා
- ස. අනු. අත්‍රී ලොකියං සඤ්ඤා, අත්‍රී ලොකියං සඤ්ඤා-
යන්තරි
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු. අත්‍රී ලොකියං ජිවිතං, අත්‍රී ලොකියං
ජිවිතින්ද්‍රියන්තරි.
- ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- ස. අනු. අත්‍රී ලොකියං පඤ්ඤා, අත්‍රී ලොකියං පඤ්ඤාන්ද්‍රිය-
යන්තරි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. අත්‍රී ලොකියං සඤ්ඤා, නත්‍රී ලොකියං සඤ්ඤාන්ද්‍රිය-
යන්තරි.
- ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- ස. අනු: අත්‍රී ලොකියං මනෝ, නත්‍රී ලොකියං මනිත්‍රිය-
යන්තරි.
- ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
10. ස. පු. අත්‍රී ලොකියං පඤ්ඤා, නත්‍රී ලොකියං
පඤ්ඤාන්ද්‍රියන්තරි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු. අත්‍රී ලොකියං මනෝ, නත්‍රී ලොකියං
මනිත්‍රියන්තරි
- ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
11. ස. පු. අත්‍රී ලොකියං සඤ්ඤා, නත්‍රී ලොකියං සඤ්ඤාන්ද්‍රිය-
යන්තරි.
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස. අනු. අත්‍රී ලොකියං සොමනස්සං, නත්‍රී ලොකියං
සොමනස්සන්ද්‍රියං, අත්‍රී ලොකියං ජිවිතං, නත්‍රී
ලොකියං ජිවිතින්ද්‍රියන්තරි
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
12. ස. පු. අත්‍රී ලොකියං පඤ්ඤා, නත්‍රී ලොකියං
පඤ්ඤාන්ද්‍රියන්තරි.
- ප පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

7. ස පු ලෝකික සොමනසා ඇද්ද, ලෝකික සොමනසෝන්ද්‍රිය ඇද්ද, ලෝකික ජීවිත ඇද්ද, ලෝකික ජීවිතේන්ද්‍රිය ඇද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධේන්ද්‍රිය ඇද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

8. ස. පු ලෝකික ජීවිත ඇද්ද, ලෝකික ජීවිතේන්ද්‍රිය ඇද්ද?

ස. අනු ලෝකිකප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥේන්ද්‍රිය ඇද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .

9 ස. පු. ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු: ලෝකික මනස ඇද්ද, ලෝකික මනිනේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

10. ස. පු ලෝකික ප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු: ලෝකික මනස ඇද්ද, ලෝකික මනිනේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .

11. ස. පු ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස. අනු ලෝකික සොමනසා ඇද්ද, ලෝකික සොමනසේන්ද්‍රිය නැද්ද, ලෝකික ජීවිත ඇද්ද, ලෝකික ජීවිතේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

12 ස පු ලෝකික ප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥේන්ද්‍රිය නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

- ස අනු අනි ලොකියො මනො, නනි ලොකියො
මනිජ්ඣයනි -පෙ- අනි ලොකියො ජිවිතො, නනි
ලොකියො ජිවිතිජ්ඣයනි
- ප පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 13 ස පු අනි ලොකුතතරො සද්ධා, අනි ලොකුතතරො
සද්ධිජ්ඣයනි.
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස අනු අනි ලොකියො සද්ධා, අනි ලොකියො සද්ධිජ්ඣයනි
- ප, පටි. න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 14 ස පු අනි ලොකුතතරො විරියො -පෙ- අනි ලොකුතතරො
පඤ්ඤා, අනි ලොකුතතරො පඤ්ඤාජ්ඣයනි
- ප, පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස, අනු අනි ලොකියො පඤ්ඤා, අනි ලොකියො පඤ්ඤාජ්ඣ-
යනි.
- ප පටි. න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 15 ස පු අනි ලොකියො සද්ධා, නනි ලොකියො සද්ධිජ්ඣයනි
- ප, පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස, අනු අනි ලොකුතතරො සද්ධා, නනි ලොකුතතරො
සද්ධිජ්ඣයනි
- ප, පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 16 ස, පු අනි ලොකියො විරියො -පෙ- අනි ලොකියො පඤ්ඤා,
නනි ලොකියො පඤ්ඤාජ්ඣයනි
- ප, පටිඤ්ඤා ආමනනා.
- ස, අනු අනි ලොකුතතරො පඤ්ඤා, නනි ලොකුතතරො
පඤ්ඤාජ්ඣයනි
- ප, පටි න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 17 ස පු. නනි ලොකියොති පඤ්ඤාජ්ඣයාති'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා.

- ස අනු ලෝකික මනස් ඇද්ද, ලෝකික මනිනිය නැද්ද,
ලෝකික ජීවිත ඇද්ද, ලෝකික ජීවිතිය නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
13. ස ප්‍ර ලෝකොත්තර ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකොත්තර
ශ්‍රද්ධෙත්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධෙත්‍රිය
ඇද්ද?
- ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ ..
- 14 ස ප්‍ර ලෝකොත්තර විශ්වීය ඇද්ද, . ලෝකොත්තර
ප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකොත්තර ප්‍රඥෙත්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස අනු ලෝකික ප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥෙත්‍රිය ඇද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ ...
- 15 ස ප්‍ර ලෝකික ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකික ශ්‍රද්ධෙත්‍රිය
නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ලෝකොත්තර ශ්‍රද්ධා ඇද්ද, ලෝකොත්තර
ශ්‍රද්ධෙත්‍රිය නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
16. ස ප්‍ර ලෝකික විශ්වී ඇද්ද, ලෝකික ප්‍රඥ ඇද්ද,
ලෝකික ප්‍රඥෙත්‍රිය නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු ලෝකොත්තර ප්‍රඥ ඇද්ද, ලෝකොත්තර ප්‍රඥෙත්‍රිය
නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ .
- 17 ස ප්‍ර ලෝකික පඤ්චත්‍රියයෝ නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.

ස අනු. නුදු වුතතං හගවතා, “අද්දසං බො අභං
තිකතෙව චුභ්වකතා ලොකං ඔලොකනෙනා
සතෙන අපරජකෙව තිකතින්ද්‍රියෙ චුදින්ද්‍රියෙ
ස්වාකාරෙ ආකාරෙ සුචික්ඛාදපයෙ දුචික්ඛාදපයෙ
අපෙපකවෙව පරලොකවජ්ජනදස්සාවිනො
විහරනෙත”ති¹ a අතෙ’ව සුතතනෙතා’ති.

ප පච්ඡක්ඛාදා ආමනතා

ස. පා. තෙන හි “අනි ලොකියාති පඤ්චන්ද්‍රියාති’ති.

ඉන්ද්‍රිය කථා නිවේශනා

එකුනවිසතිමො වග්ගො නිවේශනො

තස්සෙද්දනං.

අතීතෙ කිලෙසෙ ජහති, අනාගතෙ කිලෙසෙ ජහති, පච්චුප්පනෙන
කිලෙසෙ ජහති, සුඤ්ඤතා සංකාරකකතාපරියාපනතා, සාමඤ්ඤඵලං
අසංකිතං, පනති අසංකිතා, සංකිතමානං තථතා අසංකිතා, නිබ්බානධාතු
කුසලා, අනි පුපුජ්ජනස්ස අවචනනතියාමතා, නනි ලොකියාති පඤ්චන්ද්‍රි-
යාති’ති

¹ පෙය්ගනිසාස, මූලපණ්ණාසක - අරියපරිනිප්පන සුත්ත

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මෑ ක්‍රි:
 “මහණෙනි, මම බුදු ඇසින් ලොව බලනුයෙමි
 අලපරජස්ස මහාරජස්ස තික්‍ෂණන්ද්‍රිය මාදවින්ද්‍රිය
 ස්වාකාර ආකාර සුවිඥප්‍ය දුර්විඥප්‍ය සත්ත්වයන්
 පරලෝකවද්‍යයෙහි භග්‍ය දක්මින් වෙසෙන ඇතැම්
 සත්ත්වයන් දිට්‍රිමි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක
 ඇත්තේ මෑ නො?”
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යෑ
- ස පා එකරුණින් “ලෝකික පඤ්ඤාන්ද්‍රියයෝ ඇත ”

ඉන්ද්‍රිය කථා නිමි.

එකන්තිසිවැහි වග නිමි.

එහි උද්‍යානය.

අතීත කිලෙසජ්ඣනකථා යෑ අනාගත කිලෙසජ්ඣනකථා යෑ පච්චුප්පත්ත
 කිලෙසජ්ඣනකථා යෑ සුඤ්ඤාතාකථා යෑ සාමඤ්ඤාඵලකථා යෑ ප්‍රාප්ති-
 කථා යෑ තථතාකථා යෑ කුසලකථා යෑ අවිච්ඡාදනනිසාමිකථා යෑ ඉන්ද්‍රියකථා යි

විසතිමො වගෙගා

20 1

අසඹුවමකථා.

1. ස. පු “අසඹුවම මාතරං ජීවිතා වොරොපෙඤා
ආනන්තරිකො හොති”ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු අසඹුවම පාණං හන්ති, පාණංතිපාති හොති’ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු අසඹුවම මාතරං ජීවිතා වොරොපෙඤා
ආනන්තරිකො හොති’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු අසඹුවම අදින්නං ආදිගිඤ්ඤා -පෙ- මුසා
හන්ති, මුසාවාදී හොති’ති
- ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අසඹුවම පාණං හන්ති, පාණංතිපාති න
හොති’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු අසඹුවම මාතරං ජීවිතා වොරොපෙඤා
ආනන්තරිකො න හොති’ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ පෙ-
- 4 ස පු අසඹුවම අදින්නං ආදිගිඤ්ඤා -පෙ- මුසා හන්ති,
මුසාවාදී න හොති’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
- ස අනු අසඹුවම මාතරං ජීවිතා වොරොපෙඤා ආනන්ත-
රිකො න හොති’ති
- ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස පු අසඹුවම මාතරං ජීවිතා වොරොපෙඤා
ආනන්තරිකො හොති’ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා

විංශද් වග්ග

20 1

අසඹුවම කථා

[‘ආනන්දාසීවස්සාගරා බැරි වෙසී එහෙයින් වෙතනා නො කොට නමුදු ආනන්දාසීවස්සා විකොසන කළ කල්හි ආනන්දරික ඤාති’සි උත්තරාපථකයන් සෙයින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වංද බිඳුනට අසඹුවමකථා’ එයි]

1 ස. පු.	නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්දරික වේ ද?
ප. පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ස අනු.	නො දැන (පර) පණ නසා පාණාතිපාතී වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ.
2 ස පු	නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්දරික වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ස. අනු.	නො දැන නුදුන්දැය ගෙන මුසවා බැණ මුසවාදී වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ.
3 ස. පු	නො දැන පණ නසා පාණාතිපාතී නො වන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ස අනු	නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්දරික නො වන්නේ වේ ද?
ප පටි:	එසේ නො කියැවුනු යැ.
4 ස පු	නො දැන අදින්නාදැන කොට . මුසවා බැණ මුසා-
වාදී නො වන්නේ වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.
ස අනු.	දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්දරික නො වන්නේ වේ ද?
ප පටි	එසේ නො කියැවුනු යැ.
5 ස පු	නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්දරික වේ ද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ.

- ස. පු “අසංඝවේදි මාතරං ජීවිතා වොරොපෙකා,
ආනන්තරිකො හොති”ති අනේ’ව සුත්තනෙතා’ති
- ප. පි නත්ති.
- ස අනු “සංඝවේදි මාතරං ජීවිතා වොරොපෙකා,
ආනන්තරිකො හොති”ති අනේ’ව සුත්තනෙතා’ති.
- ප පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ස. ධ හඤ්චි “සංඝවේදි මාතරං ජීවිතා වොරොපෙකා,
ආනන්තරිකො හොති”ති අනේ’ව සුත්තනෙතා,
- ස. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “අසංඝවේදි මාතරං
ජීවිතා වොරොපෙකා ආනන්තරිකො හොති”ති
- 6 ප. පු න වත්තබ්බං “මාතුසාතකො ආනන්තරිකො”ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප අනු නනු මාතා ජීවිතා වොරොපිතො’ති
- ස. පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප ධ: හඤ්චි මාතා ජීවිතා වොරොපිතා,
- ප පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “මාතුසාතකො
ආනන්තරිකො”ති
- 7 ප පු න වත්තබ්බං “පිතුසාතකො ආනන්තරිකො”ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප අනු නනු පිතා ජීවිතා වොරොපිතො’ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප ධ හඤ්චි පිතා ජීවිතා වොරොපිතො,
- ප පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “පිතුසාතකො
ආනන්තරිකො”ති.
- 8 ප පු න වත්තබ්බං “අරහන්තසාතකො ආනන්තරි-
කො”ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප අනු නනු අරහා ජීවිතා වොරොපිතො’ති
- ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
- ප ධ හඤ්චි අරහා ජීවිතා වොරොපිතො,
- ප පා තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “අරහන්තසාතකො
ආනන්තරිකො”ති

- ස පු “නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්තරික වෙති”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප. වි නැති
- ස. අනු “දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්තරික වෙයි”යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් “දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්තරික වෙති”යි සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වී නම්,
- ස පා හවත, “නො දැන මව දිවියෙන් ගලවා ආනන්තරික වේ”යයි නො කියැයුතු මැ යැ
- 6 ප පු “මාතෘඝාතක ආනන්තරික වෙති”යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු මව දිවියෙන් ගලවනලද නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් මව දිවියෙන් ගලවනලද වී නම්,
- ප. පා හවත එකරුණින් “මාතෘඝාතක ආනන්තරික වෙති”යි කියැයුතු මැ යැ
- 7 ප පු “පිතෘඝාතක ආනන්තරික වෙති”යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු පියා දිවියෙන් ගලවන ලද නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් පියා දිවියෙන් ගලවනලද වී නම්,
- ප පා. හවත එකරුණින් පිතෘඝාතක ආනන්තරික වෙති’යි කියැයුතු මැ යැ
8. ප පු ‘අරහන්තඝාතක ආනන්තරික වෙති’යි නො කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු රහත් දිවියෙන් ගලවනලද නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් රහත් දිවියෙන් ගලවනලද වී නම්,
- ප. පා හවත එකරුණින් ‘අරහන්තඝාතක ආනන්තරික වෙති’යි කියැයුතු මැ යැ

9 ප පු

න වතතඛඛං “ලොභිතුප්පාදකො¹ ආනන්තරිකොති”

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු තථාගතස්ස ලොභිනං උප්පාදිතනති

ස පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ප ය

හඤ්චි තථාගතස්ස ලොභිනං උප්පාදිතං,

ප පා

තෙ න වත රෙ වතතඛඛං “ලොභිතුප්පාදකො ආනන්තරිකො”ති

10 ස. පු

“සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

“සඛඛං සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති

ප පටි

න හෙවං වතතඛඛං -පෙ-

11. ස. පු

සඛඛං සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති.

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු.

ඛමමසඤ්ඤාදකො සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති

ප පටි

න හෙවං වතතඛඛං -පෙ-

12 ස පු

ඛමමසඤ්ඤාදකො සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු චුත්තං හගවතා “අනුපාලි සඛ්ඤ්ඤාදකො ආපායිකො නෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවෙජ්ඣ, අනුපාලි සඛ්ඤ්ඤාදකො න අපායිකො න නෙරසිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිවෙජ්ඣ”ති² අතෙ’ව සුත්තනෙතො”ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස පා

තෙන හි න වතතඛඛං “ඛමමසඤ්ඤාදකො සඛ්ඤ්ඤාදකො ආනන්තරිකො”ති

1 රුහිරුප්පාදකො - මජ්ඣං ලොභිරුප්පාදකො - සීඞ්

2 චුල්ලවග්ගපාළි - සඛ්ඤ්ඤාදකො

9 ප පු 'ලොභිතුප්‍පාදක ආනන්තරික වෙති'යි නො
කියැවුණු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ප. අනු තථාගතයන් වහන්සේගේ ලෙහෙ උපදවනලද
නො?

ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ප ස ඉදින් තථාගතයන් වහන්සේගේ ලෙහෙ උපදවන
ලද වී නම්,

ප පා භවත, එකරුණින් 'ලොභිතුප්‍පාදක ආනන්තරික
වෙති'යි කියැවුණු මැ යැ

10. ස පු සඛ්‍යහෙදක ආනන්තරික වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු හැම සඛ්‍යහෙදකයෝ ආනන්තරික වෙත් ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

11. ස පු හැම සඛ්‍යහෙදකයෝ ආනන්තරික වෙත් ද?

ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු ධම්මසංඥ ඇති සඛ්‍යහෙදක ආනන්තරික වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

12 ස පු ධම්මසංඥ ඇති සඛ්‍යහෙදක ආනන්තරික වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො
"උපාලිස, අපායසංවච්ඡික වූ නිරයසංවච්ඡික වූ
කලාසථ වූ චිකිත්‍යා රහිත වූ සඛ්‍යහෙදකයෙක්
ඇත උපාලිස, අපායසංවච්ඡික නො වූ නිරය-
සංවච්ඡික නො වූ කලාසථ නො වූ චිකිත්‍යා
රහිත නො වූ සඛ්‍යහෙදකයෙක් ඇතැ"යි වදාළ
සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස, පා එකරුණින් 'ධම්මසංඥ ඇති සඛ්‍යහෙදක
ආනන්තරික වෙති'යි නො කියැවුණු යැ

13 ප. පු

න වතතඛං “ඛම්මසඤ්ඤි සංඝභෙදකො
ආනන්තරිකො”ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. අනු

නනු වුත්තං භගවතා

“ආපාතිකො තෙරභිකො
කප්පටෙයා සංඝභෙදකො
වග්ගරතො අඛම්මටෙයා
සොගකෙඛමා පටංසති¹
සංඝං සමග්ගං භෙදිතං
කප්පං නිරයමගි පච්චති”ති²

අපේ’ව සුත්තතො’ති

ස. පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප. පා

තෙන හි “සංඝභෙදකො ආනන්තරිකො”ති

අසඤ්චිව කථා නිවසිතා

¹ සොග්ගකම්මතො ඛංසති-සීමු ,

² දෑකඛිගුත්තර - පස්ම ආනන්දසුත්ත

13 ප ප්‍ර “ඛමිසංඤ්ඤා ඇති සඛ්ඤ්ඤාදක ආනන්දාරික වෙති”යි
නො කියැවුණු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද මැ නො.

“අපායසංවතීනික වූ නිරයසංවතීනික වූ
කලාසථ වූ වර්ගික වූ අඛමිසථ වූ සඛ්ඤ්ඤාදක
නිවහින් පිරිසේ. සමග සඛ්ඤ්ඤා බිඳ කපක්
මුළුල්ලෙහි නිරයෙහි පැසේ”යයි වදාළ සුත්‍රානු-
යෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස පටිඤ්ඤා. එසේ යැ

ප පා. එකරුණින් ‘සඛ්ඤ්ඤාදක ආනන්දාරික වෙයි.

අසඤ්චිච්ච කථා නිමි.

20 2.

ඤාණ කථා

- 1 ස පු. නත්ති පුට්ඨජනස්ස ඤාණනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු නත්ති පුට්ඨජනස්ස පඤ්ඤා පජානනා විචයො
පච්චයො ධම්මවිචයො සලලකකිණො උපලකකිණො
පච්චුපලකකිණො'ති
- ප. පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු: නනු අත්ති පුට්ඨජනස්ස පඤ්ඤා පජානනා විචයො
-පෙ- පච්චුපලකකිණො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස ථ. භඤ්ඤි අත්ති පුට්ඨජනස්ස පඤ්ඤා පජානනා විචයො
-පෙ- පච්චුපලකකිණො
- ස පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "නත්ති පුට්ඨජනස්ස
ඤාණ"නති
- 2 ස පු. නත්ති පුට්ඨජනස්ස ඤාණනති.
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු පුට්ඨජනො පථමං ක්කානං සමාපජේය්‍යා'ති.
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස. ථ: භඤ්ඤි පුට්ඨජනො පථමං ක්කානං සමාපජේය්‍යා,
- ස. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "නත්ති පුට්ඨජනස්ස
ඤාණ"නති.

20 2.

ඥාණ කථා.

[ලෝකික ලෝකෝත්තර විසින් ඥාණ ද්විවිධ වෙයි සමාපනති ඥාණයන් දැනාදි වශයෙන් පවත්නා කම්මසංහත ඥාණයන් ලෝකික වෙයි සත්‍යාපරිච්ඡේදක (සත්‍යය පිරිසිදුනා) මාහිඥාණයන් ඵලඥාණයන් ලෝකෝත්තර වෙයි මේ වෙනස නො ගෙන සත්‍යාපරිච්ඡේදක ඥාණ ම, ඥාණ වෙයි. අනා ඥාණ නැත එහෙයින් පාරම්ජනහට ඥාණ නැතැයි හෙතුවාදින් සෙයින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ඥාණකථා එයි]

1. ස. පු පාරම්ජනහට ඥාණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු පාරම්ජනහට ප්‍රඥ ප්‍රජානන විවය ප්‍රවිවය ධර්මවිවය සංලක්ෂණ උපලක්ෂණ ප්‍රත්‍යුපලක්ෂණ නැද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැහුතු යැ
- ස. අනු. පාරම්ජනහට ප්‍රඥ ප්‍රජානන විවය ප්‍රත්‍යුප-
ලක්ෂණ ඇත් නො?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. එ: ඉදින් පාරම්ජනහට ප්‍රඥ ප්‍රජානන විවය ප්‍රත්‍යුපලක්ෂණ ඇත් නම්,
- ස. පා හවත, 'පාරම්ජනහට ඥාණ නැතැ'යි නො කියැ-
හුතු මැ යැ
- 2 ස පු. පාරම්ජනහට ඥාණ නැද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. අනු පාරම්ජන පුද්ගල ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්මදනේ වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ.
- ස. එ: ඉදින් පාරම්ජන පුද්ගල ප්‍රථමධ්‍යානයට සම්මදනේ නම්,
- ස. පා හවත, 'පාරම්ජනහට ඥාණ නැතැ'යි නො කියැහුතු මැ යැ

3 ස පු.

පුට්ඨජනෝ දුතියං ක්කානං -පෙ- තතියං ක්කානං
-පෙ- චතුත්ථං ක්කානං -පෙ- ආකාසිකඤ්චා-
යතනං සමාපජේය්‍ය, විඤ්ඤාණඤ්චායතනං
-පෙ- ආකිඤ්චිඤ්ඤායතනං -පෙ- නෙවසඤ්ඤා-
නාසඤ්ඤායතනං සමාපජේය්‍ය, පුට්ඨජනෝ දුත-
දදේය්‍ය -පෙ- චීවරං දදේය්‍ය -පෙ- පිණ්ඩපාතං
දදේය්‍ය -පෙ- සේනාසනං දදේය්‍ය -පෙ- ගිලාන-
පච්චයගෙහජ්ජපරිකාරං දදේය්‍යා'ති

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. ධ:

හඤ්චි පුට්ඨජනෝ ගිලානපච්චයගෙහජ්ජපරිකාර-
රං දදේය්‍ය,

ස. පා:

නෝ ව චත රෙ චතතඛේඛ “තඤ්චි පුට්ඨජනස්ස
සූඤ්ඤා”නති.

4 ප. පු.

තඤ්චි පුට්ඨජනස්ස සූඤ්ඤානති.

ස පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ප. අනු:

පුට්ඨජනෝ තෙන සූඤ්ඤාන දුකඛං පරිජානාති,
සමුදයං පජහති, තිරොධං සච්ඡිකරොති, මග්ගං
භාවෙති'ති

ස. පටි:

ත ගෙවං චතතඛේඛ -පෙ-

සූඤ්ඤා කථා නිවසිතා.

3 ස පු පාඨග්ජන පුද්ගල දර්ශිතධ්‍යානයට තෘතීය
ධ්‍යානයට චතුර්ධ්‍යානයට ආකාසානඤ්චා-
යතනයට සම්වදනේ වේ ද? විඤ්ඤාණඤ්චායතන-
යට ආකිඤ්චඤ්ඤායතනයට නෙවසඤ්ඤා-
නාසඤ්ඤායතනයට සම්වදනේ වේ ද? පාඨග්ජන
පුද්ගල දන් දෙන්නේ වේ ද, . සිවුරු දෙන්නේ
වේ ද, පිඬුවා දෙන්නේ වේ ද සෙනසුන්
දෙන්නේ වේ ද, ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර
දෙන්නේ වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා

එසේ යැ

ස ය

ඉදින්, පාඨග්ජන පුද්ගල ගිලන්පස බෙහෙත්
පිරිකර දෙන්නේ වේ නම්,

ස පා

හවත, 'පාඨග්ජන පුද්ගලහට ඥාන නැතැ'යි
නො කියැවුණු මැ යැ

4 ප. පු

පාඨග්ජනහට ඥාන ඇද්ද?

ස පටිඤ්ඤා

එසේ යැ

ප අනු

පාඨග්ජන පුද්ගල ඒ ඥානයෙන් දූෂිතඥාන
කෙරේ ද, සමුදය දුරු කෙරේ ද, නිරෝධය
ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කෙරේ ද, මාගීය වඩන්නේ වේ ද?

ස පටි

එසේ නො කියැවුණු යැ ..

ඥාණ කථා නිමි.

20. 3

නිරයපාල කථා.

1. ස. පු නන්ති නිරයෙසු නිරයපාලා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු නන්ති නිරයෙසු කම්මකාරණා'ති
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු අත්ථි නිරයෙසු කම්මකාරණා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු අත්ථි නිරයෙසු නිරයපාලා'ති.
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු. අත්ථි මනුසොසු කම්මකාරණා, අත්ථි ච කාරණී-
 කා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස. අනු: අත්ථි නිරයෙසු කම්මකාරණා, අත්ථි ච කාර-
 ණීකා'ති
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු: අත්ථි නිරයෙසු කම්මකාරණා, නන්ති ච
 කාරණීකා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු අත්ථි මනුසොසු කම්මකාරණා, නන්ති ච කාරණී-
 කා'ති
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ප. පු අත්ථි නිරයෙසු නිරයපාලා'ති
 ආ. පටිඤ්ඤා ආමනතා,

නිරයපාල කථා

[‘නිරයෙහි නිරයසංවර්ධනක කම් මැ නිරයපාලරූප වශයෙන් වධ කෙරෙත් මිස නිරයපාල සත්ත්වයෝ නැතැ’යි අනික නිකායවාසීන් සෙසින් ලබති ගත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනව නිරයපාලකථා එබි]

- 1 ස පු නිරයෙහි නිරයපාලකයෝ නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු නිරයෙහි කම්කටොලු නැද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .

- 2 ස. පු. නිරයෙහි කම්කටොලු ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා: එසේ යැ. .
- ස අනු නිරයෙහි නිරුපල්ලෝ ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැයුතු යැ ...

- 3 ස පු මිනිසුන් කෙරෙහි කම්කටොලු ඇද්ද, කම්කටොලු කරන්නොත් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ
- ස අනු නිරයෙහි කම්කටොලු ඇද්ද, කම්කටොලු කරන්නොත් ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 4 ස. පු නිරයෙහි කම්කටොලු ඇද්ද, කම්කටොලු කරන්නෝ නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු මිනිසුන් කෙරෙහි කම්කටොලු ඇද්ද, කම්කටොලු කරන්නො නැද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ

- 5 ප පු නිරයෙහි නිරුපල්ලෝ ඇද්ද?
- ස පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.

ප අනු: නනු වුතනං භගවතා

“න වෙසසාහු නො’පි ව පෙතනිරාජා
සොමො යමො වෙසසවණො ව රාජා
සකාති කම්මාති භනනති තස්ස
ඉතො පඤ්ඤානං පරලොකපතතනති”

අනෙ’ව සුතතනෙතා’ති

ස. පටිඤ්ඤා. ආමනතා

ප පා. තෙන හි නන්ති නිරයෙසු නිරයපාලා’ති

6 ස පු නන්ති නිරයෙසු නිරයපාලා’ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු: නනු වුතනං භගවතා “තමෙනං භික්ඛවෙ
නිරයපාලා පඤ්චවිධ ඛනිනං නාම කම්මකාරණං
කාරෙනති: තතනං අයොබ්බිලං භනෙ භමෙනති,
තතනං අයොබ්බිලං දුතියෙ භනෙ භමෙනති,
තතනං අයොබ්බිලං පාදෙ භමෙනති, තතනං
අයොබ්බිලං දුතියෙ පාදෙ භමෙනති, තතනං
අයොබ්බිලං මජ්ඣෙ උරසමි භමෙනති. සො තස්ස
දුක්ඛා තිබ්බා කට්ඨකා වෙදනා වෙදෙති, න ව
තාව කාලං කරොති යාව ¹ න තං පාපං කම්මං ²
බ්‍යන්තිහොති”ති ³ අනෙ’ව සුතතනෙතා’ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස. පා. තෙන න හි අන්ති නිරයෙසු නිරයපාලා’ති

7 ස පු නන්ති නිරයෙසු නිරයපාලා’ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.

ස. අනු: නනු වුතනං භගවතා “තමෙනං භික්ඛවෙ නිරය-
පාලා සංවෙසෙකා කුරාරිභි³ තච්ඡන්ති තමෙනං
භික්ඛවෙ නිරයපාලා උභිපාදං ⁴ අබ්‍යොසිරං
ඔපෙකා වාසිභි තච්ඡන්ති තමෙනං භික්ඛවෙ
නිරයපාලා රථෙ යොජෙකා ආදිතතාය පඨවිසා
සම්පජ්ජිතාය සජ්ජාතිභූතාය සාරෙනති’පි පට්ඨා-
සාරෙනති’පි -පෙ- තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා
මහනතං අභිගාරපබ්බතං ආදිතතං සම්පජ්ජිතං
සජ්ජාතිභූතං ආරොපෙනති’පි ඔරොපෙනති’පි
-පෙ-

1 යාව ව - සීම

2 පාපකම්ම. - සීම, මජ්ඣ, සා, PTS

3 කුරාරිභි - සීම, PTS

4 උභිපාදං - සීම, මජ්ඣ, PTS

අ ජෙති: නිකාය, දෙවදුත සුතත

ප. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො.

“මෙලොවින් හරනලද පරලොවට ගියහු එහි දී වෙසෙහුරුප් ද නො නසති ප්‍රෙතරුප් ද නො නසති. සොම යැ යම යැ වෛශ්‍රවණරුප් යැ යන මොහු ද නො නසති (වැලිත්) ස්වකීය කමියෝ මැ නසති” යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ.

ප පා එකරුණින් තීරයෙහි තිරුපල්ලෝ නැත

6 ස පු තීරයෙහි තිරුපල්ලෝ නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො
 “මහණෙනි, තුලුහුට යමපල්ලු පඤ්චවිධබ්බකන නම් කම්කටොලු කෙරෙහි රත්වූ යහලක් අතෙක ගසති රත්වූ යහලක් දෙවන අතැ ගසති රත්වූ යහලක් පයෙකැ ගසති රත්වූ යහලක් දෙවන පයැ ගසති රත්වූ යහලක් උරමැද ගසති යේ එහි දී නිවු වූ කටුක වූ දුක් වෙදනා විඳි ඒ පාපකම් ගෙවී අපගත නො වන නාක් කල් නො ද මියෙයි” වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස පා එකරුණින් තීරයෙහි තිරුපල්ලෝ ඇත

7. ස පු තීරයෙහි යමපල්ලු නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ

ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො
 “මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු (යපොලොවැ) හොවා පොරොවින් සසිති මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු පා උඩුබල්වා ශිෂ බිම් බල්වා තබා වැහැ-
 යෙන් සසිති මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු රියෙහි යොදා ඇවිලගත් ගිනි සහිත ප්‍රභවිත පාච්චියෙහි ඔබ්බොබ ඇවිදුවත් . මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු ඇවිලගත් ගිනි සහිත ප්‍රභවිත වූ මහත් අභිගාර පච්ඡයට නැවති, බස්වති

තමෙනං භික්ඛවෙ නිරයපාලා උභිපාදං
අබොසිරං ගහෙහි තතකාය ලොභකුමිතා
පක්ඛිපනති ආදිනතාය සමපජ්ජිතාය සජොති-
භුතාය. සො තත්ථ ථෙණ්ණදෙග්ගකං පච්චති සො
තත්ථ ථෙණ්ණදෙග්ගකං පච්චමානො සකිම්පි උභි-
ගච්ඡති සකිම්පි අබොගච්ඡති සකිම්පි තිරිසං
ගච්ඡති. සො තත්ථ තිබ්බා කට්ඨකා වෙදනා
වෙදෙති, න ච තාව කාලං කරොති යාව න
තං පාපං කම්මං බ්‍යන්ති හොති තමෙනං භික්ඛවෙ
නිරයපාලා මහානිරයෙ පක්ඛිපනති සො බො පන
භික්ඛවෙ මහානිරයො

“වතුකකමණ්ණං වතුදාරො
විහතෙනා භාගසො මිතො
අශොපාකාරපරිගනෙනා අගසා පටිකුජ්ඣෙනා

තස්ස අශොමයාභුමි ජලිතා තෙජසා සුතා
සම්නතා යොජනසතං එරිතා තිට්ඨති
සබ්බද්‍ය”^a ති

අත්ථෙ ච සුත්තනනෙතා’ති

ප. පටිකුජ්ඣ

ආමිනතා.

ස. පා

තෙන හි අත්ථි නිරයෙසු නිරයපාලා’ති

නිරයපාල කථා නිමිතා.

^a මජ්ඣිමනිකාය - උපරිපණ්ණාසක - දෙවදුත සුත්ත

මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු පා උඩුබල්වා හිස බිම බල්වා ගෙන තැන වූ ආදිපා වූ ජ්‍යෙෂ්ඨරහුත වූ සමප්‍රචලිත වූ ලොභකුම්බියෙහි ප්‍රක්ෂෙප කෙරෙහි හෙ එහි පෙණ උදහ කොට පැසෙයි හේ එහි පෙණ උදහ කොට පස්තේ වරක් උඩට යෙයි වරක් යටට යෙයි වරක් සරසට යෙයි හේ එහි තීව්‍ර වූ කවුක වූ දුක් වේදනා විඳිති ඒ පාප කමී අපගත නො වනනාක් කල් නො මියෙයි මහණෙනි, යමපල්ලු තුලුහු ගෙන මහානිරයෙහි බහාලති මහණෙනි, ඒ මහානිරය වනාහි

“සතරකන් ඇතියෙ යැ සතර දොර ඇතියෙ යැ කොටස් විසින් පමණ කොට බෙදන ලද්දෙ යැ යපවුරින් පිරිකෙව් කරනලද්දේ යැ යපියනින් වසනලද්දේ යි

එහි අයොමයභූමිය ජාලිත වූවා තෙදින් සුභු වූවා භාත්පසින් සියක් යොදුන් තැන හැම කල්හි පැතිර සිටී” යයි වදාල සුත්‍රාත්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස. පා

එකරුණින් නිරයෙහි නිරයපාලකයෝ ඇත.

නිරයපාල කථා නිමි.

20. 4.

තීරවිජාන කථා.

- 1 ස. පු. අඤ්ඤා දෙවෙසු තීරවිජානගතා'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු: අඤ්ඤා තීරවිජානගතෙසු දෙව්'ති.
ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස පු අඤ්ඤා දෙවෙසු තීරවිජානගතා'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු. දෙවලොකො තීරවිජානසොනී'ති
ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
3. ස පු අඤ්ඤා දෙවෙසු තීරවිජානගතා'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු: අඤ්ඤා තථා කිට්ඨා පට්ඨානං මනසා මෙකිකා
අභි විච්ඡිකා සතපදි ගණ්ඨපාදා'ති
ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ප පු නඤ්ඤා දෙවෙසු තීරවිජානගතා'ති
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප. අනු. නනු අඤ්ඤා තථා ඵරාවණො නාම හඤ්ඤානො,
සහස්සසුත්තං දිබ්බං යානනි
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප. ඔ. හඤ්ඤා අඤ්ඤා තථා ඵරාවණො නාම හඤ්ඤානො,
සහස්සසුත්තං දිබ්බං යානා,
ප. පා. තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ 'අඤ්ඤා දෙවෙසු
තීරවිජානගතා'ති

20. 4.

තිරව්‍යාන කථා.

[දෙවියන් කෙරෙහි ඵෙරාවණ ආදී දිව්‍යපුත්‍රයෝ හස්තිවණ් අශ්වවණ් විකුච්ණ කෙරෙහි. එහි තිරිසන්ගතයෝ නැත. යම් කෙනෙකුන්ට තිරිසන්වහින් සිටි දිව්‍යපුත්‍රයන් දැක ‘දෙව්ලොවැ තිරිසන්ගිය සත්‍යයෝ ඇතැ’යි අකිකතිකායවාසීන්ට සෙසින් ලබති ඇත් ද උන්ගේ වාද බිඳුනට ‘තිරව්‍යානකථා’ එයි]

- 1 ස පු දෙව්ලොවැ තිරිසන්ගිය සත්‍යයෝ ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු තිරිසන්ගිය සත්‍යයන් කෙරෙහි දෙවියෝ ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ නො කියැයුතු යැ

2. ස පු දෙව්ලොවැ තිරිසන්ගිය සත්‍යයෝ ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු දෙව්ලෝ තිරිසන් යොනි වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 3 ස පු දෙවියන් කෙරෙහි තිරිසන්ගතයෝ ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු එහි කුරුමිණියෝ පළගැටියෝ මදුරුවෝ මැස්සෝ සපුහු නුහුසුවෝ සියපාහු ගඩවිල්ලු ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 4 ප පු දෙවියන් කෙරෙහි තිරශ්චීනගතයෝ නැද්ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප. අනු එහි ඵෙරාවණ නම් හස්තිරාජයෙක්, සහස්‍රයුක්ත දිව්‍යයානෙයෙක් ඇත් නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය ඉදින් එහි ඵෙරාවණ නම් හස්තිරාජයෙක්, සහස්‍රයුක්ත දිව්‍යයානෙයෙක් ඇත් නම්,
- ප පා භවත එකරුණින් ‘දෙවියන් කෙරෙහි තිශ්චීරන-ගතයෝ ඇත

- 5 ස. පු. අනි දෙවෙසු තිරවිජානගතා'ති
- ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු' අනි තත්ථ භනිබ්බකා අසසබ්බකා සාවසිකා
කාරණිකා භත්තකාරකා'ති
- ප. පටි: න භෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පා තෙන හි "නනි දෙවෙසු තිරවිජානගතා"ති

තිරවිජාන කථා නිමිසිතා.

- 5 ස. ප්‍ර දෙවියන් කෙරෙහි තීරශ්චීනගනයෝ ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු එහි ඇත්ගොවුවෝ අස්ගොවුවෝ හසති ආදීන්ට
 යව (තණාදිය) දෙන්නෝ හසතිදම්නාදී කම්
 කරන්නෝ හසති ආදීන්ට ඔත් පිසන්නෝ ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ස. පා එ කරුණින් 'දෙවියන් කෙරෙහි තීරශ්චීන-
 ගනයෝ නැත

තීරලිඡාන කථා නිමි

20 5

මග්ගකථා.

- 1 ස පු පඤ්ඤාචාර්යො මග්ගො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස අනු නනු අට්ඨබ්බිකො මග්ගො වුතො භගවතා;
 සෙසාපදං සමමාදිට්ඨි -පෙ- සමමාසමාඤ්ඤිති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස යං භඤ්ඤි අට්ඨබ්බිකො මග්ගො වුතො භගවතා;
 සෙසාපදං සමමාදිට්ඨි -පෙ- සමමාසමාඤ්ඤිති.
- ස පා නො ව චත රෙ චතතබ්බිකො "පඤ්ඤාචාර්යො
 මග්ගො"ති.
- 2 ස පු පඤ්ඤාචාර්යො මග්ගො'ති.
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස අනු නනු වුතං භගවතා
 "මග්ගානට්ඨබ්බිකො¹ සෙට්ඨා
 සච්චානං චතුරො පදා
 විරාගො සෙට්ඨා ධම්මානං
 ද්විපදානඤ්ඤං චකුමා"ති²
- අනෙ'ව සුතතනො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස. පා තෙන හි "අට්ඨබ්බිකො මග්ගො"ති.
- 3 ස. පු සමමාචාරිං මග්ගබ්බං, සා ව න මග්ගො'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සමමාදිට්ඨි මග්ගබ්බං, සා ව න මග්ගො'ති.
 ප පටි න භෙවං චතතබ්බිකො -පෙ-

1. මග්ගානං අට්ඨබ්බිකො - මජ්ඣං.

2. බම්බෙද

20 5

මගන කථා

[“පුබ්බව ථො පනස්ස කායකමම. චජිකමම. ආජීවො සුපට්ඨදො හොති - පලමු මැ බහුගේ කායකම වාක්කම ආජීව සුපට්ඨදො වෙයි” යන මේ සූත්‍රපාඨ ද, සමාස් වචන කමානන ආජීවයන්ගේ විෂය විප්‍රසූතතා ද නිසා නිෂපය්‍යායයෙන් මාගීය පඤ්චාබ්‍යාසය වෙති’යි මහිංසාසක නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්ධි ගත්තාහු ඇත උන්ගේ වාද බිඳුනට ‘මගනකථා’ එයි]

- 1 ස. පු මාගීය පඤ්චාබ්‍යාසය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අභ්‍යාසිතමාගීය වදරනලද නො, ඒ කෙසේ යැ යත්? “සමාස්-දූෂි ය සමාස්සමායි” යි වදරනලද නො?
- ප. පටිඤ්ඤ. එසේ යැ
- ස ය ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අභ්‍යාසිත-මාගීය වදරනලද වී නම්, ඒ කෙසේ යැ යත් ‘සමාස්දූෂි ය. සමාස් සමායි’ යි වදරනලද වී නම්,
- ස පා භවත මාගීය පඤ්චාබ්‍යාසය යයි නො කියැවුණු මැ යැ
- 2 ස පු මාගීය පඤ්චාබ්‍යාසය වේ ද,
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද නො
 “මාගීයන් අතුරින් අභ්‍යාසිතමාගීය උතුම් සත්‍ය-යන් අතුරින් (දුෂ්ඨසත්‍යාදී) සතරපදයෝ උතුම්හ ධර්මයන් අතුරින් විරාගය උතුම් දෙපා ඇතිවූන් අතුරින් චක්‍ෂුෂමත් බුදුහු උතුම්හ” යි වදල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් මාගීය අභ්‍යාසය ඇති වෙයි
- 3 ස. පු සමාස් වචනය මාගීය වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සමාස්දූෂි ය මාගීය වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

4. ස. පු. සම්මාචාරා මග්ගඛා, සා ච න මග්ගො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු සම්මාසංකප්පො -පෙ- සම්මාචාරාමො -පෙ-
සම්මාසති -පෙ- සම්මාසමාධි මග්ගඛා, සො ච
න මග්ගො'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු. සම්මාකම්මනො -පෙ- සම්මා ආජ්චො මග්ගඛා,
සො ච න මග්ගො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු සම්මාදිට්ඨි -පෙ- සම්මාසමාධි මග්ගඛා, සො ච
න මග්ගො'ති
ප පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු. සම්මාදිට්ඨි මග්ගඛා, සා ච මග්ගො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු සම්මාචාරා මග්ගඛා, සා ච මග්ගො'ති
ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු. සම්මාදිට්ඨි මග්ගඛා, සා ච මග්ගො'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු සම්මාකම්මනො -පෙ- සම්මාආජ්චො මග්ගඛා,
සො ච මග්ගො'ති
ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු. සම්මාසංකප්පො -පෙ- සම්මාචාරාමො -පෙ-
සම්මාසති -පෙ- සම්මාසමාධි මග්ගඛා, සො ච
මග්ගො'ති
ප. පටි ආමනතා
ස. අනු සම්මාචාරා -පෙ- සම්මාකම්මනො -පෙ- සම්මා
ආජ්චො මග්ගඛා, සො ච මග්ගො'ති
ප. පටි න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ප. පු. අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො'ති
ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා

4 ස පු: සමග්ථවචනය මාගීඛග වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ

ස. අ සමග්ථසංකප්‍රාය සමග්ථව්‍යායාමය සමග්ථ-සමාභි සමග්ථසමාධි මාගීඛග වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

5 ස. පු සමග්ථකමානනය සමග්ථචර්යා මාගීඛග වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ

ස. අනු සමග්ථදූෂටි සමග්ථසමාධි මාගීඛග වෙයි, එ ද මාගී නො වන්නේ වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

6. ස පු සමග්ථදූෂටි මාගීඛග වෙයි, එ ද මාගී වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ

ස අනු: සමග්ථවචන මාගීඛග වෙයි, එ ද මාගී වේ ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

7 ස පු: සමග්ථදූෂටි මාගීඛග වෙයි, එ ද මාගී වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ.

ස. අනු: සමග්ථකමානන සමග්ථචර්යා මාගීඛග වෙයි එ ද මාගී වේ ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

8 ස පු සමග්ථසංකප්‍රාය සමග්ථව්‍යායාම . සමග්ථ-සමාභි සමග්ථසමාධි මාගීඛග වෙයි, එ ද මාගී වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ: එසේ යැ

ස අනු සමග්ථවචන . සමග්ථකමානන සමග්ථචර්යා මාගීඛග වෙයි, එ ද මාගී වේ ද?

ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

9 ප පු ආයතීආභට්ඨක මාගී වේ ද?

ස පටිඤ්ඤ: එසේ යැ

ප අනු: නනු වුතතං භගවතා “පුබ්බේව ඛො පගස්ස කායකම්මං වජිකම්මං ආජ්ථො සුපරිසුද්ධො භොති එවමස්සායං අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො භාවනා පාරිසුරිං ගච්ඡති”^අ අපේව සුතතනෙතා’ති

ස පටිඤ්ඤා ආමනතා

ප. පා. තෙන හි “පඤ්චබ්බිකො මග්ගො”ති

10. ස පු. පඤ්චබ්බිකො මග්ගො’ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස අනු: නනු වුතතං භගවතා “යස්මිං ඛො සුභද්ද ධම්ම-
විනයෙ අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො න උපලබ්භති, සමණෝ’පි තත්ථ න උපලබ්භති,
දුතියෝ’පි තත්ථ සමණො න උපලබ්භති,
තතියෝ’පි තත්ථ සමණො න උපලබ්භති,
චතුසෝ’පි තත්ථ සමණො න උපලබ්භති
යස්මිඤ්ච ඛො සුභද්ද ධම්මවිනයෙ අරියො
අට්ඨබ්බිකො මග්ගො උපලබ්භති, සමණෝ’පි තත්ථ
උපලබ්භති දුතියෝ’පි - පෙ - තතියෝ’පි - පෙ -
චතුසෝ’පි තත්ථ සමණො උපලබ්භති ඉමස්මිං
ඛො සුභද්ද ධම්මවිනයෙ අරියො අට්ඨබ්බිකො
මග්ගො උපලබ්භති ඉධෙව සුභද්ද සමණො, ඉධ
දුතියො සමණො, ඉධ තතියො සමණො, ඛෙ
චතුසො සමණො. සුඤ්ඤා පරප්පවාදු සමණෙති
අඤ්ඤා”^භ අපේව සුතතනෙතා’ති

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස පා. තෙන හි “අට්ඨබ්බිකො මග්ගො”ති

මග්ග කථා නිමිතිතා

අ චර්ඡානිකාය - උත්තරායනිකා සුත්ත

භ දීපනිකාය - මහාපථනිකාය සුත්ත

- ප අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද නො? “පළමු මැ ඔහට කායකමී වාක්කමී ආජීව සුපරි-
ශුද්ධ වෙයි. මෙසේ ඔහට මේ ආයථී අභවාඛනික මාගීය භාවනායෙන් පරිපූර්ණ බවට යේ” යයි වදාල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ප පා එකරුණින් පඤ්චාඛනික මාගීය වේ
- 10 ස පු. පඤ්චාඛනික මාගීය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරනලද නො? සුභද්‍රය, යම් ධර්මවිනයෙකැ ආයථී අභවාඛනික මාගීය නො ලැබේ ද, එහි ශ්‍රමණ ද නො ලැබෙයි එහි ද්විතීය ශ්‍රමණ ද නො ලැබෙයි, එහි තෘතීය ශ්‍රමණ ද නො ලැබෙයි. එහි චතුර්ථ ශ්‍රමණ ද නො ලැබෙයි සුභද්‍රය වැලිත් යම් ධර්මවිනයෙකැ ආයථී අභවාඛනික මාගීය උපලබ්ධි වේ ද, එහි ශ්‍රමණ ද උපලබ්ධි වෙයි එහි ද්විතීය ශ්‍රමණ ද උපලබ්ධි වෙයි එහි තෘතීය එහි චතුර්ථ ශ්‍රමණ ද උපලබ්ධි වෙයි සුභද්‍රය, මේ ධර්ම විනයෙහි ආයථී අභවාඛනික මාගීය උපලබ්ධි වෙයි සුභද්‍රය, ශ්‍රමණ (සෝචන්) මෙ සත්තෙහි මැ වෙයි ද්විතීය ශ්‍රමණ (සෙදගාමි) ද මෙහි මැ වෙයි තෘතීය ශ්‍රමණ (අනගාමි) ද මෙහි මැ වෙයි චතුර්ථ ශ්‍රමණ (රහන්) ද මෙහි මැ වෙයි අන්‍ය පර (දෙසැට මිසදිට්ඨ ගතුවන්ගේ) ප්‍රවාදයෝ ශ්‍රමණයන්ගෙන් ශුන්‍ය වෙති”යි වදාල සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් අභවාඛනිකමාගී වෙයි

මග්ග කථා නිමි.

සූඨං කථා.

1. ස පු. ආදසවිච්ඡිකං සූඨං ලොකුතතරනති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු. ආදස ලොකුතතරසූඨානි'ති
 ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු. ආදස ලොකුතතරසූඨානි'ති
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
 ස. අනු: ආදස සොනාපනතිමග්ගා'ති
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු. ආදස සොනාපනතිමග්ගා'ති
 ප පටිඤ්ඤා: ආමනතා
 ස. අනු. ආදස සොනාපනතිඵලානි'ති
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු ආදස සකදගාමී -පෙ- අනාගාමී -පෙ- අර-
 හතතමග්ගා'ති
 ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු: ආදස අරහතතමග්ගා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
 ස. අනු ආදස අරහතතඵලානි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

20 6

ඥාණ කථා.

[ලෝකික ලෝකොත්තර විසින් ඥානය දව්විධ යි. සමාපත්ති-
ඥානයන් දහාදි වශයෙන් පැවැති කම්මකාය ඥානයන් ලෝකික
වෙයි. සත්‍යය පිණිසද්‍රව්‍ය මාග්ඥානයන් ඵලඥානයන් ලෝකොත්තර
වෙයි. මේ වෙනස නොගෙන 'සත්‍යය පිණිසද්‍රව්‍ය ඥානය මැ ඥාන
වෙයි, සෙසු ඥාන නැතැ'යි ද එසෙයින් මැ පෘථග්ජනනම ඥානය
නැතැ'යි ද හෙතුවාදින් සෙයින් ලබති හතුවන්ගේ වාද බිඳුනම
'ඥාණකථා' එයි]

- 1 ස පු ආදශවස්තුකඥානය ලෝකාත්තර වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු ලෝකොත්තරඥාන දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුතු යැ

- 2 ස පු ලෝකොත්තරඥාන දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු සෝවන් මාග් දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ .

3. ස පු ශ්‍රෝතෘපත්තිමාග් දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු ශ්‍රෝතෘපත්තිඵල දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ නො කියැවුතු යැ .
- ස අනු සංකෘද්‍රශාමිමාග් දෙළොසෙක් .. අනාගාමි .
අභිත්මාග් දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ ..

- 4 ස පු අභිත්මාග් දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු අභිත්ඵල දෙළොසෙක් ඇද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුතු යැ .

ඪ ප ඥ

න වතතබ්බං ආදසවජ්ඣකං ඤාණං
ලොකුතතරනනි

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු

නනු වුතතං භගවතා “ඉදං දුක්ඛං අරිය-
සම්මතං මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු
ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි විජ්ජා
උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි අලොකො උදපාදි තං ඛො
පනිදං දුක්ඛං අරියසම්මං පරිඤ්ඤායානනි මෙ
භික්ඛවෙ -පෙ- පරිඤ්ඤාතනනි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ-
ඉදං දුක්ඛසම්මුදයො අරියසම්මතං මෙ භික්ඛවෙ
-පෙ- තං ඛො පනිදං දුක්ඛසම්මුදයො අරියසම්මං
පභාතබ්බනනි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- පභිනනනි මෙ
භික්ඛවෙ-පෙ- ඉදං දුක්ඛනිරෝධො¹ අරියසම්මතං
මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- තං ඛො පනිදං දුක්ඛ-
නිරෝධො¹ අරියසම්මං සම්මතාතබ්බනනි මෙ
භික්ඛවෙ -පෙ- සම්මතතනනි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ-
ඉදං දුක්ඛනිරෝධගාමිනීපටිපදා අරියසම්මතං
මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- තං ඛො පනිදං දුක්ඛනිරෝධ-
ගාමිනීපටිපදා අරියසම්මං භාවෙනබ්බනනි මෙ
භික්ඛවෙ -පෙ- භාවිතනනි මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ
අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි -පෙ-
ආලොකො උදපාදි”ති² අනෙව්ව සුතතනෙතා’ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප පා

තෙන හි “ආදසවජ්ඣකං ඤාණං ලොකුතතර”නනි

ඤාණ කථා නිවසිතා

විසතිමො, චගෙහා නිවසිතො

තස්සද්දානං:

මාතුසාරකො ආනන්තරිකො, පිතුසාරකො ආනන්තරිකො,
අරහනාසාතකො ආනන්තරිකො, ලොහිතුප්පාදකො ආනන්තරිකො,
සම්මහෙදකො ආනන්තරිකො, නන්ති පුපුර්ණසංඝ ඤාණං, නන්ති නිරයෙසු
නිරයපාලා, අන්ති දෙවෙසු නිරවර්ණතගතා, පඤ්චබ්බිකො මගෙහා, ආද-
සවජ්ඣකං ඤාණං ලොකුතතරනනි

චතුෂ්ඨො පණ්ණාසකො

1 දුක්ඛනිරෝධං - සිමු

2 මහාවග්ගසංග්ගහ - ධම්මකසප්පවග්ගසංග්ගහ

5 ප පු ආදශවස්තුක ඥානය ලොකොත්තර වෙති යි නො කියැවුනු වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප අනු භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරන ලද නො

“මහණෙනි, මේ (පඤ්ඤාකකිය) දුඃඛායාසිසත්‍යය යැයි පෙර නො ඇසූ දහමිනි මට චක්‍ෂුස පහල වී ඥානය පහල වී විද්‍යව පහල වී. ප්‍රඥව පහල වී ආලෝකය පහල වී මහණෙනි, ඒ මේ දුඃඛායාසිසත්‍යය පරිඤ්ඤා කටයුතු යැ යි මට මහණෙනි, පරිඤ්ඤා කරන ලද්දේ මට මහණෙනි, මේ (තෘෂ්ණාව) දුඃඛසමුදයායාසිසත්‍යය යැ යි මට. මහණෙනි, ඒ මේ දුඃඛසමුදයායාසිසත්‍යය ප්‍රභාතව්‍යය යැ යි මට මහණෙනි, මට ප්‍රභීණ යැ යි ... මහණෙනි, මේ දුඃඛනිරෝධායාසිසත්‍යය යැ යි මට මහණෙනි, ඒ මේ දුඃඛනිරෝධායාසිසත්‍යය සාක්‍ෂාත්කතීව්‍යය යැ යි මට මහණෙනි, මා විසින් සාක්‍ෂාත්කතීව්‍යය යැ යි මහණෙනි, මේ දුඃඛනිරෝධගාමිනීප්‍රතිපදායාසිසත්‍යය යැ යි මට මහණෙනි, ඒ මේ දුඃඛනිරෝධගාමිනීප්‍රතිපදායාසිසත්‍යය භාවිතව්‍යය යැ යි මට මහණෙනි, මා විසින් භාවිත යැ යි පෙර නො ඇසූ දහමිනි චක්‍ෂුස පහල වී ආලෝකය පහල වී” යයි වදාල සූත්‍රානන්‍යෙක් ඇත්තේ මා නො වේ ද?

ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ප පා එකරුණින් ආදශවස්තුක ඥානය ලොකොත්තර වේ

ඥාණ කථා නිමි.

විංශද් වග්ගික නිමි

එහි උද්භවය

මාතෘඝාතක ආනන්තරික යැ පිතෘඝාතක ආනන්තරික යැ අරහත්තඝාතක ආනන්තරික යැ ලොහිතුප්පාදක ආනන්තරික යැ සබ්බසෙදක ආනන්තරික යැ යන අසඤ්චිවකථා යැ, නත්ති පුපුර්ජනස්ස ඥාණං යනුවෙන් දැක්වූ ඥාණකථා යැ, නත්ති තිරසෙසු තිරසපාලා යනුවෙන් දැක්වූ තිරසපාලකථා යැ, දත්ති දෙවෙසු තිරවිජානගතාසි දක්වන ලද තිරවිජානකථා යැ, පඤ්ඤාඛිනිකො මග්ගොසි දක්වන ලද මග්ගකථා යැ, ආදසවස්තුක ඥාණං යි දක්වන ලද ඥාණකථා යි

එකවිසතිමො වගෙහා

21 1

සාසන කථා

1. ස පු සාසනං නවං කතනති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සතිපට්ඨානං නවං කතනති
 ප. පටි න ගෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු සාසනං නවං කතනති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස අනු සම්මප්පධානං -පෙ- ඉද්ධිපාදං -පෙ- ඉද්ධියං -පෙ-
 බලං -පෙ- බොජ්ඣංගිකං නවං කතනති
 ප. පටි න ගෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
 ස. අනු පුබ්බෙ අකුසලං පච්ඡා කුසලං කතනති
 ප. පටි. න ගෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු. පුබ්බෙ සාසනං -පෙ- සඤ්ඤාප්තිකං¹ -පෙ-
 ගන්තකිකං² -පෙ- චූෂකිකං³ -පෙ- යොගනිකං⁴
 -පෙ- නිවරණිකං⁵ -පෙ- පරාමිතිකං -පෙ-
 උපාදානිකං -පෙ- සංකිලෙසිකං⁶ පච්ඡා අසකි-
 ලෙසිකං කතනති
 ප. පටි න ගෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අනි කොථි නුථාගනස්ස සාසනං නවං
 කරොතිති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
 ස. අනු. අනි කොථි සතිපට්ඨානෙ නවං කරොතිති.
 ප. පටි. න ගෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු අනි කොථි සම්මප්පධානෙ -පෙ- ඉද්ධිපාදෙ
 -පෙ- ඉද්ධියෙ -පෙ- බලෙ -පෙ- බොජ්ඣංගිකෙ
 නවං කරොතිති
 ප. පටි න ගෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

1 සඤ්ඤාප්තිකං - PTS
 2 ගන්තකිකං - සිමු, මජ්ඣ.
 3 චූෂකිකං - සිමු, මජ්ඣ.

4 යොගනිකං - සිමු, මජ්ඣ.
 5 නිවරණිකං - PST
 6 සංකිලෙසිකං - PTS මජ්ඣ.

එකවිංගද්වයීය

21 1

සාසන කථා

[සඞ්ඛිත්‍රය සදහා ශාසනය නව්කෘත යැයි ද, තථාගත ශාසනය අළුත් කරන කිසිවෙක් ඇතැයි ද, තථාගත ශාසනය අළුත් කරන්නාව ලැබේ යැයි ද සමහර උත්තරාපදිකයන් සෙසින් ලබා ගත්තාහු ඇත. උන්ගේ වාද බිඳුනව 'සාසනකථා' එයි.]

1. ස. පු. ශාසනය නව්කෘත (අළුත් කරන ලද) වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු සතිපට්ඨානය නව්කෘත වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ.

2. ස. පු. ශාසනය නව්කෘත වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු සමස්ත ප්‍රධානය සංග්‍රහපාද ඉන්ද්‍රිය බල බොධ්‍යව්‍යයෝ නව්කෘත වෙත් ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ස. අනු පලමු අතුලය පසු වැ කුල කරනලද ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ස. අනු පලමු සාසුචය සංයෝජනියය මුක්තියය ඔසනියය යොගනියය නිවරණියය පරාමාණුය උපාදානියය සංකෙලයක පසුව අසංකෙලයක කරනලද වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.

3. ස. පු. තථාගතයන්ගේ සත්ත අළුත් කරන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු සතිපට්ඨාන අළුත් කරන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.
- ස. අනු සමස්ත ප්‍රධාන සංග්‍රහපාද ඉන්ද්‍රිය බල බොධ්‍යව්‍ය අළුත් කරන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ.

- ස අනු අති කොච්ඡි පුබ්බෙ අකුසලං පච්ඡා කුසලං කරොති'ති.
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු අති කොච්ඡි පුබ්බෙ සාසනං -පෙ- සංකිලෙසිකං පච්ඡා අසංකිලෙසිකං කරොති'ති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු ලබ්භා තථාගතස්ස සාසනං පුන නවං කාතුනති
- ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
- ස අනු ලබ්භා සන්තප්ඨානා පුන නවං කාතුනති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු ලබ්භා සම්මප්පධානා -පෙ- ඉද්ධිපාදා -පෙ- ඉක්ඛිසා -පෙ- බ්ලා -පෙ- බ්ලාකිබ්භා පුන නවං කාතුනති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු ලබ්භා පුබ්බෙ අකුසලං පච්ඡා කුසලං කාතුනති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු ලබ්භා පුබ්බෙ සාසනං -පෙ- සංකිලෙසිකං පච්ඡා අසංකිලෙසිකං කාතුනති
- ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

සාසන කථා නිවේශනා

- ස අනු. පළමු අකුශලය පසුව කුශල කරන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- අනු පළමු සාත්‍යය සාංකෛශිකය පසු වැ අසාංකෛශික කරන කිසිවෙක් ඇද්ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු තථාගතයන්ගේ සත්ත යළි අළුත් කරන්නට ලැබේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සතිපට්ඨාන යළි අළුත් කරන්නට ලැබේද් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු සම්‍යක්ප්‍රධාන . . සංඤ්චාද ඉන්ද්‍රිය බල බොධ්‍යව්‍යයෝ යළි අළුත් කරන්නට ලැබේද් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු අකුශලය පසු වැ කුශල කරන්නට ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු පළමු සාත්‍යය සාංකෛශිකය පසු වැ අසාංකෛශික කරන්නට ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

සාසන කථා නිමි

21 2

අවිචිතත කථා

- 1 ස පු පුට්ඨජ්ඣනො තෙධාතුකෙහි ධම්මෙහි අවිචිතතො'ති,
ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා;
ස අනු පුට්ඨජ්ඣනො තෙධාතුකෙහි ඵය්සෙහි -පෙ-
තෙධාතුකාහි චෙදනාහි -පෙ- සඤ්ඤාහි -පෙ-
චෙනනාහි -පෙ- විතෙතහි -පෙ- සද්ධාහි -පෙ-
විරයෙහි -පෙ- සතීහි -පෙ- සමාධීහි -පෙ-
තෙධාතුකාහි පඤ්ඤාහි අවිචිතතො'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ පෙ-
2 ස පු: පුට්ඨජ්ඣනො තෙධාතුකෙහි ධම්මෙහි අවිචිතතො'ති
ප පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
ස අනු යස්මිං ඛණේ පුට්ඨජ්ඣනො විචරං දෙති, තස්මිං
ඛණේ පඨමං ක්කානං උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ-
ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු යස්මිං ඛණේ පුට්ඨජ්ඣනො පිණ්ඩදානං දෙති -පෙ-
සෙනාසනං දෙති -පෙ- ගිලානපච්චයහෙසජ්ජ
පරිකඛාරං දෙති, තස්මිං ඛණේ චතුස්ථං ක්කානං
උපසම්පජ්ජ විහරති -පෙ- නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤා-
යතනං උපසම්පජ්ජ විහරති'ති
ප. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
3 ප. පු: න වතතබ්බං පුට්ඨජ්ඣනො තෙධාතුකෙහි ධම්මෙහි
අවිචිතතො'ති
ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
ප අනු පුට්ඨජ්ඣනස්ස රූපධාතුඅරූපධාතුගං කම්මං
පටිඤ්ඤාතතති
ස පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ප පා තෙන හි “පුට්ඨජ්ඣනො තෙධාතුකෙහි ධම්මෙහි
අවිචිතතො”ති

21 2

අවිචිතත කථා

[යම් පුද්ගලයෙක්කම් යම් ධර්මයෙක් ප්‍රත්‍යක්ෂානුකූල වේද, හෝ ඒ ධර්මයෙන් පමණක් අවිචිතත (යුක්ත) නම් වෙයි යනු සම්මතයෙහි නිශ්චය වෙයි පෘථග්ජන පුද්ගල විසින් ත්‍රේතානුකූලව අපරිච්ඡේද (පිළිසිදු නොදන්) හෙයින් එකක්ෂණයෙහි මැ හැම ත්‍රේතානුකූලධර්මයන්ගෙන් අවිචිතතයෙහි උත්තරාපර්කයන් හෙයින් ලබ්ධි යන්ත්‍රවූන්ගේ වාද බිඳහළ ‘අවිචිතත කථා’ එබි]

- 1 ස පු පෘථග්ජන පුද්ගල ත්‍රේතානුකූල ධර්මයෙන් අවි-
චිතත (යුක්ත) වේ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු පෘථග්ජන පුද්ගල ත්‍රේතානුකූල ස්වර්ගයෙන් ත්‍රේ-
තානුකූල වේදනායෙන් ස ඥායෙන් වේදනා-
යෙන් චිත්තයෙන් ස්ප්‍රශ්නායෙන් විශ්ලේෂණයෙන්
සමාකීයෙන් සමාධිකයෙන් ත්‍රේතානුකූල
ප්‍රඥායෙන් (එක්වර) අවිචිතත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස. පු පෘථග්ජන පුද්ගල ත්‍රේතානුකූලධර්මයෙන් අවිචිතත
වේ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු යම් කලෙක පෘථග්ජන පුද්ගල සිවුරු දේ ද,
එකල්හි ප්‍රථමධර්මය උපයා වාස කෙරේ ද,
ආකාශානුකූලායතනය උපයා වාස කෙරේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු යම් කලෙක පෘථග්ජන පුද්ගල පිඬුවා දේ ද
සෙනසුන් දේ ද ගිලන්පස බෙහෙසක් පිරිකර
දේ ද, එකල්හි චතුර්ධර්මය උපයා වාස කෙරේ ද
නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතන උපයා වාස කෙරේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 3 ප පු පෘථග්ජන පුද්ගල ත්‍රේතානුකූලධර්මයෙන් අවිචිතත
වෙයි’යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු පෘථග්ජන පුද්ගල විසින් රූපධාතූරූපධාතූග
කම්ය පරිඤ්ඤා වේ ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ප. පා එකරුණින් “පෘථග්ජන පුද්ගල ත්‍රේතානුකූල
ධර්මයෙන් අවිචිතත” වෙයි

අවිචිතත කථා නිමි

සංඝේඤ්ඤාප්පන කථා

1. ස පු. අපච්ඡි කිඤ්චි සංඝේඤ්ඤාප්පනං අප්පහාය අර-
හනතප්පනති'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා
ස අනු අපච්ඡි කිඤ්චි සකකායදිට්ඨිං අප්පහාය -පෙ-
විච්චිවර්ණං අප්පහාය -පෙ- සිලබ්බතපරාමාසං
අප්පහාය -පෙ- රාගා අප්පහාය -පෙ- ද්වේශං
අප්පහාය -පෙ- මොහං අප්පහාය -පෙ-
අනොත්තපං අප්පහාය අරහනතප්පනති'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2 ස. පු අපච්ඡි කිඤ්චි සංඝේඤ්ඤාප්පනං අප්පහාය අර-
හනතප්පනති'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස. අනු අරහා සරාගො සද්දෙසො සමොගො සමානො
සමකෙබ්බා සප්ප්‍රාසො සප්පායාසො සකිලෙසො'ති
ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු: නනු අරහා නිරාගො නිද්දෙසො නිමොගො
නිමොනො නිමකෙබ්බා නිප්ප්‍රාසො නිරුපායාසො
නිකකිලෙසො'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස ස භඤ්චි අරහා නිරාගො -පෙ- නිකකිලෙසො,
ස පා නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ “අපච්ඡි කිඤ්චි
සංඝේඤ්ඤාප්පනං අප්පහාය අරහනතප්පනති'ති
3 ප පු න වතතබ්බං “අපච්ඡි කිඤ්චි සංඝේඤ්ඤාප්පනං
අප්පහාය අරහනතප්පනති'ති
ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු: අරහා සබ්බා බුද්ධිවිසයං ජානාති'ති
ස පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ප පා තෙන හි “අපච්ඡි කිඤ්චි සංඝේඤ්ඤාප්පනං අප්පහාය
අරහනතප්පනති'ති

21 3

සංකේදාත්මක කථා

[‘රහත් හැම බුද්ධිමය නො දැනී එහෙයින් බබ විසින් අවිද්‍යාවිචිතසා ප්‍රභාණය නො කරනලද වතැ’යි හැඟමින් කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇතැයි මහාසාමිකයන් සෙසින් ලබා ගත්තාහු ඇත උන්ගේ වාද බිඳුනට ‘සංයෝජන කථා’ එකි]

- 1 ස ප්‍ර. කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇද්ද?
- ප පරිකල්පය එසේ යැ.
- ස. අනු කිසි සාමාන්‍යදෘෂ්ටියක් නො පියා විචිතසාවක් නො පියා ශිලිව්‍යවරාමයක් නො පියා රාගයක් නො පියා දෝෂයක් නො පියා මොහයක් නො පියා අනප්‍රාප්තියක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇද්ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- 2 ස. ප්‍ර. කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇද්ද?
- ප පරිකල්පය: එසේ යැ.
- ස අනු රහත් රාග ඇතිගේ දෝෂ ඇතිගේ මොහ ඇතිගේ මාන ඇතිගේ මතු වූගේ පලාස ඇතිගේ උපායාස ඇතිගේ කෙලෙස් ඇතිගේ වේ ද?
- ප. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ස. අනු රහත් රාග නැතිගේ දෝෂ නැතිගේ මොහ නැතිගේ මාන නැතිගේ මතු වූ නැතිගේ පලාස නැතිගේ උපායාස නැතිගේ කෙලෙස නැතිගේ නො?
- ප. පරිකල්පය එසේ යැ.
- ස. ස: ඉදින් රහත් රාග නැතිගේ කෙලෙස නැතිගේ වී නම්,
- ස. පා. හවත, ‘කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇතැ’යි නො කියැවුණු මැ යැ.
- 3 ප. ප්‍ර. ‘කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇතැ’යි නො කියැවුණු වේ ද?
- ස පරිකල්පය: එසේ යැ.
- ප අනු: රහත් හැම බුද්ධිමය දන්නේ වේ ද?
- ස. පරි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ප. පා. එකරැහිත් “කිසි සංයෝජනයක් නො පියා අභිත්තිප්‍රාප්තියෙන් ඇතැ”.

සංයෝජන කථා නිමි.

21 4

ඉද්ධි කථා

1. ස පු අනි අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
ස අනු “නිව්චපණ්ණරුක්ඛා භොනතු”ති අනි අබ්පාය-
ඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු නිව්චප්පථා රුක්ඛා භොනතු -පෙ- නිව්චළ්ලිකා
රුක්ඛා භොනතු -පෙ- නිව්චං ජ්ඣ්භං භොතු
-පෙ- නිව්චං බෙමං භොතු -පෙ- නිව්චං
සුභික්ඛං භොතු -පෙ- නිව්චං සුවසී භොතු”ති
අනි අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2 ස පු අනි අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනනා
ස. අනු “උප්පනො ඵසෙසා මා නිරුජ්ඣි”ති අනි
අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස අනු උප්පනා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- වෙනනා
-පෙ- විතතං -පෙ- සද්ධා -පෙ- චිරිතං -පෙ-
සති -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා මා නිරුජ්ඣි”ති
අනි අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
3 ස පු අනි අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමනනා.

21 4

ඉදිරි කථා

[සෘණිය කිසි තැනෙක සමෘද්ධ වෙයි කිසි තැනෙක! සමෘද්ධ නො වෙයි. අනිත්‍යාදිය නිත්‍යාදිය කිසිම එකානන්තයෙන් සිද්ධ නො වෙයි සත්‍යසංගතී පෙරළා විභ්‍යාග සන්නතී කරණය හෝ සහාන- සංගතී විරකල් පවත්වාලීම හෝ යම් කෙනකුත් සදහා කරනු ලැබේ නම් බවුන්ගේ පුණ්‍යාදී කරණ නිසා 'නිසුන් සදහා පැන් කිසි ගි බවට පෙරළීම සෙසින් ද, මහාධාතු නිධානයෙහි පහන් ආදිය විරසනාන ප්‍රමනනය සෙසින් ද සමෘද්ධ වෙයි යනු ඥාතමයෙහි සහිවුනති යම් හෙයකින් ආයුෂමත් පිළිඤ්චමත් තෙරණුවෝ රජුගේ ප්‍රාසාදය රන්වෙව්සි ඉවුහු ද එහෙයින් 'අබිප්පාය (අදහස ඉවුමන) සෘණි ඇතැ'යි අකික නිකායවාසීන් සෙසින් ලබිමත්තාහු ඇත. උන්ගේ වාද බිදුනට 'ඉදිරි කථා' එයි]

1 ස ප්‍ර. බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසෘද්ධි ඇද් ද?

ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ

ස අනු. 'වෘක්‍ෂයෝ නිත්‍යපඤ්ඤා ඇති වෙත්'වයි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසෘද්ධි ඇද් ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

ස අනු. 'වෘක්‍ෂයෝ නිත්‍යපුෂ්ප ඇති වෙත්'වයි වෘක්‍ෂයෝ නිත්‍යඵල ඇති වෙත්'වයි නිත්‍යපෝෂානුකා (සදරුස්) ඇති වෙත්'වයි නිත්‍ය ක්‍ෂෙම ඇති වෙත්'වයි . නිත්‍යසුනික්‍ෂ වෙත්'වයි නිත්‍ය සංස්කි වෙත්'වයි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසෘද්ධි ඇත් ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

2 ස ප්‍ර. බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසෘද්ධි ඇද් ද?

ප පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ

ස. අනු: 'උපන් වෙදනා සාඤ්ඤා වේතනා විතත ශ්‍රද්ධා විසම්මානි සමාධි ප්‍රඥා නහමක් නිරුද්ධ වෙත්'වයි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසෘද්ධි ඇද් ද?

ප පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ

3 ස ප්‍ර. බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසෘද්ධි ඇද් ද?

ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ

- ස අනු රූපං නිව්චං භොතු'ති අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
- ප පථි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සංකාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං නිව්චං භොතු'ති අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති.
- ප පථි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
4. ස පු' අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානංවා'ති
- ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ස අනු ජාතිධම්මා සත්තා මා ජායංසු'ති අනු අබ්පාය ඉද්ධි -පෙ- ජරාධම්මා සත්තා මා ජීයංසු'ති¹ -පෙ- ව්‍යාධිධම්මා සත්තා මා ව්‍යායංසු'ති -පෙ- මරණ-ධම්මා සත්තා මා මියංසු'ති අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
- ප පථි න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5 ප පු: න වතතබ්බං අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති
- ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප අනු නානු ආයස්මා පිළිඤ්චචෙජ්, රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණනෙත්ථි අභිමුච්චි, සුවණ්ණො ව පන ආසී'ති
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා
- ප ඨ භඤ්චී ආයස්මා පිළිඤ්චචෙජ්, රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස බිම්බිසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණනෙත්ථි අභිමුච්චි, සුවණ්ණො ව පන ආසී,
- ප පා තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ “අනු අබ්පායඉද්ධි බුද්ධානං වා සාවකානං වා'ති

ඉද්ධි කථා නිවේශනා

- ස අනු 'රූපය නිත්‍ය වෙව'යි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට
හෝ අබිප්‍රායසාදි ඇද් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු වෙදනා සංඥා සංසකාරයෝ විඤ්ඤාන
නිත්‍ය වෙව'යි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ
අබිප්‍රායසාදි ඇද් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසාදි
ඇද් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ජාතිස්සභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් උපදිත්-
වයි අබිප්‍රායසාදි ඇද්ද ජරාසවභාව ඇති
සත්ත්වයෝ නහමක් දිරන්වයි ව්‍යාධිස්සභාව
ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් ව්‍යාධි ඇති වෙත්වයි
මරණස්සභාව ඇති සත්ත්වයෝ නහමක් මියෙත්-
වයි බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රාය-
සාදි ඇද් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ප. පු 'බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට හෝ අබිප්‍රායසාදි
ඇතැ'යි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු: ආයුෂ්මත් පිළිඤ්චවජ් තෙරණුවෝ මගධෙශවර
සෙනිය බිමබ්බසාර රජුගේ පහය රන් වේවයි
ඉටුහු නො, පහය සවණින් වී නො?
- ස පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප ය ඉදින් ආයුෂ්මත් පිළිඤ්චවජ් තෙරණුවෝ මග-
ධෙශවර සෙනිය බිමබ්බසාර රජුගේ 'පහය රන්
වෙව'යි ඉටුසේක් වී නම්, පහයන් රන් වී නම්,
- ප පා භවත, එකරුණින් බුදුනට හෝ ශ්‍රාවකයනට
හෝ අබිප්‍රායසාදි ඇත
- (මෙහි රජුගේ පුණ්‍යමහිමයෙන් ද පහය රන් වූ
හෙයින් සාධකය නො යෙදේ)

21. 5

බුද්ධි කථා

1 ස පු

අපි බුද්ධානං බුද්ධෙහි නිනාතිරෙකතා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

සතිපට්ඨානතො'ති

ප පටි:

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස අනු

සමමපඛානතො -පෙ- ඉද්ධිපාදතො -පෙ-
 ඉන්ද්‍රියතො -පෙ- බලතො -පෙ- බොජ්ඣංගතො
 -පෙ- වසීභාවතො -පෙ- සබ්බඤ්ඤානුකූල-
 දස්සනතො'ති

ප පටි

න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

බුද්ධි කථා නිවර්තනා.

21 5

බුද්ධ කථා

[ඒ ඒ කාලයෙහි ගර්ථ ආසු ප්‍රභා ප්‍රමාණ නානාකය මිස සෙසු බුද්දහමින් බුද්ධවරුන්ගේ බුද්ධවරුන් කෙරෙන් නිනාතිරෙකක බවෙන් නම් නැත බුද්ධවරුන් කෙරෙහි අවිශේෂයෙන් නිනාතිරෙකතා ඇතැයි අකික නිකායවාසීන් හෙයින් ලබ්ධි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳහට 'බුද්ධ කථා' එයි]

1 ස පු	බුද්ධවරුන්ගේ බුද්ධවරුන් කෙරෙන් නිනාතිරෙකතා ඇද් ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස. අනු.	සතිපට්ඨාන හෙයින් ද?
ප පටි:	එසේ නො කියැවුනු යැ
ස. අනු	සම්මත්ප්‍රධාන හෙයින් වේ ද සාද්ධිපාද හෙයින් ඉන්ද්‍රිය හෙයින් බල හෙයින් බොධ්‍යභිග හෙයින් වර්තමාන හෙයින් සම්මත්ප්‍රධාන හෙයින් වේ ද?
ප පටි:	එසේ නො කියැවුනු යැ

බුද්ධ කථා නිමි.

21 6

සබ්බදිසා කථා

- 1 ස පු සබ්බා දිසා බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති
ස පටිඤ්ඤ ආමන්තා
ප අනු පුරුෂිමාය දිසාය බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති 1
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස පු පුරුෂිමාය දිසාය බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමන්තා
ස අනු කිත්තාමො සො භගවා, කිං ජලෙවා, කිං ගොතෙතා, කිත්තාමා නස්ස භගවතො මාතා-පිතරො, කිත්තාමං නස්ස භගවතො සාමනස්සගං, කොනාමො නස්ස භගවතො උපට්ඨාකො, කිදිසං චිවරං ධාරෙති, කිදිසං පත්තං ධාරෙති, කතරස්මිං ගාමෙ වා නිගමෙ වා නගරෙ වා රටෙහි වා ජනපදෙ වා'ති
ප. පටි. න හෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු දකුණිකාය දිසාය -පෙ- පච්ඡිමාය දිසාය -පෙ- උත්තරාය දිසාය -පෙ- හෙට්ඨිමාය දිසාය බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති
ප පටි න හෙවා වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු හෙට්ඨිමාය දිසාය බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමන්තා
ස අනු කිත්තාමො සො භගවා -පෙ- ජනපදෙ වා'ති.
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු උපරිමාය දිසාය බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු උපරිමාය දිසාය බුද්ධා නිට්ඨන්ති'ති
ප පටිඤ්ඤ ආමන්තා
ස අනු වාතුමමහාරාජකෙ නිට්ඨති -පෙ- තාවතිංසෙ නිට්ඨති -පෙ- යාමෙ නිට්ඨති -පෙ- තුසිතෙ නිට්ඨති -පෙ- නිමමාණරතිකා නිට්ඨති -පෙ- පරතිමිත වසවතතිකා නිට්ඨති -පෙ- බ්‍රහ්මලොකෙ නිට්ඨන්ති'ති
ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

සබ්බදිසා කථා නිමිසිතා.

2. 1. 6.

සබ්බද්ධිසා කථා

[‘හැම දික්හි බුදුවරු සිටිත්’යි මහාසංඝිකනිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්බි ගන්තාහු ඇත උන්ගේ වාද බිඳුනට සබ්බද්ධිසා කථා’ එයි]

- 1. ස පු හැම දික්හි බුදුවරු සිටිත් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු පෙරදිග බුදුහු සිටිත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2. ස. පු පෙරදිග බුදුහු සිටිත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ඒ බුදුහු කිනම්හ. කවර ජාති ඇතියහ කවර ගොත්‍ර ඇතියහ. ඒ බුදුන්ගේ මාපියෝ කිනම්හ ඒ බුදුන්ගේ ශ්‍රාවකයුගහ කිනම් ඇතියෝ යැ ඒ බුදුන්ගේ උපසංඝායක කවරෙ යැ. ඒ බුදුහු කෙබඳු සිවුරු දරන් ද, කෙබඳු පාත්‍ර ධරන් ද, කවර ගවේක හෝ නියමිතමේක හෝ නුවරෙක හෝ රටෙක හෝ ජනපදයෙක හෝ සිටිත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- ස. අනු. දකුණුදිගැ පැලදිගැ උතුරුදිගැ යටදිගැ බුදුහු සිටිත් ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3. ස පු යට දෙස බුදුහු සිටිත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ඒ බුදුහු කිනම්හ කිනම් දනවියෙකැ හෝ සිටිත් ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .
- ස අනු උඬ දෙස බුදුහු සිටිත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ .
- 4 ස පු උඬ දෙස බුදුහු සිටිත් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සිවුමහරදයෙහි සිටිත් ද, තවතිසැ සිටිත් ද, යාම දෙව්ලොවැ සිටිත් ද, තුසිත්‍ර සිටිත් ද, නිමිණරතී දෙව්ලොවැ සිටිත් ද, පරතිර්මිත වශවර්ති දෙව්ලොවැ සිටිත් ද බඹලොවැ සිටිත් ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ

සබ්බද්ධිසා කථා නිමි.

ධම්ම කථා

- 1 ස පු සබ්බෙ ධම්මා නිසඤා'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු මිච්ඡත්තනිසඤා'ති
 ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු නාපි අනිසංකො රාසි'ති
 ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
 ස අනු නානු අපි අනිසංකො රාසි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස ඨ භඤ්චි අපි අනිසංකො රාසි,
 ස පා නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “සබ්බෙ ධම්මා
 නිසඤා”ති
2. ස. පු සබ්බෙ ධම්මා නිසඤා'ති
 ප. පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස. අනු. නානු තසො රාසි වුත්තා භගවතා මිච්ඡත්ත-
 නිසංකො රාසි, සම්මත්තනිසංකො රාසි, අනිසංකො
 රාසි'ති
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස ඨ භඤ්චි තසො රාසි වුත්තා භගවතා මිච්ඡත්ත
 නිසංකො රාසි, සම්මත්තනිසංකො රාසි, අනිසංකො
 රාසි'ති,
 ස පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ “සබ්බෙ ධම්මා
 නිසඤා”ති
- 3 ස. පු රූපං රූපටෙඨන නිසත්තනි
 ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
 ස අනු. මිච්ඡත්තනිසත්තනි
 ප පටි න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21 7.

බමම කථා

[රූපාදිය රූපාදි ස්වභාවයෙන් නිශ්චය වෙයි. ස්වභාවය නො පියයි එහෙයින් 'හැම බමියෝ නිශ්චයහ'යි අනික නිකායවාසීන්- සමහර උත්තරාපථකයන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්නාහු ඇත. උන්ගේ වාද බිදුනට 'බමම කථා' එයි]

- 1 ස පු හැම දහම්හු නිශ්චය වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු මිථ්‍යාකම්ම වශයෙන් නිශ්චය වෙත් ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ස. අනු අනිශ්චය රාශියෙක් නැද්ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ.
- ස. අනු අනිශ්චය රාශියෙක් ඇත් නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. ස. ඉදින් අනිශ්චය රාශියෙක් ඇත් නම්,
- ස. පා. හවත, 'හැම දහම්හු නිශ්චය වෙති'යි නො කියැවුණු මැ යැ.
- 2 ස පු හැම දහම්හු නිශ්චය වෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මිථ්‍යාකම්මනිශ්චය රාශිය යැ සම්මානනිශ්චය රාශිය යැ අනිශ්චය රාශිය යැ යි තුන් රාශියෙක් වදාරන ලද නො?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස. ස. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මිථ්‍යාකම්මනිශ්චය රාශිය යැ සම්මානනිශ්චය රාශිය යැ අනිශ්චය රාශිය යැ යි තුන් රාශියෙක් වදාරන ලද වී නම්,
- ස. පා. හවත, 'හැම බමියෝ නිශ්චයහ'යි නො කියැවුණු මැ යැ.
- 3 ස. පු රූපය රූපස්වභාවයෙන් නිශ්චය වේ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා. එසේ යැ.
- ස. අනු. මිථ්‍යාකම්මනිශ්චය වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ ..

- ස අනු. සමමනනනියතනනි
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස පු වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඛ්ඛාරා -පෙ-
විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණවෙසින නියතනනි
- ප පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ස. අනු මිච්ඡනනනියතනනි.
- ප පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස අනු සමමනනනියතනනි
- ප පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
5. ප. පු. න වතතබ්බො 'රූපං රූපවෙසින නියතං -පෙ-
වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඛ්ඛාරා -පෙ-
විඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණවෙසින නියත'නනි.
- ස පටිඤ්ඤා ආමනනා
- ප. අනු රූපං භොති, වෙදනා භොති, සඤ්ඤා භොති,
සඛ්ඛාරා භොනනි, විඤ්ඤාණං භොති. වෙදනා
-පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- සඛ්ඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං
-පෙ- රූපං භොති, වෙදනා භොති, සඤ්ඤා භොති,
සඛ්ඛාරා භොනනි"ති
- ස. පටි න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ප. පටි. තෙන හි රූපං රූපවෙසින නියතං, වෙදනා -පෙ-
සඤ්ඤා -පෙ- සඛ්ඛාරා -පෙ- විඤ්ඤාණං
විඤ්ඤාණවෙසින නියතනනි

බමම කථා නිවසිනා

- ස අනු. සමාක්ඛනිකයන වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස පු වෙදනා සංඤ සංස්කාර විඤ්ඤාන විඤ්ඤාන සංඛ්‍යාවයෙන් නිගන වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. අනු ඕපාක්ඛ වශයෙන් නිගන වේ ද?
- ප. පටි: එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු. සමාක්ඛන වශයෙන් නිගන වේ ද?
- ප. පටි. එසේ නො කියැවුනු යැ
- 5 ප පු. “රූපය රූප සංඛ්‍යාවයෙන් නිගන වෙයි වෙදනා සංඤ සංස්කාරයෝ විඤ්ඤාන විඤ්ඤාන සංඛ්‍යාවයෙන් නිගන වේ” යයි නො කියැවුනු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා. එසේ යැ
- ප. අනු රූප වේ ද, වෙදනා වේ ද, සංඤ වේ ද, සංස්කාර වෙත් ද, විඤ්ඤාන වේ ද, වෙදනා සංඤ සංස්කාර ... විඤ්ඤාන රූප වේ ද? වෙදනා වේ ද? සංඤ වේ ද? සංස්කාර වෙත් ද?
- ස පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප පා. එකරුණින් රූපය රූපසංඛ්‍යාවයෙන් නිගන වෙයි වෙදනා සංඤ සංස්කාර විඤ්ඤාන විඤ්ඤාන සංඛ්‍යාවයෙන් නිගන වේ

බමම කථා නිමි

21 8.

කමම කථා

- 1 ස පු සබ්බෙ කමම, නියතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස අනු මිච්ඡත්තනියතා'ති
ප පථ න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු සමමත්තනියතා'ති,
ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු නත්ථි අනියතො රාසි'ති
ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -ප-
ස අනු නනු අත්ථි අනියතො රාසි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස ය භඤ්චි අත්ථි අනියතො රාසි,
ස පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "සබ්බෙ කමම,
නියතා"ති
- 2 ස. පු සබ්බෙ කමම, නියතා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස අනු නනු තයො රාසි චූතතා භගවතා මිච්ඡත්ත
නියතො රාසි, සමමත්තනියතො රාසි, අනියතො
රාසි'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස ය භඤ්චි තයො රාසි චූතතා භගවතා මිච්ඡත්ත
නියතො රාසි, සමමත්තනියතො රාසි, අනියතො
රාසි,
ස පා නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "සබ්බෙ කමම,
නියතා"ති.
- 3 ස පු දුට්ඨධම්මවෙදනියං කමම. දුට්ඨධම්මවෙදනි-
යට්ඨෙන නියතතති
ප පටිඤ්ඤා ආමනතා,
ස අනු මිච්ඡත්ත නියතතති,
ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස අනු: සම්මතනනියතනනි
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

4 ස. පු උපපජ්ජවෙදනියං කමමං -පෙ- අපරාපරියවෙද-
නියං කමමං අපරාපරියවෙදනියවෙසන නියතනනි?

ප පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු: මිච්ඡතනනියතනනි
ප පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
ස අනු සම්මතනනියතනනි
ප පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

5 ප පු න වතනබ්බං “දිට්ඨධම්මවෙදනියං කමමං දිට්ඨම්ම
වෙදනියවෙසන නියතං, උපපජ්ජවෙදනියං කමමං
-පෙ- අපරාපරියවෙදනියං කමමං අපරාපරිය-
වෙදනියවෙසන නියතනනි

ස පටිඤ්ඤා ආමනතා
ප අනු දිට්ඨධම්මවෙදනියං කමමං උපපජ්ජවෙදනියං
හොති, අපරාපරියවෙදනියං හොති -පෙ-
උපපජ්ජවෙදනියං කමමං දිට්ඨධම්මවෙදනියං
හොති, අපරාපරියවෙදනියං හොති -පෙ-
අපරාපරියවෙදනියං කමමං දිට්ඨධම්මවෙදනියං
හොති, උපපජ්ජවෙදනියං හොති’ති
ස පටි න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
ප පා තෙන හි “දිට්ඨධම්මවෙදනියං කමමං දිට්ඨම්ම-
වෙදනියවෙසන නියතං, උපපජ්ජවෙදනියං කමමං
-පෙ- අපරාපරියවෙදනියං කමමං අපරාපරිය
වෙදනියවෙසන නියතනනි

කමම කථා නිට්ඨිතා

එකමිසතිමො වග්ගො නිට්ඨිතො

තස්ස උද්දානං

සාසනං නවං කතං - අනු කොච්ඡි තථාගතස්ස සාසනං නවං කරොති-
ලබ්භා තථාගතස්ස සාසනං පුත නවං කාතුං, පුපුජ්ජනො තෙධාතු-
කෙහි ධම්මෙහි අවිච්ඡේදනා, අනු කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පභාය අර-
හතතප්පතනි, අනු අබ්පාසිඤ්ඤා චුඤ්ඤානං වා සාවකානං වා, අනු චුඤ්ඤානං
චුඤ්ඤාති භිනාතිරෙකතා, සබ්බ දිසා චුඤ්ඤා තිට්ඨතනි, සබ්බෙ ධම්මා නිසතා,
සබ්බෙ කමමා නිසතා’ති

- ස අනු සමාකාමිනිසත වෙ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුනු යැ
- 4 ස. පු උපපජ්ජවෙදනිස කමිස අපරාපරිසවෙදනිස
කමිස අපරාපරිසවෙදනිස සමාකාමිසත නිසත
වෙ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු. මිථ්‍යාකමිනිසත වෙ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු සමාකාමිනිසත වෙ ද?
- ප පරි එසේ නො කියැවුනු යැ ...
- 5 ප පු දිට්ඨධම්මවෙදනිස කමිස දිට්ඨධම්මවෙදනිස සමා-
කාමිසත නිසත වෙයි, උපපජ්ජවෙදනිස කමිස
අපරාපරිසවෙදනිස කමිස අපරාපරිස-
වෙදනිස සමාකාමිසත නිසත වෙයි' නො කියැ-
වුනු වෙ ද?
- ස පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ප අනු දිට්ඨධම්මවෙදනිස කමිස උපපජ්ජවෙදනිස වෙ ද?
අපරාපරිසවෙදනිස වෙ ද, උපපජ්ජවෙදනිස
කමිස දිට්ඨධම්මවෙදනිස වෙ ද, අපරාපරිසවෙද-
නිස වෙ ද, අපරාපරිසවෙදනිස කමිස දිට්ඨ-
ධම්මවෙදනිස වෙ ද, උපපජ්ජවෙදනිස වෙ ද?
- ස පරි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ප පා එකතුවෙන් දිට්ඨධම්මවෙදනිස කමිස දිට්ඨධම්ම-
වෙදනිස සමාකාමිසත නිසත වෙයි උපපජ්ජ-
වෙදනිස කමිස අපරාපරිසවෙදනිස කමිස
අපරාපරිසවෙදනිස සමාකාමිසත නිසත වෙ

හංඛ හංඛා තිමි
පංඛ පිඤ්ඤා තිමි

ද්වාවිසතිමො වගෙහා

22. 1

පරිනිබ්බාන කථා

1. ස. පු: අපථි කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පහාය පරිනිබ්බානනති
- ප. පටිඤ්ඤා අමනතා
- ස. අනු. අපථි කිඤ්චි සංකතායදිට්ඨිං අප්පහාය -පෙ- අනොත්තප්පං අප්පහාය පරිනිබ්බානනති
- ප. පටි. න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු. අපථි කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පහාය පරිනිබ්බානනති.
- ප. පටිඤ්ඤා අමනතා
- ස. අනු. අරහා සිරාගො -පෙ- සක්ඛිලෙසො'ති
- ප. පටි. න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු. නනු අරහා නිරාගො -පෙ- නික්ඛිලෙසො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා අමනතා.
- ස. ථ. භඤ්චි අරහා නිරාගො නික්ඛිලෙසො,
- ස. පා. නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “අපථි කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පහාය පරිනිබ්බාන”නති
- 3 ප. පු. න වත්තබ්බං “අපථි කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පහාය පරිනිබ්බාන”නති
- ස. පටිඤ්ඤා: අමනතා
- ප. අනු. අරහා සබ්බං බුද්ධිමයං ජානාතී'ති
- ස. පටි. න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පා: තෙන හි “අපථි කිඤ්චි සංඝෙඤ්ඤාජනං අප්පහාය පරිනිබ්බාන”නති

පරිනිබ්බාන කථා නිවසිතා.

දවාමිංශද්වගීය

22 1

පරිනිබ්බාන කථා

[රහන්හු සම්මුඛසමයෙහි ගො පුහුන් සංයෝජන ඇති මැ මැ පිරිනිවේක් එහෙයින් කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇතැ'යි අකුකුන්කාසමාසින් හෙයින් ලබබි ගන්තවුන්ගේ වාද බිදුනට 'පරිනිබ්බාන කථා' එබි]

1 ස පු	කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇත් ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	කිසි සන්තාපදූෂටියක් ගො පියා අනපත්ත-පාවක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇත් ද?
ප පටි	එසේ ගො කියැයුතු යැ
2 ස පු	කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇත් ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	රහන් කරාග . කිකෙලය වේ ද?
ප පටි	එසේ ගො කියැයුතු යැ
ස. අනු	රහන් කරාග කිකෙලය ගො?
ප. පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස ස	ඉදින් රහන් කරාග කිකෙලය වී නම්,
ස පා	භවත, 'කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇතැ'යි ගො කියැයුතු මැ යැ
3 ප පු	'කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක් ඇතැ'යි ගො කියැයුතු වේ ද?
ස පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ප අනු.	රහන් හැම දිග්ඛමිෂය දන්තෝ වේ ද?
ස පටි	එසේ ගො කියැයුතු යැ
ප පා	එකරුණින් 'කිසි සංයෝජනයක් ගො පියා පිරිනිවීමෙක්' ඇත.

කුසලවිතත කථා

1. ස පු

අරභා: කුසලවිතතො පරිනිබ්බායති¹

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ස අනු

අරභා පුඤ්ඤාභිසංඛාරං අභිසංඛාරොනො¹,
ආනෙඤ්ජාභිසංඛාරං අභිසංඛාරොනො, ගති
සංවතනනිසං කමමං කරොනො, භවසංවතන-
නිසං කමමං කරොනො, ඉස්සරියසංවතනනිසං
කමමං කරොනො, ආබ්භවසංවතනනිසං²
කමමං කරොනො, මහාගොගසංවතනනිසං
කමමං කරොනො, මහාපරිවාරසංවතනනිසං
කමමං කරොනො, දෙවසොභගනිසංවතන-
නිසං කමමං කරොනො, මනුස්සසොභගනිසං-
සංවතනනිසං කමමං කරොනො පරිනිබ්බාය-
ති³

ප පටි

න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

2 ස පු

අරභා: කුසලවිතතො පරිනිබ්බායති¹

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ස අනු

අරභා ආවිනනො අපවිනනො පජ්ඣනො
උපාදිසනො² විසිනෙනො උසිනෙනො
විට්ඨපෙනො සංවුපෙනො පරිනිබ්බායති³

ප. පටි

න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු:

නනු අරභා නෙවාචිනාති න අපචිනාති අප-
චිතිකා ධිනො³

ප පටිඤ්ඤා:

ආමනතා

ස ය

හඤ්චි අරභා නෙවාචිනාති න අපචිනාති අප-
චිතිකා ධිනො,

ස පා

නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ “අරභා කුසලවිතතො
පරිනිබ්බායති”ති

1 අභිසංකරොනො - සිමු

2 අබ්භවසංවතනනිසං - සිමු, මජ්ඣං, PTS.

3 උපපාදිසනො - සිමු

22 2

කුසලවිනය කථා

[රහත්තු සමානිච්ඡලතාවට පැමිණියාහු පිරිනිවෙන්නාහු ද සමානි සමප්‍රජන්‍යයෙන් සුඝන වැ මැ පිරිනිවෙති එහෙයින් රහත්තු 'කුසල- විනය ඇති වැ පිරිනිවෙති'යි අකුකභිකායවාසීන් සෙයින් ලබ්‍ධි ගත්තුවුන්ගේ වාද බිඳුනට කුසලවිනය කථා' එයි]

- 1 ස පු රහත්තු කුසල සිත් ඇති වැ පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රහත්තු පුණ්‍යාභිසංසකාර රුක් කෙරෙමින්, ආනෙඤ්ජාභිසංසකාර රුක් කෙරෙමින්, ගති- සංවතීනික කමී කෙරෙමින්, භවසංවතීනික කමී කෙරෙමින්, ඵෙය්‍යඝ්‍රීසංවතීනික කමී කෙරෙ- මින්, ආබිපත්‍යසංවතීනික කමී කෙරෙමින්, මහාභොග සංවතීනික කමී කෙරෙමින්, මහා පරිවාරසංවතීනික කමී කෙරෙමින්, දෙවසෞ- භාග්‍යසංවතීනික කමී කෙරෙමින්, මනුෂ්‍ය සෞභාග්‍යසංවතීනික කමී කෙරෙමින්, පිරි- නිවෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
2. ස පු රහත්තු කුසල සිත් ඇති වැ පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රහත්තු (කුසලාකුසල විපාක) රුක් කෙරෙමින් විධිමත් කෙරෙමින් (කෙලෙසුන්) දුරු කෙරෙ- මින් (තෘෂ්ණා - මාන - දූෂටි විසින්) උපාදාන කෙරෙමින් (තෘෂ්ණාවශයෙන්) තිවමින් (මාන වශයෙන්) උත්කෂිණ කෙරෙමින් (කෙලෙස්ගිනි) නිවමින් දැල්වමින් පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුතු යැ
- ස අනු රහත්තු (කුසලාකුසල විපාක) නො මැ රුක් කෙරෙති, විධිමත් නො කෙරෙති, විධිමත් කොට සිටියාහු නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් රහත්තු කුසලාකුසල විපාක නො මැ රුක් කෙරෙත් නම්, විධිමත් නො කෙරෙත් නම්, විධිමත් කොට සිටියාහු නම්,
- ස පා භවත, රහත්තු කුසලසිත් ඇති වැ පිරිනිවෙති'යි නො කියැවුතු මැ යැ

3 ස අනු

නනු අරභා නෙව පජ්ඣති න උපාදිගති පජ්ඣති,
සීතො -පෙ- නෙව විසිනෙති න උසිකෙති
විසිනෙති, සීතො -පෙ- නනු අරභා නෙව
විබුපෙති න සංඛුපෙති විබුපෙති, සීතො'ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස. ය

හඤ්චි අරභා නෙව විබුපෙති න සංඛුපෙති
විබුපෙති, සීතො,

ස. පා'

නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "අරභා කුසලවිතො
පරිනිබ්බායති"ති

4. ප පු

න වතතබ්බං "අරභා කුසලවිතො පරිනිබ්බා-
යති"ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප අනු.

නනු අරභා උපට්ඨිතසති¹ සනො සම්පජානො
පරිනිබ්බායති'ති

ස පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ප ය.

හඤ්චි අරභා උපට්ඨිතසති සනො සම්පජානො
පරිනිබ්බායති,

ප පා.

නෙහ වත² රෙ වතතබ්බෙ "අරභා කුසලවිතො
පරිනිබ්බායති"ති

කුසලවිතත කථා නිවසිතා.

1 උපට්ඨිතසති - සිමු. මජ්ඣ.

2 නො ච වත රෙ - සි මු.

- 3 ස. අනු රහත්හු (කෙලෙසුන්) නො මැ දුරු කෙරෙති,
(තෘෂණා - මාන - දූෂි විසින්) උපාදාන නො
කෙරෙති, (කෙලෙසුන්) දුරු කර සිටියාහු නො
(තෘෂණා විසින්) නො මැ හිවෙති, (මාන විසින්)
උත්කෂිණ නො කෙරෙති, (තෘෂණා බැකින) දුරු
කොට සිටියාහු රහත්හු (කෙලෙස් හිනි)
නො මැ නිවෙති, නො දල්වති, නිවා සිටියාහු නො?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය. ඉදින් රහත්හු විධුපන නො මැ කෙරෙත් නම්
සංඛුපන නො කෙරෙත් නම් විධුපන කොට
සිටියාහු නම්,
- ස. පා හවත, රහත්හු කුසල්සින් ඇති වැ පිරිනිවෙති'යි
නො කියැයුතු මැ යැ
- 4 ප පු 'රහත්හු කුසල්සින් ඇති වැ පිරිනිවෙති' නො
කියැයුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප අනු. රහත්හු එළැඹිසිටි සිහි ඇත්තාහු සමාති ඇත්තාහු
සමාන්තර ඇත්තාහු පිරිනිවෙන්නාහු නො?
- ස පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ප ය. ඉදින් රහත්හු එළැඹිසිටිසිහි ඇති වැ සමාතිමත් වැ
සමාන්තර ඇති වැ පිරිනිවෙන්නාහු නම්,
- ප පා එ කරුණින් හවත, රහත්හු කුසල්සින් ඇති වැ
පිරිනිවෙන්නාහ'යි කියැයුතු මැ යි.

කුසලවිතත කථා නිමි.

ආනෙඤ්ජ කථා

- 1 ස පු. අරහා ආනෙඤ්ජ ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස. අනු. නනු අරහා පකතිවිතෙත ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස. ඔ. හඤ්චී අරහා පකතිවිතෙත ධීනො පරිනිබ්බායති,
නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "අරහා ආනෙඤ්ජ ධීනො පරිනිබ්බායතී"ති
ස. පා.
- 2 ස. පු. අරහා ආනෙඤ්ජ ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස. අනු. අරහා කිරියමයෙ ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති
ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු. නනු අරහා විපාකවිතෙත ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස. ඔ. හඤ්චී අරහා විපාකවිතෙත ධීනො පරිනිබ්බායති,
නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ "අරහා ආනෙඤ්ජ ධීනො පරිනිබ්බායතී"ති.
ස. පා.
- 3 ස. පු. අරහා ආනෙඤ්ජ ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
ස. අනු. අරහා කිරියාඛ්‍යාකතෙ විතෙත ධීනො පරි-
නිබ්බායතී'ති
ප. පටි. න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
ස. අනු. නනු අරහා විපාකාඛ්‍යාකතෙ විතෙත ධීනො පරිනිබ්බායතී'ති.
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.

22 3

ආනෙඤ්ජ කථා

[‘චූළුභු වතුප්‍රධානානෙහි සිට පිරිනිවෙත් පැහ’ යනු සලකා රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත්’යි භවහර උත්තරාපට්ඨකයන් සෙසින් ලබා ගත්තුවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘ආනෙඤ්ජ කථා’ එබි.]

- 1 ස පු රහතුන් වහන්සේ ආනෙඤ්ජයෙහි (අරුපාවචර ධ්‍යානෙහි) සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රහතුන් වහන්සේ ප්‍රකාන්තිත්තයෙහි සිට පිරිනිවෙත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් රහතුන් වහන්සේ ප්‍රකාන්තිත්තයෙහි සිට පිරිනිවෙත් නම්,
- ස පා භවත, ‘රහතුන් වහන්සේ ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත්’යි නො කියැවුණු මැ යැ
- 2 ස පු රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රහත්හු ක්‍රියාමය සිත්හි සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස. අනු රහත්හු විපාකචිත්තයෙහි සිට පිරිනිවෙත් නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් රහත්හු විපාකචිත්තයෙහි සිට පිරිනිවෙත් නම්,
- ස පා භවත, රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත්’යි නො කියැවුණු මැ යැ
- 3 ස. පු රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රහත්හු ක්‍රියාව්‍යාකෘත සිත්හි සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ ...
- ස අනු රහත්හු විපාකාව්‍යාකෘත සිත්හි සිට පිරිනිවෙත් නො?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ

- ස ධ හඤ්චී අරහා විපාකාබ්‍යාකාගෙ විතො ධිතො
පරිනිබ්බායති,
- ස පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ “අරහා ආනෙය්‍යෙ
ධිතො පරිනිබ්බායති”ති
- 4 ස. පු අරහා ආනෙය්‍යෙ ධිතො පරිනිබ්බායති’ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස අනු: නත්‍ර භගවා චතුස්සංඝානා වුට්ඨතිවා සම-
නන්තරා පරිනිබ්බතො’ති
- ප පටිඤ්ඤ ආමනතා
- ස ධ. හඤ්චී භගවා චතුස්සංඝානා වුට්ඨතිවා සම-
නන්තරා පරිනිබ්බතො,
- ස පා නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ ‘අරහා ආනෙය්‍යෙ
ධිතො පරිනිබ්බායති’ති

ආනෙය්‍යෙ කථා නිවසිතා

- ස ධ ඉදින්, රහත්හු විපාකාලාසාදාන සිත්හි සිට පිරිනිවෙත් නම්,
- ස පා භවත, 'රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙති'යි නො කියැවුණු මැ යැ
- 4 ස පු රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වතුළඬායානයෙන් නැගී සමනනාර වැ පිරිනිවිණ්ණ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ධ ඉදින් බුදුහු වතුළඬායානයෙන් නැගී සමනනාර වැ පිරිනිවිණ්ණ වී නම්,
- ස පා භවත, 'රහත්හු ආනෙඤ්ජයෙහි සිට පිරිනිවෙති'යි නො කියැවුණු මැ යැ

ආනෙඤ්ජ කථා නිමි

ධම්මාභිසමය කථා

1 ස පු	අඤ්ඤා භවිතොසංයාම ධම්මාභිසමයො'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	අඤ්ඤා භවිතොසංයාම ධම්මදෙසනා, ධම්මසවණං, ධම්මසංකප්පා, පරිපුච්ඡා, සීලසමාදානං, ඉන්ද්‍රියෙස්ස භුක්තචාරතා, නොප්පනෙ මත්තඤ්ඤා, පුබ්බරතනාපරරතනං ජාගරියානුයොගො'ති
ප, පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ස අනු	අඤ්ඤා භවිතොසංයාම ධම්මදෙසනා, ධම්මසවණං -පෙ- පුබ්බරතනාපරරතනං ජාගරියානුයොගො'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස ඨ	භඤ්ඤා භවිතොසංයාම ධම්මදෙසනා, ධම්මසවණං -පෙ- පුබ්බරතනාපරරතනං ජාගරියානුයොගො,
ස පා	නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අඤ්ඤා භවිතොසංයාම ධම්මාභිසමයො"ති
2 ස පු	අඤ්ඤා භවිතොසංයාම ධම්මාභිසමයො'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා.
ස අනු	නත්‍ර ඤේ පච්චයා සමමාදිට්ඨියා උපපාදය. ¹ පරතො ච සොසො යොනිසො ච මනසිකාරො'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස ඨ	භඤ්ඤා ඤේ පච්චයා සමමාදිට්ඨියා උපපාදය. ¹ පරතො ච සොසො යොනිසො ච මනසිකාරො,
ස පා	නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අඤ්ඤා භවිතොසංයාම ධම්මාභිසමයො"ති
3 ස පු	අඤ්ඤා භවිතොසංයාම ධම්මාභිසමයො'ති
ප පටිඤ්ඤා	ආමනතා
ස අනු	සුත්තස්ස පමත්තස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස අසම්පජ්ඣස්ස ධම්මාභිසමයො'ති
ප පටි	න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ධම්මාභිසමය කථා නිට්ඨිතා.

1 උපාදය - සිමු, PTS

22 4

ධර්මානිසමය කථා

[අනිත්තවශෙනි ශ්‍රොතෘසහකයකු මමකුසු වූය නික්මෙන්නා දක ගභීශයාශෙනි ධර්මානිසමය (ලොකොත්තර ධර්මාවබෝධය) ඇතැ'යි සමහර උත්තරාසථකයන් සෙසින් ලබ්ධි භක්තවුන්ගේ වාද විද්වතට 'ධර්මානිසමය කථා' එබි]

- 1 ස පු ගභීශයාශෙනි (මමකුසු) ධර්මානිසමය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ගභීශයාශෙනි ධම්මදෙශනා, ධම්මුච්ඡන්, ධම් - සාකච්ඡා, පරිපාච්ඡා, ශිලාසමාදාන, ඉන්ද්‍රියයන්හි ගුප්තචාරතා, භොජනයෙහි මත්‍රඥතා, පුළුරාත්‍ර අපරරාත්‍රයෙහි ජාගය්‍යානුයෝග ඇද්ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුනු යැ
- ස අනු ගභීශයාශෙනි ධම්මදෙශනා, ධම්මුච්ඡන් ... පුළු - රාත්‍රාපරරාත්‍රයෙහි ජාගය්‍යානුයෝග නැත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් ගභීශයාශෙනි ධම්මදෙශනා, ධම්මුච්ඡන් පුළු - රාත්‍රාපරරාත්‍රයෙහි ජාගය්‍යානුයෝග නැත් නම්,
- ස පා භවත, 'ගභීශයාශෙනි ධර්මානිසමය ඇතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 2 ස පු ගභීශයාශෙනි ධර්මානිසමය ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සමයන්ද්‍රමිත්‍රයෙන් ඉපැත්මට පරතොක්ෂොප යැ යොනියොමනසකාර යැ යි ප්‍රත්‍යයයෝ දෙදෙනෙක් ඇත්තාවු නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් සමයන්ද්‍රමිත්‍රයෙන් ඉපැත්මට පරතොක්ෂොප යැ යොනියොමනසකාර යැ යි ප්‍රත්‍යයයෝ දෙදෙ - නෙක් ඇත් නම්,
- ස පා භවත, ගභීශයාශෙනි ධර්මානිසමය ඇතැ'යි නො කියැවුනු මැ යැ
- 3 ස පු ගභීශයාශෙනි ධර්මානිසමය ඇත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු සුඤ්ඤාභට ප්‍රමත්තාභට මුඛිතසමාති ඇතියාහට සමයක්ප්‍රඥ නැතියාහට ධර්මානිසමය වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැවුනු යැ

ධර්මානිසමය කථා නිමි,

22 5-7

නිකායෙ කථා

- 1 ස පු අනි ගඛනසෙය්‍යාය අරහතප්පනනි'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු. සුතතස්ස පමනතස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස¹ අසමප-
ජානස්ස අරහතප්පනනි'ති
ප පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
2. ස පු අනි සුපිනගතස්ස ධම්මානිසමයෝ'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
ස. අනු. සුතතස්ස පමනතස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස¹ අසමපජා-
නස්ස ධම්මානිසමයෝ'ති
ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු අනි සුපිනගතස්ස අරහතප්පනනි'ති
ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා
ස අනු. සුතතස්ස පමනතස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස¹ අසමපජා-
නස්ස ධම්මානිසමයෝ'ති
ප. පටි. න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

නිකායෙ කථා නිවර්තනා

22 5 - 7

තිසෙසාරි කථා

[උපන් නො බෝකල් ඇති ශ්‍රෝතෘපනනයන්ගේ අභිත්තිප්‍රාප්තිය ද, සුසංවාසා උවැසියගේ සන්වැසි ගතිය ද දැක ගනීගයාගෙහි අභිත්තිප්‍රාප්ති ඇතැයි ද, සවිපතයෙහි ආකාශගමනාදිය දැක එහි 'ධම්මාභිසමයන් අභිත්තිප්‍රාප්තියන් ඇතැ'යි ද උපහරාපථකයන් මෙයින් ලබයි ගන්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට 'තිසෙසාරි කථා' එයි.]

- 1 ස පු ගනීගයාගෙහි අභිත්තිප්‍රාප්ති ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු නිදුසිටියාහට පමාවුවහට මුලාසි ඇතියාහට සමග්ඤ්ඤ නැතියාහට රහත්බව ලැබේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

- 2 ස පු සවිපතගතයාහට ධම්මාභිසමය ඇද්ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සුප්‍රායාහට ප්‍රමත්තයාහට මුහිතසමාති ඇතියාහට සමග්ඤ්ඤ නැතියාහට ධම්මාභිසමය ඇද්ද?
- ප පු එසේ නො කියැයුතු යැ

- 3 ස පු සවිපතගතයාහට අභිත්තිප්‍රාප්ති ඇද්ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු සුප්‍රායාහට ප්‍රමත්තයාහට මුහිතසමාති ඇතියාහට සමග්ඤ්ඤ නැතියාහට ධම්මාභිසමය වේ ද?
- ප. පටි එසේ නො කියැයුතු යැ

තිසෙසාරි කථා නිමි.

අවසාන කථා

1 ස ප්‍ර

ප. පරිකල්ප:

ස. අනු

ප. පරිකල්ප

ස. ස

ස. පා

සබ්බං සුප්පිනගතස්ස චිත්තං අව්‍යාකතන්ති

ආමන්තා

සුප්පිනනෙතන පාණං හනෙය්‍යා'ති

ආමන්තා

හඤ්චි සුප්පිනනෙතන පාණං හනෙය්‍ය,

නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ "සබ්බං සුප්පිනගතස්ස චිත්තං අව්‍යාකත"න්ති

2 ස ප්‍ර

සුප්පිනනෙතන අදින්නං ආදිසෙය්‍යං - පෙ - මුසා හණෙය්‍යං - පෙ - පිසුනං¹ හණෙය්‍යං - පෙ - ඵරාසං හණෙය්‍යං - පෙ - සම්මං පලපෙය්‍යං² - පෙ - සන්ධි ජිකේය්‍යං - පෙ - නිලොපං හරෙය්‍යං - පෙ - ඵකා ගාරිකං කරෙය්‍යං - පෙ - පරිපතෙ තිවෙය්‍යං - පෙ - පරදාරං ගවේය්‍යං - පෙ - ගාමිකානකං කරෙය්‍යං - පෙ - නිගමිකානකං කරෙය්‍යං - පෙ - සුප්පිනනෙතන මෙදුනං ඛම්මං පතිසෙවෙය්‍යං - පෙ - සුප්පිනගතස්ස අසුචි මුලෙවෙය්‍යං - පෙ - සුප්පිනනෙතන දුනං දදෙය්‍යං - පෙ - විවරං දදෙය්‍යං - පෙ - පිණ්ඩපානං දදෙය්‍යං - පෙ - සෙනාසනං දදෙය්‍යං - පෙ - ගිලානං පච්චයගෙසස්පරිකාරං දදෙය්‍යං - පෙ - බාදනීයං දදෙය්‍යං - පෙ - භොජනීයං දදෙය්‍යං - පෙ - පානීයං දදෙය්‍යං - පෙ - වෙහිසං චිකේය්‍යං - පෙ - වෙහිසෙ මාලං ආරොපෙය්‍යං - පෙ - ගඤ්චං ආරොපෙය්‍යං - පෙ - විලෙපනං ආරොපෙය්‍යං - පෙ - වෙහිසං අනිදකම්මං කරෙය්‍යා'ති

ප. පරිකල්ප

ආමන්තා

ස. ස

හඤ්චි සුප්පිනනෙතන වෙහිසං අනිදකම්මං කරෙය්‍ය,

ස. පා

නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ "සබ්බං සුප්පිනගතස්ස චිත්තං අව්‍යාකත"න්ති

1 පිසුණ - සිමු

2 සම්මං පලපෙය්‍යං - සිමු, සම්මපලපෙය්‍යං - PTS

22 8.

අබ්‍යාකෘති කථා

[“අතෙකා හිතුවේ වෙනතැ, සා වී වො අබ්‍යාකෘතිකා” යන වචන හෙයින් ස්වභාවිකයාගේ හැම වෙනතැ අබ්‍යාකෘති වෙති’යි සම්මත උපනිශාදයෙහි සෙයින් ලබති ගන්තවුන්හේ වාද බිදුනට ‘අබ්‍යාකෘති කථා’ එයි]

1. ස පු ස්වභාවිකයාගේ හැම සිත් අබ්‍යාකෘති වේ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු ස්වභාවයෙන් ප්‍රාණඝාත කරන්නේ වේ ද?
- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස ය. ඉදින් ස්වභාවයෙන් ප්‍රාණඝාත කරන්නේ වී නම්,
- ස පා භවත, ස්වභාවිකයාගේ හැම සිත් අබ්‍යාකෘති වෙති’යි නො කියැවුනු මැ යැ

2. ස පු ස්වභාවයෙන් අසිතාදන් ගන්නේ වේ ද? ඉසිචා බණන්තේ වේ ද පිසුපුබස් කියන්නේ වේ ද පරොස්බස් බණන්තේ වේ ද පලස් බණන්තේ වේ ද ගාහසනි සිදුනේ වේ ද . ගම වොලො-ගෙන යන්නේ වේ ද එක් ගෙයක් වොලො-ගන්නේ වේ ද කච්චලාසොරකමට මහමග සිටුනේ වේ ද පරමුවන් කරා යන්නේ වේ ද . ගම් නසනකම් කරනුයේ වේ ද නියමිගම් නසන කම් කරනුයේ වේ ද ස්වභාවයෙන් මොල්ලනබම් සෙවන කරන්නේ වේ ද ස්වභාවිකයාට අසුචි (ශුක්‍ර) මිදෙන්නේ වේ ද . ස්වභාවයෙන් දන් දෙන්නේ වේ ද ... සිවුරු දෙන්නේ වේ ද . පිටුචා දෙන්නේ වේ ද සෙනසුන් දෙන්නේ වේ ද බිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දෙන්නේ වේ ද බාදු දෙන්නේ වේ ද බොජුන් දෙන්නේ වේ ද පැන් දෙන්නේ වේ ද සැ වදනේ වේ ද සැයෙහි මාලා නසන්නේ වේ ද ගකු නගන්නේ වේ ද විලෙවුන් නගන්නේ වේ ද සැය පැදකුණු කරන්නේ වේ ද?

- ප පරිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස. ය. ඉදින් ස්වභාවයෙන් වෛතසය ප්‍රදක්‍ෂණ කරන්නේ වී නම්,
- ස පා භවත, ‘ස්වභාවිකයාගේ හැම සිත් අබ්‍යාකෘති වෙති’යි නො කියැවුනු මැ යැ

3 ප පු.	න වත්තබ්බං “භබ්බං සුපිනගතස්ස චිත්තං අබ්‍යාකත”න්ති
ස පටිඤ්ඤා	ආමනතා,
ප අනු	නනු සුපිනගතස්ස චිත්තං අබ්බොහාරියං චුත්තං භගවතා’ති
ස පටිඤ්ඤා	ආමනතා.
ප ය	භඤ්චි සුපිනගතස්ස චිත්තං අබ්බොහාරියං චුත්තං භගවතා,
ප පා	තෙන ¹ වත රෙ වත්තබ්බෙ “භබ්බං සුපිනගතස්ස චිත්තං අබ්‍යාකත”න්ති

අබ්‍යාකත කපා නිවසිතා

- 3 ප ප්‍ර ස්වප්‍රාග්‍රහයාගේ හැම සිත් අව්‍යාකත වෙති'යි
නොකියැවුණු වේ ද?
- ස පරික්‍ෂා. එසේ යැ
- ප අනු “ස්වප්‍රාග්‍රහයාගේ සිත අව්‍යවහාරක යැ”යි
භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද නො?
- ස පරික්‍ෂා. එසේ යැ
- ප. ස. ඉදින් ‘ස්වප්‍රාග්‍රහයාගේ සිත අව්‍යවහාරක යැ’යි
භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද වී නම්,
- ප පා එකරුණින් භවත, ‘ස්වප්‍රාග්‍රහයාගේ හැම සිත්
අව්‍යාකත වෙති’යි කියැවුණු මැ යැ

අව්‍යාකත කථා නිමි

ආසෙවනපච්චය කථා

1 ස පු

ප පටිඤ්ඤ

ස අනු

නන්දි කාචි ආසෙවනපච්චයතා'ති

ආමනතා

නනු වුතතං භගවතා “පාණාතිපාතො භික්ඛවෙ ආසෙවිතො භාවිතො ඛනුලීකකො තිරයසංවතන- නිකො තිරච්ඡානගොතිසංවතනනිකො පෙතති- විසයසංවතනනිකො, යො සබ්බලුහසො පාණාති- පාතස්ස විපාකො මනුස්සභූතස්ස අප්පායුක- සංවතනනිකො භොති”² ති අතෝව සුතතනෙතා'ති

ප පටිඤ්ඤ

ස පා

ආමනතා.

තෙන හි “අන්දි කාචි ආසෙවනපච්චයතා”ති

2 ස පු

ප පටිඤ්ඤ

ස අනු

නන්දි කාචි ආසෙවනපච්චයතා'ති.

ආමනතා

නනු වුතතං භගවතා “අද්දිනනාදුතං භික්ඛවෙ අසෙවිතං භාවිතං ඛනුලීකතං තිරයසංවතනනිකං තිරච්ඡානගොතිසංවතනනිකං පෙතතිවිසයසං- වතනනිකා, යො සබ්බලුහසො අද්දිනනාදුතස්ස විපාකො මනුස්සභූතස්ස භොගබ්‍යසනසංවතන- නිකො භොති -පෙ- යො සබ්බලුහසො කාමෙසු මිච්ඡාචාරස්ස විපාකො මනුස්සභූතස්ස සපතන- වෙරසංවතනනිකො භොති-පෙ යො සබ්බලුහසො මුසාවාදස්ස විපාකො මනුස්සභූතස්ස අභූතබ්‍ය- කබානසංවතනනිකො¹ භොති -පෙ- යො සබ්බ- ලුහසො පිසුනාය වාචාය විපාකො මනුස්සභූතස්ස මිතෙනහි හෙදනසංවතනනිකො භොති -පෙ- යො සබ්බලුහසො ඵරුසාය වාචාය විපාකො මනුස්ස- භූතස්ස අමනාපසද්දසංවතනනිකො භොති -පෙ-

² අට්ඨකඛගුහකර - දුමවරිතට්ඨකසුත්ත

¹ අබ්‍යුතබ්‍යකබ්‍යසංවතනනිකො - සිමු, PTS

22 9

ආසෙවනපච්චය කථා

[සම්බුද්ධයෝ කුණ්ඩලයෙහි, මොහොතකදී සිට ආසෙවනප්‍රත්‍යය සෙවුනා කිසි දහමක් නැත එහෙයින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයකාසයක් නැත. ආසෙවනප්‍රත්‍යය බැවින් උපන් කිසි බව්‍යයක් නැතැ'යි සමහර උපකරණපථකයන් සෙසින් ලබති හත්තවුන්ගේ වාද බිඳහට 'ආසෙවන පච්චය කථා' එයි.]

1 ස පු	කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයකාසයක් නැද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද නො "මහණෙනි, ප්‍රාණඝාතකමය ආසෙවන කරනලද්දේ භාවිත කරනලද්දේ බහුල කරනලද්දේ නිරු පිණිස පවත්නේ යැ නිරිසන් යොන් පිණිස පවත්නේ යැ ප්‍රෙතවිෂය පිණිස පවත්නේ යි ප්‍රාණ-ඝාතයාගේ හැමට ලක්ෂ වූ යම් විපාකයක් ඇද්ද, හේ මනුෂ්‍ය වූවහුට අලපාසු පිණිස පවත්නේ වේ" යයි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ.
ස පා	එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයකාසයක් ඇත
2 ස පු	කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයකාසයක් නැද්ද?
ප පටිඤ්ඤ	එසේ යැ
ස අනු	භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො "මහණෙනි, අදහතාදානකමය ආසෙවන කරන ලද්දේ පුරුදු කරනලද්දේ පුනපුනා වඩනලද්දේ නිරු පිණිස පවත්නේ යැ නිරිසන්යොති පිණිස පවත්නේ යැ ප්‍රෙතවිෂය පිණිස පවත්-නේ යි අදහතාදානකමයාගේ හැමට ලක්ෂ යම් විපාකයක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට භොග-ව්‍යසන පිණිස පවත්නේ වෙයි කාමමිථ්‍යා-වාරකමයාගේ හැමට ලක්ෂ යම් විපාකයක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට සතුරුවෙර පිණිස වැටෙන්නේ වෙයි මාෂාවාදකමයාගේ හැමට ලක්ෂ යම් විපාකයක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට අතුතාබ්‍යාන (බොරු වොදනා) පිණිස වැටෙන්නේ වෙයි පිශුනවචන කමයාගේ හැමට ලක්ෂ යම් විපාකයක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට මිතුරන් කෙරෙන් බිඳුනා පිණිස පවත්නේ වෙයි පරුෂවචනයාගේ හැමට ලක්ෂ යම් විපාකයක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට අමනාපශබ්ද පිණිස පවත්නේ වෙයි

යො සබ්බලහුසො සම්මප්පලාපස්ස¹ විපාකො
මනුස්සභූතස්ස අනාදෙයාව්‍යවසංවත්තනිකො
හොති සුරාමෙරයපානං භික්ඛවෙ අසෙවිතං
-පෙ- යො සබ්බලහුසො සුරාමෙරයපානස්ස
විපාකො මනුස්සභූතස්ස උම්මත්තකසංවත්තනි-
කො හොති”ති² අප්‍රේව සුත්තනෙතො’ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමන්තා

ස පා

තෙන හි අප්ථි කාචි ආසෙවනපච්චයතො’ති.

8 ස. පු.

නප්ථි කාචි ආසෙවනපච්චයතො’ති.

ප. පටිඤ්ඤ

ආමන්තා

ස. අනු.

නනු වුත්තං භගවතා: “මිච්ඡාදිට්ඨි භික්ඛවෙ
ආරුහිතො භාවිතො ඛුද්ධිකතො නිරයසංවත්තනිකො
තිරච්ඡානගොතිසංවත්තනිකො පෙතතිවිසයසං-
වත්තනිකො”ති අප්‍රේව සුත්තනෙතො’ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමන්තා

ස පා

තෙන හි “අප්ථි කාචි ආසෙවනපච්චයතො”ති

4 ස. පු:

නප්ථි කාචි ආසෙවනපච්චයතො’ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමන්තා

ස අනු

නනු වුත්තං භගවතා: “මිච්ඡාසංකප්පො -පෙ-
මිච්ඡාසමාධි භික්ඛවෙ ආරුහිතො භාවිතො
-පෙ- පෙතතිවිසයසංවත්තනිකො”ති අප්‍රේව
සුත්තනෙතො’ති

ප. පටිඤ්ඤ

ආමන්තා

ස පා

තෙන හි අප්ථි කාචි ආසෙවනපච්චයතො’ති

5 ස. පු

නප්ථි කාචි ආසෙවනපච්චයතො’ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමන්තා.

1 සමප්පලාපස්ස - සිවු

2 අට්ඨකච්ඡාකර - දුම්මරිකපාකසුත්ත

සමථප්‍රලාපයාගේ හැට්ට ලඝු යම් විපාකයෙක් ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට අනාදෙය (නො පිළිගත-
යුතු) වචන පිණිස පවත්නේ වෙයි මහණෙනි,
රහමෙරපත්‍ර ආසෙවන කරනලද්දේ . සුරා-
මෙරයපානකමියාගේ යම් හැමට ලඝු විපාකයෙක්
ඇද්ද, ඒ මිනිස් වූවහුට උමතු ව පිණිස වැටෙන්නේ
වේ” යයි වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස පා

එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් ඇත

3 ස පු

කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස අනු

භාග්‍යවතුන් විසින් වදාරනලද නො “මහණෙනි,
මිථ්‍යාදූෂ්ටි ආසෙවන කරනලද්දී භාවිත කරන
ලද්දී ඛනුල කරනලද්දී නිරය පිණිස වැටෙන්නී
නිරිසන්ධයොනට වැටෙන්නී ප්‍රේතවිෂයට වැටෙන්නී
වේ” යයි වදාළ සූත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස පා

එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් ඇත

4 ස පු

කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස අනු

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො
“මිථ්‍යාසංකල්ප .. මහණෙනි, මිථ්‍යාසමාධි
ආසෙවන කරනලද්දේ භාවනා කරනලද්දේ
ප්‍රේතවිෂයට වැටෙන්නේ වේ” යයි වදාළ සූත්‍රාන්ත-
යෙක් ඇත්තේ මැ නො?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස පා

එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් ඇත

5 ස පු

කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයතායෙක් නැද්ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ.

ස අනු නනු වුතතං භගවතා. “සම්මාදිට්ඨි භික්ඛවෙ ආසෙවිතා භාවිතා බහුලීකතා අමතොගධා භොති අමතපරායනා අමතපරියොසානා”ති අනේ’ව සුතතනෙතා’ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස පා. තෙන හි “අනි කාචි ආසෙවනපච්චයතා”ති

6. ස. පු නනි කාචි ආසෙවනපච්චයතා’ති

ප. පටි ආමනතා

ස අනු: නනු වුතතං භගවතා සම්මාසංකප්පො භික්ඛවෙ ආසෙවිතො භාවිතො බහුලීකතො -පෙ- සම්මා- සමාධි භික්ඛවෙ ආසෙවිතො භාවිතො බහුලීකතො අමතොගධො භොති අමතපරායනො අමතපරියොසානො’ති අනේ’ව සුතතනෙතා’ති

ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා

ස පා. තෙන හි “අනි කාචි ආසෙවනපච්චයතා”ති.

ආසෙවනපච්චය කථා නිවසිතා.

- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො-
 “මහණෙනි, සමග්දූෂටීය ආසෙවන කරනලද්දී
 භාවනා කරනලද්දී ඛුල කරනලද්දී අමානයෙහි
 ඇතුළු වෙයි අමානය පිහිට කොට ඇත්තී වෙයි
 අමානය කෙළවර කොට ඇත්තී වේ” යයි වදාළ
 සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස පා එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයකායෙක් ඇත
- 6 ස පු කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයකායෙක් නැද්ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො-
 “මහණෙනි, සමග් සංකල්ප ආසෙවන කරන
 ලද්දේ වඛනලද්දේ පුනපුනා වඛනලද්දේ ..
 මහණෙනි, සමග් සමාධි ආසෙවන කරනලද්දේ
 වඛනලද්දේ පුනපුනා වඛනලද්දේ අමානයෙහි
 ඇතුළු වූයේ වෙයි අමානපරායණ වූයේ
 අමානපයඝ්වසාන වූයේ වේ” යයි වදාළ සුත්‍රාන්ත-
 යෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප. පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස පා එකරුණින් කිසි ආසෙවනප්‍රත්‍යයකායෙක් ඇත

ආසෙවනපව්වය කථා නිමි.

ඛණ්ඩ කථා

- 1 ස පු එකවිත්තකඛණ්ඩා සබ්බ ඛම්මා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු. විතෙත මහාපඨවි සණ්ඨාති, මහාසම්මදෙසු සණ්ඨාති,
සිනෙරුපබ්බතරාජා සණ්ඨාති, ආපො සණ්ඨාති,
තෙජ්ජා සණ්ඨාති, වායො සණ්ඨාති, තිණකට්ඨ-
චනපපතයො¹ සණ්ඨානති'ති

ප පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2 ස. පු එක විත්තකඛණ්ඩා සබ්බ ඛම්මා'ති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස අනු. චක්ඛායතනං චක්ඛුට්ඨිඤ්ඤාණෙන සහජාතනති.
ප. පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3 ස පු චක්ඛායතනං චක්ඛුට්ඨිඤ්ඤාණෙන සහජාතනති
ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස. අනු. නනු ආයසමා සංජිජ්ජනො ඵතදවොච “අජ්ඣතති
කඤ්ඤො² ආට්ඨසො චක්ඛුං අපරිභින්නං භොති,
බ්බිරා ච රූපා න ආපාථං ආගච්ඡති, නො ච
තජ්ජා සමන්තාභාරො භොති, නෙච තාව
තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස³ පානුභාවො භොති
අජ්ඣතතිකඤ්ඤොච ආට්ඨසො චක්ඛුං අපරිභින්නං
භොති, බ්බිරා ච රූපා ආපාථං ආගච්ඡති,
නො ච තජ්ජා සමන්තාභාරො භොති, නෙච
තාව තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස³ පානුභාවො
භොති යනො ච ඛො ආට්ඨසො, අජ්ඣතති
කඤ්ඤොච චක්ඛුං අපරිභින්නං භොති, බ්බිරා ච
රූපා ආපාථං ආගච්ඡති, තජ්ජා ච සමන්තා
භාරො භොති, ඵවා තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස
පානුභාවො භොති”ති⁴ අතෙච සුත්තතෙනො'ති

ප පටිඤ්ඤා ආමන්තා
ස පා. තෙන හි න වත්තබ්බං “චක්ඛායතනං චක්ඛු
ට්ඨිඤ්ඤාණෙන සහජාත”නති

1 තිණකට්ඨවකපාඨිකා - සිමු, මජ්ඣං PTS
2 අජ්ඣතතිකඤ්ඤොච - සිමු, මජ්ඣං
3 විඤ්ඤාණභාගස්ස - සිමු
4 අජ්ඣතතිකාය - මහාභට්ටපදපථ සුත්ත

22 10.

සමණික කපා

[යම් හෙයෙකින් සජ්ඣානාදි ධර්මයෝ අනිත්‍ය වෙත් ද, එහෙයින් ඔහු හැම එකවිත්තස්මයක වෙත් මැ යැ. අනිත්‍යතා සංඝකාරධර්මය සමාන වුව ද එකෙක් වහා බිඳෙයි, එකෙක් වහා නො බිඳෙයි මෙහි ලා කවර නියමයෙන් මේ දැයි සුච්ඡෙද අපරයෙලනිකාය වාසීන් ගේ ලබ්බියෙක් ඇද්ද උන් ගෙන 'එකවිත්තස්මයක කපා' එයි.]

- 1 ස පු සජ්ඣානාදි ධර්මයෝ එකවිත්තස්මයක වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු විත්තයෙහි මහාපාච්ඡිය පිහිටා ද, මහා සමුද්‍රය පිහිටා ද, සිනෙරුපච්ඡිකරාජයා පිහිටා ද, අබ්බාතු පිහිටා ද, තෙජස් පිහිටා ද, වායු පිහිටා ද, තාණ්හාභවනස්පනිත්‍ර පිහිටන් ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 2 ස පු හැම ධර්මයෝ එකවිත්තස්මයක වෙත් ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු චක්‍ෂුරායතනය චක්‍ෂුර්විඤ්ඤාය හා සමග සහජාත වේ ද?
- ප පටි එසේ නො කියැයුතු යැ
- 3 ස පු චක්‍ෂුරායතනය චක්‍ෂුර්විඤ්ඤාය හා සමග සහජාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු ආයුෂමත් ශාඛිපුත්‍ර තෙරණුවෝ තෙල වදලාහු නො; "ඇවැත්ති, ආධ්‍යාතමික චක්‍ෂුසත් නො බිඳුණේ වේ ද, බාහිර රූපයෝත් ආපාඨයට (හමුවට) නො එත් ද, තදනුරූප (එසින් උපත්) මනසිකාරයත් නො වේ ද, ඒ තාක් තදනුරූප (එසින් උපත්) විඤ්ඤායාගේ ප්‍රාදුර්භාවය නො වේ මැ යි ඇවැත්ති, ආධ්‍යාතමික චක්‍ෂුසත් නො බිඳුණේ වේ ද, බාහිර රූපයෝත් ආපාඨයට එත් ද, තදනුරූප මනසිකාරත් නො වේ ද, ඒ තාක් තදනුරූප විඤ්ඤායාගේ ප්‍රාදුර්භාවය නො මැ වෙයි ඇවැත්ති, යම් හෙයකින් ආධ්‍යාතමික චක්‍ෂුසත් නො බිඳුණේ වේ ද, බාහිර රූපයෝත් ආපාඨයට එත් ද, තදනුරූප මනසිකාරත් වේ ද, මෙසේ තදනුරූපවිඤ්ඤායාගේ ප්‍රාදුර්භාවය වේ" ය යි වදල සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස පා එකරුණින් 'චක්‍ෂුරායතනය චක්‍ෂුර්විඤ්ඤාය හා සහජාත වෙති'යි නො කියැයුතු යැ

- 4 ස. පු. එකවිත්තකකණ්ණිකා සබ්බෙ ධම්මාති
ප පටි. ආමනතා
ස අනු: සොත්තායතනං -පෙ- සොත්තායතනං -පෙ- ජ්වනා-
යතනං -පෙ- කායායතනං කායවිඤ්ඤාණෙන
සහජාතනති
ප. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5 ස. පු. කායායතනං කායවිඤ්ඤාණෙන සහජාතනති
ප පටිඤ්ඤා. ආමනතා
ස. අනු. නත්තු ආයස්මා ආර්ථිසුගොතො එතදවොච
“අජ්ඣතතිකො වෙ¹ ආට්ඨසො, කායො අපරි-
හිනො හොති, බාහිරා ච ඵොට්ඨබ්බො න අපාථා
ආගච්ඡනති, නො ච -පෙ- අජ්ඣතතිකො වෙච
ආට්ඨසො කායො අපරිහිනො හොති බාහිරා ච
ඵොට්ඨබ්බො අපාථා ආගච්ඡනති, නො ච -පෙ-
යතො ච බො ආට්ඨසො, අජ්ඣතතිකො වෙච
කායො අපරිහිනො හොති බාහිරා ච ඵොට්ඨබ්බො
අපාථං ආගච්ඡනති, තජ්ජා ච සමනතාභාරො
හොති, එවං තජ්ජස්ස විඤ්ඤාණභාගස්ස පාතුභාවො
හොති”ති² අධෙව සුත්තගොතො’ති
ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා
ස. පා. තෙන හි න වත්තබ්බං “කායායතනං කාය-
විඤ්ඤාණෙන සහජාත’නති
6. ප පු න වත්තබ්බං එකවිත්තකකණ්ණිකා සබ්බෙ ධම්මා’ති
ස පටිඤ්ඤා. ආමනතා
ප අනු සබ්බෙ ධම්මා නිච්චා ධූවා සස්සතා අභිපරිනාම-
ධම්මා’ති
ස. පටි න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
ප. පා. තෙන හි එකවිත්තකකණ්ණිකා සබ්බෙ ධම්මා”ති

ඛණ්ඩක කථා නිවර්තනා

ද්වාවිසතිමො වග්ගො නිවර්තනො

තස්සුඤ්ඤානං

“අත්ති කිඤ්චි සඤ්ඤාජනං අප්පභාය පරිනිබ්බානං, අරහා කුසල විතො
පරිනිබ්බායති, අරහා අනෙඤ්ජ ජිවො පරිනිබ්බායති,
අත්ති ගබ්ගසෙය්‍යාය ධම්මානිසම්මො, අත්ති ගබ්ගසෙය්‍යාය අර හත්තප්පනති,
අත්ති සුපිනගතස්ස ධම්මානිසම්මො, අත්ති සුපිනගතස්ස අර හත්තප්පනති,
සබ්බං සුපිනගතස්ස චිත්තං ද්වයාකතං,
නත්ති කාපි දාසෙවනපච්චයතා, එකවිත්තකකණ්ණිකා සබ්බෙ ධම්මා

1 වෙච - සිවු, මජ්ඣ.

2 මජ්ඣිමනිකාය - මහාසායාපදායක සුත්ත

- 4 ස. පු. සඵඛමියෝ එකච්ඡතක්‍ෂණික වෙත් ද?
- ප පටි. එසේ ය.
- ස අනු. ශ්‍රොත්‍රායතනය ස්‍රාණායතනය ජීඝවායතනය කායායතනය කායවිඤ්ඤාය හා සහජාත වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැයුතු ය.
5. ස පු. කායායතනය කායවිඤ්ඤාය හා සහජාත වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
- ස. අනු. ආයුෂමත් ශාඛිසුහු තෙරණුවෝ තෙල වදලාහු නො “ඇවැත්ති, ආර්යාත්මික කයත් නො බිඳුණේ වේ ද, බාහ්‍ය සප්‍රභවයයෝත් ආපාඨයට නො එත් ද, . ඇවැත්ති, අර්යාත්මික කයත් නොබිඳුණේ වේ ද, බාහ්‍ය සප්‍රභවයයෝත් ආපාඨයට එත් ද, ඇවැත්ති, යම් හෙයෙකින් ආර්යාත්මික කයත් නො බිඳුණේ වේ ද, බාහ්‍ය සප්‍රභවයයෝත් ආපාඨයට එත් ද, තදනුරූප චිතයිකාරත් වේ ද, මෙසේ තදනුරූපවිඤ්ඤාභාග- යාගේ ප්‍රාදුර්භාවය වේ” යයි වදල සුත්‍රානතයෙක් ඇත්තේ මැ නො?
- ප පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
- ස පා. එකරුණින් ‘කායායතනය කායවිඤ්ඤාය හා සහජාත වෙති’ නො කියැයුතු ය.
- 6 ප පු. ‘හැම දහම්හු එකච්ඡතක්‍ෂණිකයහ’යි නො කියැ- යුතු වේ ද?
- ස පටිඤ්ඤා. එසේ ය.
- ප අනු. හැම දහම්හු නිත්‍ය ධ්‍රැව ශාශ්වත අවිපරිණාම ස්වභාව ඇත්තාහු වෙත් ද?
- ස පටි. එසේ නො කියැයුතු ය.
- ප පා. එකරුණින් හැම දහම්හු එකච්ඡතක්‍ෂණික වෙති

ක්‍ෂණික කථා නිමි

ද්වාවිංශද්වෛය නිමි.

එහි උද්දාය.

පරිනිබ්බානකථා යැ කුසලචිත්තකථා යැ ආනෙඤ්ජ කථා යැ ධම්මානි- සමයකථා යැ තිස්සො’පි කථා යැ අබ්‍යාකතකථා යැ ආසෙවනපච්චය කථා යැ බණිකකථා යි.

තෙව්සතිමො වගෙහා

23 1

එකාබිජ්ජාය කථා

1 ස පු

එකාබිජ්ජායෙන¹ මෙට්ඨනො ධම්මො පතිසෙවි-
තබ්බො²ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා.

ස අනු

එකාබිජ්ජායෙන අසමනෙන³ භොතබ්බං
අභිකමුනා භොතබ්බං ජිනාමුලෙන⁴ භොතබ්බං
පාරාජිකෙන භොතබ්බනති

ප. පටි

න භෙවං වතතබ්බං -පෙ-

2 ස පු

එකාබිජ්ජායෙන මෙට්ඨනො ධම්මො පතිසෙවි-
තබ්බො²ති

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු:

එකාබිජ්ජායෙන පාණො භනතබ්බං -පෙ-
අදින්නං අදිතිතබ්බං -පෙ- මුසං භණ්ණිතබ්බං -පෙ-
පිසුනං භණ්ණිතබ්බං -පෙ- ඵරුසං භණ්ණිතබ්බං -පෙ-
සමථං පලපිතබ්බං -පෙ- සන්ති ඡෙදිතබ්බං⁵
-පෙ- නිලොපං කාතබ්බං -පෙ- එකාගාරිකං
කාතබ්බං -පෙ- පරිපඤ්චං ධ්වංතබ්බං -පෙ-
පරදුරො භනතබ්බං -පෙ- භාමසානො⁶
කාතබ්බං -පෙ- නිගමසානො⁶ කාතබ්බො²ති

ප. පටි

න භෙවං වතතබ්බං -පෙ-

එකාබිජ්ජායකථා නිවසිතා.

1 එකාබිජ්ජායො - PTS

2 අසමනෙන - සිමු,

3 ජිනාමුලෙන - සිමු,

4 ඡෙදිතබ්බං - සිමු, PTS

5 භාමසානො - සිමු, මජ්ඣං, සෘෂ්ටි

6 නිගමසානො - සිමු, මජ්ඣං, සෘෂ්ටි

තෙවිසිවන වග

23 1

එකාබිප්පාය කථා

[කාරුණ්‍යයෙන් එකාබිප්පාය ඇති වූ චේවසි, සසර දී එක්වම්හයි සත්‍රිය හා සමග බ්‍රද්ධපුජාදිය කොට ප්‍රාථනා කැබිම් වශයෙන් එකාබිප්පාය ඇති වූ චේවසි, මෙසේ සත්‍රිපුරුෂ දෙදෙනා මැ එකාබිප්පාය ඇති වූ මෙමුනු බිම් සෙවන කටයුතු යයි අනික වෛතුලාවාදීන් සෙසින් ලබා ගන්නාවූන්ගේ වාද බිඳුනට 'එකාබිප්පාය කථා' එයි]

1 ස පු. එකාබිප්පායයෙන් මෙමුනුබිම් සෙවන කටයුතු වේ ද?

ප පටිඤ්ඤා: එසේ යැ

ස. අනු. එකාබිප්පායයෙන් අශ්‍රමණ විසයුතු වේ ද, අභික්‍ෂු විසයුතු වේ ද, ජිනනමුල විසයුතු වේ ද, පාරාජික විසයුතු වේ ද?

ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ . .

2 ස. පු. එකාබිප්පායයෙන් මෙමුනුබිම් සෙවන කටයුතු වේ ද?

ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.

ස. අනු. එකාබිප්පායයෙන් ප්‍රාණඝාත කළයුතු වේ ද .. අධිනාදන් කළයුතු වේ ද, මුසවා බිණ්ණියුතු වේ ද, පිසුනුබස් බිණ්ණියුතු වේ ද පරොක්ඛස් බිණ්ණියුතු වේ ද පලස් බිණ්ණියුතු වේ ද .. සකිච්ඡේද කළයුතු වේ ද මහාවිලොප කළයුතු වේ ද, එකාගාරික කම් කළයුතු වේ ද (කථපලා සොරකම් පිණිස) මහමග සිටියුතු වේ ද පරමුච්ඡන් කරා යායුතු වේ ද ගම් පැහැරීම් කළයුතු වේ ද නියමගම්පැහැරීම් කළයුතු වේ ද?

ප. පටි. එසේ නො කියැයුතු යැ . .

එකාබිප්පාය කථා නිමි

අරහත්තවණ්ණ කථා

- 1 ස පු. අරහත්තානං වණ්ණණන අමනුස්සා මෙට්ඨනං
ධම්මං පඤ්ඤාචරන්ති
- ප පටිකද්ද. ආමනතා.
- ස අනු: අරහත්තානං වණ්ණණන අමනුස්සා පාණං
හනන්ති -පෙ- අදින්නං ආදියන්ති -පෙ- මුසා
හනන්ති -පෙ- පිටුනා හනන්ති -පෙ- ඵරුසා
හනන්ති -පෙ- සම්ඵං පලපන්ති -පෙ- සක්ඛිං
ජිජුන්ති -පෙ- නිලෙලාපං හරන්ති -පෙ-
ඵකාගාරිකා කරොන්ති -පෙ- පරිපඤ්ඤා
තිට්ඨන්ති -පෙ- පරදුරං ගව්ඡන්ති -පෙ-
ගාමිකානං කරොන්ති -පෙ- නිගමිකානං
කරොන්ති'ති
- ප පටි. න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

අරහත්තවණ්ණ කථා නිවසිතා

23. 2.

අර්භනවණ්ණ කථා

[සමාදාන ඉදිකම් ඇති සමාදාන ආකලප ඇති පාපසිඤ්ඤා දක රහත්වෙසින් සිට අමනුෂ්‍යයෝ මෙමුත්තඛිමිසෙවන කෙරෙහි'හි සමහර උත්තරාපථකයන් සෙසින් ලබ්ධි ගන්ධවුන්ගේ වාද බිදුනට 'අර්භන-වණ්ණ කථා' එබි]

1 ස.ප්‍ර	රහත්වෙතින් (රහත් වෙසින්) අමනුෂ්‍යයෝ මෙමුත්තඛිමිසෙවන කෙරෙහිද?
ප පටිඤ්ඤා	එසේ යැ
ස අනු	රහත්වෙතින් අමනුෂ්‍යයෝ ප්‍රාණඤාත කෙරෙහි ද . අසිනාදන් කෙරෙහි ද මුසවා බෙණෙත් ද පිසුහුබස් බෙණෙත් ද පරොස්බස් බෙණෙත් ද පලස් බෙණෙත් ද.. සංකිච්ඡි ද කෙරෙහි ද නිලොපහරණ (මහාවිලෝප) කෙරෙහි ද එක් ගෙයක් පැහැරගන්නා කම් කෙරෙහි ද කඛපලාසොරකම් කෙරෙහි ද විරමු සොරකම් කෙරෙහි ද ගම්පහරනා කම් කෙරෙහි ද නිසම්ගම්පහරනා කම් කෙරෙහි ද?
ප පටි	එසේ නො කියැහුණු යැ

අර්භනවණ්ණ කථා නිමි.

23 3.

ඉසාරියකාමකාරිකා¹ කථා

- 1 ස පු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු විනිපාතං
ගවුන්ති
- ප. පටිඤ්ඤා** ආමන්තා
- ස. අනු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු නිරයං
ගවුන්ති -පෙ- සඤ්චිමං ගවුන්ති -පෙ- කාලසුත්තං
ගවුන්ති -පෙ- තාපනං ගවුන්ති -පෙ- පතාපනං²
ගවුන්ති -පෙ- සංඝකායං ගවුන්ති පො- රොරුච.
ගවුන්ති -පෙ- අවිච්චිං ගවුන්ති
- ප. පටි** න හෙවං වාගාබේබ් -පෙ-
- 2. ස පු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු විනි-
පාතං ගවුන්ති
- ප. පටිඤ්ඤා** ආමන්තා.
- ස. අනු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු විනිපාතං
ගවුන්ති අනෙව සුත්තනෙහා
- ප. පටි** නහි
- ස. ස** හඤ්ඤි බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු
විනිපාතං ගවුන්ති නනෙව සුත්තනෙහා,
- ස. පා** ඡො ව වන රෙ වාගාබේබ් “බොධිසතෙහා
ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු විනිපාතං ගවුන්ති”ති
- 3 ස පු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු ගබ්භ-
භේයං ඔක්කමන්ති
- ප. පටිඤ්ඤා** ආමන්තා³
- ස. අනු** බොධිසතෙහා ඉසාරියකාමකාරිකාහෙතු නිරයං
උපපජ්ජෙය් -පෙ- නිරවුණ්ණයොතිං උපපජ්ජෙ-
ය් ති
- ප. පටි** න හෙවං වාගාබේබ් -පෙ-

1 ඉසාරියකාමකාරිකා කථා - ඡේතං

2 මහානිකායං - ඡේතං

3 ආමන්තා - භාෂි PTS

23 3

ඉසාරියකාමකාරිතා කථා.

[“බෝසත් පදදනනානාදියෙහි පෙණෙන පරිදි ඵෙඤ්චයාසීකාම-
කාරී බව (කම්බලය නොව සිය කැමැත්තෙන් ක්‍රියා කිරීම) හෙතුකොට
ගෙන නිජසත් ගත වෙයි, විනිපාතයට යෙයි, ගභීශයාචට බැසගනී,
දුෂකරක්‍රියා කෙළේ යැ, චෛරමා නො වැඩනු කෙළේ යැ. අන්‍ය-
ශාසනාවක්හු උදෙසි”යයි අනිකනිකායවාසීන් යෙයින් ලබති භත්ත
මුන්ගේ මාද බිඳුනට “ඉසාරියකාමකාරිතා කථා” එයි]

1 ස පු

බෝසත් ඵෙඤ්චයාසීකාමකාරිතා (අදහස ඉටුකිරීමට
සිය කැමැත්තෙන් ක්‍රියා කිරීම) හෙතුවින් විනි-
පාතයට (නිරයට වුවත්) යන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස අනු

බෝසත් ඵෙඤ්චයාසීකාමකාරිතා හෙතුවින් නිරයට
යන්නේ වේ ද . සඤ්චමහනිරයට යන්නේ
වේ ද කාලසුත්‍රමහනිරයට යන්නේ වේ ද
තාපමහනිරයට යන්නේ වේ ද ප්‍රතාපමහ-
නිරයට යන්නේ වේ ද සබ්බක මහනිරයට
යන්නේ වේ ද රොරම මහනිරයට
යන්නේ වේ ද අවිච්ඡිමහනිරයට යන්නේ වේ ද?

ප පටි

එසේ නො කියැවුණු යැ

2 ස පු

බෝසත් ඵෙඤ්චයාසීකාමකාරිතා හෙතුවින් විනි-
පාතයට යන්නේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස අනු

‘බෝසත් ඵෙඤ්චයාසීකාමකාරිතා හෙතුවින් විනි-
පාතයට යෙති’යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක් ඇත්තේ
මැ වේ ද?

ප පටි

නැත

ස ඨ

ඉදින් බෝසත් ඵෙඤ්චයාසීකාමකාරිතා හෙතුවින්
විනිපාතයට යෙති’යි වදාළ සුත්‍රාන්තයෙක්
නැත්තේ මැ වී නම්,

ස පා

භවත, ‘බෝසත් ඵෙඤ්චයාසීකාමකාරිතා හෙතුවින්
විනිපාතයට යෙති’යි නො කියැවුණු මැ යැ

3 ස. පු

බෝසත් ඵෙඤ්චයාසීකාමකාරිතා හෙතුවින් ගභී-
ශයාචට (ගැබගොවීමට) වදනේ වේ ද?

ප පටිඤ්ඤ

එසේ යැ

ස අනු

බෝසත් ඵෙඤ්චයාසීකාමකාරිතා හෙතුවින් නිර-
යෙහි උපදනේ වේ ද නිරිසන්ධොන්ති උපදනේ
වේ ද?

ප පටි

එසේ නො කියැවුණු යැ .

4. ස පු බොධිසතෙතා ඉසාරියකාමකාරිතාහෙතු ගබ්භ සෙය්‍යං ඔක්කමන්ති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: බොධිසතෙතා ඉද්ධිමාති
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු බොධිසතෙතා ඉද්ධිමාති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා
- ස. අනු: බොධිසතෙතනා¹ ඡන්දිද්ධිපාදො භාවිතො පෙ-
විදිද්ධිපාදො -පෙ- විතතිද්ධිපාදො පෙ
විමංසිද්ධිපාදො භාවිතො'ති
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු. බොධිසතෙතා ඉසාරියකාමකාරිතාහෙතු ගබ්භ සෙය්‍යං ඔක්කමන්ති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා
- ස. අනු: 'බොධිසතෙතා ඉසාරියකාමකාරිතාහෙතු ගබ්භ-
සෙය්‍යං ඔක්කමන්ති'ති අපේච සුත්තාදො'ති
- ප. පටි: නන්ති.
- ස. ය: හඤ්චි 'බොධිසතෙතා ඉසාරියකාමකාරිතාහෙතු ගබ්භ සෙය්‍යං ඔක්කමන්ති'ති නපේච සුත්තාදො,
- ස. දා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බෙ 'බොධිසතෙතා ඉසාරියකාමකාරිතාහෙතු ගබ්භ සෙය්‍යං ඔක්කමන්ති'ති
7. ස. පු: බොධිසතෙතා ඉසාරියකාමකාරිතාහෙතු දුක්ඛාර-
කාරිකං ආකාසී'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා
- ස. අනු: බොධිසතෙතා ඉසාරියකාමකාරිතාහෙතු සසා
කො ලොකොති පච්චාගච්ඡි² අසසාකො
ලොකොති -පෙ- අනන්තවා ලොකොති -පෙ-
අනන්තවා ලොකොති -පෙ- නා ජිවා නා
සරිරන්ති -පෙ- අඤ්ඤා ජිවා අඤ්ඤා සරිරන්ති
-පෙ- භොති තථාගතො පරමවරණාති -පෙ-
න භොති තථාගතො පරමවරණාති -පෙ- භොති
ව න ව භොති තථාගතො පරමවරණාති -පෙ-
නෙව භොති න න භොති තථාගතො පරමවරණාති
පච්චාගච්ඡති
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 බොධිසතෙතා - සිද්ධ

2. පච්චාගච්ඡි - PFS

- 4 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසා භවතුමිත්තං
ගභීයසංචාරි වදන්තේ ථෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු බෝසත් සාද්ධම්මං ථෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියායුතු යැ.
- 5 ස පු බෝසත් සාද්ධම්මං ථෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු බෝසතුත් විසින් ඡන්ද්‍රිකාද වචනලද ථෙ ද
චිත්තිකාද වචනලද ථෙ ද විචිතියාද
වචනලද ථෙ ද විමසිකාද වචනලද ථෙ ද?
- ප පටි එසේ නො කියායුතු යැ.
- 6 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසා භවතුමිත්තං
ගභීයසංචාරි වදන්තේ ථෙ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසා භවතුමිත්තං
ගභීයසංචාරි වදන්තේ ථෙ යයි වදනු සුත්‍රානුකූලයෙක්
ඇත්තේ මැ ථෙ ද'
- ප. පටි නැත
- ස ය 'ඉදින් බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසා භවතුමිත්තං
ගභීයසංචාරි වදන්තේ ථෙ' යයි වදනු සුත්‍රානුකූලයෙක්
නැත්තේ මැ ථෙ නම්,
- ස පා භවත, "බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසා භවතුමිත්තං
ගභීයසංචාරි වදන්තේ ථෙ" යයි නො කියායුතු මැ ::.
- 7 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසා භවතුමිත්තං දුට්ඨකාර-
ක්‍රියා කෙළේ ථෙ ද?
- ප. පටිඤ්ඤා එසේ යැ.
- ස අනු බෝසත් ඵෙඤ්ඤාමානසා භවතුමිත්තං
'ලොකය ආගමන යැ'යි හැඳින් ද, 'ලොකය
අභ්‍යන්තර යැ'යි 'ලොකය අන්තර්ගත යැ'යි
'ලොකය අන්තර්ගත යැ'යි 'එ මැ ජිව යැ එ මැ
භව යැ' යි 'ජිවය අනෙකෙකු භවය අනෙ-
කෙකු'යි 'සත්‍ය වර්ණන මුද්‍රා වෙ'යි 'සත්‍ය
වර්ණන මුද්‍රා නො වෙ' යයි . සත්‍ය වර්ණන
මුද්‍රා වන්නේ නො වන්නේ වෙ' යයි 'සත්‍ය
වර්ණන මුද්‍රා නො මැ වන්නේ නො ද නො
වන්නේ වෙ' යයි හැඳින් ද'
- ප පටි එසේ නො කියායුතු යැ.

8. ස පු බොධිසතො ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු දුක්කර-
කාරිකං අකාසී'ති

ප පච්ඤා ආමනතා

ස අනු 'බොධිසතො ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු දුක්කර-
කාරිකං අකාසී'ති අනෙව් සුත්තනො'ති

ප පච්ඤා නාසී

ස ස 'හඤ්චි බොධිසතො ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු
දුක්කරකාරිකං අකාසී'ති නනෙව් සුත්තනො,

ස පා නො ව වත රෙ වතනබ්බ 'බොධිසතො
ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු දුක්කරකාරිකං අකා-
සී'ති

9 ස පු බොධිසතො ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු අප-
රනතපං අකාසී, අඤ්ඤං සන්ධාරං උද්දීසී'ති

ප පච්ඤා ආමනතා

ස අනු බොධිසතො ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු සස්සතො
ලොකොති පච්චාගච්ඡි -පෙ- නෙව් හොති න න
හොති කථාගතො පරමමරණා'ති පච්චාගච්ඡි'ති

ප පච්ඤා න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-

10 ස පු බොධිසතො ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු අඤ්ඤං
සන්ධාරං උද්දීසී'ති

ප පච්ඤා ආමනතා

ස අනු 'බොධිසතො ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු අඤ්ඤං
සන්ධාරං උද්දීසී'ති අනෙව් සුත්තනො'ති

ප පච්ඤා නාසී

ස ස 'හඤ්චි බොධිසතො ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු
අඤ්ඤං සන්ධාරං උද්දීසී'ති නනෙව් සුත්තනො,

ස පා නො ව වත රෙ වතනබ්බ "බොධිසතො
ඉස්සරියකාමකාරිකාගෙහු අඤ්ඤං සන්ධාරං
උද්දීසී'ති

- 8 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤායාමකාරිකා හෙතුච්ඡන් දුෂකර-
ත්‍රියා කෙළේ වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤායාමකාරිකා හෙතුච්ඡන් දුෂකර-
ත්‍රියා කෙළේ වේ'යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටි නැත
- ස ය ඉදින් 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤායාමකාරිකා හෙතුච්ඡන්
දුෂකරත්‍රියා කෙළේ වේ'යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක්
නැත්තේ මැ වී නම්,
- ස පා භවත, 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤායාමකාරිකා හෙතුච්ඡන්
දුෂකරත්‍රියා කෙළේ වේ'යයි නො කියැවුණු මැ යැ
- 9 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤායාමකාරිකා හෙතුච්ඡන් මෙරමා
නො තවනු කෙළේ ද, අන්‍යශාස්තෘවක්ත්‍ර උදෙසි ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු බෝසත් ඵෙඤ්ඤායාමකාරිකා හෙතුච්ඡන් 'ලොකය
ශාඛන යැ' යි ඇදහී ද සතච්ඡ මරණින් මතු
නො මැ වන්නේත් නො ද නො වන්නේත් වේ'
යයි ඇදහී ද?
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 10 ස පු බෝසත් ඵෙඤ්ඤායාමකාරිකා හෙතුච්ඡන් අන්‍ය
ශාස්තෘවක්ත්‍ර උදෙසි ද?
- ප පටිඤ්ඤා එසේ යැ
- ස අනු 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤායාමකාරිකා හෙතුච්ඡන් අන්‍ය
ශාස්තෘවක්ත්‍ර උදෙසි'යයි වදාල සුත්‍රාන්තයෙක්
ඇත්තේ මැ වේ ද?
- ප පටි නැත
- ස ය ඉදින් 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤායාමකාරිකා හෙතුච්ඡන්
අන්‍ය ශාස්තෘවක්ත්‍ර උදෙසි'යයි වදාල සුත්‍රාන්ත-
යෙක් නැත්තේ මැ වී නම්,
- ස පා භවත, 'බෝසත් ඵෙඤ්ඤායාමකාරිකා හෙතුච්ඡන්
අන්‍ය ශාස්තෘවක්ත්‍ර උදෙසි'යයි නො කියැවුණු
මැ යැ

පතිරූප කථා

1 හ පු

අනි න රාගො රාගපතිරූපකොති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

අනි න එසෙසා එසසපතිරූපකො, අනි න වේදනා
වේදනාපතිරූපකා, අනි න සංකල්ප සංකල්පති-
රූපකා, අනි න චේතනා චේතනාපතිරූපකා,
අනි න චිත්තං චිත්තපතිරූපකං, අනි න සංඛා
සංඛාපතිරූපකා, අනි න විරිඤ්ඤං විරිඤ්ඤපතිරූපකං,
අනි න සති සතිපතිරූපකා, අනි න සමාධි
සමාධිපතිරූපකො, අනි න පඤ්ඤා පඤ්ඤාපති
රූපකා'ති

ප පටි

න ගෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

2 ස පු

අනි න දෙසො දෙසපතිරූපකො -පෙ- අනි න
මොගො මොගපතිරූපකො -පෙ- අනි න
කිලෙසො කිලෙසපතිරූපකො'ති

ප පටිඤ්ඤ

ආමනතා

ස අනු

අනි න එසෙසා එසසපතිරූපකො -පෙ- අනි න
පඤ්ඤා පඤ්ඤාපතිරූපකා'ති.

ප. පටි

න ගෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

23 4

පතිරූප කථා

[මෙම කතා මාලා සඳහා රාග නො වූ රාගප්‍රතිරූපකයෙක් ඇතැයි ද, ජප්පි මාලයෙහි කොකානා සඳහා දෙව් නො වූ දෙව්ප්‍රතිරූපකයෙක් ඇතැයි ද, සබ්බොතපාදය සඳහා මොහ නො වූ මොහප්‍රතිරූපකයෙක් ඇතැයි ද, දුම්බක පුද්ගලයන්ව නිසුරන්, ස්‍රියශීලී සිසුන්ව අනුග්‍රහන්, සාමගමීන්, කල්‍යාණප්‍රයංසාන්, ආයුෂ්මත් පිළිසැව්වන් තෙරණුවන්ගේ වසලවාදයන්, භාණ්ඩවතුන් වහන්සේගේ වෙලාසිකවාදයන් මොසසුරිසවාදයන් සඳහා කෙලය නො වූ කෙලයප්‍රතිරූපකයෙක් ඇතැයි ද අනිකනිකායවාසීන් තෙසින් ලබ්ධි හත්තවුන්ගේ වාද බිඳුන්ව 'පතිරූප කථා' එයි]

- 1 ස පු රාග නො වූ රාගප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු සාගී නො වූ සාගීප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, වෙදනා නො වූ වෙදනා ප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, සංඥ නො වූ සංඥප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, වේතනා නො වූ වේතනාප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද. චිත්ත නො වූ චිත්තප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, ශ්‍රද්ධා නො වූ ශ්‍රද්ධාප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, විශ්වී නො වූ විශ්වීප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, සමාති නො වූ සමාතිප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, සමාධි නො වූ සමාධිප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද, ප්‍රඥ නො වූ ප්‍රඥප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- 2 ස පු: දේව නො වූ දේවප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද මොහ නො වූ මොහප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද කෙලය නො වූ කෙලයප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද?
 - ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
 - ස අනු සාගී නො වූ සාගීප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද ප්‍රඥ නො වූ ප්‍රඥප්‍රතිරූපකයෙක් ඇත් ද?
 - ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ

පතිරූප කථා නිමි

අපරිනිපාන කථා

1. ක. පු: රූපා අපරිනිපානකයකි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා
 ක. අනු: රූපං හ අභිච්චා, හ සංඛාරා, හ පටිච්ච-
 සමුප්පාදකා, හ ඛස්ඛමිම, හ වස්ඛමිම, හ
 විරාගඛමිම, හ නිරෝධඛමිම, හ විපරිනාමි-
 ඛමිමකි.
 ප. පටි හ හෙමා වග්ගකෙබ්බි -පෙ-
 ක. අනු: හෙතෙ රූපං අභිච්චා සංඛාරා පටිච්චසමුප්පාදකා,
 ඛස්ඛමිම, වස්ඛමිම, විරාගඛමිම, නිරෝධඛමිම,
 විපරිනාමිඛමිමකි
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා
 ක. ක. හෙත්ථි රූපං අභිච්චා සංඛාරා -පෙ- විපරිනාමි-
 ඛමිම,
 ක. පා හො ච චිත රෙ වග්ගකෙබ්බි "රූපං අපරි-
 නිපාන"කි.
 2. ක. පු දුකඛඤ්ඤාමු පරිනිපානකයකි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා
 ක. අනු. හෙතෙ "දුකඛමිම හා දුකඛා" චූඨා: භගවතා,
 රූපං අභිච්චා,
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමිනතා
 ක. ක. හෙත්ථි "දුකඛමිම හා දුකඛා" චූඨා: භගවතා,
 රූපං අභිච්චා,
 ක. පා හො ච චිත රෙ වග්ගකෙබ්බි "දුකඛඤ්ඤාමු
 පරිනිපාන"කි

අපරිනිපථන කථා

[“දුක්ඛමෙව හි සත්තනාති” ආදී වචන නිසා දුෂ්ඨය මැ පරිනිප්පන්න වෙයි අවශ්‍ය සංකල්පනානිවාරණයට ධර්මයෝ අපරිනිප්පන්න වෙතියි සමහර උත්තරාපථකයන් හා හෙතුවාද නිකායවාසීන් සෙසින් ලබ්‍ධි හත්තවුන්ගේ වාද බිඳුනට ‘අපරිනිපථන කථා’ එයි]

- 1 ස. පු රූපය අපරිනිප්පන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු රූපය අනිත්‍ය, සංස්කෘත, ප්‍රතිත්‍ය-සම්ප්‍රත්‍යක්‍ය නො, ක්‍ෂයස්වභාව ඇත්තේ නො, ව්‍යයස්වභාව ඇත්තේ නො, විරාගස්වභාව ඇත්තේ නො, නිරෝධස්වභාව ඇත්තේ නො විපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ නො වේ ද?
- ප පටි. එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු රූපය අනිත්‍ය, සංස්කෘත, ප්‍රතිත්‍යසම්ප්‍රත්‍යක්‍ය නො? ක්‍ෂයස්වභාව, ව්‍යයස්වභාව, විරාගස්වභාව, නිරෝධස්වභාව විපරිණාමස්වභාව ඇත්තේ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස. ය ඉදින් රූපය අනිත්‍ය, සංස්කෘත විපරිණාම-ස්වභාව ඇත්තේ වී නම්,
- ස පා භවත, ‘රූපය අපරිනිප්පන්න වෙති’යි නො කියැ-වුණු මැ යැ
- 2 ස පු දුෂ්ඨය මැ පරිනිප්පන්න වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ.
- ස අනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘යමක් අනිත්‍ය වී නම් ඒ දුෂ්ඨ යැ’යි වදාරනලද නො? රූපය අනිත්‍ය වේ ද?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය. ඉදින් “යමක් අනිත්‍ය වී නම් ඒ දුෂ්ඨ වේ”යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද වී නම්, රූපය අනිත්‍ය වී නම්,
- ස. පා භවත, දුෂ්ඨය මැ පරිනිප්පන්න වෙතියි නො කියැවුණු මැ යැ.

3 ස පු

වේදනා -පෙ- සංකෘතිය -පෙ- සංකාරා -පෙ-
විකල්පණ -පෙ- විකල්පණ -පෙ- විකල්පණ -පෙ-
තනං -පෙ- විකල්පණ -පෙ- විකල්පණ -පෙ-
විකල්පණ -පෙ- අසංකල්පණ අපරි-
නිප්පනනා

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

අසංකල්පණ අනිවිච්ඡා -පෙ- න විපරිනාම
ධම්ම'නා

ප පටි

න ගෙවං විතතබ්බ -පෙ-

ස අනු

නනු අසංකල්පණ අනිවිච්ඡා සංකල්පණ -පෙ-
විපරිනාමධම්මනා

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස ස

හස්සි අසංකල්පණ අනිවිච්ඡා සංකල්පණ පටිච්ඡ-
සම්ප්පාදනං බලධම්මං වශධම්මං විරාගධම්මං
නිරෝධධම්මං විපරිනාමධම්මං,

ස පා

නො ව වන රෙ විතතබ්බ “අසංකල්පණ
අපරිනිප්පන”නා

4 ස පු

දුක්ඛඤ්ඤාපටිප්පනනා

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස අනු

නනු “අනිවිච්ඡා නං දුක්ඛං වුත්තං භගවතා,
අසංකල්පණ අනිවිච්ඡා

ප පටිඤ්ඤා

ආමනතා

ස ස

හස්සි ‘අනිවිච්ඡා නං දුක්ඛං’ වුත්තං භගවතා,
අසංකල්පණ අනිවිච්ඡා,

ස පා

නො ව වන රෙ විතතබ්බ “දුක්ඛඤ්ඤාපටි-
ප්පනනා”නා

අපරිනිප්පන කථා නිවසිතා

භෙදිකනිවසා වග්ගො නිවසිතො

- 3 ස පු වෙදනා සංඥ ස සකාරයෝ විඤාන
චක්ෂුරායනන ධර්මායනන චක්ෂුර්ධාතු
ධම්මාතු චක්ෂුරිඤ්ඤ අඤ්ඤාතාචිඤ්ඤ අපරි-
නිප්පන්න වේ ද'
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු අඤ්ඤාතාචිඤ්ඤ අනිත්‍ය නො වේ ද විපරිණාම-
සවභාව ඇත්තේ නො වේ ද'
- ප පටි එසේ නො කියැවුණු යැ
- ස අනු අඤ්ඤාතාචිඤ්ඤ අනිත්‍ය, සංසකාත විපරිණාම-
සවභාව ඇත්තේ නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් අඤ්ඤාතාචිඤ්ඤ අනිත්‍ය, සංසකාත, ප්‍රතිත්‍ය
සමුත්පන්න, ඤායධම්, ව්‍යයධම්, විරාගධම්, නිරෝධ
ධම්, විපරිණාමධම් වී නම්,
- ස පා භවත, 'අඤ්ඤාතාචිඤ්ඤ, අපරිනිප්පන්න වෙති'යි
නො කියැවුණු මැ යැ
- 4 ස පු දුඃඛය මැ පරිනිප්පන්න වේ ද'
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස අනු 'යමස් අනිත්‍ය වී නම් ඒ දුඃඛ වේ' යයි භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ විසින් වදාරනලද නො? අඤ්ඤාතා-
චිඤ්ඤ අනිත්‍ය නො?
- ප පටිඤ්ඤ එසේ යැ
- ස ය ඉදින් 'යමස් අනිත්‍ය වී නම් ඒ දුඃඛ වේ' යයි
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරනලද වී නම්,
අඤ්ඤාතාචිඤ්ඤ අනිත්‍ය වී නම්,
- ස පා භවත, 'දුඃඛය මැ පරිනිප්පන්න වෙති'යි නො
කියැවුණු මැ යැ

අපරිනිප්පන්න කපා නිමි

තෙවිසිවන වග නිමි

නසං උද්දානං:

එකාධිප්පායෙන මෙට්ඨනො ධම්මො පතිසෙවිතබ්බො,
 අරහන්දානං වණ්ණණන අමනුස්සා මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවන්ති
 බොධිසත්තො ඉස්සරියකාමකාරිතාහෙතු චිතිපාතං ගච්ඡති,
 ගබ්භසෙය්‍යං ඔකකමති දුක්ඛකරකාරිකං අකාසි අපරන්තපං අකාසි
 අඤ්ඤං සන්ධාරං උද්දාසි අත්ථි න රාගො රාගපතිරූපකො,
 අත්ථි න දෝසො දෝසපතිරූපකො අත්ථි න මොහො මොහපතිරූපකො,
 අත්ථි න කිලෙසො කිලෙසපතිරූපකො
 රූපං අපරිනිප්පන්නං අඤ්ඤානුච්ඡිද්‍රියං අපරිනිප්පන්නන්ති

- (1) “මහා නිශ්ශමො අනුසයා නිශ්ශයො බුද්ධකපඤ්චමො
 පරප්පවාදමදදනො සුත්තමූලසමාහිතා උප්පේතනා සන්තිසමසෙ”ති

කථාවන්තූපපකරණං පඤ්චහිංසනාණවාරං නිට්ඨිතං

කථාවන්තූපපකරණං සම්මතං

එහි උද්දාය

එකාධිප්‍රාය කථා යැ අරහනතවණ්ණ කථා යැ ඉසාරියකාමකාරිකා කථා යැ පතිරූප කථා යැ අපරිනිප්ථන කථා යි

- (1) “(මහත් කථාවස්තු ඇතුළත් කළ වග්ගී ඇතියෙන්) මහාපණ්ණාසක යැ, (නිසාම කථායෙන් ආරබ්ධ වග්ගී ඇතියෙන් දෙවැනි) නිසාම පණ්ණාසක යැ, (අනුසය කථායෙන් ආරබ්ධ වග්ගී ඇතියෙන් තෙවැනි) අනුසය පණ්ණාසක යැ, (නිග්ගහ කථායෙන් ආරබ්ධ වග්ගී ඇතියෙන් සිසු වැනි) නිග්ගහ පණ්ණාසක යැ, (‘සාසනකථා’ ආදී කුඩා කථා ඇතුළත් කෙළෙන්) පස්වැනි වැ සිටුහා වුද්දක කාණ්ඩ යැ, යන මේහැම (එකෙන් එකෙන් වෙන වෙන) පරවාද මඩනේ වෙයි. (මොහු හැම සාධක වශයෙන්) සුත්‍රමූල ඇති වැ ශාස්තෘසමයෙහි බැබළුම් ඇත්තාහුයැ”

කථාවස්තුප්‍රකරණයෙහි පන්තිස් බණවර නිමි.

කථාවස්තුප්‍රකරණය සමාපත යි.

කථාවක් පිළිබඳව

කතියෝ හාගෝ

අනුකූලවීමේ කා

- I ආකලසුකනනානුකූලමණිකා
- II සංඝඝනාමානුකූලමණිකා
- III ගාථාදිපාදනුකූලමණිකා
- IV විසෙසපදනුකූලමණිකා

I

ආහටසුභාගතානුකම්මණිකා

පිටස්මකානි

අ

අජ්ඣන්තිකඤ්ච ආවුසො චන්ඩුං -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය - මහාහත්ථිපදෙපම සුත්ත)	498
අජ්ඣන්තිකො චෙ ආවුසො කායො -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය - මහාහත්ථිපදෙපම සුත්ත)	500
අඤ්චාලී සම්පහෙදකො -පෙ- (චූළලවග්ගපාලි - සම්පහෙදකකඛ්ඛික)	422
අදීනනාදනාහං භික්ඛවෙ ආසෙවීතං -පෙ- (අට්ඨකඛතුත්තර - දුච්චරිතවිපාක සුත්ත)	492
අද්දසං ඛො අහං භික්ඛවෙ බුද්ධචන්ඩුනා ලොකා -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය, මූලපණ්ණාසක-අරියපරියෙසන සුත්ත)	416
අභිඤ්ඤායාහං භික්ඛවෙ ධම්මං දෙසෙමි -පෙ- (තිකඛතුත්තර - හරණ්ඩුවග්ග)	328
අහං ඛො තිගණ්ඨා-පෙ-(මජ්ඣිමනිකාය-චූළදුක්ඛකඛ්ඛිසුත්ත).	42

ආ

ආපාසිකො තෙරසිකො -පෙ- දසකඛතුත්තර - පඨම ආනන්දසුත්ත)	92, 424
--	---------

ඉ

ඉදං දුක්ඛං අරියසම්මතනි -පෙ- (මහාවග්ගසංසුත්ත-ධම්මවක්ඛකපචන්තනසුත්ත)	448
ඉධ පුණ්ණ එකච්චො සත්ථාපජ්ඣම්පි පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය, මජ්ඣිමපණ්ණාසක - කුක්කුරවතීයසුත්ත)	224
ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො සම්නනායකො භොති එකනාකාලකෙභි අකුසලෙති ධම්මෙති -පෙ- (සත්තකඛතුත්තර - උදකුපම සුත්ත)	406
ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො පුග්ගලො -පෙ- (සත්තකඛතුත්තර-උදකුපමසුත්ත)	404, 408
ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චන්ඩුනා රූපා දිස්වා -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය, මූලපණ්ණාසක මහාගොපාලකසුත්ත)	54

ඊ

ඊතමිද්දාහං භික්ඛවෙ සමයං උත්තරධායං -පෙ- (ද්විතීකාය, මහාවග්ග - මහාපදනසුත්ත)	324
ඊතමිද්දාහං භික්ඛවෙ සමයං උරුවෙලායං -පෙ- (අභිතුත්තරනිකාය, උරුවෙලවග්ග-පඨමඋරුවෙලසුත්ත)	324
කම්මේයා චන්තති ලොකො -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය, සුත්තනිපාත - වාසෙට්ඨසුත්ත)	286

ව

- විකසෝ බෝ ඉමා ආනද දකිණිවිසුද්ධියෝ - පෙ-
 (මජ්ඣිමනිකාය - දකිණි විහරිතසුත්ත) 320
- වතුනනං හිකබ්බෙ ඛමමානං - පෙ-
 (වතුකකඛගුත්තර - පාටිභොගසුත්ත) 38
- වතකාරිමානි හිකබ්බෙ සුචිදුරවිදුරා - පෙ-
 (වතුකකඛගුත්තර, රොහිතස්ස වග්ග) 104, 108, 122, 374

ක

- කමේනං හිකබ්බෙ තිරයපාලා - පෙ-
 (මජ්ඣිමනිකාය - දෙවදුතසුත්ත) 432, 434
- කස්ස එවං ජානතො එවං පස්සතො - පෙ-
 (දීඝනිකාය - සාමුඤ්ඤඵලසුත්ත) 108

නි

- නිෂ්ඨිමානි හිකබ්බෙ කථාවඤ්ඤි - පෙ-
 (තිකඛගුත්තර - මහාවග්ග) 194, 196

නා

- නාහං හිකබ්බෙ සඤ්චෙතනිකානං - පෙ-
 (දසකඛගුත්තර - පඨමසඤ්චෙතනිකසුත්ත) ... 60
- නාහං හිකබ්බෙ සඤ්චෙතනිකානං කමමානං - පෙ-
 (දසකඛගුත්තර-කරජකායසුත්ත) 282

ප

- පාණාභිපාතො හිකබ්බෙ - පෙ-
 (අට්ඨකඛගුත්තර - දුට්ඨරිතවිපාකසුත්ත) 492
- පඨමං කාලලං භොති - පෙ-
 (සංස්ථානනිකාය, සකකසංස්ථාන-ඉද්දකසුත්ත) 140

පු

- පුබ්බෙව බෝ පනස්ස කායකමමං - පෙ-
 (මජ්ඣිමනිකාය - මහාසලායතනිකසුත්ත) 444

ම

- මග්ගානට්ඨබ්බිකො සෙට්ඨා - පෙ- (ඛමමපද) 440

මි

- මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස බෝ අහං, පුණ්ණ - පෙ-
 (මජ්ඣිමනිකාය - කුකකුරවතීයසුත්ත) 174
- මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස හිකබ්බෙ පුරිසපුග්ගලස්ස - පෙ-
 (එකකඛගුත්තර - එකබ්බමපාමි) 114
- මිච්ඡාදිට්ඨි බෝ වච්ඡ - පෙ-
 (මජ්ඣිමනිකාය - මහාවච්ඡගොත්තසුත්ත) 17

ආහටසුතනනානුකමණිකා

525

ය

පිට්ඨකොති

- යජමානානං මහුස්සානං -පෙ- (සංයුතනනිකාය-සංකයංයුතන) 310
- යසමිං බො සුහදො, ධම්මවිනයෙ -පෙ-
(දීඝනිකාය - මහාපරිනිබ්බානසුතන) 444
- යස්ස කස්සචි ආනඤ්ඤා -පෙ- (දීඝනිකාය - මහාපරිනිබ්බානසුතන,
ඉද්ධිපාදසංයුතන, වාපාලවග්ග - චේතියසුතන) 38

යා

- යා'යං නුණ්ණා පොනොහවිකා -පෙ-
(දීඝනිකාය - මහාසතිපට්ඨානසුතන) 122, 128

චි

- චිඤ්ඤාණපච්චයා භික්ඛවෙ නාමරූපං -පෙ-
(දීඝනිකාය - මහානිදානසුතන) 188

ඝ

- ඝඩ්ඛිතෙනනපි බො අහං සාරිපුතන ධම්මං දෙසෙය්‍යං -පෙ-
(තිකඛගුහනර - දෙවදුතවග්ග) 326
- ඝඩ්ඛි ගොතමි දෙභි -පෙ-
(මජ්ඣිමනිකාය - දඤ්ඤාණවිහරිතසුතන) 308
- ඝස්සකො ලොකො'ති බො චච්ඡ -පෙ- (සංයුතනකාය,
අභ්‍යාකතසංයුතන-මොග්ගලානසුතනං සමනනාහරිතබ්බං) 174

ඤ

- ඤ්ඤාමිදං භික්ඛවෙ, සඛ්ඛාරා -පෙ-
(මජ්ඣිමනිකාය, උපරිපණණාසක-ආනෙඤ්ඤාසප්පායසුතන) 380

ඤ්ඤ

- ඤ්ඤාපා'පි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ -පෙ-
(අට්ඨකඛගුහනර-මහාවග්ග) 82

ඤ්ඤා

- ඤ්ඤා ඵලං අනුරෝධවිරෝධං සමාපනෙතා -පෙ-
(මජ්ඣිමනිකාය, මූලපණණාසක-මහානුණ්ණාසඛිතසුතන) 116
- ඤ්ඤා තස්ස කම්මස්ස කතතතා -පෙ- (දීඝනිකාය-ලක්ඛණසුතන) 64

II

සහස්‍රකාමානුකූල විභික්‍ෂා

	පිටිකාති
අ	
අනන්ද	320
උ	
උකකවතා	321
උපාලී	422
උරුවෙලා	321
එ	
එරාවණ	436
ක	
කුසිනාරා	322
ච	
චාපාලවෙනිස	322
ඍ	
පුණණ	171, 224
බ	
බරාණසී	322
බොධි	322
ර	
රාජගහ	324
ල	
ලුප්ඛිනි	322
ව	
වජ්‍ර	172, 174
වෙසාලී	321
සා	
සාර්ප්‍රාත	320, 193, 500
සාවණ්	321

III

ගාථාදීපාද්‍යනුකූලමණිකා

අ (පඨමභාග-දුතියභාග-තතියභාග)	පිටපිබිඟුනි
අත්තනාව කතං පාපං	3 - 228
අනුපුබ්බෙන මෙධාවි	1 - 558
අඛ්‍යාසිකො හොති සතං සමාගමො	2 - 302
අභිංසෙතෙ අතිතංසෙ	1 - 300
ආ	
ආපාසිකො නෙරසිකො	3 - 92, 424
ආරහථ, නිකුමථ	1 - 518
ආරාමරොපා වනරොපා	2 - 302, 554
ආහුතී ජතුවෙදෙව	3 - 298
ඉ	
ඉට්ඨා ධම්මා අනිට්ඨා ව	1 - 242
ඉති බුද්ධො අභිඤ්ඤාය	1 - 302
උ	
උච්චාචවා හි පටිපදා	1 - 240
උත්තමෙ උදකං වුට්ඨං	2 - 308
එ	
එතාදිස්සං සඤ්ඤාමනුසංරතනා	3 - 310
එතාදිසී ධම්මපකාසනෙත්ථ	1 - 476
එසො හි සබ්බො විජුලො මහගගතො	3 - 310
ඔ	
ඔවාදකාරී භතපොසි	2 - 310
ක	
කමමුත්තා වතනති ලොකො	3 - 286
කමෙමන කිත්තිං ලහතෙ පසංසං	3 - 286
කා	
කාමරාගා විරාජෙතා	1 - 300
කි	
කිත්තු සතොතා'ති පච්චෙසි	1 - 180
කු	
කුලවංසො විරා භිට්ඨො	2 - 310

බ	(පශ්චාත්-දැක්වීම-තනිකා)	පිටුවකි
බකේසු හිප්මානෙසු		1 - 100
ච		
චතුක්කණේණ: චතුචාරො:		3 - 434
චතතාරො ච පටිපනනා:		3 - 310
චු		
චිතතං හිදං චේතසිකා ච ධම්මා	.	2 - 223
ඬ		
ඬානානෙතානි සමපසං		2 - 310
ඤ		
ඤාසං සම්මා විමුක්තසං		1 - 242
ඤා සුබ්බෙහ සුඛං පනතං	.	1 - 540
ඤා		
ඤාසං සුදිනනං සුහුනං සුසිට්ඨං	.	3 - 310
ඳ		
ඳුක්ඛමෙව හි සමෙතානි	.	1 - 180
ඳා		
ඳාඤ්ඤා දුරෙ පශ්චි ච දුරෙ		2 - 302
ඳාඤ්ඤාමි ලොකෙ පරසමිං වා පන		3 - 314
ඳා වෙසසාහු නො'පි ච පෙතතිරාජා		3 - 432
ඳා හි තත්ථ කසි අපථි		2 - 308
ඳා		
ඳාඤ්ඤාමි පමොචනාය	..	1 - 496
ඳා		
ඳාඤ්ඤාමි කරුණේ	.	1 - 330
ඳා		
ඳාඤ්ඤාමි වාසාය	..	2 - 76
ඳා		
පඤ්ඤාකාමගුණා ලොකෙ	...	2 - 858
පඤ්ඤාකාමානි සමපසං	..	2 - 308
ඳා		
ඳාඤ්ඤාමි වාසාය	...	2 - 310

ගාථාදිපාදානුක්‍රමණිකා

529

(පඨමභාග-ද්විතීයභාග-තෘතීයභාග)

පිටිපිටිකානි

ම

මහානට්ඨකාසොට්ඨකා

3 - 440

මංසවකුට්ඨං දිබ්බවකුට්ඨං

2 - 66

මා

මාදිසා වෙ ජිනා හොනනි

2 - 158

ය

යජමානානං මනුස්සානං

3 - 310

යථා වාරිවතා පුරා

2 - 308

යථා හි අභිගසමහාරා

1 - 180

යද ව ස්‍යාණං උදපාදි

1 - 66

යද හවෙ පාතුහවනති ධම්මො

1 - 476

යා

යා කාපි කඛ්ඛා ඉධ වා හුරා වා

1 - 476

යෙ

යෙ කඛ්ඛා සමතිකකනනා

1 - 474

යො

යො ඉමසමිං ධම්මවිනයෙ

1 - 518

වි

විත තණ්හො අනාදානො

1 - 140

ස

සංකප්පරාගො පුරිසස්ස කාමො

2 - 366

සඬා විරියං කුසලං ව දානං

2 - 292

ස ඛිබ්බන්තා සබ්බවිදුහමසමි

2 - 156

සබ්බෙ ධම්මො අනානාති

3 - 244

සබ්බෙ සංකාරා අනිච්ඡාති

3 - 244

සබ්බෙ සංකාරා දුක්ඛාති

3 - 244

සභාවස්ස දස්සනසම්පදාය

1 - 288, 460, 474, 560

සි

සීලං සමාගි පඤ්ඤා ව

..

1 - 302

සු

සුඛා විරාගනා ලොකෙ

1 - 540

සුඛො විචෙකො තුට්ඨස්ස

1 - 540

සුඤ්ඤානො ලොකා අවෙක්ඛා සුසු

1 - 176

සෙ

සෙලො යථා එකස්සනො

..

1 - 242

IV

විසේෂපදානුකූලමණිකා

අ	පිටියකිනාහි	අ	පිටියකිනාහි
අකාල මව්වු	280	අරභතතමයා	100
අකුසලමූලං	130, 132, 134, 136	අරභනනාසානකො	280, 400, 420
අහාරවො	80	අරභා	24, 26, 84, 86, 278
අව්වනනනිකතො	400	අරිසමයො	292, 294
අජේද්‍රකා	84	අරිසරූපං	152
අඤ්ඤාකාරො	326	අරූපාවචරං	94
අනිතා	40	අරූපාවචරා	56, 58
අද්‍රුකමසුඛවේදනීයො	62	අසඬිතා	382, 384, 386
අභිං	190, 192	අසඤ්ඤාසනනුපිතා	214, 216
අධම්මට්ඨො	92	අසමසමො	312
අබිපති	178, 180, 182	අසමො	312
අබිපජාය ඉද්ධි	458, 460	අසංචරො	52, 54
අනතතා	30	අසාතරාගො	114
අනාගතං	40	අසාඤ්ඤා	438
අනාගාමිමයා	100	අභිනිජ්‍යෙයො	138
අනිච්චං	30	ආ	
අනිච්චතා	46	ආචිනනො	179
අනිජ්‍යෙඛභිං	288, 290	ආනනනාරිකො	418, 420, 422, 424
අනුරොධවිජේධං	116	ආනෙඤ්ජ	480, 482
අනුසයා	2, 106	ආපාතිකො	92, 422
අනාරාපසුනො	96, 98	ආවට්ඨනා	342, 344, 346, 348, 364, 366, 368, 398
අනාරිකා	382, 384, 386, 390, 392, 394	ආසවා	198
අපචිනනො	476	ආනුතිං	298
අපරාපරිභවේදනීයං	476	ආනුනෙයො	316
අපරිනිප්පිනං	512	ඉ	
අපරිසාපනා	56, 58, 176	ඉද්ධිපාදා	38, 72
අපහතා	236	ඉද්ධිබලො	34, 36, 38
අප්‍රඤ්ඤාපචයො	276	ඉද්ධිමා	92, 508
අප්‍රච්ඡග්ගලො	312	ඉද්ධියඛද්ධං	288, 290
අප්‍රච්ඡාගො	312	ඉද්ධියා	72
අප්‍රච්ඡමො	312	ඉසාරියකාමකරිකා	506, 508, 910
අප්‍රච්ඡාරියො	328	උ	
අප්‍රරජකො	416	උච්චාරපසාථො	334
අප්‍රාසුකසංචනනනිකො	492	උච්චේදද්විට්ඨි	102, 104
අභිච්ඡාදං	140	උපපජ්ඣවේදනියං	172
අභිබ්බාභාරියං	190	උපපනනියෙයිසෙත	138, 162, 166, 268, 270, 272
අභිබ්බාසනං	370	උපහතතා	276
අබ්බාසනං	118, 120, 122, 170	උප්‍රාසනනා	176
අබ්බාසනං	488		
අබ්බාසනො	326		
අබ්බාසනා	504		

විකේතපද්‍යක්‍රමකමණිකා

එ	පිටපිබ්‍රහ්මාණි	භ	පිටපිබ්‍රහ්මාණි
එකවිභක්තමණිකො	40, 498, 500	ගණ්ඩුප්‍රාද්	436
එකමිජ්	78	ගණ්ඩුකරණිකො	334
එකාගාරිකා	502	ගණ්ඩුප්‍රාද්	334
එරාච්ඡෙණා	436	ගණ්ඩුකොජ්	334
ඔ		ගණ්ඩුසෙසං	508
ඔදනකුමාරිකා	334	ගා	
ඔපබ්‍රිකා	310	ගාමිකාකො	502
ක		වා	
කණ්ඩකො	362	වාතුමමහාරාජකෙ	464
කණ්ඩසුක්කසප්පිහංගා	374	වි	
කථාච්ඡේදි	194, 196	විභක්තිප්‍රසන්නං	160
කප්පට්ඨා	90, 92, 94, 122	විභක්තිසන්නති	40, 42
කප්පං	34, 38, 90, 92	විභක්ති	36
කමමකාරණා	430	වෙ	
කමමවිපාකො	286	වෙනකා	36, 56, 48
කමමං	50, 56, 218, 222	වෙනිකං	92
කමමුප්‍රචයො	218, 220, 222, 224	ජ	
කර්මිහංගණි	64	ජරා	46, 48
කලලං	140	ජරාච්ඡමා	36
කා		ජරාමරණං	200, 202
කාමරාගො	2, 8, 12, 154	ජා	
කාරණිකා	430, 438	ජාගරිකානුගොගො	484
කාලකිරිකා	212	ජානවෙදො	298
කි		ජාතිධම්මා	36, 38
කිරියාබ්‍රහ්මකා	56, 184	ජි	
කිලෙසෙ	370, 372	ජිවිකිඤ්ඤං	412, 414
කු		ජිවිතෙ	34
කුක්කුච්ඡකරං	84	කා	
කුසලමුලං	132, 134, 136	කානතිකන්ති	110, 112
කුසලාකුසලා	8	කානන්තරිකා	352, 354, 356, 358
කු		කානං	426
කුපං	22	කො	
කො		කොණා	22, 32
කොලංකොලො	76	කොණි	20
ධ		ත	
ධණො	196	තපස්සා	498, 500
ධම්මාපි	402, 404	තථතා	392, 394

තා	පිළිබඳකානි	හි	පිළිබඳකානි
තාවතීංසෙ	464	නිකකිලෙසො	20
නි		නිගමිකාතො	502
නිකකිඤ්ඤෙ	416	නිබ්බානධාතු	396, 398
නිත්තිරවට්ඨකං	84	නිබ්බානං	22, 176, 198, 204, 382, 392
තිරවජ්ජානගතා	436	නිමිත්තානාමි	54
තු		නිමුණො	106, 108
තුපිනෙ	464	නිමිත්තානරතිකා	464
තෙ		නිසංකො	100
තෙධාතුකෙති	454	නිසාමං	100
ද		නිසංසංකො	102, 104
දකකිණං	296, 298, 300, 302	නිරසපාලා	430, 432, 434
දකකිණංවිසුද්ධියො	320	නිරොධො	28
දකකිණෙය්‍යො	316	නිලොපං	458, 502, 504
දසසහසසිලොකධාතු	328	නිමුණො	102, 104
දි		නො	
දිලිඨධම්මවෙදනිං	470, 472	නෙරසිකො	422
දිලිඨ	4, 156	ඨ	
දිලිඨගතං	170, 172, 176	පච්චික්කං	228
දිලිඨසම්පන්නො	80, 82, 84, 86	පච්චසකා	178
දු		පඤ්ඤා	22, 24, 26
දුකකිවෙදනියො	62, 260, 262	පඤ්ඤාඤ්ඤිං	410, 412, 414
දුකකිං	28, 30	පට්ඨානං	436
දුකකානින ඤ්ඤිතො	114	පටිඨං	4, 154
දුග්ගති	88	පටිඨානුසංයො	14
දුට්ඨිකපසෙ	416	පටිච්චසමුප්පන්නො	376
ඥ		පටුපානනානං	356
ඥෙවො	38	පතිගාධපනනො	408
ඥා		පතති	386, 388, 390
ඥාකාරෙ	416	පමොකෙති	312
ඞ		පරදරො	502
ඞඞෙරසිකා	44	පරනිවුදාමනවිභංගියා	164
ඞඞෙරසිකා	118, 120, 122, 124, 126, 128	පරප්පාදා	444
ඞඞෙරසියෙ	444	පරිනිප්පිකා	16, 18, 190, 192, 514, 516
ඞඞෙරසියා	326	පරිසුට්ඨානං	160
ඞඞෙරසියා	184, 186	පා	
		පාටිකොගො	35
		පානුකොසෙසා	114
		පි	
		පිටු	100

ප්‍ර	ප්‍රධානකාණි	ම	ප්‍රධානකාණි
පුඤ්ඤාභිසඤ්චාරං	476	මහා කරුණාසමාපන්නි	332
පුඤ්ඤපචයො	276, 278	මහාභූතා	152
පුප්ප්ප්නො	18, 176	මා	
පුබ්බරත්තාපරරත්තං	484	මාතුකුච්ඡිගතො	140
පුරිසප්පයා	296, 316	මානො	4, 154, 156
පෙ		මාරො	38
පෙනතිරාජා	432	මු	
පො		මිච්ඡත්තනිසංකො	100, 466, 468,
පොතොහමිකානි	58		470, 472
පි		මිච්ඡත්තනිසාමං	96
ඵලං	176, 198, 204	මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස	174
ඵසෙයා	64, 66, 68	මු	
පෙඵ		මුද්දිඤ්ඤෙ	416
පේණ්ණද්දෙහකං	434	මුහුත්තං	196
ඛ		මෙ	
ඛලා	72	මෙදිනී	298
ඛො		මො	
ඛොජ්ඣාසකා	72	මොරකපිඤ්ඤං	84
ඛොධිසංඝො	402	ය	
ඛොධිසංඝො	100, 506, 508, 510	යඤ්ඤං	310
මු		යමො	432
මුහවලොකෙ	464	යා	
මුහවස්සරො	64	යාමො	464
මුා		යාවසිකා	438
මුාහවණො	38	ඤ	
හ		රත්තිඤ්ඤානි	42
හත්තකාරකා	438	රා	
හවිරාගො	6, 156, 158	රාගො	18, 512
මු		රු	
මකසා	436	රුභිරුපපාදකො	400
මකඛිකා	436	රු	
මග්ගො 28, 30, 176, 198, 204,		රුපරාගො	268
	302, 306	රුපං	32, 36, 48, 254, 256
මනිඤ්ඤං	410, 412	රුපාවචරං	94, 264, 266
මනොවිඤ්ඤාණසමබ්බිති	360	රුපාවචරා	56, 58
මරණධම්මො	38	ල	
මරණං	46, 48	ලසො	196
මහපථලං	308, 310		

මූල	පිටුවකිනාති
ලෝකස්ථවරෝ	330, 332
ලෝකියං	202, 204
ලෝකුන්තරං	94, 202, 204,
ලෝකිභූපපාදකෝ	422

ව

වට්ඨපචේද්‍ය	44
වචනිතා	178

වි

විවික්ච්ඡා	6, 456
විච්ඡිකා	436
විඤ්ඤාණං	30, 32, 48
විනිපානං	506
විපාකාබ්‍යාකතා	56, 58
විපාකෝ	62, 260
විජිහ්‍යයං	410
විසිනෙතො	476

වි

විතරාගෝ	20
---------	----

වෙ

වෙදජාතා	310
වෙදනා	32, 36, 48, 512
වෙදනාකකිකෝ	12, 14, 16, 22, 24
වෙසසභු	432
වෙසසවණෝ	432

ව්‍යා

ව්‍යාබ්ධිමේමා	38
---------------	----

ස

සකදගාමිමග්ගං	100
සකකායදිට්ඨි	456, 474
සගාරවෝ	80
සඛකිලෙසිකානි	38
සඛිකතෝ	376
සඛිකාරකකිකෝ	12, 14, 16, 22, 24
සඛිකාරා	32, 48, 186, 188, 292, 380
සඛිකගෙදකෝ	92
සඤ්ඤා	32, 36, 38
සඤ්ඤාවේදසිතනිරෝධං	208,
	210, 212, 214, 218

ස

පිටුවකිනාති

සඤ්ඤාවේදසිතනිරෝධසමාපන්නි	204, 206, 214, 218
සතපදි	436
සති	36
සතිඤ්ඤා	410, 412
සතිපට්ඨානා	72
සත්තකඛිත්තපරමෝ	70, 72, 74
සත්තමහවිකෝ	88
සද්දො	62
සද්ධිඤ්ඤා	410, 412
සප්පච්චයං	252, 254
සබ්බඤ්ඤා	326
සබ්බදසසාථි	326
සමණෝ	38
සමාධි	36, 40, 42
සමාධිඤ්ඤා	410, 412
සමාපනෙතසියෝ	162, 164,
	166, 168, 270
සමාපනෙතා	110, 112, 360, 362
සමුදයෝ	28
සමෝධානං	374
සමමන්තනිකානෝ	100, 466, 468,
	470, 472
සමමන්තනිකාමං	96, 98
සමමප්පාධානා	72
සමමුඛිභූතෝ	106, 108
සමිපාකං	56, 58, 60
සසසනදිට්ඨි	402, 404
සසසතෝ ලෝකෝ	174
සගෙතුකං	250
සලායතනං	68, 138

සං

සංවරෝ	50, 54
-------	--------

සා

සාමඤ්ඤාඵලානි	310, 382, 384
සාරමණෝ	256
සාවජ්ජානවජ්ජා	374

සි

සිලබ්ධිපරාමාසෝ	156
----------------	-----